Ma
I
769

I Bālakāṇḍam p. 8–35
II Ayōdhyā – p. 35–91.
III Aranja ... p. 91 – 132
IV Kishkinda ... p. 132 – 172
V Sundara ... p. 172 – 202
VI Yuddha ... p. 202 – 2

Adhyaatma Raamaayanam
Kiḷippaattu – Ezhuttaccan

UNIV. BIBL. TÜBINGEN

Ma I 769

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയെ നമഃ അവിഘ്നമസ്തു ശ്രീരാമ രാമ രാമ ശ്രീരാമചന്ദ്ര ജ
യ ശ്രീരാമ രാമ രാമ ശ്രീരാമ ഭദ്ര ജയ ശ്രീരാമ രാമ രാമ സീതാഭിരാമ രാമ രാമ ശ്രീരാമ
രാമ രാമ ലൊകാഭിരാമ ജയ ശ്രീരാമ രാമ രാമ രാവണാന്തക രാമ ശ്രീരാമ മമ ഹൃദി
രമതാം രാമ രാമ ശ്രീരാഘവാത്മജ ശ്രീരാമ രമാപതെ ശ്രീരാമ രമണീയ വി
ഗ്രഹ നമൊസ്തുതെ നാരായണായ നമൊ നാരായണായ നമൊ നാരായണാ
യ നമൊ നാരായണായ നമഃ ശ്രീരാമനാമം പാടിവന്ന പൈങ്കിളിപ്പെണ്ണെ ശ്രീ
രാമചരിതന്നി ചൊല്ലെണം മടിയാതെ ശാരികപ്പൈതൽ താനും വന്ദിച്ചു വന്ദ്യ
ന്മാരെ ശ്രീരാമസ്തുതിയൊടെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൾ കാരണനായ ഗണനായകൻ ബ്രഹ്മാ
ത്മകൻ കാരുണ്യമൂർത്തി ശിവശക്തിസംഭവൻ ദെവൻ വാരണമുഖൻ ബ്രഹ്മപുരാര
വിഷ്ണുക്കളും വാരണമെയ്യും തിടനാമാവെളളും വന്ദിക്കുന്നെൻ വാണീടുക നാര
ന്മെന്നുടെ നാവിന്മെൽ വാണിമാതാവെ വർണ്ണവിഗ്രഹെ വെദാത്മികെ
നാണമെന്നിയെ മമ നാവിന്മെൽ നടനം ചെയ്യെണ്ണുന്നാകാനനെയ ഛാകാനനെ
ദിഗംബരനെ വന്ദിക്കുന്നെൻ ഭവമുഖവാരിജ വാസെ സൌലെ വാക്കിതിന്നിൽ
ത്തിരമാലകളെന്നപൊലെ ഭാരതി പദാവലി തൊന്നെണം കാലെ കാലെ
വാരാതെ വലക്ഷണം മെന്മെൽ മംഗലശീലെ വൃഷ്ണിവംശത്തിൽ വന്ന
കൃഷ്ണനാശ്രിതനൊരു വിഷ്ണു വിശ്വാത്മാ വിശെഷിച്ചനുഗ്രഹിക്കെണം
വിഷ്ണുക്കളാൽ ദ്വൈപായനൻ പുത്രൻ വ്യാസൻ വിഷ്ണുതാനെന്ന പണ്ഡിതന്മാ
ർ ചൊല്ലിയ നൽ വിഷ്ണുമായാ ചരിതമെല്ലാം കണ്ടുകൃഷ്ണനാം പുരാണ
കർത്താവിനെ വന്ദിക്കുന്നെൻ നാന്മുഖനെ രായരാമായണം ചമക്കയാൽ നാ
ന്മുഖനുള്ളിൽ സ്വയമാനത്തെ വളർത്തൊരു വാല്മീകി കവിശ്രെഷ്ഠനാകിയ മഹാ
മുനി താപസവരം തന്നെക്കപ്പൊഴും വന്ദിക്കുന്നെൻ രാമനാമത്തെ സ്വരാ
കലപം ജപിച്ചിട്ടും കാമനാശനനാമം വല്ലഭൻ മഹെശ്വരൻ ശ്രീമഹാദെവൻ
പരമെശ്വരൻ സർവ്വെശ്വരൻ മാമകമെ മനസി വാണീടുവാൻ വന്ദിക്കുന്നെൻ
വാക്കിനാൽ ഭവനാദിയാകിയ ദെവന്മാരും നാരദബ്രഹ്മപുത്രന്മാരാകിയ മുനി
കളും വാക്കിങ്ങ് ശരാശരാത്മപ്രാണനാഥനും മമ വാക്കിങ്ങ് മകളായ ദെവിയും
തുണക്കെണം കാരണഭൂതന്മാരാം ബ്രാഹ്മണരുടെ ചരണാംബുജം
ശിരസാവന്ദ്യ സ്വസഞ്ചയമമ ചെതൊ ദൃഷ്ടത്തിന്നെന്നമായിരുന്നെല്ലാം തീർത്ത
ശൊധന ചെയ്തീടുവാനാവെളളും വന്ദിക്കുന്നെൻ ആധാരം നാനാജഗമ

Ma I 764

ഷനായ ഭഗവാനും വേദമെന്നല്ലൊ ഗുരുനാഥനാനന്ദനുൾക്കൊള്ളു വേദത്തിനാ
ധാരഭൂതന്മാരിക്കാണായൊരു ബ്രഹ്മദേവപ്രവരന്മാർ തപരശ്രീംവാരികൾ യാത്രശങ്കരസ്വ
സ്ത്രപ്രമുഖന്മാർക്കു മതം വേദങ്ങളും തന്മയന്മാർ മാഹാത്മ്യങ്ങൾ ഉരക്കും പൊഴുതും പാദസേവക
നായ ഭക്തനാം ദാസൻ ശ്രീവ്യാസ ധർമ്മജനജ്ഞാനി നാമാത്ര നാഥ്യരെല്ലാരുമാരാൻവെ
ദസമ്മതമെന്നുള്ള സൂക്ഷ്മശ്രീരാമായണൻ ബോധഹീനന്മാർക്കിയാം വണ്ണം ചൊല്ലീടു
ന്നേൻ വേദവേദാംഗവേദാന്താദിവിദ്യകളെല്ലാം ചെതസി തെളിഞ്ഞുതന്നാ

fehlt in einigen Mpten der Anfang

Indra

ലൊളും തന്നെക്കണം സുരസംഹതിപതി തദനു സ്വാഹാപതി പരദൻ പിതൃപതി
നിരൃതി ജലപതി ത്രസാസരാഗതി സദയന്നിധിപതി കൈലാസനിധി പുശുപതി
നക്ഷത്രപതി സുരപാഷിനിപതി, തനയൻ ഗണപതി, സുരപാഹിനിപതിപ്രമഥ

വെട... = sun

ഭൂതപതി ശ്രീപാൎവ്വതിനപതി വേദനാം പതി ജഗതി ചരാചരജാതി
കളായുള്ളൊരു ഭഗതിയാമൊരടിയെന നഗ്രഹിക്കേണം അകമേ സ്വപമെന്നാ
നന്ദം വന്നീടേണ്ണൻ അഗജമെസതാം വിഭുഷാമഹേശ്വരൻ സൽഗുരുനാഥ
നാനെകാന്തവാസികളൊടും ഉൾക്കനിക്കൽ വാഴുരാമനാമമാഹാത്മ്യം മുഖ്യമാ
നായകഗുരുഭൂതന്മാർ മറ്റുള്ളെല്ലാരും ശ്രീരാമായണം പുരാ വിരിഞ്ചവിരചിതം പുഷ്ക
കൊടി ഗ്രന്ഥം മുഖ്യമിത്തു ഭൂമിതന്നിൽ രാമനാമത്തെ ജപിച്ചൊരു കാട്ടാളൻ
മുന്നം മാമുനിപ്രവരനായ്വന്നത കണ്ടു ധാതാവ് ഭൂമിയിലുള്ള ജനങ്ങൾക്കു മോക്ഷാ
ർത്ഥമിന്നിശ്രീമഹദ്രാമായണം ചമക്കെന്നരുൾ ചെയ്തു വീണാവാണിയും മുമ്പേ ദേവിച്ചു
(രാമായണം) രാമായണം വാണീശ്യം വാല്മീകിതൻ നാവിന്മേൽ വാണിരുന്നൾ വാണി
തുകവൃത്തമെൻ നാവിന്മേലെവം ചൊൽവാൻ നാണമാകുന്നതാനുമതിനെ
നാവക്കിപ്പോൾ വേദശാസ്ത്രങ്ങൾക്കധികാരിയല്ലെന്നതൊർത്തു ചെതസി സപ്പം
ക്ഷമിച്ചീടുവിൻ കൃപയാലെ അദ്ധ്യാത്മപ്രദീപകമത്രേ നാം തത്സമിതദ്ധ്യാത്മ

promise to Readers

രാമായണം മൃത്യുശാസനപ്രോക്തം അദ്ധ്യനം ചെയ്തീടും മർത്ത്യജന്മികൾക്കെല്ലാം
മുക്തിസാധികമസന്ദേഹമിക്കാര്യം കൊണ്ടു ഭക്തിക്കൈക്കൊണ്ടു കേട്ടുകൊള്ളു
വിൻ ചൊല്ലീടുവെനെത്രയും ചുരുക്കി ഞാൻ രാമമാഹാത്മ്യമെല്ലാം ശ്രുതിമുത്തു
ക്കളായുള്ളൊരുകഥ കേൾക്കുന്നാകിൽ ബാധനാകില്ലയൊട്ടും മുക്തനായ്വന്നീടും —

×

ധാത്രീ ഭാരത്തെ തീർപ്പാൻ ബ്രഹ്മാദിദേവഗണം പ്രാർത്ഥിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വമസ്തോത്രം
ചെയ്തു ഉൾകാലം കൃഷ്ണാഷ്ടമി മഹത്തെ യോഗീസത്തമനായിട്ടന്ന ക്ഷമത്തമെൽ യോഗനി
ദ്രചെയ്തീടും നാരായണൻ ധാത്രീമണ്ഡലന്തന്നിൽ മാന്താണ്ഡകുലത്തിങ്കൽ ധ

1851

ശ്രീരുദ്രവീരൻ ദശരഥന്തനയനാകി രാത്രിചാരികളായ രാവണാദികൾത
ളെമാൎത്താജ്യാജ്യംപ്രാപിച്ചിരിപ്പൊം അശെഷം സൃഷ്ടിമാം സുഖസമ്പ്രാപി
ച്ചു വെദാന്തവാക്യവെദ്യനാം നാരായണശ്രീപാദം വന്ദിക്കുന്നെൻ_കൈലാസാ
ചലെ സൂൎയ്യകൊടിശൊഭിതെ വിമലാലയെ രത്നപീഠെ സംസ്ഥിതം ധ്യാന
നിഷ്ഠം ഫാലലൊചനം മുനിസിദ്ധദെവാദിസെവ്യം നീലലൊഹിതം നിൎഗ്ഗു
ണം ഭൎത്താരം വിശ്വെശ്വരം വന്ദിച്ചു വാമൊത്സംഗെ വാഴുന്ന ഭഗവതി സുന്ദരി
ഹൈമവതി ചൊദിച്ചു ഭക്തിയൊടെ_സൎവ്വാത്മാവായനാഥ പരമെശ്വ
ര ചൊദിതി സൎവ്വലൊകാവാസ സൎവ്വെശ്വര മഹെശ്വര ശൎവ്വ ശങ്കര ശരണാ
ഗതജനപ്രിയ സൎവ്വദെവെശ ജഗന്നായക കാരുണ്യാബ്ധെ_ത്വത്തത്ത്വം രഹസ്യ
മാം വസ്തു വെന്നിതിക്കില്ലെങ്കിലും മഹാനുഭാവന്മാരായുള്ള ജനം ഭക്തി
വിശ്വാസശുശ്രൂഷാദികൾ കാണുന്നൊരു ഭക്തന്മാൎക്കുപദെശം ചെയ്തീടുമെന്നു
കെൾപ്പുണ്ടാകയാൽ അനന്തമാനന്ദ നിന്തിരുവടി തന്നൊടാകാംക്ഷ പരവശയാ
ന സാരൊയാതിരുന്ന_കാരുണ്യമെന്നാൽ കനിഞ്ഞിങ്ങെന്നിക്കിപ്പൊൾ ശ്രീരാ
മദെവതത്ത്വമുപദെശിച്ചീടെണം_തത്ത്വഭെദങ്ങൾ വിജ്ഞാനജ്ഞാനവൈ
രാഗ്യാദി ഭക്തിലക്ഷണം സാംഖ്യയൊഗഭെദാദികളും ക്ഷെത്രൊപവാ
സഫലം യാഗാദികൎമ്മഫലം തീൎത്ഥസ്നാനാദിഫലം ദാനധൎമ്മാദിഫലം
വൎണ്ണധൎമ്മങ്ങൾ പുനരാശ്രമധൎമ്മങ്ങളും ഇനിവയെല്ലാമെന്നൊടൊന്നി
ന്നൊഴിയാതവണ്ണം നിന്തിരുവടിയരുൾചെയ്തുകെട്ടതുമൂലം സന്തൊഷമക
താരിലെറവുമുണ്ടായ്വന്നു_ബന്ധമൊക്ഷങ്ങളുടെ കാരണം കെൾക്കമൂലം
അന്ധത്വം തീൎന്നിടുമെന്നിജ്ജഗൽപതെ ശ്രീരാമദെവന്റെ മാഹാ
ത്മ്യം കെൾപ്പാനുള്ളിൽ പാരമാഗ്രഹമുണ്ടു_ഞാനതിൻ പാത്രമെങ്കിൽ കാരുണ്യം
ബുധെയ കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്തീടെണം_ഞാനും നിന്തിരുവടിയൊഴിഞ്ഞില്ലുള്ളതൊ
ൽ വാൻ_ഈശ്വരീകാരുണ്യാംഗിനി പാൎവ്വതി ഭഗവതി ശാശ്വതനായ പരമെശ്വ
രനൊടിപ്രശ്നം ചൊദ്യം ചെയ്തതു കെട്ടതിന്നു ദെവൻ ജഗദാദ്യനീശ്വര
ൻ മന്ദഹാസം പൂണ്ടരുൾചെയ്തു_ധന്യെ വല്ലഭെ മനൊരമ്യെ പാൎവ്വതി ഭദ്രെ
നിന്നെക്കാളുണ്ടൊ മറ്റു ഭഗവൽ ഭക്തിനാഥെ ശ്രീരാമദെവതത്ത്വം കെൾക്കെണ്ണ
മെന്നു മനതാരിലാഗ്രഹമുണ്ടായ്വന്നതു മഹാഭാഗ്യം_ഇന്നിതിനെന്നൊടാരും
ചൊദ്യം ചെയ്തീലനാരും നീന്നാണെ കെൾപ്പിച്ചു ഇല്ലാതെയും ജീവനാഥെ_ഞാ

Dialogue of Parvati with Siva

ത്തും രഹസ്യമായുള്ളൊരു പരമാത്മാതത്വം സ്പഷ്ടമതിവന്നിതംഗ്രഹമുണ്ടാ
ക്കുത; ഭക്ത്യാതിശയം പുരുഷോത്തമൻ തങ്കലെറ്റമിത്ര്യവും ഷൾകാണ്ഡത്തിൽ വ
ളിക്കുന്നതുമൂലം ശ്രീരാമപാദാംഭോജം വന്ദിച്ചു സംക്ഷേപിച്ചു സാരമായുള്ള

Rāma = paramātmā

തത്വം ചൊല്ലുവൻ കെട്ടാലും ശ്രീരാമൻ പരമാത്മാ പരമാനന്ദമൂർത്തി പുരു
ഷൻ പ്രകൃതിതൻ കാരണനെകൻ പരൻ പുരുഷോത്തമൻ ദെവനനന്തനാദി
നാഥൻ ഗുണകാതീതൻ മൂർത്തി പരമൻ പരബ്രഹ്മം ജഗദുൽഭവസ്ഥിതിപ്രളയ
കർത്താവായ ഭഗവാൻ വിരിഞ്ചനാരായണൻ ശിവാത്മകൻ അദ്വയനച്യുത
ജ്ഞനവ്യയനാത്മാരാമൻ തമ്പാത്മാ സച്ചിന്മയൻ സകലാത്മകനീശൻ മാനുഷ
നെന്നു കല്പിച്ചിട്ടു വൊരജ്ഞാനികൾമനസ്സും മായാതമസ്സും വൃത്തമാകമൂലം സീതാ

Hanuman

രാഘവമരുത്സൂനുസംവാദം മൊക്ഷസാധനം ചൊൽവൻ നാഥെ കെട്ടാലും

short contents of the story

തെളിഞ്ഞു നിഷ്കളെങ്കിലൊ മുന്നം ജഗന്നായകൻ രാമദെവൻ പങ്കജവിലൊചന
ൻ പരമാനന്ദമൂർത്തി ദെവകണ്ടകനായ പങ്ക്തികണ്ഠനെക്കൊന്നു ദിവ്യമനു-
ജ്ഞനും വാനരപ്പടയുമായിട്ടു പരമയൊദ്ധ്യപുക്കഭിഷെകവും ചെയ്തു ലക്ഷ്മിതൻ പെത്താ
ദികളൊടും മിത്രവർഗ്ഗത്തൊടുമൊത്തു മമാരാം സഹൊദരവീരന്മാരൊടും കിങ്കരന്മാ
ജ്ഞവരനാം വിഭീഷണനൊടും ലൊകെശാത്മജനായ വസിഷ്ഠാദികളൊടും സെ
വ്യനായ്ക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു തെജസ്സാൽ ജഗൽപ്രാപ്തമാം ചരിത്രവും കെട്ടുകെട്ടാ
നന്ദിച്ചു നിർമ്മലമതില സൽക്കാരമെനസ്സിംഹാസനെ തന്മായാദെവിയായ ജാന
കിയൊടും കൂടിസ്സാനന്ദമിരുന്നരുളീടുന്നനെരം പരമാനന്ദമൂർത്തി തിരുമുമ്പി
ലാമാരുതീഭക്ത്യാവന്ദിച്ചു നിൽക്കെന്നൊരു ഭക്തനാം ജഗൽപ്രാണനന്ദനന്റെ
തന്നുടെ കൺ പാർത്തു കാരുണ്യമൂർത്തി മന്ദഹാസവും ചെയ്തു സീതയൊടരുൾ ചെയ്തു--

Hanuman praised by Rama

സുന്ദരഗാത്രി വെഹനൂമാനെ നീ കണ്ടൊ കൈക്കൊള്ളിന്നിവനെക്കാൾ മുന്നെ ഞാനൊരുവര
പരന്നാർക്കുമിലെ ഭെദമായുള്ളൊരു ഭക്തനാഥ ധൈര്യ സന്തതം പരമാത്മജ്ഞാ
നത്തെ കൊടുത്തുകൊള്ളുമെന്നൊരു നെരമാശക്തിമൂലമെല്ലാവർക്കുമില്ലല നാസ്തിക്യാ
നർന്നിവൻ പാത്രമെല്ലാക്കാലം ലൽ നിജ്ജ്യെഷ്ഠലാഭികൾക്കും സ്വപനെല്ലാക്കമ
ഷവിമന്നരുമിക്കുന്നു ധരിച്ചാലും തന്മനൊരഥത്തിൻ കെണം മടിയാ
തെനലുടെ തമ്പിമിവന്നടിയിലെക്കാണ്ണിപ്പൊൾ ഭൂമയെ ജഗന്മയ സ്വന്തമായ മായാമയെ
ബ്രഹ്മെവ ദെശത്തിന്നു ശുദ്ധം പാത്രമിവൻ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിനു ഉണ്ടുകൊണ്ടെല്ലാമാണ
മനെൻടൊശ്രീരാമദെവനെ വന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നെരം മാരുതി തന്നെ വിളിച്ചരു

ത്രൈലൊക്യദെവപ്രിയന്മാർ ഒക്കെയും മക്കടങ്ങൽ നായകന്മാരെ ശ്രീരാമപാദഭക്തപ്ര Sita declares Ra to be
വര കെട്ടാലും. സച്ചിദാനന്ദമെകമദ്വയം പരബ്രഹ്മം നിശ്ചലം സർവ്വൊപാധി paramatma
നിർമ്മുക്തം സത്താമാത്രം നിശ്ചയിച്ചറിഞ്ഞുകൂടാതൊരു വസ്തുവെന്നു നിശ്ചയിച്ചിട്ടു himself nature
ക്കുളിൽ ശ്രീരാമദെവനെ നീ നിർമ്മലം നിരഞ്ജനം നിർഗ്ഗുണം നിർവ്വികാരം സമസ്ത
ശാന്തം പരമാത്മാനം സദാനന്ദം ജന്മനാശാദികളില്ലാതൊരു വസ്തു പരബ്രഹ്മ
മിശ്രീരാമനെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാലും. സർവ്വകാരണം സർവ്വവ്യാപിനം സർവ്വാത്മാ (Sufficient for God)
നം സർവ്വജ്ഞം സർവ്വെശ്വരം സർവ്വസാക്ഷിണം നിത്യം സർവ്വദാ സർവ്വാധാരം സർവ്വദെ
വതാമയം നിർവ്വികാരമാത്മാരാമദെവനെന്നറിക നീ. എന്നുടെ തത്വമിന്നിച്ചൊ
ല്ലീടാമുള്ളവണ്ണം. ഞാനെന്നാകുന്നതാൻ മൂലപ്രകൃതിയായതെന്നുടെ ചിക്രിയായ
പരമാത്മാവു തന്റെ സന്നിധിമാത്രംകൊണ്ടു ഞാനിവ സൃഷ്ടിക്കുന്നതൽ സാന്നിദ്ധ്യം
കൊണ്ടു ഞാൻ സൃഷ്ടമാമവയെല്ലാം തൽസ്വരൂപത്തിങ്കലാക്കീടുന്നു ബുധജനം. തൽ
സ്വരൂപത്തിങ്കലെ ജ്ഞാനനാദികളെന്നു തത്സ്വരൂപത്തെ അറിഞ്ഞവരെന്നറിയാവൂ. story
ഭൂമിയിൽ ദിനകരവംശത്തിലയൊദ്ധ്യയിൽ രാമനാകുന്ന സർവ്വെശ്വരൻ താൻ വന്നുപിറന്ന
തും. ആമിഷഭൊജികളെ വധിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു വിശ്വാമിത്രനൊടുംകൂടെ പുറ
ത്തുപൊയിട്ടും ക്രൊധയായകന്നൊരു ദുഷ്ടയാം താടകയെ വധിച്ചമദ്ധ്യെ കൊന്നു സമ്പര
ം സിദ്ധാശ്രമം ബദ്ധമൊദെന പുക്കു യാഗരക്ഷ ചെയ്തു സിദ്ധസങ്കല്പനായ കൌശി
കമുനിയൊടും മൈഥില രാജ്യത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു പൊകുന്നനെരം ഗൌതമപത്നിയെ
യൊരഹല്യാ ശാപത്തിൽ പാദപങ്കജത്തൊഴുതവളെയനുഗ്രഹിച്ചാദരപൂർവ്വ
ം മിഥിലാപുരമകം പുക്കു മുപ്പുരവൈരിതന്റെ ചാപവും മുറിച്ചുടൻ മൽപാണി
ഗ്രഹണവും ചെയ്തു പൊരുന്നനെരം മൽപക്കത്തു ചെന്നൊരു ഭാർഗ്ഗവരാമന്തന്റെ
ദർപ്പമടക്കി വന്നുപൊന്നയൊദ്ധ്യയും പുക്കു ദ്വാദശസംവത്സരമിരുന്ന ശെഷമി
ട്ടു താതനഭിഷെകത്തിനാരംഭിച്ചാനത മാതാവു കൈകെയിയും മുടക്കി
യതുമൂലം ഭ്രാതാവാകിയ സൌമിത്രിയെന്നെയും കൂടി ചിത്രകൂടം പ്രാപിച്ചു വ
സിച്ചകാലത്താതൻ വൃത്താദിപരം പക്ഷവൃത്താന്തം കെട്ട ശെഷം പിതൃശൊ
കത്തൊടുദകക്രിയാദികൾ ചെയ്തു ഭക്തനാം ഭരതനെ അയച്ചു രാജ്യത്തിനായ്കി-
ദണ്ഡകാരണ്യം പുക്കാക്കാലത്ത വിരാധനെ വധിച്ചുകൊണ്ടാൽ ദവനാമഗസ്ത്യ
നെ കണ്ടു പഞ്ചവടിയാമാശ്രമം മുനിമാരൊടു സത്യം ചെയ്തു ദണ്ഡകവനമെല്ലാം രക്ഷൊ
വംശത്തെയൊടുക്കുവാൻ പക്ഷിശ്രെഷ്ഠ പഞ്ചവടിത്തട്ടിൽ പാർത്തിട്ടും കാലം പഞ്ചശരവ

രാവണാദിദുഷ്ടന്മാരുള്ള രാക്ഷസനായകന്മാരുടെ സോദരി ശൂൎപ്പണഖാ ലക്ഷ്മണന
ലൂടെ നാസികാഛേദനം ചെയ്തു- ഉന്നതനായ ഖരൻ കോപിച്ചു യുദ്ധത്തിനായ്ക്കൊ
ന്നു പതിനാലുസഹസ്രം പടയോടും കൊന്നിതു മൂന്നേമുക്കാൽ നാഴികകൊണ്ടു
തന്നെ പിന്നെശ്ശൂൎപ്പണഖ പോയി രാവണനോടു ചൊന്നാൾ മായാകാഞ്ചനമാനായി
വന്നൊരു മാരീചനെ സായകം പ്രയോഗിച്ചു സൽഗതി കൊടുത്ത അപ്പോൾ മായാസീത
യെക്കൊണ്ടു രാവണൻ പോയശേഷം മായാമാനുഷൻ ജടായുസ്സിനും മോക്ഷം നൽ
കി രാക്ഷസവേഷം പൂണ്ട കബന്ധനതിന്നു മോക്ഷവും കൊടുത്ത പോകുമ്പരി
തന്നെക്കണ്ടു മോക്ഷദനവളുടെ പൂജയും കൈക്കൊണ്ടഥ മോക്ഷദാനവും ചെയ്തു
പുക്കിതു പമ്പാതീരം- തത്ര കണ്ടിതു ഹനുമാനെ പിന്നെ അവനോടുംകൂടി മിത്രനന്ദനനായ സു
ഗ്രീവനെക്കണ്ടു മിത്രമാക്കി അഗ്നിതന്നെ സാക്ഷ്യം സഖ്യം ചെയ്തു വൃത്രാരിപുത്രനാ
യ ബാലിയെ വധം ചെയ്തു സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു ദക്ഷിണജലധിയിൽ സേതുബ
ന്ധനവും കാലരുദ്രനം പിന്നെ ശേഷം പുത്രമിത്രാമാത്യഭൃത്യാദികളോടുംകൂടിയുദ്ധ
സന്നദ്ധനായ ശത്രുവാം ദശാസ്യനെ ഗണത്തോടു വധം ചെയ്തു രക്ഷിച്ചു ലോകത്രയം. ഭ
ക്തനാം വിഭീഷണനഭിഷേകവും ചെയ്തു പാവകം തങ്കൽ മറഞ്ഞിരുന്നൊരു തൻപ്രി
യെപ്പാവനയെന്നു ലോകസമ്മതമാക്കിക്കൊണ്ടു പാവകനോടു വാങ്ങി പുഷ്പകം ക
രയേറി ദേവകളോടു മനവാദം കൊണ്ടയോദ്ധ്യയാം രാജ്യത്തിന്നഭിഷേകം ചെ
യ്തു വാദികൂടാൽ വൃത്രനാകിന്നരുളിടിനാൻ ജഗന്നാഥൻ യാഗ്യനാരായ
ണൻ ഭക്തിയുള്ളവൎക്ക സായൂജ്യമാം മോക്ഷത്തെ നൽകീടിനാൻ ശ്രീരാമൻ ഭവ
മാഭിക്കുളളയകൎമ്മങ്ങളെല്ലാം മായാദേവിയാലെ തന്നെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കുന്നു നാം രാ
മനാം ജഗത്ത്രിഷ്ടാവ ജഗദധിരാമനവ്യയനേകനാനന്ദാത്മകനാത്മാരാ
മനദ്വയൻ പരൻ നിഷ്കളൻ വിമലൻ ശ്രീരാമനച്യുതൻ വിഷ്ണുഭഗവാൻ
നാരായണൻ-ഗമിക്കുന്നതും പ്രനിദ്രിക്കുന്നതും ഭുജിക്കുന്നതും തഥാ
ദുഃഖിക്കുന്നതുമില്ല-നിൎവ്വികാരാത്മാവാകുമയകൎക്കനാസ്തിതന്റെ ഒരു വിഷ്ണു തനൊ
രുവന്നു ചെയ്കയില്ലൊരുനാളും നിൎമ്മലൻ പരിണാമഹീനനാനന്ദമൂൎത്തിയാമയ
ൻ മായാമയൻ തന്നുടെ മായാദേവി കൎമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു താനെന്നു തോന്നിക്കുന്ന-
തൻ മായാഗുണങ്ങളെ ആനനസന്ധിക്കയാൽ അജ്ഞനതനയനൊഭിഞ്ഞെന്ന സീതാ
ദേവികണ്ടുല്ലോലചനന്തപ്പുപരദ്ധിച്ച ശേഷം- അത സാരാമദേവൻമന
ഹിാസന്ത്യം ചെയ്തു മഞ്ഞളവൾ ചൊന്നവനോടരുൾചെയ്തു-പരമാത്മാവാകുന്ന

Rama

ബിംബത്തിൻ പ്രതിബിംബം പരിചിൽ കാണുന്നതു ജീവാത്മാവതിനെകെടൊ_തെങ്ങൊ *describes ജീവാത്മാ as prati-*
ശ്രുതിസിദ്ധമാകുമെന്നതുമായ തങ്കൽ ബ്രഹ്മമെന്നിയെ നിഴലിക്കുന്ന ജീവരാശി *bimbam of param.*
ഒരൊരൊ ജലാശയെ കെവലം മഹാകാശം നെരെ നികാണ്മതുപൊലെ
പൊലെ സാക്ഷാല്ലൊ ഉള്ളൊരു പരബ്രഹ്മമാം പരമാത്മാ സാക്ഷിയാകുന്ന ബിംബം നി
ശ്ചലമത്രെ സചൈതന്യമസ്യാദി മഹാവാക്യാൎത്ഥം കൊണ്ടു മമ തത്വത്തെയറി
ഞ്ഞീടാമായാൽ കാൎയ്യജ്ഞാനാൽ മൽഭക്തനായുള്ളവൻ മൽപ്പദമറിയുമ്പൊൾ ×
മൽഭാവം പ്രാപിച്ചീടുമില്ല സംശയമെതും മൽഭക്തി വിമുഖന്മാർ ശാസ്ത്രഗൎത്ത
ങ്ങളിലൊരും സൽഭാവം കൊണ്ടു യാചിച്ചാലുമെന്നാലും ഭക്തിഹീനന്മാൎക്കു
നൂറായിരം ജന്മം കൊണ്ടു സിദ്ധിക്കയില്ല തത്വജ്ഞാനവും കൈവല്യവും പരമാ
ത്മാവാം മമ ഹൃദയ രഹസ്യമിതൊന്നും മൽഭക്തിഹീനന്മാരൊടു ചൊല്ലീടും നര
(ലൊഭി) യാൎക്കും പറഞ്ഞറിയിക്കരുതെന്നുപരമുപദെശമിസ്ഥിതിയിൽ മിതയൊന്നും ശ്രീ
മഹാദെവൻ മഹാദെവിയൊടരുൾ ചെയ്തു രാമഹൃദയമിദം പവിത്രം ഗുഹ്യ
തമം സാക്ഷാൽ ശ്രീരാമപ്രൊക്തം പാപഹൃന്നാൎക്കും ഹൃദയ ആകാശ ദിവ്യം പാവനം
ഹൃദ്യമാനന്ദാദയം സൎവ്വവെദാന്തസാരസംഗ്രഹം രാമതത്വം ത്രിഷു നാം ഹനുമാ *promise to reader*
നൊടുപദെശിച്ചതെല്ലാം ഭക്തിപൂൎവ്വം നിരന്തരം പഠിച്ചീടുന്ന പുമാൻ മുക്തനായ്വരു
മെന്നു സംശയമില്ല നാനാബ്രഹ്മഹത്യാദി ദുരിതങ്ങളും ബഹുവിധം ജന്മങ്ങൾ
തൊറും മാൎജ്ജിച്ചുള്ളവയെന്നാകിലും ക്ഷണത്തിനാൽ നശിച്ചുപൊമെന്നരുൾ ചെയ്തു
ശ്രീമൻമഹാദെവനൊടെ ഉപദെശമെല്ലാം കൊണ്ടു ഞാൻ പറഞ്ഞീ യന്നൊരു
പാപിമാതൃഘാതകൻ പിതൃഘാതകൻ ബ്രഹ്മഹന്താ യൊഗിവൃന്ദാപകാരിസ്വവ
ൎണ്ണസ്തെയി ദുഷ്ടൻ ലൊകനിന്ദിതനെന്നാകിലുമവൻ ഭക്ത്യാ രാമനാമത്തെ ജപി
ച്ചീടുകിൽ ദെവകൾക്കുമൊരു പൂൎവ്വം പൂജ്യനായി മന്ത്രയൊഗിന്ദ്രന്മാരാൽ പൊ
ലുമലഭ്യമായ വിഷ്ണുലൊകത്തെ പ്രാപിച്ചീടുമില്ല സംശയമെതും ഇങ്ങനെ മഹാദെ
വനരുൾ ചെയ്തതു കെട്ടതിന്നീട്ടും ഭക്തിപൂൎവ്വമരുൾ ചെയ്തു ദെവിമംഗലാത്മാവെ
മമ ഭൎത്താവെ ജഗൽപതെ ഗംഗാധര കാമകാവരമെശ്വരാദകാരിയെ പന്നഗഭൂഷ
ണ ആനന്ദ നൃത്തിയാകിയ മൂൎത്തിയായിരുന്നൊരു യാകിസ്വസ്ഥയായി വന്നെനെല്ലാ_
ഴിന്നമായുള്ള മമ സന്ദെഹമെല്ലാമിപ്പൊൾ സന്നമായിതു മൊഹമൊക്കെ നിന്ന
നുഗ്രഹാൽ നിൎമ്മലം ശ്രീരാമതത്വാമൃതം രസായനം പീത്വാ ഞാൻ ശുദ്ധമായ് വെളിച്ചം
പാനമെഞ്ചെയ്യാമെങ്ങിനെ ഹന്ത കുംഭത്തിൽ നിന്നിവരെക്കുന്നുള്ളവയെല്ലാം_നിന്നിയമൂല

× മൊന്നുണ്ടു ചൊല്ലുന്നതാൻ സംക്ഷെപിച്ചതു ചെയ്യുന്നതുമെമതിയല്ലുക്കിം.
=ധാൎമ്മികൾ
ക്ഷന്മാൎക്കു വിദ്യയുണ്ടാകയില്ലയെന്നുള്ളാകിലും കന്മയാരായുള്ളൊൎക്കു ചൊല്ലുമ്പൊ
gewinkelose? Hyrthige? Silbern?
ള്ളരക്കിൽ ശുദ്ധന്മാൎക്കു നിത്യസൌഖ്യമുണ്ടാകുമെന്നാകിലും ദെവന്മാൎക്കു ശക്തിയുംപുന
ൎദ്ദെപൊലെ—അദ്ധ്യാത്മരാമായണചരിതം മനൊഹരം വിസ്തരിച്ചതിങ്ങുള്ളതു
ടെന്നം മടിയാതെ ത്രിനെത്രനീശ്വരൻ ദെവൻ പരമെശ്വരൻ മഹെശ്വരനീശ്വരിയു
ടെ ചൊദ്യമിങ്ങിനെ കെട്ടനെരം മന്ദഹാസം ചെയ്തു ചന്ദ്രശെഖരൻ പരൻ
Length of Ramay. -ന്ദഗൌരിയൊടു കെട്ടുകൊള്ളുകെന്നതു ചെയ്തു വെദവ്യാസനെക്കൊണ്ടു ഗ്രന്ഥ
വിസ്താരം പുരാ വെദസമ്മിതമതു ചെയ്തു രാമായണം വാല്മീകി പുന
രിരുപത്തു നാലായിരമായി നാലു ശതവൎഷയൊഗത്താൽ മാനുഷ്യന്മാൎക്കു മാത്ര
മല്പാനത്തിലിതു ചുരുക്കി രാമദെവൻ നമുക്കുപദെശിച്ചിട്ടിനാനെവം പുരാ-
promise ണമദ്ധ്യാത്മരാമായണമെന്നു പെരിതിനിതു മദ്ധ്യായനം ചെയ്യുന്നൊൎക്കദ്ധ്യാ
ത്മജ്ഞാനമുണ്ടാം. പുത്രസന്താനധനസമൃദ്ധിദീൎഘായുസ്സും മിത്രസമ്പത്തും കീൎത്തി
രൊഗശാന്തിയുമുണ്ടാം ഭക്തിയും വൎദ്ധിച്ചിട്ടും മുക്തിയും സിദ്ധിച്ചിട്ടും—ഐശ്വൎയ്യം രഘു
—NL
I ദ്ധ്വമിതെങ്കിലൊ കെട്ടാലും നിൎവ്വിണ്ണകന്ധരമുഖരാക്ഷസവീരന്മാരാൽ സന്ത
Gaia complains to Brahma abt Ravana's oppression തം ഭാരമെന്നെ സന്തപ്തയാം ഭൂമിദെവിഗൊരൂപം പൂണ്ടു ദെവതാപസഗണ
ത്തൊടും സാരസാസനലൊകം പ്രാപിച്ചു കരഞ്ഞേറ്റം വെദനയെല്ലാം വി
ധാതാവിനൊടറിയിച്ചാൾ—വെധാവും മുഹൂൎത്തമാത്രം നിരൂപിച്ചശെഷം വെദ
നായകനായ നാഥനൊടിവളെന്ന വെദനം ചെയ്കയെന്നി മറ്റൊന്നു കഴി
വില്ലെ—സാരസസാൽഭവനെവം ചിന്തിച്ചു ദെവന്മാരൊടൊരു വൎഷ വെദനം
മെക്കണ്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പൊകിക്ഷീരസാഗരതീരം പ്രാപിച്ചു ദെവമുനിമാരൊ
ടുംകൂടെ സ്തുതിച്ചിതിനാർ ഭക്തിയൊടെ ഭാവനയൊടുംകൂടെ പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടു
ദെവദെവനെ സെവിച്ചിട്ടിനാർ വൎഷവൎഷപൊലെ—അനന്തരമൊരു പത്തി
നായിരമാദിത്യന്മാരൊന്നിച്ചു കിഴക്കുദിച്ചതുമന്നതുപൊലെ പത്മസംഭവന്തി
ക്കെപ്പൊട്ടു കാണായ്യുന്നവന്മലൊചനായവ ന്നാഭനെമൊദാൽ മുകുന്ദനാര
കുണ്ഡലാനിധികൊണ്ഡലും ദൃൾക്രമായ ഭഗവദ്രൂപം മനൊഹരം ചന്ദ്ര
കാമന്ദസ്മിതസുന്ദരാനനപൂൎണ്ണചന്ദ്രമണ്ഡലമരവിന്ദലൊചനം ദെവഷ്ഠന്തി
ലാഭം പരമിന്ദിരാമനൊരമമന്ദിരവക്ഷഃസ്ഥലം വക്ഷ്യമാനന്ദൊദയം വ
ത്സലാഞ്ഛനവത്സം പാദപങ്കജം ഭക്തവത്സലം സമസ്തലൊകൊത്സവം സത്സെ

വിനം ചെന്നു സന്നിധൌ [illegible] ൽ കുണ്ഡല മകുട ഹാര കേയൂരാംഗദ കടക കങ്ക

ണങ്ങളും വലയാംഗുലീയകാദ്യലങ്കാര വിഭൂഷിതൻ [illegible] ബരൻ കമലലോചനൻ

കനകാംബരൻ [illegible] സരസിജാസനഭവ [illegible] ടാക്ഷനം സര

സ്വപദങ്ങളാൽ സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ പരമാനന്ദമൂർത്തെ ഭഗവാനെ ജയ ജയ [illegible] — Brahma praises Vishnu

[illegible] സാക്ഷാൽ കാരണത്തിന്ന ആധാരമായ [illegible]

[illegible] ജഗൽപതെ [illegible]

[illegible]

[illegible] വിശ്വത്തെ സൃഷ്ടി

[illegible] വിശ്വനായക [illegible]

[illegible] സാദ്ധ്യമല്ലൊ [illegible]

[illegible] ഭവൽ പാദഭക്തി [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ഭക്തി സംഭവിക്കേണം [illegible]

[illegible] സംസാര [illegible]

[illegible] ഭക്തി [illegible]

[illegible] (നിരന്തരം) [illegible]

[illegible]

[illegible] ഭഗവൻ ജയ

ജയ [illegible]

[illegible] ജയ ജയ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ഭഗവൻ [illegible] — states his case

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ജഗൽപതെ [illegible]

ത്രൈലോക്യപാലന്മാരെയും ത്രിവിഷ്ടപത്തിങ്കൽനിന്നവനെകശാസനകൾക്കിപ്പോൾ ഇലോക

Indra
മെല്ലാം പാകശാസനനെയും സമരത്തിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടു നാകശാസനനും ചെയ്തിരുന്നാ

ൻ ദശാനനൻ യാഗാദികർമ്മങ്ങളും മുടക്കി അതൊക്കെയും ... ബ്രാഹ്മണരാം മുനിമാരെ

wants him to become man

യും ഭക്ഷിക്കുന്നു ധർമ്മപത്നികളെയും പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു ധർമ്മവും മറഞ്ഞു

മുടിഞ്ഞു മനുഷ്യാദികളും മറ്റുനാലൊഴിഞ്ഞവനില്ല മരണമവനെന്നു

മുന്നെ കല്പിതം ജഗൽപതെ നിന്തിരുവടി തന്നെ മനുഷ്യനായ്പിറന്നിട്ടു പിന്നെ കന്ധ

രനെ കൊല്ലേണം ഉപായമിതെ സന്തതം നമസ്കാരം നിന്നെ മധുരിപോ എന്നു

Vishnu's answer

ചൊല്ലി വിനീതന്മാരായ സുരന്മാരെല്ലാം പത്മസംഭവനോടുമൊന്നിച്ചു നിന്നനേരം പ

ത്മലോചനൻ മന്ദഹാസം ചെയ്തരുളിച്ചെയ്തു എന്നുവം കശ്യപനദിതിയോടുമൊന്നിച്ചു

ചിരകാലം പുത്രലാഭാർത്ഥം പരമേശനെ ... വരം ...

ന്നെ മയ്ത്രമായി ... കശ്യപനിപ്പോൾ ദശരഥനായ്

പിറന്നാരിക്കുന്നു പിന്നെ ലക്ഷ്മിയും ... അദിതിയും കൗസല്യയായി

promises to become son of Das. & Kaus.

കൗസല്യയും ... ഞാനവരുടെ പുത്രനായി ജനിച്ചീടും മൽസഹോദ

രന്മാരായിരിക്കുന്നവെന്നറിയെല്ലാം ... യോഗമായാശക്തിയാം സീതയും

... യോഗമായാദേവിയും ജനകാലയെ വന്നിക്കസാമജ്ഞനായവൻ

കുലനാശകാരിണിയായ ... മെദിനിതന്നിലെയൊരു ... രാവണനിന്ദ

... കപിവീരന്മാരായിട്ടങ്ങും ... ഭാരം ...

... ദേവന്മാർ ... ചെയ്തു ... ദേവനായ

കനെയുമയച്ചു മറഞ്ഞപ്പോൾ ദേവന്മാർ നമസ്കരിച്ചിരുന്നാൻ ഭക്തിയോടെ

... അദിതിയമാരെല്ലാമായിതിങ്ങനെ ... വിനായകൻ മറഞ്ഞിട്ടൊന്നായ

... ദേവമകന്മാർ ... നടന്ന ...

... നമസ്കാരം ചെയ്തു ... ദേവിയെ ... ധ്യാനവും

Brahm comforts the Gods

ദേവകളോടരുളിച്ചെയ്തിതെന്നെവം ദാനവാരതികരന്തർഹിതനായ്വിട്ടിപത്മാ

surya vamsa
സനപ്രവരനായുള്ളവൻ തന്നിൽ ചിത്തം വാസവാദിശാപയെ സാദരമായൊരു ...

വാസവാദികളോടരുളിച്ചെയ്തു ... വാസുദേവനെ ഭജിച്ചുകൊ

exhorts them also to be borne as monkeys

ണ്ടു വാനരവേഷം ഭുവനത്തിങ്കൽ പിറക്കേണം ... ദശാനന

നു ... ധാനവീരന്മാരോടു ...

ഗിരിവനവാരവൃക്ഷങ്ങൾ തൊട്ടും വാനരപ്രവരന്മാരായിട്ടും ...

my Intra

സുത്രാമാദികളോടു പത്മസംഭവൻ തിരുവടി ശാസനമങ്ങിനെ ചെയ്തുകൊണ്ടനാ
ഖിലസുരലോകവും പൃഥ്വീസമ്പരം ധരിത്രിയിലുള്ള സന്തോഷമതി ഘനഘടയാകുന്നവി
നാഴിക്കൽ കാലെ ഹരിപ്രമുഖന്മാരാം വിബുധന്മാരൊക്കവെ ഹരിരൂപധാരിക (monkey)
ളായവരെല്ലാമാനുഷഹരി സഹായന്മാരായി തങ്ങൾ തന്നെ മാനുഷഹരി സമവെ
ഗതികളതൊട്ടെ വന്നവന്നു ഭൂമിയിൽ വലായേശയാധികളാകുന്ന നവവനങ്ങളുള്ളിൽ ശരീര
ന്മാരായ നാനാതരത്തിലുള്ള (നാഭിനം) നുഭവൻ പ്രതിക്ഷണന്മാരായിപ്പൊഴുള്ള വഗപ്പന്മാരുമായ ഭൂവി
സ്ഥിതിയുള്ളവരാണവരെല്ലാം ആമിതഗുണവരനാം ഒരു ഭൂപതി ദശരഥനാമലനയൊരാൾ
ഭൂപതി ധർമ്മാത്മാവീരൻ അമരകുലവരതുല്യനാം സൂര്യവംശമണ്ഡനം ഗുണസമ
ൻ കരുണാരത്നാകരൻ കൌസല്യാദേവിയൊടും ഭർത്തൃശുശ്രൂഷകൾ ചെയ്യുന്ന
പ്രമെയിട്ടും കൈകേയിയും സുമിത്രയും ഭാര്യമാരിവരൊടും ചെന്മന്ത്രികളുമാ
യി കാര്യാകാര്യങ്ങൾ വിചാരിച്ചു തലമെല്ലാം ഭൂപതി പാലിക്കും കാലമനപത്യ
ത്വം കൊണ്ടു പതി താപെന ഗുരുചരണാം സൃഷ്ടിമുഖം വന്ദനം ചെയ്തു ചൊദി
ച്ചിതിന്നെന്നു നിങ്ങൾ നന്ദനന്മാരുണ്ടാവാനെന്തു ചെയ്തിടെണം പൃത്രന്മാരി
ല്ലാഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള രാജ്യാദി സമ്പത്തികളിലും ദുഃഖപ്രദമെന്നരിയണം വസിഷ്ഠ
തപൊധനൻ വസിഷ്ഠനതുകെട്ടു ചിരിച്ചു ദശരഥനൃപനൊടരുൾ ചെയ്തിത
ങ്ങ നാലു പുത്രന്മാരുണ്ടാകുമുടനിനി വെദികന്മാരൊന്നുധരവരെ
വെകമവരെ വരുത്തണം ഋശ്യശൃംഗനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെയ്കനിന്നതിനു പുത്ര
കാമെഷ്ടികർമ്മം തന്നുടെ ഗുരുവായ വസിഷ്ഠനിയോഗത്താൽ മന്നവൻ വൈദിക
കന്മാരെയും വരുത്തിനാൻ ശാലയും പണിചെയ്തു സരയൂതീരത്തിങ്കൽ ഭൂലോക
പതിയാഗം ദീക്ഷിച്ചാനതു കാലം അശ്വമെധാനന്തരം തപസമ്മാനമായ
വിശ്വനായക സമനാകിയ ദശരഥൻ വിശ്വപാലകനവതാരത്തിന്നായി
യെ വിശ്വാസഭക്തിയൊടും പുത്രകാമെഷ്ടികർമ്മം ഋശ്യശൃംഗനാൽ ചെയ്തു
പ്പെട്ടൊരവസ്ഥയിലെ വിശ്വദെവതഗണം തൃപ്തമാക്കിനാരംഭെ ഹോമപാവ
കന്മായപായസത്തോടും കുണ്ഡലീമകുണ്ഡത്തിൽ നിന്നു പൊങ്ങിനാൻ വഹ്നി
ദെവൻ താവകം പുത്രീയമീ പായസം കൈക്കൊൾക നീ ദെവനിർമ്മിതമെന്നു
പറഞ്ഞു പാവകനും ഭൂപതിപ്രവരനെക്കൊടുത്തു മറഞ്ഞിതു താപസാജ്ഞയാ പരി
ഗ്രഹിച്ചു നൃപതിയും ഭക്തിനൊചെയ്തു നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിയുമ്പൊഴ്ംഭക്ഷണനാം ദശ
രഥൻ തൽക്ഷണം പ്രീതിയൊടെ കൌസല്യാദെവിക്കർദ്ധം കൊടുത്തു നൃപവരൻ

Gods obey

Dasar. grieved & have no sons

Vasishta advises the putra kāmeshti karman

Agni gives D. the pulse for his wives

ശെഷിച്ചാന്നൊരു പാതി നൽകിനാൻ കൈകെയിക്കും അനന്തരം സുമിത്ര
ക്കു കൌസല്യാദെവി താനും തന്നുടെ പാതി കൊടുത്തിതൊന്നു മടിയാതെ-
യെന്നതു കണ്ടു പാതി കൊടുത്തു കൈകെയിയും മന്നവൻ അതു കണ്ടു സന്തൊഷം
the 3 pregnant പൂണ്ടാനെറ്റം തൽപ്രജകൾക്കു പരമാനന്ദം പത്നിമാരു ഗർഭവും ധരിച്ചു
ള്ളവരതു മുതൽ കാലം അപ്പൊഴെ തുടങ്ങി ക്ഷൊണീന്ദ്രനാം ദശരഥൻ പ്രിയെ
ന്ദ്രമാരെയൊക്കവെ തുടങ്ങിനാൻ ഗർഭരക്ഷാർത്ഥം ഉപഹൊമാദികൾ
ആളും ഉല്പലാക്ഷികൾക്കന്നവാസരം കൊണ്ടു താനെ ഗർഭചിഹ്നങ്ങളെല്ലാം
വർദ്ധിച്ചുവന്നതൊടും ഉൾപ്രെമം കൂടക്കൂട വർദ്ധിച്ചു വന്നു മന്നൻ തൽപ്രണയി
നികൾക്കുള്ളാഭരണങ്ങൾ പൊലെ വിപ്രാദിപ്രജകൾക്കും ഭൂമിക്കും ദെവക
ൾക്കും അല്പമായുള്ള സന്താപം ഇനിയൊന്നുമില്ല ഭാഷിണികൾക്കു വർദ്ധി
ച്ചെഴുന്നെറ്റം നിമന്ത്രണം പുംസവനാദിക്രിയകളും ചെയ്തു കാമദാനം ദാന
ങ്ങളും ചെയ്തു നരവീരൻ ഗർഭവും പരിപൂർണ്ണമായ്വന്നിതു കാലമർക്കമാ
birth of 4 sons (constellations) സം നാലൻ പിറന്നാ നടന്നടൻ ഉച്ചത്തിൽ പഞ്ചഗ്രഹം നിൽക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ
ലഗ്നത്തിനു കൊദണ്ഡത്തിൽ കൌസല്യാനന്ദനായകൻ നക്ഷത്രം പുനർവ്വസും
നവമ്യാമപി ചൈത്രനക്ഷത്രായി വന്നൊട്ടും കൂടനെ പഞ്ചഗ്രഹങ്ങൾ കർക്കടക
ലഗ്നസ്ഥിതനായ ദെവെന്ദ്രനങ്ങനെ മഷസ്ഥിതൻ ദയം കർക്കടകം അർക്ക
ജൻ തുലാത്തിലും ഭാർഗ്ഗവൻ മീനത്തിലും വക്രനും മൃഗസ്ഥനായ്ക്കരം രാശി
തന്നിൽ നിൽക്കുമ്പൊഴു വന്നിതു ശ്രീനാൻ ജഗന്നാഥൻ ദിവ്യ പെറ്റിതു കൈ
കെയിയും ചന്ദ്ര നക്ഷത്രം കൊണ്ടു പിറന്നാൾ സുമിത്രയും പെറ്റിതു പുത്രദ്വ
യം ഭഗവാൻ പരമാത്മാ മുകുന്ദൻ നാരായണൻ ജഗദീശ്വരൻ ഈശ്വരൻ
പങ്കജക്ഷനൻ ഭുവനെശ്വരൻ വിഷ്ണു തന്നുടെ വിധത്തൊടും അവതാര
ഞ്ചെയ്തപ്പൊൾ കാണായി കൌസല്യക്കും സഹസ്രകിരണ ദ്യുതിയൊത്ത
ചൈത്രാനനെന്നും സഹസ്രാക്ഷ മുഖിച്ചെഴുന്നതു പൊലെ സഹസ്രവദ
നാവതാരഭാസനകാന്തി സഹസ്രനെത്രം വപുസ്സ് ദയയാലും വന്ദ്യമാ
യി വിളങ്ങുന്ന നിർമ്മലമകുടവും സുന്ദരമായ കുണ്ഡലങ്ങൾ സ്വർണ്ണമയം കാരുണ്യാ
മൃതരസസമ്പൂർണ്ണനയനങ്ങൾ നാലഞ്ചാം ബാഹുക്കൾ ശൊഭിതങ്ങൾ പനവും
~~ചതുർഭുജങ്ങളിൽ അക്ഷമാലാദികൾ~~ ശംഖചക്രങ്ങളും ഗദാ ശൊഭിതങ്ങളും
ശംഖ സംശൊഭിതഗളനാളവും കൌസ്തുഭവും ഭക്തവാത്സല്യം ഭക്തന്മാർക്കും കണ്ടെ

നിവാസമായ് വ്യക്തമായി വിളങ്ങുന്ന പാവനശ്രീവത്സവും കണ്ഠലഗ്ന ഹാര കാഞ്ചീനൂപു
രവലയങ്ങളും മിന്നുന്ന മംഗലവദനവും ഭക്തലോകങ്ങളുടെ ഇഷ്ടാമൃതമാകുന്ന പാദങ്ങളു
മും കണ്ടുകണ്ടുകൊണ്ടായി അപരിമാനന്ദത്തോടും മോക്ഷദനായ ജഗൽസാക്ഷിയായ
പരമാത്മാ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ താനിതെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ സുന്ദരഗാത്രിയാ
യ കൌസല്യാദേവി താനും വന്ദിച്ചു തെരുതെരെ സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാൾ നമസ്തേ
ദേവദേവ ശംഖചക്രാബ്ജധര നമസ്തേ വാസുദേവ മധുസൂദന ഹരേ നമസ്തേ
നാരായണാ നമസ്തേ നരകാന്തക നമസ്തേ പരമേശ നമസ്തേ ജഗൽപതേ
നിന്തിരുവടി മായാദേവിയോടുംകൂടി വിശ്വം സന്തതം സൃഷ്ടിച്ചു രക്ഷിച്ചു സംഹരി
ക്കുന്ന അന്തകാന്തക സർവ്വ ഭക്തവത്സല ഭവാൻ സമ്പൂർണ്ണനായ മായാരഹിതൻ
നന്ദനന്ദനമായ്ക്കൊള്ളുമതിവാൻ പ്രലയത്തിൽ പരമൻ പരാപരൻ പരബ്രഹ്മമായു
ള്ള പരമാത്മാവായ പരാപരൻ അഖിലവർണ്ണിൽ അദൃശ്യൻ അനന്തൻ വ്യക്തനായ്
കൻ നിശ്ചലൻ നിർഗ്ഗുണൻ നിർവ്വാണപ്രദൻ നിത്യൻ നിർമ്മലൻ നിരാമയൻ നിഷ്കാ
രാത്മാ ദേവൻ നിശ്ചലൻ നിരാകുലൻ നിരഹങ്കാരമൂർത്തി നിഷ്കളൻ നിരഞ്ജ
നൻ നിർമ്മായൻ നിഷ്പ്രപഞ്ചൻ നിർഗ്ഗുണൻ നിഗമാന്തവാക്യാർത്ഥവേദ്യൻ നാഥൻ നി
ത്യൻ നിരാകാരൻ നിഷ്കളങ്കൻ നിർദ്ദോഷൻ നിഷ്കാമൻ നിർമ്മമൻ നാം ഹൃദയനില
യനൻ അഭയനന്ദനനായ നാരായണൻ വിഭുമാനസപത്മമധ്യവർ
ത്തിയായ സത്യജ്ഞാനാത്മാ സമസ്തശരൺ സനാതനൻ സർവ്വസാക്ഷി
ൽ സനകാദികൾ സേവ്യൻ സമ്പൂർണ്ണബോധരൂപൻ സകലജഗന്മയൻ സത്താമാ
ത്രകനെന്നല്ലോ നിന്തിരുവടി നാഥൻ നിന്തിരുവടിക്കുടെ ജനിക്കൽ നിത്യമതില്ലാ
തൊരും ബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങൾ കിടക്കുന്ന നിന്നെക്കൂടെ ഉദരത്തിൽ ഞാനെന്റെ ജഠര
ത്തിൽ വഹിപ്പതെന്ന കാരണം പോറ്റി ഭക്തന്മാർ വിഷയമായുള്ളൊരു
പാരവശ്യം വ്യക്തമാക്കുവാനത്രേ ഇന്നു ഭക്തിയിൽ ഇപ്പോൾ ഭർത്തൃപുത്രാർത്ഥകുലസം
സാരദുഃഖം മദ്യെന്നിത്യം മഗ്നനായുള്ള ത്വം ഭക്തിക്കൊന്നും നിന്നുടെ
മഹാമായ തന്നുടെ ബലത്താലിന്നു നിൻപാദം ഭജിക്കും കാണ്മാനും യോ
ഗം വന്നു ഭവൽ കാരുണ്യത്താൽ ഇതുകൊണ്ടിൽ വന്നിരിക്കുന്നു കാണാകുന്ന
രൂപം ദൃഷ്ടമാകുന്നു ഭവാൻ വിശ്വമോഹിനിയായ നിന്നുടെ മഹാമായ വിശേ
ഷമോഹിപ്പിച്ചീടായ്ക മാം ലക്ഷ്മീപതേ കേവലമെനിക്ക് വെളിപ്പെട്ടമായ
രൂപം ദേവ ശമനം മറക്കുന്നേരം കാണാം മറവുള്ളൊരു സാന്നിധ്യം

ദ്രനന്ദ്രൂപമായിനിന്നപ്പൊളു ബാലഭാവത്തെ മമ കാട്ടേണം ദയാനിധെ പുത്രവാത്സല്യവും
ഉണ്മയായൊരു പരിചരണത്താലെ കടക്കേണം ദുഃഖസംസാരാൎണ്ണവം ഭക്തിവൃത്തിയും
The infant answers വിണ്ണവനെ സ്തുതിച്ചപ്പൊൾ ഭക്തവത്സലൻ പുരുഷോത്തമനരുൾ ചെയ്തു മാതാവെ
ഭവതിക്കിഷ്ടമാകുന്നതെന്നാലെത്ര മനോരഥമില്ല ചിന്തിച്ചവണ്ണം വരും ഭദ്രം ക
ലൎന്നൊരു രാവണനെ കൊന്നു സ്വസ്ഥം ലോകങ്ങൾക്കവരുത്തി കൊൾവാൻ
ബ്രഹ്മശങ്കരപ്രമുഖന്മാരാം പ്രവരന്മാർ പറഞ്ഞതാൽ സ്തുതിച്ചതസേവിക്കയാൽ മാ
നവവംശത്തിങ്കൽ നിങ്ങൾക്കു തനയനായിട്ടീ വെഷം പൂണ്ടു ഭൂമിയിൽ പിറന്നു
explains her merit ഞാൻ പുത്രനായി ദശരത്തെണം ... നിങ്ങൾക്കെന്ന ചിന്തിതിൽ നിരൂപിച്ചു സെ
വിച്ചു ചിരകാലം പൂൎവ്വജന്മനി നിങ്ങളുടെ ~~...~~ കാരണമിപ്പൊൾ ഈ വെഷം ഉത്തമ
promises salvation മായ വെഷത്തെക്കാട്ടിത്തന്നു ദുൎല്ലഭം മദ്ദൎശനം മൊക്ഷത്തിന്നാകിട്ടുള്ളതില്ലെ
നല്ലൊ ഇനിയൊരു ജന്മസംസാരദുഃഖം എന്നുടെ രൂപമിദം നിത്യവും ധ്യാനിച്ചു
കൊൾകെന്നാൽ വന്നീടും മൊക്ഷമില്ല സംശയമെതും യാതൊരു മൎത്ത്യൻ ഭക്ത്യാ
നമ്മിലെ സംവാദമിതാദരാൽ പഠിക്കതാൻ കെൾക്കതാൻ ചെയ്യുന്നതും സാ
ധിക്കുമവന്ന സാരൂപ്യമെന്നറിഞ്ഞാലും ചെതസി മരിക്കും പൊൾ മൽസ്മരണ
വുമുണ്ടാം ഇത്തരമരുൾ ചെയ്തു ബാലഭാവത്തൊടുണ്ടു സ്വരം കാല്യം കൂട്ടം കൂ
ടങ്ങു കരയുന്നൊൻ ഇന്ദ്രനീലാഭപൂണ്ട സുന്ദരരൂപനരവിന്ദലൊചനൻ
സുകുമാരൻ പരമാനന്ദാത്മാവ് ... സാരവിന്ദമതി ... നന്ദവനി
father's joy തൻ ഭൂപതി ... ചെയ്യാൻ നന്ദനനുണ്ടായിതെന്നു കെട്ടൊരു
പംക്തിസ്യന്ദനൻ പരമാനന്ദാകുലനായിതാൻ പുത്രജന്മത്തെ ചൊന്നവരു
വസ്ത്രത്തിനെക്കൂപ്പ് വസ്തുഭൂഷണാദി വിലാസദാനങ്ങൾ ചെയ്താൻ പുത്രവ
ത്സാല്യം കണ്ടു തുഷ്ടനായിട്ടു പ്രമുഖനായി സ്നാനം ചെയ്തു ഗുരുവിൻ നിയൊ
ഗത്താൽ ജാതകൎമ്മവും ചെയ്തു ദാനവും ചെയ്തു പിന്നെ ജാതനാകിനാൾ കൈകെ
യീസുതൻ പിറന്നതും സുമിത്രാപുത്രന്മാരായുണ്ടായി ഇരട്ടകൾ ...
ൻ ദശരഥനും യഥാവിധി ചെയ്തു ജാതകൎമ്മം ബാലന്മാരെല്ലാവൎക്കും ചെയ്തു
joy of earth & heaven ഉസന്തൊഷം കൊണ്ടുള്ള ... ജനങ്ങൾക്കും ...
പദാൎത്ഥങ്ങളെല്ലാം ... ദാനം ചെയ്തു ദെവന്മാരും ...
ലെകുണ്ടായി ഉൽസവം ... കുതൂഹലം ... മഹൊത്സവം സമസ്ത
ലൊകങ്ങളുമായാമായാവാമവങ്ങളെ രക്ഷിച്ചീടുന്ന നിത്യമെന്നൊർത്തുപാസിച്ചു നം

ശ്രീമഹനീയപൂർണ്ണകോമളകുമാരന് രാമനെന്നരുളി നാമവുമിട്ടാനെ names
ല്ലോ ഭരണനിപുണനാം കൈകേയീതനയന് ഭരതനെന്ന നാമവുമരുളി
ച്ചെയ്തു പിന്നെ ലക്ഷണാന്വിതനായ സുമിത്രാതനയന് ലക്ഷ്മണനെന്ന തന്നെ
നാമവുമരുൾചെയ്തു ശത്രുവൃന്ദത്തെ ഹനിപ്പിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനായ ശത്രുഘ്നനെ
ന്നു സുമിത്രാത്മജാപരനും നാമധേയവും നാലുപുത്രർക്കും വിധിച്ചെവം ഭൂമി
പാലനം ഭാഗ്യവാന്മാരായ [illegible] സാമോദം ബാലക്രീഡ, തൽപരന്മാരായി
കാലം രാമലക്ഷ്മണന്മാരും തമ്മിലൊന്നിച്ചു വാഴും ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരെന്നുമി R. & L. draw together
ച്ചെല്ലാനാളും മരുവീടുന്ന വയസ്സാം ശാസ്ത്രവശാൽ കോമളകുമാരന്മാരായ
അഘോരന്മാരായി ശ്രീമഹനീയപൂർണ്ണലോകാഭിരാമദേവൻ കരുണാ all pleased with R's growth
തപൂർണ്ണാവലോകനം കൊണ്ടും സാരസ്യഭക്തവർണ്ണാലാപവിലാസം കൊ
ണ്ടും വിശ്വമോഹനമായ രൂപസൌന്ദര്യം കൊണ്ടും നിർല്ലേപ [illegible] ഭാവമാധുര്യം കൊ
ണ്ടും മന്ദസ്മിതം [illegible] കൊണ്ടും [illegible] ഹാസ
ഭ കൊണ്ടും [illegible] കൊണ്ടും [illegible] മോഹന
ങ്ങളും ചേഷ്ടിതങ്ങളെ കൊണ്ടും താതനമ്മമാർക്കും നഗരവാസികൾക്കും പ്രീതി
നൽകിനാൻ സമസ്തക്രിയകൾ എല്ലാം [illegible]
കാരമായി [illegible]
[illegible] കടാക്ഷവിലോകനങ്ങളും [illegible]
[illegible] ശാർദ്ദൂലനഖങ്ങളും [illegible]
[illegible] ചെറുതടങ്കാത്ത [illegible]
[illegible] മുത്തുമാലകൾ വനമാലകൾ കൌസ്തുഭവും [illegible]
[illegible] കിങ്കിണികളും അംഗദങ്ങളും വലയങ്ങൾ കങ്കണങ്ങ
ളും അംഗുലീയങ്ങൾകൊണ്ടു ശോഭിച്ച കരങ്ങളും കാഞ്ചന സദൃശ [illegible]
[illegible] കാഞ്ചികൾ നൂപുരങ്ങളെന്നിവ പല തരം അലങ്കാരങ്ങൾ
[illegible] അലങ്കാരത്തെ ചെയ്താൻ ഭൂമിദേവിക്കു നാഥൻ
[illegible] അയോദ്ധ്യയിൽ [illegible]
[illegible] പിന്നെ [illegible]
[illegible] ലോക [illegible] ദമ്പതിമാരെ ബാല്യം [illegible] their initiation
[illegible] സന്തതി [illegible]
[illegible] ബാലന്മാരെ [illegible]

Vasishtha teaches നംഗങ്ങളുമുപാംഗങ്ങൾ സ്മൃതികളും ശ്രുതികളും മറ്റിവയെല്ലാം പാഠമായരുളപ്പെട്ടാ

ലെന്നാരൽ ഉത്ഭവപ്പാടവമെറും ഇങ്ങു ധ്യാസങ്ങൾ തന്നെയെല്ലാം സകലചരാചര

ഗുരുവായുരുവിട്ടും ഭഗവാൻ തനിക്കൊരു ഗുരുവാക്കിയമത്രെ സഹസ്രവദനൊൽ

ഭവപൃത്തനാം വസിഷ്ഠന്റെ മഹത്വമെത്തും ഭാഗ്യമെന്നു ചൊല്ലാവതൊന്നൽ-

ധനവേദാംഭോനിധിപാരഗന്മാരായ്വന്നു തനൂജന്മാരെന്നത്രെ കണ്ടൊരു ദശരഥ

ൻ മനസ്സിവരുന്നൊരു പരമാനന്ദം വൃണ്ണമിനായകനെക്കുമാന ഇല്ലെച്ചിന്നാ

ക്കി ജ്ഞമൊരം വരുന്നതിൽ സെപ്രസേവക ഭാവം രാമലക്ഷ്മണന്മാരും കൈ

ക്കൊണ്ടൊരുത്ര പോലെ കുമാരന്മാരായ്പ്പം ഭരതശത്രുഘ്നന്മാർ സ്വാമിഭൃ

R. hunts ത്യകഭാവം കൈക്കൊണ്ടനുദിനം രാഘവനെന്നേരമേകദാ കൈരുത്തു

ഹലാൽ വേഗമേറിടുന്നൊരുത്തുരഗരത്നമേറിപ്രാണസഖനായ ലക്ഷ്മണ

നോടും ശ്രീബാണങ്ങൾ കൈ ധരിച്ചാസനവൃത്തികൾ പൂണ്ടു കാനനദേശന്തന്നി

ലെനൽ നായാടിനാഭിക്കാനായ ദുഷ്ടമൃഗസഞ്ചയം കൊലചെയ്യുവാൻ ഹരിണ

ശ്വാ ശശ കരടി കിടികിടി ഹരിശാർദ്ദൂലാദികളാമിതവെന്ന മൃഗം വധിച്ചുകൊണ്ടു

വന്നു ജനകൻ കാൽക്കൽവെച്ചു വീഴ്ത്തു വണങ്ങും നമസ്കരിച്ചു വന്ദിന്നാൻ നിത്യ

വുമുഷസ്സുഷസ്സു നായകൻ തിരുത്തു ഭക്തിയെക്കൈക്കൊണ്ടു സന്ധ്യാവന്ദനം ചെയ്ത

learns to govern ശേഷം ജനകജനനിമാർ ചരണാംബുജം വന്ദിച്ചുണ്ടുനൊട്ടും ചെൻപൊരുകാ

ര്യങ്ങളെല്ലാം ചിന്തിച്ചു ഭക്തി നിരന്തരം ലോകങ്ങൾക്കൽ സന്തതം രക്ഷിച്ചു

ധർമ്മപാലനം ചെയ്തു ബന്ധുക്കളോടും ഗുരുഭ്രാതാക്കളോടും ചെൻ സന്തുഷ്ടാ

നായിട്ടു ഭോജനം കഴിച്ചഥ ധർമ്മശാസ്ത്രപുരാണങ്ങൾ ഇതിഹാസങ്ങൾ കേ

ട്ടിരുലബ്ധമാനന്ദ ജീനചേതസാനിത്യം പരമൻ പരാപരൻ പരബ്രഹ്മ

മ്യാൻ പരൻ പൃരുഷൻ പരമാത്മാ പരമാനന്ദമൂർത്തിമാൻ മനുഷ്യനായവ

താരമെടുത്തെവം ഭൂമിപാലകവൃത്തികൾ കൈക്കൊണ്ടു വാണീടിനാൻ ചെത്തിച്ചി

ഷ്ഠിച്ചു കാല്ക്കലൊപരമാത്മതത്ത്വമെത്തെന്നുനാട്ടിലെ വികാരവൃന്ദം

ങ്ങളിൽ പതിനെട്ടുമെന്നൊരു രാമാനന്ദന്നൊരുമഹാമായാവൈഭവം

visit of Vishvamitra ചിത്രം ചിത്രം ഞാകാലം വിശ്വാമിത്രനാകിയ മുനികുലമുഖ്യനാമയോദ്ധ്യക്കാ

യാതെഴുന്നെള്ളിനാൻ രാമനായവതരിച്ചൽ മായകാണ്മതിന്നായ്ക്കൊണ്ടു

മായരൂപം പൂണ്ടൊരു പരമാത്മാ സത്യജ്ഞാനാനന്ദാമൃതം കണ്ടു

കൊൾവാൻ ചിത്തത്തിൽ നിറഞ്ഞുവഴിഞ്ഞ ഭക്തിയോടെ കൗശികൻ തന്നെ

കണ്ടുഭൂപതി ദശരഥൻ ഹൎഷസംഭ്രമത്തൊടും പ്രത്യുത്ഥാനപൂൎവ്വകം ചെയ്തു വിധിനാ *who greeted by D.*
നന്നൊടും ചെന്നെതിരെറ്റു യഥാവിധി പൂജകളെച്ചെയ്തു വന്ദിച്ചുനിന്ന ഭക്ത്യാ_
സന്തുഷ്ടനാം മുനിവരൻ തന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ_ സ്വൎഗ്ഗമായിരുന്ന വഞ്ചൂസ
ഫലമായിട്ടിരിക്കുന്നതൊക്കയും നിന്റെ മൂലം കൃതാൎത്ഥനാരായാവാദ്യത്താ
ലിവിതയൊ ചെയ്തെന്നെനിക്കുള്ള നിങ്ങളെപ്പൊഴുതെന്നു ... ദേശം മംഗലമായ്
... ഇപ്പൊഴും താതനവരും_ എന്നൊടിന്നു ഭിക്ഷ ചെയ്പൊഴുതെന്നുള്ളതെന്നിപ്പൊ
ൾ നിവൃത്തിയിൽ ചെയ്യണം ദയാനിധെ_ എന്നാലൊകനത്തെല്ലാം ചെയ്യ
ണാൻ മടിയാതെ_ ചൊന്നാലും വരമാത്രം തെ്വസകലവതെ_ വിശ്വാമിത്രനും *explains why he wants R's help agst Raxasas*
ത്തിനായനൾ ചൊല്ലിനാൻ_ വിശ്വാസത്തൊടും ദശരഥനൊടുത്തന്നെ_
അമാവാസ്യത്തൊടും പിതൃദേവാദികളെ പൂജിച്ചു ചെയ്തീടുന്ന ഹോമ
ത്തിനുടക്കം തനാൽ മാരീചസുബാഹുമുഖ്യന്മാരാം നക്തഞ്ചരന്മാരിവരുമ
ഹചരന്മാരവരുമെല്ലാരും അവരെ നിഗ്രഹിച്ചു യാഗത്തെ രക്ഷിപ്പാനായവ
നിപതെ രാമദേവനെ അയക്കണം_ പൃഷ്ഠരൊരൽ ദേവവൃന്ദത്തൊടും നി
ഗ്രഹിച്ചു ലക്ഷ്മണനെക്കൂടെ നൽകേണം മടിയാതെന്നിപ്പൊഴ വരിട്ടുകൊണ്ടെൻ
മഹിപതെ കല്യാണമതെ കനകൊണ്ടെയനരവതെ_ വിശ്വചഞ്ചലനായവ *D's perplexity*
സ്ഥിരനായവൻ മന്ത്രിച്ചു ഗുരുവിനൊടെ കാൎയ്യം ചൊല്ലിനാൻ_ എന്തു
ചെയ്യുന്നു ഗുരൊ നനനന്റെ മമസന്താപിച്ചീടു വന്നില്ലല്ലൊ ഞാ
നൊയ്യൊട്ടും_ എന്നും കൊടുക്കുകയില്ലെങ്കിൽ ദക്ഷവശാൽ നിഷ്ഠുരനെന്നു
നാം രാമനെ പിരിഞ്ഞപൊൾ നിശ്ചയം മരിക്കും ഞാൻ രാമനെ നൽകീടാ
ഞ്ഞാലമ്പയനാശം കൂട വരുത്തും വിശ്വാമിത്രൻ_ എന്തൊരു നല്ലതിപ്പൊളെന്നു
ചിത്തവശാ ഭിക്ഷിച്ചു ചിതിച്ചതുളിപ്പീട്ടു കവെണം_ എങ്കിലൊ ദേവഗു *yields to Vasisht's reasons*
രു ചൊല്ലീടാഭരണസം സങ്കടമുണ്ടാകെണ്ട സന്തതം ധരാപതെ_ മാ
നുഷനല്ലൊ രാമൻ മാനവശ്രീമാരുതെ_ മാനമില്ലാത്ത പരമാത്മാവ്യസനാ *(R is Vishnu)*
തനൻ പത്മസംഭവൻ മുന്നം പ്രാൎത്ഥിച്ചു മൂലമിപ്പൊൾ വന്നുലൊചനൻ ഭൂമി
ഭാരത്തെ കളവാനായി നിന്നുടെ തനയനായിക്കൊസല്യാദേവിതന്നിൽ
വന്നവതരിച്ചതു വൈകുണ്ഠൻ അരാകനൻ_ നിന്നുടെ പൂൎവ്വജന്മം ചൊല്ലു (*D's & Kaus's former birth*)
വൻ ദശരഥന്നു മുന്നം പ്രജാപതികശ്യപൻ പ്രജാവൻ_ നിന്നുടെ പത്നി
യാകമദിതിക്കൊസല്യ കെൾ ഇനിയവരും കൂട സന്തതിക്കു ഭാവനാകിലവ

വത്സരമുഗ്രമായ തപസ്സു ചെയ്തു ഗൃഹരാത്രി വിഷ്ണുപൂജാദ്ധ്യാനം ചെയ്യാതും ഭക്തവത്സ
ലൻ ദേവൻ വരദൻ ഭഗവാനും പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു നീ വാഞ്ഛിക്കും വരമെന്നാ
ൽ പുത്രനായ്ത്തീരണമെന്നിക്കു ഭവാനെന്നു സത്വരമപേക്ഷിച്ച കാരണമിന്ന
നാഥൻ പുത്രനായ്ത്തീർന്നതു രാമനെന്നറിഞ്ഞാലും. ലക്ഷ്മണൻ ശേഷനെന്നല്ലോ
ക്കുന്നാകുന്നത് ശംഖചക്രങ്ങളെല്ലാം ഭരതശത്രുഘ്നന്മാർ ശങ്കകൈവിട്ടു
കൊണ്ടാലും ഇനിയും നീ യോഗമായാദേവിയും സീതയായ്ത്തീർന്നു മിഥിലയിൽ യാഗവേ
ലായ്മയെ യോഗ്യമായുണ്ടായതു യോഗത്തിനായ്ത്താൻ വിശ്വാമിത്രനുമിവർത്തമ്മിൽ
യോഗംചെയ്തുവന്നതെന്നറിഞ്ഞിട്ടെന്നിവരെയും ഗൃഹമിതു വന്ദിച്ചു വല്ലഭ
നും പുത്രനെക്കൂടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുയാത്രെ സത്വരം ഭാവം ദശരഥനും കൌശികനെ
വന്ദിച്ചു യഥാവിധി പൂജിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വം രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊ
ണ്ടാലുമെന്നാമോദം പൂണ്ടു നൽകി ഭൂപതി പുത്രന്മാരെ പരികരമാനാ
വം പൂണ്ടു പരികരെയന്നിക്കൊണ്ടു മാറിലണച്ചു ഗാഢം വാത്സല്യം പൂണ്ടു
ണ്ടൻ ടൻ മുകന്നിരിക്കൽ ഗുണങ്ങൾ വരുവാനായ്ക്കൊണ്ടു പിന്നെ നരപെട്ടാ
ൽ കനകനന്ദിമാർ ചരണാം മുകേന്ദ്രമിതിനായകൻ ഗുരുപാദവും വ
ന്ദിച്ചുടൻ വിശ്വാമിത്രനെ ചെന്നു വന്ദിച്ചു കുമാരന്മാർ വിശ്വരക്ഷാർത്ഥം വരി
ഗ്രഹിച്ചു മുനീന്ദ്രനും ചാപബാണങ്ങൾ വിരുന്നിവർ ധരിക്കുമായ ഭൂപതിക്കുമന്മാ
രൊട്ടും കൌശികമുനിയാത്രയുമായിച്ചാൽ വാദങ്ങളും ചൊല്ലിക്കൊണ്ടപ്പോ
ഴുമാരൊട്ടും നടന്നു വിശ്വാമിത്രൻ മന്ദം പൊക്കിലദേശം കടന്നൊരനന്തരം
മനുഹാസം ചെയ്തു കൊണ്ടു മുനിവരൻ രാമ രാഘവ രാമ ലക്ഷ്മണകുമാ
രാ കേൾക്കുമാമിവർക്കു ബാലന്മാരെല്ലാം നിങ്ങൾ ദാഹമെന്നും
വിശപ്പെന്നുമറിയാതെ ദേഹങ്ങളെല്ലാം നിങ്ങൾക്കെന്നു കുലമിപ്പോൾ
ദാഹവും വിശപ്പുമുണ്ടാകാതെ കിരീടാനായി മായാഗ്രഹമെന്നൊരു വിദ്യ
കളിവരങ്ങും ബാല്യന്മാരെ നിങ്ങൾ പഠിച്ചുകൊള്ളുവിൻ പിന്നെ ബലയും അതിബ
ലയും മന്ത്രയായതെ ദേവകിന്നരന്മാർക്കും വിദ്യകളെന്നു രാമദേവനുമനുജ
നുമപ്പോൾ ഭക്തിപൂർവ്വം മുനിക്കൽ നിന്നു വാസാദികളും ഇൻ ബാലന്മാരുമായപ്പോ
ഴെ ഗംഗ കടന്നിതൊനന്തരം മുനീന്ദ്രനും താടകാവനം പ്രാപിച്ചിതൊരനന്ത
രം ഘോരമായൊരു വനം കണ്ടു പറഞ്ഞു വിശ്വാമിത്രൻ രാഘവ സൗമ്യ പരാക്രമ രാ
ഘവ രാമ പോകമാറില്ലാ വഴിയാനമെയത്ര കാലം കാട്ടിലകണ്ടായൊ

Rishi. Teaches them mercy agst hunger & thirst

R. & L. go to war

Leads across Ganges

നി കാമരൂപിണിയായ താടക ഭയങ്കരി വാണിട്ടും ദേശമെല്ലാം അവളെ
പേടിച്ചാരും നേർവഴി നടപ്പീല്ല ഭുവനവാസിജനം ഭുവനേശ്വരാ പൊ
ന്നിക്കൊല്ലണമവളെ നിവൃത്തിക്കുമിന്നില്ലാരു ദോഷമെന്നമാമുനി
പറഞ്ഞപ്പോൾ വില്ലു വെയൊരു ചെറുഞാണൊലി ചെയ്തു രാഘവൻ എല്ലാ
ലോകവുമൊന്നു വിറച്ചിതന്നേരം ചെറുഞാണൊലി കേട്ടു കോപിച്ചു നി
ശാചരി വേഗത്തോടു വരുന്നു ഭക്ഷിപ്പാനായി അന്നേരമൊരു *Where R. kills*
ശരമയച്ചു രാഘവനും ചെന്നു താടകമാറിൽ കൊണ്ടിത രാമബാണം വാര *Tataka*
ങ്കൽ മലപിളർക്കുന്നതു പോലെ ഘോരരൂപിണിയായ താടക വീണളെ
ല്ലോ ചെഞ്ചോര ഭരണേ ഭൂമിതൻ ശാന്തിയായ സുന്ദരിയായ യക്ഷി തന്നെയും
കണ്ടൊരു മുനി ശാപത്താൽ നക്തഞ്ചരിയായൊരു യക്ഷി താനും പ്രാപിച്ചു ദേവലോകത്തു
മദേവാനന്ദകാരി കൗശികമുനീന്ദ്രനും ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം മാശു രാഘവനവരെ *They pursue*
ശിച്ചു സലക്ഷ്മണം നിർമ്മലന്മാരാം കുമാരന്മാരും മുനീന്ദ്രനും രമ്യകാനനെ തത്ര വസിച്ചു *their journey*
കാമാശ്രമമെ രാത്രിയും പിന്നിട്ടവർ സന്ധ്യാവന്ദനം ചെയ്തു യാത്രയും തുടങ്ങി നാനാശ്ര *(instructed in marvellous weapons)*
മപ്പലർകാലെ പുക്കിത സിദ്ധാശ്രമം വിശ്വാമിത്ര മുനി മുഖ്യന്മാരെല്ലാരെയും വന്ദിച്ചു
അന്നേരം രാമലക്ഷ്മണന്മാരും വന്ദിച്ചു മുനികളെ പ്രേമമുൾക്കൊണ്ടു മുനിമാരും സ
ൽക്കാരം ചെയ്താർ വിശ്രമിച്ചനന്തരം രാഘവനിരുവരും വിശ്വാമിത്രനെ നോക്കി
ത്തൊഴുതരുൾ ചെയ്തു താപസോത്തമ ഭവാൻ ദീക്ഷയാ യാഗമിന്നു താപം കൂടാതെ ര
ക്ഷിച്ചിട്ടു വരുന്നതു ചെയ്യും ദുഷ്ടരാം നിശാചരരെന്നവരെ കണ്ടെത്തന്നാൽ നഷ്ടമാക്കു
വൻ ബാണം കൊണ്ടു ഞാൻ തപോനിധേ യാഗവും ദീക്ഷിച്ചിതു കൗശികനുതകാലം *Till they meet the*
ആഗമിച്ചിതു നക്തഞ്ചരന്മാർ പടയുമായി മധ്യാഹ്നകാലെ മേൽഭാഗത്തിങ്കൽ നി *2 Raxasas*
ന്നുതിരക്തവൃഷ്ടിയും തുടങ്ങീടിനാരതു കാലം പാരാതെ രണ്ടു ശരത്തോടുത്തുരാ
മദേവൻ മാരീച സുബാഹു മുഖ്യന്മാരെ പ്രയോഗിച്ചാൻ കൊണ്ടിതു സുബാഹു
വാമവനെയൊരു ബാണമന്നേരം മാരീചനും ദീനപ്പെട്ടോടീനാൻ ചെന്നിതു
രാമബാണം പിന്നാലെക്കൂടക്കൂടെ പിന്നാലെ നിയൊരു യോജന പാഞ്ഞാനവൻ
അബ്ധിവക്ത്രത്തിൽ ചെന്നു വീണിതു മാരീചനും (രാമബാണം) അന്നേരമവിടെയും ചെന്നിതു
ഭക്ഷിപ്പാനായി പിന്നെ മദേന്ദ്രനൊരു ശരണമില്ലാഞ്ഞവനെന്നെ രക്ഷി
ക്കേണമെന്ന ഭയം പൂണ്ടിരുന്നാൻ ഭക്തവത്സലന ഭയം കൊടുത്തതുമൂലം ഭക്ത *one falls the other*
നായ്തന്നെന്നു തുടങ്ങി മാരീചനും പാദതലർക്കലകാലനങ്ങിയ സന്നിധിയും *is converted*

മറ്റുള്ള പടകളെല്ലാം കൊന്നിട്ട (ശര) രഘുത്തമൻ ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തിട്ട
സന്തോഷത്താൽ ദേവദുന്ദുഭികളും ഘോഷിച്ചിതു കിന്നരയക്ഷകിന്നര
സിദ്ധചാരണഗന്ധർവ്വന്മാർ തൽക്ഷണേ കൂപ്പി സ്തുതിച്ചു [illegible] താപസന്മാർ
വിശ്വാമിത്രൻ പരമാനന്ദമാണ്ടു പുണർന്നു [illegible] കലനൈവേദ്യങ്ങളോടും
ഉത്സംഗമേ ചേർത്തു പരമാശീർവ്വാദവും ചെയ്തു തപസ്സോടെ [illegible]
[illegible] അന്നു മൂന്നു ദിനമങ്ങാരോ പുരാണങ്ങൾ പറഞ്ഞും രസിച്ചു
Vishvam. exhorts them to go to Janaka's feast
കൌശികൻ [illegible] നാലാം ദിവസം പിന്നെ മുനികളും
പൂർവ്വകാലം കഴിക്കുന്നതെല്ലാം ജനകമഹീപതി തന്നുടെ മഹായജ്ഞം
[illegible] കാണ്മാൻ പോകെടോ വത്സന്മാരെ ചൊല്ലെഴും [illegible]
[illegible] മാഹേശ്വര [illegible] ഇരിക്കുന്നു [illegible]
വന്നതെന്നു വെച്ചിരിക്കുന്ന പുരാതന [illegible] പോലെ [illegible]
[illegible] ദേവന്മാർ [illegible] മഹാത്മ്യവും
[illegible] രാമൻ [illegible] പോലവും
നടക്കവേ വിശ്വാമിത്രൻ പ്രാപിച്ചു ഗംഗാതീരം ഗൌതമാശ്രമം [illegible]
Tells Ahalya's story
പുണ്യമേറും [illegible] വാടിക [illegible] ഫലങ്ങളാൽ
സർവ്വമോഹനകരം [illegible] കണ്ടു വിശ്വാമിത്ര
നോടു ചോദിച്ചു [illegible] ചെയ്തു [illegible]
[illegible] മനോഹരമാശ്രമം [illegible]
[illegible]
കേട്ടാലും പുരാവൃത്തമിക്കാലം [illegible]
[illegible] ഗംഗാതീരം [illegible] പണ്ടു ഗൌതമമുനി [illegible]
തപസാ വാഴും കാലം ലോകേശൻ [illegible] അഹല്യ [illegible]
[illegible] ഗൌതമമുനിക്കു [illegible]
[illegible] ഭർത്തൃശുശ്രൂഷ [illegible]
[illegible] പ്രസാദിച്ചു ഗൌതമമുനി [illegible]
അഹല്യയോടു [illegible] ചിരകാലം [illegible]
[illegible] അഹല്യാരൂപം കണ്ടു [illegible] ദേവനായകൻ [illegible]
[illegible] ചന്ദ്രനെ [illegible]

11

ഷത്തിനെ നൊരുക്കഴിവെന്ന. പിന്നിച്ചു ഗൗതമവൻ ചെന്നാവസ്ഥാനൊറ്റി സ്നാനസ
നാവം മുഴുക്കയാൽ സന്താനം മനക്കാമ്പിൽ ന്യൂനരാഗാൽ (രൂപം ഏറി. ഇഷ്ടി. ...) ×
നം ഗാധനാഷ്ടാനരനെല്ലാ നന്നരാമനി പിന്നെ യെരുനമക്കിനിന്നെപ്പോഴുതന്നു
വരാതെ തെയ്യാറനെരമെൽ തന്നെനുത്ത് ശേലാക്കെപ്പോരാമുള്ളു സ്നാനന്നരനടെ
രൂപം നരകനായകൻ കെക്കൊണ്ടു യാമാദികിക്കൽ സന്ധ്യാവന്ദനത്തിന്ന
ഗൌതമൻ പൊയനെരം നന്നരാപ്പൊനടെ ഇക്കളെ പരപരാൽ സ്ത്രീ
മാവഹല്യയെ പ്രാപിച്ചു സസംഭ്രമം സമ്പരം പുറപ്പെട്ടനെരത്തു ഗൌതമനും
ഇതന്നുദയമൊക്കുട്ടെലെന്നകണ്ടു ബന്ധസരെന്ദ്രഹം ചെന്നനെരത്തു കാണാ
ഴുന്ന പുത്രീതിക്ക മുനിശ്രെഷ്ഠനെ സല്ലാലപ്പെട്ടു പിന്ന ഇന്ദ്രയൊയും വെപ്പു
പൂണ്ടു നിന്നാൻ തന്നുടെ രൂപം പരിഗ്രഹിച്ചു വന്നവനെന്നു കണ്ടു കൊപ
ം വഴിച്ചു മുനി. ന്നും നി. ഷ്ടിക്കുറാക്കന്നെ തന്റെ ദുഷ്ടാത്മാവെ ചൊല്ലുചൊ
ല്ലുന്നെട്ടു നി. ഷ്ടാരാപരമെശം വല്ലതെമമ രൂപം കെക്കൊണ്ടുവനെ
ഉമ്മൂലം നീ ഷണ്ഡനായി ഭവാന്നൊരുമഹാപാപി. സ്ത്രീമെനൊട്ടുപാക
നെന്നെന്നെല്ലാ തപസ്സാനന്തം പരയാക്കിൽ ഭസ്മമാക്കവനിപ്പൊൾ ചൊല്ലി
നാന്നെരം താപസെന്ദ്രനെനെനൊക്കി ഡബല്ലാക്കായിപ്പനായ കാമക്കര
നാം വല്ലാക്കുയെല്ലാമകപ്പെട്ടു കൂടെ ബന്ധം കൊണ്ടെല്ലാന്തിക്ക നപരാപൊ ×
കുന്ന കൊണ്ടെന്നെ സഹസ്രഭഗനാകി ഭവിക്ക ഭവാനിന്നി സഹിച്ചീടുവൻ
ചെല്ലുക ദുഷ്ടബുദ്ധെ പലമെല്ലാം തപസ്വീശ്വരനായ ഗൌതമൻ ദെവെന്ദ്രനെ
ശപിച്ചാശ്രമമകം പുക്കപ്പൊളഹല്യയും വെപഥുപൂണ്ടു നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു
ആൎത്തെയുള്ള താപസോത്തമനായ ഗൌതമൻ കൊപത്തൊടെ കൊണ്ടുമെ (Gautama's curse)
തെക്കുന്ന ദുർവൃത്തം ദുരാചാരെ ദുഷ്ടമാനസെ തപസാമത്ര്യം നന്നുപാ
രം ദുഷ്ടെ നൊട്ടുണ്ടാവന്നിന്നെ ചൊല്ലീടുവൻ ദുഷ്ടെ നീയായിരുളളൊരു
ഘൊരമഹാരണ്യം കാമക്കരെ നിലവുപവാസം കെക്കൊണ്ടു നിരാമപാദാ
സ്തും പ്രാപിച്ചിവിടെ വസിക്കെണം നിരാഹാരതപവായുഭക്ഷണാദികളും സഹി
ച്ചാഹൊരാത്രികളെല്ലും കൂടാതെ ദിവരാത്രം നാനാജന്തുക്കളൊന്നുമിവിടെ
കണ്ടൊക്കാതാക്കനനന്ദരം ദശരഥാത്മജനായ രാമനാമനസ്സിന്നെ വലദിശ
വന്തരം കൾകയുമൊതിൻ തെണ്ടു വന്നെളുന്നു രാമദെവനമന്നന്നം ശ്രീരാമ
പാദാംഭൊജങ്ങൾ സ്പർശിക്കുമാകിൽ ത്രിലൊകം സന്തുഷ്ടനാക്കിക്കളയാമെ

നിന്നാലും ഗിരിനന്ദിനിയോടും കൂടിച്ചു വഴിപോലെ നന്നായി പ്രദക്ഷി
ണം ചെയ്തു കൊണ്ടു ക്ഷിതിനാഥനെ സ്തുതിക്കുമ്പോൾ ശാപമോക്ഷവും വന്നു
ഉത്തമമാന സമയായതലെന്നും സ്തുതിക്കുന്നതു ചെയ്തു മുനി
മവൻ പാദപങ്കജങ്ങളാനന്ദ [illegible] ഹസ്തവും [illegible]
മലരടി ചെന്നിർ പൊടിയെൽപ്പാൻ ഞൊണ്ടെ പെണ്ണെ [illegible]
[illegible] സന്തോഷം സന്തോഷം വരിക്കുന്ന സന്തോഷ സന്താനസന്താ
നമെന്നതാമതെന്ന ഗുരുവും കണ്ടു [illegible] പാപമോചനം [illegible]
ഏതൊരു മഹാനുഭാവന്റെ തിരുവടി വന്ദിക്കുന്നു ബ്രഹ്മനന്ദനായ ഗൌതമ
പത്നിയുടെ കന്മഷമശേഷവും തന്നുടെ പാദങ്ങളാകുന്ന ലനാശം പങ്ക
ടെന്നെ ഇന്ന തന്നെ സകലകാരുണ്യമഹിമാവോടും ചേർന്ന രാഘവ
നന്ദനൻ ദാശരഥിയോടെ വംശം [illegible] പൂജ്യം [illegible]
നക്കൻ [illegible] മാനവരക്ഷാർത്ഥം [illegible] കാട്ടി
കൊടുത്ത മുനിവരൻ ശ്രീപാദാരം [illegible] രാമദേവൻ ശ്രീ
പങ്കജം [illegible] നാരായണനെന്ന പറഞ്ഞാമോദം
പൂണ്ടു നാഥൻ കൌശികനും മുനിപത്നിയെ വണങ്ങി നാൻ നാന്ദ
ഗനനെ [illegible] വന്ദനാനന്ദമുള്ളം ചൊല്ലാവത
ല്ലാതൊരു പരസ്ത്രീ നായകനാകിയ മുനിയോടും താപസന്മാരോടും
[illegible] സാദരം നൽകി ശാപനാശനകരനായ ദേവനെ
[illegible] ചിത്തമാനന്ദിച്ചു ശ്രീവത്സ ലക്ഷ്മിയോടും
[illegible] പാദാരവിന്ദമലർ [illegible]
വാസവനിലയമായ [illegible] വാസവാദി [illegible]
[illegible] പങ്കജം [illegible] കാമിനിയോടും [illegible]
[illegible] തന്നുടെ ഭർത്താവായ ഗൌതമ
[illegible] ചെയ്തു [illegible]
[illegible] ജഗന്നാഥനെ [illegible] പാദങ്ങൾ
[illegible] ഭക്ത്യാ [illegible]
[illegible] സന്തോഷത്തോടും
[illegible] സന്താപം [illegible] നമസ്കാരം ചെയ്തു [illegible]

ണാകാരന്ത്രികളെററം വധിച്ചു ഭക്തിയൊടും ഇന്ദ്രാദികളെല്ലാം പുരന്ദരാദികളൊ
സ്വർണ്ണത്തോടും പ്രമോദയായൊരു പുഷ്പകവാഹനത്തെ ദേവിയോടും പ്രമോദപൂരിതനാ
വനഗൽ ഷ്കൃദവക്കത്തോടും അപയനക്കൊരനാദ്രസ്വരൂപനെക്കണ്ടു
സന്തോഷാതൊനന്ദരസ്ഥി മഗ്നയായി സ്തുതിചെയ്താൾ ആനന്ദാകൃതാൽ
യാതൊരുത്തൻ ജഗന്നാഥനായിരിക്കുന്നോൻ ക്കന്നുള്ളവലകൂലയൂലകൊയൊല്ലാം വ
ന്ദ്യജുന്ദുക്കൂകുറാലവെക്ഷിതവാദവന്മസംലഗ്നവാം സ്വലെശമിനെ
നിന്നെല്ലാം നിർമ്മിച്ചു ഭവൽപ്രസാദംകൊണ്ടതാലഭിന്നത്തലൊരു
ബ്രഹ്മാവും കാലമാരായിട്ടുള്ളതും ഏതൊരുത്തപെചിതം ജഗൽപതെ
മന്ത്രഭാവെനനിരൊനിന്ദിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഞാനുമയനായൊരന്തി
മായികൻ സൃഷ്ടിൻ സ്ഥിതിനാശകാരണനായലലനെല്ലാം ഭവാന്റെ പ
ദ്ധ്വാദം സൃഷ്ടവാം സ്വപവിത്രഭാഗീരഥീസപ്തഭുവനനിർമ്മിതാകൂ
ളെല്ലാരെയും ശുദ്ധമാക്കീടുന്നതും ഭവൽപ്രസാദത്താലെല്ലാം നിർമ്മി
തന്നെല്ലാം ഞാനം ഭവൽപാദസ്പർശമെപ്പോൾ വന്നുഞാൻ ചെയ്യപ്പെട്ടു
വെഭവെപ്പോൾ വന്നിപ്പുഴവെകജ്ജകയൊത്തനാദ്ദൃഷ്ടികൃത്തിൻ നിർമ്മ്യാ
മന്ത്രനായവതരിച്ചൊരു ഭൂതഷം ദേവംമുഖ്യമൊഹനം ത്വമന്ത്രിയ
നേഹിതാം നാമഗ്രഹമന്ത്രഭിതപിശ്ശാം സ്വരം ധനദ്ധ്രംതന്ത്രക്ഷമബാഥം
സത്യസന്ധമാദ്ദ്യത്രിനം നിത്യമമ്പ്രയം ഭക്തിച്ചിട്ടെന്നെന്നുതിന്ദ്ര്യം ഭക്ത്യ
പംമററാതെരയും ഭക്തിച്ചിട്ടുന്നെന്നല്ലയാതൊരുപാദാം സൃഷ്ടരാകുന്നതു
ം വെദം യാതൊരുനാമിതപ്രജ്ഞാനിനിർബന്ധനം യാതൊരുനാമം
ജപിക്കുന്നു മഹാദേവൻ ചെതസാതൽ സ്വാമിയായൊരുന്നിന്ത്യം
വന്ദിക്കുന്നേൻ നാരദമുനിത്രനം ചതുശ്ശെവരഞ്ചനം ഭാരതീരമണനും
ദാരത്തിലെദമിതാനം സ്വപലൊകങ്ങൾകൽമിന്ന സഹസ്രീ ക്ഷിക്കുന്നവൻ
ദിനം രാമചരിതം രസായനം കാമരാഗാദികൾ ത്തിന്നാനനും വരുവാന
കി രാമഭദ്രനെ ഞാനും ശരണം പ്രാപിക്കുന്നേൻ ആനന്ദമയനെക
നദ്ധ്യമനനായകലൻ വെദ്യനല്ലാരാലൊമെന്നാല്ലം വെദാന്തവെദ്യ
ൻ പരമൻ പരാപരൻ പരമാത്മാവ് പരബ്രഹ്മാവ് പരമാനന്ദ
മൂർത്തി നാഥൻ സ്വരൂപൻ പരാതനൻ കേവലം സ്വയം ജ്യോതിസ്സക
ലത്തിന്നും ഗുരു കാരണ്യകൃത് ഭവനമന്നൊഹനമായൊരുരൂപം

ന്നതുദ്രവനത്തിങ്കലനുഗ്രഹത്തെ വരുത്തുവാൻ_ അങ്ങനെയുള്ള രാമചന്ദ്രനെ സ
ദാകാലം തിങ്ങിന ഭക്ത്യാ ഭജിച്ചീടുന്നേൻ മനസി ഞാൻ_ ഭവതാപം പരിഹൃ
ത്യാനന്ദനാത്മാരാമൻ തന്തൻ നിജമായാഗുണ ബിംബിതനാകെയുള്ളൊ
റുൽഭവസ്ഥിതിസംഹാരാദികൾ ചെയ്യുന്നോൻ_ അവൻ സ്വപ്രകാശിപ്പിച്ചതു നാമ
ങ്ങൾക്കുള്ളതു ഭേദരൂപങ്ങൾക്കു കൈക്കൊണ്ടൊരു നിസ്തുലനായി_ വേദാന്തവേദ്യ
നമലെ ചെന്നിവന്നിക്കണം_ രാഘവപാദപങ്കജം. നമൊസ്തു തേ ശ്രീമയം ഗിരെശ
പാണിപദ്മപത്മാച്ചിതം_ മാനസികാനാം ബ്രഹ്മാലനോദ്യയമാനാർത്ഥ
ന്നിലൊകമാത്താനം ജഗത്രയം_ പ്രകാശിൻ കരങ്ങളാൽ ക്ഷമിതം വന്ദ്യമാനം
നിർമ്മലം ശംഖചക്രഗദാമണ്ഡിതം_ നിത്യനിരികേതനം കമലാസനാശന
ം_ നിർമ്മലാത്മാനം പരമാത്മരൂപം നമൊസ്തു തെ_ ജഗദാശ്രയൻ ഭവാൻ ജഗത്തായ
തും ഭവാൻ_ ജഗത്താമാദിഭൂതനായതും ഭവാനെന്നെല്ലാ_ സർവ്വഭൂതങ്ങളിലുമ
സക്തനെന്നെല്ലാം ഭവാൻ_ നിത്യനായൊരാത്മാ സാക്ഷിഭൂതനും ഭവാനെന്നെല്ലാം അജ്ഞാന
ൻ ഭവാനെങ്ങിതൻ നിരാമയൻ_ ബഹുസ്വാം വിഷയമെല്ലാതെരാനന്ദമെല്ലാവാ
ദ്ധ്യവായകമായ ഭേദെന നജഗന്മയൻ വാച്യനായ്പ്പരെ ഞാമെ വാക്കിനുമമസാദ്ധ്യ_
കാര്യകാരണകർത്തൃഫലസാധനഭേദം മായയാ സ്വയം വിവിധരൂപയായതൊന്നിക്കുന്നു_
കേവലനെന്നാം കിളിച്ചും നിന്തിരുവടിയുതു സേവകന്മാർക്കു വൊള്ളെ നിവാനന്ദനെ
യെല്ലാം_ ബ്രഹ്മാദി പിമെഗതി തയെതസാമർത്ഥ്യകങ്ങിനാം ബന്ധഹാസ്തംകൾ തനെ
അറിഞ്ഞുകൂടെ എല്ലാ_ മാനസെസമ്പ്രശ്നാത്മാവും നിന്തിരുവടി തന്നെ മാനഹ്നന്ന
കല്പിച്ചിട്ടു ബൊരക്കൾ വിനികൾ_ പുറത്തു അകത്തു എല്ലാടത്തും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നത
നിത്യം നിന്തിരുവടിതന്നെത്രെ ഭഗവാനായിടൻ സമൻ നിത്യൻ നിർമ്മലനെകൻ സ്വഭാവ
പ്രകാശൻ ശാന്തനസംഗൻ നിരാകാരൻ_ സമ്പാദിഗുണാശ്രയങ്ങളാനാവി ശക്തിയുക്ത
ൻ_ സമസ്തങ്ങളിൽ വാഴും ജീവാത്മാവായനാഥൻ വ്യക്തിഭാവനെത്തും ഭ
ക്തനാം മുക്തിപ്രദൻ ഭക്തനാം യൊഗപ്രദൻ_ സിദ്ധാന്തസിദ്ധിപ്രദൻ നമ്പായാ
രത്മാദെവൻ_ തമ്പുരാൻ നിരുപമൻ നിഷ്കളൻ നിരഞ്ജനൻ നിർഗ്ഗുണൻ നി
ശ്ചലൻ നിർമ്മലൻ നിരാകാരൻ_ നിർവ്വികൽപ്പൻ നിഷ്കാരണൻ നിരഹംകാരൻ
നിത്യൻ_ സത്യജ്ഞാനാനന്ദാമൃതാത്മകൻ പരൻ_ സനാതനാത്മാ
പരമാത്മാ സർവ്വാത്മാവിഭു_ സച്ചിൽ പ്രകാശാത്മാ സമസ്തെശ്വരൻ നാരായണ
ൻ നാഥൻ സർവ്വദേവന്മയൻ_ നിന്തിരുവടി തന്നെ അത്രെ ഏകസ്വരൂപമായ

ന്ധയമാക്കുള്ളൊരു ഞാനെന്നെ കനിക്കുന്നിന്നി അവടിയുടെ നമ്പമെന്നാലൊന്നാ
നെരസന്തതം [illegible] നമ [illegible] നമൊ നമഃ [illegible]
[illegible] പൊൽ [illegible] വരാതെ [illegible] ഭക്തി [illegible]
[illegible] നമൊ നമഃ [illegible]
നാരായണ പുരുഷോത്തമ [illegible] നാരായണ ഭക്തവത്സല [illegible]
[illegible] നാരായണ [illegible]
[illegible]
[illegible] (value of this hymn)
[illegible]
[illegible]
[illegible] ഭവനതം
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ഭക്തവത്സലം നാരായണം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (Vishn. accompanies them farther)
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഇത്തരമുള്ള ചൊല്ലു ഗംഗയും കടന്നവർ സത്വരം ചെന്നു മിഥിലാപുരമകം പുക്കാർ_
മുനിനായകനായ കൌശികൻ വിശ്വാമിത്രൻ മുനിവാടം പ്രാപിച്ചതെന്നതു കേട്ട
(Janaka receives them kindly) നേരം ജനക്ഷിതിരമണനായ പരമാനന്ദനോടും ജനകമഹീപതി സംഭ്രമസ
മന്വിതം പൂജാസാധനങ്ങളുമെടുത്തു ഭക്തിയോടു ഉപാധ്യായനോടു മുനിവാട
ം പ്രാപിച്ചനേരം_ ആദരപൂർവ്വം പൂജിച്ചാദരം ചെയ്തു നിന്നതിന്റെശേഷം
നന്മയേറെക്കാണാകിയ ഇവരെന്നും ചന്ദ്രസൂര്യന്മാരെന്നപോലെ രൂപമെഴു
ന്ന നന്നമാർ ആരെന്നു ചോദിച്ചു പറയേണം കന്ദർപ്പൻ കണ്ടു വന്ദിച്ചിടുന്ന
ഗതദേക സുന്ദരമൂർത്തിവരരാരെന്നുകേൾപ്പിക്കേണം_ നരനാരായണന്മാരാകിയ
മുനികളോ_ നരവേഷമാകാരം കൈക്കൊണ്ടു കാണായതെന്നപ്പോൾ_ വിശ്വാമിത്ര
(introduced by Vishw.) ന്നതു കേട്ടരുൾ ചെയ്തിടിനാൻ_ വിശ്വസിച്ചാലും മമ വാക്യം നിന്നരപതേ_
വീരനാം ദശരഥന്നുടെ പുത്രന്മാരിൽ ശ്രീരാമൻ ജ്യേഷ്ഠനിവൻ ലക്ഷ്മണൻ
മൂന്നാമവൻ_ എന്നുടെ യാഗം രക്ഷിച്ചീടുവാനിവരെ ഞാൻ ചെന്നു കൂട്ടിക്കൊ
ണ്ടു പോന്നിതെന്നതു നേരം_ കാടകം പുക്കതെശേഷം വന്നൊരു നിശാചരിതാ
ടകതന്നെയൊരു ബാണം കൊണ്ടെയ്തു കൊന്നാൻ പിന്നെയും സിദ്ധാശ്ര
മപുരമകം പുക്കു_ എന്റെ കൂടാതെ യാഗം രക്ഷിച്ചു പഴിപോലെ_ ശ്രീപാദാം
ബുജരജസ്സ്പർശം കൊണ്ടഹല്യതൻ പാപവും നശിപ്പിച്ചു പാവനയാക്കിടിനാൻ_
പരമേശ്വരമായ ചാപത്തെക്കാണ്മാനുള്ളിൽ പാരമാഗ്രഹമുണ്ടു നിന്തിരുവടിക്കാ
കിടേണം_ ഇത്തരം വിശ്വാമിത്രന്നുടെ വാക്കു കേട്ടു സത്വരം ജനകനും പൂജി
ച്ചു പഴിപോലെ സൽക്കാരമൊടുഗ്രവാരരാം രാജപുത്രന്മാരെക്കണ്ടുൾക്കനി
(who obtains for them the sight of Siva's bow) കൽ പ്രീതിവഹിച്ചു ജനകനും_ തന്നുടെ സചിവനെ [illegible] വിളിച്ചു നിയോഗി
ച്ചു ചെന്നു നീ വരുത്തേണമീശ്വരന്നുടെ ചാപം_ എന്നതു കേട്ടു മന്ത്രിപ്രവരന്റെ
കൊണ്ടുവന്നനേരം ജനകനും കൌശികനോടു ചൊന്നാൻ_ രാജനന്ദനനായ
ബാലകൻ രഘുവരൻ രാജീവനേത്രനാകുന്ന സുന്ദരൻ ദശരഥപുത്രൻ ശൈവങ്ങളെ
ച്ചുടൻ വലിച്ചിടിൽ വല്ലഭനിവനമ്മ നന്ദനയാക്കെന്നു ജനം_ ഏലാമീശ്വരനെ
ന്നു ചൊല്ലാവ്വണ്ണമങ്ങപ്പോൾ വില്ലിഹ വരുത്തീടുകെന്നതു കേട്ടനേരം കിങ്ക
രന്മാരെന്നിയോഗിച്ചിതു മന്ത്രീന്ദ്രൻ_ ഹുംകാരത്തോടു ചെന്നു ചാപവാഹകന്മാ
രും സത്വരമെത്രയാകാരം കിങ്കരന്മാരും കൂടി മൃത്യുശാസനചാപമെടുത്തു കൊ
ണ്ടുവന്നാർ ഘണ്ടാസഹസ്രമണിവസ്ത്രാദി വിഭൂഷിതം_ കണ്ടാലും തൈത്യ

ം സകരമെന്നു മന്ത്രിച്ചനം യജ്ഞശേഷ രാമനുടെ പത്നിയിൽ കണ്ടു രാമചന്ദ്രനുമാ
നന്ദിച്ചുകൊണ്ടു കൈകൂപ്പിനാൻ പിന്നെ കാമലാക്ഷ്മിടയെമാവലി
കാംബൊ ചൊല്ലുകെന്നു കെട്ടു ചൊല്ലിനാൻ വിശ്വാമിത്രൻ ചൊല്ലുമാറന്നു
ചെല്ലാല്ലൊ മടി കൊണ്ടു കല്യാണമിതു മൂലം വന്നുകൂടിടു മെല്ലാമനുഹാസ
വും പൂണ്ടു രാഘവനന്നു കെട്ടു മനമനം പൊരുന്നതിനു കണ്ടു ശാപം
വില്ലു തെളിഞ്ഞു ചാട്ടു മെട്ടു വേഗത്തോടെ കുലച്ചു വലിച്ചുടൻ മുറിച്ചു ഇത
ശബ്ദം കിന്നരന്നനെ രമിരെഴു ലോകം കണ്ടു മെന്നു മാറ്റൊലി കൊണ്ടു
വിസ്മയപ്പെട്ടു ജനം പാർത്ത മാത്രം ശുഭം പുഷ്പ വൃഷ്ടിയുമൊരൊരുക്കുട മെപാ
ദുന്ദുഭി മംഗലസ്തുതികളും ദേവകളാൽ ക്ഷപരമാനന്ദം പൂണ്ടു ദേവദേവ
നെന്നു കിങ്കരന്മാർ കളെല്ലാം ഉത്സാഹം കൈക്കൊണ്ടു വിശ്വേശ്വര
നുടെ വിവാഹോത്സവാരംഭ ഘോഷം കൊണ്ടു കെന്നു കം പൂണ്ടാർ ജ
നക്കൽ ജഗൽ സ്വാമിയാകിയ ഭഗവാനെ ജനസംസക്തി ഗാഢാശ്ലേഷം
ചെയ്തൊരു നേരത്തു വെട്ടിട്ടും വന്നും വിൽ മുറിഞ്ഞൊച്ച കെട്ടു നടുങ്ങി രാക്ഷ
സന്മാരംഗങ്ങളെ പൊലെ മൈഥിലാലയത്തിൽ പ്പെടപെടലെ സന്തോ
ഷം പൂണ്ടാർ താതനമതിനാലെ ശ്രീ ജാനകി നില്പാൻ മൈഥിലി തന്നെ
പരിചാരകന്മാരിക്കിരുമാതാക്കന്മാരും കൂടി നന്നാക്കി ചമയിച്ചാർ സ്വർണ്ണ
വർണ്ണത്തെ പൂണ്ട മൈഥിലി മനോഹരി സ്വർണ്ണഭൂഷണങ്ങളും മണിഞ്ഞു ഗൌര
കൊണ്ടു സ്വർണ്ണമാലയും സ്വകീയ രാമൻ മന്ദം മന്ദം ചെന്നു ജനത്തെ
മുമ്പിൽ സത്രപം വിനീതയായി വന്നുടൻ നെരത്തു ചെല്ലമാലയുമിട്ടു[ക്കൊണ്ടു] ചെപ്പാ
ൾ പിന്നാലെ വ[ന്ന]ത്തും മാലയുമിട്ടിരുന്നാൾ മാലയും ധരിച്ചു നിലെ[പ]ാല്ല
കാണ്ടെത്തും ബാലകൻ ശ്രീരാമനെയേറ്റം വിളങ്ങിനാൻ ഭൂമിനന്ദനെ
കന്നു വന്നാരെല്ലാടിച്ചിട്ടും ഭൂമിപാലക വീരന്തന്നെ കണ്ടവരെല്ലാം ജന
നും ഭൃമിതന്നിൽ വീണ്ടുടൻ മുഴുക്കിനാർ മാനവ [വീര] ബാലൻ വാ[ഴ്]കെന്നാശിഷം
ചൊല്ലിനാർ ജനനെരം വിശ്വാമിത്രനെന്നു മുനകനും പരിച്ചു ചൊ
ന്നാ[നി]കാലത്തെ കളയാതെ വേഗം കൊണ്ടു ചെയ്യിടെണം ശുഭമാരാഭ്യ
ഭൂരം ദശരഥ ഭൂപനെ വരുത്തുവാൻ വിശ്വാമിത്രനും മിഥിലാധിപനാനം
ശ്രീ ചെന്ന ശ്രേഷ്ഠ വൃന്ദങ്ങളെ ഴുത്തിയയച്ചുടൻ വിശ്വാസം ദശരഥനിക്ക
വനും വന്നും ശീഘ്രമത്താലും നടകൊണ്ടു ശുഭമാനും സന്ദേശം കണ്ടുവ

ഷ്ഠ്യന്ദനനാനന്ദിനിസന്തോഷിച്ചുപുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടു രഥെ ചെൎത്തു ഗ്രാമാന്തര
ശ്രായനാക്കിയ വസിഷ്ഠനും പത്നിയായ അരുന്ധതി താനുമായി പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടു
കൌസല്യ കൈകേയി സുമിത്രാദികളായ ഭാൎയ്യമാരൊടും
കൂടെ ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരാകിയ പുത്രന്മാരും പരിവാരസൈന്യവാഹനാദി
കളൊടും മിഥിലാപുരമകം പുക്കു ദശരഥൻ മിഥിലാധിപനായ ജനകനെ
കണ്ടു കൊണ്ടാൻ വസിഷ്ഠ ശതാനന്ദന്മാരെന്നിവരൊടും കൂടവെ വന്നു
വസിഷ്ഠനെത്തദനവരിയെയും വിശ്വാമിത്രാദികളെയും യഥാവിധി സൽ
ക്കരിച്ചു യഥായോഗ്യം ശതാനന്ദൻ രാമലക്ഷ്മണന്മാരും വസിഷ്ഠപിതാവി
നെ സന്തൊഷിച്ചു വസിഷ്ഠനാമമായ പാദാബ്ജം തൊഴുതു മാനുഷ്ഠന്മാരും
യഥാക്രമം തൊഴുതു രാമപാദാംഭോജമന്നവർ തൊഴുതു ഭരതനെ
ലക്ഷ്മണകുമാരൻ തൊഴുതു ശത്രുഘ്നൻ ലക്ഷ്മണപാദാംഭോജം പ്രണമി
ച്ചുതാൻ രാമനെ പ്രണമിച്ചു ലക്ഷ്മണനെയും ഗാഢമായി ആശ്ലേഷിച്ചു
ഇതുകണ്ടു ജനകൻ ദശരഥന്നൊടു ചൊല്ലി നിന്റെ പുത്രന്മാരൊടു തുല്യരായി
നാലു പുത്രിമാർ ഭവാന്നു തരുന്നു ഞാനും — ആകയാൽ .....

ഉത്തമരായി നാലു കന്യകമാരെയും കൊടുപ്പാനാകുന്നു നാലുകുമാരന്മാ
ൎക്കും വിവാഹം ചെയ്യാമെന്നാൽ ഉചിതമായ മുഹൂൎത്തം കണ്ടു വസിഷ്ഠ
നും ശതാനന്ദനും കൌശികനും വിധിച്ചു മുഹൂൎത്തത്തിൽ നാലൎക്കും യഥാക്രമം വി
വാഹം ചെയ്താരവർ മംഗലവസ്ത്രം തിരുമുൽമാലകൾ പുഷ്പഫലങ്ങൾ മുതലാ
നാനാരത്നമഞ്ജിതന്മാരുടെ ആഭരണങ്ങളും നാട്ടുരത്നമണിമയ സ്വൎണ്ണവിമാ
നവും ഭക്ത്യാ ശ്രീരാമപാദാംബുജം കഴുകി ജനനം ഭക്തിയോടു നൽകി
വാദ്യഘോഷങ്ങളൊടും ഹോമപൂൎവ്വകം ശിഷ്ടന്മാർ പുത്രിയാം വൈദേഹിയെ
രാമനു ജനകൻ ജനകമഹീന്ദ്രനും ശ്രീപാദതീൎത്ഥം ശിരസി
ധരിച്ചു കൊണ്ടു ശിഷ്ടകാംഗന്മാരോടെ ജനകനും ധൃതനായ ഭക്തി
യും ശിരസി ധരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരുദ്രാദികൾ ഭക്തിയോടെ ഊൎമ്മിള
തന്നെ വെട്ടു ലക്ഷ്മണന്മാരനും കാന്തിമാനാം ശ്രുതകീൎത്തിയും മാണ്ഡവിയും ഭ
രതശത്രുഘ്നന്മാർ തങ്ങളുടെ ഭാൎയ്യമാരായി പരിഗ്രഹിച്ചു വസിഷ്ഠനാലപ
ന്ന് ഒരിക്കൽ ജനകനൊടും വസിഷ്ഠനൊടും കൂടി വിശദമിത്ഥം വൃത്താന്തം പറഞ്ഞു ജ

നകനും മുന്നം നാരദനരുൾ ചെയ്തു കേട്ടിരിപ്പതാം തന്നുടെ മകളായ സീതാ
വൃത്താന്തമെല്ലാം സംഗ്രഹിച്ചു ദേവൎഷി ശ്രദ്ധയോടുമായി മുഴുവൻ ചൊല്ലി ജനകൻ

നാമദ്ധ്യകാന്ത്യകിക്കുമാരനാം ജ്ഞാനമായതായാതിപ്രകൃതിക്കതീതനായവൻ സീതാ
യെന്നൊരനുപിരിച്ചെന്നമൂലം പ്രകൃതിയായുള്ളൊരു സൃഷ്ടിക്കുംകാലത്തിങ്കലത്രെ നാര
ദനെഴുന്നെള്ളി നാതനാദികളും ഞാനൊട്ടുമഹാത്മക്കൾ തന്നെ അനുചെയ്തിട്ടുന്നാൻ
കിന്നരമകളായ സീതാപുത്രാനംകൾ നീ പരമാനന്ദമൂർത്തി ഭഗവാൻ നാരാ
യണൻ വരദാഭയപാണി ഭക്തവത്സലൻ നാഥൻ ദേവകാര്യാർത്ഥം പക്ഷിക്ക
ളെതിർ ഹത്തിനായെന്നു വെച്ചു വിധിയെ തുടങ്ങികളതിക്കയാൽ ഭൂമിയിൽ സൂര്യ
വംശമവനവതരിച്ചിട്ടും രാമനായി മായാമനുഷ്യവേഷം പൂണ്ടിരിക്കുന്നല്ലൊ
ലോകങ്ങൾ മനുഷ്യനായിട്ടിരിക്കുന്ന കാലം യോഗമായാദേവിയും മനുഷ്യവേഷത്തോ
ടെ ജാതയായി [illegible] സാരഭൂതിയെ രാമനെക്കൊണ്ടു
മായാ [illegible] നാരദനനുമതി [illegible] ഭക്തി
കൈകൊണ്ടു [illegible] സീതയെ രാഘവനെ [illegible]
[illegible]
[illegible] ഭാവം [illegible]
[illegible]
[illegible] ശക്തി [illegible]
[illegible]
[illegible] ഭാഗ്യവശാൽ [illegible]
[illegible]
[illegible] സഹ [illegible]
[illegible]
[illegible] ശക്തിയാം [illegible]
[illegible]
ഭക്തി [illegible]
[illegible] ജഗത്തൊക്കെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടു [illegible]
[illegible] ജഗത്തൊക്കെ [illegible]
[illegible]
[illegible] സൃഷ്ടി
[illegible]

& praises his good fortune (രാമ. 13 [illegible])

വടിക്കൂടെ നാമകീൎത്തനം കൊണ്ടു ബന്ധമകന്ന മോക്ഷത്തെയും പ്രാപിക്കുന്നു സ
ന്തതം യോഗസ്ഥന്മാരാകിയ മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാർ ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നൊരു ദേവപാദപങ്കജ
ദ്വയം സമമായിരുന്നൊളം ഉൾപ്പൂകിച്ചു ജനകനും ഭക്തിയെക്കൊണ്ടു കൊ
his gifts ടുത്തിതു നാനാവിധ ധനം കുതിരകളൊരു ലക്ഷം പതിനായിരം തേരും രഥങ്ങളെയും. നൽ
കിനാൻ നൂറായിരം പശുക്കളെയൊരു ലക്ഷം മുന്നൂറു ദാസികളും. വസ്ത്രങ്ങൾ ദിവ്യ
ങ്ങളായുള്ളതും സ്വൎണ്ണവിധം മുത്തുമാലകൾ ദിവ്യരത്നങ്ങൾ പലതരം പ്രത്യേ
കം നൂറുകോടി കാഞ്ചനഭാരങ്ങളും സീതാദേവിക്കു കൊടുത്തീടിനാൻ ജന
കനും പ്രീതിയെക്കൊണ്ടു പരിഗ്രഹിച്ചു രാഘവനും വിധിനന്ദനപ്രമുഖന്മാരാം
മുനികളെ വിധിപൂർവ്വകം ഭക്ത്യാ പൂജിച്ചു വണങ്ങിനാൻ സഖ്യാനിശ്ചിത്ര സുമ
ന്ത്രാദി മന്ത്രികളെയും സമ്മോദം പൂണ്ടു ദശരഥനും പുറപ്പെട്ടു കന്മഷമകന്നൊ
രു ജനകനും പെന്നും തന്മകളായ സീതാതന്നെയും മാറെഴുന്നിച്ചു കുല
ഗാമിയായ പുത്രിക്കു പതിവ്രതാധർമ്മങ്ങളെല്ലാമുപദേശിച്ചു വഴിപോലെ --
They part വിനയമായ കാമയനായ രാഘവൻ നിജ യശ്ശുദാരങ്ങളോടും കൂടെ പുറ
പ്പെട്ടു മൃദംഗാനകാദി ഭേരികളുടെ ഘോഷങ്ങളോടും മൃദുനാദങ്ങൾ തേ
ടും വീണയും കുഴലുകൾ ശൃംഗാരകാഹളങ്ങളും. മദ്ദളമിടക്കകൾ ശൃംഗാരരസ
പരിപൂർണ്ണവേഷങ്ങളോടും. ആനതേർ കുതിര കാലാളായ പടയോടും.
മാനനമേറ്റ പിതൃഭ്രാതൃ മാതൃക്കളോടും. കൌശിക വസിഷ്ഠാദി താപ
സന്മാരായ ദ്വിജന്മാരോടും ഭൃത്യാമാത്യാദികളോടും വേഗമോ
ടയോദ്ധ്യാപുരം നോക്കിച്ചെല്ലുമ്പോൾ ആകാശമാർഗ്ഗേ വിമാനങ്ങളും നി
ണ്ടെന്ന
റഞ്ഞു സന്തോഷമോടു നടന്നിടുമ്പോൾ ജനകനും പിന്നാലെ
നയാത്രയയച്ചൊരനന്തരം പെണ്ണൊരുക്കിട താഴവെണ്ണമരികളോ
ടും കിങ്കിണി മണ്ഡലം തോരണമാല വട്ടങ്ങളോടും. ചെങ്കൊടിക്കൂറകൾ
കൊണ്ടലങ്കരിച്ചവങ്ങളും കുങ്കുമ മലയജകസ്തൂരി ഗന്ധങ്ങളോടും നട
ന്നവിരവൊട്ടു കൂന്നയൊജനവഴി കടന്നനേരം കണ്ടു ദുർന്നിമിത്തങ്ങ
ളെല്ലാം അന്നേരം വസിഷ്ഠനെ വന്ദിച്ചു ദശരഥൻ ദുർന്നിമിത്തങ്ങളുടെ
ദുഷ്കി ദി
കാരണം ചൊല്ലുകെന്നാൻ മന്നവാകൎണ്ണയൊന്നു ഭക്തിയുമുണ്ടായി
മെഴ്പ്പി
പ്പോൾ വിന്നെട മദയവൃന്ദങ്ങളാമെന്നറിഞ്ഞാലും. ഭയപ്പെടരുത്
നല്ലതെ വന്നുകൂടു ദേവവൃന്ദങ്ങൾ കണ്ടില്ലിയും പറഞ്ഞിട്ടും അന്നേരം

വിധിച്ചു സ്വനഗരിക്കെഴുന്നേരം പഥിമദ്ധ്യെ കാണായ്വന്നു ഭാൎഗ്ഗ Parasu Rama appears
വനെയും നീലനീരദനിഭനിശ്ചലവൎണ്ണനെയും നീലശൈലാഭിതപ്രഭ
ൻ സ്വച്ഛവാനലപ്രഭൻ ക്രുദ്ധനായ് ശരചാപാസനങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടു വ
ധിക്കുമെന്നു വന്നീടിനപ്പോൾ ദശരഥൻ ബദ്ധസാദ്ധ്വസം പൂണ്ടു നമ
സ്കാരം ചെയ്താൻ ന്യായിഷ്ഠം കേട്ടിരിക്കുന്ന മഹൎഷിജനങ്ങളും മുന്നാ
മിപ ദശരഥൻ ഭാൎഗ്ഗവരാമനെത്തന്നെ വന്ദിച്ചു സ്തുതിച്ചാൻ
വലത്തും ഇടത്തും വിഷ്ണുവാരെ വരികയാലിവം തപോനിധിമഹാത്മാവു Pr. prop. S
കുലം പരിത്രാണിക്കാനായി മുന്നേ ക്ഷത്രിയാന്തകാ പരിത്രാണിയായ്ത്തന്നെ
ഭഗ്നവൃത്തമായി പരിത്രാണിനെ രണ്ടുകാലം ജാതിഭേദ പരശുപാണെ പരി
പാലയക്കുലം മമ പരമൈശ്വര്യ ഭൂമിയ പരിപാലയ നിത്യം പാൎത്ഥിവ സ
ദ്രയാൽ രക്തസിന്ധുക്കൾ കൊണ്ടു പിതൃഗണതൎപ്പണം ചെയ്ത നാഥ
കാരുണ്യമൂൎത്തെ തപോധന ശ്രേഷ്ഠ പൎവ്വതത്തിൽ വസിക്കുന്ന ഭാൎഗ്ഗവ ശര
ണം മമ വിഭോ എന്നേരം ദശരഥൻ ചൊന്നതാദരിയാതെ ഭാൎഗ്ഗവരാ
മൻ വന്നു വലമായ പൊൽത്തട്ടം പരശും ചാപവും മഹാസ്ഥിരം
പൊലെ ഭ്രൂഭംഗം സഹിതം ശ്രീരാമനോട് ചൊല്ലിനാൻ — ഞാനൊ P.R. to R.
ഴിഞ്ഞൊരു രാമനിങ്ങു ഭുവനങ്ങളിൽ മാനവനായ ഭവാൻ ക്ഷത്രിയ
നെന്നാകിലൊ നിന്നു നിഷ്കരുണമെന്നൊടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ പിന്നി
ക്കൽ നിന്നെക്കാണം വല്ലഭമുണ്ടെല്ലൊ കേട്ടിരിക്കുന്നല്ലൊ ബലാൽ ശൈ
വം ചാപം പണ്ടിഷ്ടതന്റെ കയ്യിലുണ്ടൊരു ചാപം വൈഷ്ണവം മ
ഹാസാരം ക്ഷത്രിയകുലങ്ങളെ നിങ്ങൾ നിന്നുടെ കൊണ്ടു സമരം പ്രയോ
ഗിക്കിൽ നിന്നൊടു യുദ്ധം ചെയ്വൻ ഞാൻ ക്ഷത്രിയർക്കൊക്കെ സംഹരി
ച്ചിട്ടുള്ളൊരു ഞാൻ സന്ദേഹമെന്നിയെ നാശം വരിച്ചാലും ക്ഷത്രിയകുലാ
ന്തകൻ ഞാനെന്നറിഞ്ഞീല ശസ്ത്രം നമ്മിൽ പണ്ടുപണ്ടെ പറഞ്ഞൊ
ക്കിന്നൊരു കാൎമ്മുകമെപ്പം പറഞ്ഞൊരനന്തരം ക്ഷോണീശ്വരൻ പാര
മൊന്നു വിവശരായിരിക്കും അന്ധകാരം കൊണ്ടൊക്കെ നിറഞ്ഞീടിരിക്കും
നിസ്സാരമായൊന്നു കലങ്ങി മറിയുന്നതൊരു പുരുഷനെന്നു
ഞാൻ ദേവാദികളും ഭീതിപൂണ്ടു ഴലുന്ന ദേവസമൂഹം ഭയപ്പെടുന്നു
ഞാൻ ദിക്കുകൾ എല്ലാം വിറച്ചു സന്താപമുണ്ടാകുന്ന വിസ്മയമായ

ന് ഋഷിഭാവവും ക്ഷത്രരാമനാം കുമാരനും ക്രുദ്ധനായിട്ടു ശ്രീരാമനെന്നോടരു

R & P.R ൾചെയ്തു ചൊല്ലുകയും ഹാസഭാവന്മാരാം [illegible] നീയോ ക്ഷാത്രവല്ലാതെ

ലയോദ്ധ്യാദികളെക്കൂടങ്ങിയാൽ [illegible] വർക്കൊന്നുമുള്ളതല്ല പൊന്നിവെ

സത്രുമകലധർമ്മമെങ്ങനെ പാലിക്കുന്നു നിന്നിരുപത്തൊന്നു നിരുപൂതുള്ളിലെതുന്ന

ക്കിന്നതാരമ്മയെന്നോവിനെ പതുന്ന നിന്നുവിച്ചേർ [illegible] നായികിതെപ്പോരു

സാലകന്മാരോടു ഘനസന്ധനം ഭവിക്കുന്ന സന്തതം (ദിന്നിച്ചാലും) നിന്നുവിച്ചേൽ ക്ഷത്രിയ

കുലജാതനായ്ൽ ഭവിക്കയും ചെയ്ക്കിൽ ശസ്ത്രാസ്ത്രപ്രയോഗസാമർത്ഥ്യമില്ല

ല്ലാതെന്നും ശസ്ത്രവിദ്യ ദാശരഥി ഭദ്രമമ്മതിനില്ല ശസ്ത്രസംഹാരം ചെയ്യാൻ

ശക്തിയുമില്ലയെല്ലാ [illegible] കാലം ലംഘിച്ചിട്ടന്നല്ലതിന്നിരുവർക്കുടെ

ഹിതമത്ര മൂലം വിരുന്നു തന്നാലും [illegible] ലോകലക്ഷീടാം അല്ലായ്കിൽ

നിന്നപ്പുലക്കൊട്ടുമുണ്ടാക്കുമെങ്കിൽ [illegible] രാമൻ

കരുപ്പുകളെ സരൻ കണ്ണലോചനൻ പരൻ ചതുർദ്ധാരമിന്ദ്രമന്ദിരമ

ഹൈമവതി [illegible] സവപ്രസംഗം ചെയ്തു

R tries the offered bow of P.R വസിഷ്ഠമാതാരം നന്ദിച്ചു ദശരഥനന്ദനൻ വില്ലും വാങ്ങി നിന്നരുളിന്നനെ

വിരെക്കലോകങ്ങൾക്കു മോഹിച്ചുകൊണ്ടെ [illegible] കൊന്നോന്നുകുല

ഹൃദയങ്ങളെക്കട്ടക്കുത്തോട്ടുത്തു വലിച്ചു [illegible] ഭ്രമം

ചൊരിച്ചു [illegible] തന്നൊട്ടു [illegible] ഭാതത്തോടരുളി [illegible] ദയാ

നിധേ [illegible] നിന്നുലമായ [illegible] അമലക്ഷ്യം കാട്ടിത്തന്നിടവേ

ണം ശ്രീരാമവചനം കേട്ടൊന്നൂരം ഭാർഗ്ഗവൻ [illegible] ആനന്ദമകിണത്തരമന്ത

P.R. con~~tested~~ praises R ൾ ചെയ്തു ശ്രീരാമ രാമ മഹാബാഹോ [illegible] പതെ ശ്രീരാമ [illegible] രാമലൊ

കാഭിരാമ ശ്രീനിധേ ~~[illegible]~~ ശ്രീരാമ സീതാഭിരാമ [illegible]

ശ്രീ [illegible] രാമ [illegible] പതെ ശ്രീരാമ രാമ [illegible] ദയാനി

ധെ ശ്രീരാമ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിപ്രളയ [illegible] ശ്രീരാമ ദശരഥനന്ദന വൃഷ്ടി

കേശ ശ്രീരാമ രാമ രാമ [illegible]

വൃത്തം [illegible]

ക്ക [illegible] (ചെങ്കൽ) [illegible]

ചെയ്ക്കിൽ [illegible] എല്ലാം നിരൂപിച്ചു

ന്നം [illegible] ഭഗവാനെ [illegible] വച്ചു [illegible]

യന്നൻ ജിഷ്ണുസേവിതൻ ജഗന്മംഗളൻ ജനാർദ്ദനൻ മാധവൻ പ്രസാദിച്ചു മൽ
പുരോഭാഗെ വന്നു സാദരം പ്രത്യക്ഷനായരുളിച്ചെയ്തു. ഗാനാൽ തെളിഞ്ഞിതേഷ്ടാത്മാവു
പ്രസന്നോസ്മി തെഷ്ടാലം. തപസാതെ നിഷ്ഠസ്യ സഫലം നിനക്കു നിശ്ശേഷം മത്ത
ജ്ഞാനികൾ ഭവാനെ നന്നു മറിഞ്ഞീടും. കർത്തവ്യം വലന്ധു ഭവതാ ഭുവനത്തെ
കൊണ്ടെല്ലാം പിതൃഗണാവലികളെ ഹിതകരനായൊരുത്തൻ കാണ്മതിന്നു
നനാം നൃപെന്ദ്രനെ വല്ലജാതിയും അവൻ മൽക്കലാംശജനെല്ലാ വല്ല ഭന്ധന
വേദങ്ങൾ അവനെ നന്ദയെല്ലാ ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ പരത്താന വരിച്ചു. ശ്രീഭഗവാ
നുടെ സ്വകാര്യ വനഭൂമനെ ലക്ഷപ്രദീപ ബഹുലലോകത്തിന്നെങ്ങും പ്രസിദ്ധ
നുമായ തപോനിഷ്ഠ കാവൽ ഇപ്പോഴും പിന്നെ ഞാൻ ത്രേതായുഗേ ഭക്തിയാൽ ദ
ശരഥന്നുടെ തനയനായിട്ടവതരിച്ചീടും ഞാനകമ്പിടാം നമ്മിലെന്നാലെ
ന്നുടെ തേജസ്സു നം ദാശരഥി തങ്കലാക്കീടുകനീ പിന്നെയും തപസ്സുൾച
ക്ഷത്രപ്രധാന പ്രഭുയാനർത്ഥമൃത്യുകർമ്മം നനാഭാവസ്വരൂപ വസിച്ചീടുക മഹാമുനെ എ
ന്നരുൾ ചെയ്തു മറഞ്ഞിതു നാരായണൻ തന്നിയോഗങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു
ഞാനും നാഥൻ അവിടെ തന്നെ വന്നവതരിച്ചൊരു പക്ഷമന്ദനന്ദനെ
ല്ലോ നീ ജഗൽപതെ ഏകകളെല്ലാനു മഹാതേജസ്സു പണ്ടു ഞാനെല്ലാം നി (the bow wishing to confer his tejas)
ങ്കലാക്കീടുവാനായിട്ടു ശരാസനം പ്രപഞ്ചദേവകളാൽ പ്രയുക്തമായ
തുള്ളൊരു കണ്ഠശരം വളരെ ബലം കൊണ്ടു സാധിപ്പിക്കനി സാക്ഷാൽ നാ
രായണനായ നിന്നെ ഭവാൻ ജഗൽസാക്ഷിയാക്കീടും. ഇപ്പോൾ ഭഗവാൻ ജഗന്മ
യൻ തന്നിപ്പോൾ സഫലമായ്ക്കൃതം മമജന്മം മൂന്നാം ലോകത്തെ തപസ്സാ
ലുള്ളതെല്ലാം വന്നു പ്രത്യക്ഷമായൊരോ ഭക്തരെക്കിട്ടാതൊരു നിഖിലമാ
യ രൂപം കാണായ്ക്കനഗ്ഗൂഢം ധന്യനായെന്നതനായി സ്വസ്ഥനായ്ക്കണ്ണ
നെല്ലാം നിന്നുടെ രൂപങ്ങളിൽ സന്തതം വസിക്കണം ഞങ്ങളൊരുനാൾ ഭ (preaches)
വൻകൂടം ജന്മാന്തരേഷു ഭാവങ്ങൾ നൃജ്ഞാന സ്വരൂപനാം നിങ്കലില്ലെല്ലാ
പൊന്നിൻ നിന്തിരുക്കാന്തനാമാപരമാത്മാവായി നിന്നെപ്പോലെ നിന്റെ പാദമെല്ലാ
നിങ്ങൾ അവിടെ പാർത്താൽ വന്ദിക്കിൽ പ്രഥമം പൊലെ വാരികൾ നരപോ
ലെ നിന്നുടെ മഹാമായാ വൈഭവം തിരിഞ്ഞീടും യാവൽ പക്ഷം മാ
യാ സംവൃതം ലോകമൊത്താൽ താവൽ പക്ഷ്യനമനിയമഭവത്ത്വ
സൽസംഗം കൊണ്ടു ലഭിച്ചീടുന്ന ഭക്തിയോടും അൽ സെവാരതന്മാരാം

മാനവർ എല്ലാമെല്ലാം മായാമോഹിതരായി സംസാരപാരാവാരം തന്നിൽ
കരകയറീടുന്നീല കാലം കൊണ്ടെ ത്വൽ ജ്ഞാനപരന്മാരാം മാനവന്മാ-
ർക്കുള്ള ജ്ഞാനം നിങ്കൽ പൊരും സത്ഗുണലബ്ധിച്ചീടും സത്ഗുണപരന്മാ-
ൽ നിന്നു പൊരും വാക്യങ്ങൾ നമുക്കുവാസിലെറിച്ചീടും ത്വൽ പ്രസാദത്താലെ-
പ്പോൾ കർമ്മബന്ധങ്ങൾ നിന്നു ശുദ്ധവേർപെട്ടു ഭവമഹത്തായ ഭവദങ്ങളെ
ഹന്തലഭിച്ചീടും ത്വൽ ഭക്തിഹീനന്മാരായുള്ള മനുഷ്യർക്കു കല്പകോടികൾ
കൊണ്ടും സിദ്ധിക്കയില്ല എല്ലോ വിജ്ഞാനജ്ഞാനം സുഖമോക്ഷമെന്നിവ
ഒന്നാലും ജ്ഞാനം നിങ്കൽ ത്വൽ പൊധം മമ സിദ്ധിക്കേണം ആകയാൽ
ത്വൽ പാദപത്മങ്ങളിൽ സദാകാലം ഏകലം കടയാതെ ഭക്തിസംഭവി-
ക്കേണം നമസ്തേ ജഗൽപതേ നമസ്തേ ദേവപതേ നമസ്തേ ദാശര-
ഥേ നമസ്തേ സീതാപതേ നമസ്തേ ദേവപതേ നമസ്തേ വേദപതേ
നമസ്തേ മഹാപതേ നമസ്തേ ധരാപതേ നമസ്തേ യജ്ഞപതേ നമസ്തേ
ശ്രീരാമപതേ നമസ്തേ കാരുണ്യരൂപ നമസ്തേ പാരുഷ്യതേ നമസ്തേ ര-
ഘുവര നമസ്തേ രാമരാമ നമസ്തേ രാമഭദ്ര നമസ്തേ രാമരാമ സന്തതം
നമോസ്തുതേ ഭവച്ചരണാംബുജം നമോസ്തുതേ സ്വപ്നങ്ങൾകൊണ്ടീ-
ട്ടെന്നാൽ സന്തതം മായാകൃത്യമെങ്കിൽ പാദങ്ങളെ ലക്ഷ്മീ ഭാക്കുമിച്ചാ-
Ram. rejoices grants his prayer ല്ലോ എന്നിങ്ങനെ കേട്ടതിലിങ്ങനെ രഘുനാഥൻ മന്ദഹാസവും ചെയ്തു
ഭാർഗ്ഗവനോടു ചൊന്നാൻ സന്തോഷം പ്രാപിച്ചേൻ ഞാൻ നിങ്കൽ ഇപ്പോ-
ഴുള്ളിൽ എന്തൊന്നു ഇച്ഛിക്കുന്നതെന്നാലവയെല്ലാം തന്നീടുന്നുണ്ടെ-
ന്നു കേട്ടു ജാമദഗ്ന്യൻ നമസ്കരിച്ചു സാദരം ദശരഥപുത്രനോടരുൾ-
K. P. R. retiring after obtaining rewards for such as recite the foregoing lines(?) ചെയ്തു എന്നോടനുഗ്രഹിക്കേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ത്വൽ പാദഭക്തന്മാരി-
ലും പാദപത്മങ്ങളിലും ചെന്തളിർ സദാകാലം ഭക്തി സംഭവിക്കേണം-
മാധവ രഘുപതേ രാമ കാരുണ്യാം ഭക്ത്യാ ഇസ്തോത്രം ഭക്ത്യാ ചൊല്ലുന്നോർ പഠിച്ചീ-
ടുന്നവൻ ഭക്തനായി ത്വൽ ഭക്തനായിടേണം വിശേഷിച്ചും മൃത്യു വന്നടു-
ക്കുമ്പോൾ ത്വൽ പാദാംഭോജസ്മൃതി ഉണ്ടായ്‌വന്നീടേണം എന്നാൽ അനുഗ്ര-
ഹിക്കേണം എന്നിങ്ങനെ ചൊന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ യോഗനിദ്രാനന്ദൻ തന്നിലെ ഭക്തിയു-
ള്ളവനെ നമസ്കരിച്ചു സാദരം പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു അനുജ്ഞ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
മഹേന്ദ്രാചലം പുക്കിതു നൽസ്തുതി ദശരഥൻ തനയനെ സ്തുതിച്ചു

നായി തപോബലമുള്ള തൻപുത്രനാം രാമനെ ഗാഢമായാശ്ലേഷം ചെയ്തനന്ത
രം ജനങ്ങളോടും_ തേരു ഘോഷങ്ങളായ പദാതികളോടും കൂടി പുത്രന്മാരോടും they reach Ayodhya
പടയോടും ചെന്നയോദ്ധ്യയിൽ സാഘോഷമാന സന്തോഷത്തോടിരുന്നാൻ കിഞ്ചിദ
ട്ടി രാമാദികൾ തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരോടും കൂടി ഏറ്റവും സുഖമായി വസിച്ചുവന്നി
രുന്നൊരു കാലം_ വൈകുണ്ഠപുരത്തിൽ ശ്രീഭഗവതിയോടു വൈകുണ്ഠ
ൻ വാഴും പോലെ ശ്രീരാഘവൻ സീതയോടും ആനന്ദമൂർത്തിയായ മനുഷ്യ
വേഷം കൈക്കൊണ്ടാനന്ദം പൂണ്ടു വസിച്ചിട്ടു നാനാ വിനോദങ്ങൾ ചെയ്കയാണ്ട
യിപ്പൊരു കാലം യുധാജിത്ത് കൈകേയി തനയനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെൽവാൻ
ത്തന്നെ യുധാജിത്ത് വന്നപ്പൊൾ ദശരഥൻ സോദരന്മാരെ വിട്ടും ശത്രുഘ്നനോടും
കൂടി സാദരം ഭരതനെ പോവാനയച്ചിട്ടു മാതുലനെ കൂടെ Bharata visits his mother's parents
ഭരതശത്രുഘ്നന്മാർ മാതുലഗൃഹത്തിങ്കൽ വസിച്ചിരിക്കുന്ന കാലം ഒരു ദിവ
സമയത്തും നിജസോദരന്മാരോടും കൂടി കൗസല്യ തന്റെ തനയം പരമാനന്ദം
പൂണ്ടു_ രാമലക്ഷ്മണന്മാരാം പുത്രന്മാരോടും നിജഭാമിനിമാരോടും സമാ
നന്ദിച്ചു ദശരഥൻ സാകേതപുരത്തിങ്കൽ സുഖിച്ചു വാണിരുന്നാൻ_ വാക
ശാസന നമ്രരാലയെ പാലിച്ചും പോലെ_ നിജ കാരുണ്യവായ പരമാനന്ദ
മൂർത്തി സർവ്വലോകനാഥനും ശ്രീ പൂർണ്ണ തന്റെ മായാദേവിയാ
കിയ സീതയോടും കൂടി വാണാനയോദ്ധ്യാപുരിതന്നിലന്നു. ശ്രീ.
ഇത്യദ്ധ്യാത്മരാമായണെ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദെ കേരളഭാഷാഗാനെ
ബാലകാണ്ഡം സമാപ്തം. ശ്രീ ശ്രീ രാമജയം. ശ്രീ ഹരിപ്പൂന്താർമകൾകാന്തകള — II
തത്തെ വരികെടൊ തായ സകലമംഗലത്തെ മാധുരി തീർമെ ദൽപരിതാമൃത
ഭക്ഷിക്കും സാമോദമെന്നോടു ചൊല്ലു സരസമായി_ ലങ്കിലൊരു കെൾപ്പാൻ
ചരിത്രം ഞാൻ ചൊല്ലുവൻ_ വക്കമെല്ലാമകലും പലജന്മങ്ങളും സങ്കടങ്ങളും
പരിക്ഷയിക്കുന്ന_ പക്ഷങ്ങളെൻ കഥകൾ കേട്ടാലും_ ഭാഗ്യവിഷയമാകിയ Rama arrived at Ayodhya
യജ്ഞാനകി തന്നുടെ ഭാഗ്യജലനിധിയാകിയ രാഘവൻ_ ഭാഗ്യവാനുടെ ദ
ർപ്പം ശമിപ്പിച്ചു മാർഗ്ഗം പിന്നിട്ടയോദ്ധ്യാപുരിക്കു ചെന്ന്_ താതനോടും നിജമാ
തൃജനത്തോടും ധാത്രിതനാം ഗുരുവരനോടും ഭ്രാതാക്കളോടും
പടയോടു മോദിച്ചു_ മൈഥിലി പുത്രിയാം ഭാമിനി തന്നോടും (ചെ) ......
പൌര ജനത്തോടും ചെന്നു രാജധാനിയകം പുക്കു വസിച്ചിരുന്നു

(Siva's relation ഢ്യം. ജഗതാം സംസാരപന്തനടെ സാരസ്യഗുണഗണങ്ങൾ ആകയാൽ അരുൾ
പരമെശ്വരൻ ജഗദീശ്വരൻ കരുണാകര ഗണശ്രെഷ്ഠൻ ഭൂഷിതൻ ചിദ്രൂപ
നവ്യയൻ മൃത്യുഞ്ജയൻ പരൻ ഭദ്രപ്രദൻ ഭഗവാൻ ഭവഭഞ്ജനൻ അരാ
ൎത്തിയൊക്കിയ ദെവിക്കുടൻ രാമഭദ്രാകഥാമൃതസാരം കൊടുത്തപ്പൊൾ ചിദ്രൂ
praised by Parvati ഢത്ത്വ്യ' യീരിയാക്കെഗന്ധിക്കാമദിന്ദ്രിയതക്ഷ്യനാനാപവശക്കാനി ഭക്തവാദ
പ്രഥമായെക്കുസ്സ്വസ്തി ഭക്തിയൊടും പ്രണമെപ്പതാൾ ചെയ്തു നാരായ
ണൻ നൃപ നായകൻ ലൊചനൻ സാരിജനൊമനൊമൊഹനൻ മാധവ
ൻ നാരദസെവ്യൻ നിതിനാസനപ്രിയൻ നരകാരാതി നിത്യനശര
ഗ്രതാപൻ നരസഖൻ നാനാജഗന്മയൻ നാദബിന്ദ്വാത്മകൻ നാമ
സഹസ്രവാൻ നാളീകദളായതവദനൻ നരകാരി നാളീകനാഭവപവം
ശസ്സ്യൻ ഭവൻ ശ്രീരാമദെവൻ പരൻ പരമാത്മൻ കാരുണ്യ
വാരിധി കാമപവിത്രൻ രാക്ഷസവംശവിനാശകാരണൻ സാക്ഷാൽ
മുകുന്ദൻ ആനന്ദപ്രദൻ പുമാൻ ഭക്തജനൊത്തമ ഭക്തിമുക്തിപ്രദൻ ശക്തി
യുക്തൻ ശരണാഗതവത്സലൻ വ്യക്താവ്യക്തനനന്തനാമയൻ ശക്തിവി
ശ്യുതൻ വിമുക്തൻ വിശ്വസ്വിതൻ നക്ഷത്രെശ്വരനായ ദശാസ്യനമുക്തികൊ
ടുത്തവനായെൻ ചരിത്രങ്ങൾ നക്തന്ദിവം ജീവിതാവധി കെൾക്കിലും തൃപ്തി
& then continued) വരാ മമ വെങ്കില മുക്തിക്കും ഭഗവതി ഗിരിജ മഹെശ്വരി ചൊദിച്ചു
പരമെശ്വരനൊടു ചൊന്നപ്പൊൾ മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു ശംഭുതനാശനൻ
as Rama is resting with Sita നന്ദികെട്ടുകൊൾകെന്നരുളിച്ചെയ്തു പണ്ടൊരുദിനം ദാശരഥി
രാമൻ പങ്കജലൊചനൻ ഭക്തപരായണൻ മംഗലദെവതാവല്ല
ഭൻ രാഘവൻ അംഗജനാശനവന്ദിതൻ കെശവൻ അംഗജമൊഹനൂത
നഃപുഷ്പങ്ങൾ മംഗലഗാത്രിയാം ജാനകിതന്നൊടും നീലൊല്പലശ്യാമ
ളാംഗവിഗ്രഹൻ നീലൊല്പലദലലൊലവിലൊചനൻ നീലൊല്പ
ലാഭൻ നിരുപമൻ നിർമ്മലൻ നീലഗളപ്രിയൻ നിത്യൻ നിരാമയൻ
രത്നാഭരണവിഭൂഷിതദെഹനായി രത്നസിംഹാസനത്തിന്മെലനാ
കുലം രത്നദണ്ഡം പൂണ്ടവെണ്ചാമരം കൊണ്ടുപണിയവർ വീജിതനാ
യിതിക്കൊമളം സായഹ്നശങ്കരപാലദെശെലസന്ധ്യാലയപക്ഷ
ലക്ഷ്മീജനൊപാലകൻ സന്നിധൌ കൊണ്ടു ഭഗന്ധരൻ പ്രമൊദയ

[illegible]

[illegible] Narada visits him

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] received by Rama

[illegible]

[illegible] 4 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] praises him (ironically)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ഗ്രഹിപ്പാനാകുന്നതെന്നുള്ളതിന്നടെ സന്നിധിമാത്രമായയിൽനിന്നുള്ളതാകുന്ന
നാനാപ്രകാരങ്ങളും നാമരൂപങ്ങളും സംഭവനാദിരൂപങ്ങളും ആയതൊന്നാഴിയത്തെ ഉപാ
ധരങ്ങളാകുന്നതാകുന്നവെന്നതും പ്രനാകയാൽ ഭക്തംപറഞ്ഞിരു സംസാരിക്കുന്ന
ളും ഇക്കണ്ട ലോകങ്ങളാകുന്ന സർവ്വഭാഗ്യങ്ങളാകും ഏതാവായതും നിയെതെല്ലാ
മു നക്ഷത്രവർഷഭേദം പ്രകൃതിസ്വരങ്ങളായ്ക്കൊണ്ടു ഗുണങ്ങളായ്ക്കൊണ്ടു നക്ഷിത്ര
വിഷ്ണുമഹാമായ ശക്തിയെതെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുന്നതും ആയവങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പ്രിക്കുന്നത
മവൾ സത്യം മയെയാക്കെ മക്കിനിപ്പ സംശയം പ്രത്യക്ഷമായിട്ടുള്ള വസ്തുക്കളിൽ സ
ക്കനായുള്ള ഉപാസന മഹാമതെ പലകയും മഹാഭോഗങ്ങൾക്കും ഭവാൻ ഫ
കനായൊരു ഗ്രഹസ്ഥനാകുന്നതും നാരായണന്നിരമാരെ ഭവിക്കാനക്കുമാരരും
പുത്രിപുമാരെ ഭവിക്കാനകി സാരസ്യ സംഭവനായതു നീതപെ ഭാരതി ദേവിയാകുന്ന
തു ഞാനകി ഞാനിത്തനെല്ലാം ഭവാൻ പ്രഭു ഞാനകി ശ്രീതക്കിരത്തനിരെ ഹൃത്തിനോ
ഞാനകി ഞാനിതെ കായശിവ പക്കിശഷി ഞാനകി ഞാനതെ വേദസ്യ നിസ്വാഹാമസിസ്യ
തദ്ദക്കങ്ങനി ദണ്ഡനീതിയും ഞാനകി രക്ഷാപരൻ ഭവാൻ തായസി ഞാനകി
പൂജ്യരെന്നൻ ഭവാൻ ഭീഷ്മപി ഞാനകി ശക്രനീതി സഭാഗങ്ങൾ ഞാനകി രാജരാ
ജൻ ഭവാൻ സമ്പൽകരി നിതൈ രാജരാജനീ വസ്യസ്വര ഞാനകി രാജപ്രവ
രകുമാരര ദക്ഷപത്രെ രക്തിവ പ്രാചന്രയൽ ഭയാനിയെന്നുതന്നെല്ലാം ഭവാൻ
അമ്മാനി ഞാനകി സമുദ്രനിലത്തു വിനി ഞാനകി വിസ്മിത്തെത്തിനെൻറപറഞ്ഞ
R = maje തുന്ന സത്യപരാക്രമ സൽഗുണ വാരിധിയെ ഞാനെന്നു യാതൊന്ന പൃഥ്വീശ്വരൻ ഗപാ
J = fem ചകം വേദാന്തവേദ്യ തത്തൻ സർവ്വമെവനി ലെതൊപി യൊഹനംസ്ത്രീലിം
ഗവാചകായതൊന്നെ താങ്കളും ഞാനകിയെ തപിയും നിങ്ങളിലെ പങ്കമെന്നി
യെമെരെന്നതെ ഞങ്ങളെ കണ്ടില കേൾപ്പാനമില്ലെല്ലാം അങ്ങനെ ഗുരുക്കളാരു
ന്നെന്നിരങ്ങിനിങ്ങളിനെ സേവിച്ചുകൊള്ളുക ജഗൽപതെ മായസ്ത്രീ
മറഞ്ഞിരിക്കുന്നാരനിയെതെല്ലാം ഗുണമഹാത്മ്യമായതും ഏതെന്നയക്കൾ
നിന്നുള്ള മഹത്ത ബലെന്നിങ്ങൾ നിന്ന ഞാൻ കിമുത പ്രപഞ്ചം സർവ്വാത്മകമായവി
ംഗമതിക്കൽനിന്നഴിക്കുപതെ പ്രന ~~ഞാനിപാതെ~~ ആത്മാസ്സു മഞ്ഞത്തെ പറഞ്ഞ
തഹക്കാരന്യൂഭവപ്രേമപ്രണതിനിക്കയ്ക്കൾ സംയുക്തമാതെയാതൊന്നതെല്ലാം ഞാനമുക്തി
സുഖദുഃഖാദികളുള്ള നിൽമലമാർ ക്ഷീവതെന്നാൽ ചൊല്ലുന്നിതു ഭൂലോകപ്പവ
ള്ളതെന്നതു വിദ്യാലയ്യമെ ചൊല്ലുന്ന കാരണം ഞാനപാദിഹന്നും ചിലർ സ്തു

[സർവ്വസാക്ഷിയായിതെജോമയനാം പരൻ പരമാത്മാവ - രാഘവനല്ലൊ പരനാകുന്നതിയല്ലൊ -
നിങ്കൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നിതു ലോകങ്ങൾ - നിങ്കൽ പ്രതിഷ്ഠിതമായി

ലയവും സൃഷ്ടിയും കാരണമെന്നതും മൂലമാം വിജ്ഞാനമൊക്കെ ഭവാനുപായവും -
എന്നിവററാൽ വിശിഷ്ടൻ ജീവനായുള്ളവനാം പരൻ തദ്വിഷ്ണുവിൻ വി-
ഭൂതിസർവ്വപ്രപഞ്ചത്തിനും നിംബഭൂതയായി സർവ്വേശ്വരീ സ്ഥിതയായ്തീർക്കുന്നു നി- [above]
ങ്കലത്രെ വയിക്കുന്നു ലോകവെന്നിൻ കളിയാക്കുന്നിതൊക്കെയും ഞാനും വിധൌ-
കാരണമെല്ലാറ്റിന്നും ഭവാൻ തന്നെ ധ്യയം നാരായണനരകാരെന്നതായി പണ്ടുവനരുള്ള
വിങ്കൽ സക്തമെന്നുള്ള ഭാവനകൊണ്ടു ഭയത്തെ വഹിക്കുന്നതിനെ ഒരു പരമാ
ത്മാവെന്നറിയുമ്പൊൾ തീരും ഭവഭയമുള്ളു ദുഃഖപാശികൾ ത്വൽക്കഥാനാമ
രൂപങ്ങൾകൊണ്ടുടനുൾക്കാമ്പിലുണ്ടാകുന്നുതാകയാൽ ഭക്തിയും ത്വൽപാദപങ്ക
ജ ഭക്തിയുള്ളവർക്കുപൊഴു ത്വൽബോധവും മനക്കാമ്പിലുണ്ടായിട്ടും ഭക്തിയുള്ള
ളളതാപങ്ങളെന്നുണ്ടാകയാൽ മുക്തിയും വന്നിടുമില്ലൊരു സംശയം ത്വൽഭക്തദൃ
ഭൃത്യന്മാരിലെകനെന്നുള്ളനായതെന്നുകം കരുതെന്നിലേമായയാതെ
നമെവിഷ്ണുവിയാതെ ജഗന്നായകാ സ്ത്രിമഹാമുനി ശിക്കെണമെന്നാഭിവ
ക്കുകൾകൽ നിന്നെകരാജ്യന്നത്തോയ ധാതൃബ്രഹ്മാവിൻ മൽപിതാവിന്നുടെ ചെറു
നന്ദനാകുന്നമാനെന്നനുഗ്രഹിക്കണം വിശേഷിച്ചും പി
ന്നെയും പിന്നെയും വീണനമസ്കരിച്ചെത്തിക്കെനെ പറഞ്ഞിതെന്നാരദൻ
ആനന്ദ ബോദ്ധ്യ പരിപൂർണ്ണനെത്ര നാശിന്നായനാകുന്ന പിന്നെയുമൊഴി-
നാൽ ചെല്ലൊഴിവിടെക്കൊണ്ടു വന്നകാരണമുള്ളു സംഭവങ്ങൾ കേൾക്കമൊ
ഗത്താൽ രാവണനെക്കൊന്ന ലോകത്തിനു പാലിപ്പാൻ ദേവകളെപ്പറ്റു
ചെയ്യുള്ള കാരണം മുന്നൊരുന്നാ ദശരഥ പുത്രനായെന്നതൊക്കെ
ബോധമല്ലെയും നൃപനയൊരു ഭവാനെ ദശരഥൻ രാജ്യരക്ഷാർത്ഥമ
ഭിഷേകമിക്കാലം ചെയ്യുമറ്റെന്നൊരുമ്പെട്ടിരിക്കുന്നിതു നിശ്ചയമെന്നാൽ
അലയാക്കുന്നതും പിന്നെ ദശമുഖനെക്കൊന്നകൊള്ളുമാറാൻ എന്നുമവങ്കൽ
ശപ്തനാക്കുന്ന വെള്ളോസത്യത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നെന്നു സമ്പ്രമം ചെ
ന്നുപറകുന്നതുൾ ചെയ്ക സത്യസന്ധൻ ഭവാനെന്നില്ലയും മാനസമുള്ള
ശമം കൊണ്ടു വിസ്തരിക്കാരുന്നുതുൾ ഉത്തരം നാരദൻ ചൊന്നതുകെട്ടി
ന്നുത്തരമായതുൾ ചൊല്ലിതു രാഘവൻ സത്യത്തെ ലംഘിക്കയില്ലൊരു
നാളും ഞാൻ പിന്നെ വിപ്രന്ദ്രമനൊക്കുന്നതു മൂലം കാല പരിണാമ ശാനമെ
ക്കുന്നെന്നല്ലെയിതുവ്യവശ്യത്തെ പറഞ്ഞിടുവൻ കാലാവധൊക്കനം

N. says Rāmūsh not be made vengeant

twomisends himself as Rs grandson (thro' Brahma Nikau's son)

R. promises to go into the Jungle & do his Duty

കാൎയ്യസാദ്ധ്യമെന്നാം കാലവശാൽ [illegible] എല്ലാം പരമേശ്വരൻ [illegible]
[illegible] ക്ഷയം വരുമെന്നത് [illegible] മറന്നവരെല്ലാം [illegible] കാരണമായും
[illegible]
[illegible] ഞാൻ [illegible] പാദങ്ങൾ തന്നാണെ [illegible]
[illegible] സംവത്സരം വനത്തിൽ [illegible] വസിച്ചു വന്നാൽ
[illegible] വംശവും [illegible] കൊണ്ടു [illegible]
[illegible] ധാനവും [illegible] ശംഖ [illegible] അവൻ
[illegible] ചെയ്തു [illegible]
[illegible]
[illegible] ദേവലോകം [illegible]
[illegible] രാഘവസം [illegible] കേൾക്കതാനെ
[illegible] ചെയ്തു [illegible]
സംശയം [illegible] കഥ കേൾ [illegible]

Dasaratha's plan to order R's coronation

[illegible] ദശരഥനാം ഭൂപൻ (നെകൊ?) [illegible]
[illegible] വസിഷ്ഠനും [illegible]
[illegible] പൌരജനങ്ങളും മന്ത്രിമുഖ്യന്മാരും [illegible] രാമനെ
[illegible] ഗുണഗണം [illegible]
[illegible] സംശയം [illegible]
[illegible] രാമകുമാരനെ [illegible] പരിപാലനത്തിൽ [illegible]
[illegible] (ന്ന) [illegible] (ത)
[illegible] വൈകാതെ [illegible]
[illegible] വെണ്ണം [illegible]
(ദയാ_ വന്നില)
[illegible] മാതുലനെ കാണ്മാ
[illegible] ഭരതശത്രുഘ്നന്മാർ വന്നു [illegible]
നും [illegible] ലക്ഷണം [illegible] പറവാൻ
[illegible] മാനസ [illegible]
[illegible] സംഭാരങ്ങൾ [illegible] രാമനെ
[illegible] വൈകാതെ [illegible]
[illegible] (ക) [illegible]

ന്നം. ശ്രീരാമാഭിഷേകത്തിന്നു വെണ്ടുന്ന ദ്രവ്യം ഒക്കെ ഇക്ഷണത്തിൽ ഉണ്ടാക്ക എന്നു ചൊന്ന *communicated to Sumantra*
വനായ ദശരഥനാം രാജാൻ പിന്നെ സുമന്ത്രരെ നൊക്കി അരുൾ ചെയ്തു എല്ലാം വ
സിഷ്ഠൻ അരുളിച്ചെയ്യും പ്രകാരം ക്ഷിപ്രം ഒക്കെ ഒരുക്കി കൊടുക്കനിന്നാളെ പെ
ണ്ണമഭിഷെകമിതു മയാസ്തു ഇക്കനെത്തന്നെ രാമനതിന്നു ഇന്ദിതനായ സു
മന്ത്രനന്നെരം വന്ദിച്ചു ചൊന്നാൻ വസിഷ്ഠനൊടു ദൊരാൽ എന്തൊന്നു വെണ്ടു
ന്നതെന്നരുൾ ചെയ്താലും മഹാമുനെ എന്നതു സംപ്രീതിപൂണ്ടു പറഞ്ഞു ...
ച്ചു കണ്ടു സുമന്ത്രരൊടന്നു വസിഷ്ഠ മുനിയുമരുൾ ചെയ്തു കെൾക്ക നാളെ പു *who receives the orders for the day from Vasish.*
ലർകാലെ മഹിഷിയെ ... മാരാർ കന്യകമാരെല്ലാം ഉള്ളൊരുക്കി
വന്നാലുമപ്പെൾ നിൽക്കെണം മത്തഗജങ്ങളെ ... വെണം
വെണ്മ ... കുലജാതനായ നാൽക്കൊമ്പനാൽ ... അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു
ദിവ്യനാനാവിധവാദ്യങ്ങളും ദിവ്യരത്നങ്ങളും മുക്താഫലത്തിലായി
സ്വർണ്ണകലശസഹസ്രം മലയജപങ്കങ്ങൾ കൊണ്ടു പാർക്കുടി വെച്ചീടെണം
പത്തൻ പതിനാറാൽ പകരുക ... ഹാരം സ്വർണ്ണദണ്ഡം മണിഭൊഗി
നം ... മണിമാല്യ രത്നനിർമ്മല വസ്ത്രങ്ങൾ മാല്യങ്ങളാഭരണങ്ങളും സൽ
കൃതരായൊരാം മുനിജനം വന്നിരിക്കെണം ... ഭക്തിയോടെ ...
കിമാരൊടു പാരമ്പൂജനം ... വെണ്ണിക ... ദിവ്യവാദ്യ
ങ്ങളെല്ലാം പ്രയൊഗിക്കെണം ... നഗരം ...
ശ്വെതഛത്രമഹാമഹാബലം പത്താലും ... വന്നിടെണം ദെവാല
യങ്ങൾ തൊറും ബലിപൂജയും ദീപസ്ഥലികളും വെണം മഹൊത്സവം ഭൂപാല
രെത്തും വരുവാൻ നിയൊഗിക്കെ ... അഭിഷെകാന്ത
മാകിലും. സുമന്ത്രരെയും നിയൊഗിച്ചിതു സത്വരം തെരിൽ കരെറി വസി *Vasishth visits Rama*
ഷ്ഠനും ദാശരഥി ഗൃഹമെറ്റവും ഭാസുരമായുള്ള സംപ്രാപ്യ സന്തൊഷെണ
... രാമനും ... ചെന്നടൻ ദണ്ഡനമസ്കാരവും
ചെയ്തു രത്നാസനവും കൊടുത്തു ... ഭക്ത്യാ ...
... പൊൽകലശത്തിൽ ... കഴുകിച്ചു പാദങ്ങൾ
... തന്റെ ശിരസി ...
ചെയ്തു ... പാദൊദകത്തിനാൽ. *who puts his footwater on his head*
ധരിക്കയാൽ എന്നിങ്ങിനെ രാമചന്ദ്ര വാക്യം കെട്ടു മന്ദഹസിച്ചു വസി

Vas. extols R ഷ്ഠനരുൾചെയ്തു നന്നനന്ദിച്ചും നിന്നുടെ വാക്കുകളെ ഞാനിന്നു ചൊല്ലുന്ന
തിപ്പോൾ ഈ പാദമജ്ഞൻ പാദപങ്കജതീർത്ഥം ധരിക്കയാൽ ദക്ഷകന്യകളെ പരി
ഷ്കം യജ്ഞനായിട്ടിരുന്നൻ നിൻപാദതീർത്ഥം വിശുദ്ധനായ്ത്തീർന്നു മൽപിതാവാ
യ വിരിഞ്ചൻ സംശുദ്ധനായ്ത്തീർന്നിപ്പോൾ മഹാജനങ്ങൾക്കു പരദേശം ത്ഥമൽഭ്രമപി
ച്ചു മരൊന്നുതിയെയെടുത്തു നന്നായറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിന്നാൽ അറിയുന്നവനാകുന്ന
തെന്നുമിന്നെന്തെടാ സാക്ഷാൽ പരബ്രഹ്മമാം പരമാത്മാവു ലോകാദർശനാ
നാഞ്ജഗമയനിശ്ചയൻ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയോടും ധരിത്രിയിലിക്കാലമത്രനി
ഷ്കൃതനിശ്ചയം ദേവകാര്യാർത്ഥസിദ്ധ്യർത്ഥം കരുണയാ രാവണനെക്കൊന്നതാ
പം കെടുപ്പാനും ഭക്തജനങ്ങൾക്കു മുക്തിസിദ്ധിപ്പാനത്രേ ഭൂമൗ അവതരിച്ചിരുന്ന
തി വന്നതു ദേവകാര്യാർത്ഥമറിഞ്ഞു പ്രഗല്ഭം പറയുന്നപോലെ പുകഴ്ത്തിടാഞ്ഞു
ഞാനിതം കാര്യാന്തരം ചെല്ലാമനസ്സിലുള്ള സാധിക്കുമാകയാൽ മായയാ മനുഷ്യനാകിയി
വതരിച്ചിട്ടിരുന്ന ഭവാനാലാർത്തനെഴുന്നൊൻ ശിക്ഷിക്കവേണം ജഗദീശ്വരാ
നം പ്രദേശസാക്ഷാൽ ചരാചരചാതുർത്തിങ്കലും ഭവാൻ തങ്കൽ ഇരുന്നാം
വിതമഹാനും ഭവാൻ സർവ്വജ്ഞനാകുന്നഗോചരനായ തത്ത്വാർത്ഥികളായി സർവ്വജഗത്രാ
ത്മാവ്യാപകനായ നിശുദ്ധനാത്മാവാക്കമാകയാൽ വിഗ്രഹം സ്വഭാവനിജമായിന
സംഭവനായുടൻ മനുഷ്യവേഷമാന ദശരഥപുത്രനായി പൃഥ്വീതലയോഗ
മായയാജ്ഞാതനാം ഞാനുമിന്നു ധരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നെന്നോടു യാതൊരു
ത്തനെന്നു ചെയ്കയാൽ എന്നതറിഞ്ഞതു കൃത്യോപദേശം ഈ മുനിവരനൊന്നി
നായിരുന്നു മഹാത്മാനും ഭവാനോടു സംബന്ധകാംക്ഷയായും പുരോഹി
തനുമനസ്സിലുത്ഭവമാകുന്നതു ചെയ്യാനൊരുക്കൽ നന്നായെന്നറിഞ്ഞിട്ടുമവി
ഴുകളെല്ലാമിന്നു സാഫല്യമായ്വന്നു മനോരഥമൊന്നപേക്ഷിക്കുന്നതു
ഞാനിന്നിനിയും യോഗേശനേ മഹാമായാ ഭഗവതിലോകൈകമോഹിനി
മോഹിപ്പിയാക്കുമാം നീയാൽ നിസ്തുകികാലൻ ഭവാനെങ്കിലാശയം മായയാ
മോഹിപ്പിയാക്കുമെന്നാൽ പ്രസംഗാദേവമുക്തമിതപ്പോളിന്ദ്രപ്രവക്താവ്യം
gives direction to R ഖയാരാമകുതപിൽ രാജ്ഞദശരഥൻ ചൊന്നതു കാരണം രാജ്ഞി പരമേ
വനെന്നിനിവിടെ അന്നരങ്ങ് അഭിഷേകമിതു നാളെ നൂതകന്നുചൊ
ൽ വാനായുഴറി വന്നെന്നറിവ് ദേവിയോടു കൂടുപവാസവും ചെയ്തുകൊണ്ടി
നിന്നിൽ ശയനവും ചെയ്യേണം ബ്രഹ്മചര്യാദികൾക്കിന്നാനെന്നോരോ

കൎമ്മങ്ങൾ ചെന്നങ്ങൊരുക്കവൻ വൈകുന്നേരം വന്നിട്ടു ഷഷ്ഠിനന്ദിയെന്നരു
ൾ ചെയ്കയെന്നതിൽ കൌതുകമുനിശ്രേഷ്ഠനം പിന്നെ ശ്രീരാമനും ലക്ഷ്മ *Rama tells Lax m.*
ണനുമെന്നൊട്ടു തന്നെ ഉപദേശങ്ങൾ ചെയ്തു രഹസ്യമാകിന താൻ തന്നിൽ അഭിഷെ
കത്തിനു മയ്യാകിയ യൊതെദനെ ചെയ്തു മറ്റന്നാൾ നിശ്ചയം തന്തിരിത്ത വാത്രം ത
നക്കൊരുത്തരായി നീരാള്ള ദേക്കാരപന്നിയ ദെവസ്ഥമവത്തം ബഹിഃ
പ്രാണനാകയാൽ അവ സ്ഥന്നക്കൊണ്ടിട്ട കൊൾകാരൂഢനീ ഉസമാനക്കന്നൂം
ദേവൻ നിശ്ചയം മസരിപൂരന്നിതിലും ന മൊടൊ അംഗുഷ്ഠ ആരമൊരെരന്നരു
ൾ ചെയ്തിരിക്കുമ്പൊൾ പൃത്ഥ്വീശ ഗേഹം പ്രവിശ്യ വസിഷ്ഠനും പൃത്താന്തമെ
ല്ലാം ദശരഥനെന്നൊട്ടു ചിത്തമൊദാലതിയിച്ച സമസ്തരും രാജ്ഞിവസംഭവ
നന്ദനന്മെന്നൊട്ടു രാജ്ഞാ ദശരഥ നാനന്ദപൂൎവ്വകം രാജ്ഞിപനെന്താഭിഷെക
വൃത്താന്തങ്ങൾ ഉത്ഭാവിധയനെന്നയൊന്നുകെൾക്കയാൽ കൌസല്യയൊ
ടും സുമിത്രയൊടും ചെന്നകന്നുള്ളകമൊടതിയിച്ചാനൊരു പുമാൻ സന്തൊ
ഷം കൊണ്ടുള്ള കെട്ടന്നരുളും തിരുവുലമാരുമൊരു മാല്യപ്പം നൽകിനാൾ കൌ *Kausalya's joy*
സല്യയും തനയാഭ്യുദയാത്ഭുതമാകിനൊന്നുകളൊട്ടു പൃത്ഥി? ലക്ഷ്മിയെ, നാ
ഥമവിരതി? നിയുതന്നയെന്ന ചെതസി ഭക്ത്യാ ഖണ്ഡി പാർതിദനാൾ *& fear*
സത്യസന്ധൻ നൃപവീരൻ ദശരഥൻ പുത്രാഭിഷെകം കഴിച്ചിട്ടു മെന്നമെ
കൈകയപുത്രി വശഗതനാകയാൽ കുലമുള്ളതിൽ പുരുന്നിതെന്ത്യം; ദുഷ്ട
ഭഗവതി ചത്ത? കെമൂന്നാവെ ദുഷ്കീർത്തിക്കുണ്ണച്ചിട്ടു മാതാവെ കാമുക
നെല്ലാറു വച്ച ദശരഥൻ കാമിനി കൈകെയി ചിത്തമന്ദിരന്നുവ
ണ്ണും വരത്തിനെയെന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലി വിചാരിച്ചിരിക്കുന്നു കാലം വാന
വരെല്ലാമാരൊരു നിനച്ചു വാണി ഭഗവതിയൊടപെക്ഷിച്ചിതുമൊ *the Gods terrified*
ക മാതാവെ സരസ്വതി ദെവി വേഗാലയൊധ്യയ്ക്കെഴുന്നള്ളുകവെ *send Sarasvati to speak thro' Manthara*
ണം രാമാഭിഷെകവിഘ്നം വരുത്തീട്ടു വാനവർതാതം മറ്റിപ്പൊ നിരുപി *(& Keikeyi)*
ച്ചാൽ ചെന്നുടൻ മന്ഥരതന്നുടെ നാവിന്മെൽ തന്നെ വസിച്ചു വളമിക്കൊ
ന്നു ചൊല്ലിച്ചു പിന്നെ വിശെഷിച്ചു കൈകെയിക്കൊന്നു തന്നെ പറയിച്ചു കൊ
ണ്ടു; കൂടക്കണം പിന്നെ കിതൊന്നൊട്ടെഴുന്നള്ളാൻ മടിക്കുന്നതിന്നു മന്നവർ
വന്നെന്നരന്നനതരം വാക്യം മന്ഥരതൻ വദനാന്തരെ വാണിദനാൾ ചെ
ന്നു ദെവകാൎയ്യാൎത്ഥമായി ത്രിലൊകത്തിന്നു ഭക്തപാതകം കാൎയ്യം മാനസെ സങ്കല്പിച്ചു

Mandhara excites Keikeyi's ambition

ഉടൻ പ്രസാദമെന്നിയെ വെഗെന ചെന്നൊരു മന്ഥരയെ കണ്ടുടനെ
കൈകയി താനുമവളൊടു ചൊദിച്ചാൾ മന്ഥരെ ചൊല്ലു നീ രാജ്ഞിയെല്ലാടവും
ഒന്നാകുലമലം കലർന്നീടുവാൻ നാളികലെ ചൊന്നാക്കയ രാമനുനാളെ
അഭിഷെകമെന്നറിഞ്ഞില്ലയൊ ദുർബുദ്ധെ ഭാഗ്യം കെട്ടിട്ടന്നിപ്പൊഴും
നിദ്രകൊണ്ടീടുന്ന നീയെന്തെ ഹിതകാരിപത്തു വന്നിട്ടു നിന്നൊടിന്നറിയാമൊ
അവസ്ഥ വിശെഷിക്കുന്നിന്നു കൌസല്യാഭിഷെകമുണ്ടാകുന്നതെന്നെടൊ കാമിനിമാർ
കുലമൌലിമാണിക്യമെ ഞാനവൾ ചൊന്നതു കെട്ടു സംതുഷ്ടയായ്ക്കൊണ്ടു ചെ
ന്നു കൈകെയപുത്രിയും ഹിതമായൊരു ചൊദ്യഭൂഷണം ചിത്തമൊദെന നൽ
കിന അപ്പൊൾ സന്തോഷമവിടെ കാലെ കാലെ നന്നായാലെ
ഭവാഗതമെന്തിനിച്ചൊല്ലുവാൻ കാരണം താനെന്നിക്കിലിന്നിത്രാഹവ
കാശമെത്ര നിരൂപിച്ചാൽ എന്നുടെ രാമകുമാരനെന്നും പ്രിയമെന്നുള്ളി
ലില്ലയൊരാളുമെനിക്കിന്നു ഭരതനെക്കാൾ വിശ്വസ്തനായ രാ
മനെന്നുള്ള ഹിതമെന്നും രാമനും കൌസല്യാദെവിയെക്കാൾ എന്നെ
യുള്ള ഹിതമെന്നും പൂജിച്ചീടുന്നു സംശയം ഭക്തിയും വിശ്വാസസ്നെഹമാനവു
മിത്രമൊരാരുമില്ലെന്നിക്കിന്നു വസ്ത്രങ്ങളും നിനക്കു തന്നെന്നാനന്ദമുള്ളവ
ൾക്കും കൊടുക്കുവമെന്നാൻ ചൊല്ലീടുമ്പൊൾ അവൾ ചൊൽകയിലെല്ലാട്ടുമെ
ദെവവചനമെല്ലാം ചിക്കലും ശുദ്ധാത്മാവെന്നെയതെ മനക്കൊടാതെ ശുശ്രൂഷ
ചെയ്തതായും പ്രിയപുത്രകം ഞാനെന്നെന്നെത്രയും രാമകൻ ചിന്നൊരു
വെദികളുമായവാനവകാശമാകുന്നും സർവ്വജ്ഞനപ്രിയനെന്നുമായാലുള്ളൻ
നിന്നെ വ്യസനമാനസൻ ശാന്തൻ ദയാപരൻ കൈകയാപുത്രിതൻ വാക്ക

Misdispatch

കുകെട്ടു വളരാകുലചെതസാ പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൾ പാപമെഴവൾ
ഭയകാരണം കെൾ നീ ഭദ്രവതി നിന്ന വരിഷ്ഠനിതിന്നലെ ബാൽപുത്രനായ
ഭരതനെയും ബാലാൽ തന്റെ പ്രിയനായ ശത്രുഘ്നനെയും നൃപൻ മാതുല
നെകാണ്മതിന്നായയച്ചതു ചെതസി കണ്ടിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ കുലം രാജ്യാ
ഭിഷെകം ചെയ്തു രാമനെക്കൊണ്ടു രാജ്യാദെശമൊക്കെ സമ്മതിക്കുന്നിതും
ഭാഗ്യമതെ നൃപതിക്കുള്ള കണ്ടാൽ ഭാഗ്യയായൊരു നിനക്കിന്നു
ഭാവം കൌസല്യ തന്നെ വരിച്ചീടുക കൌസല്യാനന്ദനനെന്നെ ഭ

Threatens

രതനും സെവിച്ചുകൊണ്ടു ചൊല്ലുക നീയും വരും ദാസിക്കും ചെയ്ത

രാജ്യമവനെത്, നാട്ടിൽനിന്നാട്ടിക്കളകില്ലമാതെയാരുപായ്കിൽ വരാതെ വധിച്ചു- *with murder & banishment*
ടുകില്ലയാം. സാപത്ന്യജാതഖേദവും കൊണ്ടുള്ള താപവും ഹൃദയത്തി-
ൽ വാഴ്കിൽ നല്ല മരണമതിനില്ല സംശയം ചൊല്ലുവൻ ഞാൻ തവ നല്ലതു
കേൾക്ക നീ ഉത്സാഹമുണ്ടെന്നാകിലിക്കാലം മുൽ സ്വതൻ തന്ന വാക്കുകൾ
നരവരൻ രാമനീരെഴാണ്ടു കാനനവാസവും ഭൂമിപാലാഭിഷേകമായ ചെയ്യുമാ-
റാക്കണം. നാടടക്കം ഭരതനു വരുമതിപ്രൗഢകീർത്തിയായിനാക്കം. വനി-
ക്കാം ചിരം. വേണമെന്നാകിലതിന്നൊരുപായവും പ്രാണസമേ തവ ചൊ-
ല്ലിത്തരുവൻ ഞാൻ. മുന്നം സുരാസുരയുദ്ധെ ദശരഥൻ തന്നിമിത്രാർത്ഥം മമ- *former promise of Das.*
രുനൽകിക്കൊൾ മന്നവൻ ഉപവരങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടു തന്നെടമെസ്ത്രീ
സമെതനെന്നാൽ അന്നൊരുക്കൂടവെ ചില്ലിലകം വൃക്കസനദ്ധനാ-
യുന്ന സുരരൊടെററപ്പൊൾ ഇന്നമാക്കുന്ന രഥാക്ഷകീലം. പൊതിലെ
ന്നതിനില്ല ദശരഥൻ സമരംകിലരസ്ത്രത്തിൽ നിന്നടെ ഹസ്ത-
ദണ്ഡം സമാവെശ്യ വൈധൈര്യനീതി ത്മമൊവൻ പ്രാണരക്ഷാർത്ഥമായി
യുദ്ധം കഴിവൊളമങ്ങനെ നിന്നതും. ശത്രുക്കളെ വധം ചെയ്തു വൃത്തിയിന
ം യുദ്ധനിവൃത്തനായൊരു ദശാന്തരെ നിന്നൊളിൽ കണ്ടതി സന്തോഷ-
ഖെദസാചെയ്തിൽ ഭവതിപൂർണ്ണൻ വൃതൻ ടൻ വൃത്തിതിരാവണ്ണ പറഞ്ഞി-
രുവം. നിന്നരികും നന്നന്ന നിർബന്ധിച്ചാൽ രണ്ടു വരം തരാം നീയെ-
ന്നരുളിച്ചെയ്തുള്ളമൂലം വരിക്കൊണ്ടാലെ നീ ഭർത്തൃവാക്യം കേട്ടനീട്ട
മന്നരവരുൾ ചിത്തസമൊദം കലൻ ചൊല്ലീട്ടുണ്ടു നായ്ത്തലമൊരുവര
ദ്വയം സാദരം [illegible]. ഭവതിമത്സാമുപതിശ്രുതാന്നൊരവസരങ്ങ-
ളപെക്ഷിച്ചീടുന്നു. പരാതെ തത്രകന്നത്തവെണ്ടു ഞാനവ പറഞ്ഞിരിക്കു-
ന്ന വരദ്വയമിന്നപെക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണം. മടിയാതെ ത്തൊരനം മറന്നു
കിടന്നീടുന്നതെയോ മനസന്തൊന്നിബലാഭിഷേകെഷ്ടയാം ചിന്തയൊ-
ടെക്ഷിപ്രമിപ്പൊൾ ക്രോധാഗാരം പ്രവിശ്യ കോപെന കിടക്കനീ ഭര-
ണങ്ങളും പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞതി ഗാഢമുണ്ടൊരു കാർക്കുഴലഴിച്ചിട്ടു
ഭൂമെനിയും പൊടി കൊണ്ടണിഞ്ഞു ഹിന്ദുമികാൽ തന്നെ മലിനാംബ-
രത്തൊടു കണ്ണീരൊലെ മുപ്പെം മുലകളും നനാക്കുനച്ചു നനച്ചു കരങ്ങ-
കരങ്ങൾ കൊണ്ടടിച്ചു കൊൾക വരദ്വയം ഭൂപതി സത്യം പറഞ്ഞൊല്ലാതെ

Keix. follows her advice.

മാനസം ഉന്മത്തരാചൊന്നവചനങ്ങൾ കേട്ടു നല്ലതെന്നുറച്ചുകൂടാതെ ചൊന്ന

കൈകേയിയും, പണ്ടു ഇതൊക്കെത്തിരിക്കുന്ന കല്പിച്ചപോലെ ഓരോന്നെകാ

.. പാലയം ചെയ്തിനാൾ_ കൈകേയി സ്വയം കൊട്ടു ചൊന്നളുതിന്നരാഘവൻ

കാനനത്തിന്നുപോവതിനായും ഭരതൻ ഇവിടെ ഇരിക്കിന്നിടപ്പെട്ടിട്ടു പ്രാണനെ

യും കളഞ്ഞിട്ടുവൻ നിശ്ചയം_ ദൈവത്തിൻ സാമർത്ഥ്യത്തിൻ ഭരതന്നു ഭൂവനത്തിലെ

യ്ക്കുന്നതിനെ ഫലമെങ്കിൽ ഞാൻ വേറെ നിങ്ങളെ ഭോഗിപ്പാൻ ഇല്ലാത്തവൾ

കൂടെ ദശരഥൻ നിന്നു സംശയം_ എന്നു ഇങ്ങനെ നിശ്ചയം പറഞ്ഞിൽ നിൻ

ചെത്തസിക്കല്പിച്ചകാര്യം പരം ഭ്രമം എന്ന പറഞ്ഞുപോയിരുന്നാൾ_ മന്ഥരാ

പിന്നെയവളുമന്നിച്ച രാജ്ഞിയും_ ഭരനായെററം ഭയാന്വിതനായ്ക്കുന്നാലാ

ര സംയുക്തനായി നിന്നായിട്ടു ഭദ്രികപോൽ സ്ഥിതനായി സ്വശീലനായ്‌ശയം

ഉറങ്ങുപ്പിച്ചിരിക്കിനായി ചിന്തിനായുള്ളവനെന്നതിൽ ഇല്ലം ദുഃഖസം

ധം കൊണ്ടു കാലാന്തരത്തിനാൽ സജ്ജനങ്ങൾ നാശനാൽ ഉടനെ ഭയം_ ദുഃഖ

[സംസൃഷ്ടമെററമലകലപെ പള്ളി ക്കവെണം പ്രയത്നനത്തിൽ പ്പെമാൻ_ കള

ഞ്ഞും പറിയാൽ സ്വ ശയ്യയിൽ നിന്നു ഭം_ എന്നിലെ രാജ ദശരഥനാദരാൽ

Dasaratha seeks his wife in the Harem.

പക്ഷ നെന്ദാദ്യുദയം നിമിത്തമായി മന്ത്രിപ്രകൃതികളോടും പന്നു

കൊണ്ടാ: പുരമകം പുക്കനഴിനാൽ_ അന്നെ രമാതൃപ്തിയതയാ

ക്കിയന്നടൈവത്തിയെകാണാക്ക കാരണനാൽ ഹൃദയം വിഹ്വലനാ

യാളു ഭുവനം ചിന്തനക്കൽ നിരുപിച്ചതിന്നുശ്ശമനിന്നതിൽ

ഞാൻ ചെന്നട്ടും പ്രിയെ ആനുമന്ത്രിതം ചെയ്തതിനെകവരും പുര_

ന്നുനിയായി പള്ളിനെന്നു പോയിനാൾ_ മനുമാക്കിയ ഞെപ്പമെ

ന്നാനമെ ചൊല്ലിഷ്ടന്താനികളെ ഭവൽ സ്വാമി നികൾ ഭ്രാണഗാത്രി

മറെറങ്ങുപോയിരുന്നാൾ_ എപ്പാൻ ഭവതിയെചാടിച്ചതെന്നതരു

പിന്നാക്കിമാനം പറഞ്ഞിരുന്നാൾ ക്രോധാലയം പ്രവേശിച്ചിതി

ന്നുലമെഴുമരിത്തില ഞങ്ങളൊമന്ന വ_ക്ക ഗന്ധാനിന്നിതവദേ

ദ്ദനിതൻ ചിത്തലിന സകിച്ചിട്ടു കനെ പെകാൺ എന്നതു കേട്ടുദ

യ്മ്മവീ പതിയെന്നതിനിക്കിന്നസ സ്വാമിയം മനമനം തലൊ

Promises her any demand

ടിത്തലൊടിച്ചിയെ_ നുന്നതിചൊല്ലുചൊല്ലു നിന്നു വല്ലദേനാഥ

വെതുനിലത്തുകളെപോടി സന്തിന്നാതെ കൊള്ളിട ക്കനനെങ്ങു

നീ ചെയ്തൊ വിശെഷാൽ ഇന്ദുവെപ്പൊലെ ശിക്കെപെട്ട ദുഃഖമുണ്ടായതെന്തെന്നൊടു ചൊല്ലെ
ടൊ മൽപ്രജാവൃന്ദമായുള്ളവരാരുമെ വിപ്രിയം ചെയ്കയില്ല നിനക്കെടൊ നിനക്ക
ളൊന്നരമാരൊരു ഭവതിയൊടാരാരു വിപ്രിയം ചെയ്തതു വല്ലതെ ദുഃഖമെന്നാകി
ലും വദ്ധ്യനെന്നാകിലും ദണ്ഡിപ്പിക്കെണ്ടതില്ല നിന്ദ്രവിഷ്ടമാൽ നിദ്ധനനെയാക്കുമിഷ്ടൻ
നിനക്കെങ്കിൽ ധനപതിയാക്കിവെപ്പനവനെ ഞാൻ ധനവാനെനിക്കനിഷ്ടൻ
നിനക്കെങ്കിൽ നിദ്ധനനാക്കുവനെന്നുമവനെ ഞാൻ വദ്ധ്യനെന്നാകിലവദ്ധ്യനാക്കി
ട്ടുവൻ വദ്ധ്യനാക്കീടാമവദ്ധ്യനെ വെണ്ടുകിൽ എന്നും നിനക്കധീനം മമ ജീവനം —
മറ്റിനി ചെയ്തിപ്പതിനെന്തു കാരണം മൽപ്രാണനെക്കാൾ പ്രിയകരനാകുന്നതിപ്പൊ
ഴിനിക്കു മൽപുത്രനാം രാഘവനങ്ങിനെയുള്ള രാമൻ മമ നന്ദനൻ മംഗലശീലനാം
ശ്രീരാമനാണ | ഞാൻ അംഗനെ തവ കാമം ചെയ്വൻ തവ ഹിതം (ഉണ്ടെന്ന) ദുഃഖിപ്പിയായ്ക മാം
~~കേട്ടപ്പോൾ~~ വല്ലതെന്നു ദശരഥൻ കൈകെയി തന്നൊടു സത്യം പറഞ്ഞതു കെട്ടതി
ന്നവൾ കുതൂഹലത്തൊടാനന്ദം ചെയ്തു മന്നവൻതന്നൊടു മന്ദമായ് ചൊല്ലിനാൾ — Keikeyi's demand
സത്യപ്രതിജ്ഞനായുള്ള ഭവാൻ മമ സത്യം പറഞ്ഞതു നെരെങ്കിലെന്നുടെ പണ്ടു മ
മുള്ളതിനെ പറഞ്ഞീടുവൻ പ്രത്യക്ഷമാക്കീടുക സത്യത്തെ മന്നവ ഒക്കവെ കെൾക്ക
ദെവാസുരയുദ്ധമെന്ന സങ്കടം തീർത്ത ഭവാനെന്നെ രക്ഷ ചെയ്തു സന്തുഷ്ടി
ഞാനായ ഭവാനുമായ് തന്നു രണ്ടു വരങ്ങൾ നൽകിലമൊ വെണ്ടുന്നതെപ്പൊഴെന്നു
ചൊന്നതെന്നു വെണ്ടും വരങ്ങൾ തരികെന്നു ചൊല്ലി ഞാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നു ഭവാ
ക്കുള്ളതു രണ്ടുമിപ്പൊൾ ചൊന്നവാക്കീടുവൻ ഭൂപതെ എന്നാലൊന്നു രാജ്യാഭിഷെ
കം ഭവാനിന്നു ഭരതനു ചെയ്യണമെന്നതും പിന്നെ മറ്റെതു രാമൻ വനവാ
സത്തിനിന്നു തന്നെ ഗമിക്കണമെന്നുള്ളതും ഭൂപതെ ചീരൻ ജടവല്കലം പൂണ്ടു താ
പസവെഷം ധരിച്ചു വനാന്തരെ കാലം പതിനാലു വത്സരം പാരമെ പൂർണ്ണം ഫല
മൂലം ഭുജിച്ചു മുനിവൃത്തിയായ് വാഴ്കപാൻ ഭരതനെ വാഴിക്കണം രാമനവ
ധി വനത്തിന്നു പൊകെണം എന്നീ രണ്ടു വരങ്ങളും നൽകിയിന്നു മറ്റൊ
ന്നില്ല നിയൊഗം — എന്നു കൈകെയി പറഞ്ഞൊരനന്തരം മന്നവൻ ചൊന്നിള്ളു — & faints
ടിന്നു നൃപതിയായ് വജ്രമെറ്റുപതിച്ച പൊലെ ഭൂവി സഞ്ജാതമൊഹ
മൊടു വീണു ഭുവനം പിന്നെ മൂർഛ തീർന്നുണർന്നു കണ്ണീർ പൊഴിച്ചു
ദുഃഖതരനായ്പിന്നെ ദുസ്സഹ വാക്കുകൾ കെട്ടതിനാലയ്യൊ ദുഃഖമാകുന്ന
കാരണമൊന്നിതെ ദെവം പെലാവുണ്ടാകയൊ മമ ഇന്നു സമയമുപസ്ഥി

48

ത്മാക്കളെയും കിംകിമെന്തു് ക്രന്തം ശങ്കരനെ ദുഷ്പ്രയെ പക്ഷജലെയലനയാപരബ്രഹ്മ

മെയ്പ്രാന്ത്രിയെപ്പോലെ സഖിയെ വസിക്കുന്നുള്ള മന്ഥരയായ കൈകേയിന്നുമ്പം

together നെഞ്ചെ നെഞ്ചെ ഭയം പൂണ്ടു ദശരഥൻ ദീർഘമാക്കിനു വിരൽ വച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടിവ

ണ്ടും പറയുന്നു ഭരതൻ തിരുന്തു് എന്നോടു വിഴച്ചു രാഘവൻ മൽപ്രാണ പ്രിയ

കരമായ വാക്കിനു ഇപ്പോഴു രചെയ്തിതെന്തു കാരണം എന്നോടു ഇന്നു മുഖം

തെ വജ്ജിച്ചു നിന്ന മദ്ധ്യാമയെ പറഞ്ഞതെല്ലാം കേട്ടു ഞാൻ എന്നെയും കൈകേയി സത്യ

വിധേയനവൻ തന്നുള്ളിൽ ഇല്ലാ അനേക മതിക്കലും എന്നെല്ലാം ഇന്നും പറഞ്ഞ

ആകുന്നിനക്കിന്നു ഒരു പാതനെ തോന്നു കാരണം തിന്നോടു പൃഥ്വിരാജ്യം തരാ

മെല്ലാം യത്ര ശ്രീലരാമൻ പോകെ ഞങ്ങൾ രാമനാലെത്തും ഭയം ഞി

ങ്ങൾക്ക് ഭൂമിപതിയായ്പ്പുരത തിരുനാളും എന്നു പറഞ്ഞു കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു

പൊണ്ണു നടൻ കാക്കൽ വീണു മഹീപാലനും ഉനത്തെത്തും ചവച്ചിച്ചു കൈകേയിയും

Kiaanwa യാത്രി പതിയെ തന്നോടു ചൊല്ലിടനായ് ഭൂതനെന്നാകയെ ഭൂമിപതെ ഭവാൻ

ഭാഷവാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതെന്തിനെ ചൊരഞ്ഞുള്ള നരകങ്ങളിൽ ചെ

ന്നു ചേരും മസത്യ വാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലിടുന്നവൻ പക്ഷമെന്തിനാം രാമനഭിഷി

ശംകരവി ഷിനം വനത്തിനു പോകാഞ്ഞിൽ എന്നുടെ ജീവനം ഞാൻ കളഞ്ഞിടുവൻ

മന്നവൻ മുന്പിൽ നിന്നില്ലൊരു സംശയം സത്യ സന്ധൻ ഭൂപിരാജൻ ദശരഥ

നെന്നുമെന്നുള്ള കീർത്തി രക്ഷിക്കേണം സാദ്ധ്യമാകുന്നതെ പെടരിഞ്ഞ കാരണം യാന

ന ദുഃഖാനന്തരം പതിനാലു രാമൊ പതിഭവാൻ ചെയ്ക ശപഥവും ഭൂമിപ

തെവൃഥാ മിത്ഥ്യാകിടരുതു കൈകേയി തന്നുടെ നിഷ്ഠുര വാക്യവും രാഘവ

നോടു വിയോഗം വരുന്നതും എന്തിച്ചു ദുഃഖസമുദ്രത്തിൽ മഗ്നനായി സന്താ

പമോടു മൊഹിച്ചു വീണിടുന്നാൻ എന്നെയും തന്നിരുന്നും കിടന്നും മകന്ന

ന്നെക്കാത്തു വണ്ണം കരഞ്ഞും തദാ രാമരാമെതി രാമമിത്രപ്പുലാപെന

morning യാമിനി പോകയും പ്രസന്നയായ് കൈയ്യരതന്നോദയത്തിന സാദരം

† വന്ദികൾ [ഗാ]യകന്മാർ [വര്ണിവർണി]കളെല്ലാം മംഗലപാത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു നഗര

ഭേദങ്ങളിൽ നിന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പാടി കരീന്ദ്രന്മാരിൽ നിന്നു നരന്മാരുമിവിടെ

തോയതകോരപ്പെട്ട കൈകേയിയും ക്ഷിപ്രമവരെ നിവാരണവും ചെയ്താൾ —

preparations for anointing of Rama വിധം കൈകൊണ്ടു നിന്നവർക്കും അപ്പൊഴുതു വിചകകളൊലഹല

സ്ഥമായ തൽപുരമൊക്കെ നിറഞ്ഞു ജനങ്ങളാൽ ഭൂമിദെവന്മാരും ഭൂമിപാ

25 49

ലയങ്ങളും ഭൂമിസുരശ്രേഷ്ഠരാകിയ ജനങ്ങളും താപസവൃന്ദവും കന്യകാവൃന്ദവും

ശോഭതേടുന്ന പെണ്ണുങ്ങടെ നഗരവാസജനാലവൃന്ദവും കൊടിതോരണം

വാരണവാജിരഥങ്ങൾ പദാതികളും വാരനാരീജനം പൌരജനങ്ങളും ഗോ

മഹാബ്രാഹ്മണരും ലക്ഷ്മിവാസനം ഹേമകം ഭക്തരും ശാർദ്ദൂലചർമ്മവും മറ്റുമെല്ലാ

ഷ്ടൻ നിയോഗിച്ചതൊക്കവെ കാറമൊഴിഞ്ഞുള്ള സംഭരിച്ചീടിനാർ ശ്രീസാലവൃക്ഷ

വസിഷ്ഠരവാസികളാമ്പലുള്ളോരു ഹാലാന്തിമഗരായി രാജികൾ നിറവും കൈപിട്ട

മാനസസൌഖ്യ പരമാനന്ദത്തൊട്ടു മേവിനാർ നമ്മുടെ ജീവനാം രാഘവമാനനെന്നി — expectation of citizens

ങ്ങളരമ്യ നിടമണ്ണൊടിന്നു വിരാജികരായി തമ്പികളെല്ലാ സമ്പൂർണ്ണ ശോഭിതഗേഹ

സ്ഥലങ്ങളും ചന്ദ്രികാദി ദിലൊചനരഭം ഗീതം ചന്ദ്രികാരാജിമണ്ഡലങ്ങളും

ചന്ദ്രികാവൃന്ദരമമന്ദസ്മിതാദികം കന്ദുകക്കള സമാദിരത്നങ്ങളും പ്രസൂകസ്തനസമാ

നാധരാദികം കമലരാജിതകൈസൂത്രം സന്ധ്യാരുസന്നിഭിഃ ദീപിതാം പരാ

ഭകം പ്രൌഢലമിതെപ്പിളങ്ങിനിൽക്കുന്ന കാഞ്ചനകാഞ്ചികളും തനുമദ്ധ്യവും കുംഭി

കലൊത്തമനിതംബം കണ്ടു കമ്പിട്ടു പൂക്കളും കാലുകളും കുംഭിതവസ്ത്രകസ

ന്നിഭമാനവും ചാം ഭാഗ്യമുള്ള മാധ്വീതലങ്ങളും സ്വർണ്ണകലശകമലപ്രവരം

കമ്പിട്ടൊരു ശ്രീവത്സശോഭകം ഹാരരത്നം നീഴം നിലമെന്നും ഹാര

കടകവലയാംഗുലീയകഛായതരാഭരണാസ്ഥലിയും നൂപുരാരവം കഴുത്തിൽ

നിറഞ്ഞൊട്ടു ഗന്ധതൈലച്ചന്ദനാദിവിലേപനലക്ഷ്മണനാകിയ സോദരന്തന്നോടും

ലക്ഷ്മീനിവാസനാം രാമചന്ദ്രൻ ദ്രുതം കാണ്മാനുണ്ടാകുമോ ഇന്നിനി ഹന്ത ദിനമാനസത്തിൽ

കൊതിച്ചു നമുക്കെല്ലാം കൌതുകപൂരിതനാകിയ രാമനെ കാണാതുണ്ടാകുമോ ഭാഗ്യ

സന്തതിയുണ്ടാകും രാജ്ഞിയാം രാക്ഷസിപോകുന്നതല്ലെന്നുള്ള വിഷാദമൊടെന്നും

ഉൾക്കൊണ്ടു മാർത്താണ്ഡ ദേവനെ കാണാതുന്നെക്കൊ പാർത്താൻ നൃപനുറ്റു

ന്നാഴികയിൽ ഹീനമുഴുക്കയും പിന്നെയും പൊങ്ങിയും വാണീടിനാർ പുരവാസികളാ

ദരാൽ അതിന്നരമായതു നമ്മുടെ നാൽ മന്നവൻ പള്ളിക്കുറിപ്പുണന്നിലെന്നു

ഹന്തൊരാകുലമകമെന്നു മാനസെ ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു മന്ദമന്ദനരാമൽപ്രവ — Sumantra comes

രനാകുന്ന സുമന്ത്രർ അമന്ദഃ പ്രണമകം പ്രകാന്തിമണ്ഡലം രാജീവശേഖരൻ — to Dasar.

ദ്രുതം ഭവതെ രാജരാജേന്ദ്രപ്രവരജയ ജയ ഹരം നൃപനെന്നുറക്കെ നമസ്കരി

ച്ചഭിമാനവും ചെയ്തു വന്ദിച്ചു നിന്നപ്പോൾ ഹന്തയും പിന്നെ നാല്ക്കാലിൽ നിലംപറ്റി

പൃഥ്വിയിൽ തന്നെക്കിടക്കും നരേന്ദ്രനെ ചിന്താകുലതയാ കണ്ടു സുമന്ത്രരും സഭ

രം കൈകെകി തന്നൊടു ചൊദിച്ചാൻ ദെവനാരിസമെതാം ജനപ്രിയമെദെവി
കൈകെകി ജയജയ സന്തതം ഭൂലൊകപാലൻ പ്രതിബൊധകനവാൻ മൂലമെ
ന്തൊന്നു മഹാരാജവല്ലഭെ ചൊല്ലുകെന്നാക്കെട്ടുടനെ കൈകെയിയും ചൊ
ല്ലിനാൾ ആശു സുമന്ത്രരൊടന്നെരം ധാത്രീപതിക്കു നിദ്രയുണ്ടായീല രാത്രിയിലെ
ന്നതു കാരണമാകയാൽ സ്വസ്ഥനല്ലാതെ ചമഞ്ഞിതു തന്നുടെ ചിത്തത്തിനസ്വസ്ഥ
തം ഭവിക്കയാൽ രാമ രാമെതി രാമെതി ജപിക്കയും രാമനെത്തന്നെ മനസി
ചിന്തിക്കയും ഉള്ളിൽ പ്രജാഗരസെവയും ചെയ്കകൊണ്ടല്ലാതൊന്നുമാർത്തനായിതു മന്നവൻ
രാമനെക്കാണാഞ്ഞു ദുഃഖമെറ്റം പെരുത്തു രാമനെച്ചെന്നു വരുത്തുക വൈകാതെ –
– എന്നതു കെട്ടു സുമന്ത്രരും ചൊല്ലിനാൻ ചെന്നു കുമാരനെ കൊണ്ടുവരാമല്ലൊ
രാജവചനമനാകർണ്യ ഞാനിഹ രാജീവലൊചനനെ പൊകുന്നതെങ്ങിനെ –
has to fetch Rama — എന്നതു കെട്ടു ഭൂപാലനും ചൊല്ലിനാൻ ചെന്നു നീ തന്നെ വരുത്തുക രാമനെ
സുന്ദരനായൊരു രാമകുമാരനാം നന്ദനൻ തന്മുഖം വൈകാതെ കാണെണം –
എന്നതു കെട്ടു സുമന്ത്രർ അഴകിയപ്പൊൾ ചെന്നു കൌസല്യാസുതനൊടു ചൊല്ലിനാൻ
താതൻ ഭവാനെയും തെണ്ടല്ലൊ വിളിക്കുന്നു സാദരം വൈകാതെ എഴുന്നെള്ളുകവെന്ന
ം മന്ത്രിപ്രവരവാക്യം കെട്ടു രാഘവൻ മന്ദതരമവൻ തന്നൊടു കൂടവെ സൌ
മിത്രിയൊടും കൂടെ രഥമെറി പ്രെമവിവശനാം താതൻ മരുവീടും മന്ദിരെ
ചെന്നു പിതാവിൻ പദദ്വയം വന്ദിച്ചു പിന്നെ നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ രാമനെ
ച്ചെന്നെടുത്താലിംഗനം ചെയ്വാൻ ഭൂമിപനാശു സമുത്ഥായ സംഭ്രമാൽ ബാഹുക്കൾ
നീട്ടിയനെരത്തു ദുഃഖവെന മൊഹിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീണിതു ഭുവനം രാമ രാമെതി
പറഞ്ഞു മൊഹിച്ചൊരു ഭൂമിപനെക്കണ്ടു വെഗെന രാഘവൻ താതനെച്ചെന്നെ
ടുത്താശ്ലെഷവും ചെയ്തു സാദരം തന്റെ മടിയിൽ കിടത്തിനാൻ നാരികളെല്ലാമ
തു കണ്ടനന്തരമത്യുച്ച ശൊകവിലാപം തുടങ്ങിനാർ ആരവം കെട്ടു വസിഷ്ഠ
മുനീന്ദ്രനും വെദനമന്ദിരം പുക്കിതു സത്വരം ശ്രീരാമദെവനും ചൊദിച്ചിത
Kekayi explains to R — ന്നെരം കാരണമെന്തൊന്നു താതദുഃഖത്തിനെന്നതു പറവിനറിഞ്ഞവരെന്ന
തു നെരം പറഞ്ഞിതു കൈകയപുത്രിയും കാരണം താതദുഃഖത്തിന്നിതെന്നു –
പാരിൽ സുഖദുഃഖമൂലമൊന്നെന്നാം ചെതസി നിനച്ചീടുകിലെല്ലാമി
നി താതന ദുഃഖനിവൃത്തി വരുവാനും ഭദ്ര ദുഃഖൊപശാന്തിക്കുമിങ്ങിൽ പ
യാകൽപ്പമായൊരു കർമ്മമെന്നാകിലും സത്യവാദി ശ്രെഷ്ഠനായ പിതാവിനെ

(ന്രിയതം)
സത്യപ്രതിജ്ഞനാക്കിട്ടക നിയതം ചിത്തത്തിനും ന്രപതിയുന്ന നിശ്ചയം പുത്രനിൽ #
ജ്യേഷ്ഠനാകുന്നതു നീയെല്ലാരും അപരം മമ ദത്തമാക്കിട്ടു അപഞ്ചനിൻ താത
നൽ സന്തുഷ്ടമെന്ന് സത്തിനാലെ സാദ്ധ്യമാകുമെല്ലാം ഇതു രണ്ടുമിന്നത്തെ രണ്ടെന്നു
(നാണിച്ചു)
ശിക്കയും ചെയ്യുന്നു നിന്നോടതു പറഞ്ഞിട്ടു വാൻ വിനയത്തോടിന്നു താതനതിന്നു #
സത്യപാശേന സംബന്ധനാം താതനെ സത്വരം രക്ഷിപ്പതിന്നു യോഗ്യൻ ഭവാൻ
പുന്നാമമാകുന്ന നരകത്തിൽ നിന്നുടൻ തന്നുടെ താതനെ ത്രാണനം ചെയ്കയാൽ പുത്രനെ #
ന്നുതു ശബ്ദം വിധിച്ചു ശതപത്ര സമ്മിൽ ഭവനെന്നു മാതൃകനീ മാതൃവചനങ്ങളാദി
വന്നായമെഡി നീ പാലകമാരനാം രാമനും ഹൃദ്യമെഡററും പ്രിയതമനായുള്ളോ
ളിനാൾ എല്ലാം പറയെന്നു മെടമാതാവെ പുത്രനാമാക്കിട്ടു ഇതിനെന്നെയും
മാതാവു തന്നെയും സീതയെ തന്നെയും ത്യാജനപെക്ഷിപ്പതിനില്ല സംശയം
മാനസെ വൈരമിനിക്കില്ല നിന്നെയും രാജ്യമെന്നാകിലും താതൻ നിയോഗിക്കി
ൽ ത്യാജ്യമെല്ലാമെന്നറികനീ മാതാവെ ലക്ഷ്മണനെന്നെ അത്യജിക്കെന്നുപൊ
ൽകിലും തൽക്ഷണം ത്യാജനപെക്ഷിപ്പനറികനീ പാവകൻ തങ്കൽ പതിക്കെന്ന
(കുടി)
തെങ്കിലുമെങ്കിൽ വിഷം കുടിക്കെന്നതെന്നാകിലും താതൻ നിയോഗിക്കിലെ
ത്രമെ സംശയം ചെതസി ചെറില്ലെന്നിക്കെന്നറികനീ താതകൽപ്പമനാക്കും
ഷ്ടമെന്നാകിലും ബോധനെ ചെയ്യുന്ന നന്ദനൻ തന്മനസ്സിതാകിയുക്തനാ
കിട്ടു ചെയ്യുന്നവൻ മദ്ധ്യമനാകുമുള്ള പുത്രനറിഞ്ഞാലും ഇതിനാകിലുമി
കാര്യമെന്നാലെ കർത്തവ്യമല്ലെന്നു വെച്ചടങ്ങുന്നവൻ പിതാവിൻ മലമെന്നു
ചൊല്ലുന്ന സജ്ജനങ്ങൾ ഇതമെല്ലാം പരിജ്ഞാനം അയോദ്ധ്യനാഥൻ കയാൽ താതനി
യോഗമശേഷിപ്പനാകുലമെത്രമെനിക്കില്ല നിശ്ചയം സത്യം കരോമ്യഹം സ
ത്യം കരോമ്യഹം സത്യമയോക്തം മറിച്ചു രണ്ടായ്വരാ രാമവചനങ്ങൾ കേട്ടാശു
കൈകേയിയും സാദരമാരമാശു ചൊല്ലിനാൾ ഇങ്ങരാൾ താതൻ നിനക്കഭിഷെ
കാർത്ഥമായുണ്ടാരരാൽ സംഭരിച്ചോരു സംഭാരങ്ങൾ കൊണ്ടഭിഷേകം
ഭരതനു ചെയ്യേണം രണ്ടാം വരം പിന്നെയൊന്നുണ്ടു വെണ്ടുന്നു നീ പതിന്നാലു
സംവത്സരം കാനനെ താപസവേഷേണ വാഴുകയും വേണം നിന്നോടതു നി
യോഗിപ്പാൻ മടികൊണ്ടു മന്നവൻ നിന്നുള്ള ദുഃഖമാകുന്നതും ഇന്നതു കേട്ടു ശ്രീ
രാമനും ചൊല്ലിനാൻ ഇന്നതിനെന്തൊരു വൈഷമ്യമായതും ചെയ്കഭിഷേ
കം ഭരതനു അതിനിവെകാതെ പൊവൻ വനത്തിന്നു മാതാവെ ചെന്നു

തന്നൊടു ചൊല്ലും ഞാൻ പിതാവുമിപ്പൊൾ ദുഃഖിപ്പതിനെന്തു കാരണം രാജ്യത്തെ
രക്ഷിപ്പതിന്നു മതിയവൻ രാജ്യമുപെക്ഷിപ്പതിന്നും [illegible] ദുഃഖമത്രെ രാജ്യ
ഭാരം വഹിപ്പതു ദുഃഖകരം വാസത്തിനെന്നാൽ [illegible] സുഖമെന്നെക്കുറി
ച്ചെല്ലും [illegible] ഭരിക്കുന്ന വിധിക്കയാൽ [illegible] ആകാശഗംഗയെ
പാതാളലൊകത്തു വെഗമൊടു കൊണ്ടുചെന്നാക്കി ഭഗീരഥൻ തൃപ്തിവരുത്തി
പിതൃക്കൾക്കു [illegible] നാകിനാൻ താതനെ തന്നുടെ [illegible]
[illegible] വാങ്ങി [illegible] പിതൃപ്രസാദത്തിനായ് [illegible]
അകാര്യം [illegible] ദുഃഖിപ്പതിനില്ല വകാശം രാഘവവാക്യമെവം

Dasar. speaks (I ought to treat him as mad)

കെട്ടു ഭൂപതി ശൊകെന നന്ദനനൊടു ചൊല്ലിനാൻ [illegible] ഇതനായ
[illegible]കനായൊരു രാജാധമനാകുമെന്നെയും [illegible] ബന്ധിച്ചു
രാജ്യം [illegible] നിനക്കിന്നെന്തു മകനെ [illegible] ലെന്നൊടു സത്യ
രൊഷം പറകമെല്ലൊർക്കുമാഗ്രഹ [illegible] രാഘവ [illegible] കിന്നു ദശരഥ
നന്ദനനൊടും പറഞ്ഞു കരഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ ഹാ രാമ മഹാബാഹൊ ഗുണധാമ ഹാ ഹാ
രാമ ഹാ രാമ ഹാ ഹാ മമ പ്രാണവല്ലഭ [illegible] ന്നെന്നെ പിരിഞ്ഞു പൊകുന്നതെങ്ങിനെ
എന്നെ പിരിഞ്ഞു നീ ഘൊരമഹാവനത്തിൽ പൊകുന്നതെങ്ങിനെ നന്ദന
ഇത്തരം പലതും പറകയും കണ്ണുനീരൊലൊല വാർത്തു കരകയും നന്നായി മുറുക
മുറുക തഴുകിയും പിന്നെയും [illegible] ദീർഘമായ് [illegible] പിന്നെ നായൊരു പിതാവിനെ
കണ്ടുടൻ തന്നുടെ കണ്ണാൽ കുളുത്ത ജലം കൊണ്ടു കണ്ണും മുഖവും തുടച്ചു രഘൂത്തമൻ

Rama comforts

[illegible] പാദ [illegible] ആശ്വസിപ്പിച്ചാൻ [illegible]
എന്തിനെൻ താതൻ വൃഥൈവ ദുഃഖിക്കുന്നിതെന്തൊരു ദുഃഖമിതിന്നു മഹീപതെ
സത്യത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാൻ [illegible] ശക്തി [illegible]
സൊദരൻ നാട്ടും ഭരിച്ചിരുന്നീടുക സാദരം [illegible]
[illegible] രാജ്യഭാരം ഭരിക്കുന്നതിൽ സൌഖ്യമെത്രയും വനത്തിങ്കൽ വാണീടുവാ
ൻ എത്രയും ദൊഷമില്ലാതകളും മമ മാതാവുമൊരാൽ [illegible]
മാതാവു കൈകെയി സത്യം തന്നെയും വന്നിച്ചു [illegible] പറഞ്ഞിനിവൈ
കാതെ പൊവതിനായ്കുമെന്നു [illegible] ചെയ്തു ദെവന്മാരതു [illegible]

goes to the women's apartments

[illegible] നെരം [illegible] മാതാസ സംഭ്രമം [illegible] കൊണ്ടു [illegible]
[illegible] ചെയ്തു [illegible]

സ്സാദരാൽ ഭക്തിയെക്കൊണ്ടു ഭഗവൽപദാംബുജം ചിത്തത്തിൽ നന്നായുറ
പ്പിച്ചുകൊണ്ടു കാതെ നന്നായ്‌ മായിയ്ക്കരണ്ടിക്കുന്നേരം ചെന്നൊരു പുത്രനെയും
കണ്ടിട്ടില്ലല്ലൊ) അറിയാതെ ചെന്നു കൌസല്യയൊടന്നേരം സന്തൊഷ
മൊടു സുമിത്രയൊടു ചൊല്ലീടിനാൾ രാമനുപാഗതനായതു കണ്ടിതൊ ഭൂമിപാല
പ്രിയെ നൊക്കുകെന്നപ്പൊൾ വസിഷ്ഠനിൽ കൂടെ രാമകുമാരനെ മന്ദത
രം ഗ്രഹിച്ചു ചെന്നീടിനാൾ പിന്നെ മഹീപതിയുടെ കൈകൾ നന്നായ്‌ക്കൂപ്പി seeks his mother
ട്ടുകൊണ്ടു കൌതൂഹലാൽ ഉൾപൂവരദുഃഖാമകളുമ്പരം മന്ദമന്ദം തലൊടിച്ചു & relatives
ടീടിനാൾ എന്നുടെ മകനെ നീ ബാലം ബുദ്ധി പാരുപാൻ പബന്ധമുണ്ടായതു ....
ം പിശകയൊ വന്നിതു നിന്റെ ഭക്തിപ്പെടുന്നാശ്രന്തി" എന്നു മാതാവു പറഞ്ഞൊരന
ന്തരം വന്നശൊകത്തെ അടക്കി രഘുവരൻ തന്നുടെ മാതാവിനൊടരുളിച്ചെയ്തു
ഇപ്പൊൾ ഭക്തിപ്പൊനവസരമില്ലം പെക്ഷിച്ചു മരഞ്ഞിവാസത്തിന പൊകെണം
" മുഷ്ടാതുകെകെയാപുത്രിയാമമ്മയെക്കുറിച്ചു പിതാവരം കൊടുത്തീടിനാൻ ഒന്നു
ഭരതനെ വാഴിക്കയെന്നതും മെന്നെ വനത്തിന്നയക്കെന്നുമറൊന്നും" അവെ
ന്നാല്പസംവത്സരം വസിച്ചു വന്നിട്ടു വന്നിട്ടിന്നു ഞാൻ വൈകാതെ സന്താപമെ
ന്നും മനസ്സിലുണ്ടാകാതെ സന്തുഷ്ടനായ്‌വസിച്ചീടുക സന്തതം" ശ്രീരാമവാക്യമെ
വം കെട്ടു കൌസല്യ പാരിൽ മൊഹിച്ചു വീണിടിനാൾ ശൊകാകുലാൽ പിന്നെ മൊ
ഹം തീർന്നു അന്നു ദുഃഖാർണ്ണവം തന്നിൽ മുഴുകി കരഞ്ഞു കരഞ്ഞുടൻ തന്നുടെ തന kaus. speaks
നയനൊടു ചൊല്ലീനാൾ ഉണ്ണി നീ കാനനത്തിന്നു പൊയീടുകിൽ എന്നെയും
കൊണ്ടു പൊകെണം മടിയാതെ നിന്നെപ്പിരിഞ്ഞാൽ ക്ഷണം പൊലും പൊറുക്കുമൊ
ദണ്ഡകാരണ്യത്തിനാശു നീ പൊകിൽ ഞാൻ ദണ്ഡധരാലയത്തിന്നു പൊയീ
ടുവൻ വൈദേവെ പിരിഞ്ഞു പൊക പശുവിനുമുണ്ടായി പറഞ്ഞാൽ ഇളക്കീടരുതെ।
ല്ലൊ നാട്ടു വാഴേണം ഭരതനെന്നാകിൽ നീ കാട്ടു വാഴേണമെന്നതെന്തൊ വിധി
മതം എന്നു വിഴുങ്ങുന്ന കൈക്കെകിയൊടു നീ വിരിക്കുന്ന ഭവനൊടും മാരാ
ബലാൽ താതനും ഞാനുമൊക്കവെ തമ്പംകൊണ്ടു ഭെദം വിണക്ക ചെറുക്കുന്ന
നിർഭയം പൊകെണമെന്നു താതൻ നിയൊഗിക്കിൽ ഞാൻ പൊകരുതെന്നു
ചെറുക്കുന്നുണ്ടല്ലൊ എന്നുടെ വാക്കിനെ ലംഘിച്ചു വന്ന തന്നുടെ വാചാ
ഗമിക്കുന്നാകിലൊ ഞാനവൻ പ്രാണങ്ങളെത്യജിച്ചീടുവൻ മാനവപ
ംശപ്പം പിന്നെ കിടഞ്ഞു പൊം" എന്ന കൌസല്യാവചനങ്ങൾ കേട്ടനെ പിന്നെ

Laxmana's grief & rage

താപേന കേട്ടോരു സൌമിത്രിയും ശോകതാപന്നനായ് നിറഞ്ഞു നേത്രാംബു
ലോകങ്ങളെല്ലാം ദഹിച്ചുപോകും വണ്ണം രാഘവന്തന്നെ നോക്കി പറഞ്ഞീടിനാൻ
ഒക്കലയെന്തുകാരണമുണ്ടാവാൻ ഭ്രാന്തചിത്തൻ ജഡൻ വൃദ്ധൻ ...
[illegible]

[illegible]

soothed by Rama

[illegible]

who lectures on the shortness of life etc.

[illegible]

[illegible] സ്വപ്നതുല്യം സചേതനൻ ഗന്ധർവ്വനഗരസമയത്തിൽ [illegible]
[illegible] ദേവന്മാരിലുള്ള വേഗനയാൽ [illegible]
[illegible] വന്നു [illegible] വന്നു ഭാസ്കരൻ [illegible]
[illegible] വിചാരിച്ചു [illegible] നന്തരം
[illegible] സമുദ്രത്തിൽ [illegible] വാഴ്ച
[illegible] അനുഭവിക്കുന്നതും [illegible]
[illegible] പാട്ടുകൾ [illegible] പ്രകാരം [illegible]
[illegible] സ്വരൂപനായിരിക്കുന്ന [illegible]
[illegible] വിശേഷങ്ങളൊന്നുമൊരാളും [illegible]
[illegible] ധരിക്കുന്നതല്ലാതെ [illegible] ശബ്ദങ്ങളും വന്ന
[illegible] നശിപ്പിക്കുമെന്നും [illegible]
[illegible] ശരീരത്തെ [illegible]
[illegible] അഹംകാരത്തെ [illegible]
[illegible] ഭാവം [illegible]
[illegible] പോകിലും
[illegible] പോകിലാം [illegible]
[illegible] സംസാരം [illegible]
[illegible] മായാമയമായ [illegible]
[illegible] ദേഹാദി [illegible]
[illegible] മനസ്സിൽ [illegible]
[illegible] ദേഹാദി [illegible]
[illegible] ഭക്തി [illegible]
[illegible] വിദ്യയാകുന്നതും [illegible]
[illegible] വിദ്യകൾ സംസാരകാരണമായത വിദ്യയാം സംസാ
[illegible] വിദ്യ [illegible] മോക്ഷം [illegible]
[illegible] കാമക്രോധലോഭമോഹാദികൾ
ശത്രുക്കൾ [illegible] പാപങ്ങൾ [illegible]

ദ്ദേഷ്യന്നതിൽ ക്രോധമുണ്ടാകനീ മാതാപിതൃഭ്രാതൃമിത്രസഖികളെ ക്രോധനി
മിത്തം ഹനിക്കുന്നിതു പുമാൻ ക്രോധമൂലം മനസ്താപമുണ്ടാകുന്നതും ക്രോധമൂല
ം നൃണാം സംസാരബന്ധനം ക്രോധമെല്ലൊ നിജധർമ്മക്ഷയകരം ക്രോധം പരി
ത്യജിക്കേണം പ്രയത്നം ക്രോധമെല്ലൊ യമനായതും തൃഷ്ണയും വൈതരണ്യ
വനം
യാകുന്നതു തൃഷ്ണയും സന്തോഷമാകുന്നതും നന്ദനം സന്തതം ശാന്തിയെ കാമ
സുരഭികൾ ചിന്തിച്ചു ശാന്തിയെത്തന്നെ ഭജിക്കനീ സന്താപമെന്നതൊരുന്നു
ണ്ടാകയും വരാ ദേഹേന്ദ്രിയപ്രാണബുദ്ധ്യാദികൾക്കെല്ലാം ആ ഹന്തമെലെവ
ന്നിപ്പതയോഗ്യ ശുദ്ധൻ സ്വയം ജ്യോതിരാനന്ദപൂർണ്ണമായി നിത്യമായി
നിരാകാരമായി നിത്യമായി നിർവികല്പം പരം നിർവികാരം ഘനം സർവ്വകാര
ഗന്ധ
ണം സർവ്വജ്ഞം സർവ്വസാക്ഷിണം സർവ്വജ്ഞമീശ്വരം സർവ്വദായെതന്നി
കേൾ
ഭാവിച്ചുകൊൾകനീ സാരജ്ഞനായ നീ ദുഃഖദുരിതം പ്രാരബ്ധമെല്ലാമനുഭവി
ച്ചീടണം കർമ്മങ്ങളാൽ കർത്തൃത്വമാകവെ കർമ്മങ്ങൾ സംഗങ്ങളൊന്നിലും
കൂടാതെ കർമ്മഫലങ്ങളിൽ കാംക്ഷകൂടാതെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം വിധിച്ചവണ്ണം
പരബ്രഹ്മണി നിത്യം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളണം നിർമ്മലമായുള്ളൊരാത്മാവ്
തന്നൊടു കർമ്മഫലമെന്നു പറകയില്ലെന്നാൽ ഞാനിപ്പറഞ്ഞതെല്ലാമെ ധരിച്ചു
തൽക്ഷണം സ്വരൂപം വിചാരിച്ചു സന്തതം മാനത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുമ്പോൾ
മനതുൾക്കൊണ്ടുമായാവിമോഹങ്ങൾ മാനസത്തിങ്കൽ നിന്നാശു കളകനീ
മാനമെല്ലൊ പരമാപദാമാസ്പദം സൗമിത്രി തന്നോടിവണ്ണമരുൾ ചെയ്തു

സ്നേഹമുൾക്കൊണ്ടു മാതാവോടു ചൊല്ലിനാൻ കേൾക്കണമമ്മേ തെളിഞ്ഞു
നീയെന്നുടെ വാക്കുകളെല്ലാം ഘോരദുഃഖങ്ങൾ കൊലന്ത ആത്മാവിനെ
വിധുരന്മാരാകുന്നതാത്മാവിനെയറിയാതവരെപ്പോലെ സർവ്വലോകങ്ങ
ളിലും വസിച്ചീടുന്ന സർവ്വജ്ഞൻ നിങ്ങളിൽ ഞങ്ങളിൽ സർവ്വദാ കൂടി
വാഴുന്നതുമില്ലെല്ലൊ സർവ്വജ്ഞയെല്ലാമനന്തൻ കേവലം ഞങ്ങൾ
പതിനാലു സംവത്സരം വനദേശെ വസിച്ചു വരുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ ദുഃഖ
ങ്ങളെല്ലാം കളഞ്ഞുടനമ്മ കനിവോടു മനസ്സിൽ വിരക്തനായി മെത്രെ
ല
നെഞ്ചകമെല്ലാം നിശ്ചയമെന്നാലതിനു മെന്നെ തെളിഞ്ഞിട്ടെന്നെ യത്രെ
കർമ്മാന്തരത്തെ മറന്നു പോയിട്ടു നിസ്തുലവപുസ്സായ നിശ്ചയം മാതാവു
മൊരു കാലമപ്പോഴിച്ചീടുകിലെന്നുമെ ദുഃഖമിനിക്കില്ല നിശ്ചയം കാനനവാസം

സുഖമായ്വനുഭവമാനസെവെദം കരെയ്യവാനിട്ടകിൽ" എന്നപറഞ്ഞനമസ്ക
രിച്ചിതൊനാൻ പിന്നെയും പിന്നെയും ശ്രീപാദാന്തികെ പ്രീതികൈക്കൊണ്ടുടൽ
സംഗസിദ്ധി ചെയ്താരവൻ മൂൎദ്ധ്നിബാഷ്പാഭിഷെകം ചെയ്തു ചൊല്ലിനളാശീ
ൎവ്വചനങ്ങളാശു കൌസല്യയും ദെവകളൊടിരന്തിതൊനായ് സൃഷ്ടികൎത്താവെ വി Causalya blesses him & dismisses
രിഞ്ചപത്മാസന വൃഷ്ടരയാമെപ്പ പുരുഷോത്തമ ഹരെ മൃത്യുഞ്ജയാ മഹാദെ
വ ഗൌരീപതെ വൃത്രാരിമുമ്പായ ദിക്പാലകന്മാരെ ദുൎഗ്ഗെ ഭഗവതി ദുഃഖവിനാശി
നി ബുദ്ധി സിദ്ധിപ്രദകാരണി ചണ്ഡികെ എന്മകനാശു നടക്കുന്നനെരവും തന്മതി
കെട്ടുറങ്ങീടുന്നനെരവും കഷ്ടം തിന്നുന്നനെരവും സന്ത്രാണ രാക്ഷ
ക്ഷിച്ചീടുവിൻ നിങ്ങൾ" ഇത്ഥമൎത്ഥിച്ചു തൻപുത്രനെ സഭരം ബദ്ധബാഷ്പം ഗാഢ
ഗാഢം പുണൎന്നിടൻ" ഈരെഴുസംവത്സരം കാനനെ വസിച്ചാരവൽ വരികെന്നെ
ന്നനുഗ്രഹിച്ചിതൊനായ്" തൽക്ഷണെ രാഘവൻ നിസ്സംഗൽ ഗൃഹം ലക്ഷ്മണൻതാന Laxm. content to accompany him
ം പറഞ്ഞാനനാകുലം "എന്നുള്ളിലില്ല ശൊകമിന്നൊരു സംശയം ... കൂട്ടുകെ
ട്ടിനിന്നുള്ളൊരെല്ലാം തൽപാദസെവാൎത്ഥമായി നടകന്നിപ്പൊൾ വഴിയെ വിടാ
തെ കൂടവെ വന്നിടമെയമൊരാലഞ്ചിനായ് അനുവദിച്ചീടണം" സീതാപതെ രാമചന്ദ്ര
യാനിയെപ്പൊന്നങ്ങളകന്നിട്ടു വനസ്ഥാനിൽ എന്നാൽ കൂത്തുപരനരഘുപതെ "
എങ്കിൽ നീ പൊന്നുകൊണ്ടാലുമെന്നാരവൻ പങ്കജലൊചനൻതാനുമരുൾചെ
യ്തു" വെദെഹിതന്നൊടു യാത്രചൊല്ലീടുവാൻ മൊദെന സീതാഗൃഹം പുക്കനുജ They go to Sita who suspects nothing
നാൻ ആഗതനായ ഭൎത്താവിനെക്കണ്ടവൾ വെഗെന സന്തിതമുഖം നവ്യൊജ്ജ്വല
കാഞ്ചനപാത്രസ്ഥമായ തൊയം കൊണ്ടു വാഞ്ഛയാ തൃക്കാൽ കഴുകിച്ചു സാദരം
മന്ദാക്ഷമുൾക്കൊണ്ടു മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു സുന്ദരിമന്ദമന്ദം പറഞ്ഞിതൊനായ്" ആരു
മകം പരിക്കൂടാതെ ശ്രീപാദചാരെണ വന്നതുമെന്തു ഭൂപാൻ എവ്വാരണവീരനെ
ന്നുമമവല്ലഭ ഗൌരാതപത്രവും താലവൃന്താദികളും ചാമരദ്വന്ദ്വവും വാദ്യഘൊ
ഷങ്ങളും ചാമീകരാഭരണാദ്യലങ്കാരവും സാമന്തഭൂപാലകരെയും പിരിഞ്ഞതി
നൊലമാം ... നെഞ്ചിയതെന്തെന്നുള്ളം" വിദെഹാത്മജാവചനം
കെട്ടു പൃത്ഥ്വീപതി സ്വതന്ത്രാനുമരുൾചെയ്തു" തന്നിതരണ്ടുകാരണം രാജ്യം മമ
പുത്രും വഴങ്ങവാൻ താതനിനിക്കെടൊ ആനന്ദപാലിപ്പതിന്നാശു പൊകുന്ന
മാനസെവെദമില്ലെന്നു വസിക്കനീ മാതാവു കൌസല്യതന്നെയും ശുശ്രൂഷയ
ച്ചു സുഖെന വസിക്കനീ വല്ലതെ രാത്രിയിൽക്കൂടെ പിരിഞ്ഞാൽ പൊരാതെ

ത്തൊളമാഘയുണ്ടെല്ലൊ ഭവാനെ പ്പിതാവിനും എന്നിരിക്കവെ നരാജ്യം. തരു
വതിന്നിന്നതൊന്നിട്ടവാനെന്നൊരവകാശം മന്നവനൊനല്ലയൊ കെകയ
കെത്തൊട്ടുമിന്നലെ രാജ്യാഭിഷെകമാരംഭിച്ചു സത്യമൊ ചൊൽക ഭർത്താവെ
പിരവൊട്ടു വൃത്താന്തമെത്രയും ചിത്രമൊർത്താലിദം" എന്നതു കെട്ടതുൾചെയ്യു
but when informed രഘുവരൻ തൻ്റെ കുലമൌലിമാലികെ കൾക്കനി മന്നവൻ കെകയാപുത്രിയാ
മമൈക്കു എന്നമെ രണ്ടു വരം കൊടുത്തിരിന്നാൻ ചിണ്ടുവൻ നാട്ടിൽ സ്വരാജ്യര
ക്ഷ ചെയ്തിന്നു നൽവിക്രമം കെകൊണ്ടു പൊവാനായി എന്ന ഭരതനെ പാഴിക്ക
ന്നതു മെന്നെ വനത്തിന്നയെക്കെന്നമറെറ്റതും സത്യവിരൊധം വരുമെന്നതു
ന്നടെ ചിത്തെന്ദ്രിയം ചിച്ചുപെട്ടു താതനും മാതാവിനുഗ്രവരപ്പം കൊടുത്തിതു
താതാ വറ്റു കൊണ്ടു ഞാനിന്നു പൊകുന്ന ദണ്ഡകാരണ്യെ പതിന്നാലു വത്സരം
ദണ്ഡമൊഴിച്ചു വസിച്ചു വരുവൊളം ഞാൻ നിയതത്തൊടും കൂടക്കം പരയൊല്ലമെ
ച്ചുൽ കളഞ്ഞു മാതാവു മാപ്പൊക്കിനി രാഘവനിത്ഥം പറഞ്ഞതു കെട്ടൊരു രാകാശ
desires to follow him ശിശുവിനാനുമരചെക്കുൾ മുന്നിൽ നടപ്പൽ വനത്തിന്നു ഞാൻ മമ പിന്നാലെ വെ
ന്നെഴുന്നെള്ളുവാൻ ഭവാൻ എന്നെപ്പിരിഞ്ഞു പൊകുന്നതുചിതമല്ലൊന്നുകൊ
ണ്ടും ഭവാനെന്നുധരിക്കേണം കാകുൽസ്ഥ സ്വാനം പ്രിയവാദിനിയാകിയ നാഗ
his dissuasion രി ശാമിനിയൊടു ചൊല്ലിനാൻ എങ്കിലെന്നിന്നു ഞാൻ കൊണ്ടുപൊകുന്നി
ല്ല ഇങ്ങിമരങ്ങൾ നിറഞ്ഞ വനങ്ങളിൽ ഘൊരസിംഹ വ്യാഘ്ര സൂകരസൈരി
ഭവാരണ്യ വ്യാളഭല്ലുക വൃകാദികൾ മാനുഷഭൊജികളായുള്ള രാക്ഷസർ
കാനനത്തിൽ മറ്റു ദുഷ്ട ജന്തുക്കൾ സംഖ്യയില്ലാതൊളമുണ്ടവരെക്കണ്ടാൽ
സങ്കടം വന്നു ഭയമാം നമുക്കെല്ലാം നാരിജനത്തിനെല്ലാം വിശെഷിച്ചുമെട്ട
ദയുണ്ടാം ഭയമെന്നറിഞ്ഞിടെടൊ മൂലഫലങ്ങൾ കടുമ്ല കഷായങ്ങൾ പൊലെ
ഭക്ഷിപ്പതിന്നാകുന്നതും അതിനില്ലവ്യഞ്ജനാദി പാനപാനാദി സമൃദ്ധി
രങ്ങളില്ലാതൊനൊരപ്പും ഇല്ലൊന്നു തുഹിംഗവര ശർക്കരാദ്യു മാധുര്യമെല്ലാം
കണ്ടകപ്പുതപ്പും നെരെ പെരുവഴിയുമറിയാവതല്ലാതെയുമില്ലെല്ലൊ (കാണ്മാനരി)
ന്തറിഞ്ഞിട്ടുവാൻ (ല്ലരി) ശീതവാതാതപ പിഡയും പാരമാം പാദചാരെണ വെണം
നടന്നിട്ടുവാൻ ദുഷ്ടരാമുള്ളൊരു രാക്ഷസരെക്കണ്ടാലൊട്ടും പൊറുക്കയി
ല്ലാ കമറികുന്നതെടെ ചൊല്ലിനാൻ മാതാവു തന്നെയും നന്നായ് പ്രബൊധിച്ചു
നിരുന്നിടെടൊ വന്നിട്ടുവൻ പതിന്നാലു സംവത്സരം ചെന്നാലുടനിതി

ല്ലൊരു സംശയം. ശ്രീരാമവാക്കുകെട്ടൊരു വൈദെഹിയുമാരൂഢതാപെന പി
ന്നെയും ചൊല്ലിനാൾ നാഥാ പതിവ്രതയായ ധൎമ്മപത്നി ഞാനാധാരമില്ലമറ്റി prove ineffectual
നിക്കൊരു ദെഹമെന്നെ ദൊഷമില്ലദയാനിധെ പാദശുശ്രൂഷപ്രവൃത്തിക്കൂടക്കൊണ്ടാക്കുമെ
നിന്നുടെ സന്നിധൌ സന്തതം വാണീടുമെന്നുമറൊക്കാം പീഡച്ചീടുമൊ വല്ല
ത്തും മൂലഫലങ്ങളാഹാരങ്ങൾ വല്ലതും ഭൊജിച്ചീടുവെനിക്കുമതൊരു ശ്രമം ഭൎത്താവുമ
ന്നൊടുകൂടനടക്കുമ്പൊൾ എത്രയും കുശകണ്ടകങ്ങളും മുള്ളും പുഷ്പാസ്തരണങ്ങളു
ങ്ങളെനിക്കു പുഷ്പസൊപാനൊപമമായി വരുന്നീടൊല എത്രമെപിഡയുണ്ടാകയില്ലെ
ത്തലം ഭീതിയുമെനിക്കില്ല ഭൎത്താവൊടുകൂടിൽ വിജ്ഞന്മാരാം ശാസ്ത്രവിശാര she reports an old prophecy
ദന്മാരുമൊക്കവെ ചൊന്നതു ഞാൻ കെട്ടിട്ടുണ്ട് ഭൎത്താവിനൊടും വനത്തിൽ വസിപ്പതി
ന്നെത്രം ഭവതിക്കു സംശയമില്ലെന്നു മുമ്പം പൈതലായൊരു ഞാൻ കെട്ടിരിക്കുന്നു
സത്യമതെന്നിയുമൊന്നു ചൊല്ലീടുവൻ രാമായണങ്ങൾ പലവും കവിവരന്മാ
രൊടു പറഞ്ഞു കെൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ ജാനകിയൊടുകൂടാതെ രഘുവരൻ കാനന
വാസത്തിനെന്നു പൊയിട്ടുള്ളതുണ്ടൊ പുരുഷൻ പ്രകൃതിയെ വെടിഞ്ഞുരഞ്ഞൊ
ന്നതു നിരൂപിക്കുകാംകിലൊ പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാൎത്ഥമൊൎക്കണം പ്രാണാവസാ
നകാലത്തും വിടായ്കയൊ എന്നിരിക്കെ പുനരെന്നെയുപെക്ഷിച്ചു തന്നെ വന
ത്തിനായ്പൊകുന്നതുള്ളങ്കിൽ അന്നു മൽപ്രാണപരിത്യാഗവും ചെയ്യുന്നതുണ്ടെ
നിന്തിരുവടി തന്നാണ എന്നിങ്ങനെ ദെവി ചൊന്നതു കെട്ടൊരു മന്നവൻ
മന്ദസ്മിതം ചെയ്തരുൾ ചെയ്തു എങ്കിലൊ വല്ലഭെ പൊന്നിക വൈകാതെ സത്വ he invites her, & leave her
ന്നതു ചൊല്ലിയപ്പൊൾ ദാനമനുഷ്ഠിക്കാമൊന്നാഞ്ഞു ചെയ്തിതു ജാനകി ഹാ jewels, as he gives presents to
രാദിഭൂഷണമൊക്കവെ ബ്രാഹ്മണൎക്കു ചെയ്തു ലക്ഷ്മണനൊടു പുനഃ ഭൂദെവൊ Brahmins
ത്തമന്മാരെ വരുത്തുകെന്നുരാഘവനരുൾ ചെയ്തനെരം ദ്വിജൊത്ത
മന്മാരെ വരുത്തികുമാരനും വസ്ത്രങ്ങൾ അന്നങ്ങൾ പശുക്കളുമന്നമവധിയി
ല്ലാതെ മാതാവിൻ സന്നിധിയിലിഗ്രഹണങ്ങളുമല്ല ത്തമന്മാരാം ക്ഷുദ്രവൃന്ദി
ക്കുമാകിയ വെദവിജ്ഞാനികൾക്കും ദ്വിജെന്ദ്രന്മാൎക്കു സാദരം ദാനങ്ങൾ ചെയ്തുസ
ൎവ്വവിധം തന്റെ മാതാവു തന്നുടെ സെവകന്മാരായ ഭൂദെവസത്തമന്മാ
ൎക്കും കൊടുത്തിതു പിന്നെ ജാനകീ പുരവാസികൾക്കും മറ്റുള്ളൊരും സെവകന്മാ & servts
ൎക്കും സൎവ്വവിധം ദാനങ്ങൾ ചെയ്ക കാലാനനുമഹാരാജമാനവർനായകനാകി
പൂജനവും ചെയ്തിത താപസന്മാരും ദ്വിജന്മാരും പെയ്യപെയ്തീട്ടു നിന്നുജ്വലിത

ക്കും_ ജാനകീദെവിക്കുമപ്പൊടനുസന്ധിക്കാനനുമതികൊണ്ടു ദാനങ്ങൾ ചെയ്തിതല

Laxmi's farewell from Sumitra

ക്ഷ്മണവീരൻ സുമിത്രയാം അംബയെ തൽക്ഷണം കൌസല്യക്കിൽ സമർപ്പിച്ചു വന്ദി

ച്ചനെരം സുമിത്രയും പുത്രനെ നന്നായി ചെർത്തു സമാശ്ലെഷം ചെയ്തു_ നന്നായനുഗ്ര

ഹം ചെയ്തു തനയനു പിന്നെയുപദെശവാക്കുകൾ ചെയ്താൾ "അഗ്രജൻ തന്നെ പ്പരിചരി

ച്ചെപ്പൊഴുമതെ നടന്നു കൊള്ളെണം പ്രിയമായെ രാമനെ നിത്യം ദശരഥനെന്നു

ള്ളിലൊരൊട്ടു നിരൂപിച്ചു കൊള്ളെണം_ എന്നെ ജനകാത്മജയെന്നുറച്ചുകൊൾ_

പിന്നെയയൊദ്ധ്യയെന്നൊർത്തിടട വിപിനമായ വിപിനമിവണ്ണമുറപ്പിച്ചു പൊയാലുമെ

ങ്കിൽ സുഖമാസ്തികൾ" എന്നമാതൃവചനം ശിരസി ധരിച്ചു കൊണ്ടാദരവൊടു തൊഴു

തു സൌമിത്രിയും_ തന്നുടെ ചാപശരാദികൾ കൈക്കൊണ്ടു ചെന്നു രാമാന്തികെ നി

ന്നു വിളങ്ങിനാൻ_ തൽക്ഷണെ രാഘവൻ ജാനകി തന്നൊടും ലക്ഷ്മണനൊടും ജനക

നെ വന്ദിച്ചാൻ_ പൊന്നനെരത്തു പൌരജനങ്ങളെ രാഗമൊടെ കടാക്ഷിച്ചു

കുതൂഹലാൽ_ കൊമള നായകമാരൻ മനൊഹരൻ ശ്രീമദുരുഗുണങ്ങളെഴുന്ന പരൻ

രാഘവൻ കാമദെവൊപമൻ കാമദൻ സുന്ദരൻ രാമൻ തിരുവടി നാനാംഗ്ദ

ദിരാമനാമാരാമനം കമലലൊചനൻ_ കാമാരിസെവിതൻ നാരായണൻ പരൻ

astonishment of citizens

നാഥൻ ലക്ഷ്മീപതി പൊകുന്നനെരത്തു_ സാദം കലർന്നു പൌരജനങ്ങളും പാ

ദചാരെണ നടക്കുന്നതു കണ്ടു_ ഖെദം കലർന്നു പരസ്പരം ചൊല്ലിനാർ "കഷ്ടമാഹന്ത

കഷ്ടം പശ്യ പശ്യ ഹാ കഷ്ടമെന്തിങ്ങനെ വന്നതു ദെവ്യയുമെ സൊദരനൊടും

ജാനകി തന്നൊടും പാദചാരെണ സഹായവും കൂടാതെ_ ശർക്കരകണ്ടകനി

ലെന്നിനാവൃത ദുർഘടമായുള്ള ദുഷ്ടമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ രക്തപത്മത്തിനു കാന്തിയെ

കക്കും മൃദുലതര ശ്രീപാദങ്ങളാൽ_ നിത്യം വനാന്തെ നടക്കുന്ന കഷ്ടം

പൃത്ഥ്വീശ ശിഷ്ടം കരൊരമത്തെ ലൊകെ പുത്രവാത്സല്യം ദശരഥന്നെള്ളം

മറ്റാരിലാർക്കുമില്ലിന്നു ലൊകെ യൊഗ്യത്വം_ നിത്യനൊന്നവനെന്നൊരു കാരണം"—

എന്നതു കെട്ടുടനന്യനും ചൊല്ലിനാൻ_ കൈകെയി പ്രാർത്ഥിച്ചു രണ്ടു വരം നൃപനൊടിരന്നാൻ

പൊലതു കാരണം രാഘവൻ പൊകുന്നതു വനത്തിനു ഭരതനു വാഴ്കെന്നു വന്നതും

ധരാമണ്ഡലം_ പൊകനാമെങ്കിൽ വനത്തിനു കൂടവെ രാഘവനൊന്നിച്ചിതാൽ

പെട്ടെക്കവൊരു പ്രകാരം പുരവാസികളായുള്ള വിപ്രാദി വാക്കുകൾ കെട്ടൊരന

Vamadeva tells them the secret

ന്തരം വാമദെവൻ പുരവാസികൾ തമ്മൊടു സാമൊദമെവമരുൾ ചെയ്തിതു

ന്നെരം_ "രാമനെ ചിന്തിച്ചു ദുഃഖിയാക്കൊല്ലാ ഒന്നുമെ കൊമള ശക്തിയാം ജാനകിമൂലവും

തമ്പമാകുള്ളതെന്നൻ പറഞ്ഞിരുവൻ പിന്നെ തെളിഞ്ഞു കെട്ടിരുവിനെ വരം ദാ & teaches theology
മനാരുന്നു സാക്ഷാൽ ശ്രീ വിഷ്ണു പരമസാക്ഷനായ ശ്രീ നാരായണൻ ലക്ഷ്മ
ണനായതനന്തൻ ജനക ജാ ലക്ഷ്മി ഭഗവതി യോഗമായാ പരാഖ്യായഗുണങ്ങ
ളെന്നാന്നവലം വിഷ്ണുകായഭേദം ഭിക്ഷന്നോരു പരൻ രാജസമായഗു
ണത്തോടു കൂടവെ രാജീവ സംഭവനായ്ക്കു പഞ്ചഭയം ബ്രഹ്മാവാകി സൃഷ്ടിച്ചു സത്വ
പ്രധാനനായി ഭക്തവരായണൻ വിഷ്ണുരൂപം പൂണ്ടു രക്ഷിച്ചും സൃഷ്ടിച്ചു കൊള്ളുന്നി
ശ്വരൻ രുദ്രവേഷത്താൽ തമോഗുണമുക്തനായ ശ്രീവല്ലഭൻ സംഹരിക്കു
ന്നതും വൈവസ്വത മനു ഭക്തിപ്രസന്നനായി ദേവയുക രാവതാരമീ നിഷ്ഠവെര
ങ്ങളെല്ലാം ഹയഗ്രീവനെ കൊന്നു വെധാഷി നാക്കി കൊടുത്തിതു രാഘവൻ പര
മൊരു ക്ഷീരാബ്ധി തന്നെ പണ്ടു മന്ദരം പാതാളലോകം പ്രവേശിച്ചനെരത്തു
പൃഷ്ഠഭാഗത്തു ധരിച്ചിതു രാഘവൻ ദുഷ്ടനാകൊരു ഹിരണ്യാക്ഷനെ
കൊന്നു ഘോണിയായ്ക്കൊറ്റമെയ്ക്കൊണ്ടിയെ പൊക്കിച്ചു കാരണം പാരിടി
നങ്ങിൽ കളിച്ചതും കാരണപൂരുഷനാകിയ രാഘവൻ പ്രഹ്ലാദനെ മൊട്ടു നര
സിംഹരൂപമായി പ്രഹ്ലാദനെ പ്രതിപാലിച്ചു കൊള്ളുവാൻ ക്രൂരനായ
വൻ തങ്ങളെ കൊണ്ടു ഘോരനായൊരു ഹിരണ്യകശിപു തൻ പക്ഷഃ പ്രദെ
ശം പാടനം ചെയ്തതും രക്ഷാചതുരനാം ലക്ഷ്മീവരൻ അവൻ പണ്ടു രാജ്യം
നൽമദിതിക്കും ഭക്തിപൂണ്ടാശ്രിച്ച സാരമായിച്ചു കാരണം പൊന്നാകിന്നു
നങ്ങനാക്കി ദന്തി ഭക്തനായൊരു മഹാബലിയൊടു യാചിച്ചു മൂന്നടിയാ
കിട്ടു ഗതം സമ്പരം പാഞ്ഞു മരുമ്പാന നൽകിയ ഭക്തപ്രിയനാം ത്രിവിക്രമൻ.
ഭിവൻ ധാത്രീസുരവെഷികളായി ജനിച്ചൊരു ധാത്രീപതികുലനാശം വരുത്ത
വാൻ ധാത്രിയിൽ ഭാർഗ്ഗവനായി പിറന്നതും. ധാത്രീപരനായ രാഘവനാമി
വൻ ധാത്രിയിലിപ്പോൾ ദശരഥപുത്രനായി ധാത്രീസുതാപരനായിരിന്നിതാൽ
രാത്രിഞ്ചരകുലമൊക്കെ നശിപ്പിച്ചു ധാത്രിഭാരം തീർത്തു ധർമ്മത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ
ആത്രിനങ്ങൾ പരമാത്മാവരാപരൻ വെദ്യനല്ലാത വെദാന്തവെദ്യൻ പരൻ
നാരായണൻ പുരുഷോത്തമനവ്യയൻ കാരണമാനുഷൻ രാമൻ മനൊഹര
ൻ രാവണനിഗ്രഹാർത്ഥം പിറന്നിതിന്നു ദേവഹിതാർത്ഥം ഗമിക്കുന്നതിന്നതിൻ
കാരണം മത്സരയല്ലകൈകെയിയല്ലാതും ഭൂമിയാക്കു രാജാവ്പമല്ലല്ലൊ
വിഷ്ണുഭഗവാൻ ജഗന്മയൻ (രാഘവൻ) വിഷ്ണുമഹാമായ ദെവിജനകജ സൃഷ്ടി സ്ഥിതി

ലയകാരണി തന്നോടും പ്രഷ്ടപ്രമോദം പുറപ്പെട്ടിതിന്നിപ്പോൾ ഉത്തമനാലെന്ന
രദൻ വന്നതെന്നാനവരന്നോട്ട രാഘവനോന്മുഖ ചെയ്യുന്നതാണോ
നപയനിഗ്രഹത്തിന്നു ഞാൻ പ്രക്തം വനത്തിനു നാളെ പുറപ്പെട്ടും എന്നതുമൂലം
ഗമിക്കുന്ന രാഘവൻ്റെ ആ വിഷാദം കളഞ്ഞിനെല്ലാവരും രാമനെ ചിന്തിച്ചു
ദുഃഖിക്കാതാരുമെ രാമരാമെ ഞങ്ങൾ വിപ്രിനെല്ലാവരും നിത്യം രാമരാമെ
ങ്ങു ജപിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ മൃത്യുഭയാദികളൊന്നുമെ സിദ്ധിക്കയില്ലെന്നെയല്ലതെ
വല്ലതും സിദ്ധിക്കമെന്നതിലും അസംശയം ദുഃഖസൌഖ്യാദി വികല്പങ്ങളി
ല്ലാതെയിരിക്കുന്ന നിർഗ്ഗുണനാമാ രഘൂത്തമൻ്റെ നാമത്തെ രേകാപി വിചിന്തിരിഞ്ഞു
ന നാനാ നന്ത്ത നനനാ കുലൻ്റെ അത്തിനെയുള്ള ഭഗവൽ സ്വരൂപത്തിനെ
നെ ദുഃഖാദി സംഭവച്ചിടുന്ന ഭക്തജനനാം ഭജനാൽ മാത്രമല്ല ഭക്തപ്രിയൻ
വിരന്തിനാൻ ദ്രുതമെലപക്ഷി രഥാദിപ്പിട്ട സിദ്ധി ആ മാസ്സുന്നപ്പെ ഞങ്ങൾ കണ്ണൻ ത
നെക്കൊന്ന ജഗത്രയം പാലിപ്പതിന്നായവതരിച്ചിതെന്നാൻ" ബാലിശന്മാരെ
ന്യായാധീശ്വരൻ രാമവിഷയത്തിപ്പിന്നമന്ത്രം ചെയ്തു വാമദേവൻ വിരമിച്ചു
അനന്തരം വാമദേവ വചനാമൃതം സേവിച്ചു രാമനെ താരകനെന്നറി
ഞ്ഞൊരു പൌരജനം പരമാനന്ദമായോരു വാരാന്നിധിയിൽ മുങ്ങിനാർ
value of this exposition! വന്നു രാമസീതാരഹസ്യം മുഹുർമുഹുർ ദൃശമാമോരദ്ധ്യായകം ധ്യാനിപ്പവർക്കെല്ലാ
ം രാമദേവങ്കലുറച്ചൊരു ഭക്തിയുമാമയനാശനവും സിദ്ധിക്കുമെന്നും ഗോപ
നീയം രഹസ്യം പരക്ഷിദൃശ്യം പാപവിനാശനം ചൊന്നതിൻ കാരണം രാമപ്രിയ
ന്മാർ ഭക്തന്മാരൊടത്രേ ഞാൻ രാമതത്ത്വം പറഞ്ഞുപദേശം ചെയ്തതാവതും
തിരിച്ചു പൌരജനങ്ങൾക്കു താപസരശ്രേഷ്ഠനും മോദമാലെഴുന്നള്ളി രാഘ
Rama takes farewell from Keikeyi വൻ താതന്റെ ഗേഹത്തെ പ്രാപിച്ചടൻ വ്യാകുലചിത്തനും വണങ്ങിയനന്തരം ചെയ്തതിനെ
കൈകേയിയാകിയ മാതാവു തന്നോടു ശോകം കളഞ്ഞാലുമമ്മെ മനസ്സിൽ നിന്നു (സൌമിത്രിയും)
ജനകാത്മജയും ഞാനും സൌമുല്യം താൻ "ഭാവാ നാട്ടുറപ്പെട്ടു വൈരമകലെക്കറുത്തിനി ഞങ്ങളെ സന്താ ജ്ജാപിക്ക വേണ്ടതു വൈകാതെ" — ഇത്ഥംവാ (കൈകേയി)
ക്യം കേട്ട് സാദരം വെട്ടന്നെഴുന്നീറ്റിരുന്നു സസംഭ്രമം ശ്രീരാമനും മൈഥിലി
twice ക്കുമനുജനും സൌമിത്രിയും ജനകാത്മജയും ഞാനും സൌമുല്യമാൻ പൊ
വാട്ടുറപ്പെട്ട വൈരമകലക്കളഞ്ഞിതിനങ്ങളെ താതനാജ്ഞാപിക്കവേണ്ടതു
വൈകാതെ" ഇത്ഥം വാക്യം കേട്ട കൈകേയി സാദരം വെട്ടന്നെഴുന്നീറ്റിരുന്നു സ
സംഭ്രമം ശ്രീരാമനും മൈഥിലിക്കുമനുജനും ചീരങ്ങൾ വെവ്വേറെ നൽകി
Who gives him rags നാരാംബരം യുക്തവസ്ത്രങ്ങളുപേക്ഷിച്ചു രാഘവൻ വന്ന ചീരങ്ങൾ പരിഗ്രഹി

ചീരിനാൻ പുഷ്കരലൊചനനാന സഖ്യയാവല്ക്കലം. ലക്ഷ്മണനാനമുടൻ താനുമന *already to Sita*
ലക്ഷ്മീ ഭഗവതിയാകിയ ജാനകി വല്ക്കലം കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടാദരാൽ *(the bark-cloth)*
തൽക്ഷണെ ലജ്ജയാ ഭർത്തൃമുഖാംബുജം വീക്ഷിച്ചുനാടുടുക്കുന്നതെങ്ങിനെ എന്നാൽ
ഉടുക്കാഞ്ഞുഴുടുക്കുന്നതെന്നു ചൊദിച്ചു. ആയതു കണ്ടു ദെവദെവൻ വല്ലഭൻ രാഘവനും
ഗിതജ്ഞനാദാവാങ്ങിപ്പുതച്ചുമാം വല്ക്കലം. ദിവ്യാംബരൊപരി വെച്ചിതു സൽ
കാരമാനംകലർന്നിരിനാൾ എന്നതു കണ്ടൊരു രാജദാരങ്ങളും അന്ത്യരാ
ഉള്ള ജനങ്ങളുമൊക്കവെ വന്നശൊകത്താൽ കരയുന്നതു കെട്ടു നിന്നതുമിട്ടം
വസിഷ്ഠ മഹാമുനി കൊപെന ഭർത്സിച്ചു കൈകെയി തന്നൊടു താപെന *Vasishta reproves her*
ചൊല്ലിനാനെന്നിഷ്ടതെന്നവൾ ദുഷ്ട നിശാചരി ദുഷ്ടമാന സെവ
ഷ്ടമൊന്നുള്ളം കരൊരശീലെ വലെ രാമൻ വനത്തിനു പൊകെന്നമെന്നെ
ല്ലൊ തവ സശീലെ വരത്തെ വരിച്ചു നീ ജാനകിദെവി കവല്ക്കലം നല്
കുവാൻ മാനസെ തൊന്നിയതെന്തൊരു കാരണം ഭർത്താവിനു പ്രിയയാകിയ
ജാനകി ഭർത്താവിനൊടു കൂടെ പ്രയാണം ചെയ്കിൽ സർവ്വാഭരണ വിഭൂഷിത
ഗാത്രിയായി ദിവ്യാംബരം പൂണ്ടു ഗമിച്ചിട്ടു കാനനദുഃഖ നിവാരണാർത്ഥം
പതിമാനസം രമിപ്പിച്ചു സദാകാലം ഭർത്തൃശുശ്രൂഷയും ചെയ്തു വിപിനയാ
ത്രയിൽ ശൂശ്രൂഷ വസിച്ചിട്ടു കെന്നെ വനത്തിൽ വസിക്കെണം എന്നു കെട്ടു ദശ *Dasar. orders a*
രഥൻ സുമന്ത്രരൊടു വരുത്തി ചൊന്നു രാജസ്യന്ദനം രഥമുപ *chariot*
ന്നതാക്കി രാത്രിവരെ പ്രയാണം സുമന്ത്രനും ഉടമ്പാനായ രാമ വനത്തിനും
ജം. ക്ഷിപ്രം ഹാ രാമ സൌമിത്രെ ജനകജെ രാമ രാമ ത്രിലൊകാഭി
രാമം ഗതാ ഹാ മമ പ്രാണസമാന മനൊഹരാ ദുഃഖിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീണു
ദശരഥൻ ചൊൽക്കാമ ഭൂരിയെ കരഞ്ഞു തെരതെരെ ഒരുമിച്ചു നിന്നി
സ്ഥിരം ശ്രീരാമ ദെവനമം പൊരുന്നതിനു ചെയ്തു തെരിൽ കരെറുക നിങ്ങൾ
വിരവിൽ എന്നുരചെയ്തു ശുഭമതിയാൾ സ്വന്തദിവസത്തിൽ തെരിൽ *which Sita ascends*
കരെറിനാൾ ശ്രീരാമ വല്ലഭ നാകിയ രാമനും മാനസ വെദം ഉൾക്കൊണ്ടു
ജനകനെ വന്ദിച്ചു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു താനനിയനുമുടൻ
തെരിൽ കരെറിനാൻ സംബാധാവാൻ തന്നിരായുധങ്ങളും കൈക്കൊ
ണ്ടു പത്നീസമം കരെറിനാൻ ലക്ഷ്മണനപ്പൊൾ സുമന്ത്രനുമൊകയാൽ *followed by Rete*
ദുഃഖെന തെർ നടത്തിനാൻ ദെവന്മാർ ക്രിതക്കനിന്നു കെന്നചൊന്നാൻ

citizens follow രഘുനാഥനും ഗമിച്ചീടിനാൻ വെഗാലതിന്റെ പിന്നാലെ ബാലകാദ്യലോക
വൃന്ദമന്നേരം രാത്രിവരെ ചെന്നൻ കൂടെ മറഞ്ഞപ്പോൾ രാജാവും മൊഹിച്ചു
വീണിതു ദുഃഖത്തിലെത്തി ബാലവൃദ്ധന്മാരായ പുരവാസികൾ താപമുൾക്കൊണ്ടു
വിലാപിച്ചു പിന്നാലെ തിരിച്ചു തിരിച്ചു ഹാ രാമ ദശരഥ ഹൃദയ ദൃഷ്ടികളു
രാമായൊരു ... ഇനി കാണാതിരിക്കിലെങ്ങിനെ ഞങ്ങൾ പൊറുക്കുന്നു ഹാ
ണ്ണനെന്നാ പൊകയിതെല്ലാ ... ഇത്തരം ചൊല്ലി പ്രലാപിച്ചു സ
ർവ്വരും സത്വരം തെരിൻ പിറകെ നടകൊണ്ടാർ മന്നവൻ താനും ചിരം
Dasar: forlorn പ്രലാപിച്ചു മോഹം തീർന്നാൻ പരിചാരകന്മാരൊടാകുലാൽ എന്നെ എടുത്തു
കൊണ്ടു പോക ശ്രീരാമൻ തന്നുടെ മാതൃഗെഹത്തിങ്കലാക്ക പിൻ-
രാമനെ പെറ്റിട്ടു ശ്രീവിഷ്ണു ... ഭൂമിയിൽ പാദം ... -
എന്നുരചെയ്തോരു ഭൃത്യജനങ്ങളും മന്നവനെ എടുത്തു കൌസല്യതൻ
മന്ദിരത്തിങ്കലാക്കിനാർ അന്നേരം ഖിന്നനായ ദുഃഖമൊടുമഖിലം വീണി
തു പിന്നെ കണ്ണൻ കരഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ പിന്നയാതൊരു പ്രഭ കൌസല്യ
Rama stops near Tamasa ford തന്നോടു. ശ്രീരാമനും തമസാനദി തന്നുടെ തീരം ഗമിച്ചു വസിച്ചു നിശാ
മുഖെ പാനീയമാത്രമുപജീവനത്തോടെ ജാനകിയോടും നിരാഹാര
നായൊരു വൃക്ഷമൂലെ ശയനം ചെയ്തിരുന്നാൻ ലക്ഷ്മണൻ വില്ലുമമ്പും
ധരിച്ചുകൊണ്ടു രക്ഷിച്ചു നിന്നു സുമന്ത്രരുമായൊരു ദുഃഖപ്പെട്ടാർ ഞങ്ങ
ളും. പറഞ്ഞാകുലാൽ പൌരജനങ്ങളും ചെന്നിതെപ്പൊഴും ശ്രീരാമനെ
കണ്ടു കൊണ്ടു പൊയ്ക്കൊള്ളാക്കാൻ കാനനവാസം ഞങ്ങളുമെന്നെവരും മാന
സങ്കല്പം ചെയ്തു ചെന്നാർ പൌരജനങ്ങൾ പരിദെവനം കണ്ടു
ശ്രീരാമദേവനുമുള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു സുഖ്യനിഷ്ഠാലയെ ... വ
ർ കാട്ടിൽ ... എന്നായിവർ ഖെദം കലർന്നു ...
തു പൊയീടുകില്ല പൊഴിച്ചുകൊണ്ടു നമ്മൾ പൊക നാമിപ്പൊഴെ കൂട്ടു
കണ്ടെന്നു രാഘവൻ വാക്കുകൾ കെട്ടു സുമന്ത്രരും വെഗേന തെരു
കൊണ്ടുവന്നാൻ രാഘവന്മാരും ജനകതനൂജയും തേരിലെറി
നാരുറങ്ങിയില്ല പൌരജനങ്ങളന്നേരം സുമന്ത്രരും ചെറ്റു
drives off very early ദൂരെ മുമ്പെ ഗമിച്ചിട്ടു പിന്നെ ... തെക്കോട്ടു തന്നെ നടകൊണ്ടു ചുറ്റും
കിടന്ന പുരവാസികളുമുണർന്നു തങ്ങൾ നോക്കുന്നേരം

കണ്ടില രാമനെയെന്നപദത്തിങ്കലിന്നാരാപ്പൂതി പൃക്കമെവിനാർ സീതാസമേ
തനാം രാമനെ സന്തതം ചെതസി ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു ദിനം പ്രതി മിത്രാദികളോടുകൂ
ടെ വസിച്ചിരിക്കുന്ന ശ്രദ്ധ്യാ വസിച്ചിരുന്നാരവരും മംഗലദേവതാവല്ലഭൻ രാഘവൻ ഗംഗാ
തടം പ്രാപിച്ചു ജാനകി തന്നോടു മംഗലസ്നാനവും ചെയ്തു സഹാനുജം ശൃംഗിവേരാവിസ്തരമ
ങ്ങ വിരിന്നാൻ ഭാഗീരഥിക്കും വിദേഹാത്മജക്കും ശിംശപമൂലെ സുഖേന വാണിരുന്നാൻ
രാമാഗമനമപൊന്നസ്വമെത്രയുമാമൊരാളുകൊണ്ടു കേട്ടു ഗുഹൻ തദാ സ്വാമിയായി
ഷ്ഠിവയസ്യനാകുന്നോനന്തരം രാമൻ തിരുവടിയെ കണ്ടു വന്ദിപ്പാൻ പക്വമനസ്സോടു ഭക്ത്യാ Guha's joy
സസംഭ്രമം പക്വഫല മധുപുഷ്പാദികളെല്ലാം കൈക്കൊണ്ടു ചെന്നു രാമാഗ്രേ വിനി
ക്ഷിപ്യ ദണ്ഡവൽ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കാരവും ചെയ്താൻ പെട്ടന്നെഴുന്നീറ്റു ഇളച്ചു വക്ഷസി
~~ചേർത്തു~~ ദൃഢമണച്ചുകൊണ്ടു പ്രേമവുമുള്ളിൽ മന്ദഹാസം ചെയ്തു മാധുര്യത്തോടുകൂടെ അന
ന്തരം കുശലപ്രശ്നവും ചെയ്തു കണ്ടു വിനയേന നിന്നീടുന്നൊരു ഗുഹൻ
ദൂരെ ചെയ്യാൻ ധന്യനായെൻ തിരുവടി നിന്തിരുവടിയെന്നടിയൻ നൈഷാദമതും വാഴുന്ന
ം നൈഷാദമായുള്ള രാജ്യമിദമൊരു കൃപണജനമതിൻ മെല്ലാം തവ കിങ്ക
രനാമടിയനും രാജ്യവും സങ്കടം കൂടാതെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളുക സന്തോഷമുൾക്കൊ
ണ്ടിനി നിന്തിരുവടി സന്തതം വസിച്ചീടേണം അന്തഃപുരം മമ ശുദ്ധമാക്കീടേണ
മനുഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ പാദപത്മങ്ങളാൽ മൂലഫലങ്ങൾ പരിഗ്രഹിക്കേണമെന്നുമലക
നിവൊടനുഗ്രഹിക്കേണമെന്നുമിത്തരം പ്രാർത്ഥിച്ചു നിൽക്കും ഗുഹനോടു മുദാ സം
ഭ്രമമുൾ ചെയ്തു രാഘവൻ കേൾക്ക നീ വാക്യം മദീയം മമ സഖെ സൌഖ്യമിതിൽ വര
മില്ലിനിക്കുമെൻ സംവത്സരം പതിന്നാലും കഴിയെണം സംവസിച്ചീട്ടു വാൻ ഗ്രാമാലയ
ങ്ങളിൽ ആദ്യന്തം ... ഇക്കിന്നതു മില്ലെന്നു മഹൌ വനവാസകാലം കഴിയ്യോളം
രാജ്യം മമൈതൽ ഭവാൻ മൽസഖിയല്ലൊ ചൊല്ലുന്നാം നീ പഥി പാലിക്ക സന്തതം
കുശലഭാവം ചെയ്യുന്നതാകയും വേണ്ടുകൊണ്ടു വരികവടക്ഷീരമൊരു നീ തൽക്ഷണം
കൊണ്ടു വന്ന വടക്ഷീരവും ലക്ഷ്മണനോടും കലർന്നു രഘുത്തമൻ ശുദ്ധവടക്ഷീരത്തി Rama sleeps there
കളെക്കൊണ്ടു ബലമായൊരു ജടമകുടത്തോടും സോദരനുന്നാൽ കുശദലാദ്യങ്ങ
ളാൽ സാദരമാസ്തൃതമായ തല്പസ്ഥലെ പാനീയമാത്രമശിച്ചു വൈദേഹിയുമൊത്താ
നമാസ്ഥളിൽ കനിവു കൊണ്ടിരുന്നാൻ പ്രസാദമുൾക്കൊണ്ടു പത്തുകൈയശാഖ രാവാസവും
ചെയ്തു രഘുനാഥനും ലക്ഷ്മണൻ വില്ലുമമ്പും ധരിച്ചിതു കെരക്ഷിച്ചു നിന്നു ഗുഹ
നോടുകൂടവെ ലക്ഷ്മിപതിയായ രാഘവസ്വാമിയും ലക്ഷ്മി ഭഗവതിയായൊരു സീതയും

Guha speaks with Sympathy to Laxm[an]

വൃക്ഷമൂലെ കിടക്കുന്നതു കണ്ടു ദുഃഖം കലൎന്നു ബാഷ്പാതുരനായ്ക്കൊണ്ടു ഗുഹൻ ലക്ഷ്മണനൊടു
പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ [illegible] കണ്ടീലയൊ സൎവ്വ [illegible] തന്നെ ഭൂമിയിൽ
മൂലെ കിടന്നുറങ്ങുന്നു സഹോദരന്മാരൊടു [illegible] തന്നെ ഭവനൊത്തമെ [illegible]
[illegible] ജനകാത്മജയൊടും [illegible] കിടക്കുന്നിതു
[illegible] ശ്രീരാമനെ [illegible] ദുഃഖമുണ്ടാക്കുവാൻ കാരണ
ഭൂതയായതു [illegible] കൈകെയി താൻ പാപമാം
പാപമാചരിച്ചാളല്ലൊ [illegible] ഉത്തരം
സത്വരം ചൊല്ലിനാൻ [illegible] രാമഭക്തനാം [illegible]
[illegible] ദുഃഖം [illegible]
[illegible] സകല ലൊകൎക്കും സുഖദുഃഖകാരണം ദുഃഖ
സുഖങ്ങൾ ദാനം ചെയ്യുന്നൊരുത്തനിലൊരുത്തൻ കണ്ടാലില്ല നിശ്ചയം ഒരുവൻ
മറ്റൊരുവന്നു ദാതാ [illegible] ദാതാ [illegible]
[illegible] ബുദ്ധികൾക്കെപ്പൊഴും തൊന്നുകയില്ല [illegible]
[illegible] മാനസത്തിൽ [illegible] ലൊകം
[illegible] സൎവ്വഭൊഗങ്ങളും [illegible]
[illegible]
[illegible] ദുഃഖ സുഖ
[illegible] രാഗവും
[illegible] കാലാന്തരത്തിൽ [illegible]
[illegible] വെണ്ടതെദ്ദെഹം [illegible] വെണ്ടുവൊ [illegible]
[illegible] വിഷാദ [illegible] ദെഹം
[illegible] സൎവ്വം [illegible] ദുഃഖ
ങ്ങൾ [illegible] ലൊകെ [illegible]
രം ദുഃഖമാകുന്നതു [illegible] ദുഃഖാനന്തരം സുഖം [illegible] ദിനരാത്രികൾ പൊലെ
ഗതാഗതം [illegible] ദുഃഖമല്ലൊ സുഖമായും വരും
പിന്നെ ദുഃഖം സുഖമല്ലൊ സംസാരമായും വരും [illegible] സഹജമായ
വന്നു [illegible] ജലപങ്കമെന്നപൊലെ സൎവ്വ [illegible] ധൈൎയ്യെണ [illegible]
നം ഹൃദി ശൊകഹൎഷങ്ങൾ കൂടാതെ വസിക്കുന്നു [illegible] താനെ വരുമെല്ലൊ

മിഷ്ടമില്ല: ഞാനതന്നെ വരുമ്പൊഴും ദുഷ്ടാത്മനാമനുവൃത്ത ലക്ഷ്മണനും ഇഷ്ടമെ
ല്ലാത്തവരായെന്നിഭാവനാൽ ഗുഹനും സുമിത്രാത്മജനുമായിട്ടതാനന്ദഭാവ
ത്തൊടിരിക്കുന്നെരം മിത്രനുദിച്ചിതു രാഘവനന്നെരം നിത്യകർമ്മങ്ങളും ചെയ്തുടനിഷ്ട
ഗുഹനൊടു പറഞ്ഞാനെ ഇപ്പൊൾ ഗുഹൻ നല്ല തൊണിയും കൊണ്ടുവന്നു ഗുഹവണങ്ങിനാ — They cross Ganga
ൻ സ്വാമിനിയം കരെമികാസമാരൂഢനായാലും സൌമിത്രിണാ ജനകാത്മജയാസ
മം തൊണിയിലെഴുന്നരുളുകയെന്നു മാനവവീരമതപ്രാണവല്ലഭൻ രാഘവൻ
രാഘവൻ വാക്കു കെട്ടന്നെരം മംഗലദെവതയാകിയ സീതയെ കൈയും പിടിച്ചുകരെ
റി ഗുഹനുടെ കൈയും പിടിച്ചു താനും കരെറിനാൻ ആയുധമെല്ലാമെടുത്തു സൌമി
ത്രിയുമായുധമായൊരു തൊണി കരെറിനാൻ ജാതിവക്ത്രൊട്ടുകൂടെ ഗുഹൻ
പരമാദരപ്പെട്ടു വലിച്ചിതു തൊണിയും മംഗലാപാംഗിയാം ജാനകീദെവിയും — Sita prays to Ganga
ഗംഗയെ പ്രാർത്ഥിച്ചു നന്നായ്തൊഴുതിനാൾ ഗംഗെ ഭഗവതി ദെവി നമൊസ്തുതെ സ
ംഗെന ശംഭുതന്മൌലിയിൽ വാഴുന്ന സുന്ദരി ഹൈമവതി നമൊസ്തു നമൊ
ഗംഗാമിനി ദെവി ഗംഗെ നമൊസ്തുതെ ഞങ്ങൾ വനവാസവും കഴിഞ്ഞാദരവൊടിങ്ങു
വന്നാൽ ബലികൾ നൽകുവൻ രക്ഷിച്ചുകൊൾക നീ ആപത്തുകൂടാതെ രക്ഷാ
വിപത്തെ ഗംഗെ നമൊസ്തുതെ ഇത്തരം പ്രാർത്ഥിച്ചു വന്ദിച്ചിരിക്കവെ സത്വരം
പാരത്തിലങ്ങു ഗമിച്ചിതെന്നാർ തൊണിയിൽനിന്നു താഴത്തിറങ്ങി ഗുഹൻ താണുതൊ
ഴുതപെക്ഷിച്ചാൻ മനൊഗതം കൂടവിട കൊൾക വന്നിന്നിയെന്നെയൊരൊടൽകൂടെ
തെയനക്കു നൽകീടെണം പ്രാണനാഥെ കളഞ്ഞിട്ടു വനസ്ഥലിക്കിൽ പണ്ടൊക്കനിം
സ്വാനനാം ജഗതീപതെ നിഷാദവാക്കുകൾ കെട്ടു മനസി സന്തൊഷെണ രാ
ഘവനെവമരുൾ ചെയ്തു സത്യം പതിന്നാല് സംവത്സരം വിപിനത്തിൽ വസി
ച്ചു വരുവൻ വിരവിൽ ഞാൻ ചിത്തവിഷാദമൊഴിഞ്ഞു വാണീടു നീ സത്യമിതൊ
ധം വരാമല ഭാഷിതം ഇത്തരമൊരൊ വിധമരുളിച്ചെയ്തു ചിത്തമൊദെന ഗാ — G. returns
ഢാശ്ലെഷവും ചെയ്തു ഭക്തനെ പൊകെന്നയച്ചു അച്യുതമൻ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചു
ത്തലിപ്പതെന്നുമമന്ദം തൊണിമെലെ ഗുഹൻ പിന്നെ ചന്ദ്രവംശജനന്വിച്ചുമ
ഭിനാൻ ഭൈവദെഹിതന്നൊടുകൂടവെ രാഘവൻ ആസാദരനെന്നുകൂട്ടമൊരൂ
മൃഗത്തെക്കൊന്നു സാദരം ഭക്ഷ്യാന്നമെന വന്ദിച്ചിതു പാദവൃക്ഷമൂലെ ദൂരാശ്ര
ന്തല്ലക്ഷ്മണമൊത്താശ്രമദെവനതിച്ചെരനന്തരം പാന്ഥിപനഗ്ഗ്രൊധമിന്നതു
കണ്ടതിന്റെ ചെന്ന ഭരദ്വാജനായ തപൊധനനന്നാശ്രമപദത്തിന്നടുത്താദരാ — R. goes to Bharadwaja

ൽ ചിത്തമോദത്തോടിരുന്നാനന്നേരത്തങ്ങു കാണായിതൊരു വടുതന്നെയും
ന്നപ്പോഴവനോടരുൾചെയ്തു രാഘവൻ ഇപ്പൊഴെ നീ മുനിയൊടു ചൊല്ലുക ഞങ്ങളെ
ന്നം രാമൻ ദശരഥനന്ദനനഞ്ചു തൻ ഭാമിനിയൊടുമനുജനൊടും വന്നുപാർത്ത
ഇരിക്കുന്നിതടുത്താരാൽ കെളെന്നു വാർത്തയെ വൈകാതെയുണർത്തിക്കയെന്നപ്പൊൾ താപ
സശ്രേഷ്ഠനോടന്നു വചാരി ചെന്നാൽ ഭോഗസന്തോഷമൊടു ചൊല്ലിനാ
ൻ ശുശ്രൂഷയൊ പാരാതെ ദശരഥപുത്രന്മാരാശ്രിതവത്സലൻ പാർത്തിരുന്നിടത്തെത്തുമ്പോ
ഭരദ്വാജനിമ്പം സല്കാരമായ വിന്റെ സമാരാധ സാർഘ്യ പാദ്യാദികൊണ്ടും ഗന്ധാര
ഷ്ടുത്തമസന്നിധെയ്ത സന്തീം ഭക്ത്യാവന്ദ്യജകിമ്പാസവിലക്ഷ്മണം ദൃഷ്ടാരമാവ
രം രാമം ദയാപരം തുഷ്ട്യാ പരമാനന്ദത്തൊടുമുഴകിനാൻ ദാശരഥിയും ഭരദ്വാ
ജപാദമാശ്രുപന്നിനാൻ ഭാര്യാനുജസമം ശ്രീവല്ലഭനസ്തവും മുനി

greeted by Bharad. who knows all about him

വ്യം ഗവനാശയമനന്തിയന്നരുളിച്ചെയ്തു പാദരജസാ പവിത്രയാക്കീട്ടിനിവെ
ദാമകമലവല്ക്കശാലാമിമാം ഇന്ദു മുകത്തൊടങ്ങുമാനിയ സീതയൊസത്തസ്വരൂ
പം സവിനജം സാദരംവൃത്തജാവിധാനെന്നതൃക്കിചൂടൻ ഭരദ്വാജനപൊധന
ശ്രേഷ്ഠനരുൾചെയ്തിതിന്നൊട്ടു സംഗമമുണ്ടാകകാരണമിന്നു വന്നു തപസ്സാഫല്യ
മൊക്കവെ ക്കാതം മയാ തവൊദന്തം രാഘവ ഭൂതമാഗാമികം പാകരുണ്ട
തിയെന്നാന്തിഞാൻ പരമാത്മാ ഭവാൻ കാര്യമാനുഷനായതു മായയാ ബ്രഹ്മലെ
ന്ദ്രവമന്നൊം പണ്ടു സംപ്രാർത്ഥിതനാകയാൽ ജന്മമുണ്ടായിതു യാതൊന്നിനെന്നതും
കാനനവാസാവകാശമുണ്ടായതും താനറിഞ്ഞിരിക്കുന്നിതെന്നൊടെ
ജ്ഞാനദൃഷ്ട്യാ തപസ്ഥ്യാനെക ജ്ഞാനയാൽ ജ്ഞാനമത്തെ സകലത്തെയും കണ്ടു
ഞാൻ എന്നിങ്ങനെഞാൻ വിമരണത്തിട്ടുന്ന സന്തുഷ്ട സ്വച്ഛാത്മ താപ്നായെനവം"
ശ്രീപതി രാഘവൻ വന്ദിച്ചു സാദരം താപസശ്രേഷ്ഠനൊടെ വമരുൾചെയ്തു
// ക്ഷത്രബന്ധുക്കളാകുന്നൊളന്തങ്ങളെ ചിത്തമൊദത്തൊടനുഗ്രഹിക്കേണ

R. passes there the night

മെന്നുമന്ദഹാസ്യാ മാഭാഷണമൈചെയ്തു തത്ര കഴിഞ്ഞിതു രാത്രിയുമന്നായി
ഉത്ഥാനവുമൈചെയ്തു പസിമുനിപരമ്പര രാഘവകുമാരകന്മാരുമായിത്തമ
ായയകാളിന്ദിനദിയെയുമതിവ്യ ത്വപസ്വി ദൃഷ്ടമാർഗ്ഗേണ പൊകാചിത്രകൂ

crosses Jamuna

reaches Chitrakuta

ടാദ്രിയെ പ്രാപിച്ചിതു ജവം തത്ര വാൽമീകിതന്നാശ്രമം നിഖിലം നാനാമൃഗ
കുലസങ്കുലം കെവലം നാനാമൃഗപക്ഷിജാതി ജുഷ്ടം മനൊഹരം ഉത്തമവൃക്ഷല
താപരിശൊഭിതം നിത്യകുസുമഫലൊദകസംയുതം തത്ര ഗത്വാ സമാസീനം

മുനികുലസത്തമം ദൃഷ്ട്വാ നമസ്കരിച്ചിതെന്നാൻ രാമം രമാപരം വീരം മനോഹ
രം കോമളതരം ശ്യാമളതരം കാമദം മായാവിനം കന്ദർപ്പസുന്ദരമിന്ദീവരേക്ഷണ
മിന്ദ്രാദിവൃന്ദാരകൈരഭിവന്ദിതം സാനന്ദം ശ്രീധനുർദ്ധരം വിഷ്ടപത്രാണ
നിപുണം ജടാമകുടോജ്വലം ജാനകീലക്ഷ്മണോപേതം രഘൂത്തമം മാനവെ
ന്ദ്രം കണ്ടു വാല്മീകി കൃതാർത്ഥനായി സന്തോഷബാഷ്പാകുലാക്ഷനായി രാഘവന്തിരുമെ
നി ഗാഢം പുണർന്നിതെന്നാൻ നാരായണം പരമാനന്ദവിഗ്രഹം കാരുണ്യപീയൂഷ
സാഗരം മാനുഷം [illegible] ജ്ഞാനമയം രാജീവലോചനം രാജേ
ന്ദ്രശേഖരം ഭക്തിപൂണ്ടർഘ്യപാദ്യാദികൾ കൊണ്ടു പൂജിച്ചു ഭദ്രനായ നാഥന്നു സാ
ദരം പക്വമധുരമധുഫലമൂലങ്ങളൊക്കെ നിവേദിച്ചു ഭോജനാനന്തരമദ്ധ്വ-
ശ്രമം പരിശ്രമം തീർത്തു രഘുവരൻ നമ്പാമഹാമുനിതന്നോടരുൾചെയ്തു ന
താതാജ്ഞയാ വനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു സോദരനോടും ജനകാത്മജയോടും ഞ
ങ്ങൾ ഞാൻ പരമൈന്നമെന്തിട്ടൊള്ളൂ വേദാന്തിനാം ഭവതാമറിയാമെ
ല്ലോ യാതൊരെടത്തു സുഖമായ്‌വസിക്കാവതെന്നതും കൂടി ഭവാനരുൾചെയ്യേ
ണം. ഇന്നിനിയൊട്ടു കാലം വസിച്ചീടുവാൻ ചിത്തെ വെറിക കൃഷ്ണാശ്രമമഹാമു
നെ ഇങ്ങിനെ ദിവ്യമായിരിക്കുന്ന മംഗലദേശങ്ങൾ ഉപായമെന്നിതം എന്ന
തു കേട്ടു വാല്മീകി മഹാമുനി മന്ദസ്മിതം ചെയ്തിവണ്ണം അരുൾചെയ്തു സർവലൊ
കങ്ങളും നിങ്കൽ വസിക്കുന്ന സർവലോകേഷു നിത്യം വസിച്ചീടുന്നതിങ്ങിനെ
സാധാരണം നിവാസസ്ഥലമങ്ങിനെയാകയാലെന്തു ചൊല്ലാവതും. സീതാസ
ഹിതനായ്ക്കൊണ്ടു വാഴുവാനെന്നൊരു ഭേദം വിശേഷേണ ചൊദിച്ച കാരണം സൌ
ഖ്യേന തെ വസിപ്പാനുള്ള മന്ദിരമാഖ്യാ വിശേഷേണ ചൊല്ലുന്നതുണ്ടു ഞാൻ.
സന്തുഷ്ടരായുള്ള ഭൂതികളൊടുസ്പൃഹ ജന്തുക്കളിൽ ദ്വേഷഹീനമതികളായി ശാന്ത
രായി നിന്നെ ഭജിപ്പവർ തങ്ങടെ സ്വാന്തം നിനക്കു സുഖവാസമന്ദിരം നിത്യധർമ്മാ
ധർമ്മമെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു ഭക്ത്യാ ഭവാനെ ഭജിക്കുന്നവർ തടെ ചിത്തസരോജം
ഭവാനിരുന്നീടുവാനുത്തമമാക്കിയുള്ളോരു മന്ദിരം നിത്യം നിന്നെ ശര
ണമാശ്രയിച്ചു നിർദ്വന്ദ്വനാം നിസ്പൃഹനാം നിരീഹനായി ത്വന്മന്ത്രജാപകന്മാ
രുള്ള മാനുഷർ തന്മനഃ പങ്കജം തെ സുഖമന്ദിരം. ശാന്തന്മാർ നിരഹം
കാരികളായുള്ള ശാന്ത രാഗദ്വേഷമാനുഷന്മാരായി ലോഷ്ടാശ്മ കാഞ്ച
നതുല്യമതികളായി ശ്രേഷ്ഠമതികൾ മനസ്സു പമന്ദിരം നിങ്കൽ സമസ്തകർ

Valmiki overjoyed to receive his visit

speaks most abstrusely about a fit abode for R

ങ്ങൾ സമസ്തകൃതികളെ ദത്തമായൊരു മനസ്സോട്ടും സ്വസ്ഥനായുള്ള സ്വന്നവൻ മാനസ
[illegible]
ം സന്താനം നിത്യ വ്യവസായ മതിരം [illegible] ഭാവഭേദപ്രകാരങ്ങളുമാക്കയും [illegible]

[illegible] ളെ ദേവന്തിനെയും [illegible] ഭയവും ദുഃഖാദി സർവ്വവും ഷിതെ വിചാരി

[illegible] വിനിയുളള [illegible] ഭക്തി [illegible] വ്യവസായമതിരം

[illegible] ഭവനും പരംഷിൽഘനം വേദ [illegible] ഏകം സത്താം വെത്

[illegible] മാത്രം ജഗൽ കാരണം നാരായണരൂപം. പരബ്രഹ്മമയ്യം [illegible] ശയസ്സം സമ

സ്ഥാധാരം സർവ്വഗതം പരമാനന്ദ [illegible] പരദം [illegible] ജഗദ്വാ

സി [illegible] സദാ [illegible] ജനകാത്മജയാ സമം നിസ്സംശയം

പ [illegible] സന്താനം [illegible] ത്സവം സന്താനം [illegible]

[illegible] സന്താനം [illegible] സന്തോഷ [illegible] ഭക്തി [illegible]

[illegible] ഷിതം ഷിന്നമനെ ദയാവാരിധെ [illegible]

[illegible] മാഹാത്മ്യ [illegible] നായനിൻ നാമ

[illegible] മഹിമയാ [illegible] നാൻ [illegible]

[illegible] പലതരം [illegible] മന്ത്ര [illegible]

[illegible] സമാചാര [illegible]

[illegible] പര [illegible] ചോരന്മാരൊട്ടു കൂടച്ചെൻ

[illegible] ചൊറനാ [illegible] കളെ [illegible]

[illegible] വനത്തിൽ [illegible]

വരുന്നത കണ്ടു ഞാൻ [illegible] ചെന്നെൻ [illegible] വൾകൾ [illegible]

[illegible] മാത്രം [illegible] പ്രാപ്ത [illegible]

[illegible] ഘോര [illegible] ഘോര [illegible]

സംഭ്രമ [illegible] ചെയ്തു [illegible] മത്തെ [illegible]

മാത്രം പറകെന്നു [illegible] ചൊല്ല [illegible]

[illegible] പറഞ്ഞെൻ [illegible]

[illegible] മാര്യ [illegible] വഴി പോക [illegible]

ൻ [illegible] ചെന്നു [illegible]

[illegible] ചൊന്നാൻ [illegible] ചെട്ടു [illegible]

[illegible] സാദരം [illegible] ചൊല്ലുന്നത കേട്ട് [illegible]

ascribes th R. his conversion from Sabba habits

ചെന്ന ചൊദിക്ക നിങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ ഞാൻ ചെയ്യുന്ന പാപങ്ങൾ നിങ്ങൾ കൂടെ പകുത്തൊ
ട്ടു പറഞ്ഞിട്ടു മൊന്ന എന്നി ചെന്ന ചൊദിച്ചവരവൊളം നിന്നിട്ടു മരത്തെ വന്നങ്ങു
നിസ്സംശയം ഇതു സത്യമാകുന്നു ഞാൻ വീണ്ടു വരുന്നു ഞാൻ എന്ന ഭാര്യാദികളൊടു
ചൊദ്യം ചെയ്തപ്പൊൾ ദുഷ്ട സഞ്ചയം ചെയ്തു ഞാൻ നിങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളുന്ന
തിനുള്ളിൽ ഫലമൊട്ടൊട്ടു നിങ്ങൾ വാങ്ങിക്കുമൊ അല്ല പാപമൊക്ക ഞാൻ തന്നെ ഭുജി
ക്കെന്നൊ സത്യം പറയെണമെന്ന ഞാൻ ചൊന്നതിന്ന അവരായവർ എന്നൊട്ടു ചൊല്ലി
നാർ നിത്യം ചെയ്യുന്ന കർമ്മഗുണ ഫലം കർത്താവൊഴിഞ്ഞു മറ്റെന്ന് ഭുജിക്കയൊ" |
"ഞാനും നിരന്തരം ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങൾ താനാനുഭവിച്ചിട്ടു കെന്ന പറഞ്ഞാൻ അത
ഉ കെട്ടു ജാതനിർവ്വെദനായി മാനസെ ഖിന്നിച്ചു ചിന്തിച്ചൊരൊ നരം താപസന്മാർ
നിന്നരുളുന്നതിന്ന താഴെ നമസ്കരിച്ചീടിനെൻ നിത്യ തപൊധന സംഗ
മമിതു നാശമാകുന്നതെന്നതു നരകാർണ്ണവം തന്റെ പാപധനസ്സു രാജ്യങ്ങളും ആരെ +
ഞാൻ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചെൻ പാദസന്നിധെ ദുഷ്ടിസാഗരെ മഗ്നനായ്പൊകുവാൻ
നിശ്ചയിച്ചീട്ടുമെന്നെ അനായനാർ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളെണമെ ശരണാഗത രക്ഷണം
ഭൂഷണമെല്ലൊ മഹാത്മനാം സ്പഷ്ടമിത്തപൊപതിം പദാന്തികെ ദുഷ്ട്യാ മുഖ്യപ
രമ്പരം മമ ചെയ്തു ഉത്തിഷ്ഠ ഭദ്രമിത്യെവ സന്തതം സഞ്ജാത ചിന്താഗ്നിസു
തെദവരുമെസമാഃ ഫലം വരും സജ്ജന സംഗമം വിഭജ്ഞ നാനാം മഹിമയെ
നാശ്രയിക്കുന്നതെന്ന അവർ തങ്ങൾ രൂപദെശമെന്നാൽ നിനക്കിനാലെ ശക്തിഃ— (power of the 2 letters ര, മ = മര)
അന്യൊന്യമാലൊകനം ചെയ്തു മാനസെ യുക്ത തപൊധനന്മാരും നിശ്ചയിച്ചു ഉള്ള
തനെറെ വിജ്ഞായമനാകിവൻ വിപ്രജനത്തിനു വെണ്ടുന്നതാകിലും രക്ഷ
ക്ഷെ നിശ്ചയം ഗമിച്ചവൻ രക്ഷണിയൻ പ്രയത്നെന ശ്രെഷ്ഠാപിവാ മൊക്ഷമാ
ര്ഗ്ഗൊപദെശനം രക്ഷിതക്കണം സാക്ഷാൽ പരബ്രഹ്മ ബൊധപ്രദാനെന്നിത്ഥം
മുഖ്യാർത്ഥനാമപദ്വയം പ്രത്യക്ഷപദ്ധതിയെ ചൊല്ലിത്തന്നാർ നിത്യം.
മരാമരെ ഏവം ജപിക്ക നീ ചിത്തമെകാഗ്രമാക്കി കൊണ്ടു നിരന്തരം ഞങ്ങളിങ്ങൊ
ട്ടു വരുവൊളമും പുനരിങ്ങിനെ തന്നെ ജപിച്ചിരുന്നീടുക നീയെന്നുമനുഗ്രഹം
ചെയ്താ മുനീന്ദ്രന്മാർ സത്വരം വിപ്രാഃ പൊയ്‌ഗമിച്ചീടിനാർ ഞാനും അങ്ങിനെ ജപിച്ചി
രുന്നനിശം ഭക്ത്യാ സർവ്വസംഗം കളഞ്ഞുപൊലുമപ്പൊഴുതെ കൊണ്ടെന്നുടൽ മൂടിയെ
ഴുന്നിതു വല്മീകമാകുമെന്നെന്റെ ബാഹ്യവൃത്തം താപസെന്ദ്രന്മാരുമന്നെഴുന്നെള്ളി
നാർ തപസ്വിമാരുദയം ചെയ്യുമ്പൊലെ നിഷ്ക്രമിച്ചീടെന്ന ചൊന്നതു കെ

[illegible]

ലക്ഷ്മണ [illegible] ചൊന്നാൻ വാല്മീകിയും [illegible] ഭവാൻ [illegible]

[illegible]

തുടങ്ങി [illegible] രാമനാമത്തിൻ പ്രഭാവം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

assigns to him a place — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sumantra sees Dasarath — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

who laments his folly & misfortune — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ഞൊട അക്ക ചെയ്തു സുമന്ത്രനും ശ്രീരാമസീതാസുമിത്രാത്മജന്മാരെ തെരത്തിലെറ്റി *& relates the last speeches of Rama*
കൊണ്ടുപൊയെൻ തപൊങ്ങുയാ ശൃംഗിവെരാഖ്യപുരസവിധെ ചെന്ന ഗംഗാ
തടെ വസിച്ചിരിക്കും ശാന്തരെ കണ്ടു തൊഴുതിതു ശൃംഗിവെരാധിപൻ കൊണ്ടുവന്നു
ഗുഹൻ മൂലഫലാദികൾ ഉ കൈക്കൾകൊണ്ടതു തൊട്ടു പരിഗ്രഹിച്ച ഗുഹാരാമാ
ന ഇങ്ങടയ്ക്കു ധരിച്ചിതു പിന്നെ രഘുപതനത്തൊടു ചൊല്ലിനാൻ എന്നാൽ ഇഷ്ട
ദുഃഖിയാകുന്ന നമ്മെ ചൊല്ലേണമെന്നടെ താതനൊടു ബാലാലസലക്ഷ്മണങ്ങളില്ലന്നു
കാനനിരിക്കേണം സൌന്ദര്യമയോദ്ധ്യയാലെന്നും വനങ്ങളിൽ ചൊകമസിദ്ധികൾക്കും
പെരുമ്പഴിയാച്ചനും മാതാപിന്നും നമസ്കാരം വിശേഷിച്ചു വൈരമെന്നെങ്ങിലുമു
ണ്ടാകരുതെന്നും പിന്നെയും പിന്നെയും ചൊൽക പിതാവരിയിന്നാവസ്ഥാദുശ്ചിന്തി
ഷിതനാകയാൽ എന്നെപ്പിരിഞ്ഞുള്ള ദുഃഖമശേഷം പൃഥ്വീധര വാക്യാമൃതം
കൊണ്ടടക്കീടേണം ജാനകിയും തൊഴുതെന്നൊടു ചൊല്ലിനാൾ ശ്രാന്തനവസ്ഥ *Sita*
താൽക്കിമനും മന്ദം അശ്രുക്കണങ്ങളും വാൽസഗൽഗദം ശ്വശ്രൂക്കെഴാരെഴു
സാഷ്ടാംഗം നമസ്കാരം തൊണികരെറി ഗുഹനൊടുകൂടെ വെപ്പാണ്ണിയൊ
ഗെനന്നിന്നെ നഭിയനും ത്തക്കരെ ചെന്നിറങ്ങിപ്പൊയ്ക്കുറവെളമിക്കരെന്നി
ന്ന ശവശരീരം പൊലെ നാലഞ്ചുനാഴിക ചെന്നവാറെ അയൊദ്ധ്യാമാലം
ന്ത്രമനും നിവൃത്തനായിങ്ങനെ തന്നെ കൌസല്യ കരഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാൾ (തുടങ്ങി) *Kausalya's grief*
ദത്തമെല്ലാം വന്നുവന്നെ പരപ്രിയം തുഷ്ടിയാമൊന്നു കൈകെയിക്കൊരാ
ള്ളാമൊതു തുഷ്ടനാഴ്കൽ കിഴാൽ പൊരാതീരുന്നിതൊ മൽഭർത്താവെ നാന
നാനെങ്കുലവക്തിപ്പാവിയെന്നു വിമൃഷ്ടതു ദൈവമെ ഫലമെല്ലാം വരു
ന്നിത്തനിയെ വരിതെവനും ചെയ്യുന്നിനെന്തൊരു കാരണം ദ്രുപതികൌ *increased by D's annunciation of his imminent death*
സല്യ ചൊന്നൊരു വാക്കുകൾ താപെന കെട്ടു മനം പറഞ്ഞിടിനാൻ വൃണ്ണി
ലൊന്നു കൊള്ളി വെക്കുന്നതു പൊലെ ഏറ്റമില്ലാതമായം ദുഃഖിയാകുന്നി
ദുഃഖേഷു നീക്കൊണ്ടു മരിപ്പാൻ തുടങ്ങുമെന്നുൾക്കാമ്പ അങ്കിക്കുള്ളയാകുവല്ലഭെ
പ്രാണപ്രയാണമടുത്തു പൊധനന്റെ പ്രാണപിയൊഗെ ശപിച്ചിതു കാര
ണം കെൾക്ക നീ ശാപപ്രകാരം മനൊഹരെ സാക്ഷാൽ തപസ്വികൾ ഏ
ന്മാരെല്ലാം ത്താൾ ഞാൻ ശരജാലവും ചാപവും ഹന്തുധരിച്ചു മൃഗയാ *(an old curse)*
വിവശനായി വാഹിനിതീരെ വനാന്തരമാനസമൊഹിനൻ ഇരിക്കുന്ന *(homicide*
നെരമൊരു ബ്രാഹ്മണമാതാപിതാക്കൾ നിയൊഗത്താൽ സാഹസ *of a youth in chase)*

† നിന്റെ അമ്മ അച്ഛന്മാരോടു കൂടെ ചെയ്കിലും കൊണ്ടുവാഹനതാതൊഹം വിധിവശാൽ — പത്രിക്കു നീരു മാതാപിതാക്കന്മാരാൽ കൈക്കൊണ്ടു തണ്ണീർ ദാഹിക്കയാൽ —"

ഞാനൊട്ടു മൃഗയാസക്തം പുറപ്പെട്ടാൻ കും. ദപം കൊണ്ടു നീർ കോരുവാൻ വന്നവൻ

കും. ഒരു ദിനം വെളുക്കുമ്പോളൊട്ടു ക്കും. വിധിവശാൽ കും. ദന്തിയിൽ നീർ കുംഭശബ്ദം കേട്ടുകും. ഇ

ഭസ്മിക്കുമിലം ഭോഗത്തിൽ [illegible] കൂടൻ നാഗമദ ബിനം സായകം സന്ധായ ചാപ്പ്

ദൃഢമയച്ചീടിനേൻ — ഹാഹാ ഹതോസ്മ്യഹം ഹാഹാ ഹതോസ്മ്യഹം — ഹാ എന്നിങ്ങനെ

ട്ടുളമാനുഷവാക്യം ഉത്തരം മന്ത്രനാദം കേട്ടു ഞാനിങ്ങു ചെന്നാലോക്കുന്നനേരം

ന്നേരമൊട്ടു ഞാൻ താപസബാലകൻ പാദങ്ങളിൽ വീണു ഞാനൊപ്പനചൊന്നേൻ

മുനിസുതനൊടു ഞാൻ — സ്വാമിൻ ദശരഥനായ രാജാവു ഞാൻ മമ അപരാധി

നം രക്ഷിക്കവേണമെ — ഞാനറിയാതെ മൃഗശങ്കാ വിപശ്യായനാൽ തണ്ണീർ കുടിക്കും

നാഗമെന്നോർത്തു ബാണമെയ്തു നിൻ പാപിയായോരു ഞാൻ പ്രാണൻ കളയു

ന്നതുണ്ടു ഞാൻ വൈകാതെ — പാദങ്ങളിൽ വീണു കേണിട്ടുമെന്നോടു ഖേദം

കലർന്നു ചൊന്നാൻ മുനിബാലകൻ — കർമ്മമതെന്തു കാവതല്ലാർക്കും ബ്രഹ്മഹ

ത്യാപാപമുണ്ടാകയില്ലനെ — വൈശ്യനത്രെ ഞാൻ മമ പിതാക്കന്മാരെയാശ്വസിപ്പി

ക്കനിഷ്ഠമമെ വൈകാതെ — വാർദ്ധക്യമേറി ഇഴന്നരക്ഷം വൃദ്ധനേത്രപ്പംകാ

ണാതെ പാർത്തിരിക്കുന്നു — ഭാവനഞാൻ ജലംകൊണ്ടു ചെല്ലുവാൻ ദാ

ഹം കേട്ടു കനിഞ്ഞീർ കൊട്ടുനിന്നു വൃത്താന്തമെല്ലാമവരോടറിയിക്ക —

സത്യമെന്നാലവർ നിന്നെയും രക്ഷിക്കും — താന്നടെ താനന കോപമുണ്ടാകി

ലൊന്നിനെയും ഭസ്മമാക്കിടുമതിക നിപ്രാണങ്ങൾ പോകാഞ്ഞു വിധുരത്തോറ

പ്പം ബാണം പറിക്ക നീ വൈകരുതെ — എന്നതു കേട്ടു ശല്യം ധരണ

നിയിലുപിന്നെ സജ്ജലകലശവും കൈക്കൊണ്ടു ദമ്പതിമാരിരിക്കുന്നിട

ത്തു സംഭ്രമത്തോടു ഞാൻ ചെല്ലും ദശാന്തരേ വൃദ്ധതയോടു നേത്രങ്ങളും

വെളുവെട്ടു രാത്രികൾ പിശന്നു ദാഹിച്ചു ഹാ പക്ഷികളെന്നുകൊ തണ്ണീർ

ക്കു പോയൊരു പുത്രൻ നമുക്കു മറന്നു കളഞ്ഞിതോ മറിയില്ലം രാശ്രയം ഞാനു

ള്ളൊരു നാളും മുഖം ഭവാനൊഴിഞ്ഞെന്നു വൈകിടുവാൻ ഭക്തിമാനെത്ര

യും മുന്നമെല്ലാം മതിസ്വസ്ഥനായ്ക്കുന്നിതൊന്നിക്കമാരംബപാൽ ഇത്രകാരം

നിന്നു വിലപിക്കും വിധുരമപ്പോൾ ഭവിത്രാസഭ്യധനിക്കൾ കേൾക്കായി കാൽ ഉപേത

മാറാമതീയം തരാകെട്ടു നാഷ്ടമൊട്ടു പറഞ്ഞു ജനകനും വൈകുവാനെ

ന്നു മൂലം മമനന്ദനനേവനെ തണ്ണീർ തരികതി സാദരം ഇന്നുമാകുന്നു

ഞാൻ ദമ്പതിമാർ പാദം ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചേറ്റവും ദീനനായ്ക്കു താനതെല്ലാ

മറിയിച്ചിതന്നെന്റെ പുത്രനല്ലപ്പൊൾ കൊല്ലും ഭൂപനാകിയ പൃഥ്വീപതി ഞാൻ ദശ
രഥനെന്നു പെർ ഭവാനൊ വനാന്തെ മൃഗയാവിവശനായി ശാർദ്ദൂലകരിമൃഗ
ങ്ങളെയും കൊന്നപൊഴിതന്നെന്റെ നദീതീരെ മൃഗാശയാ കുംഭത്തിൽ നീരകം
പൂക്കശബ്ദം കെട്ടു കുംഭിവരനിതു ഇതി കരം കരിലം ഭക്ഷിക്കുന്നതാര
മെന്നൊർത്തു ഞാനപ്പയച്ചെനതിലായതെയ്തു ബലാൽ പുത്രനകൊണ്ടനെന്തു
കരച്ചൽ കെട്ടെത്രയും ദുഃഖിച്ചു തത്ര ചെന്നിതെന്നെൻ ബാലനെക്കണ്ടു നമസ്കരി
ച്ചെനതു മൂലമവനുമെന്നൊടു ചൊല്ലിതിനാൻ കഷ്ടമതെമമ വന്നിതു ദൈവ
ബ്രഹ്മഹത്യാ പാവമില്ലെന്നു നിശ്ചയം കൃഷ്ണം പെറ്റെന്നു വയസ്സു മെറപ്പുകവൾ
ശാലാന്തെ വിശന്നു രാഹതൊടും കൂടെന്നെയും പാർത്തിരിക്കും പിതാക്കന്മാർക്കു
ജ്ജീർൽ കൊടുക്ക നീ എന്നു എന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ ഞാനതു കെട്ടു മുനിമാരുടെ വനെ
നിങ്കിങ്കൊന്നിങ്കളന്നിങ്ങളൊക്ക ക്ഷമിക്കെണം ശ്രീപാദപങ്കജമെന്നിയെ മമ
നില്ല പാപിയായൊരയെനവലം സ്വനം ജന്തുവിഷയം കൃപാവശന്മാരെല്ലാം
സന്തതം താപസന്മാരും ഗവന്മാർ നിങ്ങളുമത്ര ക്ഷമാകരിക്കു കരഞ്ഞു കരഞ്ഞവരെത്രയും
ദുഃഖംകലൻ ചൊല്ലിനാൻ പുത്രനെവിടെ കിടക്കുന്നിതു ഭവാൻ തന്നെ വ
ന്നങ്ങളെക്കൊണ്ടു പൊകിടെണം ഞാനതു കെട്ടവർ തന്നെയെടുത്തു കിടന്ന
തെയൊടു മകനടൽ കാട്ടിനെൻ കഷ്ടമാഹന്ത കഷ്ടം കഷ്ടമെന്നവർ തൊട്ടു
ലൊടിതനയശരീരവും പിന്നെപ്പലതരം ചൊല്ലി വിലാപിച്ചു. പിന്നെ തയൊ
ടവരെന്നൊടു ചൊല്ലിയാർ നീയും നിന്നെ പുത്രപിരഹമറിഞ്ഞിടെണം കുല്യ ചെറാം
ജ്വാലിപ്പിച്ചു വെകിടാതെ തത്ര താനും പിതൃക്കളുമയനന്നെ ന ഞമ്പുത്രസാക
ം പ്രവെശിച്ചാരവർകളും ദയരഭിരാമമാകെയുന്നു കൂവരും പൃഥ്വിയി
ലൊകം ഗമിച്ചു വാണിതെന്നാൽ വൃദ്ധതപസ്വിയന നനെന്നരയെന്നൊടു പുത്ര
ശൊകത്താൽ മരിക്കെന്നു ചൊല്ലിനാൻ ശാപകാലം നമുക്കാഗതമായിതു
താപസവാക്യമസത്യമാകയും വരാ എന്നവനെവം പറഞ്ഞു വിലാപിച്ചു പി
ന്നെയും പിന്നെയും കെണ്ടു തടങ്ങിനാൻ ഹാ രാമ പുത്ര ഹാ സീതെ ജനക
ജെ ഹാ രാമലക്ഷ്മണ ഹാ ഹാ ഗുണാം നിങ്ങളെക്കൊട്ടും പിരിഞ്ഞെൻ
മരണം വനകത്തിനെവന്നിതു കൈകെകി സംഭവം രാമപനെന്തെന
ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു രാജാ ദശരഥൻ പുക്കു സുരാലയം ദുഃഖിച്ചു രാജനാരി
ജനവും പനരൊക്കവാവിട്ടു കരഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ പ്രക്ഷസീതാവിച്ചു ~~ക~~

D's lament & death

Vasishtha delays the funeral — കെഴുന്നതൊരൊഷങ്ങൾ തൽക്ഷണം കെട്ടു വസിഷ്ഠമഹാമുനി മന്ത്രികളൊടുകൂടെ നിസ്സന്ദെഹം സം
ഭ്രമമന്തഃപുരമകം പുക്കരുളിച്ചെയ്തു തൈലമയത്തൊണിതന്നിലാക്കു ധരാപാലകൻ
തന്നുടൽ കെട്ടുവന്നിടാപ്പാൻ എന്നരുൾചെയ്തു ദൂതന്മാരെയും വിളിച്ചിന്നതെന്നി
ങ്ങൾ ഒരുവകാരത്തെ പൊക്കൊണം വെഗമെ നീതും കുതിരയെറിച്ചെന്നു കെകയരാജ്യമകം
പുക്കു ചൊല്ലീടുക മാതുലനായ യുധാജിത്തിനൊടിനി എത്രയും കാലം കളയാതെയെക്കൊണം
sends for Bharata & Satrugna — ശത്രുഘ്നനൊടും ഭരതനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വിട്ടുംചെന്നു ചൊൽകെന്നയച്ചീടിനാൻ സ
ത്വരം കെകയരാജ്യമകം പുക്കു നമ്പാ യുധാജിത്തിനൊടു ചൊല്ലിനാർ അകെൾക്ക
ന്നുവെന്നു വസിഷ്ഠനരുൾചെയ്ത വാക്കുകൾ ശത്രുഘ്നനൊടും ഭരതനെ എത്രയുമെ വൈകാ
തയൊദ്ധ്യക്കയെക്കൊണ്ടു ദൂതവാക്യം കെട്ടനെരം നരാധിപൻ ബാലകന്മാരൊടു
പൊകെന്നു ചൊല്ലിനാൻ കാലെ പുറപ്പെട്ടു കുമാരന്മാരും എത്രയും ദൂരാ
പതാകപ്പെട്ടു താതനെ കാണ്കിലും ഭ്രാതാവിനെ കാണ്കിലും എന്നു കണ്ടു പെട്ടന്നു
ള്ളിൽ പലതരം ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു മാരെഗ്ഗ ഭരതനും സന്താപമൊടു മയൊദ്ധ്യാ
പുരി പുക്കു സന്തൊഷവജ്ജിതം ശൂന്യവീനങ്ങും ഭ്രഷ്ടലക്ഷ്മികം ജനൊൽബാധ
വജ്ജിതം ദൃഷ്ടാ വിഗതൊത്സവം രാജ്യമെന്തിതം തൈജാവിഹീനമകം പുക്കി
Who see first their mother — ട്ടു ചെന്നു രാജഗെഹം രാമലക്ഷ്മണ വജ്ജിതം തത്ര കൈകെയിയെക്കണ്ടു കുമാ
രന്മാർ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചീടിനാരതികെ പുത്രനെക്കണ്ടു സന്തൊഷേണ മാ
താ പുത്രനായ ഗാഢമാലിംഗ്യമടിയിൽ വെച്ചു തത്മാം ഗെഹെ കനാസ്സുഖ ചൊദി
ച്ചിതു ഭദ്രമല്ലീ മൽകുലങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇവ മാതാപിതാവും പിതൃഭ്രാതൃജനങ്ങൾക്കെ
ല്ലാമെ ദുഃഖമില്ലല്ലീ പറകെന്നു താരം കൈകെയി ചൊന്നനെരത്തിന്നന്തരമാ
യു ഭരതനും ചൊല്ലിനാൻ വെദനകളൊന്നെന്നുമകാണാങ്ങുന്നിതുകളിൽ താതനെവി
ടെ വസിക്കുന്ന മാതാവെ മാതാപിതനൊടു പിരിഞ്ഞുനാനിങ്ങിനെ താതനെപ്പണ്ടു
കണ്ടിലൊരുനാളുമെത്രപ്പൊൾ ഭവതിയൊനെ വസിക്കുന്നതെന്നുൾപ്പുവിപ്പിനുമെ
ദുഃഖവും തീരികിലും മൽപിതാവെങ്ങു പറകെന്നു കെട്ടു സ പ്രിയമഗ്രതകൈ
കെയി ചൊല്ലീടിനാൾ എന്മകനെന്തു ദുഃഖിപ്പാനവകാശം നിന്നൊടുവാഞ്ഞീ
Who announces the father's death — ചൊല്ലെക്കൊവനങ്ങു നാൻ ബംബമെധാദിയാഗങ്ങളുമൊക്കെം ചെയ്തു വിധ്യമെല്ലാട
വും കീർത്തിപക്ഷിയ സൽപ്പുരുഷന്മാർ ഗതിലഭിച്ചീടിനാൻ മൽപിതാവെന്നുകെ
ട്ടാരു ഭരതനും ക്ഷൊണിതലെ ദുഃഖവിഹ്വലചിത്തനായ്‌വീണു വിലാപം തുടങ്ങി
നാനെത്രയും ഹാ താത ദുഃഖവും സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങി മാം ആക്കീട്ടയെങ്ങു ഹാരിക്കിന്നപൊകുന്നു +

ഭൂപതെ-യെന്നെയും രാജ്യഭാരത്തെയും രാഘവനുന്നടെ കയ്യിൽ സമപ്പിയാ

തെസ്വപ്പിതാ ... പെരക്കൊണ്ടപിതാവെ ഗുണാന്വിതയെന്നതെയാ

ന്നടെയൊരപിതാവെ ദൈവമെ"ന്ത്രനിവണ്ണം കരയുന്നതു നെരമ്പാപ്പെ കൈകെ & tries to comfort him by allusion to her services

യികണ്ണനിരുതുടച്ചു്രസിച്ചി ടുക ദുഃഖമെന്തിനു പലഗീശ്വരകല്പിതമെല്ലാമ

റികനീ-ത്തദ്ദയംവരുത്തിഭനെൻ ഞാനപ്പെല്ലാമെലഭിഷിക്തനികനീ"

മാതൃവാക്യം സമാകണ്ണ്യഭരതനും ഖെദവരവശ ചെതസാചൊദിച്ചു

താനമൊന്നപറഞ്ഞതില്ലെ മമതാതന്ന്മരിക്കുന്ന നെരത്തു മാതാവെ"ഹാരാമ

രാമകുമാര സീതെമമ ശ്രീരാമലക്ഷ്മണ രാമ രാമ രാമ സീതെ ജനകപുത്രി

മെ ജയിക്കുന്നു പുനരുത്തരനാക്കിലാപിച്ചു മരിച്ചിതു താതനതുകേട്ടു നെരം ഭ

രതനും മാതാവിനൊടുചൊദിച്ചാനു"തെന്തു ഞ്ഞാ താതൻ മരിക്കുന്നനെരത്തു

രാമനും സീതെയും സൌമിത്രിയുമരികത്തില്ലെ"യെന്നതു കെട്ടു കൈകെയിയും

ചൊല്ലിനാൾ"മന്നവൻ രാമനഭിഷെകമാരബ്ധ സന്നദ്ധനായതു കണ്ടു which she at last relates to Bh

ഞാൻ എന്നടെ നന്ദനനുന്നവാഴിക്കണമെന്നുപറഞ്ഞഭിഷെകം മുടക്കിയെ

ൻ-നിന്നൊടതിൻപ്രകാരം പറയാമെല്ലാ-രണ്ടു വരം മമ തന്നുതവപിതാവ പണ്ടി

ലൊന്നിനാൽ നിന്നവാഴിക്കെന്നരാമൻ വനത്തിന്നു പൊകെന്നു മറ്റേതും-

ഭൂമിപതിയൊടന്നുകാലമറിഞ്ഞെൻ സത്യപരായണനായ നരപതിപൃത്ഥ്വിതലം

നിണക്കും തന്നു രാമനെ കാനനവാസത്തിനായയച്ചിതു നാൻ ജാനകി ദെവിയാ

തിരുത്തുമാലംബ്യ ഭർത്താസമം ഗമിച്ചിതു നെരം ഭ്രാതാവിനൊ

ടുകൂടപ്പൊയാൻ-താതനവരെ നിനെച്ചു വിലാപിച്ചു വെദന രാമ രാമെതി

തെവാലയം പൂക്കാനെ-ന്നികെട്ട്-മാതൃവാക്യം കെട്ടു ദുഃഖിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീണു

ഭരതനും-മൊഹം കലന്നു നെരത്തു കൈകെയിയും"ഹാഹാ ശൊകത്തിന്നു

തെന്തൊരു കാരണം രാജ്യം നിണക്കു സംപ്രാപ്തമായല്ലൊ നിതു-ദുഃഖം ചാവ

ല്ലും കളഞ്ഞ നീ"യെന്നു കൈകെയി പറഞ്ഞതു കെട്ടുടനൊന്നു കൊപിച്ചു നൊക്കി

ഭനാമാത്രം-ക്രൊധാഗ്നിതന്നിൽ ദഹിച്ചു പൊമയെന്നായിപ്പൊണ്ടിഭനാർ Bh's reproaches

കണ്ട നിന്നൊരർക്കും-ഭർത്താവിനെ കൊന്ന പാപെ മഹാഘൊരെ നിന്നു വെറി

ഹർദ്ദയെ ദുഷ്ടെ നിശാചരി നിന്നുടെ ഗർഭത്തിലുത്ഭവിച്ചൊരു ഞാനുമി

പ്പൊതു മഹാപാപിയായെന്നു-നിന്നൊടു ഭിയാട തൊട്ടിയിനൊരു ഞാനുമവനി

ഹാൻ-വീണു മരിപ്പന ല്ലാതിലൊ കഴുത്തറുക്കുച്ചിതു നെ ല്ലായ്ക്കിൽ വാളതു

ട്ടനാളുകഴുത്തറുത്തിട്ടുവൻ വച്ചുകൊണ്ടിപ്പോ. ഞാൻ വരിച്ചിട്ടുവന്നില്ലൊരുസംശയം
ദുഷ്ടേ ഭയങ്കരെ ഘോരമായുള്ള കുംഭീപാകമാകിയ നരകത്തിൽ (വസി) മറിക്കമിഴ
Bhr. sees Causalya മൂലം ഇത്തരം മാതരം ഭത്സിച്ചു ദുഃഖിച്ചു സത്വരം ചെന്നു കൌസല്യാഗൃഹം പുക്കാൻ
പാദനമസ്കാരം ചെയ്തൊരു ഭരതനെ മാതാവു കൌസല്യയും പുണർന്നിട്ടിരുന്നാൾ കണ്ണു
നീരൊട്ടും ചൊരിഞ്ഞിരിന്നു. നയനാസ്ത്രനായ്ത്തിയായോരു കൌസല്യ ചൊല്ലീടിനാൾ കൈകേ
യിരോഷത്തിലിതെല്ലാമകപ്പെട്ടിതെ മകൻ ക്രൂരത്തകപ്പെട്ട കാരണം ശ്രീരാമനും
ജാതനും സീതയും ചീരാംബര ജടാധാരികളായി വനം പ്രാപിച്ചിതെന്നതും ദുഃഖാ
ംബുരാശിയിൽ താൻ പെട്ടനമഗ്നയാക്കിതെന്നാൽ നിർദ്ദയം ഹാ രാമ ഹാ ചെറുപ്പ
വംശനായക നാരായണ പരമാത്മാ ജഗൽപതെ നാഥാ ഭവാബ്ധിമനന്ദനനാ
ക്കുന്ന ജാതനായിതെന്നാൽ കേവലനിങ്ങിവ്വണ്ണം ദുഃഖമെന്നെ പിരിയുന്നില്ലോരി
ക്കലും ഇപ്പോൾ കാണ്മതിലൊന്നാൽ വിധിബലവാൻ ഇതലോം ഇതും കരയുന്ന മാതാ
& protests his innocence വുതന്നെയും നമ്പാ ഭരതനും ദുഃഖത്തോടെ ചൊല്ലിനാൻ ആദരമനസ്യാകാക്കി
ഇതു കൊണ്ടമ്മ മാതാവു ഞാൻ വരുന്നതുകൾക്കേണം രാഘവ രാജ്യാഭിഷേകം
മുടക്കിയാൾ കൈകേകൈകേയിയാകിയ മാതാവു മാതാവെ ഞാനറിഞ്ഞുള്ള രാഘവ
ന്നുണ്ടാണ ഞാനറിഞ്ഞതെയതെങ്കിലൊ മാതാവെ ബ്രഹ്മഹത്യാശതജാതമാം
പാപമെല്ലാം ഭുജിക്കുന്നുണ്ടു ഞാൻ നിർണ്ണയം ബ്രഹ്മാത്മജനാം വസിഷ്ഠമുനി
യെയും വധിച്ചു ദാരങ്ങളുമായുധിതന്നെയും വധിച്ചുണ്ടെന്നു ചൊല്ലിയ പാപവു
മൊക്കെയനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു ഞാനിങ്ങിനെ നാനാ ശപഥങ്ങളും ചെയ്തിങ്ങി
ന ദുഃഖം കലർന്നു ഭരതനും കേഴുന്നേരം ജനനിയും ചൊല്ലിനാൾ ദോഷം
നിന്നെക്കുറിച്ചില്ലെന്നു (നറിഞ്ഞു) കണ്ടു ഞാൻ ഇതു പറഞ്ഞതു ഗാഢം ഗാഢമാ
Vasishtha calms them മാംഗമൂകനാത്തു † ഭരതനും രോദനം കണ്ടതുകൾ ചെയ്തു വസിഷ്ഠനും പറഞ്ഞു
മന്ത്രിമന്ത്രികൾക്കുമൊക്കെ കേവലം വൃദ്ധൻ ദശരഥനായ രാജാധിപൻ സത്യപരാ
ക്രമൻ വിജ്ഞാനി ഭവിച്ചവൻ മന്ത്രിസ്വപ്നങ്ങളാം രാജഭോഗങ്ങളും ഭക്തരായ
ധാവിധിയങ്ങളെ (ബ) ഗുരുബന്ധുബന്ധു (ന) ക്കളിന്നും ദാരത്വാദി വിഷ്ണുവംശമാ
യഥാസ്വപംലബ്ധാപരന്തരാദ്ധ്യാസനം [illegible] ദശരഘവ
ന്ദ്രനായി ജനനമൊടുങ്ങിക്കുന്നതെന്തിന്നു നിന്നുന്നതാഴുത്തിനെന്താം ബന്ധുക്കി
ടുന്നു ശുദ്ധനാത്മാ ജന്മനാശാദി വർജ്ജിതൻ നിത്യൻ നിരുപമനദ്വയനവ്യ
യൻ സത്യസ്വരൂപൻ സകലജഗന്മയൻ [illegible] ജഗൽകാരണൻ—

† കണ്ടവർ ഒക്കവെ വാവിട്ടു കരഞ്ഞു തുടങ്ങിനാർ — അക്കഥാകേട്ടു ... മുനീന്ദ്രനും.
മന്ത്രിജനത്തോടു മമ്പൊടെഴുന്നെറ്റു സന്താപനമൊട്ടും തീർത്തു

ദെഹമത്യന്തം ജഡം ക്ഷണഭംഗുരം മൊഹൈകകാരണം ഇതി വിരൊധ *Philosophizes*
ദംശുദ്ധിവിഹീനം പവിത്രമല്ലൊട്ടുമെ ഇതെല്ലാം വിചാരിച്ചു കണ്ടാലൊരിക്കലും
ദുഃഖിപ്പതിന്നവകാശമില്ലതുമെ ദുഃഖമെന്തിംഫലം മൃത്യുവശംഗതനാം
താതനെന്നാകിലും പുത്രനെന്നാകിലും ഭ്രാതനായാലതിമൂഢരായുള്ള
പരമാർത്ഥലക്ഷണം നാശിച്ചു മനസിലുള്ളൊന്നു മൊഹിച്ചുവീണീടുമെവർ-
നിസ്സാരമെത്രയും സംസാരമൊക്കവെ സത്സംഗമൊന്നത്രെ ശുഭകരമായുള്ളു
അതിനെന്നും വരുത്തീട്ടവൻ നല്ല ഭക്തിയുമായുള്ളൊരു ശാന്തിയതിക
നിജമായുണ്ടെങ്കിൽ മരണവും നിശ്ചയം ജന്മം മരിച്ചവർക്കും വരും നിശ്ചയം.
ആർക്കും തടുത്തുകൂടാതൊരവസ്ഥയെന്നൊർക്കണമെല്ലാം സ്വകർമ്മവശ
ഗതം തത്വമറിഞ്ഞുള്ള വിദ്വാനൊരിക്കലും പൃഥിവ്യാദിഭൂതങ്ങളാദിവസ്തു
നാശമൊർവിട്ടതെന്നോർത്തു ദുഃഖമില്ലതുമെ സംഭവിക്കുമെന്നു സ്വപ്നമില്ല
തുമെ ബ്രഹ്മാണ്ഡകോടികൾ നഷ്ടങ്ങളായതും ബ്രഹ്മണാ സൃഷ്ടങ്ങളായതും പാ
ർക്കിലൊ സംഖ്യയില്ലാതൊളുമൊന്നിതെന്നാൽ ക്ഷണഭംഗുരമായുള്ള ജീവിത
കാലത്തിലെന്തൊരാസ്ഥാ മഹാത്മനാം നിനാളുള്ളം. ബന്ധമെന്തിതി ദേവി
ദേവികൾക്കെന്തും ചിന്തിച്ചു മായാഗുണവൈഭവങ്ങളുമറിഞ്ഞിടാകണമെ
ന്നു സംഭ്രമം കയ്യിതപത്തുടു ഗാത്രം വിട്ടവൻ സമ്പത്തിച്ചിട്ടുമായുസ്സ്
തിനശ്വരം പ്രാപ്തനാം ദെഹാസ്ഥകൾ നൊവിന്നെയും പ്രാപ്തവും ദെഹിക്കു
ദെഹം പുനരപി ജീർണ്ണവസ്ത്രങ്ങളുപെക്ഷിച്ചു ദെഹികൾ നൂതനവസ്ത്രങ്ങ
ൾ കൊള്ളുന്നു ജീർണ്ണ ദെഹങ്ങളുപെക്ഷിച്ചു ദെഹികൾ നൂതനദെഹ
ങ്ങൾ കൊള്ളുന്നു കാലചക്രത്തിൻ ക്രമമനെവഗതിരുമൂലമിക്കർമ്മ ഭെദങ്ങ
ൾക്കില്ല ദുഃഖത്തിനെന്തൊരു കാരണം ചൊല്ലുന്നിതു ജനമതം ചൊല്ലു
വൻ കെൾക്കനീ ആത്മാവിനില്ല ജനന മരണവുമാത്മനാ കെൾ ഭാവവു
മില്ല നിത്യാനന്ദ സ്വരൂപൻ നിരാകുലൻ സത്യാത്മക സകലെശ്വരൻ ശാ
ശ്വതൻ സ്വല്പ്രാദി സാക്ഷി സർവ്വാത്മ സനാതനനദ്വയനെകൻ പരൻ പരമൻ
ശിവൻ ആത്മാനാരതസ്യ ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചിതെ ദൃഢമായറിഞ്ഞു ദുഃഖങ്ങളും
ത്യക്താ തുടങ്ങുക കർമ്മസമൂഹവും സമ്പരതൈ ഇനം വിഷാദമുണ്ടാകൊലാ മ്പാ *Bharata*
ഗുരുവചനം നൃപനന്ദനൻ ബ്രാഹ്മണവിധി സംസ്കാര കർമ്മവും ചെയ്തു *performs the funeral*
മാതൃ സൊദരരൊപാ പ്രായശ്ചിത്തനായൊരു ഭരതകുമാരനും താതശരീ

ദമെന്നു ചൊന്നാൻ തന്നിൽ നിന്നാദരവുമുണ്ടെന്നു നിരൂപിച്ചു ഭ്രാതാക്കന്മാരാദര
ന്നാലെ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടാൽ സർവ്വാംഗമെല്ലാമലം കരിച്ചിതെന്നാൻ ഞാനിതെയൊത്ത
നിതാന്തം ശ്രീരാഘവാത്മജയെ സംസ്കരിക്കും വണ്ണമാചരിച്ചു സംസ്കൃതം ദഹനാന്തിലൊ
ദകം ദ്വാദശവാസരെ ദക്ഷിണാ കഴിച്ചിതു പിണ്ഡപൂർവ്വമാരരാൽ വരവരായണങ്ങളാം
രവം ദ്വിജാസ്പദങ്ങൾക്കൊരാധന ഗോധനഗ്രാമരത്നാംബര ഭൂഷണ ലേപനതാം
ബൂലം ന്രുഗമാമെല്ലാമെഷണ ദാനവും ചെയ്തു സസൊദരം പിന്നെ നമസ്കരിച്ചു
ശിവ്വ ചന്ദനമാദാനവും ചെയ്തു പിതൃഭക്ഷണാദ്യം ചിന്താൻ ജ്ഞാനകിലക്ഷ്മണാസം
യുക്തനായുടൻ കാനനം പ്രാപിച്ച രാമകുമാരനെ മാനസെ ചിന്തിച്ചു നന്ദിന

consults with Vasishtha etc about the succession

മാധവ ഭരതനായൊരു ഭരതനും സാനുജനായ്ത്തിരിച്ചിതെ നാനാ നിന്നു നമ്നാനാ
സുഹൃജ്ജനത്തൊടുമനാകുലം വസിഷ്ഠമുനിമുഖ്യൻ മുനികുലസത്തമയാമ്മാ
നുമാസ്സന്നവദരാന്തികെ ഞങ്ങൾ വാസനസന്നിധാനാൽ നിന്നുഞ്ഞാസനെ
മന്ത്രിവിനാനാദനാൽ ശത്രുഘ്ന സംയുക്തനായ ഭരതനെ ഞാൻ വരുത്തിയനെ
മന്ത്രിമാവർകളും മന്ത്രികളൊടും പുരവാസികളൊടുമനേരാനന്ദം വന്നവ
ന്നിരിന്നാൻ കനിഞ്ഞിരുന്ന ഭരതകുമാരനൊടം ഭാഗ്യസംഭവ സംഭവൻ
ചൊല്ലിനാൻ ദേശകാലോചിതമായുള്ള വാക്കുകൾ ദേശികനായ ജ്ഞാനാശ
ചൊല്ലിട്ടുവൻ സത്യസന്ധനവതാതൻ ദശരഥൻ വൃത്തിയിലനാക്രന
ൽ കിടന്നാൻ പുത്രാ ദ്രുദയാത്ഥ മെഷകൈകെയിക്കു ദത്തമായൊരുവ
രമായകാരണം മന്ത്രവ്വ മഭിഷെകം നിന്നക്കു ഞാൻ മന്ത്രികളൊടുമപൊ
ടു ചെയ്തീടുവൻ രാജ്യമരാജകമാം ദവാനാവിനിത്യം രാജ്യമല്ലെന്നു ധരി
ക്കുമാരാനി താതനിയൊഗമനുഷ്ഠിക്കും പെണം പാതകമുണ്ടാമതല്ലാ
ത്തലെവനം ഞാനെന്നാശ്രിയാത്തുഗുണങ്ങൾ നരന്മാർക്കും വന്നുകൂടുന്നുമിത്ര
പ്രസാദത്തിനാൽ ചൊന്നതുകൾ ചെയ്ക വസിഷ്ഠമുനിയൊടു നന്നായതുകൊണ്ടു
ന്നിച്ചു ഭരതനും ഞാനൊക്കനരാജ്യം കൊണ്ടു കിം ഫലം മന്നവനാ

& decides to fetch R.

കന്നുമമദൃഷ്ട ജ്യെഷ്ഠൻ ഞാനുമവനെടക്കിക്കരന്മാരെന്നിങ്ങളതെല്ലാമ
റിഞ്ഞതല്ലൊ മെല്പന്നാളെ പുലർകാലെ പൊകുന്നതുണ്ടു ഞാൻ നളിക
നെത്തെന കൊണ്ടിങ്ങു പൊരുവാൻ ഞാൻ ഭവാനലമന്ത്രിദെവിയുമാ
നാപുരവാസികളുമമാത്യനും ഞാനതിനു [illegible] കനിവപടയൊടുമാന
കരശം രഥപടഹവാദ്യത്തൊടും സെനാഭരനൃപസ്വരതാപസസാമന്തരെ

നീ പാലകനെപ്പെശ്രീരാമനിഷ്ടം സാദരമാത്രമെ കൈകെയി യൊഴിഞ്ഞുള്ളമ്മമാ
രുജനങ്ങളുമാകിട്ടു പൊകെണം രാമനിഞ്ഞാ ഗമിച്ചിട്ടു പെരുകം അങ്ങു
ഭൂമിയിൽ തന്നെ (ശയി) കിടക്കുന്നതെങ്കിലും കൂലഫലങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചു ഭസിതവുമാ
ലെ വന്ദം ചെയ്തു വല്ക്കലവുമുത്തു താപസവെഷം ധരിച്ചു ജടയുത്തു താപം
കലന്നു വസിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഇത്ഥം ഭരതൻ പറഞ്ഞതു കെട്ടവരെല്ലാം നന്നു
നന്നെന്നു ചൊല്ലിനാർ ചിത്തെ നിനച്ചിതു നൊക്കിയാൽ ഭരതം ഉത്തമയാശി
ലത്ത്യുത്തമനെല്ലൊ നിസ്സാധുക്കളെവം പുകഴ്ന്നതെന്നെരം തുവിത്തെവന *Bh. sets out for the forest*
ഭിച്ചു ഭരതനും ശത്രുഘ്നനൊടുകൂട പുറപ്പെട്ടിതു അത്ര സുമന്ത്രിയൊടെന
സൈന്യവും സത്വരം രാമനെ കാണ്മാൻ നടന്നിതു പിന്നെ നിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞ
മൊദത്തൊടും രാജദാരങ്ങൾ കൌസല്യാദികൾ തദാ രാഘവനെത്തന്നെ
കാണ്മാൻ നടകൊണ്ടാർ താപസശ്രെഷ്ഠൻ വസിഷ്ഠനും പത്നിയും താപസവൃ
ന്ദനസാകം പുറപ്പെട്ടു ഭൂമികളിൽ പൊന്നിട്ടും പൊടികളും പ്രൊന്മിഷെ
ന്നു നിറഞ്ഞു പരന്നതു രാഘവപാലെകനാനന്ദവിവശരാം ലൊകരനിഞ്ഞി
ലമാർഗ്ഗവെദങ്ങളും ശൃംഗിവെരാഖ്യാപുരം ഗമിച്ചിട്ടുടൻ ഗംഗാതടെ
ചെന്നിരുന്ന പെരുമ്പട കെകയപുത്രിസുതൻ പടയൊടു മിണ്ടാഗതനാ
യതു കെട്ടു ഗുഹൻ തദാ ശങ്കിതമാനസനായിന്നു തന്നൊടെകിം കരുമൊരെട്ടു *meets Guha*
ചെന്നാനതെന്നെരം സ്വാന്തപാപാഹിശസ്ത്രങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടു തൊണി
കളൊക്കെ ബന്ധിച്ചു സന്നദ്ധരായിരിപ്പിനെല്ലാവരും ഞാനങ്ങു ചെന്നുകണ്ടി
പ്പൊൾ വരുന്നതുമുണ്ടു വൈകിടാതെ തക്കെ ചെന്നവനിച്ചാലവരുടെ
അന്തസ്ഥമറിഞ്ഞിട്ടു വരുന്നതുണ്ടെല്ലൊ രാഘവനൊടു വിരൊധിക്കെന്നുകിലൊ
പൊകരുതാരുമിവരിനിനിന്നുയം ശുദ്ധനെന്നാകിൽ കടത്തുകയും വെണം
പന്ഥിതക്കെത്തും വിഷാദവും കൂടാതെ ഇത്ഥം നിരൂപിച്ചു ഗുഹൻ ചെ
ന്നു സത്വരം കാൽക്കൽ നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ നാനാവിധൊപായനങ്ങളും കാഴ്ച
വെച്ചാനനുവൃത്തിയും തൊഴുതു നിന്നീടിനാൻ ചീരാംബരം ഘനശ്യാമം ജടാ
ധരം ശ്രീരാമമന്ത്രം ജപന്തമനാമയം ധീരം കുമാരം കുമാരരൂപം മഹാധീരം
രഘുവരസൊദരം സാനുജം മാരസമാനശരീരം മനൊഹരം കാരുണ്യ
സാഗരം കണ്ടു ഗുഹൻ തദാ ഭൂമിയിൽ വീണു ഗുഹൊഗാഹമിത്യുക്ത്വാ പ്രണാ
മവും ചെയ്തു ഭരതനുമന്നെരം ഉത്ഥാപ്യ ഗാഢമാലിംഗ്യ രഘുനാഥഭക്തം.

വയസ്യമനാമയവാക്യവും. ഉത്സാഹഗുഹനോടു പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൻ–
–ഉത്തമപുരുഷോത്തമം സമ്പ്രമം (രമ്യം) ഭവാൻ ആലിംഗനംചെയ്തതെല്ലാം
" ഭവാനലൊകാലിംഗനമ്പ്രൂതനാകിയ രാഘവൻ ലക്ഷ്മീഭഗവതി ദെവി
തെക്കൊഴിഞ്ഞു പിടിപ്പിക്കമെലൊരൊരൊ വക്കമതൊക്കൽ ധ്വയസ്സനാകുന്നതു നീ ഭുവന
ത്തികലിന്നിതിനില്ലൊരു സംശയം. മസ്സവെ സൊദരനൊടും ജനകാത്മജ
യൊടുമെതൊരു ദിക്കിൽ നിന്നെപൊക്കകഴിച്ചു രാമനെന്നിയവരെന്നു
പറഞ്ഞു തരിക രാമനൊടുകൂടെന്നു പറഞ്ഞു യാതൊരുടത്തു ഇങ്ങിരാഘവ
നായകൻ സീതയൊടുകൂടെ നിന്ന വിടം ഇദാകാട്ടിത്തരികെന്നു കെട്ടു ഗുഹൻ
തദാവാട്ടമില്ലാതൊരു സന്തോഷചെതസാ ഭക്തൻ ഭരതനസ്സുത്തമനെ
Who shows where R. slept ന്നതൽപ്പിതെത്തിക്കുപിച്ചുടൻ നടന്നിതു നാൻ ഷത്രപ്പെട്ടാന്നിരി രാഘവൻ
സീതയാതത്ര ഗുഹൻ സത്വരം ചൊല്ലിനാൻ കണ്ടാലുമെങ്കിൽ കുശാ
സ്തൃതം സീതയാകൊണ്ടൽ (നെറ്) വല്ലുൻ മഹാശയനസ്ഥലം. കണ്ടു ഭരതനും
ഉൾക്കമ്പാതെപ്പൊദകം തൊണ്ടുപിച്ചു സഗൽഗദം ചൊല്ലിനാൻ ഹാസ്യ
കുമാരിമനൊഹരി ജാനകിപ്രസാദമുള്ളിസ്സു വല്ലതല്പ സ്ഥലെകൊ
മളനിബിഡവള്ളാം സ്സുരാസ്തൃതെ രാമെണ ശെതെമഹാസ്വപം സാകഥം–
ശെതെ കശമയ വിഷ്ടരെ നിഷ്ഠരെ വെത്രെ ദനസീതാമയിയാഗ്രജം സ്സ
നാമദ്ദൊഷകാരണമെലെന്നും ഷിച്ചുമിദെഹമാഷ്ഠ പരിത്യജിച്ചി
ടുവൻ കിൽ വിഷകാരണിയായതെകെകെയിതൻ ഗർഭത്തിൽ നിന്നുജനി
ച്ചു കാരണം ഉത്സത്തിയായതിപാപിയായമെന്നെയും ധിക്കരിച്ചിതെന്നെൻ
പിനൊല്ലും പിന്നെയും ജന്മസാഫല്യവും വന്നിതനുജനിർമ്മലമാനസൻ
ഭാഗ്യവാനെന്നുയും ഞാനുമിന്നു വരികിലെച്ചപ്പൊഴുമെവന്നിന
പൊയതവൻ ശ്രീരാമദാസദാസന്മാർക്കു ദാസനായാശുഭക്തിപൂണ്ടു
ഷണാം ഭാനിത്യം സെവിച്ചുകൊൾവനെന്നാൽ വരും മർത്ത്യ
ജന്മത്തിൻ ഫലമെന്നു നിർണ്ണയം ചൊല്ലു നീയെന്നൊടെ വിടെവസതി
കെറസ്സ്യാതനയന വിടെക്കവെകാതെ ചെന്നാരിങ്ങു [illegible]
ന്നു പൊരുവെന്നു കെട്ടു ഗുഹനരചെയ്താൻ മംഗലദെവതാ
വല്ലഭൻ തൻ കഴിഞ്ഞനെയുള്ളൊരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാൽ പൃത്ഥ്വിയാന്മാവിൽ
points out R's way വെച്ചുസരൻ ഭവാൻ നിർണ്ണയമെങ്കിലൊകെൾക്കമഹാമതെ ഗംഗാ

നദി കടന്നാകലെട്ടുന്നെന്നുള്ളം മംഗലമായുള്ള ചിത്രകൂടാചലം തന്നികടെ വസിക്കു
ന്നിതു സീതയോടു തന്നുടെ സോദരനോടും യഥാസുഖം ഇത്ഥം ഗുഹോക്തികൾ കേട്ടു
ഭരതനും നക്കഗംഗയ്ക്കുമക്കരെ ശീഘ്രം പ്രിയസഖൻ തന്നുമതന്നു നടന്നിതയെസ
ഭരം കൺതുമുദ്രാഗം സമത്ഥംഭവന്തു ശീഘ്രം ഭാരതവാക്യം ഗുഹൻ
സാദരം ഗമ്പാവി ബന്ധ്യ ഗദിയെക്കടത്തുവാൻ തുഞ്ചവഞ്ചി [illegible] സംഭ
മൻ വിസ്താരമുള്ളക്കം മഹാൻ ക്ഷേപണിയം [illegible] സാകുലദേശം നിരക്ഷിദ്
നാനങ്ങൾ തൊണി വരുത്തി നിരത്തിനാൻ ഉന്നതമായൊരു [illegible] മെട്ട
ത്തിലേറം വഹിയെ ആ തോണികൾ [illegible] ശത്രുഘ്നനോടു ഭരത
നെയും [illegible] സത്തമനായ വസിഷ്ഠനെയും തഥാ രാമമാതാവായ കൌസല്യ cross G.
തന്നെയും വാമശീലാം പ്രിയാം കൈകേയി തന്നെയും ഉത്തമയാം സുമിത്രാദേ
വി തന്നെയും ഋഷിശ്രേഷ്ഠന്മാർ മറ്റുള്ളവരെയും ഭക്ത്യാ തൊഴുതു കരേ
റിമന്നു [illegible] കടത്തി [illegible] ഗംഗയെക്കട
ന്നാകലം [illegible] കടന്നിത [illegible] ശീഘ്രം ഭരദ്വാജതാപസാ
ശ്രമം [illegible] വിനാശം [illegible] സന്ത്രതായ
ഭരതനും [illegible] ദൂരത്തു നിന്നു [illegible] മഹാശ്രമം
കണ്ട് സാനന്ദമായി [illegible] അനന്തരം [illegible] മഹാത്മാവാം താ
പസം വിജ്ഞാനമാസിനം വിധിസമം ദൃഷ്ട്വാ [illegible] സാഷ്ടാംഗം
[illegible] ഭക്ത്യാ ഭരദ്വാജമുനീശ്വരം [illegible] ദശരഥനന്ദനം ബാ Bharadwaj greets Bh.
ലകം [illegible] മാസമന്വിതം [illegible] കുശലപ്രശ്നമ്
[illegible] ചെയ്തിട്ടു [illegible] asks why such an army
[illegible] പാലി [illegible]
[illegible]
[illegible] കാരണം [illegible]
[illegible] ഭരദ്വാജവാക്യം ഭ
[illegible] Bharata relates
[illegible]
[illegible]
[illegible] കാരണം [illegible]

ഞാനൊന്നറിഞ്ഞീല രാഘവൻ കാനനത്തിന്നെഴുന്നെള്ളുവാൻ മൂലവും കൈകേ
യിയാകിയ മാതാവു ചൊന്ന വാക്കായതുകൊണ്ടുപോലെ മൂലമിതിന്നുമെല്ലാമെന്നുമുള്ള
ശുദ്ധനെന്നാകിലും ഞാനതിന്നിപ്പാദപത്മം പ്രണാമം ദയാനിധെ ശ്രീരാമചന്ദ്ര
ൻ ഭൃത്യനാകുന്ന ത്വൽപ്രസാദം പാരിലെപ്പൊഴും ഭജിക്കെന്നിയെ മമ മറ്റുള്ള ഭോഗങ്ങ
ളാലെയൊന്നുമുപകാരമില്ലിതിന്നൊരു ശങ്കയില്ലൊരുകാംക്ഷിതം ശ്രീരാഘവചരണ
ങ്ങൾ സേവിക്കെന്നു സംഭാരങ്ങളെല്ലാം മറ്റിവിടെ സമ്പാദിച്ച പൌരവസിഷ്ഠാദികളോ
ടുകൂടവെ ശ്രീരാമദേവനഭിഷേകവും ചെയ്തു രാജ്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു
പോരെണം ഞാൻ പൃത്ഥ്വിയിലെന്നൊരു ധന്യനെന്നെ സമ്പിക്കെണമുള്ള വന്ദനങ്ങൾ കേട്ടു
ഭരതവാക്യം മുനി മംഗലാത്മാനമെനം പുണർന്നിട്ടൊന്നാലിംഗനം ചെയ്തു മുനി

സന്തോഷിച്ചരുളിനാൻ കിം ബഹുനാ വത്സ ഞാനെല്ലാമറിഞ്ഞാൻ ജ്ഞാന
ദൃശാ കണ്ടറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു മാനസെ ശോകമുണ്ടാകൊല്ല കെല്ക്ക നിലക്ഷ്മ
ണനെന്നതും നിന്നെക്കുറിച്ചുമെ ഭക്തിലക്ഷ്മി പതിയായ രാമങ്കൽ നിത്യം ഇന്നി
നി സൽകരിച്ചീടുവൻ നിന്നെ ഞാൻ വന്ന പടയോടുമില്ലൊരു സംശയം
ഊണും കഴിഞ്ഞിട്ടിന്നു രാവിപുലർകാലെ പോണം രഘുശ്രേഷ്ഠന്റെ സന്നിധൌ പുക്കുവാ
ൻ എല്ലാമതുചെയ്കവണ്ണമിനിക്കതിനില്ലൊരു വൈഷമ്യമെന്നു ഭരത

ൻ കാൽകഴുകി സമാചമ്യ മുനീശ്വരനെകാഗ്രമാനസനായതിവിദ്രുതം ഹോമ
ഗേഹസ്ഥനായി ധ്യാനമപ്പൊഴെ ചിത്രകാമസുരഭിയെ തൽക്ഷണെ കാനനം
ദേവേന്ദ്രലോക സമാനമായപ്പൊളുതു ദേവകളായിച്ചമഞ്ഞു തരുക്കളും ദേവ
വനിതമാരായി ലതകളും ഭാവനത്തെ വൈഭവമെത്രയും അത്ഭുതം ഭക്ഷ്യ ഭോജ്യാദി
പെയങ്ങൾ ഭോജ്യങ്ങളും ഭക്തിപ്രസാധനം മറ്റും ഇത്ഥവിധം ഭോജനശാലക
ൾ സേനാഗൃഹങ്ങളും രാജഗേഹങ്ങളും മെത്ത മനോഹരം സ്വർണ്ണരത്നപ്രാന്ത
നിർമ്മിതമൊക്കവെ വന്നിട്ടിതിന്നു പതിന്നു കണ്ടുന്നതുംകളിന്നൊരു ശാസ്ത്രദൃഷ്ടേന
പസിദ്ധനെ സമ്മോദമൊടു തൃപ്തിവരുത്തി മുനിനാൽ പയോധർ സതതസ്യം
ഭരതം സഹോദരരക്ഷ്യാനന്ദപെണ്ണപ്പിച്ചനന്തരം ഇന്ദ്രനായ്ക്കുന്ന ഭര
ദ്വാജമഹർഷി രായാരമരാപതി സന്നിധെ ഉത്ഥാനവും ചെയ്തു മുനി
മുനിയമങ്ങൾക്കു ഭരദ്വാജ പാദങ്ങൾക്കു ചെന്നാന്ത തപസന്തതന്നൊട

ങ്കയും കൈക്കൊണ്ടു വന്ദനമൊന്നും പുറപ്പെട്ടു ചിത്രകൂടാചല
ം പ്രാപ്യ മഹാബലന്മാർ പാർപ്പിച്ചു കൂടെക്കണ്ടി ഭരതകെമിത്രമേയെങ്ങ

ഗുഹനും സുമന്ത്രനും ശത്രുഘ്നനും താനമാതൃജനൻ തദാ ശ്രീരാമസംദർശന
കാംക്ഷയാ മന്ദമാരാഞ്ഞു നാനാ തപോധനമണ്ഡലെ കാണാഞ്ഞൊരൊരൊ
മുനിപുത്രന്മാരോടു താണുതൊഴുതു ചൊദിച്ചു മത്ര്യാദരം കുതപാഴുന്നു asks for Rama
രഘൂത്തമനതസൌമിത്രിയൊടും മഹീപുത്രിയൊടും മുദിത്തമനായ
ഭരതകുമാരനെ നാട്ടുതാരന്താപസന്മാരുടെ ചൊല്ലു ഉത്തരത്തിരെ
സുരസരിത്തീരമുള്ള ചിത്രകൂടാദ്രിതൻ പാർശ്വമഹാശൈലത്തിൽ ഉത്തമമാ
ശ്രമത്തിൽ വാഴുന്നതെന്നു കേട്ടതും കൌതുകത്തൊടു ഭരതനും തന്റെ
പരിജനത്തൊടു കാണപ്പെട്ട ചിത്രകൂടത്തിലായ മാലചന്ദനവൃക്ഷംപു
ഷ്പഫലദലവൃക്ഷവല്ലീതരുഗുല്മരമണീയകാനനമണ്ഡലെ തെക്കുകദ
ളിചൂതപനസങ്ങളാമ്രാതകങ്ങളും നാഗപുന്നാഗങ്ങൾ കേരവൃക്ഷങ്ങ
ളും കോവിദാരങ്ങളും കരവീരചമ്പകാശോകതാലങ്ങളും മാലതീജാതി
പ്രമുഖലതാവീഥികളായ തമാലസാലങ്ങളും ഭൃംഗാദി നാനാവി
ഹംഗനാദങ്ങളും കുരംഗമാതംഗപ്ലവംഗകരംഗാദി നാനാമൃഗപ്രാന്ത
ലക്ഷ്യം ഭദ്രാസമാലൊക്യ കുരു ഭരതനും വൃക്ഷാഗ്രസംലഗ്നവല്ക്കലാലം worships his hut
കൃതം പൃഷ്ഠരാക്ഷാശ്രമം ഭക്ത്യാവണങ്ങിനാൻ ദൂരെ പദാനായ ഭരതനെ
നേരം മാർഗ്ഗരജസിപതിഞ്ഞ കാണായിതു സീതാരഘുനാഥപാദാര
വിന്ദങ്ങൾ നൂതനമായികിതെ ശോഭിതം പാദപന്നം ഞങ്ങൾ ഗാണ്ഡ്യധ്വജവ
ജ്രമത്സ്യാദിരേഖാങ്കിതമംഗലമാനന്ദമഹാനായി വീണുരുണ്ടും പ
ണിഞ്ഞും കരഞ്ഞും തദാ രേണുതൻ മെനിയിൽ കോരി മിട്ടിടിനാൻ
ധന്യോഹമിന്നഹോ ധന്യോഹമെത്രയും മന്നും മഹാകൃതം മഞ്ഞും പു
രം പരം ശ്രീരാമപാദപദ്മാഞ്ചിതമുതലമാരാൽ വിരക്കക്കാണ്മാൻ വക്കാ
ശപ്പം വന്നതെല്ലാം മുഹുശ്ച്ശ്രദ്ധവാം സൃഷ്ടകളെ പൂജണം ചെയ്തു മൂല്യ
നതെന്നപ്പം തെ യാമ്യ മീശനും ദേവകദംബവും വെദങ്ങളും നാര
ദാദിമുനികളും ഞങ്ങളും മനലോൽ ഭക്ത്യാമരസ്യതല്പിതമാനസാന
ന്ദപൊഷ്ക്കലാക്ഷനായി മന്ദമന്ദം പരമാശ്രമസന്നിധെയ ചെന്നുതി
ന്നൊരുതെന്നുത്ത കാണായിതു സുന്ദരം രാമചന്ദ്രം പരമാനന്ദമന്ദിര
മിന്ദ്രാദി വൃന്ദാരകവൃന്ദവന്ദിതമിന്ദിരാമന്ദിരൊരസ്ഥലമിന്ദീവര
ശ്യാമനിന്ദീവരലൊചനം ദുർവ്വാദളനിഭശ്യാമളം കൊമളം പുഷ്പങ്ങളും

4. Rama നിലത്തിരുന്ന ലക്ഷണം രാമം ജടാമകുടവല്ക്കലാംബരം സൌമ്യം ബാദ
പ്രസന്നവക്ത്രാംബുജം ഉദ്യത്തരുണാരുണനയനശോഭിതം വിദ്യുത്സമാംഗി
യാം ജാനകിയോടു വിദ്യുന്മാലയോടിരിക്കുന്നൊരു വിളങ്ങാത
മാനമാത്മാനമവ്യാകുലം പക്ഷസിദ്ധിവത്സലക്ഷണമവ്യയം ലക്ഷ്മീനിവാസം
ജഗന്മയമശ്വത്ഥലക്ഷണസേവിതപാദപങ്കജം ലക്ഷണലക്ഷ്യസ്വരൂപം പു
രാതനം ദക്ഷാദിസേവിതം പക്ഷിരാജവാഹനം രക്ഷോവിനാശനം രക്ഷോവിലക്ഷ
ണം ചക്ഷുശ്രവണപ്രവരപര്യങ്കം കക്ഷീവിതാനേകപത്മജാസ്യം പരംകാ
രുണ്യപൂർണ്ണം ദശരഥനന്ദനമാശ്രിതവാത്സല്യകം മനോഹരം ദുഃഖവിച്ഛി
ത്യം ഭക്തിപൂണ്ടുകൊണ്ടു തൃക്കാൽക്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചിതന്നേരം രാഘവനെയും
(who receives them kindly) ശത്രുഘ്നനെയുമാമോദമോടെടുത്തു തൃക്കൈകളാലാലിം
ഗനം ചെയ്തു ദീർഘനിശ്വാസവുമാശ്ലേഷിച്ചുകൊണ്ടു ദീർഘനേരത്തേക്കിരി
ന്നു ബാഷ്പോദകം ദീർഘകാലം പാർത്തു സോദരന്മാരെയും എത്തി സംഗമിച്ചരികെ
ത്തു പുനരപി വത്സന്മാരെ സന്തുഷ്ടമനസ്സാനന്ദബാഷ്പകസ്സസംഗമെയ്ക്കൊണ്ടൊരു സൌ
മിത്രിയും തത്സമയെ ഭരതാംഘ്രികളിൽ വീണിതന്നാൻ ശത്രുഘ്നനുമക്കാലം കൈകൊ
ണ്ടു സൌമിത്രിതൻപാദാംബുജങ്ങൾ കൂപ്പിനാൻ ഉഗ്രദുഃഖാന്തകരായ പശു
ക്കളമതിഗൂഢമായ ശയം കണ്ടപോലെ തദാവെഗാനുസന്ധിയെന്നപോലെ കഷ്ടങ്ങളു
രാഘവനമ്മമാരെ എന്നിവൃത്തം രോദനം ചെയ്യുന്ന മാതാവിനെക്കണ്ടു പാ
ദങ്ങളിൽ നമിച്ചാൻ രഘുനാഥനം ഹസ്തപത്മങ്ങളാൽ കൈകൊണ്ടു കൌസല്യയും
പുത്രനെ ബാഷ്പധാരാഭിഷേകം ചെയ്തു ഗാഢമാശ്ലിഷ്യ ശിരസി മുകർന്നു ടന്നൂറ
ഢവേദം ഹൃലയസ്തുരസ്തുത ദാന്ത്രമാതാക്കളും മാതൃജനത്തെയും പിന്നെ
നമസ്കരിച്ചിതനാദരാൽ ലക്ഷ്മണൻ താനുമപ്പൊഴേ. വണങ്ങിനാൻ ലക്ഷ്മീസ
മയായ ജാനകിതന്നെയും ഗാഢമാശ്ലിഷ്യ കൌസല്യാദികൾ സമാരൂഢവേദ
നം പൂണ്ടിതന്നാർ കണ്ണീർ തത്സമാഗമേ. ദൃഷ്ട്വാ ഗുരുവരം ഭക്ത്യാ വസിഷ്ഠമ സാ
ഷ്ടാംഗമായ് മാറു മറ്റുടൻ നമ്പാ രഘൂത്തമനാശു ചൊല്ലിനാൻ എന്തെയും ഭഗവാൻ
(asks after his father) താതനെന്നിങ്ങുകൂടെ താതന സൌഖ്യമല്ലീ മമ മാനസെ വെദനയുണ്ടാകുന്നതെ
ന്നെപ്പിരികയാൽ എന്നെന്നു ചൊന്നതെന്നോട്ടു ചൊല്ലീട്ടു വാൻ എന്നു സൌമി
ത്രിയെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. രാമവാക്യം കേട്ടു ചൊന്നാൻ വസിഷ്ഠനും ധീമതാം
ശ്രേഷ്ഠൻ താതൻ തന്റെ മൃത്യു കേട്ടു നിന്നെ പിരിഞ്ഞതിനാൽ തനിക്കു വിരഹിച്ചു മന്നവൻ പി

ന്നെയും പിന്നെയും. ദുഃഖിച്ചു രാമ രാമെതി സീതെതി കുമാരെതി രാമെതി ലക്ഷ്മ
ണെതി പ്രലാപം ചെയ്തു ദേവലോകം ചെന്നു പുക്കാനരികന്റെ ദേവഭോഗ
നുഭവിച്ചു സന്തുഷ്ടനായി കണ്ണുലാഭംഗ്രുവചനം സമാകർണ്യ രാഘവൻ പി
ന്നെ ഭ്രാതാവെ തൻ കഷ്ണമ്ചെയ്യ വിലാപിച്ചിതെറ്റവും ലക്ഷ്മണനൊടും
ജനനിജനങ്ങളും ദുഃഖമാലൊൽക്കടമായ് മറ്റുള്ള ജനങ്ങളുമൊക്കവെ വാവിട്ടു കരഞ്ഞു
തുടങ്ങിനാർ ഹാ താതമാം വരിഞ്ഞു വിധിവശാലെ തൊന്നുമിക്കിന്റെ *R's lamentation.*
പൊയിതൊക്കെ ഭവാൻ ഹാ ഹാ ഹതൊഹമനാഥൊസ്മി നിസ്സ വെിനലൂമി
പ്പുതാരന വരം ദേവമിനിക്കു ഇഷ്ടിടുന്നതുണ്ടു താൻ മൊഹമിനിയെ
നിക്കില്ലിങ്ങിവിടെ സീതയും സെനമിത്ര താനതെവണ്ണമെ വാരണം *Sita etc mourn with him*
ചെയ്തു വീണിതിനാർ ഭ്രാതാവിന്റെ തർപ്പണം വസിഷ്ഠാദികൾ കെട്ടവരും ത്താ
പമൊട്ടും തിലവനമായിനാർ മനാകിനിയിലിറങ്ങിക്കുളിച്ചവർ മരണെതരമൂര
കക്രിയയുമെയ്ത്താർ പിണ്ഡമുമ്യസ്നിതൈ ഗ്ഘിവല്ലിയ വിണ്യാകനിഷ്ഠിതാണം കൊണ്ടു
വെച്ചിട്ടു ഞാനൊരന്നം താൻ ഭുജിക്കുന്നതു മൂതസാദരം നൽകപിതൃക്കൾക്കമെ
ന്നെല്ലാ വെദസൂക്തികൾ വിധിച്ചിതെന്നാൽ ദുഃഖം വെദനവിഷ്ടു ദാനനന്തര
ം ശ്രാദ്ധസ്നാനം കഴിച്ചു വൃത്രായിസവം ചെയ്തു ഞസ്നാനാദനന്തരം പ്രാപിച്ചിതാശ്രമം
അന്നുപവാസവും ചെയ്തിതെല്ലാവരും വന്നിരിപ്പിതിനാനാമിത്ര ദേവനം മന്ദാ
കിനികൾ കഴിച്ചുന്നു സന്ധ്യയും. വന്ദിച്ചു ചൊന്നാശ്രമെ വസിച്ചിതിനാർ ഞ്ഞതെ
രമയും ഭരതനും രാമനെ ചെന്നു തൊഴുതു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ രാമ രാജപ്ര
ഭൊ രാമ മഹാഭാഗ മാമകം വാക്യം ചെവിതന്നു കെൾക്കെണം ഞങ്ങളെയെന്നഭി
ഷെകസംഭാരങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാടുത്ത കൊണ്ടിനിവെകത്തെ ചെയ്കവെണമ
ഭിഷെകവും. പാലനമെയ്ക രാജ്യം തപ്പിവെച്ചും യതിഷച്ചിതം ജ്ഞാനിയെന *Bharata begs R. to be crowned*
ല്ലൊ ഭവാൻ ക്ഷത്രിയാണാമതിശ്രെഷ്ഠമംഗളം പ്രജാപരിപാലനം ധർമ്മമെ
ധാർമ്മികം ചെയ്തു കിൾ്ത്തിരം വിശ്വമെല്ലാം പരത്തികലതംന്ന പെ പുത്രരെയും
ജനിപ്പിച്ചു രാജ്യം. നിജപുത്രകലാക്കി വനത്തിനു പൊകെണം ഇപ്പൊഴനചി
തമത്രെ വനവാസമൽഭുത വിക്രമ നാഥ പ്രസീദ മാതാവു തന്നൊടു
പ്പുതം താപകെ ചെതസി ചിന്തിക്കരുതു ദയാനിധെ ഭ്രാതാവു തന്നുടെപാദാ
ം നുജം. ശിരസ്സാ ദായ ഭക്തിപൂണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ദണ്ഡനമസ്കാരവും ചെയ്തു
അഞ്ജലിപണ്ഡിതനായ ഭരതകുമാരനു ഇത്ഥം രാഘവൻ സംഗമാരൊ

R. prefers obedience to the father

പ്രേഷിതനായൊരു ദനവ്വണ്ണം ചൊല്ലിനാൻ മമ വാക്യമത്ര കേട്ടാലും കുമാ
രാ നീ യഥായോക്തം മയാ തത്ര പൈപാസ്ഥിരം താതനെന്നെ പ്പതിന്നാലു
സംവത്സരം പ്രീതനാക്കുന്നു നഃ വാഴ്കെന്നു ചൊല്ലിനാൻ എതാന്നിനാക്കുരാ
ജ്യം മാതൃസമ്മതം ദത്തമാകിലുമന്നെ രന്നുതകാരണം ചെതസാ പാക്കിൽ മുക്കി
നിവക്കുമിത്താതനിയൊഗമനുഷ്ഠിക്കയും വെണം യാതൊരുത്തൻ പിതൃവാക്യ
ത്തെ ലംഘിച്ചു നിത്യപിതൻ വസിക്കുന്നതു ഭൂതലെ ജീവന്നതനവൻ പിന്നെ ന
രകത്തിൽ വെവ്വം മരിച്ചാൽ എന്നതു നിർണ്ണയം ആകയാൽ നീ വനിപൊയിക രാജ്യവും
പൊകത്താൻ ദണ്ഡകത്തിൽ വാണിട്ടുവൻ രാമവാക്യം കേട്ടു ചൊന്നാൻ ഭരത
നും കാമുകനായ താതൻ മൂഢമാനസൻ സ്ത്രീജിതൻ ഭ്രാന്തനുന്മത്തൻ വയൊധി
കൻ രാജഭാവം കൊണ്ടു രാജ്യമാനസൻ ചൊന്ന വാക്യം ഗ്രാഹ്യമല്ല മഹാമതെ
മന്നവനാകുവാൻ വാഴ്കമയൊ എന്നു ഭരതവാക്യം കേട്ടു രാഘവൻ പി

will not allow him to have been weak

ന്നെയും മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു ചൊല്ലിനാൻ ഭൂമിഭർത്താവിതാനാരീജിതനല്ല
കാമിയുമല്ല മൂഢാത്മാവുമല്ല കേൾ താതനസത്യഭയം കൊണ്ടു ചെയ്തിതെന്നു
മെ ദോഷം പറയരുതൊരിക്കലും സാധുജനങ്ങൾ നരകത്തിലുമതിഭീതിപൂണ്ടി
ടുമസത്യത്തിൽ മാനസെ എങ്കിൽ ഞാൻ വാഴ്കൽ വനെ (4 days.) നിന്നിരുവടി സങ്കടമെ

nor to make any change

നിയെ രാജ്യവും വാഴ്ക നീ സൊദരനിതിഥം പറഞ്ഞതു കെട്ടു നിസ്സാരം രാഘവ
ൻ പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൻ രാജ്യം നിന്നുടെ നിക്കു വിപിനവും ദത്തന്നാം താതൻ
വിധിച്ചതു മുന്നമെ പ്രത്യയമായ നഷ്ടിപ്പാൽ നമുക്കതു സത്യ വിരൊധം വരു
മെന്നു നിർണ്ണയം എങ്കിൽ ഞാനും നിന്തിരുവടി പിന്നാലെ കിങ്കരനായ്ക്കിത്താ
ന്മജനെപ്പൊലെ പൊരുവൻ കാനനത്തിന്നു തരുതെങ്കിൽ ചെരുവൻ ചെ

Bh. resolves to be R's servt or die by fasting;

ന്നു പരലൊകമുടൻ ഞാൻ നിരാഹാരവ്രതം സേനദേഹമുപേക്ഷിപ്പതിനുറവ
മായി നിരാശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു ദർഭ വിരിച്ചു കിഴക്കു തിരിഞ്ഞിരുന്നപ്പൊൾ വെയില
ത്തു വൃക്ഷ ഭരതനും നിശ്ചയത്തിൽ കണ്ടുഗ്ര രഘുവരൻ തൻ ബൊധനാർത്ഥം
നയനാന്ത സംജ്ഞയാ ചൊന്നാൻ ഗുരുവിനൊടപ്പൊൾ വസിഷ്ഠനും ചെന്നു

until Vas. brings him to rights (by revealing the secret of R's birth!)

കൈകെകീ സുതനൊടു ചൊല്ലിനാൻ മൂഢനായീടൊല കേൾക്ക നീ എങ്കി
ലൊ ഗൂഢമായൊരു വൃത്താന്തം നൃപാത്മജ രാമനാകുന്നതു നാരായണൻ
പരൻ താമരസൊത്ഭവൻ പ്രാർത്ഥിക്ക കാരണം ഭൂമിയിൽ സൂര്യകുലത്തിൽ
അയൊദ്ധ്യയിൽ ഭൂമിപാലാത്മജനായി പിറന്നിതും രാവണനെ കൊന്നു ധർമ്മ

ത്തെ രക്ഷിച്ചു ദേവകളെ പ്രതിപാലിച്ചുകൊള്ളുവാൻ യോഗമായാദേവിയായ
തു ജാനകീദേവി പ്രവരനാകുന്ന ലക്ഷ്മണൻ രാവണനെ കൊൽവതിന്ന
വനത്തിന്ന ദേവകളാൽ പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെട്ടു രാഘവൻ മന്ഥരവാക്യവും കൈകെയി
യിത്ത നിബന്ധനവും ദെവകൃതമെന്നിക നിശ്ചിത്ത്വാമദെവനിവൃത്തനാക്കുകയ
ള്ളൊരാശ്രഹണി പരിത്യജിച്ചിട്ടുകാരണം വൃത്താന്തമിങ്ങിനെയാസ്വരംസിരാ
ജ്യമിങ്ങു പോകമടയാതെ മന്ത്രികളോടും ജനങ്ങൾ ജനത്തൊടുമനുമിച്ചുതപ
ടയൊടു മിപ്പൊഴു ചെന്നയൊദ്ധ്യാപുരിപുക്കു വസിക്കനിവന്നിട്ടമഗ്നൃത്താന്ന
ൻ ജനംദെവികളിരെഴു സംവത്സരാവധൌ രാവണനതന്നെ വധിച്ചു പൃക്കം"—
ജ്ഞാനചർമ്മിക്കു കെട്ടു ഭരതനും ചിത്തെ വളന്നൊരു വിസ്മയം കൈകൊണ്ടു
ഭക്ത്യാ രഘൂത്തമസന്നിധൌ സാദരം ഗത്വാ ഉന്മസ്തു പാദസെവാരതം "പാദു
കം ദെവി രാജ്യരാജ്യായ തെ പാദസ്യ ഭൂമൌ ഷെവിച്ചു കൊള്ളുവാൻ യാ
വത്തുവാഗമനം ദെവ ദെവാ തവ ദെവാ നാരതം ഭക്തിച്ചിട്ടുവാൻ" ഇത്ഥം
ഭരതൊക്തി കെട്ടു രഘൂത്തമൻ പൊൽത്താരടികളിൽ ചെർത്തമെതിയടി ഭക്തി
മാനായ ഭരതന്നു നൽകിനാൻ നമ്പാപരിഗ്രഹിച്ചിരുന്നാൻ തമ്പിയും ഉത്തമര
ത്നവിഭൂഷിതപാദുകളുത്തമാംഗെ ചെർത്തു രാമനെ വന്ദനെ ഭക്ത്യാ പ്രദക്ഷി
ണം ത്രിവാരം നമസ്കരിച്ചു ന്ധായവണിച്ചു ചൊന്നാ സഗൽ ഗദ്ഗദം "മമ്പ ഞ്ചമ്പതുമ്പു
പ്രഥമെ ദിനെ ഭവാൻ വന്നില്ലെന്നു വന്നിട്ടുകിൽ പിന്നെ ഞാൻ നാന്യ ദിവസ
മഷ്ന്നിജ്വലിപ്പിച്ചു വഹ്നിയാൽ മരിക്കുന്നത ഞങ്ങ്ലൊ"- എന്നതു കെട്ടു രഘുവ
രിയും നിജ കണ്ണിരും തുടച്ചൻപൊടു ചൊല്ലിനാൻ "അങ്ങിനെ തന്നെ പൊര
നരമില്ലതിനങ്ങ ഞാനന്ന തന്നെ വരും നിണ്ണയം" എന്നരുൾ ചെയ്തു വിടയും
കൊടുത്തിതു യത്നാൽ ഭരതൻ നമസ്കരിച്ചിരുന്നാൻ പിന്നെ പ്രദക്ഷിണവും ചെയ്തു
പറിച്ചു മന്ദമന്ദം പുറപ്പെട്ടു ഭരതനും മാതൃജനങ്ങളും മന്ത്രിവരന്മാരും ഭ്രാ
താവുമാചാര്യനും മഹാസെനയും ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ ചെർത്ത ചിത്തം ചെർത്തു കൊ
ണ്ടാശ്രയമൊരൊന്നനെ കൊണ്ടു വെഷിരുന്നാർത്തും ഗിരിവരായിരവനായ ഗുഹനെ
യും മംഗലവാചാ പറഞ്ഞയച്ചിരുന്നാൻ മുമ്പിൽ നടന്നു ഗുഹൻ വഴികാട്ടുവാൻ
പിമ്പെ പെരുമ്പടയും നടകൊണ്ടിതു കൈകെകിനാലും സുതാനവാരം
കൊണ്ടു ശൊകമകന്നു നടന്നു മകനുമായി ഗംഗ കടന്നു ഗുഹാനവാതെ ദന
നാലംഗപ്പടയൊടു കൂടക്കുമാരന്മാർ ചെന്നയൊദ്ധ്യാപുരി പുക്കു രഘുവര

Bh asks for R's shoe — to set on the throne

& departs

൫൦

ത്തന്നെയും ഇരിക്കുന്ന ഇരിക്കുന്നതിനും ഭക്ത്യാ വിശുദ്ധ സ്വച്ഛ്യാ പുരവാസികൾ നി

ന്ദ്യ സ്വരവേന വസിച്ചതെല്ലാവനും താപസവേഷം ധരിച്ചു ഭരതനും താപ

ന ശത്രുഘ്നനും തന്നോടുകൂടെ ചെന്ന നന്ദിഗ്രാമത്തിൽ പാർത്തു പ്രകൃതിവർത്ത

നനും ജഗദ്വാസികൾക്കെല്ലാം പാദുകം വെച്ചു സിംഹാസനെ രാഘവപാ

ദനുരൂപമെന്ന സങ്കല്പിച്ചു സന്തതം ഗന്ധപുഷ്പാദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടു പൂജിച്ചുകൊ

ണ്ടിരിക്കെ നിന്നു സേവിച്ചാരിവരും. | നാനാമുനിജനസേവിതനായ

Rama proceeds farther South (Dandaka)

രാമനവധീരൻ മനോഹരൻ രാഘവൻ ജാനകിയോടും വനങ്ങളൊക്കും

ദയാമാനസനും കലൻ ചിലദിനം ചിത്രകൂടാചലെ വാണൊരനന്തരം ചിന്ത

നിച്ചുറച്ചു കണ്ടു രഘുത്തമൻ മിത്രവർഗ്ഗങ്ങളയോദ്ധ്യയിൽ നിന്നുവന്നെത്തു

മിവിടെയിരുന്നാലെന്നിട്ടുടൻ സത്വരം ദണ്ഡകാരണ്യത്തിനായ്ക്കൊണ്ടുപല

ബോധം ഗമിച്ചിട്ടുകവെണ്ടതെന്നും വിചാരിച്ചു യതിസ്ത്രീസ്വതയുമത്യന്തമായ

സേനമിത്രയുമായ്ക്കൂടാതെ ജാ ചിത്രകൂടാചലം രാഘവൻ സ്വത്തു സന്ധൻ

ടകൊണ്ടാൻ വനാന്തരെ അത്രിതന്നാശ്രമം പുക്കുമുനിനതനെ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചു

vis. Atri

രഘുനായകൻ രാമനൊഹമത്ര്യധര്യൊനിമമഹാമുനെ ശ്രീമൽ പദനവകാണാ

യകാരണം" സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണു നാരായണൻ പരൻ ലോകരക്ഷണത്തി

ന്നു മുനിനന്ദനം പൂജിച്ചിതർഘ്യപാദ്യാദികൾ കൊണ്ടു തൽഭാര്യഭാര്യാവിനം

പിന്നെമുനിവരൻ ചൊല്ലിനാൻ ഭൂപാലനന്ദനനമ്മോടെരട്ടുചൊല്ലൊല്ലെഴുതമ

ന്നെടപത്നിയുണ്ടകകൾ പരിഷ്ടും വൃദ്ധതപസ്വിനിമാരിൽ വെച്ചുത്തമയാ

യ ധർമ്മജ്ഞ തപോധന വണ്ണശാലാന്തർഗ്ഗൃഹെ വസിക്കുന്നതെന്നുകണ്ടാലും

& Sita visits Ahalya

ജനകനന്ദന ചെ" പൊന്നതുകെട്ടു രാമാജ്ഞയാ ജാനകിചെന്നനസൂയാ

പാദങ്ങൾ വന്ദിച്ചനാൾ" വന്നസേവകിക്കനിതെന്ന ജനകാത്മജെ സന്തോഷമുമ

ന്നോടെല്ലാ ചൊല്ലി നിവന്നസേവിച്ചു ചെത്താലിംഗനം ചെയ്തു തന്ധഭാവംതെ

ളിഞ്ഞു മുനിപത്നിയും ദിവ്യകുണ്ഡലവിനാൽ നിർമ്മിതമായുള്ള വിശ്വകർമ്മാവൊഹ

നമായ ഉരുക്കലവും കുണ്ഡലവും ദിവ്യ അംഗരാഗവുമെന്നിവമന്ധനാന്ധമനസൂയ

നൽകിനാൾ" നന്ന പാതിവ്രത്യമാർന്ന രാഘവനോടുകൂടെ നീ പൊന്ന

തുമുത്തമം കാനനത്തിനക്കരയാന്തിരിക്കയും കാന്തനാകുന്ന വല്ലഭനോടും

ചെന്ന മഹാരാജധാനിയകം പുക്കുനന്നായ്പ്പെരിച്ചു സുഖിക്കും വസിക്കനിത്തുമ

മനുഹാരവും കൊടുത്താദരാൽ ഭർത്തൃദൈവതമകന്നയച്ചിതിനാൾ ത്രപ്പമാ

ഷ്ടവരെയും ഭജിപ്പിച്ചിത്തുഷ്ടികലൻ തപോധനനൊക്കെയും ശ്രീരാമനൊട
നുജ്ഞ ചെയ്തു ഭവാനഹൊ നാരായണനാകുന്നതെന്നറിഞ്ഞ നഹം നിയഹൊമം
കാജ്ഞകളിൽ വാസിനാം സമ്പൂർണ്ണകാരിണിയായ ഉൽപ്പത്തിസ്ഥിതിസംഹാരകാരിണീ മൂന്നി
നുവാത്ര്യം കെട്ടതൊക്കെയും വസിഷ്ഠൻ രഘുനാഥനും ഭവനം ദേവിയോടെ
സന്തുഷ്ടരായിട്ടെവമെന്നാൾക്കിളിപ്പൈതലക്കാലമെ (ശ്രീമദദ്ധ്യാത്മ
രാമായണെ ഉമാമഹെശ്വരസംവാദെ ഭക്തകെരളഭാഷാഗാനെ അയൊദ്ധ്യാകാണ്ഡം
സമാപ്തം.) ശ്രീ ശ്രീരാമചന്ദ്രായ നമഃ ശ്രീപാർവ്വതിപരമെശ്വരാഭ്യാം നമഃ ശ്രീ III
സരസ്വത്യൈ നമഃ ശ്രീകൃഷ്ണായ നമഃ ഹരിഃ ഹരിഃ ഹരിഃ ‖ ബാലികെ ശുകകുലമൌലി *introduction*
മാലികെ ഗുണശാലിനി ചാരുശീലെ ചൊല്ലീടു മടിയാതെ നീലനീരദനിഭ
ൻ നിർമ്മലൻ നിരഞ്ജനൻ നീലനീരജദലലൊചനൻ നാരായണൻ നീലലൊ
ഹിതസെവ്യൻ നിഷ്കളൻ നിത്യൻ പരൻ കാലദെശാനുരൂപൻ കാരുണ്യ
നിലയനൻ പാലനപരായണൻ പരമാത്മാവു തന്റെ ലീലകൾ കെട്ടാൽ
മതിയാകയില്ലൊരിക്കലും ശ്രീരാമചരിതങ്ങളിലും വിശെഷിച്ചു സാരമാ
യൊരു മുക്തിസാധനരസായനം ഭാരതീഗുണരൂപപരമാമൃതമെല്ലാവരാ
ലെപറകെന്നുകെട്ടു പൈങ്കിളി ചൊന്നാൾ ബാലലൊചനൻ പരമെശ്വര
ൻ പശുപതി ബാലശീതാംശുമൌലി ഭഗവാൻ പരാപരൻ പ്രാലെയാചലമ
കളൊടരുൾചെയ്തിതെന്നാൽ ‖ ബാലികെ കെട്ടുകൊൾക പാർവ്വതി ഭക്തിയൊടെ
രാമനാം പരമാത്മാവാനന്ദരൂപാത്മാരാമനദ്വയനെകനവ്യയനഭിരാമൻ
അത്രിതാപസപ്രവരാശ്രമെ മുനിയുമായത്ര വസിച്ചു പുലർകാലെ നന്നാ *Atri shows them the way*
നുപ്രത്യൂഷസി സ്നാനം ചെയ്തു നിത്യകർമ്മവും ചെയ്തു താപസ [illegible]
സ്ഥാനമാരംഭിച്ചാൻ പൃച്ഛതി കൊൽ ഭവെൽ പുത്രന്മാർക്കുമിമശ്ശില
മഞ്ജിതമാം ദണ്ഡകാരണ്യത്തിന്നു ഭണ്ഡമെങ്കിലെ പൊവാൻ നുമുനിക്കെന്നും
പഞ്ജിതശ്രെഷ്ഠകരുണാകിലെത്തെ പാന്ഥരെന്നും പെരുവഴികൾ
ന്നമിങ്ങിനിപ്പൊൾ കെണം ശിഷ്യരിൽ ചിലരയുംകൂടെ
ക്രമത്തിൽ മാമുനി കെട്ടു ഫലം ചെയ്തു
മാർഗ്ഗം ഭവാനെവർക്കു കാട്ടിടുന്നതൊരുത്തമെന്നാൽ വഴികാട്ടിടുവ
ൻ ശിഷ്യരും സങ്കടം കാട്ടിടും ശിഷ്യ
രെല്ലാം ചെയ്യുവിൻ നടക്കുന്നവരൊട്ടു ചൊല്ലിയ മുനിതാനു

ചൊട്ടു പിന്നാലെ ചെന്നാൻ അനന്തരം തിരിഞ്ഞുനിന്നരുളിച്ചെയ്തു ഗനിത
നൊട്ടു രാഘവൻ ചെങ്കൽ വന്ദിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വം നിന്തിരുവടികനിഞ്ഞെഴുന്നെള്ളുക
വെണം തിരികെ ശിഷ്യജനങ്ങളെല്ലാം വഴികളെ "എന്നുകെട്ടാശീർവ്വാദം
ചെയ്തുടൻ മന്ദം മന്ദം ചെന്നതൻ വസിഷ്ഠ ശാലപുക്കിരുന്നരുളിനാൻ പിന്നെയും
കൌശമായം നടന്നാരവരപ്പൊൾ ഗൃഹത്തിലാശ്ചര്യമഹാ വാഹിനികാണാപ്പു
ന്നനന്തരം ശിഷ്യകളൊടരുളിച്ചെയ്തു രാഘവൻ "ഈ നദികടപ്പതിനെന്തുപാ
യമുള്ളതു" എന്നു കെട്ടവർകളും ചൊല്ലിനാർ "ഉണ്ടു ദണ്ഡം" മന്നവനല്ലൊ

his disciples cross the river

തൊണിയുണ്ടെന്നു ധരിച്ചാലും വെഗനത്തങ്ങൾ കടത്തിടുന്നതുണ്ടു താനും
ഞാകുലം വെണ്ടീല നിങ്ങൾക്കതെള്ളൊ പനിലയം എങ്ങിലൊ തൊണികരെനിടാ
മെന്നവർ ചൊന്നാർ ശങ്കകൂടാതെ ശിഷ്യം തൊണിയും കടന്നിതു ശ്രീരാ
മൻ പ്രസാദിച്ചു താപസകുമാരകന്മാരൊടു നിങ്ങൾ കടന്നു പൊകെന്നു ചൊ
ന്നാൻ ചെന്നിട്ടനന്തിപാദം വന്ദിച്ചു കുമാരന്മാരൊന്നൊഴിയാതെ രാഘവപ്ര
ത്താനുമതിയെഴർ ശ്രീരാമ സൌമിത്രി ആത്മജന്മാരും മഹാ ഘൊരമായുള്ള മഹാ

Description of jungle

കാനനമകം പുക്കാർ ഝില്ലീരവം കാരന്ദനാദമഞ്ചിരത്തിംഹവ്യാഘ്രശല്യാദി
മൃഗഗണങ്ങൾ മാതെ പെഴിതം ഘൊര രാക്ഷസകുലസെവിതം ഭയാകുലം ക്രൂരസ
ത്വാദികൾ കണ്ടു രാഘവൻ ചൊന്നാൻ ലക്ഷ്മണ പാർശ്വപ്പാറവും നൊക്കിക്കൊൾക

Cautious march

ഭക്ഷണാർത്ഥികളെല്ലാം രാക്ഷസാം പരിഷകൾ പിന്തിരിന്നാരും ഘിയകുലക്കയും
വെണം നല്ലൊരു ശരമുരിച്ചുകൊൾക കൈകളിൽ മുൻപിൽ നീ നടക്കണം
വഴിക്കെ പെദവിയും പിന്നാലെ ഞാനും നടന്നിട്ട വെൻ ഗതിഭയം പര
പരമാത്മാവിവാത്മാക്കൾക്കു മദ്ധ്യസ്ഥയാകും ദെവിയാം മഹാമായ ശക്തിയെന്നതു
പൊലെ നമ്മുടെ മദ്ധ്യെ നടന്നീടുകവെണം സീതാദെവിയുമെന്നാലൊ
ആദിത്യനുദിച്ച ശ്രീരാമനായല്ലൊ ഉത്തരമരുൾ ചെയ്തു തൽപ്രകാരമന്നരുമൊത്ത
മൻ ധനുർദ്ധരന്മാരായി നടന്നൊരു ശെഷം പിന്നിട്ടാൻ കൂടെനൊരു യൊജന വഴി

Next he sees a tank

പൊൾ മുനിവരന്മാരെന്നൊരു പുഷ്കരിണിയും കണ്ടാർ കല്ലാറൊൽ വലകുളം
പങ്കജങ്ങൾ പലവുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ വിവരശൊഭിതം തൊയപാനവും
ചെയ്തു വിശ്രാന്തന്മാരായ്ക്ഷണയിട്ട തലെ വൃനതിരുന്നയമാന്യവം അനന്തരം ദ്രുത

When the Raxasa appears

കാണാപ്പുനിത വരുന്നതുതന്നതമായ മഹാസ്വരമത്യുഗ്രാരവം ഉള്ളതുവൃക്ഷം
രാളെം ജ്വലം ദംഷ്ട്രാന്വിതം വക്രം ഘൊരാകാരമാം ആനന്ദം നെത്രം പാദം

സസ്ഥലദ്രുമമുഗ്രം കേട്ടു ഭീമശാർദ്ദൂലസിംഹമഹിഷവരാഹാദി
വാരണമൃഗഗോചരജന്തുക്കളും പുരുഷന്മാരും കരഞ്ഞൊരവും തുളുത്ത
ഇവ പലമമാം സത്വങ്ങളെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചു ഭക്ഷിച്ചു വന്നു ശൂലത്തിലലവി വന്നിട്ടന്നത്ത
നേരം ഉത്ഥാനം ചെയ്തു ചാപബാണങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ തന്നോ
ടരുൾചെയ്തു രാമചന്ദ്രൻ കണ്ടൊ നീ ഭയങ്കരനായൊരു നിശാചരനങ്ങു
നമ്മുടെ നേരെ വരുന്നു ലഘുതരം സന്നാഹത്തോടും ബാണം തൊടുത്തു നോക്കി
ക്കൊണ്ടു നിന്നുകൊൾക കുമാര നീ വല്ലഭ ബാലെ സീതയെ പേടിയാ
കെതൊരു വല്ലജാതിയും പരിപാലിച്ചുകൊള്ളുക നമ്മെ എന്നരുൾ
ചെയ്തു നിന്നനേരത്തു ചൊന്നിതു കാതെ വന്നടനടുത്ത രാക്ഷസപ്രവരനും
നിഷ്ഠുരതരമവനെട്ടാശ പൊട്ടും വണ്ണം അട്ടഹാസം ചെയ്തു വെട്ടും
നാദം പോലെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു കനൽകട്ടകൾ വീഴുംവണ്ണം പൃഷ്ടകോ
പേന ലോകം ഞെട്ടുമാറുരചെയ്താൻ കഷ്ടമാഹന്ത കഷ്ടം നിങ്ങളാരിരി — K asks them their names
വരും ദുഷ്ടജന്തുക്കൾ ഏറെയുള്ള പക്കാട്ടിലിപ്പൊൾ നിൽക്കുന്നതന്തഭയം
ചാപതൂണീരബാണവല്ക്കലജടകളും ധരിച്ചു മുനിവേഷം കൈക്കൊണ്ടു
മനോഹരിയായൊരു നാരിയൊടുംകൂടത്തൊട്ടു മുനിബാലന്മാരല്ലോ
നിങ്ങൾക്കിന്നു ഭയം വിനാ ഘോരമാം കാട്ടിൽ സഞ്ചരിപ്പിടുന്നതമെന്തൊരു
മൂലം ചൊൽ നീ രക്ഷോവാണികൾ കേട്ടു തൽക്ഷണമരുൾചെയ്താനിക്ഷ്വാ
കുകുലനാഥനുമന്ദഹാസാനന്തരം രാമനെന്നെനിക്കു പേരെന്നുടെ — Answered by Rama
പത്നിയിവൾ വാമലോചന സീതാദേവിയെന്നല്ലൊ നാമം ലക്ഷ്മണനെന്നു
നാമമിവനു മമ സോദരൻ പുക്കിതു വനാന്തരം ജനകനിയോഗത്താൽ
രക്ഷോജാതികളാകുമിങ്ങനെയുള്ളവരെ ശിക്ഷിച്ചു ജഗത്ത്രയം രക്ഷിപ്പാന
യി ഞങ്ങൾ ശ്രീരാഘവവാക്യമട്ടഹാസവും ചെയ്തു വക്ത്രവും പിളർന്നൊരു
സാലവും പറിച്ചൊന്നിക്കുലനാ നിശാചരൻ രാഘവനൊടു ചൊന്നാൻ
ശങ്കാനാം വിരാധനെന്നെന്നെ നീ കേട്ടിട്ടില്ലയൊ ത്രിലോകത്തിലെന്നെ — he calls himself Viradha & demands submission
അറിയാതെ ഭവാനെന്നിവിധരിച്ചേൻ മൽ
ഭയം നിമിത്തമായി താപസരെല്ലാമിപ്പൊൾ ഉഗ്രദേശത്തെ വെടിഞ്ഞൊ
ക്കവെ ദൂരെ പോയാർ നിങ്ങൾക്കു ജീവിക്കിലിച്ഛയുണ്ടെങ്കിലിപ്പൊൾ അംഗ
നാരത്നമായൊരിവളെയും ആയുധങ്ങളും വെടിഞ്ഞു ഓടിപ്പോവിനെങ്കിലെന്നി

34

[illegible] ... വിശപ്പടക്കി ... ഭവാ ... [illegible] ... വന്നെ

വൻ [illegible] ... കണ്ടു ... [illegible]

[illegible] ... രാമം ... [illegible]

[illegible] ... സ ... [illegible]

[illegible] ... പാദങ്ങളും ... [illegible] ... ടവൻ ... ന്നൊരു മന്നനെ

i killed ... പൊൾ ഉത്തമാംഗവും ... [illegible] ... രാമൻ ... രക്തവും ... [illegible]

[illegible] ... കണ്ടു ... [illegible] ... വന്നു ... [illegible]

[illegible] ... ദേവ ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... മാ ... [illegible]

[illegible] ... പരനെ ... രാഘവം ... [illegible] ... നാക ... [illegible]

ഇന്ദിരാരമണൻ ... ശ്യാമം

X raise 2 to his emancipation ... [illegible] ... വൃന്ദാ ... വൃന്ദ ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

from a curse ... [illegible] ... ചെയ്തു ... വൻ ... തുടങ്ങിനാൻ —

" [illegible] ... രാമ ... [illegible] ... ധരൻ ... കമലാപതെ

[illegible] ... നാൽ ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... ചെയ്യാകെണം ... കൊണ്ടു ... [illegible]

നം ചെയ്യാകെണം ... കൊണ്ടു ... ചെയ്യാകെണം —

[illegible] ... കൊണ്ടു ... [illegible]

[illegible] ... രണം ... [illegible] ... നമസ്തെ

[illegible] ... യെ നമൊ നമസ്തെ ... രാമായ നമൊ

നമഃ നമസ്തെ രാമായ ... രാമായ ... നമസ്തെ രാമായ ലൊകാ ...

[illegible] ... നമഃ ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] *The 3 visit Sarabhanga Rishi*

[illegible] *who wants to die, bestowing his merits on Rama*

[illegible] *self looking back*

[illegible] *The Rishis come to see R.*

[illegible]

[illegible] ക്കാലത്തു ഭൂഭാരം കളവാനായ് ജാതനായി [illegible] കലത്തിങ്കൽ
ലക്ഷ്മണനാകുന്നത് ശേഷനും സീതാദേവി ലക്ഷ്മിയാകുന്നതെന്നും ഭരത
ശത്രുഘ്നന്മാർ ശംഖചക്രങ്ങളെന്നും അഭിഷേകവിഘ്നാദികളും സങ്കടം തങ്ങൾക്കു തീ
ർത്തുവരുമെന്നും നാനാതാപസകുലസേവിതാശ്രമസ്ഥലം കാനനം കാ
ണ്മാനായ് ചിത്രകൂടം പ്രാപിച്ചു ജാനകിയോടും കൂടെ സൌമിത്രനോടും മാനസ
കാരുണ്യ [illegible] എല്ലാവർകളും [illegible] ചെയ്തു മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരോടും
കൂടെ ചെന്നവരെല്ലാവരും പർണ്ണശാലകൾ കണ്ടിരുന്നാർ [illegible] തലയോ
ടുകളെല്ലുകളെല്ലാം [illegible] പോലെ കണ്ടു രാഘവൻ ചോദ്യ

Sees the ground strewed with bones of Rishis eaten by Rax

ചെയ്താൻ [illegible] മസ്തകങ്ങളും [illegible] എല്ലാം [illegible]
മെന്തിന്നിങ്ങനെ [illegible] ചോദ്യം കേട്ടു ചൊന്നാർ താപസ
ജനം രാമഭദ്ര [illegible] മുനിസത്തമന്മാരെ കൊന്നു നിർദ്ദയം ര
ക്ഷോഗണം ഭക്ഷിച്ചിതെന്നാകിൽ ദേശമസ്ഥിപൂർണ്ണമായ് [illegible] നാഥ
[illegible] വൃത്താന്തമിതം കാരുണ്യപരവശചിത്തനായ [illegible]
[illegible] ചെയ്തു [illegible] രാക്ഷസകുലമൊട്ടൊഴിയാ
തെ കൊന്നു നഷ്ടമാക്കിടുവൻ ഞാനെന്നു [illegible]

swears to kill them

[illegible] താപസകുല [illegible] ചെയ്തു [illegible]
[illegible] സത്യവും ചെയ്തു [illegible] വാണിരുന്നാൽ
[illegible] സത്ത [illegible] വസിച്ചുകൊ

& dwells there 13 years

ണ്ടു വത്സരം [illegible] ദശക്കാലം കാണായ്വന്നു [illegible]
[illegible] താപസകുല [illegible]
[illegible] സർവ്വകാലാനന്ദദായകമത്രെ [illegible] സർവ്വ
പാദപലതാഗുല്മസംകുലസ്ഥലം സർവ്വസൽപക്ഷിമൃഗ [illegible]

Visits Sutixna

[illegible] സീതയോടുമാഗതനാ
[illegible] മുനിശ്രേഷ്ഠൻ [illegible] സംഭവനാകും അഗസ്ത്യശി
ഷ്യനാമൻ സുതീക്ഷ്ണൻ [illegible] സംഭ്രമത്തോ
ടു ചെന്നു [illegible]
[illegible] ഭക്തിപൂണ്ടു [illegible] സഗദ്ഗദം ഭക്തവത്സ
ലനായ രാഘവനോടു ചൊന്നാൻ [illegible]

സന്തതം

[illegible] ഞങ്ങൾ ഗുരുനിയോഗത്താൽ ബ്രഹ്മശം [illegible] വന്ദ്യന്മാ

[illegible] കടപ്പാതെന്നും പൊതാം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ഗാത്രമൊന്നിൽ

[illegible]

[illegible] ഭവാൻ വാഴുകെന്നുള്ളിൽ നിത്യം സർവ്വഭൂതങ്ങളുടെയുള്ളിൽ വാണിടുന്നതും

സർവ്വദാ ഭവാൻതന്നെ കേവലമെന്നാകിലും ബന്ധമോക്ഷ [illegible]

ങ്ങളെ [illegible] ബന്ധിച്ചിട്ടുകയല്ല [illegible]

ജനങ്ങളെ [illegible] ബന്ധിച്ചിടുന്നതും [illegible]

[illegible] ഭവാൻ [illegible] വിശ്വ

[illegible] വിശ്വ [illegible]

[illegible] ഭവാൻ വാഴ

[illegible] ലോകത്തിങ്കൽ [illegible]

[illegible]

രൂപത്തെ നിത്യം എങ്ങനെയറിയുന്നു ഞാൻ സേവിച്ച [illegible]

[illegible]

[illegible] ഭവാൻ [illegible]

[illegible]

[illegible] മനുഷ്യ [illegible] ഭഗം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] കായിടെ

[illegible]

which Rishis praise

[margin: dutifully acknowledges]

[illegible] ചെയ്തു [illegible] ചെയ്തിട്ടു [illegible] ഉപാസനം

ശ്രുതിയിൽ [illegible] ഞാനിന്നതിനാൽ [illegible] കാണ്മാനായ് [illegible]

[illegible] പ്രാപിച്ചു [illegible] സകലമാരാക്കി [illegible]

[illegible] ഇച്ഛ വണ്ണം [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ കുതമെതൽ [illegible] മൽപ്രിയം [illegible]

[illegible] വിശേഷിച്ചും സൽഭക്തി ഭവിച്ചിടും [illegible]

[illegible] ഭവാനെന്നെ സേവിക്കമൂലം [illegible]

[illegible]

[margin: & inquires after his teacher Agastya]

[illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] കഴിഞ്ഞപ്പോൾ

[margin: They go to him]

[illegible] സന്ധ്യാവന്ദനം [illegible]

[illegible]

[illegible] സൽക്കാരം ചെയ്താന [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] *Sutiksna has to announce the visitors*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *Ag. had long waited for him*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *receives him with delight*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

A. lectures [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] പാർവ്വതിയെന്നു [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ശക്തിയെന്നു പ്രകൃതി

[illegible]

[illegible] ചൊല്ലുന്നു

[illegible]ന്നെ ഉണ്ടാകുന്നു. ദിവ്യമായ മഹാപ്രകൃതിയെന്നു വസിഷ്ഠഭഗവാൻ മായാദേവി

യെ മൂലപ്രകൃതിയെന്നു ചൊല്ലും. മായാശക്തിയായതെല്ലാം സംസൃതിയിന്നു.

ചൊല്ലും. വിദ്വാന്മാർ അവിദ്യയെന്നും പറയുന്നതെല്ലാം ശക്തിയെ പല

തരം ചൊല്ലുന്നു നിപുണന്മാർ. ഇന്നാൽ സംബന്ധം [illegible] മായാമയമാം

യതിനിൽ നിന്നുണ്ടായി [illegible] മഹത്തത്വം എന്നെല്ലോ

ചൊല്ലുന്നു [illegible] മഹത്തത്വത്തിങ്കലെന്നിന്നു

ണ്ടായി [illegible] അഹങ്കാരം [illegible] സത്വം സംസാരം [illegible] അഹങ്കാരത്തിങ്കൽ

മൂന്നായി ചൊല്ലിട്ടുള്ള സാത്വികം രാജസം താമസം [illegible] വെ

വ്വേറായി [illegible] താമസത്തിങ്കൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു

ങ്ങളും ഭൂമി [illegible] സ്ഥൂലപഞ്ചഭൂതവും. പിന്നെ രാജസത്തിങ്കൽ നിന്നിട്ടു

ണ്ടായി ഇന്ദ്രിയങ്ങളെല്ലാം [illegible] ദൈവതങ്ങളുമെല്ലാം സാത്വിക

ത്തിങ്കൽ നിന്നു മനസ്സുണ്ടാകുന്നു [illegible] ലിംഗമിവറ്റിൽ നിന്നുണ്ടായി

[illegible] സ്ഥൂല [illegible] ദിവ്യനാം വിരാട്പുമാനങ്ങാ

കിതെന്ന കേട്ടു [illegible] വിരാട്പുരുഷൻ [illegible]

ചരാചരലോകങ്ങളാകുന്നതും ദേവമാനുഷതിര്യക് [illegible] ജാതികൾ [illegible]

സ്ഥാവരം ജംഗമമെന്നുള്ള വസ്തുക്കളാകുന്നു ത്വൻ മായാഗുണങ്ങളാ-
ലുന്നമാശ്രയിച്ചെല്ലാം ബ്രഹ്മാവും വിഷ്ണുതാനും രുദ്രനുമെന്നാ ലോകസൃഷ്ടിക്ക
രജോഗുണമാശ്രയിച്ചെല്ലാലോകേശനായ ധാതാവ് നാഭിയിൽനിന്നു-
ണ്ടായി സത്വമാം ഗുണത്തിങ്കൽ നിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ വിഷ്ണു രുദ്രൻ തമോഗുണ-
ം കൊണ്ടു സംഹരിപ്പാനും ബുദ്ധിജ്ഞാതകളായ വൃത്തികൾ ഗുണത്രയം നിത്യ-
മാശ്രയിച്ചു ജാഗ്രൽ സ്വപ്നവും സുഷുപ്തിയും ഇവറ്റിനെല്ലാം സാക്ഷിയായ ചി-
ന്മയൻ ഭവാൻ നിവൃത്തൻ നിത്യനേകനവ്യയനെല്ലാനാഥയാതൊരു കാ-
ലം സൃഷ്ടിചെയ്വാനിച്ഛ ഭവാന്മൊരുമൊടപ്പൊഴുതംഗീകരിച്ചു മായതന്നെ
ക്കന്മൂലം ഗുണവാനെന്നപൊലെയായിതു ഭവാൻ ത്വന്മഹാമായാരണ്ടു വി-
ധമായിരുന്നാളെല്ലാം വിദ്യയുമവിദ്യയുമെന്നുള്ള ഭേദമുള്ളായാ വിദ്യയിതെ-
ല്ലാ ചൊല്ലുന്നിവൃത്തി നിരതന്മാർ അവിദ്യാപരവശന്മാരാകുന്നിതിന്നോ ജനം
പ്രവൃത്തി നിരതന്മാരെന്നതെ ഭേദമുള്ളൂ വേദാന്തവാക്യാർത്ഥ വേദികളാ-
യി ഭക്തന്മാരായി ത്വൽഭക്തന്മാരായുള്ളവർ വിദ്യാത്മകന്മാർ അവി-
ദ്യാനിരതന്മാർ നിത്യസംസാരികളെന്നവർ. തത്വജ്ഞന്മാർ ചൊല്ലുന്നു
നിരന്തരം വിദ്യാഭ്യാസൈകരതന്മാരായ ജനങ്ങളുള നിത്യമുക്തന്മാരെ-
ന്നു ചൊല്ലുന്നു [illegible] ത്വന്മന്ത്രോപാസകന്മാരായുള്ള ഭക്തന്മാർക്കു
നിർമ്മലയായ വിദ്യതന്നെ സംഭവിച്ചീടും മറ്റുള്ള മൂഢന്മാർക്കു വിദ്യയുണ്ടാ-
കെന്നതു ചെറ്റില്ലനു ദയാരം [illegible] ആകയാൽ ത്വൽഭ-
ക്തി സംപന്നന്മാരായുള്ളവരെക്കാൾ മുക്തന്മാരില്ലെങ്ങും സംശയമൊ-
ന്നാൽ ത്വൽഭക്തിയുതന്മാരായുള്ള വക്കേണ്ടും ജനങ്ങൾക്കു സ്വപ്നത്തിൽപ്പൊ-
ലും മോക്ഷം സംഭവിക്കയില്ല ശ്രീരാമ രഘുവര കൈവല്യജ്ഞാനമൂർത്തെ
ശ്രീരമണാത്മാരാമ കാരുണ്യാമൃതസിന്ധോ സ്വാമിൻ [illegible] ഉരനാസിതിനെ
പറയുന്നുണ്ടിങ്ങിൽ സാരം കിഞ്ചിൽ ചൊല്ലുവൻ ധരാപതെ സാധു-
സംഗതിതന്നെ മോക്ഷകാരണമെന്നു വേദാന്തജ്ഞന്മാരായ വിദ്വാ-
ന്മാർ ചൊല്ലീടുന്നു സാധുക്കളാകുന്നതു സമചിത്തന്മാരെല്ലാം ബോ-
ധിച്ചീടുമാത്മജ്ഞാനവും ഭക്തന്മാർക്കായി ഇഷ്ടാനിഷ്ടപ്രാപ്തികൾ
നഷ്ടസംഗന്മാരായി
രണ്ടിലും സമന്മാരായി സന്യസ്തകർമ്മങ്ങളായി ഇഷ്ടമനസന്മാരാ-
യി ബ്രഹ്മതൽപരന്മാരായി ശിഷ്ടാചാരതൽപരരായന്മാരായ

നിത്യം യോഗാഭ്യാസയമനിയമാദി സമ്പന്നന്മാരായി ഷൾകാമശ
ദമ സാധനയുക്തന്മാരായി സാധുക്കളിവരോടു സംഗതിയുണ്ടാകും ചൊൽ
ന്നി ഭവൽ ഭാഗവതന്മാരായിട്ടുണ്ടാം ബൽ ഭാഗവതന്നെന്നി ഭക്തിയും
സംഭവിക്കും ഭക്തിവർദ്ധിച്ചിട്ടു പൊൾ വിജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നു വിജ്ഞാനജ്ഞാ
നങ്ങൾ കൊണ്ടു മോക്ഷവുമുണ്ടാം ആകയാൽ ഭക്തിയും നിൻ കാല്ക്കലെപ്പൊ
മവൾക്കും രാഘവ സദാ ഭവിക്കെണമെ ദയാനിധെ ബൽ പ്രാപ്യത്തെ
തിലും ബൽ ഭക്തന്മാരിലും അന്നിൽ ഭക്തി വരുന്നതെപ്പൊഴുതി
ക്കെന്നു് അന്നെല്ലാം സഫലമായ് നിത്യമമജന്മം ഇന്നുമൽ ക്രതുക്കളും
പിന്നിത സഫലമായി ഇതന്നെല്ലാ തപസ്സിനു സാഫല്യമുണ്ടായിന്നു ഇതന്നെല്ലാ
സഫലമായിന്നിതു മന്ത്രതന്ത്രം സീതയാ സാകം ഹൃദി വസിക്ക സദാ ഭവാൻ
സീതാപതെ ഭഗവൻ നായക ദാശരഥെ നടക്കുമ്പൊഴുതിരിക്കുമ്പൊഴുതുമൊ
രെടത്തു കിടക്കും പൊഴും ഭുജിക്കും പൊഴുതുമെന്നു വെണ്ട നാനാകർമ്മങ്ങ
നുഷ്ഠിക്കും പൊൾ സദാകാലം മാനസെ ഭവദ്രൂപം തെളിയേണം ദയാ
gives Siva's arms നിധെ ക്കും ഭ സംഭാവിതം ചെയ്തു ഭക്തിയോടെ ശരം ഭാരിതനാൽ ഇന്നു
നിക്ഷിപ്തമായ ചാപം ബാണങ്ങൾ രത്നത്തോടും കൊടുത്തു ഖഡ്ഗത്തോടും
ഭൂഭാരഭൂതമായ രാക്ഷസവംശം നിന്നാൽ ഭൂവതെ വിനഷ്ടമായിടെണം
വയ്ക്കിടാതെ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണനായ നീ മായയൊട്ടും രാക്ഷസവധ
ത്തിനായിട്ടു നാം ഇറന്നിതും രണ്ടുയൊജന സമീപെ ചെയ്യും പൊഴി വിടെ
നിന്നെല്ലാം ഉണ്ടു ഭൂമിയാകിയ പഞ്ചവടിഗൌതമീതീരെ നല്ലൊ
dismisses him to Pancha vati രാശ്രമം ചമച്ചിന്നു സീതയാ സഹിതനായ് (വസിക്ക പൊയ്) ശെഷമുള്ളൊരു കാലം
തത്രൈവ വസിച്ചു നീ ദൈവകാര്യങ്ങളെല്ലാം സമ്പ്രതി ചെയ്കെന്നു
കെട്ടനന്തരം കുംഭസംഭവൻ അരുൾചെയ്ത വൈഭവമൊത്തു വിദഗ്ദ്ധസ്യ സ്വഭാ
ഷിതം ആത്മസമസ്തവിദം രാഘവൻ (കിന്റവടി) ബൽ (പാദി) ചാപികളൊടും ത
ന്നെ വന്ദിച്ചു പിന്നെ ഡൻ നമസ്കരിച്ചു ഗസ്ത്യ പാദാംബുജങ്ങളെയാ
ശ്രയിച്ചു സുമിത്രാത്മജനോടും സീതയാ ജനകിയോടുമെഴുന്നെ
റ്റു നന്നരം അഗ്നിശൃംഗാരം തത്ര പഥി മഹൽകണ്ടു വൽസത്ത
മനാകും വൃദ്ധനാം ജടായുഷം ഗൃദ്ധ്രം വലതന്നാലവിഷ്ടയം കൊണ്ടു
meets with bird Jatayu രാമൻ ബലവിരാമന സുമിത്രാത്മജനോടു ചൊന്നാൻ രക്ഷ

* ഋഷിനോപ്രിച്ചുടെരിരിത്തനം - ശ്രീരാമനയോദ്ധ്യയിൽ വാണതുപോലെ വാണാൻ - ഫലമൂലാദികളും ലക്ഷ്മണനനെ പലവും കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കും പ്രീതിയോടെ - രാത്രിയിലുറങ്ങാതെ

സാം പ്രവരനിക്കിടക്കുന്നതു മുനിഭക്ഷകനിവനിതി കണ്ടു കില്ലയ്യൊ രാസവെ-
ദിച്ചിണ്ടുതന്നിട്ടു നിഭിതി പൂണ്ടാകെന്റെ കൊല്ലുവെൻ വന്ന ഞാൻ വൈകാതെ
യിനിയിപ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ തന്നൊടു രഘുരാമൻ ചെന്നതു കേട്ടു പക്ഷിശ്രേ
ഷ്ഠനും ഭയപ്പെട്ടിതനായി ചൊന്നാൻ വത്സ നല്ലു [illegible] ചെറുപ്പത്തി
ൽ എന്റെ പൂർവ്വവയസ്സ് നാകം വയസ്സു നിന്നാലും നിന്നു വരിന്നു ഞാനിഷ്ടനാ
യെ ചെയ്തിട്ടവൻ ഹന്ത പ്രാണപ്രഭവൽ [illegible] ഞാൻ എന്നിവ കേട്ടു
സന്തുഷ്ടനായി കൊണ്ടു നാഥൻ നന്നായാശ്ലേഷം ചെയ്തു നൽകിനാനനു
ഗ്രഹം എങ്കിൽ ഞാനിരിപ്പതിന്നടുത്തു വസിക്ക നിസ്സംശയമിനിയൊന്നു കൊണ്ടു
മെ നിനക്കില്ല ശങ്കി ചൊന്നെത്രയും നന്നെ ഞാനതു കഷ്ടം കഷ്ടം കിം കരപ്രവരനാ
ക്ഷ്മാഴക മെയിൽ ഭവാൻ എന്നരുൾ ചെയ്തു ചെന്നു പഞ്ചവടി തന്നി
ലായ്മുറ രാമനിതാ ലക്ഷ്മണ സമേതനായി വന്നു ശാലയും തീർത്തു ലക്ഷ്മണ നന്നൊ
രു മായാ വന്നു പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടു തൽപവുമുണ്ടാക്കിനാൻ ഉത്തമ ഗംഗാനദി
ക്കരതിലെ പർണ്ണശാലെ ഞാൻ വസിച്ചിതു ജ്ഞാനകിദേവിയൊടും കദളീ
വനസാമ്രാജ്യവില ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഭയസംബാധവിരക്തി തെ
ന്നിരുളസ്ഥലത്തിൽ പാവനാണപം ധരിച്ചാ [illegible] യാരക്ഷാർത്ഥം സൂക്ഷിന്നിട്ടും ഭക്തി
യൊടെ സീതയെ മല്ല്യയാക്കിയവനും പ്രാതഃകാലേ കഴിച്ചു പിറ്റു ഫലം കളി
ച്ചുടൻ പൊരും പൊൾ സൌമിത്രി വാനിട്ടം കൊണ്ടു പൊരും വാരം വാരം-
~~പ്രീതിപൂണ്ടിങ്ങനെ വാഴും കാലം ലക്ഷ്മണൻ ഒരു~~
ദിനം പ്രതി പൂജിച്ചിങ്ങനെ വാഴും കാലം ലക്ഷ്മണനൊരു ദിനമെകാ
ന്തെ രാമദേവൻ തൃക്കഴൽ കൂപ്പി വിനയാന്വിതനായി ചൊന്നാൻ മു
ക്തിമാർഗ്ഗ ഉപദേശമരുൾ ചെയ്യേണം ദേവനെ ഭക്തനാമടിയനൊടിങ്ങനം
നിന്നും വന്നു ജ്ഞാന വിജ്ഞാന ഭക്തി വൈരാഗ്യ ഇവയെല്ലാം മാനസാനന്ദ
ം വരുമാറരുൾ ചെയ്തിടെണം ഞാനും നിന്നിരുവടിയൊഴിഞ്ഞില്ലിവയെ
ല്ലാം നെരെ കൊടെ ഉപദേശിച്ചിട്ടു വാൻ സുമന്ത്രലേ ശ്രീരാമനതു
കെട്ടു ലക്ഷ്മണനെന്നൊടപ്പൊൾ ആദ്യാത്മമരുൾ ചെയ്തിക വഴി
പൊലെ കേട്ടാലുമെങ്കിൽ ഗുഹ്യമാമുപദേശം കേട്ടൊളം തിൻ
മുമ്പികൾ പദ്മമെല്ലാം മുൻപിനാൽ മായാസ്വരൂപത്തെ ഞാൻ ചൊല്ലീ
ട്ടുവൻ അന്തൻപൊട്ട പിന്നെ ജ്ഞാനസാധനം ചൊല്ലാമെല്ലാ വിജ്ഞാനസ
ഹിതമാം ജ്ഞാനവും ചൊൽവൻ പിന്നെ വിജ്ഞേയമാത്മസ്വരൂപത്തെയും ·

reaches Panchavati

their life there

L. asks for a lecture (muktimārgam)

gets it

104

ചൊല്ലാമെല്ലൊ_ ഇങ്ങനെയ മായയുകളുള്ള പരമാത്മാവിനെ മറിയും പൊരുൾ മാ
യാസംബന്ധഭയമൊക്കനിന്നിട്ടു മെല്ലൊ_ ആത്മാവല്ലാതെയുള്ള ദെ
ഹാദിവസ്തുക്കളിൽ ആത്മാവെന്നുള്ള ബൊധം യാതൊന്നു ഇങ്ങനെയുള്ള
മായയാകുന്നതു ഇതിന്നു യമനിനാലെകായ സംബന്ധമാകും സംസാരം
ഭവിക്കുന്നു ഉണ്ടെല്ലൊ പിന്നെ വിക്ഷെപാവരണങ്ങളുടെ നാരണ്ടുരൂപം
മായയെന്നറികെ സെരക്കിതെ ന്നിഹന്നത്തിൽ ഉന്നെതെല്ലൊ ലൊകത്ത
ക്കൽ വിക്കുന്നു തെന്നറിക ന്നി സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മഭെദങ്ങളൊടും_ ഹംഗാരിന്റെ
ഘാനമാമവിദ്യാരൂപമുള്ള സംഗാദിദൊഷങ്ങളുടെ സംഭവിക്കുന്നതും_
ആനന്ദപിന്നിയാകും വിദ്യയായതു ഇവിനെ നാനന്ദബ്രഹ്മസ്വരൂപത്തെ
യെന്നറിഞ്ഞാലും_ മായാകൽപിതം പരമാത്മനി വിശ്വമെല്ലൊ_ മായകൊ
ണ്ടെല്ലൊ വിശ്വമുണ്ടെന്നതൊന്നിട്ടുന്നു_ രജ്ജുഖണ്ഡത്തിങ്കൽ പ
ന്നഗ സ്പൃഥിപൊലെ നിശ്ചയം വിചാരിക്കിലെത്ര മൊന്നില്ലയല്ലൊ
മാനവന്മാരാൽ കാണപ്പെട്ടതും കെൾക്കപ്പെട്ടതും മാനസത്തിങ്കൽ
സ്മരിക്കപ്പെട്ടതുമെല്ലാം സ്വപ്നസന്നിഭം വിചാരിക്കിലെല്ലാം തന്നെ
യെല്ലൊ_ വിഭ്രമം കൂട ഞാലും വികൽപമുണ്ടാകുന്ന_ ജന്മ സംസാരവൃക്ഷ
മൂലമായിതു ദെഹം_ തന്മൂലം പുത്രകളത്രാദിസംബന്ധമെല്ലാം_ ദെഹമായതു
പഞ്ചഭൂതസഞ്ചയമയം_ ദെഹസംഭവമായ് (സംഭവം) വൈഭവം വിചാരിതെന്ദ്രിയദ
ശകമഹംകാരവും ബുദ്ധിമനസ്സും ചിത്തമൂലപ്രകൃതിയിനിതെല്ലാംകൂടെ
മായതൊ ദെഹമെന്നുമെല്ലൊ നാമം_ മതിവതിക്കൽ നിന്നവെവനൊ ജീ
വനതിന്നിയം പരമാത്മാ നിശ്ചയം നിരാമയം_ ജീവാത്മസ്വരൂപത്തെ
റിഞ്ഞുകൊൾവാനുള്ള സാധനങ്ങളെ കെട്ടുകൊള്ളുക സൌമിത്രെ_ ജീവാ
ത്മാവെന്നും പരമാത്മാവെന്നുമൊക്കിൽ കെവലം പര്യായശബ്ദങ്ങളെ
ന്നറിഞ്ഞാലും ഭെദമൊന്നുമെയില്ല_ രണ്ടുമൊന്നത്രെ നൂനം ഭെദമുണ്ടെ
ന്നു പറയുന്നതജ്ഞാനമാരെല്ലൊ_ മാനവും ഡംഭം ഹിംസാവക്രത്വം കാമം

description of the virtuous

ക്രൊധം മാനസെ വെടിഞ്ഞു സന്തുഷ്ടനായ്സദാ കാലമന്യഭാവനകളക്ക
ഉണ്ടെന്നിനം അന്യാക്ഷെപാദികളും സഹിച്ചു സമസ്വഭാവമാഭക്തിയൊകൈ
കൊണ്ടുഗുരുസെവയും ചെയ്തു നിജ ചിത്തശുദ്ധിയും ചെയ്തു കൊണ്ടു നിത്യവും
സൽകർമ്മങ്ങൾക്കുളകും വന്നതാതെ സത്യത്തെ സമാശ്രയിച്ചാനന്ദസ്വരൂ

പനായിമാനസവചനദെഹങ്ങളെയടക്കിത്തൻമാനസെ വിഷയസെന്ത
പ്പ്യങ്ങളെഷിക്കിയാതെ ജനനജരാമരണാദികൾ ചിന്തിച്ചുകളിൽ അഹംകാ
രമെന്നസമഭാവനയൊടും സൎവ്വാത്മാവാകയെൻ കൈവല്യഫലനത്തെ
ടും സൎവ്വദാരാമരാമെത്രമിതങ്ങൾ വരൊട്ടും പരന്ദാരാപാദിഷ്ടിതസ്സ
ഹന്മവും ശീലച്ചുസക്കിയുമൊന്നിച്ചും കൂടാതെ നിരന്തരം പ്രഷ്ടനിഷ്ഠപ്രാപ്തി
ക്കുളുള്ള ഭാവതൊട്ടു സന്തുഷ്ടനായി വിക്കശുദ്ധസ്വാലെ വസിക്കെണം പ്രവൃത്തി
തങ്ങൾ നങ്ങളുമാപ്പസിക്കണം താട്ടും ഏകാന്തെ പരമാത്മജ്ഞാനത്തിൽ പരനാം
യവെദാന്തവാക്യാൎത്ഥങ്ങളുവലൊകനം ചെയ്യു വൈദികകൎമ്മങ്ങളുമാത്മ
നി സമൎപ്പിച്ചാൽ ജ്ഞാനഫലകമായി ചമഞ്ഞിട്ടും മാനസെ വികല്പ
ങ്ങളെയെല്ലാമകൊണ്ട് ആത്മാവാകുന്നതെന്നന്നൊക്കെളുമെങ്കി
ൽ ദെഹവാദി ബുദ്ധ്യഹങ്കാരമാനസാദികളൊന്നുമവ
നിൽനിന്നു മെലെ മാനമില്ലാത പരമാത്മാവുതാനെ വെറെനില്പിത
ചിദാത്മാവശുദ്ധമദ്വൈതം സ്വയംതൽപാദാത്മാനാനിഹ പരാത്മാവുമായെ
ജ്ഞാനംകൊണ്ടെന്നവഴിപൊലെകണ്ടറിഞ്ഞിടാം ജ്ഞാനമാകുന്നതെന്ന
ക്കാണുന്നവസ്തുതന്നെ ജ്ഞാനസ്വരൂപമായി വിജ്ഞാനംകൊണ്ടുതന്നെ താനി
തെന്നറിവിന്നു സാധനമാകയാലെ സൎവ്വത്ര പരിപൂൎണ്ണനാത്മാവു ചിദാന
ന്ദസ്വരൂപസ്വാത്മ തന്നെ പരിചൊന്നതുമെന്നെല്ലാം ഏകനദ്വയൻപര
നവ്യയൻ ജഗന്മയൻ യൊഗശൻ നജനവിലാധാരൻ നിരാധാരൻ നി
ത്യസത്യജ്ഞാനാദിലക്ഷണൻ ബ്രഹ്മാദികൾ ബുദ്ധ്യാദികളിൽ വെറിട്ട
വിന്ദായാമലൻ ജ്ഞാനംകൊണ്ടുവശമാന്യൊഗിനായെകാത്മനാം
ജ്ഞാനമാചാൎയ്യശാസ്ത്രൊപദെശൈക്യജ്ഞാനൻ വൈരാഗ്യത്തൊടു
സഹിതമാത്രമാനനമായിട്ടുള്ള കൈവല്യസ്വരൂപമിതുളളവണ്ണമെ വെറവാ
നമിതറിവാനുള്ളനല്ലൊരുപായങ്ങളുമില്ലാരും ജഗന്നാഥകൽമെൻ ഭക്തി
യില്ലാതവർകൊക്കും ദുഃഖംകെൾ മൽഭക്തികൊണ്ടുതന്നെ കൈവ
ല്യംവരും താനും തനതഴെന്നൊക്കിലും കാണെത്തിന്നുപന്നിരാത്രിയി
ൽ തന്നെ പദം ദിവസെന്നാകിലെ തന്നെ മാൎഗ്ഗമറിഞ്ഞിടാ
വണ്ണമെത്രരാമ ഭക്തിയുതന്നാകിലെ കാണാപുത്ര ഭക്തന്നന്നാ
ക്കുകായിക്കമാത്മാവത്തിനും ഭക്തിക്കകാരണമെന്നു കെട്ടാ

* ആത്മനൊർ ഏവംജീവപരയൊർമൂലവിദ്യാ ആത്മനികാൎയ്യകരണാഭ്യാം
ചെൻ ലയിപ്പിട്ടു വെറിട്ടി
രിപ്പതാമാവെന്ന – ജ്ഞാനവിജ്ഞാന ....

ല്യം നിന്മൽ ഭക്തന്മാരൊടുകൂട നിത്യസംഗമമുണ്ടാം മൽ ഭക്തന്മാരെ
ക്കനിവൊടു സെവിക്കെന്നതും ഏകാദശ്യാദിവ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങളും
പുനരാകലമെന്നിയെ സാധിച്ചുകൊൾകയും തഥാ പൂജനം വന്ദനവും
ഭാവനം ദാസ്യം നല്ല ഭൊജനമഗ്നിവിപ്രാണാം കൊടുക്കയും തഥാ മൽ
കഥാപാരായണങ്ങൾ ചെയ്കയും മദാമൽഗുണനാമങ്ങളെ കീർത്തിച്ചുകൊ
ള്ളുകയും സന്തതമിതുപൊലെൻകൽ വർദ്ധിക്കും ജനങ്ങൾക്കൊർ ക്കുന്നൊരന്തരം വരാതൊ
രു ഭക്തിയുമുണ്ടാകുന്നു ഭക്തി വർദ്ധിച്ചാൽ പിന്നെ മറെറാന്നുവരെണ്ടതില്ല
രവരെല്ലാ
ത്തമൊത്തമന്മാരായുള്ളവർക്കെല്ലാവർക്കും ഭക്തിയുക്തന്മാർ വിജ്ഞാനങ്ങളാണെ
വരുമ്പൊളങ്ങൾ സദ്യസ്സും ഭവിച്ചീടുമെന്നാൽ മുക്തിയും വരും മുക്തിമാത്രത്തെ
ശ്ശാ
ത്തന്നെ പ്രണ്ണാനസാരവശാൽ ഉക്തമായിരുന്നിനക്കാനാലെധരിക്കനി
വക്ഷ്യമപ്യതാനുമെത്രയും ഗുഹ്യം മമ ഭക്തന്മാരെക്കാളിന്നു പറഞ്ഞീടരു
തെല്ലൊ ഭക്തനെന്നാകിലവൻ ചൊദിച്ചില്ലെന്നാകിലും വക്തവ്യമവനൊ
ടു വിശ്വാസമുണ്ടാകയാൽ ഭക്തിവിശ്വാസശ്രദ്ധയുക്തനാം മർത്ത്യനിത്യനിത്യ
മാദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനമകന്നവെപം ഭക്തിസംയുക്തന്മാരാം യൊഗീന്ദ്രന്മാ
ർക്കു നന്ദം ഹസ്തസംസ്ഥിതയല്ലൊ മുക്തിയെന്നറിഞ്ഞാലും ഇത്തരം സൌമിത്രി
യൊടരുളിച്ചെയ്തു പുനരിങ്ങിരിനെരമിരുന്നിതൊരനന്തരം ഗൌതമീ
മനൊഹരെ
തീരെ മഹാകാനനെ പഞ്ചവടിഭൂതലെ വിരമ മനൊ സഞ്ചരിച്ചീടുന്നൊരു
Surpanakha sees Rama
യാമിനിചരി ജനസ്ഥാനവാസിനിയാകിക കാമരൂപിണി കണ്ടാൾ കാമിനി പി
ന്നൊവിനിപകങ്ങ ദ്ധ്വജങ്കളിശാം കശാംകിതങ്ങളാകി ഭംഗിതെടിട്ടും
പാദസെവനത്തുംകണ്ടു മൊനിതയാകയാലെകൌതുകം ഉൾക്കൊണ്ടു രാമാശ്രമമകമ്പുക്കാൾ
ദിനമണ്ഡലസമപ്രെണ്ണ്ജ്വലം രാമനാമം
പദപാദിങ്ങളെ നെരം ദിനതെശാത്മജന്മം ഭവഭയനാശനം പരംമാന
മയം
സ്വരം മനൊമൊഹനം മായാകൃതം മാനസഭവസമം മാധവം മധു
വാണീ
ഹരം ജാനകിയൊടും കൂടെ പൊൽ [illegible] കണ്ടു ഇനകെ തന്നെ ബാണപി
പൊഴിഞ്ഞ
ഢിതയായൊരു നാം സുന്ദരവെഷത്തൊടു മന്ദഹാസവും ചെയ്തു ഇന്ദിരാവര
addresses him
മായതുൾവ്വ
നൊടു മന്ദഹാസപൂർവ്വമെല്ലാം ചൊദിച്ചാൾ ആരെടൊ ഭവാൻ ചൊല്ലീടാരുടെ പുത്ര
നെന്നും എനാരൊടെ ഇടക്കവരുവാൻ മൂലമെന്നും എന്തൊരു സാമ്യം
ജടാവൽക്കലാദികളെല്ലാം എന്തിനു ധരിച്ചിതു താപസവെഷമെല്ലാം
എന്നുടെ പരമാർത്ഥം മുന്നെ ഞാൻ പറഞ്ഞിടാം നിന്നൊടു നീയെന്നൊടു
പിന്നെ ചൊദിക്കമെല്ലൊ രാക്ഷസെശ്വരനായ രാവണഭഗിനി ഞാൻ

ജ്ജല്പ്യയാംശൂൎപ്പണഖ കാമരൂപിണിയെടൊ_ഖരദൂഷണത്രിശിരാക്കളാം
ഭ്രാതാക്കന്മാൎക്കിളെങ്ങ ന സ്വാമനെന്നാന്നിരിപ്പിതു സദാന്നിന്നു ഞാനാരെ
ന്നതുമറിഞ്ഞില്ലളം ഏന്നാരെന്നൊടു പരമാൎത്ഥം ചൊല്ലെണം ദയാനി
ധെ"_ ഇന്നിതു കെട്ടുകൊൾക ആനന്ദ അയൊദ്ധ്യാധിപതി നന്ദനൻ ദാശരഥി his answer
രാമനെന്നെല്ലാം നാമം എന്നുടെ ഭാൎയ്യയിവൾ ജനകാത്മജ സീതാ
ധന്യെ മൽഭ്രാതാവായ ലക്ഷ്മണനിവനെടൊ_എന്നാലെന്നൊരു
കാൎയ്യം നിനക്കു മനൊഹരെ നിന്നുടെ മനൊഗതം ചൊല്ലുക മടിയാതെ"_
എന്നതു കെട്ടനെരം ചൊല്ലിനാൾ നിശാചരി_ "എന്നൊടുകൂടപ്പൊന്നു ര she desires him
മിച്ചുകൊള്ളെണം നീ നിന്നെയും പിരിഞ്ഞു പൊവാൻ മമ ശക്തി പൊര
എന്നു നീ പരിഗ്രഹിച്ചീടെണം മടിയാതെ" ജാനകി തന്നെ കടാക്ഷിച്ചു
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടു മാനവവീരനവളൊടരുൾ ചെയ്തിടിനാൻ_ "ഞാനി
ഹ തപൊധനവെഷവും ധരിച്ചൊരൊ കാനനം തൊറും നടന്നീടുന്നു
സദാകാലം_ ജാനകിയാകുമിവളെന്നുടെ പത്നിയല്ലൊ_ മാനസെ പാൎത്താ he offers Laxman instead
ൽ വെടിഞ്ഞീടരുതൊന്നു കൊണ്ടും സാപത്ന്യാൽ ഭവദുഃഖമെത്രയും
കഷ്ടമെല്ലൊ താപത്തെ സഹിപ്പതിനാമൊല്ല നിനക്കെട്ടൊ_ ലക്ഷ്മണൻ
മമഭ്രാതാ സുന്ദരമനൊഹരൻ_ ലക്ഷ്മീദെവിക്കുതന്നെ യൊഗ്യൻ. നീയില്ലാ
ഒന്നുകൊണ്ടും_ ഞങ്ങളിൽ ചെത്തമെറ്റം നിശ്ചയം മനൊഹരെ_ തത്സഹവും
നിനക്കെറ്റം വരിക്കമവനൊടുമംഗലനസ്വരൂപനെത്രയും നിനക്കുള്ളു
ചെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുക വൈകിടാതെ"_ എന്നതു കെട്ടനെരം സൌമിത്രിസമീപെ പൊ
യിചെന്നവളപെക്ഷിച്ചു "ഭൎത്താവാകെ"ന്നു തന്നെ_ ചൊന്നവളൊടു ചിരിച്ചവ
നരുൾ ചെയ്താൻ_ "എന്നുടെ പരമാൎത്ഥം നിന്നൊടു പറഞ്ഞീടാം മന്നവനായ രാ who professes to be R's servant
മൻ തന്നുടെ ദാസൻ ഞാനെന്നു_ ധന്യെ നീ ദാസിയാവാൻ ഭാഗ്യവതിയല്ലയല്ലൊ_ ചെ
ന്നു നീ ചൊല്ലിട്ടു കൊസലെശ്വരനായ രാമന്തന്നൊടു തവ കുലശീലാചാരങ്ങ
ളെല്ലാം_ എന്നാലനെരം തന്നെ കൈക്കൊള്ളുമെല്ലൊ രാമൻ_" എന്നതു
കെട്ടു രാവണസഹൊദരി പിന്നെയും രഘുകുലനായകനൊടു ചൊന്നാൾ_ "എ she importunes R
ന്നെ നീ പരിഗ്രഹിച്ചീടുക നമുക്കിനി നിനക്കൊന്നുകൊണ്ടുമെയൊരു സങ്കടങ്ങളുണ്ടാകയില്ല രാമ
നവനിഗിരിവനഗ്രാമരാജ്യങ്ങളിൽ തൊട്ടുമെന്നൊടുകൂടെ നടന്നൊരൊരൊ ഭൊ
ഗമെല്ലാമനുഭൊഗിച്ചും ചെൻ ഭുജിക്കാമല്ലൊ മനൊരമം" ഉത്തമവൃത്തം ചെയ്ക

ളുകെട്ടനെരമുത്തരമരുൾചെയ്തു രാഘവനി[illegible]ദാരത്തെനാ[illegible]ല
ദെവനരികെ ശുശ്രൂഷിപ്പാനൊരുത്തി വെണമതിനിവളുണ്ടെനിക്കിപ്പൊൾ-
ഉരുത്തി വെണമവനതിനാരെന്നു തിരഞ്ഞിരിക്കുന്നെരമിപ്പൊൾ നിന്നെയും ക
ണ്ടുകിട്ടി വരുത്തും ദെവമെന്നു കൊതിച്ചാലെന്തി നിന്നെ പരിചെയ്കെന്നു
[illegible]
ഗ്രഹിച്ചിട്ടും കട്ടകന്നവളെടൊരു[illegible] വാക്കും കെട്ടു രാവണസഹൊദരി ഖിന്നകലചെതസ്സാ
ട്ടും ലക്ഷ്മണാന്തികെ വെഗാൽ ചെന്നു നിന്ന പെൺകിടാ നെരത്തു കുമാരനുമെന്നൊടുത്തരം
പറഞ്ഞിടൊല്ലവെ [illegible] നിന്നിലിപ്പൊഴുമൊരു കാംക്ഷയെന്നതികന്നിമന്നവനാ
യ രാമൻ തന്നൊടു പറഞ്ഞാലും ഇന്നവളതു കെട്ടു രാഘവസമീപെ പൊയ്ചെ
ന്നു നിന്ന പെൺകിടാവാശയാ പലതരം കാമവ്യമാശാഭംഗമെ[illegible]കൊപ[illegible]പ്രെമ
[illegible]രാക്ഷസിയൊന്നായ് മായരൂപവും വെടിഞ്ഞു [illegible]മലപൊലെ
കായാകാരവും ഘൊരദംഷ്ട്രവും കൈക്കൊണ്ടിപ്പൊൾ കമ്പമുൾക്കൊണ്ടു സീതാ
ദെവിയൊടടുത്തപ്പൊൾ സംഭ്രമത്തൊടു രാമൻ തടുത്തു നിന്നെരം ബാലകൻ
കണ്ടു ശീഘ്രം [illegible]വന്നവൾ[illegible]കാതും മുലയും മൂക്കുമെല്ലാം ചെത്തി
യനെരമവളലറിക്കൊണ്ടു [illegible]രക്തത്തെക്കൊണ്ടു ലൊകമൊക്കെ മാറ്റൊലി
കൊണ്ടു നില[illegible]വഴിവരുമരുവി
യാറുപൊലെ ചൊര[illegible]കാളരാത്രിയെപ്പൊലെ ഘൊരയാം നിശാ
ചരി വെഗത്തിൽ നടകൊണ്ടാൾ [illegible] തന്റെ [illegible]പ്പൊളെന്നു
ദെവദെവനരുൾ ചെയ്തിരുന്ന [illegible] രാക്ഷസപ്രവരനായിരുന്ന ഖരൻ
മുൻപിൽ [illegible]അവനിയിൽ പർവതം വീണ പൊലെ രൊദനം ചെയ്തു മുൻപി
ൽ പതനം ചെയ്തു നിജ സൊദരി തന്നെ നൊക്കി ചൊല്ലിനാനാശു ഖരൻ-
മൃത്യു തൻ [illegible] സമ്പരം പ്രവെശിച്ചതു ചൊല്ലുവരെന്നൊടെ
[illegible]
ചൊല്ലിനാളവളപ്പൊൾ മർത്യന്മാർ ദശരഥപുത്രന്മാരിരുവരുണ്ടത്ര[illegible]
രെത്രയും പ്രസിദ്ധന്മാർ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെന്നവർക്കു നാമമൊരു കാമിനിയുണ്ടുകൂട
സീതയെന്നവൾക്കു പെർ [illegible]
[illegible]
[illegible]

Marginal notes (English): & Laxm[an] — changes her appearance — & loses ears breasts & nose — her br. Khara — called to revenge her.

വന്നീടും മമ നിശ്ചയമറിഞ്ഞാലും" എന്നിവ കേട്ടു ഖരൻ കോപത്തോടുരചെയ്തു
"ദുർന്നയമേറെയുള്ള മാനുഷാധമന്മാരെക്കൊന്നു മൽഭഗിനിക്കു ഭക്ഷിപ്പാൻ ~~കൊടു~~
കൊടുക്കേണം എന്നതിന്നു ഉഗ്രപതിനാലു പേർ പോക നിങ്ങൾ നി കൂടവെ ചെന്നു
കാട്ടിക്കൊടുത്തീടെന്നാൽ ഇവ വക്രാന്തം വന്നീടും നിനക്കു മടിയാതെ" എന്നവളോടു — *under first 14 Rax.*
പറഞ്ഞയച്ചാൻ ഖരനെന്നേരം ഉന്നതന്മാരാം പതിനാലു രാക്ഷസരെയും ശൂലമുൽഗര
മുസലാസിലം പട്ടിസഭിണ്ഡിപാലാദിവിവിധമായുധങ്ങളാകിയവരാൽ ധരിച്ചുടനെ
രാക്ഷസന്മാർ സന്നദ്ധന്മാരായിട്ടു താനെന്നേരം വേഗത്തിൽ അവിടെ നിന്നാർ വരും
മൊരുമിച്ചു ശരങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു ഘോരം നിന്നൊരിക്കലും മിത്രഗോത്രൻ
ധൃതനായതൊത്തവൻ രാമൻ ശസ്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം ശസ്ത്രങ്ങൾ വരുന്നേരം പ്രത്യു
ഒരോ ശരം കൊണ്ടവ വെട്ടിച്ചെടുത്ത പ്രത്യേകം നിശിചരരെയും വധിച്ചാനൊരൊ
ന്നിനാൽ ശൂർപ്പണഖയവർ മരിച്ചതു പാർത്തു മണ്ടിപ്പോയുഴന്നു ഖരന്മുമ്പിൽ
വീണലറിനാൾ എന്നു പോകുകളെന്നിതിനൊട്ടുകൂടി പറഞ്ഞു നിന്നയച്ചവർ — *informed of their defeat*
തിന്നാൽ വരും ചൊൽ നിങ്ങളെ എന്നേരം രാമസായകങ്ങൾ കൊണ്ടിന്നു
പരതവന്നും പോയാർ തൈക്കൊട്ടവർ" എന്നു ശൂർപ്പണഖയും ചൊല്ലിനാളതുകേ
ട്ടു വന്ന കോപത്താൽ ഖരൻ ചൊല്ലിനാനെന്നേരം "പോകനിശാചരർ പതിനാലാ
യിരവും പോരിനു ദൂഷണനാമനനുജൻ ത്രിശിരാവും" ഘോരനാം ഖരനേവം
ചൊന്നതു കേട്ടനേരം ശൂരനാം ത്രിശിരാവും പടയും പുറപ്പെട്ടു വീരനാം ദൂഷ — *he orders an army.*
ണനും ഘോഷിച്ചു നടകൊണ്ടു ധീരതയോടു യുദ്ധം ചെയ്വതിനഴറോടെ രാക്ഷ
സപടയുടെ രൂക്ഷ ഭീമകോലാഹലം കേട്ടോരനേരം രാമൻ ലക്ഷ്മണനോടു
ചൊന്നാൻ "പ്രഘോഷം നടുങ്ങു മാറെത്താൻ കോലാഹലം നമ്മോടു യുദ്ധത്തി
നായ്ത്തുടങ്ങുന്ന രക്ഷോബലം ഘോരമാകിയിപ്പോൾ യുദ്ധമുണ്ടാമിപ്പോൾ ധീര
തയോടു മത്തനിയോഗ കാര്യം വേണം വൈദേഹിയെക്കൊണ്ടു ഗുഹയിലാക്കി — *R. hurry S. in a cave (with L.)*
ക്കൊണ്ടു ദീക്ഷിക്കൂടാതെ പരിപാലിക്കവേണം ഭവാൻ ഞാനൊരുത്തനെ പോരു
മിവരൊടു ഞാൻ ഇവനൊടു കൊല്ലുവാൻ മാനസേ സന്ദേഹമില്ലൊന്നും മറ്റൊന്നും
ചൊല്ലേണ്ടുന്നില്ലെന്നയാണയുമിട്ടുകൊണ്ട് അവർക്കു യാഗയെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളേണം നീ"
ലക്ഷ്മിദേവിയെയും കൊണ്ടങ്ങനെ തന്നെയെന്നു ലക്ഷ്മണൻ തൊഴുതു പോ
യ്ക്കൂടെ പ്രവേശിച്ചാൻ ചാപബാണങ്ങളും എടുത്ത ഭക്തിപരമാത്മാ ഭോഗമാന
നുമ്പറിഞ്ഞു സന്നദ്ധനായി നിൽക്കുന്നനേരമായ്ത്തു വിളിച്ചു രാത്രിഞ്ചരരൊക്ക

വന്നൊരുമിച്ചു ശസ്ത്രങ്ങൾ തൂകിനാർ വൃക്ഷങ്ങൾ പാഷാണങ്ങൾ കൊണ്ടുമെ

& defeats Dushara with his army റാം പ്രക്ഷേപിച്ചീടിനവർ ... തൽക്ഷണമവയെല്ലാമെയ്തു

ഖണ്ഡിച്ചു രാമൻ രക്ഷോവീരന്മാരെയും സായകാഗ്നിയിൽ ... നിഗ്രഹിച്ചിതു

നിശിതാഗ്രബാണങ്ങൾ തന്നാൽ ശീഘ്രം വന്നുടനൊത്ത രാക്ഷസക്കൂട്ടത്തെയെല്ലാം

ഉഗ്രനാം സേനാപതി ദൂഷണനുമതിരുഗ്ര(സന്നദ്ധനായ) രാഘവനോടടുത്തിട്ടു തൂകിനാൻ ബാണഗണ

മവറ്റെ രഘുനാഥൻ വേഗേന ശരങ്ങളാലെണ്ണമില്ലാതെയാക്കിനാലും

ബാണങ്ങളെയ്തു തുരഗം നാലിനെയും കാലപുരിയിലയച്ചു സാരഥിയൊടു കൂടെ ചാപവും

മുറിച്ചു തൻ കേതുവും കളഞ്ഞപ്പോൾ കോപേന തേരിൽ നിന്നു ഭൂമിയിൽ ചാടി

വീണാൻ പിൻ പട്ടശക്തി ഭാരമായസ്തനിർമ്മിതമായി കൈയിൽ പെടും പരിഘവും [illegible]

ച്ചു വന്നാനവൻ തൽബാഹുതന്നെ ഛേദിച്ചീടിനാൻ ദാശരഥി തൽപരിഘ

ത്താൽ പ്രഹരിച്ചീടിനാനവനുടെ മസ്തകം പിളർന്നവനവനിയിൽ വീണു (സമവർത്തി) പത്ത

& Trisira നമപ്പോൾ പ്രവേശിച്ചിതു ദൂഷണനും ദൂഷണൻ വീണനേരം വീരനാം ത്രിശി

രാവും ... മൂന്നു ശരം കൊണ്ടു രാമനെയെയ്താൻ മൂന്നും ഖണ്ഡിച്ചു രാ

മൻ മൂന്നു ബാണങ്ങളെയ്താൻ മൂന്നിനെയുടൻ മുറിച്ചീടിനാൻ ത്രിശിരാവുമു

ടൻ ബാണങ്ങളെയ്താനന്നേരം രഘുപതി ... ഖണ്ഡിച്ചു രാമനായിരം ബാണ

മെയ്താൻ അവയും മുറിച്ചവനുമൊരു ബാണമെയ്താൻ അവനവയും

മനവയും നുറുക്കിനാൻ ... ആകാരമായി ... തന്നാൽ.

& Khara ഉത്തമാംഗങ്ങൾ മൂന്നും മുറിച്ചു വീഴ്ത്തീടിനാൻ അന്നേരം (ഖരൻ) ... ഭടനെന്നിട്ടും

രഥത്തിലാരൂഢനായി ... രാമൻ രാഘവനൊടടുത്തു ചെ

ന്നു ബാണങ്ങൾ തൂകിനാൻ അന്നേരം മുറിച്ചീടിനാനവയെല്ലാം

രാമബാണങ്ങൾ കൊണ്ടും വര ബാണങ്ങൾ കൊണ്ടും ദിക്കുമാകാശവും കാണ

ഞ്ഞാതെയാക്കി നിഷ്ഠുരൻ ... രാഘവശരാസനം പൊട്ടിച്ചാൻ

മുഷ്ടിദേശേ ബാണങ്ങളെയ്തവൻ ചട്ടയും നുറുക്കിനാൻ ദേഹവും ശരങ്ങ

ൾ കൊണ്ടൊട്ടൊഴിയാതെ പിളർന്നീടിനാനന്നേരം താപസദേവാദി

കളാകിയ സാധുക്കളും താപമോടെ ഹാ കഷ്ടം കഷ്ടമെന്നുരചെയ്താർ

... രാമൻ ... ഭയത്തോടമരരും താപസന്മാരും

ചൊന്നാർ തൽകാലേ കുംഭോത്ഭവൻ തന്നുടെ കയ്യിൽ മുന്നം ശക്രനാ

ൽ ... മായിരുന്ന ശരാസനം തൻ കൈയ്യിൽ കൊടുത്തു ...

ത്തും ശ്രീത്തും ഉള്ള വൈഷ്ണവചാപം കൈക്കൊണ്ടു നില്ക്കുംനേരം ദിക്കുക
ളൊക്കെ നിറഞ്ഞൊരു വൈഷ്ണവതേജസ്സോടുടൻ (സ്ഫുരൽ കൊണ്ടു) കാണാകുന്ന രാമ
ചന്ദ്രനെയപ്പൊൾ വഞ്ചിപ്പാൻ വരുന്നൊടെ ചാപവും കവചവും കുണ്ഡലങ്ങൾ/
ധാരകിരീടങ്ങൾ രക്ഷണാൽ സൂതനെക്കൊന്നു തുരഗങ്ങളും തേരും പൊട്ടി
ച്ചാദിനായകൻ കനത്തിനൊരുനേരം മറ്റൊരു തേരിൽ കയറി നിന്നൊരു
വരൻ തെറ്റെന്നു പൊടിച്ചിതു രാഘവനതുനേരം പിന്നെയും ഗദയുമായട്ടു
ത്താനുരുശരൻ ഭിന്നമാക്കിനാൻ വിശിഖങ്ങളാലതും രാമൻ അതിനെകൊ
പത്തൊടെ പിന്ന മറ്റൊരു തേരിലെറി വന്നസ്ത്രപ്രയൊഗം തുടങ്ങിനാൻ
വരൻ ഘോരമാമാഗ്നേയാസ്ത്രമെയ്തിതു രഘുവരൻ വാരുണാസ്ത്രേണ തത്ത
ത്തിനൊൻ ഉപശമം പിന്നെക്കെന്നീരമസ്ത്ര മൈത്രൈന്ദ്രാസ്ത്രം കൊണ്ടു
മന്നവൻ തടുത്തതു കണ്ടു രാക്ഷസവീരൻ നൈരൃതമസ്ത്രം പ്രയൊഗിച്ചതു യാ
മ്യാസ്ത്രേണ വീരനാം രഘുപതി തടുത്തുകളഞ്ഞപ്പൊൾ വായവ്യമയച്ചതിനെ
ശാസ്ത്രം കൊണ്ടു ജഗന്നായകൻ തടുത്തതു കണ്ടു രാക്ഷസവരൻ ഗാന്ധർവ്വമ
യച്ചതു [illegible] കമസ്ത്രം [illegible] ശാന്തമായതു കണ്ടു വരനും കോപത്തൊടെ
ആസുരമസ്ത്രം പ്രയൊഗിച്ചതു കണ്ടു രാമൻ ഭാസുരമായ ദൈവാസ്ത്രം കൊണ്ടു
തടുക്കയാൽ തീക്ഷ്ണമാമൈഷീകാസ്ത്രമെയ്തിതു രഘുപതി വൈഷ്ണവാസ്ത്രേണ
കള[illegible] മൂന്നും പത്തിനാൽ സാരഥി തന്നെക്കൊന്നു (തുരഗങ്ങളെക്കൊന്നു) തേരുമെപ്പേരും പൊ
ടിപെട്ടുതുകളഞ്ഞപ്പൊൾ യാതുധാനാധിപതി ശൂലവും കൈക്കൊണ്ടു
ക്രോധേന രഘുപതിയൊടടുത്തു നേരമിന്ദ്രദൈവതമസ്ത്രമയച്ചൊര — Whose head
ളവിലെ നിന്ദ്രാരി തലയറുത്തിനാൻ ജഗന്നാഥൻ വീണിതു ലങ്കാനഗരത്തൊ — falls at Lanka's gate
രദ്വാരെ തലയുരുണ്ടു വന്നപ്പൊൾ അവ്വണ്ണമതുനേരവും കണ്ടു രാക്ഷസരെല്ലാ
മിവരുടെ തലയെന്നറിഞ്ഞു ഭാവേന നിന്ന സംശയം തുടങ്ങിനാർ ഖരദൂഷണ
ത്രിശിരസ്സുകളും നിശിചരൻ പടയും പതിനാലായിരവും [illegible] ച്ചിതു നാഴികകൊണ്ടു
മുക്കാൽ കൊണ്ടു രാഘവൻ നാലേമുക്കാലിൽ വീണുതെല്ലൊ രാവണഭഗിനിയും മരി
ച്ച നിശാചരർ [illegible] (നാലാ)യിരവും പരിഷോരെല്ലാം ദിവ്യവിഗ്രഹമതുനേരം ജ്ഞാ
നവും ലഭിച്ചിതു രാഘവൻ പൊക്കൽ നിന്നു മാനസെ സ്വന്തവരവന്നതുനേരം — praise of the
രാമനെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തുടൻ നമസ്കരിച്ചൊരൊരും വൃന്ദങ്ങൾക്കു ചിന്തിച്ചു സ്തുതിച്ചു — emancipated 14000 Rax
(പലതരം)
തുനേരം നമസ്തെ പാദാംബുജം രാമ ലൊകാദി രാമ സ്വമസ്തുപാപഹരം

സേവകാഭീഷ്ടപ്രദം നമസ്കൃതരദയാവാരിധെ രഘുപതെ രക്ഷിച്ചീടെണം

ഖിന്നം ഭവതിരവാവത്തെ ബന്ധം പാദാംബുജം ധ്യാനിച്ചെപ്പൊഴും മനുജനം

ഉൽഭവമരണ ദുഃഖങ്ങളകലുന്ന പാദപദ്മവൈഭവം ഒന്നു പ്രസാദചൈതന്യസന്തൊഷി

ച്ചന്നതു മനസ്സിൽ പ്രത്യക്ഷമായന്നെരം ഭേദവിഭേദമില്ല സംസാരമായാവൃക്ഷ

ഛേദനകരമായിഭവിക്കുന്ന ഭവന്നിത്യപ്രഭം ചിന്തിച്ചന്നതു മഹാദേവനൊട്—

ഒത്തുലമൊൽന്നു ചെയ്തു പരമെശ്വരനാ ദെവന്മാരായി ജനിച്ചു നിന്നു

നിന്നുമിരാമനായവതരിച്ചവൻ ആനന്ദമൂർത്തി രാക്ഷസ ദെവന്മാരും

നിന്നുടെ പൊരിച്ചന്നു മൊക്ഷവും തന്നീട്ടവനില്ല സംശയമെതും എന്നതുപൊ

ലെ പരമെശ്വരനാനുകൂലം നിശ്ചയം മഹാദെവനാകുന്ന രഘുപതി ഇന്നവരെ

ശം ചെയ്തു മൊക്ഷവും തന്നീടെണം എന്നിങ്ങനെ പനനം ചെയ്തവനൊട് എന്ന

വനവെക്ഷിച്ചനെരത്തു രഘുനാഥൻ മന്ദഹാസവും ചെയ്തു സന്നമതു ചെയ്തു —

വിഗ്രഹവീര്യമനസ്സ്വാഹങ്കാരാദികൾ തക്കൊക്കവെ സാക്ഷിഭൂതനായുള്ളവർ

മായാജാഗ്രൽ സ്വപ്നസുഷുപ്ത്യവസ്ഥാദികൾക്കും ദൈവങ്ങൾക്കും മീതെ സാക്ഷിയായുള്ളവം സച്ചിദാന

ന്ദമെകമവരം ബാല്യ കൌമാരാദികളായ ഗമപാകികളാംകികൾ ആദിദെവങ്ങൾക്കു.

സാക്ഷിയായിരിക്കുന്നതിൽകും പരമാത്മാവും പരബ്രഹ്മമാനന്ദാത്മകം പരമം ധ്യാനിക്കും

പൊൾ കൈവല്യം വന്നുകൂടും ഈ നവഗുണ ഉപദെശം ചെയ്തു മൊക്ഷവും നൽകി

ദെവദെവശൻ ജഗൽകാരണൻ ദശരഥിരാഘവൻ കൂടെയുമക്കാൻ നാഴിക

Sita tends the wounded husband

കൊണ്ടുകൊണ്ടാൻ വെഗം പതിനാലു സഹസ്രം രാക്ഷസബലം ഹാസ്ത്രമിട്ടു സീ

താദെവി തന്നൊട്ടുകൂടവന്നു രാമചന്ദ്രനെ വീണു നമസ്കാരവും ചെയ്താൻ

ശസ്ത്രൌഘനികൃത്തമാം ദിവ്യവിഗ്രഹം കണ്ടു മക്കപൊലെ സ്മരം വൈദെഹാത്മജ

മനംമനം തൃക്കൈകൾ കൊണ്ടു തലൊടി പൊക്ക്ഷിച്ചിനാൾ പൊക്കവെച്ചു

ജ്ഞമതിൻ വട്ടവും മാച്ചിനാൾ രക്ഷൊവീരന്മാർ വീണുകിടക്കുന്നതു കണ്ടുല

ക്ഷ്മണൻ നിശ്ചമിവിസ്മയം പൂണ്ടിതാൻ രാവണൻ തന്നൊന്ദ്യവരവുണ്ടെ

ന്നിതി പൊഴെന്നു ദെവദെവശനരുൾ ചെയ്തിരുന്നതിനാൻ പിന്നെലക്ഷ്മ

Laxm. has to inform the Rishis

ണൻ തന്നെ വൈകാതെ നിയൊഗിച്ചാൻ ചെന്നു മുനിവരർ തമ്മൊട്ടുചൊ

ല്ലീടെണം ഖരം ചൈതന്യവരക്ഷാനായിട്ടീ രാക്ഷസിയെ പ്രാപിച്ച

പതിനാലായിരവും താപസന്മാരൊടീച്ചു നിവസിക്കെന്നു പാപനാശനം

അനുചെയ്കയെന്നാൽ ശരീരംസുമിത്രാപുത്രൻ തപോധനന്മാരൊട്ടു ചൊന്നാൻ

113

57

അതിക്രൂരനകൻ പരന്റു അന്നനുക്കുഷണംപി നിക്കാലം വെകാനെയൊടു
ത്തിട്ട മന്ത്രി വെപരകെന്നാം ചെപ്പുനിജനം പലനും ഉടിനിന്ന വിഷ്ണനിശ്ശിനെ *who give amulets*
ർ പലലംശികൾ മായന്തിട്ടാമ്പാൻ മുന്നവെക്കും അംഗുലീയകവും ചൂഡാരത്നവും
കവചവും അംഗെ ചെത്തിട്ടവാനായികൊടുത്തു വിട്ടിനെ ലക്ഷ്മണനവൻ
മുന്നം കൊണ്ടുവന്നാശു രാമൻ തൃക്കാൽക്കൽ വെച്ചു തൊഴുതിതന്റെ ഭക്തി
കൊണ്ടെ അംഗുലീയകമെട്ടും അംബുജവിലൊചനൻ അംഗുലങ്ങളിൽ മെലിട്ടു-
ചൂഡാരത്നവും പിന്നെ മൈഥിലി തനിക്കു നൽകിനാൻ കവചവും ഭ്രാതാവു
തനിക്കു നിന്നിട്ടുവാനരുളിനാൻ രാവണഭഗിനിയും രൊദനം ചെയ്തു പിന്നെ *Surpanaka informs*
രാവണനൊടു പറഞ്ഞിട്ടുവാൻ നടകൊണ്ടാൾ രാക്ഷസാലങ്ങൾ നെ ശെലം പൊ *Ravana*
ലെ ശൂർപ്പണഖയും രാക്ഷസവീരൻ മുൻപിൽ വീണുടൻ മുറയിട്ടാൾ മുലയും മൂക്കും
കരം ഛെദിച്ചു കൂടാതെ ചൊരയുമായി താലദ്വം ഭഗിനിയെപ്പടി വരുത്തി ചെയ്താൻ എന്തു
ബന്ധം എന്തു
വരുത്സ ചൊല്ലീടെന്നൊട്ടു പരമാർത്ഥം ചൊന്നായതു വൈപരീത്യം വന്നിട്ടുവാൻ-
ശങ്കനൊടു താനുനെ വാശിയൊടു കൊപെരനെ ഉപദ്രവം ചെയ്യുന്നവന്ത
നാരാനൊടുക്കവൻ സത്യം ചൊല്ലുന്നവൾ വരുവുമരചെയ്താൾ എത്രയും മൂഢൻ ഭവാൻ *reproaching him with carelessness*
പ്രമത്തൻ
മദിരപാനസക്തൻ സ്ത്രീകളിൽ രമനനിരതൻ ... കൊണ്ടു ചൊല്ലുന്നി
അറിയാതെ
നെന്നുമൊരു ചാരചക്ഷുസ്സും വിചാരവുമില്ലെന്തും നിത്യം നാരിസെവയും ചെയ്തു കിടന്നിടുന്ന കൊള്ളും-
കെട്ടില്ലയൊ പരദൂഷണം ശിരാക്കൾ കൂട്ടമെ പതിനാലായിരവും മുന്നും പ്രഹരാദിനരാമൻ
വെഗെനബാണങ്ങൾ പ്രഹരിച്ചൊടുക്കിനാനെന്നുകഷ്ടമൊർത്താൽ സ്വസ്ഥമസ്യഥവു
എന്നതു കെട്ടു ചൊദിച്ചിനാൻ ദശാനനൻ എന്നൊടു ചൊല്ലീടെ വൻ രാമനാക *makes who is R.*
നാരാം നാം എന്തൊരു മൂലമവൻ കൊല്ലുവാനെന്നു മെന്നാലന്തകൻ തനിക്കു
നൽകീടു വെനവനന്നവൻ സൊദരി ചൊന്നതു കെട്ടു രാവണനൊടു കഥ *she relates*
ധാനായിവന്തെ കെട്ടാലും പരമാർത്ഥം ഞാനൊരു ദിനം ജനസ്ഥാനദെശ
ത്തിങ്കൽ നിന്നാനന്ദം പൂണ്ടു താനെ സഞ്ചരിച്ചിട്ടന്നെരം കാനനത്തൂടെ ചെ
ന്നു ഗൌതമീതടം പുക്കെൻ സാനന്ദം പഞ്ചവടികണ്ടു ഞാൻ നിൽക്കുന്നെരം ആ
രാമനെ
ശ്രമത്തിങ്കൽ തത്ര കണ്ടെൻ ജഗദാശ്രയഭൂതൻ ജടവൽക്കലങ്ങളും പൂണ്ടു ചാപബാണ
ങ്ങളൊടു മെത്രയും തെജസ്സൊടും താപസവെഷത്തൊടും ധർമ്മദാരങ്ങളൊടും
സൊദരനായിട്ടന ലക്ഷ്മണനൊടും കൂടെ സാദരമിരിക്കുമ്പൊഴുതു ചെന്നാൻ
ഞാനും ശ്രീരാമനൊൽ സംഗെവാഴും കാമിനിതന്നെക്കണ്ടാൽ നാരികളൊരുവണ്ണം

മറ്റിടങ്ങളെല്ലാം ലൊകത്തിങ്കൽ ദെവഗന്ധൎവ്വനാഗമാനുഷനാരിമാരിൽ-

ഏവം കണ്ടിട്ടില്ല കെട്ടിട്ടുമില്ലെന്നും ഇന്ദിരാദെവി താനും ഗൌരി

യും വാണിമാത്രം ഇന്ദ്രാണി താനും മറ്റുള്ള സ്ത്രീവൎഗ്ഗവും നാണം പൂണ്ടൊ

ടി ... ളവരെ പുഷ്പ പൊലെ കാണും പൊഴനംഗനും ഒരു ദെവതയവളെന്നെല്ലാം

തൽപതിയാകും പുരുഷൻ ജഗൽപതിയെന്നും കല്പിക്കാം എകൽപമില്ലൽപ

പുരിതിന്നിപ്പൊൾ ബന്ധപത്നിയാക്കീടുവാൻ തക്കവളിവളെന്നു കല്പിച്ചു കൊ

ണ്ടിങ്ങു പൊന്നീടുവാനൊരു പെട്ടെൻ മൽകൎണ്ണനാസികങ്ങളെ ഛെദനം ചെ

യ്യാനപ്പൊൾ ലക്ഷ്മണൻ കൊപത്തൊടെ രാഘവനിയൊഗത്താൽ വൃത്താന്തം ഖ

രനൊട്ടം ചെന്നന്നാനരികിൽ ചെന്നു ഖരാദികൾ ... അരികത്തിയൊടു മവൻ

... വെഗനലെന്നു രാമൻ ഒറ്റ നെരം നാഴിക മൂന്നു കൊണ്ടു കൊ

ന്നവരൊട്ടങ്ങിനാൻ ദുഷ്ടരെക്കിടാം പിന്നീടുകിൽ വിശ്വം ക്ഷണം കൊണ്ടു വിസ്മയം രാമ

നുടെ വിക്രമം വിചാരിച്ചാൽ കൎണ്ണെനർത്ഥ ... ജാനകി ദെവിയെപ്പൊൾ

നിന്നുടെ ഭാൎയ്യയാക്കിൽ ജന്മം സാഫല്യം വരും ... സകാശത്തിങ്കലാക്കീടുവാൻ

തക്കവണ്ണം ഉപായം ചെയ്തീടുകിലെങ്കിലും നന്നു ഭവാൻ തൽസാമൎത്ഥ്യങ്ങളെല്ലാം

... സംഗ ... രാമനൊ

ടെറ്റാൽ നില്പാൻ നിനക്കു ശക്തി പൊരാ കാമവൈവശ്യം ... നെരിൽ

നെരുക്കം പൊൾ മൈഥിലിയെ ... മായയാ ബാലന്മാരെ മൊഹനഗാ

ത്രി തന്നെ കൊണ്ടു പൊരികെ ... സൊദരി വചനങ്ങളിവണ്ണം കെട്ടനെ

രം സൊദരിവാക്യങ്ങളാലാശ്വസിപ്പിച്ചു ... തന്നുടെ മന്ദിരത്തിങ്കല

... വന്നിരിപ്പിലെട്ടും നിദ്ര ... ആകുലം ...

... മെന്നു ... നാൽ മൂന്നു ... നാഴികക്കൊണ്ടു (തന്നെ)

... വരൻ താനും ... വൈരിശ്രീ ... സൊദര

... മാനുഷനല്ല

രാമനെന്നു ... ഭക്തവത്സല നായക ഭഗവാൻ ... ലക്ഷ്മണൻ ...

... നാരായണൻ ... ധാതാവും ... പ്രാൎത്ഥിച്ചൊരു കാരണ

മിന്നു ... ലെ രഘുകുലെ ... ഇപ്പൊൾ എന്നെ കൊല്ലുവാനൊരു

പെട്ടു ... നെങ്കിലൊ ... വൈകുണ്ഠരാജ്യം ... പരിപാലിക്കാമെല്ലൊ-

... ലെന്നും പാഴം രാക്ഷസരാജ്യമെന്നാൽ ... ല്ലൊന്നുകൊണ്ടും

S. advises him to steal Sita

Ravana's night thoughts

രാമനോടെതിൎക്കുന്നതിന്നൊരുത്തൎക്കും ശക്തിയും മറ്റെങ്ങും ഞാനൊന്നുകൊണ്ടും"
ഉത്തമന്മാരിൽ വിചാരിച്ചു രക്ഷോനാഥൻ തൻ പങ്കാനനത്തോടുകൂടെ ധ്യാനവും
ചെയ്താൻ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ രാമനെന്നറിഞ്ഞഥ രാക്ഷസപ്രവരനും വൃ
വൃത്താന്തമെല്ലാം വിദ്വേഷഭക്ത്യാ രാമൻ തന്നെ പ്രാപിക്കേണമെന്നുറച്ചു ടക്കി
കൊണ്ടെന്നിൽ പ്രസാദിക്കയില്ലെങ്കിലെ ശത്രുത്വം നിശ്ചയിച്ചു രാത്രിയും കഴി
ഞ്ഞു ഉഷസി ദേഹശുദ്ധിയാദി കൃത്യങ്ങൾ കഴിച്ചു തേരതിലേറി നാൻ ദിവസ
ങ്ങളെ പിന്നെ പാരാതെ പിന്നെ പാരാവാരമന്ദിരം തന്നിൽ മാരീചാശ്രമം പ്രാപിച്ചിട്ടു Rav. visits Marīca.
നാനാഗുണം ഘോരനാം ദശാനനൻ കാൎയ്യഗൌരവത്തോടും മൌനപൂൎവ്വം
ചെയ്തു ജടാവൽക്കലാദിയും ധരിച്ചു ഹൃന്നാഥനായ രാമനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു
ൽ രാമരാമ എന്നു ജപിച്ചുറച്ചു സമാധി പൂണ്ടാമോദത്തോടു മരുവീടുന്ന മാ
രീചനും ലെനികിൽ തന്നുടെ ഗൃഹം തന്നിലാഗതനായ ലോകോപദ്രവകാരി
യായ രാവണൻ തന്നെക്കണ്ടു സംഭ്രമത്തോടു മാനനം ചെയ്തു പൂജ്യകൊണ്ടു ന
ന്മാറിലണച്ചാനന്ദാശ്രുക്കളോടും പൂജിച്ചു യഥാവിധി മന്നിച്ചു ദശകണ്ഠൻ തൊ
ഴുതു ചിന്തിച്ചപ്പോൾ ചൊല്ലിനാൻ മാരീചനും നിന്നുടെ ആഗമനമിതെന്തെന്നാക്കുന്നെ
യൊരുചിന്തയുണ്ടെന്ന പോലെ തോന്നുന്ന ഭാവങ്ങൾ കണ്ടു ചൊല്ലുക രഹസ്യമ
ല്ലെങ്കിലൊന്നും തവ നല്ലതുവരുത്തുവാനിങ്ങിൽ ഞാൻ പ്രിയനെന്നെല്ലായ്പ്പോ
ഴുമാക്കിയിട്ടു ദോഷമാകിരിക്കുന്ന കാൎയ്യം മായമെന്നിയെ ചെയ്യാൻ മടിക്കില്ലെനിക്കെ
ന്നു" മാരീചവാക്യമേവം കേട്ടു രാവണൻ ചൊല്ലിനാൻ ഇന്നെപ്പോലെ & begs him to undertake the deception of Sita
ഉള്ളൊരു സാകേതാധിപനായ രാജാ ദശരഥന്റെ ലോകൈകനായകന്മാരുടെ
പുത്രന്മാരായുള്ളൊരു രാമലക്ഷ്മണന്മാരെന്നിരിപ്പവരിരുവരും കോമളഗാത്രി
യായൊരംഗനാരത്നത്തോടും ദണ്ഡകാരണ്യേ വന്നു വാഴുന്നിതവർ ബലാൽ എന്നു
ടെ ഭഗിനി തൻ നാസികാകുചങ്ങളും കൎണ്ണദ്വയം ഛേദിച്ചതു കേട്ടുടൻ വൈരാദികൾ
ചെന്നിതു വധിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു ഘോരന്മാരവരെയും കൊന്നിതു മൂന്നേമുക്കാൽ നാഴികകൊണ്ടു
രാമൻ തൽ പ്രാണേശ്വരിയായ ജാനകി തന്നെ ഞാൻ ബലാൽ പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടു
പോന്നീടുവെനതിനു നീ ഹേമവൎണ്ണം പൂണ്ടൊരു മാനായ്ച്ചെന്നടവിക്കിൽ കാമി
നിയായ സീതയെ മോഹിപ്പിക്കേണം രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അകറ്റി ദൂരത്താക്കി
വാമഗാത്രിയെ അപ്പോൾ കൊണ്ടു ഞാൻ പോന്നീടുവൻ നീ മമ സഹായമായാകി
ൽ മനോരഥമാമകം സാധിച്ചീടുമില്ല സംശയമെന്നും പംക്തികന്ധരവാക്യം കേട്ടു

M. warns him earnestly

മാരീചനുമതിൽ പിന്നെ ഭയത്തോടു കൂടി വന്ദനം ചെയ്തുകൊണ്ടുപദേശിച്ചിതു
ലനാശനമായ കാൎയ്യം നിന്നോടവൻ നിന്നുടെ ശത്രുവെന്നല്ലൊ നിന്നുടെ നാശം വരു
ത്തുവാനവസരം തന്നൊ പാൎത്തിരിപ്പൊരു ശത്രുവാകുന്നതവൻ നല്ലതു നിനക്കൊ
ന്നല്ലൊ ചൊന്നതു കെൾക്കുന്നാകിൽ നല്ലതെല്ലാം നിനക്കിന്നൊഴിലറിക നിരാമയരു
നില്പതുള്ള ഭീതി കൊണ്ടകതാരിൽ മാമകം രാജരത്ന രമണീരത്നം കെൾക്കും
പൊളുതി [illegible] രാക്ഷസവംശം പരിപാലിച്ചു കൊ
ൾക നീ ശ്രീനാരായണൻ പരമാത്മാവു തന്നെ രാമൻ അനന്തൻ പരമാത്മാ
മറിഞ്ഞാൻ കെൾക്ക നീ നാരദാദികൾ മുനിശ്രെഷ്ഠന്മാർ പറഞ്ഞു പണ്ടൊരൊ
രൊ വൃത്താന്തങ്ങൾ കെട്ടെൻ പൌലസ്ത്യപ്രഭൊ പത്മസംഭവൻ മുന്നം
പ്രാൎത്ഥിച്ച കാലം നാഥൻ പത്മലൊചനനരുൾ ചെയ്തിതു വാത്സല്യത്താൽ പത്മ
യൊനെ വെണ്ടുന്നതു ചൊല്ലുകെന്നതു കെട്ടു പിന്നിട്ടു വിധാതാവും [illegible] ദയാനി
ധെ നിന്തിരുവടി തന്നെ മാനുഷജന്മം പൂണ്ടു [illegible] കന്ധരൻ തന്നെ കൊല്ലെണം
മയൊദ്ധ്യായിങ്കൽ തന്നെയന്നു സമയം ചെയ്തു നാഥൻ മംഗലം വരുത്തുവാൻ
ദെവതാപസൎക്കെല്ലാം മാനുഷനല്ല രാമൻ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ താനെ
നു യത്നിച്ചു സെവിച്ചു കൊള്ളുക ഭക്ത്യാ പൊയാലും [illegible] വസിക്ക നീ മാ
യാമാനുഷൻ തന്നെ സെവിച്ചു കൊള്ളുക നിത്യം [illegible] പരമകാരുണികൻ ജഗ
ന്നാഥൻ ഭക്തവത്സലൻ ഭഗവാനീശ്വരൻ വിഷ്ണു മാരീചൻ പറഞ്ഞതു കെട്ടു

Rav. is not to be deterred

രാവണൻ ചൊന്നാൻ നെരത്തെ പറഞ്ഞതു നിഷ്ഫലമെന്നല്ലൊ ഭവാൻ ശ്രീ നാ
രായണസ്വാമി പരമാത്മാ [illegible] ഭവൻ തന്നൊടു സത്യ
ചെയ്തു [illegible] കൊല്ലുവാൻ [illegible] സത്യസങ്കല്പനാ
യ ഭഗവാനാനെങ്കിലൊ [illegible] വാനാളും [illegible]
ന്നിന്നു [illegible] കൊണ്ടും [illegible]
യിഷ്ടു [illegible] ചെന്നു മൈഥിലി തന്നെ കൊണ്ടു പൊരികവെണം [illegible] മഹാ
ഭാഗ [illegible] രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ
ന്നെരം തെരിലെറി കൊണ്ടിങ്ങു പൊന്നീടുവൻ പിന്നെ നീയും [illegible] സുഖം വാഴുക
[illegible] നിയൊഗം ചെയ്യുന്നതാകിൽ എന്നുടെ വാൾക്കൊ
[illegible] തന്നെ എന്നതു കെട്ടു വിചാരിച്ചിതു മരീചനും [illegible]

& Maricha obeys

[illegible] വന്നാൽ ചെന്നുടൻ നരകത്തിൽ വീണുടൻ [illegible]

ഘുണ്ഡസംശയം കൊണ്ടു മുക്തനായ്പുനരെല്ലാം രാമ/സായകമേറ്റു മരിച്ചാലെ"
ന്നു നിനച്ചാമെന്നും ഹൃത്തു "പുറപ്പെട്ടാലു"മെന്നതു ചൊന്നാൻ രാക്ഷസ സർജ്ജഭവനം
ഞാൻ വിചാരമെങ്കിൽ സാക്ഷാൽ ശ്രീരാമൻ വരിപാലിച്ചു കൊൾക പോന്നി"എന്നര
ചെയ്തു വിചിത്രത്തികലങ്ങാരുപൊന്നിറമായുള്ളോരു മൃഗവേഷവും പൂണ്ടു
ൻ പഞ്ചവടിക്കരികിൽ തെളിവോടു കരൾനിന്നാൻ ചൊല്ലുവാനും തെളിവെ
നാനുതനേരം ചൊന്നാർ മാനിനിയായ ജാനകി തന്നെ കൃത്രിമൻ ചതിച്ചു ദശാസ്യ
സമസ്തനായുമന്ത്രിമാരിലൊരുവൻ ഘോരമായൊരു പൊന്മാനായും ചാരുപുള്ളി
കൾ കൊണ്ടു വട്ടി കൊണ്ടു മനസ്സുകൾ രത്നം നീലകൽ കൊണ്ടു ചെയ്തു മുഖഭാവ
ത്തോടൊരു പുലികൾ കാട്ടി കാട്ടി കാട്ടിലും പക്കവിന്നെ വെയ്ക്കുന്ന പക്ഷെപ്പെട്ടും
തുള്ളിച്ചാടിയുമനുരാഗഭാവേന കളിച്ചുകൊണ്ടു പോക്കുടാക്കിച്ചു രാഘവാശ്രമത്തി appears before Sita as "goldbeer"
ലൊപ്പം തെളിസഞ്ചരിക്കും പോൾ രാകേന്ദു സീത കണ്ടു വിസ്മയം പൂണ്ടാൾ രാവ
ണവിചേഷ്ടിതമറിഞ്ഞു രഘുനാഥൻ ദേവിയോടരുൾ ചെയ്താനെകാന്തെ കാന്തെ
കേൾ നീ രക്ഷോനായകൻ നിന്നെ കൊണ്ടുപോവതിന്നായി പോൾ ഭിക്ഷുരൂപേണ
വരുമതിങ്കെ ജനകജെ നീയൊരു കാര്യം വേണമതിന്നു മടിയാതെ മായാസീ
തയെ വച്ചു ശാലയിൽ നിൻനിടെണം വഹ്നിമണ്ഡലത്തിങ്കൽ മറഞ്ഞു വസിക്കനീ ധന്യ
രാവണവധം കഴിഞ്ഞു കൂടുവെച്ചു സൂര്യകാശൻ എകലൊരാൾ വരുന്നിടെണം ജഗ
ദാശ്രയഭൂതെ സീതെ ധന്യെ രക്ഷോന്മം പ്രിയെ"രാമചന്ദ്രോക്തി കേട്ടു ജാനകിദേ Sita substitutes a false Sita
വിതാനും കോമള ഗാത്രിയായ മായാസീതയെ അത്ര വച്ചു ശാലയിലാക്കി വഹ്നിമണ്ഡ
ലത്തിങ്കൽ ചെന്നിതു മഹാവിഷ്ണുമായയുമപ്പോൾ മായാനിർമ്മിതമായ്കനകമൃഗം
കണ്ടു മായാസീതയും രാമചന്ദ്രനോടുരചെയ്താൾ ഭർത്താവെ കണ്ടില്ലയൊ കനകമയ
മൃഗമീയരമ്യം ചിത്രം ചിത്രം രത്നഭൂഷിതമിദം പെടയിപ്പിക്കുന്നുതമെ
ന്നുയ മടുത്തു വന്നിടുന്നു മെ നിക്കുള്ളതെന്നുമെന്നൊന്നും കളിപ്പാനുസ്വഭ
മുണ്ടതു നമുക്കിന്നു പിടിച്ചിട്ടുക വരുമെന്നു ഹൃദാനന്ദനം പിടിച്ചു കൊണ്ടു
പോന്നിട്ടുക വെക്കിടാതെ മടിച്ചിടരുതെ അയ്യം ഭർത്താവെ ജഗൽപതെ"
മൈഥിലിവാക്യം കേട്ടു രാഘവനരുൾ ചെയ്തു സോദരൻ തന്നോടു "ഇനി കളഞ്ഞു for whom he goes to catch the deer
കൊള്ളുക വേണം സീതയെ വയപ്പൾ കൊണ്ടു ഭയ്മുണ്ടാകാതെ യൊരു ധാനമാരുണ്ടു കാ
നനം തന്നിലെങ്ങും"എന്നരുൾ ചെയ്തു ധനുസ്സുമെടുത്തുടൻ ചെന്നിതു മൃ
ഗത്തെ കൈകൊള്ളുവാൻ ജഗന്നാഥനത്തു ചെയ്യുന്നേരം വെട്ടിലൊക്ക

കൂട്ടത്തോടു കൂടായെന്നതിനെ കണ്ടപ്പൊൾ മനം മനമക്കുത്തവരുമപ്പൊൾ പിടിപ്പാൻ
ഭാവിച്ചിട്ടും പറ്റാമൊട്ടു കുരക്കത്തിച്ചു ചാട്ടുമപ്പൊൾ ഉടനെ തന്നെയൊട്ടു ദൂര
ത്തായതു തന്നെ രാമനെ പിടിക്കുന്ന വെഗം കണ്ടിങ്ങനെ നിന്നെ എന്നുറച്ചശവിട്ടു രാഘ
വനൊരു ശരമൊന്നായി തൊട്ടുടൻ വലിച്ചു വിട്ടിതന്നാൻ പൊന്മാനുമുതകൊ
ണ്ടു ഭൂമിയിൽ വീണനെരം വലിയ പർവതം പൊലൊരു രാക്ഷസ വെഷം പൂണ്ടാൻ മാ
രീചൻ തന്നെയതു ഹാ ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതു നെരെന്നു രഘുനാഥനും നിരൂപിച്ചു

L kills M. who dying calls for Laxm

ബാണമെറ്റു വക്ഷസ്സിൽ വീണപ്പൊൾ മാരീചനും പ്രാണവെദനയൊടെ കരഞ്ഞാ
നെയൊ പാപം ഹാ ഹാ ലക്ഷ്മണ മമ ഭ്രാതാവെ സഹൊദര ഹാ ഹാ മെ വിധി
ബലം വാർദ്ധിമാം രക്ഷാനിധെ എന്നുള്ളൊരാർത്തനാദം കെട്ടു ലക്ഷ്മണനൊടു ചൊന്നാ
ൾ സീത ... ചെല്ലുക വൈകിടാതെ നിന്റെ ജ്യെഷ്ഠന്റെ വിലാപ
ങ്ങൾ കെട്ടില്ലെ ഭവാൻ ഉഗ്രന്മാരായ നക്തഞ്ചരന്മാർ കൊല്ലും മുൻപെ രക്ഷി
ച്ചു കൊൾക പിന്നെ ലക്ഷ്മണ മയൊന്നെ ക്ഷൊവിരമം തിപ്പൊൾ കൊല്ലു
മല്ലെന്നിയ ചൊല്ലാ ലക്ഷ്മണൻ അതു കെട്ടു ജാനകിയൊട്ടു ചൊന്നാൻ ദുഃഖിയാക്കല്ലു
ദെവി കെൾക്കെണമെന്റെ വാക്യം മാരീചൻ തന്നെ പൊന്മാനായ്ത്തന്നവൻ

in vain does Lax remonstrate with Sita

നല്ലൊരനെ ത്രയമെവം കരഞ്ഞതവൻ തന്നെ നാഥനായിരുന്നിത
കെട്ടു പൊയ്ക്കല്ലെ പൊൾ ... പിശാചാതിയും കൊണ്ടു പൊകിട്ടമെല്ലൊ പണ്ടി
കണ്ടരൻ തനിക്കിതു പായമിതെന്നറിയാതെയരുൾ ചെയ്യുന്നതെയല്ല
ലൊകവാസികൾക്കാർക്കും ജയിച്ചു കൂടായെല്ലൊ രാഘവൻ തിരുവടി
ന്നയന്നിദെയെന്നന്ത്യനാദവും ... ശത്രുക്കൾ ഇല്ലെ രാത്രിചാരികളു
ടെ മായയെന്നറിഞ്ഞാലും വിശ്വനായകൻ കൈ പിടിച്ചിട്ടു ... രക്ഷണാൽ
വിശ്വസംഹാരം ചെയ്വാൻ പൊരുമെന്നറിഞ്ഞാലും ഞങ്ങളെ ... രാമൻ
തൻ മുഖാരംഭ ... ൽ ഞങ്ങനെ ദൈന്യനാദം ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു നാ
ഞാനകി ... കെട്ടു കണ്ണീർ തൂകി മാനസെ ...
കൊപം ... ലക്ഷ്മണൻ തന്നെ നൊക്കി ചൊല്ലിനാൾ ഉത്തരം

She imputes to him criminal designs

ക്ഷൊഭാൽ ... ഭ്രാതു നാശം ... കാംക്ഷ
യാകുന്നതു ... രാമനാ
... ഭരത ... ഇല്ലാ ... തെടു
യൊഗത്താൽ കൂടെ പൊന്നിതു ... രാമനു നാശം വന്നാൽ ... മെ

ന്നെയും കൊണ്ടിങ്ങു ചെല്ലുവാൻ ഞാനം ഇന്നമെ നിനക്കെന്നിട്ടു കഴില്ല
ഞാനിഹ ഇന്നമൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുൻ ഞാനറിഞ്ഞാലും ചെതസി ഭത്രാ
വിരഹേണാദ്യ തന്നായ നിന്നെ സാദരം ബദ്ധ്യാധരിച്ചില്ല രാഘവനൊട്ടും
രാമനൊഴിഞ്ഞു ഞാൻ മറ്റൊരു പുരുഷനെ രാമപാദങ്ങളാണെ തൊട്ടുകൂടുകയില്ല
കഴില്ലകളെള്ളിത്തരം വാക്കുകെട്ടു സൌമിത്രി ചെവിരണ്ടും സത്വരം പൊത്തി
പുനരവളൊട്ടുരചെയ്താൻ നിനക്ക നാശമടുത്തിരിക്കുന്നു വചനമിക്ക് & Dejected
നിരൂപിച്ചാൽ തീട്ടുകൂടാ ഞാനിത്തരം ചൊല്ലീടുവാൻ തൈരിയതെ
ചെയ്തതിഗൃഹ്യനംക്രമേണ തന്നാരികളൊക്കെയും വനദേവതമാ
രെ പരിപാലിക്ക കേൾ പിന്നെയുമനവംശാഖിശ്വരപത്നി വഴിപൊലെ
ദേവിയെ ദേവികളദ്ധരമെൽ പിച്ചുമനം ദുഃഖേന തന്നെ കാണ്മാൻ നടന്നു [illegible] to seek Rama
സൌമിത്രിയും ഞാനരകണ്ടു ദശകന്ധരൻ മദനബാണാന്ധനായവനഭിഷിക്തനാനവ
നിയാൽ ജടയും വൽക്കലവും ധരിച്ച സന്യാസിയാകിയുടജാംകണ്ണവനത്തിലൂടെ
ശാസ്ത്രം ഭിക്ഷുവെഷത്തെ പൂണ്ടു രക്ഷൊനാഥനെകണ്ട തൽക്ഷണെ മായാസീതാ Whilst Rav. appears to Sita
ദേവിയും വിനീതയായിനിവേസം ചെയ്തു ഭക്ത്യാ മൂലാദികളും ദന്തവാഗതവാക്യ
മെക്കയൊചിന്നയും ചൊന്നാൾ ഞാൻ തന്നെ വഹലമൂലാദികളും ഭുജിച്ചു കൊണ്ടിരി
ന്നെരമിരിന്നിട്ടു കതപൊനിയെ ഭർത്താവു വരുമിപ്പൊൾ സൽപ്രിയമെല്ലാം ചെയ്യും
ശുശ്രൂഷാദിയും തീൎത്ഥ വിശ്രമിച്ചാലും ഭവാൻ ഇത്തരം മായാദേവി മൊഴിച്ചൊല്ലാവണ്ണം
കെട്ടു സത്വരം ഭിക്ഷുരൂപി സസ്മിതം ചൊദ്യം ചെയ്താൻ കമലവിലൊചനെ കമനി
യാംഗി നീയാരമലെ ചൊല്ലീടു നീ കമിതാവാരെന്നും നിഷ്ഠുരജാതികളാകും
[illegible]
[illegible]
നടെ പറഞ്ഞാൽ ഭാമൊക്കവെ പറഞ്ഞാൽ ഞാനെന്നുടെ പരമാത്ഥം പറയുന്നു
ഞാനും മൈഥിലി സത്യയത്ത കെട്ടുരചെയ്തിതെന്നാൾ മൈഥിലി പങ്ക്തിരഥനാമമയൊദ്ധ്യാ
ധിപതി വാട്ടമില്ലാത ദശരഥനാം രാജാവിൻ ജ്യെഷ്ഠനന്ദനനായ രാഘവനാം
ഭഗവാനിൻ തന്നുടെ ധമ്മപത്നി ജനകാത്മജ ഞാനെന്നും ധന്യനാമനുജനലക്ഷ്മ
ണനെന്നനാമം ഞങ്ങൾ മൂവരും പിതൃരാജ്ഞയാ താപസനാകിയങ്ങു പതിന്നാലു
ദണ്ഡകം വനമതിൽ വസിച്ചാലെങ്ങൾ കഴിവെടുക്കയും [illegible]
പാർത്തിട്ടു ഞാനിതു സത്യമെന്നറിഞ്ഞാലും നീ ആരാവതെന്നറിഞ്ഞില്ലാ പുനരെന്തി

120

reveals himself & his love

നാകിയെഴുന്നള്ളിയൊരുള്ളൊരു പരമാത്മസ്ത്രീകളിലൊ കേട്ടാലും നീ മംഗലശീലെ

ബാലെ പങ്കജവിലോചനെ ബന്ധുസ്വാമിവരെ പൌലസ്ത്യതനയൻ രാക്ഷസ

രാജാവ് രാവണൻ തന്നെ ലോകത്രിതയം നിന്നെയറിയാതെ ഉള്ളതിലുള്ളകാ

മപരിതപ്തചിത്തനായി ഞാൻ ശൂലമതിനിന്ന് നീ പോരെന്നും മയാസാകം ലങ്കയാം

വാനോർ നാട്ടിലും മനോഹരം ലങ്കാനഗരമായിട്ടുള്ള ലോകസുന്ദരിനാമെ_
എന്നെ നീ ഉടയതെന്നറികമനോഹരെ—നിന്നെ വേറിട്ടു പോവാൻ ശക്തിയില്ലെനിക്കെന്നും—
താപസവേഷം പൂണ്ടരാമനാലെന്തു ഫലം താപമുൾക്കൊണ്ടു കാട്ടിലിങ്ങനെ നട

ക്കേണ്ടീ ഭാരണാഗതനായൊരെന്ന നീ ഭജിച്ചാലും ആനന്ദിച്ചു മഹാഭോഗ

ങ്ങൾ ഭുജിച്ചാലും രാവണൻ വാക്യമേവം കേട്ടു ഭയത്തോടും ഭാവവൈവശ്യം പൂണ്ടു

irritated by her

ജാനകിയൊന്നുൾ മന്ദം കേവലമട്ടുത്തരമരുളിനാൾ പൊൾ ഏവം നീ ചൊ

ല്ലുന്നാകിൽ ശ്രീരാമദേവനനൽ സോദരനോടും കൂടെ വേഗത്തിൽ വരുമിപ്പോൾ_

മെതിനിവതിമമ ഭർത്താവു രാമചന്ദ്രൻ തന്നെ കൂട്ടമോഹിപ്പതിയെശ്ശുശ്രൂഷിന്ന_

ഷ്ടമാകുള്ള പാകം ചൊല്ലുന്നതു കൂട്ടം ശ്രേഷ്ഠാമ്പാവെ രാമബാണങ്ങൾ കൊണ്ടു മാറിടം പി

ളർന്നു നീ ഭൂമിയിൽ വീഴ്ചാനുള്ള കാരണമിതെന്നു നൂനമെന്നു സീതാവാക്യം കേട്ടു രാവണ

he shows his real shape

നേറ്റം തിങ്ങും ക്രോധം കൈക്കൊണ്ടു കൃത്രിമത്തെനായനെരം തന്നുടെ രൂപത്തെ കാ

ട്ടിനാനുഹാഗിരിസന്നിഭം ദശാനനം വിംശതിമഹാഭുജം അഞ്ജനശൈലാകാരം_

ക്രൂരനരവിളിൽ ഞാനസാദയപ്പെട്ടവനദേവതമാരും രാഘവപത്നിയ

& takes her into the air

യും തേരിലെടുത്തു വെച്ചാകാശമാർഗ്ഗേ ശീഘ്രം പോയിതു ദശാസ്യനും ഹാഹാരാ

ഘവരാമ സൌമിത്രെ കാത്തുകൊള്ളുക ഹാഹാ മൽപ്രാണേശ്വര നാഥാ മാം ഭയത്ത

രാം ഹരിക്കുന്നു സീതാവിലാപം കേട്ടു പക്ഷിരാജനും പരമുത്ഥാനം ചെയ്തു താൻ

the bird fights for her

ജടായുവും തിഷ്ഠ തിഷ്ഠാദ്യ മമ സ്വാമിനി തൻ പത്നിയെയും കട്ടുകൊണ്ടു വിടക്ക പോ

കുന്നതു ചൊല്ലു വെന്നു യുദ്ധം ചെയ്തു കാൽ ചിറകിനാൽ മറ്റും കൊണ്ടു യുദ്ധ

മാമ്പരാവശം കൊണ്ടു പോകുന്ന പോലെ പക്ഷി മഹാവീര്യവാൻ ബുദ്ധ്യാ

ദിയൊടും ഗൃദ്ധ്രരാജൻ മാരു പത്രവാനായുള്ളോരു ഗൃദ്ധ്രരാജനെ പോ

ലെ ബലവൈരത്തോടതിക്രുദ്ധനായ ചെന്നു യുദ്ധവും തുടങ്ങിനാൻ താനും

പത്രാനിലകൊണ്ടു മറ്റു മഞ്ഞത്തെരികളുടെ ഉടയ പിളർത്തു തദനന്തരം കാൽനഖ

ങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചാപങ്ങൾ പൊടിപെട്ടതാനനങ്ങളും കീറി മുറിഞ്ഞു വശം കെട്ടു—

തീക്ഷ്ണതുണ്ഡാഗ്രം കൊണ്ടു തേർത്തടം തകർത്തു കാൽക്ഷണം കൊണ്ടു കൊന്നു വീ

ഴ്ത്തി നാനവന്നു ഒരുക്ഷതവെങ്കിലും പക്ഷവാതങ്ങളെറ്റു രാക്ഷസപ്രവരനും

സഞ്ചലപ്പെട്ടുപൊയന്നായാത്രയും മുടങ്ങി മൽകീൎത്തിയുമടങ്ങിതെന്നാത്തിവൃത്തുന്നൊ

ദ്രൊഹിയായിരിക്കുന്നപ്പൊൾ ധാത്രിപുത്രിയെത്തിരഞ്ഞു ധാത്രിയിൽ നിന്നിപ്പുന്നെടൊ

ട്ടുനൻ ചന്ദ്രവംശമില്ലക്കിലംവൃന്ദം പക്ഷിനായകൻ്റെ പക്ഷങ്ങൾ ഛെദിച്ച

പ്പൊൾ അക്ഷിതിതന്നിൽ വീണാൻ ക്ഷമനാകിടവൻ രക്ഷൊനായകൻ പിന്നെ *is defeated*

ലക്ഷ്മിദെവിയെയും കൊണ്ടു ക്ഷിതി തന്നെത്തൊട്ടും ദക്ഷിണദിക്കു നൊക്കി മറ്റൊരു

തെരിലെറിതെറ്റന്നടകൊണ്ടാൻ മറ്റാരും പാലിപ്പാനില്ലാത്തവരാകിടെ

നൊന്തീ വിലപിച്ചു കണ്ണീരൊട്ടുമപ്പൊൾ കാറ്റ്പൊൽകുഴലിയാം ജാനകി

ദെവി താനും ഭൎത്താവു തന്നെ കാണ്മു വൃത്താന്തം പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു അമരായ തപക്ഷിപ *blessed by Sita*

നം പൊകാഞ്ഞു നൃപതിപുത്രിയും വരം പതിരാജനു നൽകി വൃത്തിമഞ്ചലമക

നാശമെൽപ്പെട്ടുപൊയാൾ ശ്രീരാഘവജഗന്നായകാ ദയാനിധെ നീയെ *who calls on Ram*

ന്നെ ഉപെക്ഷിച്ചതെന്തു ഭൎത്താവെ നാഥാ രക്ഷൊനായകനെന്നെക്കൊണ്ടിതാ

പൊകിന്നു രക്ഷിതാവാകിട്ടാരുമില്ലിവിടെ കഷ്ടം പാപം ലക്ഷ്മണാ തന്നൊട്ടു

ഞാൻ വരുഷം ചൊന്നതിനെല്ലാം ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളണമെ ദെവരാ ദയാനി

ധെ രാമരാഘവാ രാമാ ലൊകാഭിരാമാ രാമാ ഭദ്രാ ജിദെവി എന്നെ പൊടാ

ഞാൾ ക്ഷീണകാലപ്രാണ വല്ലഭാ വരിത്താതിമാം ജഗൽപതെ കരുണവായി

ദുഷ്ടവരെന്നെക്കൊന്നു ഭക്ഷിക്കും മുമ്പെ സത്വരം വന്നു പരിപാലിച്ചുകൊള്ളണമെ

സബലെ താപാമഹാ സമ്പവാരിധെ നാഥാ ഇത്തരം വിലാപിക്കുന്നെരത്തു ശ്രീ

ശ്രീരാമഭദ്രനിന്റെ മുദ്രമെന്നു ശങ്കയാ നക്തഞ്ചരൻ ഹിത്തു വെഗെനനട *leaves him a relic*

ന്നിതന്നുതനെരം വൃത്തിപുത്രിയുംകിഴ്പ്പെട്ടാശു നൊക്കുന്നെരം അദ്രിനാഥാ

ഗ്രെ കണ്ടാൾ പഞ്ചവാനരന്മാരെ പിന്നെ വിഭൂഷണം സഞ്ചയമഴിച്ചു തന്റെ ഉത്തരീ

യാഞ്ചലത്തിൽ കൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു രാമഭദ്രനു കാണ്മാൻ യൊഗം വരികെന്നു ക

താരത്നൊൽ ബാക്കിയെട്ടു ... ദെവി മന്നാം നക്തഞ്ചരനി

ത്തില്ലൂടുമപ്പൊൾ അത്രിയമത്തിയിൽ വന്നു ... ലങ്കാപുരം ... *St is brought to Lanca*

മന്ദമഹാശൊകകാനനെ ദശമുഖൻ തലമഹാ ശിംശപാതരുമൂലെ

വൃദ്ധമാരായനിജരക്ഷൊനാരികളെയും നിത്യം പാലിച്ചുകൊള്ളുകെന്നു

ൽപ്പിച്ചു തന്റെ വസ്തുമുഖ്യക്കു പരിചിച്ചിരുന്നാൻ ശയനനത്തു ... ഒത്ത

മയായ ജാനകിദെവിപാതിവ്രത്യം മാത്രമാശ്രിച്ചു വസിച്ചിരുന്നാൾ അക്കാലം

വസ്തുകെശാദികളുമെല്ലാമലിനമാകി വക്ത്രവും കമ്പിച്ചു സന്താപമാം ...

ത്തൊടും രാമരാമെതി ജപധ്യാനനിഷ്ഠ ബ്രഹ്മവാദിനി ചെരാകുലനാരികളു
ടെ മദ്ധ്യെ നിരാ വിശീതാതപവാതവർഷവിധക്ഷം സവിഷ്ഠാഹാരസ്സൊപ്പത്തി
കൾ വല്ലിതയാം ഇലക്കയിൽ വസിച്ചിതം തങ്കമുൾ കൊണ്ടു മായാസക്കടം മനുഷ്യ
ജന്മത്തിങ്കലാകില്ലൊ ത്രി രാമനം മായാ മൃഗവെഷത്തെ കൈക്കൊണ്ടൊരു
Rama meets Laxm- കാമരൂപിന്നം മാരീചാസുരനെ ചെയ്തു കൊന്ന വെഗെന നടകൊണ്ടാനാശ്രമം
നൊക്കി വ്രനരാഗമക്കാതലായാ രാഘവൻ തിരുവഗ്രനാലഞ്ച ശരപ്പാടു നട
ന്നൊരനന്തരം ബാലകൻ വരതെ പിന്തരി വാദം ദൂരതെ വകാസാക്ഷി വന്നു ലക്ഷ്മണൻ
വരുന്നതു കണ്ടു രാഘവനാനം ഉൾക്കാമ്പിൽ നിരൂപിച്ചു കല്പിച്ചു കാരണിയം ല
thinks how to cheat him (by hiding the story of the real Sita) ക്ഷ്മണനെന്തു മറിഞ്ഞില്ലല്ലൊ പരമാത്ഥം ഇക്കാലമിവനക്ഷം ചതിക്കെന്നതെവ
ഭൂരക്ഷൊനായകൻ കൊണ്ടു പൊയതു മായാസീതാ ലക്ഷ്മിദെവിയെല്ലതെണ്ടാ
മനൊജ്ഞലഹി കന്ദു ന്നഗിമസ്ഥലത്തിങ്കൽ വാഴുന്നസീതാതന്നെ ലക്ഷ്മണന
റിഞ്ഞാലിക്കാരിയം വന്നുകൂടാ ദുഃഖിച്ചു കൊണ്ടു ഞാനും പ്രാകൃതനെന്നപൊ
ലെ മൈ കണ്ണീ തന്നെ തിരഞ്ഞു ഉഴ പൊക്കൊളളാമല്ലൊ രക്ഷൊനായകന
ടെ രാജ്യത്തിലെന്നാൽ പിന്നെയും കുലത്തൊടും കൂടെ രാവണൻ തന്നെ
ക്കൊന്നാൽ അഗ്നിമണ്ഡലെ വാഴും സീതയെ സത്യവ്രതൻ കൈക്കൊണ്ടു
പൊകാമയൊദ്ധ്യക്കെ വൈകാതെ പിന്നെ രക്ഷിച്ചു കിഞ്ചിൽ കാലം ഭൂമിയിൽ
വസിച്ചിടാം പുഷ്പ്പിരാജ വൽ നിമ്നം പ്രാസ്ഥിക നിമിത്തമാകി ആക്കവം ശക്കൽ
ഞാൻ മന്ത്രി നാക്ഷി നിത്യ മായാമാനുഷനാകയെന്നടെ ചരിതങ്ങൾ മായാ
വൈഭവങ്ങളും കെൾക്കയും ചൊല്ലുകയും ഭക്തിമാന്മാർ ചെയ്യും മന്ത്രിന പ്രസ്സാ
ദേനമുക്തിയും ഭവിച്ചിട്ടു മംസം സംശയമെന്തും നുകയാലിവനെക്ഷം വഞ്ചിച്ചു ദു
ഃഖിച്ചു ഞാൻ പ്രാകൃതൻ പുരുഷനെ പൊലെയന്നകതാരിൽ നിശ്ചയിച്ചു പ
reproaches him രഞ്ഞു ചൊടടനം ചെയ്തു നാഥൻ വല്ലു ശാലയിൽ സീതക്കൊരെരു രക്ഷണമിക്ക-
എന്തിനിതൊത്തു പൊന്നൊന്നാനകി തന്നെ പെലാൽ എങ്ങിന വെടിഞ്ഞിരാ
ക്ഷസ സത്വവൃന്ദവും കൊണ്ടു പൊകയൊ കൊന്നു ഭക്ഷിച്ചു കൂടുകയൊ കണ്ടുക
ജാതികൾ ക്കെന്തൊന്നു തൊരത്തിൽ തെയ്യെന്നു ഇങ്ങു രാഘവവാക്യമെവം കെട്ടു ലക്ഷ്മണൻ താനും
അന്നെ നിന്നു നടൻ തൊഴുതു തെരുതരാഗൽ വിവശനായി ഗദാക്ഷരമുരചെയ്തു
L. excuse ദെവിയുടെ ദുസ്സഹവചനങ്ങൾ പൊഷ്പവൃന്ദകിങ്ങിനഹാഹാ ലക്ഷ്മണ ഓ
ഖിന്നെന്നിതെ ശീഘ്രം ഹാഹാ രാക്ഷസനെന്നെ ഭക്ഷിച്ചിട്ടു മിപ്പൊൾ-

ഇത്തരം നക്തഞ്ചരൻ തൻ വിലാപങ്ങൾ കെട്ടു മുഗ്ദ്ധഗാത്രിയും [illegible] തവ നാശ ഹെ
അത്യുഗ്രം പരിതാപം കൈക്കൊണ്ടു വിലപിച്ചു
തുറകയാൽ സത്വരമിന്നു രക്ഷിക്കെന്നൊടങ്ങു ചെയ്യുമ്പൊൾ ഇത്തരം നാദം മമ ഭ്രാതാ
വിനുണ്ടാക്കിത്തമെവാഹവും വെണ്ടാ സത്യമെന്നറിഞ്ഞാലും രാക്ഷസന്മാരുടെ മായാ
ഭാഷിതമിതെന്നും കാൽക്ഷണം പൊറുക്കെന്നു ഞാൻ പല വൃത്തും ചൊന്നെൻ"
എന്നതു കെട്ടു ദെവി വിനയമുറരായ ചൊല്ലുകൾ എന്നൊട്ടു പലതരമിന്നിവയെല്ലാമി
പ്പൊൾ നിന്തിരുവടി മുമ്പിൽ നിന്നു ചൊല്ലുവാൻ വന്ന സന്താപത്തൊടും ഞാനും കണ്ണു
ചിന്തിച്ചു ദെവകളെ പ്രാർത്ഥിച്ചു രക്ഷിക്കാൻ മറിയി
ങ്ങൾ പൊത്തിക്കൊണ്ടു നിന്തിരുമലരടി വന്ദിപ്പാൻ വിടകൊണ്ടെൻ [illegible] ലൊഴി
ക്കാമൊ ദൈവകല്പിതം നാഥാ" എങ്കിലും വിഴുങ്ങിയ പൊന്നു സൌമിത്രെ നീ ശങ്കയുണ്ടാകാ
മൊ ഉദ്വചനങ്ങൾ കെട്ടാൽ [illegible] മാരുടെ വാക്കു സത്യമെന്നൊ [illegible] അവൻ ഭൊഷ
നിൽ വെച്ചു മഹാഭൊഷനെന്നറിഞ്ഞാലും രക്ഷസാം പരീക്ഷകൾ കൊണ്ടു പൊക്കുളകയൊ
ഭക്ഷിച്ചുകളകയൊ ചെയ്തിന്നറിഞ്ഞീല [illegible] നിനച്ചു ജാനകീ [illegible] ഗത്തികൽ ചെന്നു Rama seeks Sita in vain
തമെ നൊക്കി കാണാഞ്ഞാകുലപ്പെട്ടു രാമൻ ദുഃഖഭാവവും ഭാവിച്ചെറ്റം വിലാപിച്ചാ
ൻ നിഷ്കളനാത്മാരാമൻ നിർഗ്ഗുണനാത്മാനന്ദൻ ഹാ ഹാ വല്ലഭെ സീതെ ഹാ ഹാ മൈ Laments
ഥിലി നാഥെ ഹാ ഹാ ജാനകീ ദെവി ഹാ മമ പ്രാണേശ്വരീ എന്നെ വെടിഞ്ഞെങ്ങു പൊയി നീ [illegible]
[illegible] വെളിച്ചത്തു വന്നീടു [illegible] പറകയും കണ്ണിനു
കാനനത്തൂടെ നടന്നാൽ [illegible] വിവശനായി വനദെവത
മാരെ നിങ്ങളുമെങ്ങാൻ കണ്ടു വനതെ [illegible] സീതയെ സത്യം ചൊൽവിൻ മൃഗസഞ്ച
യങ്ങളെ നിങ്ങളുമെങ്ങാൻ കണ്ടു മൃഗലൊചനയായ ജനകാത്മജ തന്നെ പക്ഷിസംഘമെ
നിങ്ങളെങ്ങാനുമെങ്ങാൻ കണ്ടു [illegible] ചൊല്ലുവിൻ പരമാർത്ഥം വൃക്ഷവൃന്ദ
മെ പറഞ്ഞീടുവിൻ പരമാർത്ഥം പുഷ്കരാക്ഷിയെ നിങ്ങളെങ്ങാനുമെങ്ങാൻ കണ്ടു" ഇത്ത
ലൊരൊന്നെ പറഞ്ഞെത്രയും ദുഃഖം പൂണ്ടു സത്വരം നീളെ തിരഞ്ഞെങ്ങുമെ കണ്ടി
ല്ലല്ലൊ സർവ്വദൃൿ സർവ്വെശ്വരൻ സർവ്വജ്ഞൻ സർവ്വാത്മാവാം സർവ്വകാരണൻ [illegible] (docetically)
വലൻ പരിപൂർണ്ണൻ നിർമ്മലൻ നിരാകാരൻ നിരവദ്യനാനെ [illegible] ലയനമ്മാദ
ത്മകൻ ജഗന്മയൻ മായയാ മനുഷ്യഭാവെന ദുഃഖിച്ചീടിനാൻ കാമ്യമാനുഷ
ധാത്മാക്കളെയെപ്പൊഴും [illegible] സുഖദുഃഖങ്ങളൊന്നും (പാർത്താൽ)
ഇല്ലെന്നൊന്നു [illegible] കല്പിച്ചുകയാൽ ശ്രീരാമദെവനെവം തിരഞ്ഞു നടക്കും പൊ
ഴുതെന്നരികെ [illegible] വീണാകുലമാടവിയിൽ [illegible] ചാപങ്ങളൊടു കൂടവെ കിടക്കുന്ന Discovers the marks of Jatayu's fight
തെരുമഴയും കാണാകിയ മാർഗ്ഗത്തെ [illegible] നെരം സൌമിത്രി [illegible] ചെയ്തു

രാമൻ ഭിന്നമായൊരു രഥം കണ്ടൊരു കുമാരന്മാർ തമ്മിൽ തന്നെയൊരു രാക്ഷ
സൻ കൊണ്ടുപൊകുംപൊൾ ഞങ്ങൾ രക്ഷസ്സുവനൊടു പൊർ ചെയ്തിടിനാൻ
അവൻ [illegible] മുറിഞ്ഞൊരു തേർ കൊണ്ടിതാ കിടക്കുന്നു തന്നെ വന്നിട്ടു അവർ കൊന്നൊരാരാ ഭ
ക്ഷിച്ചാരൊ ശ്രീരാമൻ എന്നെവം പറഞ്ഞിരുന്നീടുകംപൊൾ ഘൊരമായൊരു
രൂപം കാണായി ഭയാനകം ജാനകി തന്നെ കൊന്നു തിന്നൊരൊരു [illegible]
[illegible]ടക്കുന്ന തത്ര നീ കണ്ടില്ലയൊ കൊല്ലുവെൻ ഇവനെ ഞാൻ വൈകാതെ ബാണങ്ങളും
വില്ലുമിങ്ങു തന്നീടുന്ന കെട്ടനെരം [illegible] ഹൃദയനായി പക്ഷിരാജനും
meets Jatayu ചൊന്നാൻ [illegible] ഭക്തനായൊരു ദാസൻ [illegible] തവ
തെന്നെ വിശെഷിച്ചും [illegible] പക്ഷിയാം ജടായു ഞാൻ ദുഷ്ടനാം
ദശാനനൻ നിന്നുടെ പത്നി തന്നെ കട്ടുകൊണ്ടുപൊകുന്നെരമറിഞ്ഞു
ഞാൻ പെട്ടന്നു ചെന്നു തടുത്തവനെയുദ്ധം [illegible] വില്ലും പൊട്ടി
[illegible] വെട്ടിനാൻ ചന്ദ്രഹാസം കൊണ്ടവൻ [illegible] അപ്പൊൾ ദുഷ്ടവെ
ദനയൊടു ഭൂമിയിൽ വീണിനെല്ലാം [illegible] ഭവതിയെ കണ്ടൊഴിഞ്ഞു മരിയാതെന്നി
[illegible] ദെവിയൊടു വനവാ [illegible] പാദകൻ [illegible] കൃപയാ
കൃപാനിധെ [illegible] വസിക്കണം ഇത്തരം ജടായുവിൻ
വാക്കുകൾ കെട്ടു നാഥൻ [illegible] ചെന്നു [illegible] തൻ തൃക്കൈ
കൾ കൊണ്ടു തലൊടി [illegible] ദുഃഖ [illegible] നയനത്തൊടും രാമ
ചന്ദ്രൻ ചൊല്ലു ചൊല്ലു ഹൊ മമ വല്ലഭാവൃത്താന്തം നീ എല്ലാമെന്നു കെട്ടു
who relates the whole ചൊല്ലിനാൻ ജടായുവും രക്ഷൊനായകനായ രാവണൻ ദെവി തന്നെ
ദക്ഷിണദിക്കിൽ കൊണ്ടുപൊകിതു ധരാപതെ ചൊല്ലുവാനില്ലാ ശക്തിമര
ണ [illegible] വരുവതിന്നായനുഗ്രഹിക്കണം [illegible] ഭവതി തന്നെ
[illegible] മറന്നിട്ടും വണ്ണം മരിപ്പാനവകാശം വന്നതും ഭവൽ
കൃപാപാത്രമാകയാലഹം [illegible] ദയാനിധെ [illegible]
പടി സാക്ഷാൽ ശ്രീമഹാവിഷ്ണു പരമാനന്ദാത്മാ [illegible] മാനുഷ [illegible]
[illegible] ഭാഗെ വസിച്ചിട്ടുകവെണം [illegible] കാലത്തിങ്കൽ [illegible] കാണായ [illegible]
[illegible] ബന്ധഭാവെന ദാസനായ്ക്കൊര
[illegible] ബന്ധക [illegible] നാൽ [illegible] ചെന്നി
ടാമല്ലൊ [illegible] കെട്ടടൻ തലൊടിനാൻ മന്ദമന്ദം [illegible]

*കാനനെ ചെന്നു മൃഗം വധിച്ചു മാംസഖണ്ഡം പൃഥ്വിമേൽ വെച്ചു ജലാർക്കും നല്കിനൊന്നൽ-
ന്നല്ലൊരു ഗന്ധിയവനങ്ങാവാഹിച്ചിത്രത്തിമായി പക്ഷികൾ ഇവ എല്ലാം ഭക്ഷിച്ചു തൃപ്തിച്ചാലും -
പക്ഷീന്ദ്രനതുകൊണ്ടു തൃപ്തനായി ഭവിച്ചാലും കാരുണ്യമൂർത്തി കമലേക്ഷണൻ മധുവൈരി
സായൂജ്യം ഭവിക്കെന്നു സാദരമരുൾ ചെയ്തു

വന്നിട്ടും പറഞ്ഞു_നാരായണ രാമ പ്രാണങ്ങളെ ത്യജിച്ചു ജടായുസ്സും_ മന്നിടന്തന്നിൽ നിന്നു & dies (R weeps)

നേരത്തു രഘുവരൻ കണ്ണുനീർ വാർത്തു ഭക്തവാത്സല്യപരവശാൽ_ തന്നെത്താനെ

തൻപിതൃമിത്രമാം പക്ഷീന്ദ്രന്റെ ഉത്തമാംഗത്തെയെടുത്തു സംഗമിപ്പിച്ചിട്ടു ത-

ന്റെ കാര്യാർത്ഥമാകി സോദരനോടു ചൊന്നാൻ_ കാഷ്ഠങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു നല്ലൊ his funeral

രുചിതത്തിൽ കൂട്ടെണമെല്ലൊ അഗ്നിസംസ്കാരം വൈകിടാതെ ലക്ഷ്മണനുമക്കെ

ട്ടു തീ കൂട്ടിതിനെ_ തൽക്ഷണം കഴിച്ചു സംസ്കാരവും ചെയ്തു പിന്നെ സ്നാനവും

കഴിച്ചു ഉദകക്രിയാദികളും ചെയ്തു അന്നേരം വിമാനമാരൂഢനായി ഭാസുരഭാനുസന്നിഭം

ദിവ്യരൂപം പൂണ്ടൊരു ജടായുസ്സും ശംഖചക്രഗദാപത്മമകുടപീതാംബ-

രാദ്യം ഇതരൂപം പൂണ്ടു വിഷ്ണുപാർഷദന്മാരാൽ പൂജിതനായി സ്തുതിക്കപ്പെട്ടു മു- & praise

നികളാൽ_ തേജസാ സകലദിഗ്വ്യാപ്തനാകി കാണായ്വന്നു_ സന്തോഷത്തോടും

കരം കൂപ്പി തൊഴുതുന്നത ഭക്തിയോടെ രാമനെ സ്തുതിചെയ്താൻ_ അ-

ഗണ്യഗുണമാദ്യമവ്യയമപ്രമേയമഖിലജഗത്സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരമൂലം_

പരമം വരം പരമാനന്ദം പരാത്മാനം_ വരബ്രഹ്മം പ്രണതോസ്മി സന്തതം രാമം_

മന്ദസ്മിതകടാക്ഷം വീക്ഷിപ്പിതാമരനിരസിതതാപം ഇഷ്ടമമിരമനോഹരം ശ്രീരാമ

ചന്ദ്രം ജടാമകുടോജ്ജ്വലം ചാപശരകോമളകരാരം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമം_
രൂപവിഹിതം ശരചിദാന്തരമദിരാപ്രദം ശരണദം സുരപാദപമൂലരചിതനിലയനം സുരസംസേവ്യം
ഭുവനകമനീയമൂർത്തി കോമളാംഗരൂപം നരകഹരം പരം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമം ഭവകാ-

നനഭവദഹനനാമധേയം ഭവപങ്കജഭവമുഖദൈവതം ദേവദനുജപതി

കോടിസഹസ്രവിനാശനം മനസ്കാരം ഹരിം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമം ഭവഭാവ-

ദൂരം ഭഗവത്സ്വരൂപിണം ഭവനിരഹിതം മുനിസേവിതം വരം ഭവസാഗര-

തരണം ബ്രഹ്മപോതകം നിത്യം ഭവനാശനാനിശം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമം ഗിരി-

ശഗിരിസുതാഹൃദയാംബുജവാസം ഗിരിനായകധരം ഗിരിവരവന്ദിതം സേവ്യം

സുരസംയുക്തം രഘുവരം ക്ഷിതിനന്ദനാവരം പ്രണതോസ്മ്യഹം ജനസേവി-

തപാദം സുരഭിമന്ദിതം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമം_ പരദാരാർത്ഥപരിവർജ്ജിത-

മുനിഷ്ഠിതാം പരപുരുഷഗുണഭൂതിസന്തുഷ്ടാത്മനാം പരലോകൈകഹിതം

പ്രണതോസ്മ്യഹം നിരന്തരാത്മനാം സേവ്യം പരമാനന്ദമയം പ്രണതോസ്മ്യഹം

രാമം സ്മിതസുന്ദരവികസിതവക്ത്രം ഭോഗഹം സുഗോചരമസിതാം-

ബുദകളേബരം സിതപങ്കജചാരുനയനം രഘുവരം ക്ഷിതിനന്ദനവരം പ്ര-

ണതോസ്മ്യഹം രാമം_ ജലപതൌ ഘടിത രവിമണ്ഡലം പോലെ സക

126 *വിവിധമായ വേഷം ഭക്തപ്രദേദന ഗുണക്രിയയാൽ വിരാജിതം കേവലം വിരാജിതം
ത്രിദശമുനിജനസുരമഭ്യക്തമജം [illegible] മനോഹരം പ്രണതോസ്മി ഹാ രാമം-

ചരാചരജന്തുക്കളിൽ വാഴും പരിപൂർണ്ണാത്മാനമദ്വയമവ്യയമേകം
വരമം വരാവരം പ്രണതോസ്മി ഹാ രാമം മമ [illegible] ശതകോടിസുന്ദരകളെ
പരം ജനനാശനാദിനം വിമലം [illegible] നിർമ്മലബോധമായമായാധാരം
നിർമ്മലമായ രാമം പ്രണതോസ്മ്യഹം രാമസ്തുതി കേട്ടു രാമചന്ദ്രനും പ്രസാ
highly recommended by R ദിച്ചു പക്ഷീന്ദ്രനെന്നോടരുളിച്ചെയ്തു മധുരമായി [illegible] തെ ഭദ്രം ഭവ
ദം വിഷ്ണുപദം [illegible] സ്തോത്രമെഴുതിയും പഠിച്ചു കേട്ടുകൊണ്ടും ഭക്തനായുള്ള
വനവനീട്ടും മൽസാരൂപ്യം പക്ഷീന്ദ്ര നിന്നെപ്പോലെ മൽപരായണനായവർ-
ക്കിങ്ങനെ രാമവാക്യം കേട്ടൊരു പക്ഷിശ്രേഷ്ഠൻ തങ്ങിനെ തന്നെ(യെന്ന)
വിഷ്ണുസാരൂപ്യം പ്രാപിച്ചു പൊക്കിന്ദ്രസ്തുതിമായ [illegible] പദവും ലഭിച്ചതെ-
ന്തിമ്മല രാമനാമം ചൊല്ലുന്ന ജനം പോലെ പിന്നെ ശ്രീരാമൻ സുമിത്രാത്മജ
നോടും കൂടവിന്നനായ്പ്പുരാതനം പ്രാപിച്ചു ദുഃഖത്തോടും തന്നെ പേഷിച്ചെല്ലാ
റെപ്രദിക്ഷിണനായ [illegible] ക്കുയാൽ സന്നദ്ധനെചെന്ന വനമാർഗ്ഗേ സഞ്ചരിക്കും
They met a Rax (originally Gandharva) പൊഴുതൊരു ഘോരവത്തോടൊരു സത്വത്തെക്കാണായ്വന്നു പക്ഷീപദനവും
ഘൊരജനൊ [illegible] കളും ചക്ഷുരാദികളുമില്ലെന്നൊരു ശിരം ലക്ഷ്മണാ
കണ്ടായോ നീ കണ്ണുകളും ഭയങ്ങളും ഭക്ഷിക്കുമിപ്പൊളിവൻ നമ്മെയെന്നറിഞ്ഞാലും
പക്ഷിയും മൃഗവുമല്ലെന്നൊരു ചിത്രം ചിത്രം പക്ഷസിവക്ത്രം [illegible] തലയുമില്ലും
താനും രക്ഷസ്സു പിടിച്ചുടൻ ഭക്ഷിക്കും മുമ്പെ നമ്മെ രക്ഷിക്കും പ്രകാരവും കണ്ടില്ലാ
ന്നുപിച്ചാൽ തൽഭുജമദ്ധ്യമാരായി [illegible] കുമാരന്മാരാം കല്പിതം ധാതാവിനാ
ലെന്തെന്നാലത്രം വരും രാഘവനെവം പറഞ്ഞിതെന്നൊരനന്തരജ്ഞ കലമകന്നൊ
രുലക്ഷ്മണനരചെ താൻ പൊരും വ്യാകുലഭാവമെന്തു വിചാരിപ്പാനൊ
Whose arms they cut off രൊരൊക്കരം ചേദിച്ചീടുക വേണം നമുക്കതൽക്ഷണെ ചേദിച്ചിതു ദക്ഷി
ണഭുജം രാമൻ ലക്ഷ്മണൻ വാമകരം ഛേദിച്ചാനന്തരം രക്ഷാവീര
നമതി വിസ്മയം പൂണ്ടു രാമലക്ഷ്മണന്മാരെകണ്ടു ചൊദിച്ചാൻ ഭയത്തോടെ-
മൽഭുജങ്ങളെ ഛേദിച്ചീടുവാൻ ശക്തന്മാരായി ഭുവനത്തിലാരുമുണ്ടായി
ല്ലിങ്ങിൽ കിഴിൽ അന്നുതന്മാരാം [illegible] ശരിവരും സൽപുരുഷന്മാരെന്നക
ല്പിച്ചീട്ടും ഞാനും ഘോരകാനനപ്രദേശങ്ങളിൽ വന്നവാനുകാരണ
മെന്തു നിങ്ങൾ സത്യം ചൊല്ലുക വേണം ഇത്തരം കബന്ധൻറെ വാക്യം
കേട്ടാ [illegible] രാഘവൻ [illegible] ടനന്തരമരുൾ ചെയ്താൻ കേട്ടാ

ഷ്യം ദശരഥനാമയോദ്ധ്യാധിപതിജ്യേഷ്ഠനന്ദനനഹം രാമനെന്നല്ലോ *Ram. asks*
നാമം സോദരനിവൻ ലക്ഷ്മണനെന്നല്ലോ നാമം സീതയെന്നുണ്ടു മമ ഭാര്യ
യായൊരു നാരി പോയിതു ഞങ്ങൾ നായാട്ടിന്നിതിൻ നേരമതിമായാവിനി
ശിചരൻ കട്ടുകൊണ്ടോടിപ്പോയാൻ കാനനന്തോറും ഞങ്ങൾ തിരഞ്ഞു നടക്കു
മ്പോൾ കാണായി നിന്നെയതിഭീതിയാം വേഷത്തോടും പാണികൾ കൊണ്ടു തവ
ക്ഷുത്താർത്തനാകയാൽ പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം ഛേദിച്ചിതു നിൻ ഭുജങ്ങളും ആരെടാ
വികൃതരൂപം ധരിച്ചൊരു ഭവാൻ നേരോടെ പറകെന്നു രാഘവൻ ചോദി
ച്ചപ്പോൾ സന്തുഷ്ടാത്മനാ പറഞ്ഞിതു ഞാൻ കബന്ധനാം തിരുവടി തന്നെ *his history*
ശ്രീരാമദേവനിങ്കൽ ധന്യനായ്പ്പിന്നെയഹം തിരുവടി തന്നെ മുന്നിലാം മാ
ദ്ദുകാണായ്സനാതനിമിത്തമായി ദിവ്യനായിരിപ്പൊരു ഗന്ധർവ്വനഹം രൂപയൗ
വ്വനദർപ്പിതനായി സഞ്ചരിച്ചീടും കാലം സുന്ദരീജനമനോധൈര്യധ്വംസി
ച്ചതിസുന്ദരനായൊരു ഞാൻ ക്രീഡിച്ചു നടക്കും പോൾ അഷ്ടാവക്രനെക്കണ്ടു
ഞാനവഹസിച്ചിതു രുഷ്ടനാം മഹാമുനി ശാപവും നൽകിനാൻ ദുഷ്ടനായ്
നീ രാക്ഷസനായ്പ്പോകെന്നാൻ തുഷ്ടനാക്കിന്നെന്നോടു ശാപാനുഗ്രഹമരുളിനൽകി
സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ തിരുവടി തന്നെ മോക്ഷദൻ ദശരഥപുത്രനാ
യിത്രേതായുഗേ വന്നവതരിച്ചു നിൻ ബാഹുക്കളറുക്കുന്നാൾ വന്നീടുമല്ലോ ശാപ
മോക്ഷവും നിനക്കെടോ താപസശാപം കൊണ്ടു രാക്ഷസനായൊരു ഞാൻ
താവെ നടന്നീടും കാലമന്നൊരു ദിനം ശതമന്യുവിനെ പാഞ്ഞടുത്താനതി
രുഷാ ശതകോടിയാൽ തലയറുത്തു ശതമന്യു വൻ വജ്രമെറിഞ്ഞിട്ടും മമ വന്നില്ലാ
മരണവും അസ്മൽസംഭവമായ്പ്പതന്നാ ബ്രഹ്മവരത്താൽ വജ്രമേൽക്കായ്കമൂലം
വൃത്രാരിമഹേന്ദ്രനും ഉത്തമാംഗത്തെ മമ കുക്ഷിയിലാക്കിനാൻ വക്ത്രപാ
ദങ്ങൾ മമ കുക്ഷികളിലാക്കിനേരം ഹസ്തദ്വയം മമ യോജനായതങ്ങളാക്കി
ക്കുന്നെന്ന ചിതെന്നതു വൃത്രാരി (മഹേന്ദ്രൻ) ശക്രാജ്ഞയാ സമ്പ്രതി മമ ഹസ്തമല്ല്യ *follows*
[illegible]
സമയായാൽ അമതികളിൽ [illegible] സിംഹനങ്ങളുമിട്ടു ഭക്ഷിച്ചു ഹോ തെന്നൊ [illegible]
പ്പിച്ചിതു സൗമിത്രിയും തദൈവ കബന്ധദേഹം ദഹിപ്പിച്ചൊരു നേരം ദേഹ *his emancipation by fire*
ത്തിങ്കൽ നിന്നങ്ങുത്ഥിതമായി കാണായി ദിവ്യവിഗ്രഹത്തോടു മന്മഥസമാന
നായി സർവ്വഭൂഷണ വിഭൂഷിതനായ് നേരം രാമദേവനെ പ്രദക്ഷി
ണം ചെയ്തു ഭക്ത്യാ ഭൂമിയിൽ സാഷ്ടാംഗമായ്പ്പിന്നെ നമസ്കാരം ചെയ്തു ചൊ

[illegible]

(കാവ്) [illegible]

വാണി

[illegible]

his praise [illegible]

Vishnu [illegible]

ij = macrocosmus [illegible]

fi. his eye = sun, the Brahmans = stars [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

മഞ്ഞിട

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

forepart w. 30 (opp.)
day & night = open & shut eyes

+ ശവകാലെ നിത്യം ധ്യാനിക്കുന്നവനാം [illegible] നിന്തിരുവടിയെ (2)
ഞാനിളകിയ്യെ നവന്തു സന്തതം ദുഃഖം ചിന്തിച്ചു വണങ്ങുന്നേൻ
ഇക്കാലമതിൽ ക്കാക്കു ഭൂമായിരിപ്പാനായി [illegible] കിയ

[illegible] ലോകങ്ങളല്ലൊ സപ്തസാഗരങ്ങൾ നിൻ കുക്ഷിദേശങ്ങളല്ലൊ — 7 seas = belly

സപ്തമാരുതന്മാരും നിശ്വാസഗണമല്ലൊ ദിക്കുകളല്ലൊ തവ നാഡികളാകുന്നതു — 7 winds = breath

പൃഥ്വീധരങ്ങൾ പോലെ അസ്ഥികളാകുന്നതും വൃക്ഷൌഷധങ്ങൾ തവ രോമങ്ങ — river = veins, mount = bones, vegetabl = hair

ളാകുന്നതും രുദ്രൻ നാം ദേവൻ തന്നെ ഹൃദയമാകുന്നതും വൃഷ്ടിയാകുന്നതും തവ — Siva = heart

രേതസ്സറികെന്നും പുഷ്ടമാം മഹിമ തെ കേവലജ്ഞാനശക്തി സ്ഥൂലമാകുന്ന — rain = രേതസ്സ്

വിരാൾപുരുഷരൂപം രൂപമെപ്പോഴും തോന്നീടേണം താപസവേഷം

ധരാവല്ലഭം ശാന്താകാരം ചാപബാണകരം ജടാവല്ക്കലവിഭൂഷണം കാനനെ വിചരി

ക്കുന്നം ജാനകീസലക്ഷ്മണം മാനവശ്രേഷ്ഠം മനോജ്ഞം മനോഭവസമം മാനസെ

വസിപ്പതിന്നെപ്പോഴും ഭവിക്കേണം ദാനവശൈലഭൂതനാം ഭഗവാനല്ലൊ

തെ സർവ്വജ്ഞൻ മഹേശ്വരൻ നിശ്വരമഹാദേവൻ ശർവ്വൻ ഭവൻ പരമേശ്വരി

യൊടും കൂടെ നിന്തിരുവടി കൈകൊണ്ടു ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു കാശി സന്തതമിരുന്നരു

ളുന്നിതു മുമുക്ഷുക്കളാകിയ ജനങ്ങൾക്കു തമ്പബോധാർത്ഥം

നിത്യം താരകബ്രഹ്മവാക്യം രാമരാമേതി കനിഞ്ഞുപദേശം നൽകിടുന്ന ഉപ്പാമനാം

നാഥൻ വസിച്ചീടുന്നു സദാകാലം പരമാത്മാവു പരബ്രഹ്മം നിന്തിരുവടി പരമേശ്വ

രനെ കീർത്തിച്ചു വഴിപോലെ മൂഢന്മാർ ഭവന്മായാമഹിമയെ അറിയുന്നതില്ലെപ്പൊ

കയാൽ മഹാമായാമോഹാന്ധകാരന്മാരാം രാമഭദ്രായ പരമാത്മനെ നമൊ നമഃ രാമ

ചന്ദ്രായ ജഗത്സാക്ഷിണെ നമൊ നമഃ പാഹിമാം ജഗന്നാഥ പരമാനന്ദ രൂപ

പാഹി സൌമിത്രി സെവ്യ പാഹിമാം ദയാനിധെ നിന്മഹാമായാ ദേവി തന്നെ മൊ

ഹിപ്പിച്ചീടായ്ക്കം നൃജ വിലൊചന്നു സന്തതം നമസ്കാരം ഇത്ഥം സ്തുതി രാമന്നിച്ച (ഉക്തി)

സെവിച്ചീടിനൊരു ഗന്ധർവ്വനൊടുത്തമ പുരുഷൻ തന്നെ മരുളിചെയ്തു സന്തുഷ്ടനായ് — of which R. is proud

ന്തു വന്നുള്ള നിശ്ചല ഭക്ത്യാ ഗന്ധർവ്വശ്രെഷ്ഠാ ഭവാൻ മൽപദം പ്രാപിച്ചാലും
പ്രസാദം ബഹുമാനം —

സ്ഥാനമെന്നുസനാതനം യൊഗീന്ദ്ര ഗമ്യം പരമാനന്ദം പ്രാപിക്കനില മൽ ന്നതെ

ധ്യമല്ലൊ വൃത്തന്നരൊന്നു ജപിച്ചീടുന്നൊൻ പ്രധനെന്റെ മന്ത്രം ഭക്ത്യാ ജപിച്ചിടിനെങ്ങ

ങ്ങൾക്കും മുക്തി സംഭവച്ചീടുമില്ല സംശയമെതുമെ ഭക്തന്മാർ നിന്നെ സ്തുതിച്ചിടുകയുമിനി

വരാഞ്ഞതിനെ വരം വാങ്ങിക്കൊണ്ടു ഗന്ധർവ്വശ്രെഷ്ഠൻ മംഗലം വരുവാനായി

തൊഴുതു ചൊല്ലീടിനാൻ ചൊല്ലിനാം മാതൃകാനാം മതംഗാശ്രമം തത്ര സംപ്ര

തി വസിക്കുന്നു ശബരി തവ സന്നിധൌ പ്രാപ്തം ഭക്തി കൊണ്ടെറെം പവി

ത്രയാകി എപ്പെഴും ഭവാനെയും ധ്യാനിച്ചു നിർമ്മലയാകി വാഴുന്നുവെന്നു കണ്ടാൽ

30

വൃത്താന്തമെല്ലാമവൾ_ചൊല്ലുമവസ്ഥ തന്നെ ലഭിക്കും നിങ്ങൾക്കെന്നാൽ_ഗ

ന്ധർവ്വനേവം ചൊല്ലി മറഞ്ഞു. അനന്തരം സന്തുഷ്ടന്മാരായൊരു രാമലക്ഷ്മ

ണന്മാരും ഘോരമാം വനത്തൂടെ മന്ദം മന്ദം പോയി ചെന്നു ചാരുതയെന്തു

R & L visit Sabari ശബര്യാശ്രമം പുക്കിതന്നേരം സംഭ്രമത്തോടും വൃദ്ധയായ താപസി ഭക്ത്യാ

സ്വപതിച്ചു പാദാംഭോരുഹത്തിങ്കൽ വീണു_സന്തോഷപൂർണ്ണാശ്രുനേത്ര

യോടു ബഹുമാനമുൾക്കൊണ്ടു പാദ്യാർഘ്യസനാദികളാലെ പൂജിച്ചു സൽപാ

ദതീർത്ഥാഭിഷേകം ചെയ്തു ഭോജനത്തിന്നു ഫലമൂലങ്ങൾ നൽകിനാൾ കൂപ്പുകൈ

യും ~~നൽകിനാൾ~~ പരിശ്രവിച്ചാനന്ദിച്ചിരുന്നതു_രാഘവനെന്നുമാരാരാം രാജ

നന്ദനന്മാരും_അന്നേരം ഭക്തിപൂണ്ടു തൊഴുതു ചൊല്ലിനാൾ_ധന്യനായ്ത്തന്നെ

who had long expected him നപാപിന്ന പുണ്യാത്മാക്കളെ കാൽ_അന്നന്നു ഗുരുഭൂതന്മാരായ മുനിജനം തന്നെ

യും ഭജിച്ചു നെകാകിരത്താണ്ടു വാണോർ_അന്നന്താനവരെയും ശുശ്രൂഷിച്ചിരുന്നതു

പിന്നെ പോകിലഷ്ടപദം പ്രാപിച്ചവരെല്ലാം_തന്നൊടു ചൊന്നാരവരെ

ത്തമെ ചെറിയാതെ ധന്യേ നീ വസിച്ചാലുമിവിടെ തന്നെ നിത്യം പരമശായി

വരൻ പുരുഷൻ പരമാത്മാ വന്നവതരിച്ചിതു രാക്ഷസവധാർത്ഥമായിനമെല്ലാം

യജ്ഞത്തെയും രക്ഷിച്ചുകൊൾവാനിപ്പോൾ_ചിത്രകൂടത്തിങ്കൽ വന്നിരി

ക്കുന്നു_വന്നീടുമിവിടെക്കു രാഘവനെന്നാലവൻ തന്നെയും കണ്ടു ദേഹത്യാഗ

വും ചെയ്തു വന്നീടുമെന്നാൽ മോക്ഷം നിനക്കെന്നനുഗ്രഹം_വന്നിതവർക്കു

ഗുരുഭാഷിതം സത്യമല്ലോ_ഇന്നിതവർകളുടെ വരവും പാർത്തു പാർത്തിരുന്നു

വരെയും ധ്യാനിച്ചു വസിച്ചേൻ ഞാൻ_ശ്രീപാദം കണ്ടുകൊൾവാൻ മൽഗുരുഭൂ

തന്മാരരുളിചെയ്തവസരമാഗതമായി യോഗം വന്നില്ലായെല്ലോ_ജ്ഞാനമില്ലാത്ത

സ്ത്രീ ഞാനതികിലുമുള്ള മൂഢ അല്ലാതെയൊട്ടുമധികാരിണിയല്ലായെല്ലോ_സ്വ

ന്ത നൊ വിഷയമല്ലാതൊരു ഭവദ്രൂപം കാണ്മാനവകാശം വന്നതു മഹാഭാ

ഗ്യം_നിന്നക്കുപലിൽ തിരുമ്പിക്കൊൾവാനായിട്ടു മലത്തിലറിയപ്പൊക

ദയാനിധെ_രാഘവനതു കേട്ടു ശബരിയൊട്ടു ചൊന്നാൻ_കുലം കൂടാതെ

Rama receives the low-cast [on acct of ഭക്തി] ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾ നീ_പുരുഷസ്ത്രീജാതി നാമാശ്രമാദികളല്ലാ കാരണ

മല്ലിങ്ങനത്തിന്നു ജഗത്തിൽ ഭക്തിയെന്നൊഴിഞ്ഞു മറ്റില്ല കാരണമെന്നു ഭക്തി

വന്നീടുവാനില്ലയെന്നതുമെന്നു_തീർത്ഥസ്നാനാദി തീർത്ഥദാനവെദാദ്ധ്യാ

യനക്ഷേത്രവല്ലാസ്ത്രയാഗാദ്യങ്ങളിലകപ്പെടുന്നതാലൊന്നിനാലൊരുത്തനും കണ്ടു

കിട്ടുകയില്ലാ(ഏതിന്നെ)ജ്ഞാനസംമൽകഥയാ മൽഭക്തിയൊന്നുകൊണ്ടേ ഞാനൊരു
നാളും ഭക്തിസാധനം സംക്ഷേപിച്ചു ഞാൻ ചൊല്ലീടുവൻ ഉത്തമെ കേട്ടുകൊൾക — helps of ഭക്തി 1.—9.
മുക്തി വന്നീടുവാനായി മുഖ്യസാധനമല്ലൊ സജ്ജനസംഗം പിന്നെ മൽകഥാലാപം
രണ്ടാം സാധനം മൂന്നാമതു മൽഗുണേരണം പിന്നെ മദ്വാക്യവ്യാഖ്യാതൃത്വം
മൽകലാജാതാചാര്യോപാസനമഞ്ചാമതും പുണ്യശീലത്വം യമനിയമാദികളോ
ടുമെന്നെ മുടങ്ങാതെ പൂജിക്കെന്നുള്ളതാറാമതും മമ മന്ത്രോപാസകത്വമെഴാ
മതെട്ടാമതും മംഗലശീലെ കേട്ടു ധരിച്ചുകൊള്ളേണം നീ സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും
മമ മതിയുണ്ടാകയും സർവ്വമൽഭക്തന്മാരിൽ (പാരമാസ്തിക്യവും) പരമാസ്തിക്യം സർവ്വ ബാഹ്യാർത്ഥങ്ങ
ളിൽ വൈരാഗ്യം ഭവിക്കയും സർവ്വലോകാത്മാനാമെന്നെ എപ്പൊഴും മറക്കയും മൽ
തത്വ(വിചാരം)ചരിതം കേളൊതാനുമതും ഭക്തിയിന്നുജ്ഞാനികൾക്കുപമാത്രി സാധനം മൂന്നാമത
മാകിലും ഭക്തിസാധനം നവവിധമുള്ളതമ്മെ ഭക്തിനിത്യമാർക്കുള്ളു നിത്യവിഷയാൽ ക്രിയ
യ്യുംനിങ്ങ ഗണ്ഡുകൊക്കന്നാകിലും മൂഢന്മാരാം നാരികൾക്കുകെന്നാകിലും (ഏതാവൊന്നാകിലും) പ്രേമലക്ഷ
ണമായ ഭക്തിസംഭവിക്കും പെൺപുംബാമലൊചനെ മമതത്ത്വാനന്ദം കയ്യുണ്ടാം ത
ത്വാനുഭവസിദ്ധനായാൽ മുക്തിയും വരും തൽ ജന്മനി മമ ഭക്തി ആനതമതൽ സാധന
മാകയാൽ മൊക്ഷത്തിന്നു കാരണം ഭക്തിതന്നെ ഭാഗവതാഗ്രേ ഭഗവൽ പ്രീതിയെ
മതിപ്രിയെ ഭക്തിയുണ്ടാകകൊണ്ടു കാണായ് വന്നിതുതവ മുക്തിയു മറ്റെന്തിനു ന്നിക്കത
പോയതെന്നു ഞാൻ കിമാലുമറിഞ്ഞിരിന്നാൽ പറയെണം കെനപാനിത സീതവൽപ്രിയ — asks after Sita
മനൊഹരി രാഘവവാക്യമെവം കേട്ടൊരു ശബരിയും വ്യാകുലമകലെമാറാ
മൊദരമെല്ലാം സർവ്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിന്നുമവധി സത്ത്വജ്ഞനാകിലും ലൊ — she informs him of Sita
കാനുസാരന്നും ചൊദിച്ചുമൂലം പറഞ്ഞീടുവൻ സീതാദേവി വെങ്കലംക
ചരമത്തിൽ വാഴുന്നുനാം കൊണ്ടുപൊയി ദശകണ്ഠൻ രാത്രികനികണ്ണുരിവ്യ
ദശകണ്ഠലർമകളുണ്ടാൻ മുമ്പിലാം മരുകുറഞ്ഞൊന്നതെ കൊട്ടചെന്നാൽ പം
പയ്ക്കു സരസ്സിനെ കാണാം തൽ പൂർവ്വഭാഗെ പർവ്വതവര മൃശ്യമൂകാഖ്യം തത്ര — & Sugriva
വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്ന സുഗ്രീവൻ കപിശ്രേഷ്ഠൻ ബാലിയെ പേടിച്ചു സങ്കേതമാ
യന്നിതും ബാലിക്കു മുനിശാപം പേടിച്ചു ചെന്നുകൂടാ നാലു മന്ത്രികളൊടുകൂ
ടെ മൊതർത്താണ്ഡാത്മജൻ വാഴുന്നു ചെല്ക ഭവാനവനെ വഴിപൊലെ സഖ്യവും
ചെയ്തുകൊൾക സുഗ്രീവൻ തന്നൊടെന്നാൽ ദുഃഖങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു കാര്യ
വും സാധിച്ചീടും എങ്കിൽ ഞാൻ അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്ത ഭവൽ പാദങ്ങൾ — will die

തൊട്ടുമെൻ കെല്പുള്ള വല്ലഭന്മാരും പാൎക്കന്നും ബുദ്ധന്മാരും ഭവാന

ദൈവമെന്നിരിക്കെന്നും മ്ധ്യാത്മ സാധനം ക്രിയാദിയെ ഭക്തി പ്രധാനമാ

J+ യൊരു ദേഹത്യാഗവും മുക്തിയും സിദ്ധിച്ചിടുമവരിരുന്ന കാലം ഭക്തവത്സലൻ

പ്രസാദിക്കയിന്ന വിഘ്നമില്ലെത്തിട്ടും നിൎജ്ജനങ്ങൾക്കെന്നാകിലും ദുഷ്കരമെന്നാൻ

പ്രസാദിക്കിലൊ ജന്തുക്കൾക്കു ദുഷ്കരമായിട്ടൊന്നുമില്ലെന്നറിക എന്നും ശ്രീരാ

മഭക്തി തന്നെ മുക്തിയെ സിദ്ധിച്ചിടും ശ്രീരാമപാദാംഭോജം സെവിച്ചുകൊൾ

കനിത്യം ശ്രീരാമനാമമന്ത്രം തന്നെ ജ്ഞാനകല്പാദികളും കൂടെ സംഗ്രഹിച്ചതിന്റെ ഗ

ുണം പൊവതെ ദശാൽ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെന്നെ സെവിച്ചു കൊൾക എന്നെ ശ്രീ

രാമമന്ത്രം ജപിച്ചിട്ടുക സദാകാലം ശ്രീരാമചന്ദ്രകഥകൾ കെൾക്കയും ചൊല്ലുക

യും ശ്രീരാമഭക്തന്മാരെ പൂജിച്ചുകൊള്ളുകയും ശ്രീരാമമയം ജഗൽസൎവ്വമെന്ന

റകപൊൾ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെന്നൊടൈക്യവും പ്രാപിച്ചിട്ടും രാമരാമെതി ജ

പിച്ചിട്ടുന്നി സദാകാലം ഭാമിനി ഭദ്രെ പരമെശ്വരിതവ വൎത്തക്ഷണെന്നുമീ

ശ്വരൻ പരമെശ്വരിയൊടു രാമഭദ്രവൃത്താന്തമരുൾ ചെയ്തതു കെട്ടു നെര

ം ഭക്തികൊണ്ടെററം പരവശയായി ശ്രീരാമൻ കൽ ചിത്തവൃത്തി ഉറപ്പിച്ചു ലയിച്ചു

രാത്രിയും പൈങ്കിളി പൈതൽ പരമാനന്ദം പൂണ്ടു ഭക്ത്യാ ശങ്കരാജ്ഞയിച്ചു

ഇതി ശ്രീമദദ്ധ്യാത്മരാമായണെ ഉമാമഹെശ്വരസംവാദെ

IV ആരണ്യകാണ്ഡം സമാപ്തം. ശ്രീ. ഹരി: ശാരികപൈതലെ ചാരുശീലെ വരികെ

രാമലീലാകഥാശെഷവും ചൊല്ലു നീ ചൊല്ലുവെനങ്കിലനംഗാരി ശങ്കരൻ വ

ല്ലഭയൊടരുൾ ചെയ്ത പ്രകാരം ഞാൻ കല്യാണശീലൻ ദശരഥസൂനു

കെന സല്യാതനന്തനപരജ്ഞനെന്നൊട്ടും പമ്പാസരസ്തടം ലൊകമനൊഹരം

Arrives at Pampa സംപ്രാപ്യ വിസ്മയം പൂണ്ടു വിസ്മയം പൂണ്ടരുളിനാൻ ക്രോശമാത്രം വിശാലം

വിശദാമൃതം ക്ലെശവിനാശനം ജന്തുസ്ഥലം ഉത്പല പത്മ കല്ഹാര കുമു

ദനീലൊല്പലാദികൾ ഹംസകാരണ്ഡവാദി കൊകില കുക്കുട കൊയഷ്ടി

സൎവ്വസിംഹ വ്യാഘ്ര സൂകരസെവിതം പുഷ്പലതാപരിവെഷ്ടിതപാദ

പവസൽഫല സെവിതസന്തുഷ്ട ജന്തുകം കണ്ടു തെളിഞ്ഞു ഹലം പൂണ്ടു തണ്ണീർ

കുടിച്ചിണ്ടലകറ്റി മന്ദം നടന്നിതെന്നാർ കാലെ പസന്തെ സ്വശീതമൃദുമലെ

ലൊകപാലസാലന്മാരിതിവനം ഋഷ്യമൂകാദ്രിവാസ്ഥലെ സന്തതം വിശ്വ

സഹിക്കൊണ്ടു വിപ്രലാപം തൊട്ടും സീതാവിരഹം പെറാഞ്ഞു കരകയും ക

നായുധാന്മി മുഖ്യന്മാരക്കും തങ്കലന്നടന്നീടുകും ഫയെന്നു ഭീതനായുന്ന
ദിനകരപുത്രനും സംഭ്രമം മന്ത്രികളോടും കൂടിച്ചൊല്ലി പറഞ്ഞുടനെ ഗമായതെശലാ
ശ്രമൈവീഭിനാൻ മാരുതിയോടു പറഞ്ഞു ഭീഷണയൊഴിഞ്ഞിതെൻ്റെ വിവരം അറിഞ്ഞ *[margin: Hanuman sent by Sugriva]*
അവർ സംനദ്ധരായുള്ളതെന്നെ വധിപ്പതിനാകുന്നിതൊ വെറുതെ വീരന്മാരാണതൊ
യെന്നതൊന്നും കണ്ടാൽ അറിയുന്നില്ല ബാലികയാക്കിന്നതല്ലെന്നു അറിവി
പ്പാനായ്ക്കവരെപ്പിടിച്ചു വികലമതുള്ളവരെന്നെയും തേജസ്സാദിക്കൊക്കളൊക്ക
വിളങ്ങുകാണുന്നു താപസവേഷം ധരിച്ചിരിക്കുന്നതും ചാപബാണാദി ശസ്ത്രങ്ങ
ളുമുണ്ടല്ലോ നീയൊരു വിപ്രവേഷം പൂണ്ടവരോടു വാക്കുസ്വന്താഭലെന്നു ചൊദി
ച്ചറികെന്നും വക്ത്രനേത്രലാപഭാവങ്ങൾ കൊണ്ടുവർഷിത്തൈയെന്നാറിഞ്ഞാൽ പി
രവിൽ നീ ഹസ്തങ്ങൾ കൊണ്ടറിയിച്ചീടു നമ്മുടെ ശത്രുക്കളെങ്കിൽ അലതല്ലെങ്കിൽ നി
ന്നുടെ വക്ത്രപ്രസാദമന്ദസ്മേരസംജ്ഞയാ മിത്രമെന്നുമുള്ളതുമെന്നോട ചൊല്ലെ
ന്നും കപിസാക്ഷി സ്വതന്ത്രവാക്കുകൾ കേട്ടവൻ ബ്രഹ്മചാരി വേഷമാലംബ്യ സ
ദരം ആജ്ഞാസാലെന്നു നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ നക്ഷത്രനാഥവക്ത്രനും ഭക്ത്യാ പാദാംബുജം
ക്കൾ വിലൊചനന്മാരാകുമാനവകുഞ്ജരന്മാരെ തൊഴുതു വിനീതനാകി
ന്നും ഗജ്ഞൻ തന്നെ കുസിലൊരുകാമിനികളെ കണ്ടായതിനുരിവിവരു *[margin: meets him]*
മാരെന്നറികയിലാശ്ചര്യമുണ്ടെന്നെന്നെ പറയെണമെന്നൊടു സാദരം
ദിക്കുകളാമ്മദാതെസവശൊഭിപ്പിക്കുമക്കിശോരന്മാരെന്നതൊന്നു
നൂതെതെ ലൊകക്കുത്തുദ്ധന്മാർ ദേവന്മാർ നാലൊകചൊതസിഭാതിതൈ
ദേവമെവിതെശ്വകവീരന്മാരായുള്ള വാക്കുകളാമശ്രീനിദെവകളൊ
മറിതെന്തിയെ വിതെശ്വകകാരണം ബ്രഹ്മാരായൊരു വിശ്വരൂപന്മാരാ
മിശ്വരന്മാർ നിങ്ങൾ പ്രധാനപുരുഷന്മാർ മായാമാനുഷാകാരെന്നു
സ്വേച്ഛയാ ലീലയാ ഭൂഭാരനാശനാർത്ഥം പരിപാലനത്തിന്നു
ഭക്തനാം മഹിതലെ വന്നരാജന്യവെഷമെന്നുവഞ്ചനൃപ
ന്മാർ രക്ഷണം ചെയ്വാന്മാർ തങ്ങൾ. ജഗത്തിന്നും സാരസർവ്വങ്ങളു
തെന്നലീലയാ നിത്യസ്വതന്ത്രന്മാർ മുക്തിനൽകും നരനാരായണന്മാ
രെന്നു ഞാനിതിനെന്നു നിരന്തരം ഇതും പറഞ്ഞു തൊഴുതു
നിന്നിട്ടു നന്ദകനെ കണ്ടു പറഞ്ഞു രഘുത്തമൻ പശ്യ സഖെ വടുരൂപി *[margin: R. praises the ambassador]*
ണം ലക്ഷ്മണാനി ശ്രെഷ്ഠശബ്ദശാസ്ത്രമെനെനശ്രുതം അല്ലൊരവശബ്ദം

ന്നുമെ വാക്കിൻ കൽ നല്ല വൈയാകരണൻ പട്ടനിശ്ചയം മാനവവീര
നമ്മപ്പൊളുരചെയ്തു വാനരശ്രെഷ്ഠനെ നൊക്കി മനൊഹരം
tell his story രാമനെന്നെന്നുടെ നാമം ദശരഥഭൂമിപാലെന്റെ തനയനിവൻ മമ
ജാതമൊദം പരമാത്മം മഹാമതെ
സൊദരനാകിയ ലക്ഷ്മണൻ കെൾക്ക നീ ജാനകിയാകിയ സീതയെന്ന
എന്നൊടു കൂടവെ
ഉണ്ടൊരു മാനിനി കൂടവെ ഭാമിനിയെന്നുടെ താതനിയൊഗെന കാന
നത്തിലിന്നിയാത്രയാരാകിത്തവസ്സു ചെയ്തീടുവാൻ ദണ്ഡകാരണ്യെ വസി
ക്കുന്ന നാളഞ്ജിലദുഷ്ടനായൊരു നിശാചരൻ വന്നുടൻ ജാനകിദെവിയെ
കട്ടുകൊണ്ടീടിനാൻ കാനനെ ഞങ്ങൾ തിരഞ്ഞു നടക്കുന്നു കണ്ടില്ല വളെയൊ
രെടത്തുമിന്നിഹ കണ്ടുകിട്ടിന്നിനിയാരെടൊ സഖെ ചൊല്ലീടുകെന്നതു
കെട്ടൊരു മാരുതി ചൊല്ലിനാൻ കൂപ്പിത്തൊഴുതു കുതൂഹലാൽ ഭക്തികൊം
Hanuman relates of Sugriv ഞങ്ങൾ നാലുപെരുണ്ടെല്ലൊ സന്തതം കൂട വിചാരിക്കാതെ വാഴുന്നു സുഗ്രീ
വനാകിയ വാനരെന്ദ്രൻ പർവ്വതാഗ്രെ വസിക്കുന്നിതു രഘുപതെ തന്നഗ്രജ
പീശ്വര
നാകിയ ബാലി കപിശ്രെഷ്ഠനഗ്രനാട്ടികളഞ്ഞീടിനാൻ തന്നിലെ സുഗ്രീവനുളള
പരിഗ്രഹം തന്നെയുമഗ്രജൻ തന്നെ പരിഗ്രഹിച്ചിനാൻ ശ്രൊത്രുകാങ്ങ്ലം
സക്ഷിതലാപ്പന്നിഷ്യാസമൊരിക്കന്നിതാന്ത്യജൻ ആനവനൊന്റ
അമാത്യനായുള്ളൊരു വാനരൻ വായുതനയനു ഹാമതെ നാമധെ
യം ഹനുമാനിങ്ങുനാന്നഞ്ജനാതനയനിങ്ങു രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമെ സുഗ്രീ
offers a covenant വനൊടു സഖ്യം ഭവാനൊണ്ടെങ്കിൽ നിഗ്രഹിക്കാമിരിവർക്കുമരികളെയെല
ഞാൻ-ഞ്ഞ നിഷി
ചെയ്യാമതിനൊവൊരുമാത്രനാലം ബന്ധം മറിനിന്നില്ല ദൈവമത്രെ ത്ധ
ന്നിരുവരെന്നെ തിലെഴുന്നളുക കുൾത്താവലെല്ലാമകലെ നിയെന്നെ
ന്നണ്ണില്ലറിഞ്ഞാത്രിക്കൈക്കൊണ്ടിന്നു തിരുമുമ്പിലാമ്മാറു മാരുതി-
x his shoulders — for a ride പൊകമകമന്ദ്യൈരീട്ടുവിൻ നിന്നുളാകുല ഭാവമകലക്കളഞ്ഞാലും അപ്പൊ
ഴുശമ്പരിതൻ വാക്കുകളൊന്നുകണ്ടുല്ലതെന്നെ നന്നവാദവ ചെയ്തു
ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാരെ കഴുത്തിലങ്ങാമാറെടുത്തു നടന്നിതു മാരുതി സു
ഗ്രീവസന്നിധൌ കൊണ്ടുചെന്നീടിനാൻ പ്രാഗ്ഗം കളകന്നി ഭാസുരാനന്ദ
brings them before the King നാ ഭാഗ്യവാനാ ഭാഗ്യമൊന്നൊരുമൈത്ര്യം ഭാസുരിവം ശാസമർഭവന്മാ
രായ രാമനും ലക്ഷ്മണനാകുമനുജനും കാമദാനാത്മ്മിവിടെക്കെഴുന്നള്ളി
സുഗ്രീവനൊടിവണ്ണം പറഞ്ഞഥ ബുദ്ധരാഗമഹാതനൂജായാതലെനദാപിജെ

[illegible] Sugr promising to seek for Sita

[illegible] whom they had seen carried off

[illegible] & shows her jewels dropt from their

[illegible]

ഉടഞ്ഞിനാൻ ശോകെന മോഹം കലൻ [കിടക്കുന്ന] രാഘവനൊടു പറഞ്ഞിതു

[12 comforted by Lax] ലക്ഷ്മണൻ ദുഃഖിയാതെക്കുതമെ രാവണനുന്നാൻ കൊട്ട ശ്രെഷ്ഠ സഖ

നാകിനവെകാനന്തിനിന്ന വിഷ്ണും സുജനെനമ്മയാം സീതയെ തൈക്കൊണ്ടു

[& Sugr] കൊള്ളാം സിദ്ധ പ്രബോധനെ സുഗ്രീവനും പറഞ്ഞാനതു കെട്ടുടൻ പ്ര

ഗിയാതെക്കുതമെ രാവണനുന്നാന്തിവിച്ചതു നൽകിടുവൻ ദെവിയെത്ത

ന്നക്കൊണ്ടുകയെയ്യും ധന്തിവതെ വിബോല ലക്ഷ്മണൻ സുഗ്രീവവാക്കുകളിങ്ങനെ

തൽക്ഷണം കെട്ടു ദശരഥപുത്രനം ദുഃഖമൊട്ടുമ്പനുക്കിമരുവിനാൻ മ

ട ശ്രെഷ്ഠനാമാരുതിയന്നെരം അഗ്നിയെയും ജ്വലിപ്പിച്ചതു ഭമായലഗന്യംവാ

[covenant with Sugr] ഉചെകിച്ചിച്ചു സഖ്യവും സുഗ്രീവ രാഘവമാരഗ്നിസാക്ഷിയാകി സഖ്യവും ചെയ്തു

പരസ്പരം കാര്യവും സിദ്ധിക്കുമെന്നമെന്നഭ്യാത്മവെദം കൃതജ്ഞും ഗമാ

യശൈലാഗ്രെ മരുവിനാർ ബാലിയുന്താനം വിന്നക്കൂണും യക്തിമൂലമെല്ലാം

[Squarrel with Bali] ന്നഖിച്ചതുതിരെന്നാൻ വണ്ടുമായാവി യന്നൊരസുരെശ്വരനന്ദായ്കിതമയനു

ന്നടെപുത്രനാകിയ ദന്തിനാനുഖിച്ചാന്നു മന്ദിച്ചവനുകുന്നനാകിനടന്നിട്ടും

ദശാനനെകിഷ്കിന്ധയാം ...വിഷകൂവിളിച്ചിതു മക്കദിശ്വരനാകിയ ബാലയെ

യുദ്ധത്തിനായ്വിളിക്കുന്നതിക്കെട്ടു ബന്ധനാം ബാലിപുറപ്പെട്ടു ചെന്നുടൻ മുഷ്ടികൾകൊ

ണ്ടുതാഡിച്ചതു കൊണ്ടിതിദ്രുഷ്ടനാം ദൈത്യനും പെട്ടുമണ്ടിനാൻ ബാനരശ്രെഷ്ഠ

നമൊഴിയതു കണ്ടിതിനാൻ ഞാനുമതു കണ്ടു ചെന്നിതു പിന്നാലെ ദാനവനെയന്ന

ഗുഹ കാണുകയും പുക്കിതു വാനരശ്രെഷ്ഠൻ മെന്നൊട്ടു ചൊല്ലിനാൻ ഞാനിങ്ങിൽ പു

ക്കിവൻ തന്നെയൊട്ടുകവൻ ഞാനും വിലദ്വാരത്തിൽ കാത്തുനിൽക്ക നീ യെന്നും പറ

ഞ്ഞതിൽ പുക്കിതു ബാലിയും ഞാനും വിലദ്വാരത്തിന്നെ നിന്നെനും ചൊല്ലിതു

കാലമൊരു മാസമെന്നിട്ടു മാഗതനാകിതുമില്ലാ കപീശ്വരൻ വന്നിതു ചൊരവി

ല്ലവത്തിക്കൽ നിന്നിറങ്ങിൽ നിന്നു വന്നു പരിതാപവും ഞാനും ഞാനു മന്ത്രിമായാവി

മഹാസുരൻ ബാലിയെ കൊന്നിതെന്നോർത്തു ഞാനും ദുഃഖമൊടുകൊണ്ടു കിഷ്കിന്ധപു

ക്കിന്നാൻ മക്കൾ മർക്കടവീരന്മാർ ദുഃഖിച്ചിതു കാലം വാനരാധിശ്വരനായ

അഭിഷെകവും വാനരെന്ദ്രമാരിനിക്കു ചെയ്തിനാർ ചെയ്തിതു കാലം കാരണ

ന്നവിന്നെയും വന്നിതു ബാലി മഹാബലവാനതു ദാക്കഷിട്ടു ഞാൻ വിലദ്വാരമടച്ച

തു കൊല്ലുവാനെന്നൊന്നു കൊപിച്ചു ബാലിയും കൊല്ലുവാനെന്നൊടടുത്തു

ഭയെന ഞാൻ എല്ലാടവും പാഞ്ഞിരിക്കുന്നതാഞ്ഞു ഞാൻ [ഞെങ്ങും] നിലിമുന്നടന്നുമുന്നിട്ടും

ദശാനനരെമ്പാലിവരികയില്ലശാപത്തിനാൽ ഋശ്യമൂകാചലെവന്നിരുന്നി
രുന്നേൻ വിശ്വാസമൊട്ടുമെനിക്കില്ല വിശ്വനാഥ വിഭോ മൂഢനാം ബാലിപരിഭവി
ച്ചിരുന്നേൻ ഏറ്റവും രാഗം മമ വല്ലഭാം തന്നെയും നാട്ടും നഗരവും പത്നിയുമെന്ന
ടെ വീട്ടും ഹരിച്ചിരിക്കുന്നു [illegible] പാദപങ്കജസ്പർശ
നം ചെയ്താൽ ഇപ്പൊഴ് [illegible] വാക്കുകൾ കേട്ടാ
രനന്തരം മിത്രദുഃഖവചനസന്തപ്തനാം രാഘവൻ [illegible] കാരുണ്യം കലർന്നൊ
ന്നുരചെയ്തു [illegible] രാജ്യവും വിത്തവുമെല്ലാമടക്കിത്തരുവൻ — *Rama promises redress*
സുഗ്രീവ [illegible] കേവലം മാനവവചനങ്ങൾ കേട്ടുടനുള്ളിൽ തെളിഞ്ഞൊരു
ഭാനുതനയനമിത്രനെ ചൊല്ലിനാൻ സ്വർല്ലോകനാഥന്നു നന്ദനൻ ബാലിയെ
കൊല്ലുവാനെളുതല്ല [illegible] ബലം മറ്റൊരുവനും — *The secret of B's strength*
ചൊല്ലുവൻ ബാലിതൻ ബാഹുപരാക്രമം ദുന്ദുഭിയാകും മഹാസുരൻ [illegible] വന്നിട്ടു
[illegible] വിളിച്ചൊരനന്തരം ബാഹുവീര്യം
ബാഹുപരാക്രമം [illegible] ബാലി [illegible] ഭംഗം വരു
ത്തി [illegible] ഉത്തമാംഗം [illegible] മതം
ഗാശ്രമം [illegible] ബാലി [illegible] ഋശ്യമൂകാചലത്തിങ്കൽ
വരുന്നനാൾ ബാലിയുടെ തലപൊട്ടി [illegible] കാലാവധി [illegible]
ഗൌരവാൽ എന്നു ശപിച്ചതു കേട്ടു കപിവരനമന്നു തുടങ്ങി [illegible] ഇവിടെ വസിക്കുന്നു
ഞാനും [illegible] ഇവിടെ വസിക്കുന്നു
മാനസേ ഭീതികൂടാതെ നിരന്തരം ദുന്ദുഭിതന്റെ തലക്കിതാ കാണുന്നു
മന്ദരം പോലെ കിടക്കുന്നതു ഭവാൻ [illegible] തട്ടിത്തെറിപ്പിക്കുന്ന ശക്തനാകുന്നു — *shown fully by R's slight exertion upon Dundubhi's head*
കുട്ടം കപിവീരനെന്നു [illegible] കേട്ടു [illegible] രഘുത്തമനതന്നുടെ തൃക്കാൽ
പെരുവിരൽ കൊണ്ടു [illegible] എടുത്തു [illegible] വിട്ടിതന്നെ
ദശയോജനപര്യന്തം എന്നതു കണ്ടു തെളിഞ്ഞു സുഗ്രീവനും തന്നുടെ [illegible]
വിസ്മയപ്പെട്ടു [illegible] വാക്കുകൾ [illegible] തൊഴുതു
നിന്നിതു [illegible] പറഞ്ഞിതന്നേൻ മന്നവ സപ്തസാലങ്ങളിവ — *& upon the 7 Sal trees*
യല്ലോ ബാലിക്ക് [illegible] സാലങ്ങളേഴുമിവയെന്നറിഞ്ഞു
യം [illegible] പത്രങ്ങളെല്ലാം കൊഴിഞ്ഞുപോ
മെഴിനും [illegible] ഇവറ്റെ [illegible] പൊട്ടിക്കിൽ ബാലി
യെ കൊല്ലാം [illegible] കേട്ടോരു [illegible]

ഭൂതനാക്കിയ രാഘവൻ ചാപം കുഴിയ കലയുന്നൊരു സായകം ശൊഭിച്ചൊരു
ശ്രീരാമനിൽ നിന്നു സാലങ്ങളെഴും വിലസിൽ പുറപ്പെട്ട ഭൂമിയും ശൈലവും
ഭെദിച്ചു പിന്നെയും പാതാളം ചലിച്ചു തിരിച്ചു പൊന്നുമത് തൻ ആവനാഴിയിൽ
പൊട്ടപ്പൊക്കാനന്തരം വിസ്മിതനായൊരു ഭാനുതനയനം സന്തുഷ്ടം
Supr. Supremely happy (prain) ആനന്ദം ചൊല്ലിനാൻ സാക്ഷാൽ രഘുനാഥനാം പരമാത്മാവു സാക്ഷി
തൻ തിരുവടി തൊഴുതു സംപന്നനായൻ ചെയ്യുന്നൊരു പുണ്യഫലൊദയംകൊ
ണ്ടു കാണ്മാൻ ഇന്നു നിൻ യൊഗം വന്നു ജന്മമരണ നിവൃത്തി വരുത്തുവാൻ നിർമ്മല
ന്മാർ ഭജിക്കുന്ന ഭവൽ പദം മൊക്ഷദനായ ഭവാനെ ലഭിക്കയാൽ മൊക്ഷ
മൊഴിഞ്ഞു പെക്ഷിക്കുന്നില്ല ഞാൻ പുത്രദാരാർത്ഥരാജ്യാദി സമസ്തവും പ്രാർത്ഥ
മെത്ര നിവ... ഷിരചിതം ത്വൽകൃപയാൽ മമ മഹാദെവ ദെവെശ മറ്റൊന്നും കാംക്ഷ
കില്ല ലൊകെശ പ്രസീദ മെ വ്യാധ്യമാനന്ദാത്മകരൂപിക പരംബ്രഹ്മാത്മാവെ
മഹാനു ഭാഗ്യഫലൊദയാൽ മന്നിനാശ്രയം കഴിച്ചു നിന്നെ ലഭി
ച്ചു പൊലെ രഘുവര ധർമ്മ ദാന പ്രതിഷ്ഠ തപഃകർമ്മങ്ങളെല്ലാം വ
കൾ കൊണ്ടൊരു ജനനം വന്നു കൂടാ പരം സംസാരനാശനം നിൻ സംബന്ധ
പാദ ഭക്തി കൊണ്ടല്ലാതെ ത്വൽപാദ പങ്കജ ലൊകം കെവലം എല്ലാപ്പൊഴും
കൽപ്പിച്ചിടും ത്വൽ പാദലംബനം ആയതൊരു ത്രാണം ഇത്തിരുവടി പാദാംബുജ
ത്തിലുറക്കാതിരിക്കുന്ന കാൽക്ഷണം പൊലുമെന്നാകിലവനിനിയൊക്കാതെ
കാമം ആനന്ദമനത്ഭുതചിത്തം ഭവാങ്കലുറക്കായ്കിലുമതി ഭക്തിയെഴിടരാമരാമെ
തി സാദരം ചൊല്ലുന്നവനൊരുത്തനെങ്കിലും വെരമറ്റ സ്നാനയാഗം വിശുദ്ധ
നായവനെങ്കിലും അവനുണ്ടെങ്കിലും സന്ധ്യാവിമുക്തനാം രാമജപ
ത്തിനാൽ ശത്രുജയത്തിലും ദാരാസ്വപത്തിലും ചിന്തയൊരാഗ്രഹമില്ലിനി
ക്കെന്തുമെ ഭക്തിയൊഴിഞ്ഞു മറ്റൊന്നിനെ വരില്ല ഭക്തിവരുവാൻ ഉകുന്ദ
യാതിയെ ത്വൽപാദ ഭക്തിമാഹാത്മ്യ വദെശം കൊണ്ടുമൽ പാപങ്ങൾ പ്പാട
യത്തിലൊക്കിവനെ ശത്രുമിത്ര സമിത്രാദി ഭെദ ഭ്രമം ചിത്തത്തിൽ നഷ്ടമാ
ഭാവലൊകനം കൊണ്ടിനിക്കു
യിതു നിന്തിരുപാദ പത്മങ്ങൾ ത്വൽ പാദ പങ്കജങ്ങളിലുറക്കയാലുള്ളന്നമാകിയ കെവല
ജ്ഞാനവും പുത്രദാരാദി സംബന്ധമെല്ലാം തവ ശക്തിയാം മായയ്ക്കു ഭാവവും
ജഗൽപ്പതെ ത്വൽപാദപങ്കജങ്ങളിലുറക്കമെപ്പൊഴുമുൾക്കാമ്പിൽ
നിനക്കു ജഗൽപതെ ത്വം നാമസങ്കീർത്തനപ്രിയമായൊരു കണ്ണമെന്നടങ്ങും ഭവാസ

ദാനാന്തരമെന്നിയെ പ്രച്ഛരണാം ഭോഗങ്ങളിലെപ്പൊഴുമച്ഛനം ചെയ്യാ
ഷ്ടരികൾ്റങ്ങളാൽ നിന്നുടെ ചാരുരൂപങ്ങൾ കാണാകെന്നും എന്നുടെ കണ്ണു
കൾ കൊണ്ടു നിരന്തരം കണ്ണുകൾ കൊണ്ടു കൈകൾ കാൾ്വരെന്നുമെന്നിന്നുടെ
ചാരുചരിതം ധരാപതെ മച്ഛരണാബ്ജം സഞ്ചരിച്ചീടണം മച്ചുതക്ഷേ
ത്രങ്ങൾ തോറും രഘുപതെ ത്വൽപാദപാംസു കിഞ്ചനങ്ങളെൽ കാക്കണമെ
പ്പൊഴുമംഗങ്ങൾ കൊണ്ടു ജഗൽപതെ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിക്കാസ്മരണം മൂത്തു
ത്തമാംഗം കൊണ്ടു നിത്യം ഭവൽപദാംബുജം പകണ്ടു സുഗ്രീവനെ രാഘവൻ
ചിത്തം കുളുർക്കിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ അംഗസംഗം കൊണ്ടു കന്മഷം പെരുത്ത
മംഗലാത്മാവായ സുഗ്രീവനെ ത്തദാ മായയാ തന്മൊഹിപ്പിച്ചിരുന്നേരം കാര്യസിദ്ധി *R. pleased proceeds to business*
ക്കു കരുണാജലധി സത്യസന്ധനുമവൻ ഹിതങ്ങൾ ചെയ്തു സത്യമതെന്നിവരണ്ടു
തെടാ സവെമ്പാലിയെ ച്ചെന്നു വിളിക്ക യുദ്ധത്തിനായി കാലം കളയരുതിപ്പൊഴിനി
ചെടൊ ബാലിയെക്കൊന്നു രാജ്യാഭിഷെകം ചെയ്തു പാലനം ചെയ്തു കൊൾ്വതിന്നു
ള്ളിൽ സംശയം അക്കാര്യങ്ങളൊന്നുമെ നടന്നിതു കിഷ്കിന്ധയാം പുരിയെന്നിരാകുലം
ത്തിൽ കൊലൊൽ ഭവന്മാരായ ലക്ഷ്മണൻ വീരനും മറ്റുകൾ നാല്വരും മിത്രജൻ
ചെന്നു കിഷ്കിന്ധാപുരദ്വാരി യുദ്ധത്തിനായ്പ്പിടിച്ചീടിനാൻ ബാലിയെ പൃത്ഥിവി മുഴുവം
മറഞ്ഞു നിന്നീടിനാൻ മിത്രഭാവന രാമാദികൾ ഒന്നെരം ക്രുദ്ധനാം ബാലിയ
ലറിവന്നീടിനാൻ മിത്രതനയനും പക്ഷം പിടിക്കുന്നാൻ വൃത്രാരിപുത്രനും മിത്രതന *fight with Bali*
യനെ വജ്രതുല്യമായ മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടിടിച്ചീടിനാൻ ബലമൊടെ പരസ്പരം തമ്മി
ലെയുദ്ധമതിഭയങ്കരമായിരുന്നിതു രക്തമണിഞ്ഞു ശുകരൂപധരന്മാരായി ശക്തിക
ലൻ പൊരുതാപ്പം പൊരുതുന്നെരം മിത്രാത്മജൻ വൃത്രാരിപുത്രനെ
തും നിനച്ചു കൊണ്ടെപ്പൊഴുതും മിത്രൻ വിനാശനാശകൻ രാഘവൻ ത്തന്ന
സു പ്രയൊഗം ചെയ്തതിന്നെരം വൃത്രാരിപുത്രമെന്നിപ്രയൊഗം കൊണ്ടു
രക്തം ചാടിച്ചു ഭീതനായൊടിനാൻ മിത്രതനയനും സന്തമായന്നാളി
വൃത്രാരിപുത്രനമാലസം പൊക്കിപ്പിടിസ്സനായ്പ്പൊന്നു മിത്രതനയനും മിത്രാ
യൊൽ ഭ്രാന്തനായി രാമനോടെ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൾ ചൊല്ലിനാൻ ശക്തി *R. upbraiding*
യിനെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കയൊ തവ ചിത്തത്തിലൊർത്തറിഞ്ഞില്ല ഞാനപ്പൊ
പള്ളിന്നാകിൽ വധിച്ചു കളഞ്ഞാലും എന്നെയും നിന്തിരുവടിയാണെന്ന
സത്യം പ്രമാണമെന്നൊർത്തു പച്ചം ചെന്നന്ത്യം വാരം പിഴച്ചു ദയാനിധെ

സത്യസന്ധൻ ഭവാനെന്നതു ത്ര്യംബകമഹേശ്വരനാഗതവസലാമി

has to justify himself

ശ്രീരാമനെക്കണ്ടിരിക്കുന്നു രമാകാന്തൻ ശ്രുത്വാ ബാലിവാക്യത്തിനനന്തരം ചൊല്ലിനാൻ
ബാലിയോടു (ബാലി)നെന്നോടു യാചിംഗനം ചെയ്ക ഭയപ്പെടാതെക്കൂട്ടമിട്ടോ
സവ്യേതരമല്ലോ ഭവാന്മാരെ തിരിയാഞ്ഞു മിത്രത്തിങ്കൽ സമശക്തന്മാ
നന്തരം ഉത്തമവാനരശ്രേഷ്ഠന്മാർ ധരിക്കനീ ചിത്തഭ്രമം വരാപ്പാനൊരടയാ
ളം മിത്രത്വമുണ്ടാകിന ക്ഷണ്ടാക്കവെന്നി ശത്രുവാക്യങ്ങളൊന്ന ബാഹിലെ സംബ
ന്ധം വ്യവഹാരത്തിൽ ഇല്ലായ്കം മഹിമാനന്ദ വിനകാർ ശനാ ഏതൊനാമദ്വന്ദ്വ
പംശഗൻ തന്നെ നന്ദർഷിച്ച നീ സത്യമിത്രഹം രാമനെന്നാകിലൊ [illegible]യാ
ക്കുന്നക്കുടരാമഭാഷിതം [illegible] സമാശ്വാസ്യ മിത്രത്വമുടരാഘവൻ നൃമിത്രാ
ന്മഞ്ജനനാഴ്ച ചൊല്ലിനാൻ മിത്രത്വമൊക്കെ ദൃഷ്ടമല്ലോന്നിതി ബന്ധാവിര
വോടയക്ക വ്യവഹാരനാകി ശത്രുഘ്നൻ വൃക്ഷമാലിപം | ബന്ധിച്ച മിത്രത്തിങ്ങൾ
മൊദിയമീറെനാൻ [illegible] വ്യവഹാരനാക്കാണ്ടു മിത്രത്വമിപ്പി
ചിക്കിനാൻ പിന്നെയും ക്രോധനം [illegible] ബാലിശ്യൂക്കത്താമമാ
സിംഹനാദം രവി [illegible] ബന്ധുരോഷം വിളിക്കുന്ന നാദമരാശ്രു ബന്ധാതി
ത്തി | തന്നാകിയ ബാലിയും ബന്ധാവതികരം വ്യവഹാര സമ്പരം ബന്ധവൈരം

Tara warns Bali

ന്നപ്പെട്ടെന്ന നെരത്തുചെന്നു മല്ലോ തടുത്തിനൊൾ താരയും [illegible]
ന്ന ബന്ധ്വാശ്രു നെത്തയാശങ്കാവിഹീനം ഏറപ്പെട്ടതെന്നൊരുഭയം കല്ലു
ളുലാകൊള്ള കൊല്ലന്നി വിഗ്രഹങ്ങൾ പരാക്രമനാക്ഷേയ സുഗ്രീവനുള്ള
വനവത്തിൻ കാരണം ഏതെന്തും വാരം പരാക്രമമുള്ളൊരു മിത്രമവനുണ്ടു
പിന്നെന്നെ [illegible] ബാലിയുടെ [illegible] ചൊല്ലിടിനാൻ ബാലെ ബാലാ
ലൊരു ശങ്കയുണ്ടാകൊല്ലാ [illegible] വൈകരുതെ നിയൊ
രുകാര്യം ധരിക്കേണമോമലെ ബന്ധുവായാരുള്ളതൊക്കെ സുഗ്രീവനു
ബന്ധമില്ലെന്നൊട്ടു വൈരത്തിനാക്കമെ ബന്ധുവാക്യങ്ങൾ അവനെക്കൊന്നാ
ലെ ഹനുമാൻ പിന്നാലവനമരികത്തി ശത്രുവാക്യങ്ങളവൻ വന്നു ഗുഹാങ്കി
ലെ [illegible] വ്യവഹാരനാക്കിയിക്കുന്നതു കെട്ടിടൻ ശ്രുരനായുള്ളതൊക്കഷണിക്കു
മൊഴിരുകളിലുടച്ചു ചൊല്ലുന്നി വൈരിയെക്കൊന്നു പിരവിൽ വരുവൻ
ഞാൻ ധീരതനൈകക്കൊള്ളുകനീ വല്ലഭെ താരയും ചൊന്നാളുള
കെട്ടവനൊരു [illegible] വാമണെ കെട്ടാലുമെങ്കിൽ നീ കാനനങ്ങൾ

നായാട്ടിനു പൊയിരുന്നു ഞാനെ മമ സ്വതന്ത്രം ശരണം നന്നെരം കെട്ടൊരു ദന്തമെ *tells R's history*
ന്നൊരു ചൊന്നാനതു കെട്ടു ശോകം പിന്നെ ക്രിയയൊഷിതം പൊക ശ്രീരാമൻ ദശരഥ
നാമകൊ ഭൂപാധിപൻ രാമനെന്നവൻ തനതെ നന്ദൻ ലക്ഷ്മണനാകുമനു
ജനൊടും നിജലക്ഷ്മി സ്വരൂപയായ സീതയൊടുമവൻ വന്നിരുന്നിതെന്നാൻ ദണ്ഡ
കാനനെ പഞ്ചവടിയായിതവസ്ഥ ചെതിട്ടുവാൻ ദുഷ്ടനായുള്ളൊരു
രാവണനാ രാക്ഷസൻ കട്ടുകൊണ്ടാനവനന്നു തടവ നിലയെ ലക്ഷ്മണനൊടുമവ
ളെയന്വെഷിച്ചു തൽക്ഷണത്തിൽ മൃഗൃക്കം ചലെ വന്നിരുന്നിതാമനെക്കും തത്ക
ണ്ടെന്നാൻ മിത്രമാക്കുവാൻ എഴുവിതന്ന്യാന്യമൊന്നിച്ചു സഖ്യവും ചെയ്തു കൊണ്ടാഗ്
ദുഃഖശാന്തിക്കിരിവർക്കും തനക്ഷണം
നി സാക്ഷിയാക്കി വൃത്താന്തം പറഞ്ഞു കൊന്നുകിഷ്കിന്ധയിൽ മിത്രാത്മജനിതന്നെ
വാഴിപ്പെനെന്നൊരു സഖ്യവും ചെയ്തു കൊണ്ടിതു രാഘവൻ സമ്പ്രമക്കു
തനക്കിയന മന്നെ രത്നം പെഷണം ചെതറിഞ്ഞു സീതാദെവി തന്നെയും കാട്ടിത്ത
രുവെനെന്നും തമ്മിലന്യോന്യം മാഹാത്മ്യം പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു വന്നിപ്പൊഴുതു കൊണ്ടു
തന്നെയവൻ വൈരമെല്ലാം കളഞ്ഞു സുഗ്രീവനെ സ്വീകരമാക്കി വാഴിച്ചുകൊ
ള്ളുകയുത്തമയാളിയാൻ ശ്രീരാമൻ നിശരണമാകി വെഗെന പാലിച്ചീടാം മംഗദം രാജ്യം
കലാപത്തെ ക്കിന്നെ ചൊല്ലി കരഞ്ഞു കാലും പിടിച്ചിങ്ങനെ താരനമസ്കരിച്ചിരി *Bali loves R.*
നാൻ ബ്രാകുലചിന്തം പുണ്യൻ പുണ്യൻ രാഘവ വരെശനവ ഞാനിതു ബോധിച്ചും
സ്ത്രീസ്വഭാവം കൊണ്ടു പെടിയായ്കുമെ നാസ്തി ഭയം മമ വല്ലഭെ കെൾക്ക
ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ വന്നിരിക്കിലൊ ചെരുമെന്നൊടവരെന്നുതകിന്നു
യം രാമനെന്നു ഹമെന്നൊരു മില്ലാക്കമെ രാമനാകുന്നതു സാക്ഷാൽ മഹാ
വിഷ്ണു നാരായണൻ താനവതരിച്ചു ഭൂമി ഭൂമിഭാര ഹരണാത്ഥമെന്നു
കെൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ പക്ഷഭെദം ഭഗവാനില്ലെന്നുമാർക്കും നിശ്ചയം മിശ്രർക്കനെക്കുന്നു |
രാമനീശ്വരൻ ത്രിരണാം സംജ്ഞം. വിന്നനമസ്കരിച്ചിട്ടു ഞാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
പൊന്നിട്ടവൻ മൽഗൃഹങ്ങൾക്കൽ ഉപകാരപ്പെടും സുഗ്രീവനെക്കൂടെ
ന്നെ കൊണ്ടാക്കിനി തന്നെ ഭജിക്കുന്നവരെ ഭജിച്ചിട്ടു മന്ത്യഭാവം പരമം |
സ്വാംപിന്നില്ലടൊ ഭക്തിഗമ്യൻ പരമെശ്വരൻ വല്ലഭെ ശക്തിയൊപായി
ലെന്നൊളമില്ലാക്കമെ ദുഃഖം നിക്കിവന്നിക്കനി വെശനിച്ചതു ഗുണാം
സ്വധർമ്മമാശ്ചര്യ വൃത്താരാമിപഞ്ചനം കൃപയാസ ബന്ധരം പ്രബന്ധാപരി
കരം നിഗ്രമിച്ചിരുന്നാൻ ഷഡ്യഹിസമ്പരം നിഗ്രഹിച്ചിരുന്നെൻ സുഗ്രീവനെ

Bali fights with Sugr — ഘോരവും മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടും പാദങ്ങൾ പാദങ്ങളാൽ ഘോരമായ കലഹം പക്കിനൊരു-
ബദ്ധം കരച്ചലറികൊണ്ടു ബാലിയും നിഷ്ക്കൃഷ്ടനായ്ക്കൊണ്ടൊരു നരനരന്തര-
മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടു തായ്വിച്ചിത്ര ബാലിയെ സുഗ്രീവനും ബാലി(യെ) സുഗ്രീവനെയും
കൈത്താ മുഷ്ടിയും ശിലാപ്രഹരിക്കവെ കെട്ടിയും കാൽ കൈ പരസ്പരം താഡനം
തട്ടിയും ഉരുട്ടിക്കൊണ്ടു തലക്കുത്തിൽ കൊട്ടിയും മെറം പിടിച്ചു കടിച്ചു മണ്ണറത്തിൽ
വീണു വിരണ്ടു മുറിണ്ടു മുൾ പിററങ്ങി രണ്ടു നഖം കൊണ്ടു മാന്തിയും ചാടിപ്പിടി-
ക്കയും കുതിക്കയും മറിഞ്ഞു കയും കുടെ കൊട്ടുകയും ഓടിക്കളകയും മാ-
റ്റിയക്കയും മാറിവീഴ്കയും
റിൽ പിഴ്ക്കയും മാറിക്കളിക്കയും മെററമട്ടുകയും ഉന്തിടെ പിടിക്കയും നാടിക-
ൾ പിടിക്കയും മുഷ്ടിയുദ്ധപ്രയോഗം കണ്ടു നില്പവർ മുഷ്ടികളിക്കയും വാഴ്ത്തി
സ്തുതിക്കയും കാലനും കാലകാലാന്തകരും പോർ ബാലിയും സുഗ്രീവനും ചെയ്തി-
തൊരു യുദ്ധം രണ്ടു സമുദ്രങ്ങൾ തമ്മിൽ പൊരും പോലെ രണ്ടു ശൈല-
ങ്ങൾ തമ്മിൽ പൊരും പൊലെയും കണ്ടവരാൽ കൊണ്ടാടി വകഴ്ത്തിയും
കണ്ടില്ല വാടമൊരു ഭേദമെന്തു മെന്നു ചൊല്ലുൻ കൊട്ടതൊരു മാല ബാലിക്കു
ണ്ടെച്ചു തൻ നൽകിയ മാല സുഗ്രീവനും ഭേദമില്ലൊന്നു കൊണ്ടും തമ്മിലെന്നി-
ട്ടും ഭേദിച്ചിതൽ തനൽവന വിഗ്രഹം സാദരമെററം കലൻ സുഗ്രീവനും വെ

whom R — ദമൊടെ രഘുനാഥനൊടിക്കും കിരുജ മുഷ്ടിപ്രഹാരങ്ങളേൽക്കയാൽ
assists with an arrow — സുഗ്രീവനെററം തളർച്ചയുണ്ടെന്നതു കണ്ടു കാരുണ്യം കലർന്നു വേഗേന
വൈകാതെ ദശരഥനന്ദനൻ ബാലി തൻ വക്ഷപ്രദേശത്തു ലക്ഷ്യമാ
ക്കി കൊണ്ടു വൃക്ഷഷണ്ഡം മറഞ്ഞൊരു രാമ മഹേന്ദ്രമാം അസ്ത്രം തൊടുത്തു വലി
ച്ചു നിറെച്ചുടൻ വിട്ടു തമ്മാം മാറയച്ചതുകൊണ്ടു ചെന്നതു ബാലി തൻ
മാറിൽ തറെച്ചുതൊന്നലറി വീണിതു നാൻ ബാലിയും ഭൂമിയിൽ മൊഹം
പിറച്ചിതന്നേരത്തു രാമനെ കൂപ്പി സ്തുതിച്ചുമന്നു തൻ മൊഹം കലർന്നു
ള്ളൽ മാത്രം പിന്നെ മൊഹവും തീർന്നൊട്ടുനാൻ ബാലിയും കാണായിത
ന്റെ രഘൂത്തമനെ ത്തദാ ബാണവും ദക്ഷിണ ഹസ്തേ ധരിച്ചു ഹസ്തവാമിതി
ൽ ചാപവും ചീരവസനവും ചാരു ജടാമകുടം പൂണ്ടിട വെട്ടമാറി-
ടത്തിൽ വനമാലയും പൂണ്ടു ചാരുചാമരാക്ഷനും ഭുജങ്ങളും ബാഹു ഭൂഷണം ദ്രുഢ്യം
ദളത്തിൽ പൂണ്ടു ശരീരവക്ഷ ഭാഗെ വരിതൊലിന്നിതൊരു രാഘവ ലക്ഷ്മണ സുഗ്രീവന്മാരാം
യമന്മാർ സാകഞ്ചു ഗ്രഹിച്ചു പറഞ്ഞിതു ബാലിയും ഉണ്ടായ കൊപം അവദാകലഖേദ

സാധുക്കളായൊന്നു പിഴച്ചീടിനൊരു(പിഴച്ചതു)കൾ നിന്നെന്നെ കൊലചെയ്കവെ *Bali scolds*
ന്തെന്നിപ്രാജ്ഞന്മാരായ ധർമ്മത്തെയും കൈക്കൊണ്ടു രാജധർമ്മത്തെ അറിഞ്ഞ
തെന്നിങ്ങിനെ നീയൊന്നു ഒൾക്കിലഭിമാനിക്കൊണ്ടു എനിക്കു രാജാക്കന്മാരൊൽ ഭവ
നല്ലൊ നീ വിരുദ്ധധർമ്മം നിരൂപിച്ചിട്ടിങ്ങിനെ ചെയ്തിൽ നെരെ പൊരുതു ജയിക്കെണമെ ।
വൻ. കുന്നൊന്നു സുഗ്രീവനാൽ കൃതമായതു എന്നു മറ്റെന്നാൽ കൃതമല്ലായ്കയാണുതും.
രക്ഷൊവരനപഹരിച്ചയെ ടിനക്കുത്തർമ്മജനെ ശരണമാശ്രയിച്ചു നിരൂപിച്ചു
ഭവാനെന്നിയന്നാകിലൊ വിക്രമമുള്ള മകൻ കൂട ടിയ്യ് നില്ലെന്നറിയാത്തതു മൂന്നു
ലൊകത്തിലും വീരനായ മമ്മുടെ ബാഹുപരാക്രമം ലംഘ്യപുരത്തെ കൂടെ ടീലത്തെ
ടെശക്കാവിവിന്നം ദശാസ്യനൊടും കൂടെ ബന്ധിച്ചു വാനരനായകനെക്കൊണ്ടുവന്ന
നിന്റെ വെച്ചു തൊഴുതെന്ന മാദരാൽ ധർമ്മിഷ്ഠനെന്നു ഭവാനീനലൊകത്തിങ്ക
ൽ നിർമ്മലന്മാർ പറയുന്നരഘുപതെ ധർമ്മമെന്നൊന്നു ലഭിച്ചതു കൊണ്ടു നിർമ്മലമി
ങ്ങിനെ കാട്ടാളനെപ്പൊലെ വാനരത്തെ ചതിചെയ്കകൊണ്ടിട്ടൊരു മാനമുണ്ടാ
യതെന്തിന്നു വർക്കു നീ വാനരമാംസമഭക്ഷ്യമത്രെ നൃപ മാനസെ തൊന്നിയതെന്തു
രഘുപതെ ചർമ്മം ബഹുഭാഷണം ചെയ്യുന്നബാലിയൊടുത്തരമായരുൾ ചെയ്താ
ചുത്തമൻ ധർമ്മത്തെ രക്ഷിപ്പതിന്നായധർമ്മാകി നിർമ്മലസ്സരനടക്കുന്നതു നിളയാൻ *R. justifies himself*
പാപിയായകൊടുംക്രൂരകൃത്തിഷ്ഠനാംനിന്നുടെ പാപം കളഞ്ഞു ധർമ്മത്തെ നടത്തുവാനിന്നെ
വധിച്ചതു ഞാമെന്മാഗബന്ധനായിനിന്ന നിയെതുമറിയാത്തതു മെമെടൊ എന്നു
ഭഗിനി സഹൊദരഭാര്യയും പുത്രകളത്രവും മാതാവുമെതുമെതുമെ ഭെദമില്ലെന്ന
ല്ലൊ വെദവാക്യമതു ചെതസി മൊഹാൽ പരിഗ്രഹിക്കുന്നവൻ പാപികളിൽ
വെച്ചു മെറ്റം മഹാപാപിതാപമവക്കിനാലെയകപ്പെട്ടും മര്യാദനീക്കി നടക്ക
ന്നവർകളെ ശൌര്യമെറ്റും നൃപന്മാർ നിഗ്രഹിച്ചീടും ധർമ്മസ്ഥിതിവരുത്തും. ധര
ണിതലെ നിർമ്മലാത്മാനീ നിരൂപിക്കമാനസെ ലൊകവിശുദ്ധിവരുത്തുവാനാമെല്ലാ
ണ്ടു ലൊകപാലന്മാർ നടക്കമെല്ലാടവും എറെപ്പറഞ്ഞു പൊകാതുക്രൂരാ ർട്ടതും
പാപത്തിനായതും പാപികൾക്കുറെവും ദണ്ഡമരുൾ ചെയ്തതൊക്കവെ കി
ട്ടുഷാന്ത വിശുദ്ധിലഭിച്ചുകപീന്ദ്രനും രാമനെ നാരായണനെന്നറിഞ്ഞുടൻ
നാമസ്വഭാവമകന്നസസംഭ്രമം ഭക്ത്യാനമസ്കൃത്യ വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ, ഇന്നെ *B. is converted*
മാപരാധം ക്ഷമിക്കെണമെ ശ്രീരാമ രാമമഹാഭാഗ ഭൊ രാഘവാ നാരായണൻ
നിന്തിരുവടിനിന്ദയും [illegible] അറിയാതെ പറഞ്ഞതെല്ലാമുപമാനസെ കാരുണ്യ [illegible]

മൊട്ടക്ഷമിക്കേണം. നിന്തിരുമേനിയും കണ്ടുകണ്ടു ഉഷ്ണനിന്ത്തിക്കെ താപകല്മഷയാശര
മെറ്റു ദേഹമുപേക്ഷിപ്പതിന്നു യോഗം വന്നതു മഹാഭാഗ്യമെന്നൊന്നു ചൊല്ലു
ന്നമൊ. സാക്ഷാൽ മഹായോഗീന്ദ്രന്മാർക്കും ദുർല്ലഭം മോക്ഷപ്രദം തവദർശനം. ശ്രീപതെ
നിന്തിരുനാമം മരിപ്പാനടുക്കുമ്പോൾ സന്താപമുൾക്കൊണ്ടു ചൊല്ലും പുരുഷനു മോക്ഷം
ലഭിക്കുന്നതാകയാലെന്നതു സാക്ഷാൽ പരമസ്ഥിതനായ ഭഗവാനെക്കണ്ടു കണ്ടു
ബൊധിച്ചു നിന്നുടെ സായകംകൊണ്ടു മരിപ്പാനവകാശമിക്കാലമുണ്ടായതിന്നുടെ ഭാ
ഗ്യാതിരേകമത്രെ ഉണ്ടായ്പ്പൊലക്ഷം. ലഭിക്കുന്നിതീശ്വരനാരായണൻ നിന്തിരുവടിയും
നക്കിതാരിൽ മാതാകിയ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയും പക്ഷികളുടെൻ തന്നെ സുഗ്രീവിപ്പാനുമുപ
ക്ഷിരഥാത്മജനായുദ്ധവിഷ്ണു ഭവാൻ പത്മജന്മനമസ്കരിക്കയാലെന്നതം പദ്മവിലൊ
ചനാ താനറിഞ്ഞിരിന്നെൻ നിന്നുടെ ലോകം ഗമിപ്പാനടുക്കുന്നിതെന്നെയനുഗ്രഹി
ക്കേണം ദയാനിധെ എന്നൊടുകൂടി ബാലനാകുമംഗദൻ തന്നെ തിരുവുള്ളമുണ്ടായിരി
ക്കേണം നൽകിതന്നെ അംഗദബാലനെ മാനിക്കേണം കൈക്കൊൾക വേണമെ കല്പിക്കയും വേണം
നന്ദനൻ പറഞ്ഞു ... കൊണ്ടു ഭീതിയനെയപ്പൊൾ മെല്ലെ തലൊടുകയും വെ
ണമെന്നു ചൊല്ലിക്കേട്ടു രഘുത്തമൻ ബാണവും ചെന്നു പറിച്ചു തലൊടിനാൻ പിന്നെ വെ
& dies happily
മാനവമിരഞ്ചൂം ബലാൽ പാർത്ത വാനരദേഹമുപേക്ഷിച്ചു ബാലിയും യോഗീന്ദ്രവൃ
ന്ദദുരാപമായുള്ളോരു ലോകം ഭഗവൽപദം ഗമിച്ചീടിനാൻ രാമനായൊരു പ
രമാത്മനാ ബാലിരാമപദം പ്രവേശിച്ചൊരനന്തരം മർക്കടെന്ദ്രഘം ഭയത്തോടെ
ദിവ്യവെഗേന കിഷ്കിന്ധയായ പുരം ... ചൊല്ലിനാർ താരയോടാശു
Tara exhorts to defend Kishkindha
കപികളും ബാലികാലോകവാസിയായുള്ള കപിവരൻ ശ്രീരാമസായകമേറ്റു മരണമിങ്ങി
രുതാരെ ... നൈവാസിക്കൈവെകാതെ ... ദാരവാതിൽ നാലും ദൃഢം
ബന്ധിച്ചു ... കിഷ്കിന്ധയ്ക്കു മഹാപുരം മന്ത്രികളൊടുമിങ്ങയൊഗ്യ
നിവരിവപമഹാപുരം മന്ത്രികളോടും യോഗ്യനിവരിവപരികളുമിൽ
കടക്കാതിരിക്കേണം ബാലിമരിച്ചതുകെട്ടൊരു താരയും ... ലാല വീഴുന്ന
കണ്ണീരും വാർത്തു ദുഃഖേന പക്ഷസ്മിതാടിച്ചു താടിച്ചു ഗദ്ഗദം വാവിട്ടു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
നാൾ എന്തിനെനിക്കിനി പുത്രനും രാജ്യവും എന്തിനു ഭൂതലവാസവും ...
ഭർത്താവുതന്നൊടുകൂടമരിയാതെ മൃത്യുലോകം പ്രവേശിക്കുന്നതുണ്ടു ഞാൻ ഇത്ഥം
പറഞ്ഞു കരഞ്ഞവൾ ചെന്നുടൻ രക്തവും സ്രവിച്ചു കിടക്കുന്ന ഭർത്താവിനെ
goes to see B's body
ചെരം കണ്ടു മോഹം പൂണ്ടു വീണിതു ചെന്നു പാദാബ്ജംകൈതാൽ രക്ഷ തുടങ്ങിനാൾ

പിന്നെ (പലതരം) പ്രാണനെ മെല്ലെന്നെയും കൊന്നിട്ടു നീ മമ പ്രാണനാഥനെ പ്രാപിപ്പിക്കു
ലെങ്കിലെന്നെ പതിയോടുകൂടെ അയക്കിൽ ലോകത്രികാദാന ഫലം നിനക്കും വരും.
ഉത്തമനാം നിന്നാലനുഭൂതമല്ലയൊ ഭാൎയ്യാവിയോഗജ ദുഃഖം രഘുപതെ
പ്രത്യക്ഷം നിന്റെ രമയെ മാഷ്ടാൻ നിസ്സുഗ്രീവനാൽ ഭോഗങ്ങളൊടും ചിരം.
പറഞ്ഞു കരയുന്ന താരയോടു ആരമായരുൾചെയ്തു രഘുപരൻ തമ്പുരാനൊപ
ദേശൻ കാരുണ്യേന ഭൎത്തൃവിയോഗ ദുഃഖം കളഞ്ഞിട്ടു പിൻ പതിനിന്റെ ശോകം — where R consoles her
വൃഥാ പെൺകിടക്കനി ബന്ധമില്ലത്രെ ഇന്നു മനോഹാരെ നിന്നുടെ ഭൎത്താവു
ദേഹമോ ജീവനൊ ധന്യേ പരമാത്മമെന്നോടു ചൊല്ലുനീ പഞ്ചഭൂതാത്മക
ം ദേഹമെറം ജഡം സംശിതം ബജ്ജാം സരക്താസ്ഥി കൊണ്ടുടൊന്നിതെപ്പൊഴും
കാഷ്ഠതുല്യമായതിനിശ്ചയമാത്മാവു ജീവൻ നിരാമയൻ ഉള്ളു ജനനാം മരണ
വുമില്ല കേൾ നില്പില്ലെന്നാൽ കൂടാതൊന്നിൽ നടക്കയുമില്ലകൾ ദുഃഖവിഷ
യവുമില്ലത്രെ കേവലം സ്ത്രീപുരുഷ ബെഭേദങ്ങളുമില്ലതാപമില്ലാതിനിയുമില്ലെ
ന്നറികനീ സൎവ്വഗൻ ജീവനെകൻ പരനദ്വയൻ അവ്യക്തനാകാശതുല്യനമല
പരൻ ശുദ്ധനായി നിത്യനായ ജ്ഞാനാത്മകനായിരിക്കൊന്നും ദുഃഖത്തി — & upon
നകാരണം" രാമവാക്യാമൃതം കെട്ടാരു താരയും രാമനൊടു ചൊദിച്ചി — her request
തു പിന്നെയും നിശ്ചലം (ചൊല്ലു) കാഷ്ഠതുല്യം ദേഹമായതു ചിദ്ഘനാത്മാനിത്യനായ — gives her
തു ജീവനും ദുഃഖസുഖാദിസംബന്ധമാകുന്നതെന്തെന്നരുൾചെയ്യവെണം — a lecture
ദയാനിധെ ഇതൊരുവ ദേഹേന്ദ്രിയാഹങ്കാരഭേദഭാവനസംബന്ധമുണ്ടാ
(സ്വരൂ-) കുന്നതൊനാളെക്കുമാത്മാവിന സംസാരമെത്തുമവിവെകൎരണാൽ നിന്നിലയം
ഓക്കിൽ മിഥ്യാഭൂതമായ സംസാരവും പദക്തനെ വിനിവൎത്തിക്കയില്ലെടൊ
നാനാവിഷയങ്ങളെ ധ്യാനമഞ്ചനനുമാനവൎക്കനെയിന്നതും കെൾക്കനി
മിഥ്യാഗമം നിജ സ്വപ്നായഥാതഥാ സത്യമായുള്ളതുകെട്ടാലുമെങ്കിലൊ
അനമനാദ്യവിദ്യാബന്ധഹേതുനാനാതനാമഹംകൃതിക്കാളെ തൽകാൎയ്യമാകി
സംസാരമുണ്ടാമല്പാത്മകമാകുന്നു സംസരമൊരാഗ ദ്വേഷാദിസംകുലമാ
ന സംസംസാരകാരണമാകുന്നു മാനസത്തിന്നു ബന്ധം ഭവിക്കുന്നതും നൃത്താമന
സ്സിനാൽ ബന്ധം ഭവിക്കയാൽ തന്മാത്രാവിന സംസാരവും ബലാൽ നൎത്തബഹംഗ
മാകയാൽ മനസ്സിനെ താല്പൎയ്യമൊടുപരിത്യജിച്ചിടല്ലൊ തൽ സ്വഭാവങ്ങ (സംഭവ)
ളായുള്ള കാമങ്ങളെ സമ്പാദിക്കുംഗുണങ്ങളിൽ ബദ്ധനായി സെവിക്കയാല

† ആത്മാവു തൽകൃതബന്ധം ഭവിക്കുന്ന — തന്മാത്രമാത്രനിത്യം ഉണ്ടാകകാരണം
ശുദ്ധസ്വം കെവും മദ്ധ്യജ്ഞമാല്ലതും — വസ്തുതയാ പാകിൽ ഇല്ല തദ്ഭഞ്ജനാ
ന്ന ചിന്തിയാൽ സിവാദിപ്പു തൂണ്ടാകയാൽ ...

വശന്മംകലന്നു ഭാവിക്കകൊണ്ടു സംസാരവലയത്തിൽ ദേഹമന്റെ ഉഗ്രങ്ങ
ൽ സൃഷ്ടമാത്രനന്നുമാവെദം വിധിക്കും സൎവ്വവിധകൎമ്മങ്ങൾ ശുക്ലരക്താസിതാദി
ഭാഗങ്ങൾക്കാകിലിക്കതിൽ സമാനപ്രഭാവങ്ങളാകിലും ജ്ഞാനികൾ വശനായിവൻ
ബലാൽ ഖണ്ഡമെത്രെ തൽപ്പവം ഭക്ഷിച്ചുന്നവിന്നെ സമസ്ത സംഹാരകാലങ്ങളിലവ
നന്മെദ്ര വിദ്യാവശംപ്രാപിച്ചു തിഷ്ഠതിദിനിവെശത്താൽ പുനരഥ സൃഷ്ടികാലെ
പൂൎവ്വവാസനയാ സഹം [illegible] യത്തിൽ സദാ മയാ ബലത്താൽ
തം [illegible] ശ്രിക്കാതെ [illegible] യാതൊരുത്തൻ [illegible] വിശേഷേണ ചെതസി
സത്സംഗത്തെ ലഭിച്ചിട്ടു മൽഭക്തനായ ശാന്താത്മാവിനു പുനരപ്പൊഴ
വൻ മതി മദ്വിഷയാ ശ്രദ്ധ [illegible] ഉണ്ടാകുമാറു ശ്രവണെ മമ [illegible] സ്വരൂപ
വിജ്ഞാനവും ഉടനെ സൽഗുരുനാഥപ്രസാദേന [illegible] സദ്ഗുരുവാക്യാൽ
വിജ്ഞാനമുണ്ടായ്വരും ദേഹേന്ദ്രിയമനഃപ്രാണാദികളിൽ നിന്നാഹന്ത
റ്റ ഊനമാത്മാവു സത്യമാനന്ദമെകം പരമദ്വയം നിത്യം നിരൂപമം നി
ഷ്കളം നിർഗ്ഗുണം [illegible] മറിയും പൊൾ മുക്തനാമപ്പൊഴെ സത്യം മയോദിതം
[illegible] തൻ വിചാരിക്കുന്നതിങ്ങിനെ ചെതസി സംസാരദുഃഖമവനില്ലനിശ്ശ
മയാ [illegible] വിശുദ്ധനായി മായാവിമൊഹം [illegible] മനൊഹരെ
[illegible] നിന്നിട്ടവൻ വിട്ടു നിൎമ്മലപ്രഷണിതനല്കീനിയെന്നെന്നി
[illegible] ഭക്തിയുള്ളവർ [illegible] കൊണ്ടു [illegible]
[illegible] ശേഷവും [illegible]
[illegible] കൊൾകയും [illegible] വിചാരിച്ചുകൊൾകയും ചെയ്താൽ [illegible]
[illegible] കൈവല്യ ശ്രീരാമവാക്യമാനന്ദ
നകെട്ടൊരുതാൽപ്പര്യം വിസ്മയം പൂണ്ടു വണങ്ങിനാൾ മൊഹമകന്നതെളി
[illegible] ദേഹാഭിമാനങ്ങൾ ദുഃഖവും [illegible] നാൾ [illegible]
കൊണ്ടാശു സന്തുഷ്ടയായി [illegible] ജീവന്മുക്തയായിനാൾ മൊക്ഷ
പ്രദനായ രാഘവനൊടു കാൽക്ഷണം സംശമമായ [illegible] താൽപ്പര്യം ഭക്തി
[illegible] നാഥൻ [illegible] മുക്തയായാളൊരു [illegible] പ്രമെ
[illegible] അകലപ്പൊകി [illegible] സുഗ്രീവനിവകെട്ടാനനന്തരം [illegible]
മെല്ലാമകന്നസെവും [illegible] വിജ്ഞാന ~~[illegible]~~
[illegible] സ്വസ്ഥനായ്വിനാൽ സുഗ്രീവനൊടനു ചെയ്തൊരുന്ന നന്തരം [illegible] ॥

believing
which she
is comforted
& jivanmukta

ള്‍ പുത്രനാമംഗദന്തന്നെയുംമുന്നിട്ടു സംസ്കാരമാദികളെല്ലാമെപ്പേരും ചെയ്യിച്ചു funeral of B. through Angada
മാഹാത്മാവെച്ചന്നി രാമാജ്ഞയാ തന്നിന്നെല്ലാം സുഗ്രീവന്‍ മാമൊരെപ്പയൊമുഞ്ഞ
ളുടങ്ങിനാര്‍ ഉത്തരക്രിയാകളെല്ലാം താരയും പുത്രനും ബ്രാഹ്മണന്മാരുമായു
ധാനമാരും പൌരജനങ്ങളുമായി പുവെന്നൊഷിതം ദേഹമുദം ഗാത്രിവാ
ക്രമെല്ലാം ചെയ്തൊട്ടും ശാസ്ത്രോക്തമാകുന്നകര്‍മ്മം കഴിച്ചശേഷം പൊയ്ഗാമരഘു
ത്തമസംനിധൌ മന്ത്രികളൊടുംപ്രണമിച്ചുപാദാംബുജമനുജ്ഞാദാപറഞ്ഞാന്‍ കപി
പുംഗവന്‍ രാജ്യത്തെ രക്ഷിച്ചു കൊള്‍കവെണമിന്നിമെല്ലാം നാം ... അടി Sugr. offers R. his kingdom
സാദരംദാസനായുള്ളൊരടിയെനിന്നിശാസനയും പരിപാലിച്ചു സൌം
പ്രനം ദേവദേവശതെ പാദപത്മയുഗംസെവിച്ചുകൊണ്ടുവാണ്‍ലക്ഷ്മണ
നെപ്പോലെ സുഗ്രീവവാക്കുകളിങ്ങനെ കേട്ടുകൊണ്ടു തിരുവുള്ളം തെളിഞ്ഞുരഘുത്തമന്‍
നിതന്നെ ആനനിക്കില്ലൊരു സംശയം ശ്രീതനാകിനപ്പോഴ്യാപമരുമമമായ who bestows it on him (& Ang.)
രാജ്യാധിപത്യം നിനക്കു തന്നെ നിന്നെപ്പോള്‍ നാളെന്നഭിഷെകം കഴിക്കടൊ ആ
നന്മാരുനഗരം പ്രകെശിക്കില്ലഞാനൊപതിനാലു സംവത്സരത്തൊളംസൌമി
ത്രിചെയ്യുമഭിഷെകമാദരാല്‍ സാമര്‍ത്ഥ്യമുള്ള കുമാരനെന്നിയരാജ്യത്തിനു
അഭിഷെചകപ്രഭെദാസമ്മതിനം നിനക്കു തന്നെ രാജ്യം സകലെ ബാലിയെപ്പൊ
ലെപരിപാലനത്തെക്കൂട്ട് ബാലനെയും പരിപാലിച്ചുകൊള്‍ക നീ ശ്രീ ശിവവരെവനി
ക്കുനാളുണ്ടു ആനന്ദ്രബ്രഹ്മചര്യമാകയാല്‍ പിന്നെ പരിഷം കഴിഞ്ഞാല
നന്തരം അന്വേഷണാര്‍ത്ഥംപ്രയത്നങ്ങള്‍ ചെയ്കനീ തമ്പിനെ തന്നിരിപ്പെടമറി
ഞ്ഞുവന്നൊരു ചൊല്‍കയും വെണം ദയാനിധെ അത്രനാളും പരമ്പക്കല്‍വ
സിക്കുന്നിതു ഞാന്‍ അവനൊത്തു ശരാത്മജസ്സമം രാഘവനുമന്നൊട്ടുള്ളം കൈക്കൊ & retires for 4 months
ണ്ടു വെഗെന സെനയൊടുകൂടസുഗ്രീവനും ചെന്നു ചെയ്തഭിഷെകമുമൈ
ക്ക വസ്ത്രാഭരണാദികളെ സുമിത്രാത്മജന്‍ സാദരമനൊടുംപ്രവര്‍ഷണാഖ്യഗിരൌ
സാദരംചെന്നു കരെറി രഘൂത്തമന്‍ അന്നതിനു ശിവരംപ്രവെശിച്ചിതന്നെ
മൊരു ഗഹ്വരം കാണാകിസ്സാഭികള്‍ ശിലകള്‍ വിളങ്ങിനിന്നൊരു കന്ദരം
മണിപ്രവരം ജലം വാതവാരണം വര്‍ഷിമാതപ പാദപ്യഫലമൂലസമ്പൂര്‍ണ്ണത്തെ വാസായമാരാ
യാമാസ സെനയി ... ശ്രീരാമഭദ്രമനൊഹരന്‍ സിദ്ധയൊഗീന്ദ്രഭക്ത
ജനന്മാര്‍ മൃഗവെഷം പൂണ്ടു നാരായണന്തന്നെ പക്ഷിമൃഗാദിരൂപം ധരിച്ചവ
ഹിംപക്ഷിയെന്നു ജനനെ ഭജിച്ചുതുടങ്ങിനാര്‍ സ്ഥാവരജംഗമജന്തുക്കളുമവനും

ദെവനെക്കണ്ടു സ്വഷിച്ച മരുവിനാൽ രാഘവനുത്തസമായിവിദ്രാമനായെകാന്ത

ദെശെ മരുപ്പം ദശാനനെരെയ്ക്ക ദാവന്നിച്ചു സെനമിതിസം - സ്സഹം രാഘ

Laxmi asks for the way of salvation by works — വനൊടു ചൊദിച്ചു ലക്ഷ്മിനൊൻ കെൾക്ക ലൊഗ്രഹം വാരം കിയാമാഗ്ഗമാല്യമി

മൊക്ഷപ്രദം കി ലൊകിവതെ വണ്ണം കിമാൽക്കു മൊക്ഷദം പൊലരുവണ്ണിച്ച

അരുൾ ചെയ്യവെണം ദയാനിധെ നൊരദപ്രാസദ് വിധിമ്പൊകിൾ ദാനാരാത്മ

ന്നിട്ടു കൊണ്ടു സാധിക്കുന്നു നിത്യം പ്പ അഷ്ടാന്ധമെന്നു യൊഗീന്ദ്രന്മാർ ഭക്ത്യാ

പറയുന്നതെന്നു കെൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ ഭക്തനായിദാസനായുള്ളൊരുവെയെനു മുക്തി

പ്രദമുപദെശിച്ച അള്ളെണം ലൊകൈകനാഥ ഭവാന അരുൾ ചെയ്കിലൊം ലൊ

കൊപകാരകമാകയുമുണ്ടതല്ലൊ ലക്ഷ്മണനെവമുണന്നിച്ചനെരത്തു തൽക്ഷണെ

R. lectures about ക്രിയായൊഗം — ശ്രീരാമദെവനരുൾ ചെയ്തു കെൾക്ക നീ എങ്കിൽ മൽപൂജാവിധാനത്തിനൊടി

ലവസാനമില്ലാന്നീക്കിലും ചൊല്ലുവെനൊട്ടു സംക്ഷെപിച്ചുനിക്കു

ളെളാരു വാത്സല്യം മൂക്കയാൽ തന്നുടെ ഗൃഹ്യൊക്തമായ്വന്ന മന്ത്രിടത്തിൽ

ദ്വിജത്വമുണ്ടാകുന്നാൽ ആചാര്യനൊടു മന്ത്രം കെട്ടു സാദരമാചാരപൂർവ്വകമാ

agni — രാധിക്കുമാതെതൊടൊ വഹ്നിയിങ്കിലാകിലുമാംപ്പനരശ്മിഭവാകലന്നാകിലുമെടൊ

sun — ചുപ്രതിമാദികളിലന്നാകിലുമക്കളിലാകിലുമപ്പിലാകിലും ഹൃദയത്തിലാകിലുമെന്ന

പ്പസാളഗ്രാമമുണ്ടെങ്കിലൊ പ്പനരുത്തമമെന്നത്രെ ഷൊം വെദമന്ത്രൊക്തങ്ങളായ

നന്ന അട്ടിക്കൊണ്ടാദരാൽ മൃല്ലുവനാദിവിധിവഴികാലെക്കുളിക്കവെണം

ദെഹശുദ്ധിയൊടുമലമറിഞ്ഞു സന്ധ്യാവന്ദനാദിയാം നിത്യകർമ്മം ചെയ്തപിന്നെ

സ്വകമൂന്നാശുദ്ധ്യർത്ഥമായ്ക്കു സംകല്പമായിച്ചെയ്തു ആചാര്യനായത ഞാനെന്നക

ല്പിച്ചുപൂജിക്കഭക്തിയൊടെ ദിവസം പ്രതി സ്നാവനമെയ്യു ശിലയാം പ്രതിമാപ്പ

ശൊദനാരാധനെയ്യുവെണം പ്രമാർജ്ജനം ഗന്ധപുഷ്പാദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടുപൂജിച്ചു

വൻസിദ്ധിപതെപ്പാം ലഭിക്കുമതിക്ക ചുപ്രതിമാദികളിലലങ്കാരമൊക്കപ്പ

സാദമെത്തിക്കന്നതികനിത്യം തന്ത്രയമിക്കപ്പിപ്പുകൊണ്ടാദരാൽ തൈകം

ബിലത്തിങ്കൽ നാകിലൊ മന്ത്രിലെസദ്ഗൃഹ്യാദ്രവ്യമായ വസം വസ്ത്രത്തെയുത

വെണ്ണുടന്നു വാൻശുദ്ധിയൊടുകൂടവാരിയിൽ നാകിലും ഭക്തനായുള്ളവന്നാ

ലത്തിയും ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതഭക്ഷ്യഭൊജ്യാദികൾ പിന്നെപ്പറയെണമൊ

ഞാനെന്നൊടൊ വസ്ത്രാഞ്ഞിൽ ശാശാദ്യങ്ങളാലാസനമുത്തമമായകുരുതകല്പിച്ചുകൊ

ള്ളണം ദെവസ്സ്വസമ്പന്നയെ ശാന്തനായ്ക്കുന്തിരുന്നാപിന്ദാദിക്ഷിപ്പാസംകളിൽ

*) പിന്നെ മന്ത്രന്യാസവും ചെയ്തു പാദ്യം തന്നുടെ മുമ്പിൽ പാത്രമേകലശം വെച്ചു ദക്ഷി
ണഭാഗത്തു മാർഗ്ഗമായി പാദ്യപ്രതീനാമർഘ്യം മധുപർക്കാദ്യമാചമനീ
യം സ്ഥാപിക്കേണം

നിലെ ക്ഷത്രന്യാസവും കേശവാദിനാമൈകമൂർത്തിപഞ്ജരന്യാസവും *) 75

പാദ്യം തലപ്പുഷ്പം വൃ വെച്ചീടുകയുള്ളോണം വെള്ളമതൊന്നുകിൽ ഉപകരണം കൂടാതെ

മൽക്കല്പിതമാവസം മൂലം നടു ഭൂമിപലം പുത്തകമലമുദ്ധൃതം ധ്യാനിച്ചു കൊള്ളേണം —

പിന്നെ സ്വദേഹമതിലകത്തും വരസ്ഥാനവസ്ത്രം വിഭൂഷണങ്ങൾ ഷഡംഗങ്ങളുള്ള

ഉപചാരങ്ങൾ നാലും ത്രിലോകം അസ്ഥാപനം ചെയ്തു മനനമാക്കിയും ഇരിക്കപ്പെട്ടും കൂടാതെ ദേവ

ഹൃദയൽപ്രതിമാദികളിലുമൽക്കലാം ദേവസ്വരൂപമാകിയ്യാനിക്ക സന്തതം കേവലം

ശ്രദ്ധമുള്ളന്നോ മധുപർക്കമിത്യാദി ദൈവാഃ പുനഃ സർവ്വോപചാരങ്ങൾ കൊണ്ടും

സ്നാനവസ്ത്രാദി വിഭൂഷണങ്ങൾ ഷഡംഗങ്ങളുള്ള ധാരമെന്നാലതിനെയും കൊള്ളാ

മിതിനെന്നതല്ലേ അഗമോക്തപ്രകാരേണ നിയമങ്ങളൊന്നും പൂർവ്വദിക്കിൽ വെ

ച്ചൊരുഗ്രവിന്ദുവിൽ ശ്രദ്ധയാ നിത്യമായീട്ടുകൊണ്ടു ഞാനും അഗ്നി

കുണ്ഡമതിൽ ഹോമമഗ്നിക്കണമായ്ക്കുന്നാൽ മൂലമന്ത്രംകൊണ്ടു ചെയ്യാം
മതെന്നിയെ
മന്ത്രിക്കിനെ ഭക്ത്യാ പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടു മാത്രമെന്നോ അന്വാസനമെന്ന

ചന്ദനാദിവിഷ്വാധമൊരു സോപാധിനാമൈകഹോമം മഹാമതേ തന്നിൽത്തന്നെ

നമസ്കരിച്ചിട്ടിപ്രഭം ദിവ്യാഭരണവിഭൂഷിതം കേവലമാമെന്ന വന്ദിമൽപ്രസാദ

ത്തിന്നു ധ്യാനിക്കേ ഹോമകാലേ ഹൃദി ഭക്ത്യാ ചെയ്തൊത്തമൻ വാ വിഷ്ണുദാനാം ബലി

ദാനവുമായ്ക്കു ഹോമശേഷത്തെ സമാപ്തിയൽ മന്ത്രത്തിൽ ഭക്ത്യാ ജപിച്ചു ധ്യാനിച്ച

മെന്നിങ്ങാകി വക്ത്ര വാസനാഗവർണ്ണിദലത്രയം ദമ്പാമദനമലൽപ്രതിയൂർദ്ധകം — ന
അഗ്നിക്കു പിന്നെയും ചെയ്തു പാദാംബുജങ്ങളെ നമസ്കാരവും ചെയ്തു പിന്നെ നിന്മാമായച്ചു ചിത്തിയിന്നായി —
മന്നനായുള്ള പ്രസന്നതമാം ഹൃദിയായിരുന്നു പൂർവ്വകം രക്ഷമാം ദേവാരസം സാരാദി)
(പ്രസാദത്തെയും)

ഉത്തമവാനമസ്കാരവുമെന്നന്തരം ഉദ്വാസിച്ചു തൽപ്രത്യുത്ഥഹസ്തിക്കൽ

ഇത്ഥം ദിനമനു പൂജിക്ക മത്സേവ ഭക്തിസംയുക്തനായുള്ള മർത്ത്യൻ ദാനിത്യമേവം

ക്രിയായോഗമനുഷ്ഠിക്കിൽ ദേഹനാശേ മമ സാരൂപ്യവും വരും ഐഹിക

സൗഖ്യങ്ങളെന്നു ചൊല്ലേണമെത്ര സ്വം മയോക്തം ക്രിയായോഗമാർഗ്ഗോത്തമം

ഭക്ത്യാ പരകതാർത്ഥകൾക്കെന്നാൽ ചെയ്കിലൊന്നിച്ചു ഭക്താ ഫലമുണ്ടവനെ
ചെയ്കാനുള്ളനേരം ശേഷം ശജ്ഞാതനാം ലക്ഷ്മണനെ തന്നൊടു ശേഷം ഇടം ഞാനുർ

നൽകും ഭക്തിപ്രിയനതു ചൊല്ലി ആനന്തരം മായാമയനായ നാരായണ

നൻ പരൻ മായാമാനുഷൻ ദുഃഖപ്പെട്ടങ്ങിനാൻ ഹാ ജനകാത്മജേ സീതേ മമ

ഹരേ ഹാ ജനമോഹിനി നാഥേ മമ പ്രിയേ ഇത്യേവമാദി പ്രലാപഞ്ചെയ്തു

നിന്നു ഷം ദേവദേവന്നു വരാതെ ചമഞ്ഞു സൗമിത്രി തന്നുടെ വാക്യവു

നം കൊണ്ടു സൗമ്യമൊട്ടു മനുഷ്യം ചിലനേരമിങ്ങിനെ വാഴുന്നകാ

Laments about Sita

Hanuman reminds Bali of his debt of gratitude

ലമൊരുന്നാളുകളിൽ സ്ഥാപ്പെരത്തിക്കൽ സുഗ്രീവനൊടു പറഞ്ഞു വചനങ്ങൾ

അഗ്രെ വണങ്ങി നിന്നു കൊണ്ടുമാം വണ്ണം ഞാൻ കേൾക്ക കപിനാഥ നിന്നുടെ ഹിതങ്ങ

ളാം വാക്കുകൾ ഞാൻ പറയുന്നതു സാദരം നിന്നുടെ കാര്യം വന്നതു രഘു

[illegible]

Bali orders the search

[illegible]

വിധെയ
തിണ്ണവാഴും താപെന ലക്ഷ്മണനോടു ചൊല്ലിനാൻ പാവമക്ഷോമമകാണ്ക | *R. dis-heartened*
കഠോരനിദ്രാനകി ദെവിമരിച്ചിതൊ ദുഃഖത്താൽ മാനസതാപെന ക്ലിഷ്ടി
ക്കെടാനിശ്വാസിക്കെവരമരിഞ്ഞുതില്ലല്ലോ കശ്ശിൽ പുരുഷനെന്നൊരു ഗംഭീ
നനായി [illegible] കന്നി എന്ന ചൊല്ലിട്ടകിൽ കെവലമെമെക്ഷമിഷ്ടനവ
[illegible] ന്നാകിൽ ഞാൻ ഇങ്ങു ബലാൽ കൊണ്ടുപൊരു
വന്നിടും ജാനകിദെവിയെ കെട്ടക കളത്തന്നെ മനസ്സകൊണ്ടെന്ന നഷ്ട
മാക്കിട്ടവൻ വംശവുംകൂടെ കൊടുക്കുന്നുണ്ടൊരു സംശയമെന്ന മനിയില്ലതുള്ളകം
പിന്നെയും കാണാഞ്ഞു ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നതാനെന്നിതാ കാണുന്ന വല്ലഭ
ചന്ദ്രാനനെ നിമിഷിഞ്ഞുതു കാരണം ചന്ദ്രാദിത്യതനപ്പൊലെ ശോഭയുള്ള ചന്ദ്രശി
നാം ശ്രുക്കൂല വല്ലതെന്നു മന്ദമന്ദം ചൊല്ലിനിന്നതരാവന്നു തടവീടു
കെന്നും സാദരം പിന്നെടെ ഗൌതമകെല്ലാജനകജാ സുഗ്രീവനും ദശാസി
ന നത്തെല്ലാം ദുഃഖിതനായതെന്നും മറന്നാനല്ലാം കിഷ്കിന്ധകം രാജ്യമാശ്ര
ലഭിച്ചവൻ മെമക്കുമ്മാരൊടുംകൂടി വാനിശം മദ്യപാനാസക്തചിത്തനാം
കാമുകൻ പ്രാപ്തംകൃതനന്ദ്രത്തിൽ മിഴുത്തു വന്നശിൽകാലമെന്നതു കണ്ടവൻ
വന്നിച്ചെയെല്ലാം പറഞ്ഞവണ്ണം സവെന്നുമെ പെഷണം ചെയ്തതിന്നായി വാസ
വമിതെന്നടമെന്നറിഞ്ഞിട്ടു വാനാകവൻ പുറപ്പാപകം തിരഞ്ഞമെതന്നെ മറക്കാൻ
വൃദ്ധനവൻ കൃതഘ്നമാനിൽ നിശ്ചയം ദുഷ്ടരാക്ഷസജനത്തെ മദിക്കുന്ന ദൃഷ്ടി
ൽ മമപണ്ടു സുഗ്രീവനൊന്നിച്ചു കിഷ്കിന്ധയൊടു ബന്ധുക്കളൊടുകൂടമക്കടരെഷു
നെന്നിഗ്രഹിച്ചിട്ടവൻ താൻ ഗമിക്കെണമെന്നിതാ സുഗ്രീവനിപ്പൊമതിന
ല്ലൊരു സംശയം ഇത്തമനുജതെന രാഘവനൊടനുജ്ഞ ബനായെ യാനസൂ *L. ready to punish S. for carelessness*
മിത്രിചൊല്ലിനാൻ വല്ലഭ നായെ സുഗ്രീവനെ സത്വരം ഹന്താവിടകൊണ്ടുവന്ന
തപസ്സ്വികം [illegible] പകാമ മാമെന്നു പറഞ്ഞിപ്രാജ്ഞനായെ യരുസുമിത്ര
തനയനം ശ്രീരാമചാപത്തിൽ വെച്ചു ശരങ്ങളും ക്രൊധവും ഗമനമുദ്യതം
സാദരം കണ്ടു രഘുപതി ചൊല്ലിനാനന്നേരം ഉണ്ടൊന്നിതിന്നൊരുപ *but R. desiring only some threatening*
നെയും ചൊല്ലുന്നു ഹിതമുള്ള നല്ല സുഗ്രീവൻ മമ സഖി കിന്തു ഭയപ്പെടുത്തി
കെന്നു വക്കു
മെന്നതെ വരും ബാലിയെപ്പൊലെ നിന്നെക്കും വിറപൊകു കാലപുരത്തിന്നു
പൊകാമതികന്നിതിൽ ഭയമവനൊടു ചൊന്നാലതിന്നനന്തരമെയാങ്ങു
കൊണ്ടുനീ— മാക്കു മനന്തരം—
ന്നതും കെട്ടു വെഗെന വനാലക്ഷ്മണനുപമാക്കുന്നതെമെൾക്കൽ പ്രാപ്തമെന്നാ

ഖനനൎത്തനങ്ങളുടെ യാമിനി സൌമിത്രി സഹിതം ശ്രീവരൎക്കും ശ്രീരാമൻ നടകൊ
ണ്ടവൻ കിഷ്കിന്ധയൊടും ഭഹിച്ചപൊഴപ്പൊഴെ മൎക്കടജാതികളുമന്ന
(Doctrinal) digression ന്നൊന്നവശ്യം വിജ്ഞാനമൂൎത്തി സൎവ്വജ്ഞനനാകുലൻ തജ്ഞാനിയായുള്ള
മാനുഷനെപ്പൊലെ ദുഃഖ സ്വഭാവാദികൾക്കൊണ്ടവതരിച്ച ദുഷ്ടന്മാ
ശാന്തി ലൊകത്തിനുണ്ടാക്കുവാൻ മുന്നം ദശരഥൻ ചെയ്ത തപൊബലം
ഷിന്നടെ സിദ്ധിവരുത്തി കൊടുപ്പാനും പങ്കജസംഭവനാദികൾക്കുണ്ടായ
സങ്കടത്തിന്റെ രക്ഷിച്ചു കൊടുപ്പാനും മാനുഷവെഷം ധരിച്ച പരംപരനാ
നന്ദമൂൎത്തി ജഗന്മയനീശ്വരൻ നാനാജനങ്ങളും മായയാ മൊഹിച്ചു മാനസ
മജ്ഞാന സംയുതമാകയാൽ മൊക്ഷം വരുത്തുന്നതെങ്ങിനെയൊന്നു
സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണു ചിന്തിച്ചു കല്പിച്ചു സൎവ്വജഗന്മംഗല മലനാശിനിയായ
ദിവ്യകഥ കെല്പസിദ്ധിയാക്കും രഘുരാമനായി മാനുഷരൂപമായൊരു
രാമായണാഭിധാനമാനന്ദ സൽകഥ പ്രപഞ്ചത്തിങ്കലൊക്കവെ
വിഖ്യാതമാക്കുവാനാനന്ദമൂൎത്തി ശൌൎയ്യവും വീൎയ്യവും കാൎയ്യവും രാ
ഗവും വൈരാഗ്യം ദ്വിപരാരത്നഭിന്നമായുള്ള ക്രിയാകാലത്തദശൊ
ഷിതന്ത്രം നിജമതെ പരിഗ്രഹിച്ചീടിനാനീശ്വരൻ സമ്പാദികളാം ഗുണ
ങ്ങളിൽ താനനുരക്തനെപ്പൊലെ ഭവിക്കുന്ന നിൎഗ്ഗുണൻ വിജ്ഞാനമൂൎത്തിയാം
സാക്ഷി സ്വഭാവാത്മകൻ വിജ്ഞാനശക്തിമാനവ്യക്തനവ്യയൻ കാലാദികളാലവിഭി
ന്നനവ്യയൻ വ്യൊമവദ്വ്യാപ്തനനന്തനാമയൻ ബ്രഹ്മമുനീശ്വരന്മാർ സനകാ
ദികൾ സപ്രാണകരനെന്നിലനറിഞ്ഞീടുമ്പൊൾ നിൎമ്മലാത്മാക്കളായുള്ള ഭക്തന്മാൎക്ക
സന്തൊഷമെന്നപൊലെ ചൊല്ലുന്ന ഭക്തപ്രിയനാം സാരമെന്നസ്ത്രീയായ
Laxmi is met തെളിക്കിലെ ഭൂൻ ലക്ഷ്മണനുമൈഷിതൻ കിഷ്കിന്ധയാം നഗരാന്തികം പ്രാ
പിച്ചു ലക്ഷ്മണനും ചെന്നൊന്നൊരിടുക്കിലു മൎക്കടന്മാരവനെക്കണ്ടു പെടിച്ചു
ചക്കൊലിക്കലശബ്ദം പരവശാൽ വന്നൊവന്നിപാഞ്ഞു കല്ലും മരങ്ങളും
ഏറ്റമെടുത്തുകൊണ്ടിൽ ചിലവരും പെടിച്ചു കൃത്യമലഞ്ഞു വിസ്മയിച്ചു
ചാടുന്നടങ്ങിനാരങ്ങു മിണ്ടും ഭവം മൎക്കടക്കൂട്ടത്തെ നൊക്കിക്കെയ്യൊതുക്കുവാൻ
ഉൾക്കാമ്പിലപ്പൊൾ നിനയ്ക്കുന്ന സൌമിത്രിയും വില്ലുംകുഴിയകലച്ചു വലിച്ചുള്ള ഭക്തക
വൃന്ദവും വല്ലാതെയായുള്ള ലക്ഷ്മണനാഗതനായറിഞ്ഞ ധനൽക്ഷണ
by Angada മന്ദമന്ദം ചെന്നിടനാൻ ശാഖാമൃഗങ്ങളുമായുള്ള കൂട്ടങ്ങളതാനെ കനാ

ലക്ഷ്മണ നമസ്കരിച്ചിരുന്നാൻ പ്രീതനായൊരു [illegible] വനൊടു ജാതമൊ
ദം സുമിത്രാത്മജൻ ചൊല്ലിനാൻ ഗച്ഛ വത്സ [illegible] പിതൃവ്യതനയനൊടു ചൊ
ല്ലിച്ചെയ്ക കാര്യം വിഴുങ്ങമെന്നാശ്രിതന്മാരൊടുരചെയ്ക ഇതത്രെ വഞ്ചിച്ചാലന|
ന്തം വരുമെന്നറിഞ്ഞു ശയം ഉഗ്രനാമഗ്രജനെന്നൊടരുൾചെയ്താൻ [illegible]
ടുകൾ സുഗ്രീവനെ ക്ഷണാൽ [illegible] ഗമിക്കെണമെന്നു സുഗ്രീവനുകാ
ന്വിലെ [illegible] ലത്തെ പൊരും എന്നരുൾചെയ്കയെന്നു പറകെന്നു ചൊന്നതു
ടൊരു ബാലിതനയനും ചെന്നു സുഗ്രീവനെ വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ കോപെ Sugr. fright ends
ന ലക്ഷ്മണൻ വന്നിതാ നില്ക്കുന്നു ഗോപുരദ്വാരിപുറത്തു ഭാഗത്തിങ്കലവെ
യ| ഭാവം കളഞ്ഞു വന്ദിക്കയെന്നാവതെന്തൊരുകിലുണ്ടായതും ദുഃഖം സന്തപ്ത
നായ സുഗ്രീവനുമക്കെട്ടു മന്ത്രിപ്രവരനാം മാരുതിതന്നൊടു ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലിനാ
നംഗദനൊടു കൂടത്തികെ ചെന്നു വന്ദിക്ക സൌമിത്രിയെ സാന്ത്വനമൊക്കു sends Ha-numan
ട്ടിക്കൊണ്ടു വെറികൊ ശാന്തനാക്കൊരു സുമിത്രാതനയനെ മാരുതിയെപ്പറഞ്ഞവ
മയച്ചു| താരയൊടക്കാത്മജൻ പറഞ്ഞിരുന്നാൻ താരാധിപവാനനെപ്പൊലെ
ണമാശ്രിതാരെ മനൊഹരെ ലക്ഷ്മണന്തന്നുടെ ചാരത്തു ചെന്നു ശമിപ്പിക്ക
സാരസ്യസാരവാക്യങ്ങളാൽ പിന്നെ നീ കൂട്ടിക്കൊണ്ടിങ്ങു വാരെന്നനന്തരം വെഗെ
ന കൊട്ടിക്കലുഷ ഭാവത്തെയും തീർക്കെണം ഇവമക്കാത്മജൻ വാക്കുകൾ കെട്ടവ x he Tara
ൾ മദ്ധ്യകക്ഷം പ്രവെശിച്ചു [illegible] നാൾ താരതാനെയും മാരുതിയും [illegible]
രാമസൊദരന്തന്നെ വന്ദിച്ചിനാൻ ഭക്ത്യാ കുശലപ്രശ്നങ്ങളും ചെയ്തു സൌമി
ത്രിയൊടങ്ങു [illegible] നന്ദനൻ ചൊല്ലിനാൻ [illegible] പുറത്തു ഭാഗെ നിന്നു [illegible] വാൻ
അന്തഃപുരത്തിന്നാകിട്ടെ [illegible] ണം രാജദാരങ്ങളെയും നഗരാദികളും രാ
ജാവു സുഗ്രീവനെയും കനിവൊടു കണ്ടു പറഞ്ഞാലനന്തരം നാഥനെക്കണ്ടു വണ
ങ്ങിയാൽ സാദ്ധ്യമെല്ലാം [illegible] പറഞ്ഞതു കെട്ടും [illegible] സൌമിത്രി
യൊടും മന്ദമന്ദം നടന്നവർ [illegible] ഗൃഹവന്മാർ മരുവീടും മണിമയസൌധങ്ങളും
പുരിഗൊപുരവും കണ്ടു കണ്ടാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു മദ്ധ്യകക്ഷെ ചെന്നു മാനി
ച്ചിന്നനെരത്തു കാണാകുന്നു താരെ [illegible] മുഖിയായ മാനിനി താരാങ്ങ
ഗമനാ മൊഹിനി സുന്ദരി ലക്ഷ്മി സമാനയാക്കിൽക്കണ്ടു തന്നെരം ലക്ഷ്മണ
ന്തന്നെ വന്ദിച്ചു വിനിയൊകിൽ [illegible] ചൊന്നാളതൊ [illegible] മന്ത്രമായ who soothes Laxm
തി [illegible] ഭക്തനായൊരു [illegible] വത്സനായൊരു കപി

ന്നനൊവിങ്കിനെ കൊപമുണ്ടായാലവനെന്നൊരു ഗതിയാവല്ലൊ മെ ന്നിങ്ങിനി
കൾ തൊരിക്കണം മുൻ ഭാഷിരൻ സഹകാലമുണ്ടെല്ലൊ ദുഃഖമനുഭവിച്ചിരുന്നതിന
നായിന്നു ക്കാലമത്ര ഭവൽകൃപയാ വരിരക്ഷിതനാകയാൽ സൌഖ്യംകലന്നവൻ
വാണാനുണ്ടം വിപരീതമായിട്ടാക്കുവെണംകൃപാനിധെ ഭക്തപരായണാനാനാദി
ഗന്തരം തൊറും മരുവുന്ന വാനരന്മാരെ വരുത്തുവാനായവൻ പണ്ടു സമ്പ്രീത
ന്മാരെ വിളിച്ചു പത്തു ദിക്കിന്നും കപികുലമെറുന്നും വന്നു നിറഞ്ഞിതുകാണ്കയി
ടെപ്പനതൊരുന്നിന്നും ദക്ഷമെനി കക്ഷനിന്നും യും നക്തഞ്ചരകുലമൊക്കെയൊടുക്കു
വാൻ ശക്തരതിക കപിസത്തമന്മാരെല്ലാം പ്ലവങ്ക കുലത്തെ മിത്രനായിതിരുത്തു
നാം സുഗ്രീവനെ കണ്ടവനുമാകിത്തി രാമദെവനെ വന്ദിച്ചുകാര്യവും ഗ്രഹസ
യിക്കാമെന്നിതു കന്നവിഞ്ഞാലും താരാവചനമെവകെട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പാരാതെ
ചെന്നു സുഗ്രീവനെയും കണ്ടു സത്രവം വിത്രസ്തനായ സുഗ്രീവനും സംഭ്രമപൂർവ്വ
വൃന്ദെക്കു വന്ദിച്ചാൻ മന്ത്രനായി വിപരീതെക്ഷണനാം കപിസത്തമനെ
കണ്ടു കൊവെന ലക്ഷ്മണൻ മിത്രാണ്ണമെങ്ങനൊരുഞ്ഞൊ ഞ്ഞിനാൻ നിരഘ സത്തമനെ
തന്നെ മറന്നതെങ്ങിനെ വൃത്രാരിപുത്രനെക്കൊന്ന ശരമാത്രപ്രതികാര മിത്രമിന്നു
മകിത്രതിക്കുമെയും ഗമിക്കലാഗ്രഹം സുഗ്രീവനുണ്ടെന്നാകനതിന്റ ചെ
യ്താൻ ത്ത തരം സൌമിത്രി ചൊന്നതുകെട്ടതിനന്തരം മാരുത പുത്രനതയൊ
ച്ചിനാൻ ഇമമതുചെയ്യുന്നെന്നു കാരണം ഭക്തനെ രഘുത്തമ കൽക്കി
സത്തമനൊക്കൽ സുമിത്രാത്മജൻ നിശ്ചയം രാമകാര്യാസ്ഥമന്നിതിരിക്കുന്നിത
നാമസമെന്നിയെ വാനര പുംഗവൻ വിസ്മൃതനാകിരുന്നിട്ടക്കലമെത്രയെ വിസ്മ
യമായാവകണ്ടില്ലയൊ ഭവാൻ വെഗെന നാനാദിഗന്തരത്തിങ്കൽനിന്നാഗ
തന്മാരാകവാനരവീരന്മാർ രാമകാര്യമശെഷമെന്ന സാധിക്കും ഉലയമൊ
ന്നിലെ വാനര നായകൻ മാരുതി ചൊന്നതുകെട്ട സൌമിത്രിയും സുമ്മുഖ
ലക്ഷ്മണൻ നാകിനിൽക്കും ദശാന്തരെ സുഗ്രീവനർഗ്ഘ്യ പാദ്യാദികൾ നൽകി ചെയ്തു
തിരിഞ്ഞു വിക്ത്രുവനിഞ്ഞിനാൻ ശ്രീരാമദാസൊഹമാഹന്ത രാഘവ
കാരുണ്യമെഗെന രക്ഷിതനാമിവനഞാനൊരു ലൊകത്രയത്തെക്ഷണാർദ്ധമാത്ര
കൊണ്ടു രാഘവൻ തന്നെ ജയിക്കമെല്ലൊ ബലാൽ സെവാർത്ഥമായെക്കിൽ കിതസഹാ
യമാത്രം ഞാനുടെ വന്നും തന്നിലെയൊഗത്തെ വരിക്കനു ത്ത്ക്കാന്മതിമൊഴി
കെട്ട സൌമിത്രിയും പ്രീതനാമ്പറഞ്ഞവനൊട്ടു ചൊന്നിനാൻ ദുഃഖമെന

L. delivers his menace

Han. explains

Sugr. tro
Kinhearted

ഞാൻ ചരിതങ്ങൾ പറഞ്ഞതു ഒക്കെ ക്ഷമിക്ക ഭാഗമെല്ലാം നിന്തിരുവടിക്കൽ പ്രണയമായിക
ളുണ്ടാകയാൽ സങ്കടംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതു ഞാനൊട്ടും വെകാതെ പൊക വനത്തിന്നു
എന്നു രാഘവനാനെ വസിക്കുന്നതു എന്നൊട് അങ്ങിനെ തന്നെ പുറപ്പെട്ടു എങ്കിൽ
നാം ഇങ്ങനെ വെക്കു എന്നു സുഗ്രീവനും തേരിൽ കരെറി സൌമിത്രാത്മജനുമാകി ഭേരി
മൃദംഗം ശംഖനാദം തത്ര ഞങ്ങളൊരുമിച്ചു നീലാംഗദാദ്യെ വലമഞ്ജസാവാനര
സേനയൊടു കൂടി താമരം ശ്വേതച്ഛത്രവും വ്യജനവും സാമരം സൈന്യമാവല്ലു
ത്തിരുവുള്ളൊരു രാമനിരുവടി യെഴുന്നരുളിയിരിക്കുന്നൊരിടത്തെക്കു നടന്നു കപികുലം.
ഗഹ്വരദ്വാരശിലാതലെ വാഴുന്ന വിഹ്വലമാനസൻ ഇരാജിനധരം ശ്യാമം ജട
മകുടം വല്കലം മാനവം രാമം വിശാലവിലോല വിലോചനം ശാന്തം മൃദുസ്മിത
മുഖം സ്വച്ഛം കാന്തം ഒരു സഹസഹിതം മനോഹരം കാന്തമൃഗപക്ഷി സഞ്ചയാസേവി
തം ദാന്തം ഉദാരകണ്ടു ദൂരാൽ കപിവരൻ തേരിൽനിന്നു ഉടൻ താഴത്തു ഇറങ്ങിനാൻ
വീരനായൊരു സൌമിത്രിയൊടു കൂടി ശ്രീരാമപാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ പിന്നെ വീണുചെയ്തു ഭ
ക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ ശ്രീരാമദേവനും വാനരവീരനെ കാരുണ്യമൊടു
ഗാഢം പുണർന്നീടിനാൻ സൌഖ്യമല്ലീ ഭവാനെന്നരുൾചെയ്തു ഭക്തിഭാവെന
പിന്നെ ഇരുത്തിനാൻ അത്ര പൂജകഞ്ചെയ്തു ഉപചാരാദികളെക്കൊണ്ടും പ്രീതിപൂ
ണ്ടാൻ അതെലാം ഭക്തവരവശനായ സുഗ്രീവനും ഭക്തപ്രിയനൊടു ചൊന്നാൻ തന്നന്തരം
വന്നിതിൽ കാണ്മിതു കപിബലത്തെക്കണ്ടു നീ ഒന്നു തൃക്കൺപാർക്കേണമെന്നുമാദരാ
ൽ ദുഷ്കരങ്ങൾ വെല ചെയ്തീടുവാനൊരു മർക്കടവീരരാണിവരെല്ലാരും എല്ലാവ
നാനാകുലാചല സംഭവമാകുന്നവർ നാനാസരിദ്വനശൈലനിവാസികൾ പല
തരം ഉള്ള ശരീരികളെവരും പർവ്വതതുല്യ കാമരൂപികളെല്ലാവരും ബലവാന്മാ
രും ശൌചവാന്മാരും ഇടരുക്കൂട്ടമെല്ലാമടക്കുവാൻ പൊന്നവർ ദേവാംശസംഭവ
ന്മാരായവരാകയാൽ ദേവാദികളെയൊടു കൂടി വന്നിതു കെചിൽ ഗജബലന്മാരിതി
പുള്ളവരിൽ കെചിൽ ദശഗജശക്തിയുള്ളൊരിങ്ങു കെചിതു ഇതുപൊരാക്രമമുള്ളവർ
കെചിൽ മൃഗേന്ദ്രസമന്മാരറിഞ്ഞാലും കെചിൻ മഹെന്ദ്രനിലൊപലതുല്യർ
കെചിൽ കനകസമാനശരീരികൾ കെചന രക്തനേത്രം ധരിച്ചവർ കെചന
ദീർഘബാലന്മാരപരെ ശുദ്ധസ്ഫടികസങ്കാശശരീരികൾ ഇവരെല്ലാം
ഇവരെല്ലാമെല്ലാർക്കും കൊഴൽപങ്കജങ്ങൾ സങ്കല്പിച്ചവർ സംഖ്യയില്ലാതെയുള്ളൊന്നു
കപിബലമൂലഫലജലവർഷിതാരായിരിക്കുന്ന വാനരന്മാരിവർ

All return to Rama

Who seeing S. kindly

& is entrusted with the command of the host

ഗാവകാശങ്ങളോടുകൂടിയെന്ന കിഷ്കിന്ധം ദേവദേവേശനാം രഘുകുലവംശ

വാഴ്ത്താക്കളായിരുന്ന വാനരന്മാർ ജാംബവാൻ ഋക്ഷരാജ സംഭവൻ എന്നതി

അവനെല്ലാം ഒക്കെ ഭല്ലൂകവൃന്ദാധിപതി മഹൽ പ്രധാന മഹാ ഹനൂ

മാൻ അവനെന്നോടെ മന്ത്രിവരൻ മഹാന്ത ബലപരാക്രമൻ ഗന്ധവാ

ഹാത്മജൻ നിശാംശ സംഭവൻ നീലൻ ഗജൻ ഗവയൻ ഗവാക്ഷൻ ദിവി

ബാലായി വൃന്ദ മൈന്ദൻ വിവിദൻ കേസരി മാരുതി താരൻ മഹാ

ബലി വീരൻ പ്രമാഥി ശരഭൻ സുഷേണൻ ശൂരൻ സുമുഖൻ ദധിമു

[illegible]

ഖൻ ദുർമുഖൻ ഘോരൻ ബലിമുഖൻ ഗന്ധമാദനൻ വിനതൻ മമ

താരാതനയനാം അംഗദൻ എന്നിവരൊക്കെ വാനര രാജാക്കന്മാർ

ഒക്കവാനരവരന്മാരെല്ലാം വന്നതിന്നിവരോ

ടൊരുമിച്ചു ചെന്നു മന്നവർ സായകമൊക്കവെ സുഗ്രീവനുമു

മെയ്യിൽ രാഘവൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചാലിംഗനം ചെയ്താൻ സന്തോ

ഷം പൂണ്ടു [illegible] അനുഗ്രഹം ചെയ്തിട്ട് ഭാ

Rama directs search for Sita

ദരം [illegible] കിഷ്കിന്ധം [illegible]

[illegible] ഭവാൻ ജാനകി [illegible] വാനര

[illegible] രാമ [illegible] വാനരവീര

[illegible] കപിവീരന്മാർ പോകണം ഒ

Sugriva sends Hanuman etc Southwards

[illegible] നായകന്മാരോടും [illegible] ദക്ഷിണ ദിക്കിനു

[illegible] അംഗദൻ ജാംബവാൻ മൈ

ന്ദൻ വിവിദൻ [illegible] ശരഭൻ സുഷേണൻ [illegible]

ശ്രീഹനുമാൻ [illegible] കണ്ടുവന്നിടണം [illegible]

[illegible] വന്നിടണം [illegible]

[illegible]

[illegible] കിഷ്കിന്ധം [illegible]

[illegible]

[illegible] ഭാഗവത [illegible]

[illegible] കപികൾ [illegible]

വാക്ക് [illegible] വിളിച്ചാദരാൽ [illegible]

Rama entrusts [illegible] him his ring

[illegible] മാനസേ [illegible]

നിശാനങ്ങളെ കൈക്കൊണ്ടിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള സർവ്വരാമനാമാങ്കിതമാമം
ഗുലീയകം ദാസിനിക്കുള്ളിൽ വികല്പം കൂടാ നായക എന്നതെടെക്കാ
ട്ടത്തിനെനിക്കിൽ പ്രമാണന്തിവന്തിയെ മാറൊരുമില്ലെന്ന (നിന്റെ) വിനെയടയുള്ളവാ
ക്കുമരുൾചെയ്യാൻ മന്നവൻ വൊയായ്വമെന്നയച്ചിതെനാൻ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകി
യസീതയാം വൃഷ്ടരവത്താക്ഷി കൈക്കൊണ്ടു പൊതയൊരു രക്ഷൊപരനായ രാ
വണൻ വാഴുന്ന ദക്ഷിണദിക്കനെക്കു കപിയൂഥം യംലക്ഷവും വൃന്ദാനിവൃത്ത
നയനം വൃഷ്ടര സംഭവ വൃത്തനം നിലന്ത്യവൃഷ്ടര ബാന്ധവ ശിഷ്യന്നും മറ്റുള്ള
മർക്കടർ സെനാപതികളുമായിട്ടു വനം നഗനഗരഗ്രാമദെശങ്ങൾ കാനനാരാ
മ്യവരങ്ങളിലൊക്കെ ദാന്തതരൈതി തിരഞ്ഞു തിരഞ്ഞു സമ്പരം നിള നടക്കും ദ
ശാന്തരെ ഗന്ധവാഹാത്മജ നാരികളൊക്കവെ വിന്ധ്യാചലപ്രവിഷ്ടർ
കളമ്പൊൾ ഘൊരമൃഗങ്ങളെക്കൂം കൊന്നതിന്നിക്കുറാനായൊരു നിശാചരപ്രവീര
നെകണ്ടു വെഗത്തൊടടുത്തതിന്നു ദശകണ്ഠനെന്നുറ്റ് കപിവീരന്മാരെല്ലാം
മുഷ്ടരമെടുകളെ മുഷ്ടിപ്രഹാരെണ ദുഷ്ടനെപ്പെട്ടന്നു നഷ്ടമാക്കിയെനാർ പിന്നി
ട്ടുവനങ്ങളിൽ വനെനന്ന മാനസെ പിത്തിച്ചു പിന്നെയും വെഗനെപൊയ വർന്നന്ധ
കാരരണ്യമാക്രമിക്കിനാർ അന്തരഭഹവും വർദ്ധിച്ചിതെറ്റവും ശുഷ്ക കണ്ഠ
രെഷ്ടാഷ്ടരായ പ്രദെശത്തൊട്ടും മർക്കടർ വിരരതണ്ണീർ പറഞ്ഞൊരു ജീവരൊ
ടും നടക്കുന്നതിനെ രത്നാരു ഗഹ്വരം തതകാണാകി വിധിബലാൽ വള്ളികളൊഗന്ന
ച്ചുന്നമായൊന്നിൽ കിളികളും ജലമെന്നൊർത്തിൽക്കുമ്പൊൾ ഇതു വക്ഷകന്ന
ബാഹം സാദ്ര പക്ഷികളൊക്കെ ദെശ വരുന്നാരത്തിൽനിന്നു നടൻ വൃക്ഷങ്ങളിൽ നിന്നു
വീണ ജലകണം മർക്കടന്മാരു മുതകണ്ടു കപിപ്രവരന്മാർ ജലമിവിടെയുണ്ടെന്നതിന്നു
കം എല്ലാവരും നാമിതിലിറങ്ങിടുക എന്നു പറഞ്ഞൊരു നെരത്തു മാരുതി
മുമ്പിലിറങ്ങിനാൻ മറ്റുള്ളവർക്കും പിന്നാലെ തന്നിലിറങ്ങി നടക്കുമ്പൊൾ
കണ്ണുകാണാതെ ഇരുട്ടുകൊണ്ടതെന്നരം അന്ധകാരന്ധമെന്ന കപികളും വിട...
ലാൽ പിന്നെയൊട്ടു നടന്നു നടന്നുപൊകിയെന്നാരതിവ ദൂരന്തകന്ദര
മതിലാമാറൊരു ദിവ്യരഗസ്ഥലം സ്വർണ്ണമയം മനൊമൊഹനം കണ്ടവർ
കണ്ണിന്നമെറ്റമാനന്ദകരം പരം വാപികളുണ്ടു മണിമയവാപിയാലംകൃ
തികളാകതിവ വിശദയാകി വക്ഷഫലങ്ങളാൽ നമ്രങ്ങളാം കുളക വൃക്ഷങ്ങളു
ണ്ടു കല്പവൃക്ഷമതുല്യമാകി വിഭൂഷ സാമ്യമമൃതെന്നെർ സംഖ്യനം വെലഭക്ഷ്യാ

The monkeys enter the cave of ...

ന്നസവിതന്റെ ഗാഢതരവന്ന്യങ്ങളുണ്ടു പലതരം തരുവരപുഷ്പരത്നാദിവസ്തു
ദൃഷ്ടിതന്മാരായ മാനസമോഹനമായ ദിവ്യസ്ഥലം മാനുഷവൎജ്ജിതം ദേ
വഗേഹോപമം തത്ര ഗേഹമണികാഞ്ചനൈർവിഷ്ടനെ ചിത്രാകൃതികളുണ്ടാക
ണ്ടാരൊരുത്തിയെ യോഗധ്യാനനിഷ്ഠ ജടാവല്ക്കലം പൂണ്ട യോഗിനിതന്നിധ്യാ

Where they meet a Yogini

നനിരതയായി പാപകഞ്ചുകാ [illegible] കലർന്നിവ പാപവൎജ്ജനയായ [illegible]
ഗയെക്കണ്ടു ഭക്ത്യാ [illegible] പൂണ്ടു വണങ്ങിനാർ ശാഖാമൃഗങ്ങളുൾക്കണ്ടമോ
ദം പൂണ്ടു യോഗിനി താനുമവരോടു ചൊല്ലിനാൾ നിങ്ങളാരാകുന്നതെ
ന്തു പറകെന്നും ഇങ്ങു വന്നീടുവാൻ മൂലവുമെന്തൊരു കാൎയ്യം എങ്ങിനെ മാൎഗ്ഗമറി
ഞ്ഞു വരുന്നതും എങ്ങിനി പോകുന്നു ചൊല്ലെല്ലാമെന്നതു കേട്ടൊരു

to whom H. relates R's story

വാക്കു തനയനും നന്നായ് വണങ്ങി വിനീതനായ് ചൊല്ലിനാൻ വൃത്താന്തമൊക്കവെ
കേട്ടാലുമെങ്കിലോ സത്യമൊഴിഞ്ഞു പറകയുമില്ല ഞാൻ ഉത്തരകോസല
ങ്ങളെ കലയൊളിയെന്ന [illegible] അയോദ്ധ്യ പ്രസിദ്ധമതിലെ തത്ര വാഴും ദശ
രഥനാം നൃപൻ പുത്രനുണ്ടായി ചമഞ്ഞിതു നാലുപേർ നാരായണൻ [illegible]
നവൎകളിൽ ശ്രീരാമനാകുന്നതെന്നറിഞ്ഞാലും. താതാജ്ഞയാ വനവാസ
ത്തിനായവൻ ഭ്രാതാവിനോടും ജനകാത്മജയായ സീതയാം പത്നിയോടും
വിപിനസ്ഥലെ മേവുന്ന കാലമൊരു ദിനം ദുഷ്ടനായൊരു ദ
ശാസ്യൻ നിശാചരൻ കട്ടുകൊണ്ടുഴറി പോയിതെ നാൻ പത്നിയെ രാമനും
ലക്ഷ്മണനാകും മനുജനും ഭാമിനിതന്നെ തിരഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ അക്കാന
[illegible]ജനായ സുഗ്രീവനെക്കണ്ടു സഖ്യം ചെയ്തിതു തമ്മിലന്യോന്യമായി അന്നി
ന്നഗ്രജനാകിയ ബാലിയെക്കൊന്നു സുഗ്രീവനു രാജ്യം കൊടുത്തിതു നാൻ ശ്രീരാ
മനവൎകൾക്കു പ്രത്യുപകാരമായി ആ രാമപത്നിയാം സീതയെക്കണ്ടുവരികെന്നു വാനര
നായകനാം സുഗ്രീവനും വാനരന്മാരെ അയച്ചിതെല്ലാടവും. ദക്ഷിണദിക്കി
ൽ [illegible] ഒരു ലക്ഷം കപിവരന്മാരുണ്ടു ഞങ്ങളും. ദാഹം പൊ
റാഞ്ഞു ജലകാംക്ഷയാ വന്നു മോഹനഗഹ്വരം പുക്കിതറിയാതെ ദൈവ
ശാൽ ഇവിടെ എത്തി വന്നിവി ദേവിയെക്കാണ്മാനായതും ഭാഗ്യമെത്രയും ഞങ്ങൾ
ക്കു. ഞങ്ങളുടെ മതി [illegible] ചെയ്ക വേണമെന്നതും [illegible] യോഗിനി

She treats them well

താനതു കേട്ടവരോടു വേഗേന മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു ചൊല്ലിനാൾ വാനര
ജലഫലമൂലങ്ങളെല്ലാം [illegible] കൈവ. ഭക്ഷിച്ചു [illegible] വാനരന്മാർ [illegible]

തെളിഞ്ഞു വരുവിനെന്നാൽ മമ വൃത്താന്തമാദിയെ ചൊല്ലീടുവൻ ഞാൻ"
എന്നതു കേട്ടവർ മൂലഫലങ്ങളും നാനാരസഭക്ഷ്യമധുപാനവും ചെയ്താർ
ചിത്തം തെളിഞ്ഞു ദേവീസമീപം പ്രാപ്തരായ് ബദ്ധാഞ്ജലികളായ് നിന്നോരനന്ത
രം ചാരുസ്മിതപൂർവ്വമഞ്ജസാ യോഗിനിമാരും ചൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങിനാൾ
"വിശ്വപ്രസിദ്ധനായ് ശോഭിക്കും വിശ്വകർമ്മാത്മജ ഹേമാമനോഹരി" & tells hers in return
ത്ഭുതദേഹംകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനാക്കിനാൾ മഹേശ്വരൻ തന്നെ മുന്നൊരു കാലം
ദിവ്യപുരമിദം നൽകിനാനീശ്വരൻ ദിവ്യസംവത്സരാണാമയുതായുതം
ഉത്സവത്തോടു വസിച്ചിതിവിടെ അതിൽ സഖിയാണ് ഞാൻ മമ നാമം സ്വയംപ്രഭാ
സന്തതം മോക്ഷമപേക്ഷിച്ചിരിപ്പോരു ഗന്ധർവ്വപുത്രി സദാ വിഷ്ണുതല്പരാ
ബ്രഹ്മലോകം പ്രവേശിച്ചിതു ഹേമയും നിർമ്മലഗാത്രിയുമെന്നോടു ചൊ
ല്ലിനാൾ സന്തതം നീ തപസ്സു ചെയ്തിരിക്കെടോ [illegible]
ല്ലോ ത്രേതായുഗേ വിഷ്ണു നാരായണൻ വന്നു ജാതനായീടും ദശരഥ
തനയനായിട്ടു ഭാരനാശനാർത്ഥം വിപിനസ്ഥലേ വന്നു സഞ്ചരിച്ചീടും ദ
ശാനനൻ ശ്രീരാമപത്നിയെ ചോരൻ കട്ടുകൊണ്ടുപോയീടും [illegible]
ലം ജാനകീദേവിയെ അന്വേഷിച്ചു നടക്കും വാനരന്മാർ വരും നിൻ ഗുഹാ
മന്ദിരേ സൽക്കരിച്ചീടവരെ പ്രീതിപൂണ്ടു നീ മർക്കടന്മാർക്കുപകാരം ചെയ്തു
പോകിൽ ശ്രീരാമദേവനെ കണ്ടു വണങ്ങുക നാരായണൻ സ്വാമി തന്നെ രഘുത്ത
മൻ ഭക്ത്യാ വരനെന്നു സ്തുതിച്ചാൽ വരുന്ന പരമമാം പദം യോഗിഗമ്യം സനാതനം
ആകയാൽ ഞാനിന്നു ശ്രീരാമദേവനെ വേഗേന കാണ്മതിന്നായ്ക്കൊണ്ടു
പോകുന്നു നിങ്ങളെന്നാൽ പെരുവഴി കൂട്ടുവിൻ നിങ്ങളെല്ലാവരും
കണ്ണടച്ചീടുവിൻ" ചിത്തം തെളിഞ്ഞവർ കണ്ണടച്ചീടിനാർ സത്വരം പൂർവ്വ
സ്ഥിതി തേടി പക്ഷിക്കൂട്ടം (വിപിനം) വിചിത്രമെന്നോർത്തവർ വചിച്ചു dismissing her guests she visits R
ടെ നടന്നു തുടങ്ങിനാർ യോഗിനിയും ഗുഹാവാസവുമുപേക്ഷിച്ചു യോ
ഗേശസന്നിധിയിങ്കലെത്തി ലക്ഷ്മണസുഗ്രീവസഹിതനാകിയ
ലക്ഷ്മീശനെ കണ്ടു [illegible] ഭക്ത്യാ സഗദ്ഗദം ശ്രീരാമായേ സം
സ്തുതം നമോഽസ്തു [illegible] ദാസിയാവാഹം രഘുപതേ
രാജേന്ദ്ര വാസുദേവ പ്രഭോ രാമഭദ്ര കാണ്മതിന്നായ്ക്കൊണ്ടു
വന്നിതിവിടെ ഞാൻ സാമ്യമില്ലാത്ത ജഗൽപതേ ശ്രീപാദത്തെ ഞാനിന്നു കാണ്മാൻ

ധ്യാനനിത്യം

worshipping [illegible]

സ്ഥം ശുഭൈരാമയം [illegible]

ഭവാനം നമസ്യാമി [illegible] ഭവാൻ നിശ്ചയം [illegible]

[illegible] ലക്ഷ്യം [illegible] പരം [illegible]

വാഴുന്ന [illegible]

[illegible] ഭവാൻ കേവലം ഭഗവന്മാർ ഭക്തിയോഗാ [illegible]

[illegible] ഭൂമിയിൽ വന്നവരിൽ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] കേവലം [illegible] ദർശനം [illegible]

[illegible]

[illegible] രാമനാമം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ഭവാൻ ഭക്തരായുള്ള [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ഷിക്കയാൽ വന്നിഹ ദുഷ്ടനിശാചരവംശത്തൊടുക്കുവാൻ മൎത്ത്യനായിട്ടു
പിറന്നിതു നിൎണ്ണയം വ്യക്തിയിൽ നിന്നു പറയുന്നിതു ചിലർ ഭൂപാലന്മാരായിട്ടു
ന്നു ജനിച്ചിതു ഭൂഭാരനാശത്തിന്നെന്നിതു ചിലർ ധൎമ്മത്തെ രക്ഷിച്ചു ധൎമ്മത്തെ
നിൎത്തുവാൻ കൎമ്മസാക്ഷികുലത്തിങ്കൽ പിറന്നിതു ദേവശത്രുക്കളെ നിഗ്രഹിച്ചവരൊ
ടു ദേവകളെ പരിപാലിച്ചുകൊള്ളുവാൻ എന്നു ചൊല്ലുന്നിതു ദിവ്യാത്മനിങ്ങ
നം ഒന്നും തിരിച്ചറിയാവതല്ലതുമല്ല യാതൊരുത്തൻ സൽകഥകൾ ചൊല്ലു
ന്നിതു ആദരവോടുകേൾക്കുന്നതും നിത്യമായി ജനം ഭവാനുള്ളവതെക്കടന്നിട്ടുവാ
ൻ കാണാമവന്നിൻ പാദപത്മയുഗം മഹാമായാഗുണബന്ധനാകയാൽ
അനൎത്ഥകനായ ഭവൽ സ്വരൂപത്തെ ഞാൻ എങ്ങിനെ ഉള്ളവണ്ണം അറിഞ്ഞിട്ടു ന്നു
തെങ്ങിനെ ചൊല്ലുന്നതിക്കുന്നതു മഹത്ത്വാദികളും കൊണ്ടും ബാണധനുൎദ്ധരം രാ
മം സഹോദരസേവിതം രാഘവം ദൃഷ്ടിപഥത്തിൽ കപികുലസേവിതം ത്ര
ഷ്ടേ ഭവന്തമസ്സ്വാമി സംപ്രതം രാമായ രാമഭദ്രായ നമോ നമോ രാമ
ചന്ദ്രായ നമോ നമസ്തു നമോ നമഃ എന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലി സ്വയംപ്രഭയും വിനയസം
ഗലവാചാ നമസ്കരിച്ചീടിനാൾ ഭക്തിപൂൎവ്വനായ രാമൻ പ്രസന്നനായി ഭക്ത്
യാം യോഗിനിതന്നോടരുൾ ചെയ്താൻ സന്തുഷ്ടനായ നഹം ഭവ ഭക്തിക്കൊ
ണ്ടെന്താനുമൊന്നു സകാംക്ഷിതം ചൊല്ലുനീ എന്നതുകേട്ടവളും പറഞ്ഞീടി
നാൾ ഇന്നു വന്നു മമ കാംക്ഷിതമൊക്കവെ യാതൊരുത്താനുവസിക്കുന്നില്ലയും ത്വൽപദ
ഭക്തികളുകൂടെക്കണ്ടീടുന്നിതെന്നും ത്വൽപാദ ഭക്തർ കുറുക്ഷ്വസംഗം എന്നരുൾ
ചെയ്തുവിലെ പൊഴുതുമുണ്ടാകക്കും വേണം പ്രാകൃതന്മാരാം ജനങ്ങളിൽ സംഗമം
ഏകദാ സംഭവിച്ചിടായ്കു മാനസേ രാമ രാമേതി ജപിക്കായ്കുന്നിരന്തരമേ
രാമപാദാരവിന്ദങ്ങളെ മാനസം സീതാസുമിത്രാത്മജാന്വിതം രാഘവം
ചീരവസനം ചാപബാണാസനങ്ങൾ ധരിച്ചു ചാരു മകുടകടകകടിസൂത്രഹാര
മകര മണിമയകുണ്ഡലനൂപുരമേകാം ഗദാദിവിഭൂഷണങ്ങളാൽ ശോഭിത
രൂപം വസിക്കേണ്ടും മാനസേ മറ്റിനിക്കെന്തു വേണ്ടാ വരം പിന്നെയുമവ
ൾക്കു രഘുപുംഗവൻ ചൊല്ലിയും ശ്രീരാമദേവനതു കേട്ടവളോടു ചൊന്നാനീ
ദൃഷ്ടിനേരുണ്ടനുള്ളിൽ ചെയ്താൻ എവം ഭവിക്കനിന്നിക്കു മഹാഭാഗേ യോഗിനി
ദേഹി
പൊകബദരികാശ്രമസ്ഥലത്തെത്രെ വനിന്നുമെന്നെ ധ്യാനമൃണ്ടെ ചെക്കുമ്പോ
ൾ കളേബരം ഭൂതപഞ്ചാത്മകം ചെരുകൾ പരമാത്മനി കെവലൈ ...

ജനനമരണദുഃഖങ്ങളും ശ്രീ പരമാത്മവാക്യാമൃതം ആദരാൽ പാനത്തെ
(മനസ്സ ലെ)
ചെയ്ത വസുധാപുത്രി ശ്രീരാമദേവനെ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നേടൻ നാരായണന്റെ
പദം പ്രാപിച്ചിതവൾ. അക്കൂട്ടർ സഞ്ചയം ദേവിയെ അന്വേഷിച്ച് വൃക്ഷഷണ്ഡേ

Angada grieved over the useless search

വസിക്കുന്ന ശാന്തരെ ഏറ്റ ദിവസം കഴിഞ്ഞു തന്നെ ധരാപുത്രിയെ കണ്ടു
മെകണ്ടു കിട്ടാഞ്ഞതും ചിന്തിച്ച് വെന്തു താരാസുതൻ അംഗദൻ പാരം ദുഃഖത്തോടു
വനരോടു ചൊല്ലിനാൻ പാതാളത്തിൽ ഉഴന്നു നടന്നു നാമൊരു മാസം മറിഞ്ഞു
വാസനം പോയതും മാസമതിന്റെ ശേഷം കണ്ടില്ലല്ലോ ജനകസുതയെ കണ്ടതില്ല
തമ്മിൽ നാം രാജാജ്ഞ കൈയാഗമന്ന് ഇല്ലായാതെ വൃഥാ രാജധാനിക്കു നാം ചെല്ലു
(വന്നമ്മെ നിർണ്ണയം)
കിലെന്നമ്മെ നിഗ്രഹിച്ചീടുമതിനില്ല സംശയം സുഗ്രീവശാസനം കഷ്ടമാ
യിരുന്നതിനെ വിശേഷിച്ചു ശത്രുതനയനാം എന്നെ വധിക്കുമതിനില്ലൊരു
സന്ദേഹം എന്നാലവന്നൊരു സമ്മതമല്ലെന്നെ രക്ഷിച്ചതു രാമനിരു
വട രാമകാര്യത്തെയും സാധിയാതെ ചെല്ലിൽ മാമകം ജീവനം രക്ഷിക്ക
(വൻ)
യില്ല മാതാവിനോടു സമ്മിതം കിങ്കര താതൃതന്നോട ഭാഷയകനി
(വി)
ഞ്ഞുപം പ്രാപിച്ചു വാഴുന്ന വാനരർ വിംശ വൻ പാപി ദുരാത്മാ തന്നെ
(ന്ന)
താങ്ങി തൽപ്പാശ്ചർ ദശഗമിക്കുന്നില്ല ഞാൻ ഇപ്പോഴിവിടെ വ(ന്നി)
ക്കുന്നതെല്ലാം പല പ്രകാരവും നിന്നു പൊകിക്കൊടുക്ക എന്നു കരഞ്ഞതും

Comforted by monkeys

കപികളും ദുഃഖമോടെ പാപ്പങ്ങൾ പാട്ടു ചൊല്ലിനാർ ചിത്രഭാവത്തോ
ടു സന്തരം ദുഃഖിക്കുന്നതെന്തു ജ്ഞാതിയും നിന്നെ രക്ഷിപ്പതിനുണ്ടു ഞങ്ങ
ളറികനിന്നു നാം പോന്ന ഗുഹയിലകപ്പെട്ടു നന്നായി സുഖിച്ചു വസിക്കയ്വക
(സൌ)(സ്തി)
ഴ്ഞ്ഞിരം സർവസൌഭാഗ്യ സമസ്തമായൊരു ദിവ്യപുരമതു ദേവലോകോ
പമം ആരാലുമില്ലൊരു നമുക്കും ഭയം സവെ താരയെ പോകനാം ചെല്ക
രുതെന്നമ്മെ അംഗദനന്നോടു വന്നും കപികുലവും ഗവന്മാർ പറയുന്നതു കേ

esp. Hanum.

(നെതന്നുകി)
ട്ടകയാൽ ഇങ്ങിതജ്ഞൻ നയകോവിദൻ വാതജൻ അംഗദൻ തന്നെ പറ
(പറഞ്ഞി)
ഞ്ഞ ടിരിനാൻ ഏതൊരു ദുർവിചാരം കൊണ്ടു മല്ലിതന്നു കാരണം
നിനയാതിനാം നമ്മെ ശ്രീരാമനൊരും പ്രിയൻ ഭവാനെന്നതെ താരാസുതന്നുന
(പാരം)
ന്നാസനമെ സദാ വത്സലൻ വാത്സല്യം കണ്ടറിയുന്നെനെയുമിന്നും ഞാനാ
നെഴിഞ്ഞാനുമൈ സൌമിത്രിയും കൂട്ടുകിപ്രിയൻ നീ തവസാമർത്ഥ്യവും
നീയുമിവിടെ ഇല്ലെന്ന് ചെയ്യും വണ്ണം മതിയെന്നതു മിഥിലയുണ്ടാക്കു രാമഹേമ

ത്തിനുണ്ടാകിറക്കെടക്കപ്പെട്ടു_ന്നുകയാൽ ദീനഭാവനൊരു നല്ലമെരാ
ഘവൻ പൊക്കൽ നിന്നുണ്ടാപ്പരാസ്ഥെ_ശാഖാമൃഗാധിപനായ സുഗ്രീവനും_
ഭാഗവതൊത്തമൻ വൈരവിപ്പാരവും പ്രാകലക്കുമിപ്പുണ്ടാകരുതെന്നു
മെന്നാകാശിവാത്മജനന്ദനകൃഷിദം ന്നാനം തവ ചിത്തങ്കൽപ്രസ
ന്നന്മാരികൾ വാക്കുകെട്ടു_ത്തം ഭൂമിക്കൊപ്പാ_ഹാനിവരാപ്പാൻ ഗൃഹക്കൽ
വസിക്കുന്നവാനരന്മാലം പറഞ്ഞിപ്പയൊചൊൽകമെ_രാഘവാന്ത്രിത്തന്ന
ഭദ്രമായകയുദ്ധമെലൊകത്രയങ്ങിപ്പിപ്പെന്നറിക്കെടൊ_ത്തപ്പമങ്കൾ
പറഞ്ഞു ഭേദിപ്പിച്ചു ദുഃഖ്യമുണ്ടാപ്പുമയരുതെന്നമെന്നാപത്തുവന്നട്ടി
ട്ടുന്നതെന്നുശോഭിക്കിപ്പൊള്ളാ സജ്ജനഭാഷിതം_ദുർജ്ജനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള
വിശ്വാസവും സജ്ജനത്തൊട്ടു വിപരീതഭാവവും ദേവദ്വിജകുലധർമ്മ
വിദ്വെഷവും കൃതഘ്നപക്ഷത്തിൽ വാച്ചൊരു വൈരവും വഞ്ചിച്ചവസി
ച്ചവം ശനൈഃ ശത്രുത്തൊട്ടും കൂടുമ്പവം ത്തിരിക്കപ്പുന്നതുതമെ_ന്നത്യനുഗ്രഹം.
രഹസ്യമായുള്ളൊരു വൃത്താന്തമൊപ്പൊട്ടു ചൊല്ലുന്നവൻ കെൾക്കനീ_ whole lecture about the divinity
ശ്രീരാമദേവൻ മനുഷ്യനല്ലൊക്കെടൊ നാരായണൻ പരമാത്മാ ജഗന്മ
യൻ മായാഭഗവതി സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണുമായാ സകലജഗന്മോഹകാരിണി_
യിതയാകുന്നതു ലക്ഷ്മണനും ജഗദാധാരഭൂതനാകുന്ന ഫണീശ്വരൻ ശെ
ഷൻ ജഗൽപ്രഭുവൻ ബ്രഹ്മമാനസർ വെഷമാപ്പുന്നു ചിന്തയൊഴിച്ചിൽ ര
ക്ഷൊഗണത്തെയൊട്ടുക്കി ജഗത്രയം രക്ഷാവരുത്തുവാൻ പണ്ടു വിരിഞ്ചനാ
ൽ പ്രാർത്ഥിതനാകയാൽ പാർത്ഥിവപുത്രനായി മാൎത്താണ്ഡവംശത്തിലാ
ത്യവരായണൻ ശ്രീകൃഷ്ണസെവ്യൻ ജനാർദ്ദനൻ മാധവൻ വൈകുണ്ഠവാസി
മുകുന്ദൻ ദയാപരൻ മൎത്ത്യനായ്പ്പിറന്നവതരിച്ചിരിക്കുന്നാൻ_ സൽഭൃത്യ
ഷ്ഠനാം വസിച്ചിരിക്കുവാൻ ഭക്തരിയൊനെന്നവാനരവെഷമായി വൃത്തി
യിൽ വന്നു പിറന്നിരിക്കുന്നിതു വണ്ടുനാലെററം വെശ്ശചെക്കീശനെക്കണ്ടു
വണങ്ങിപ്രസാദിച്ചു മാധവൻ തന്നുടെ പാദത്തിങ്കൽ മാരുടെ പദം തന്നി
പ്പൊഴും പരിചരിച്ചീടുന്നിതും വൈകുണ്ഠലൊകം ഗമിച്ചുവാണീടുവാൻ_
വൈകുന്നതെന്തെമിപ്പെന്നറിഞ്ഞീടുനീ_ന്നും ഗദ്ഗദനായ് ഉണ്ണുവവനാത്മ
ജൻ മംഗലവാക്കുകൾ ചൊല്ലിപ്പലതരം_ആശ്വസിപ്പിച്ചുടൻ വിസ്രമ്പാലം
പൃക്കാൻ കാരുണ്യ ദൃഷ്ടിയെ നൊക്കി നെക്കിട്ടു തം_ദക്ഷിണ പാരിഷിത്തിര

ലങ്കിക്കെമേടിനാർ ഷ്ഠ മധ്യം

they are threatened by a vulture (Sampāti)

മനൊഹരംഗംഭീരമയനിൎമ്മിതമായബിലം പ്രവെശിച്ചു ഗൃഹത്തെ മനൊഹരം ദൃഷ്ടാ

യംബലം കണ്ടു സ്വയംപ്രഭ മാരുലൊകമതിനടപ്പ സമ്പെയം സ്വയംപ്രഭാ ആശ്രമങ്ങളെ

വന്നു ദൃഷ്ട്വാ ... കലം പൃഥിവിയിന്നുടൻ പുറപ്പെട്ടു പിന്നെ മന്ത്രിച്ചു തെക്കൊട്ടു -

ഏതെന്നറിവില്ല സത്തമന്മാരൊക്കെ നാം ഗമനം ചെയ്ക പക്ഷെ മരിക്കുമെന്നും വിവ

ലമ്മാരായിക്കഴിഞ്ഞു മാസവും തണ്ടാരിൽ ജാനകിയെ കണ്ടില്ല നാം ദശകണ്ഠനെ

ക്കും കണ്ടുകിട്ടിയില്ല കൎമ്മത്തിൽ സുഗ്രീവനും നിശ്ചയം ഞങ്ങളെ ഒന്നെല്ലാമതിലൊം കൊന്നി

ട്ടുമതിവന്നതെന്നിങ്ങളും ക്രൂദ്ധനായുള്ള സുഗ്രീവൻ വധിക്കയിൽ നിശ്ചയം വ

ഹാനസമൂഹം ദുഃഖിച്ചാലും ഇരിക്കുന്നതിനു വന്നാൻ ഉപവാസം നിന്നു

ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ദൎഭ വിരിച്ചുകിടന്നിതെല്ലാവരും കപികളൊന്നിച്ചു

ഏന്നൊത്തു വൎത്തമാനം ഉരചെയ്തതു വൃദ്ധനായ ഗൃദ്ധ്രവരൻ ... കെട്ട്

പത്രങ്ങൾ അറ്റുപോയ വൃദ്ധനായുള്ളൊരു ഗൃദ്ധ്രപ്രവരനും പൃഥ്വീധരപ്രവരെ

ത്തും ഗൃദ്ധ്രവരനായി ദൃഷ്ട്വാ വരക്കിടക്കും കപികളെ ... വരഞ്ഞിതു ഗൃദ്ധ്രം

കലാധിപൻ പക്ഷിയില്ലാതൊരെനിക്കു ദൈവം ബഹുഭക്ഷണം നൽകി ഭാഗ്യ

മെല്ലാം ബലാൽ ഇന്നിൽ ഇന്നിൽ പ്രാണഹാനി വരുന്നത സന്തൊഷിച്ചു ദ

ക്കിതാക്കി അംഗദൻ ഗൃദ്ധ്രവാക്യം കെട്ടു മൎക്കടനായകൻ ... [illegible]

ചൊല്ലിനെൻ ... നായകം ഗൃദ്ധ്രാധിപൻ സ്വരം കെട്ടി

ട്ടു ഞങ്ങളെല്ലാരെയും നിശ്ചലം മരിച്ചിട്ടുമായൊക്കുമൊ കപിതമൎക്കം തുടക്ക

ത്തെന്നതെൻ മാലൊലം കാഞ്ചി കൃതമായിപ്പക്ഷിമൊക്ഷം ... വര

യാവതെന്നതെ ഹാ രാമകാൎയ്യത്തെയും സാധിച്ചതില്ല നാം സ്വാമിയുടെ നി

ത്യം വന്നതില്ലല്ലൊ ... വിവനാൽ മരിക്കുന്നവനും ... എല്ലാം

പാപികളാക തന്നെ വയം ... ലനായ ... ജടായുവിൻ നന്മയൊ

ടൊക്കും പറയാവതല്ലല്ലൊ ... പക്ഷിനപത്രിയുണ്ടപനതടെപഞ്ചമൊ

ന്നാൽ മരണത്തിന്നു കിട്ടുമൊ ... രാമകാൎയ്യാൎത്ഥം മരിച്ചവൻ പെരു

മാറാസിതരാമപാദാംബുജങ്ങൾ പക്ഷി ഏന്നാകിലും മൊക്ഷം ലഭിച്ചത

പക്ഷിന്ദ്രവാഹനനനുഗ്രഹം ഉച്ചയം വാനരഭാഷിതം കെട്ടു സമ്പാതിയും

who after all comforts them

മാനസാനന്ദം കലൎന്നു ചൊദിച്ചിതു കഷ്ടമവിടെ സമാനമായ വാക്കുകൾ

ചൊന്നതാരിന്നു ജടായുവെ ന്നിങ്ങനെ ഞങ്ങളൊരുത്തർ പറകിന്നതെന്നൊ

ന്നും ... വരുവിൻ ... പെട്ടൊക്കുതമ്മിൽ പരക്കൊണ്ട് പെരുത്തനം വ്

സൊടുള്ള കെട്ടു സമ്പാതി തന്നുടെ ഗുഹയിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു ചെന്നവരൊടു ചൊല്ലിനാൻ & informed by Ang. of their distress
തമ്പാദപക്ഷം സംഭ്രാന്ത്യ സമൊദമുൾക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ_ സുഹൃത്തുക്കൾ
ജാതനായ ദശരഥന്റെ പുത്രൻ മഹാവിഷ്ണു നാരായണൻ പുഷ്കരനെത്ര
നാം രാമൻ തിരുവടി ലക്ഷ്മണനായ സഹോദരനും സീത ലക്ഷ്മിയാം ജാ
നകിയൊടും തപസ്സിനായി പുക്കിത്തു കാനനെ നാനാജാതികൾ നടക്കുമ്പോൾ കെട്ടു
ദിനാൽ ... ജാനകിയെ തദാ ... ദശമുഖൻ രാവണൻ_ ലക്ഷ്മ
ണനും കമലലക്ഷണനും പിരിഞ്ഞൊരു നേരം ... മായ കൊണ്ടു കെട്ടു തൻ കയ്യിനെ
ചെന്നതു കണ്ടു കൊണ്ടൻ തൻ കണ്ണുനീർ ... ജടായുവും പ
ക്ഷിപ്രവരൻ തിന്നാൻ വലഞ്ഞൊരു ... കൊണ്ടു
പക്ഷവും വെട്ടി മുറിച്ചു ... പക്ഷി ... വസിച്ചവൻ ...
... കണ്ടു പുത്തൻ ... വസ്ത്രം പറഞ്ഞൊരു ... നിന്നു
അതിനുടെ വാർത്തകൾ ... ഭക്ഷിപ്പിൻ ... തൽ പ്രസാദെന
പക്ഷിയും രാമനെ കണ്ടു പുത്തൻ ... രാമസായൂജ്യം ലഭിച്ചു
ഭാഗ്യവാൻ_ അക്കഥ കെലൊടവനാകിയ രാമനും അക്കഥ ജനൊടഥ
സാക്ഷികളാം ലക്ഷ്മണനും സൂര്യപുത്രൻ കൊടുത്ത ... സുഗ്രീവനാ
... രാജ്യം പുക്കിനാൻ_ വാനരാധിപനായ സുഗ്രീവനും ജാ
നകിയെ തിരഞ്ഞു കണ്ടിട്ടു വാൻതികൾ നാലിലും ... അങ്ങ്
ലക്ഷം കപിവരന്മാരെയൊരൊരൊ ദിക്കിൽ_ ദക്ഷിണ ദിക്കിനെ പൊക്കിത്തങ്ങളും
ലക്ഷ്മിയാം ... കണ്ടു ... ചെന്നിടാതെ
അപ്പൊഴവനെ വധിക്കും കപിവരൻ_ വാനരൻ ... വാസരം ...
... കൊണ്ടു ... കിടന്നു ...
ടെടെ ... വാക്കുകൾ കെട്ടു ... മാത്രമവനൊടു announces himself as Jatayu's brother
ഭവാനെ കണ്ടു കിട്ടി ... നാമം
ഭൂതാവെന്നിക്കു ജടായു ഞാൻ ... വനൊടു പിരിഞ്ഞു ... എന്നതെ
കാലം (സം)വത്സരം ... ഞാൻ എന്നുടെ സൊദരൻ വാർത്ത കെട്ടിതെ
ൻ_ എന്നുടെ സൊദരനായുദകക്രിയ ... ജലാഞ്ജലി കൈക്കൊണ്ടു പൊയി
നിങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുദകക്രിയകൾ_ നിങ്ങൾക്കുപകാരം സഹായമെന്തു ഞാൻ"
അപ്പൊഴവനെ ... കപികളും ... ദൂരാൽ തൻ performs his last ceremonies
സലിലെ കുളിച്ചു ... നൽകി വത്സനാം ഭ്രാതാവിനായി ... സാദരം_

166

ധസ്സന്നംഭഗ്നമിരുന്നാർ പിന്നെയും ഉ അങ്ങമരാവസവാനരസഞ്ച

യം സ്യസ്യനായി സംപാതി ജാനകി തന്നുടെ വൃത്താന്തമുറ്റുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി

& tells of Sita's residence

നാൻ ത്രംഗമാലിക്കും ജടായുവിനും വരി ലങ്കാപുരിയിലുള്ള മദ്ധ്യസമുദ്രമായി

ത്രികൂടമഹാപർവ്വതത്തിൻ മുകളിൽ അശോകവനത്തിൽ ജാനകി വസിക്കുന്നു

രാക്ഷസികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നു നമുക്കു കാണാം ഗൃദ്ധ്രനാകയാൽ

സാമർത്ഥ്യമാകുന്ന ലംഘിപ്പതിന്നവൻ ഭൂമിതന്നുള്ളതെല്ലാം കണ്ടുവരും ധ്രുവം

ദൂരത്തതെങ്കിലും ദൃഷ്ടിതെളിയുന്നവരില്ലയെന്നുണ്ടോ പക്ഷിവൃന്ദം

ഇല്ലയെല്ലാം കണ്ടിന്നു നിങ്ങൾ കടക്കേണമുദധിയെ പോകിൽ രാത്രിയിൽ പിന്നെ വരുവാൻ

വൃത്തിയൻ രാവണൻ തന്നെയും നിഗ്രഹിക്കും കപിവീരർ ഭാഗ്യവശാൽ വഴിതന്നെ

ദ്രുതമായി നിങ്ങൾ താനാകെ ഗമിച്ചാലും തെക്കേ ദിക്കിനെ വിസ്താരമായ് കടന്ന ലങ്കാ

പുരംപുക്കു വൈദേഹിയെക്കണ്ടു പറഞ്ഞുടൻ തിരികെ ചാടിക്കടന്നുവരുന്നതും

നിങ്ങൾക്കു ശക്തിയുണ്ടെന്നാൽ ഇനി മതിയെന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ

also his former history

സംപാതി തന്നുടെ വൃത്താന്തമെപ്പോൾ വാനരന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ

ഞാനും ജടായുവും ഭ്രാതാക്കളായി പണ്ടു രാമദൂതന്മാരെ ~~[illegible]~~ മാനസ

മാരായി വേഗബലങ്ങൾ പരീക്ഷിപ്പതിന്നതിവേഗം പറന്നിതു മേൽപ്പട്ട

അങ്ങു മാർത്താണ്ഡമണ്ഡലപര്യന്തമുള്ളതിൽ ചെന്നപ്പോൾ ദിനകര രശ്മിയാൽ

തൽക്ഷണെ തീക്ഷ്ണം പിടിച്ചിതനുജനെ പക്ഷപുടങ്ങളിലൊളിപ്പിച്ചു വന്നവൻ

രക്ഷിപ്പതിന്നടൻ പിന്നിലാക്കിയെന്നെൻ പക്ഷമെരിഞ്ഞു ഞാൻ വീണിതു ഭൂമിയിൽ

ൽ പക്ഷദ്വയത്തോടു വീണിതങ്ങു വിന്ധ്യാചലേന്ദ്രശിരസ്സിൽ വീണിതു ഞാൻ

അന്ധനായിട്ടു മൂന്നു ദിനം കിടന്നിതു പിന്നെ പ്രാണശേഷത്താലുണർന്നനേരം

അങ്ങു കാണായിതു പിന്നെ ചന്ദ്രമാ എന്നിവരെ ദൂരങ്ങളിൽ വിചാരിച്ചു

എങ്ങനെ പിന്നെ ഞാൻ ഇന്നുമിരുന്നു നിശാകരനെന്നൊരു താപസൻ തന്നുടെ

ആശ്രമമെങ്ങെന്നു പതുക്കെ ഭാഗ്യത്താൽ ചെന്നു കണ്ടു മഹാമുനിയോടു ചൊല്ലിനാൻ

എന്നോടു പണ്ടുകണ്ടുള്ളൊരു വന്നതെല്ലാം സംപാതി പിന്നെ

നാൾപിന്നിട്ടെന്തു കുലമിതാരാലകപ്പെട്ടതും എന്നതും ശരീരം നാശമൊന്നു

നിങ്ങൾ നിന്ദമാവാനെന്തു പക്ഷം പറക എന്നതു കേട്ടു ഞാനെ

ന്നുടെ വൃത്താന്തമൊന്നൊഴിയാതെ അഖിലമൊക്കെ ചൊല്ലിനാൻ പിന്നെ

യും ക്ഷിപ്രം ഞാൻ ചൊന്നതൊക്കെ സന്മനസ്സാൽ കേട്ടു ദയാനിധിയെങ്ങി

ശരി
വനത്തെ ഞങ്ങിക്കൊണ്ടുപവാസമിരുന്നവനെ മുന്നൊട്ടു ചൊല്ലിത്തരെ
ണമെ എന്നതു കെട്ടു ചിരിച്ചു മഹാമുനി പിന്നെ ദയാപരനായരുളിച്ചെയ്താ
ൻ സത്യമാകുന്നതു ചൊല്ലുന്നതുണ്ടു ഞാൻ കൃത്യം നിനക്കൊത്ത പ ~~...~~ (Rishi Nisakara teaches him about the body)
~~...~~ കുന്ന ഭവാൻ ചിത്തെ ധൈൎയ്യം കരുതുന്നതിനുപമെ ദെഹി
ഞാംഈ
മിത്രദെവമറികനി ദെഹമെങ്കിൽ കൎമ്മസംഭവം നിശ്ചയം ദെഹിക്കു നാലുള്ളാ
രഹം ബുദ്ധിയെക്കൈക്കൊണ്ടു മൊഹാദരഹങ്കാരികൾ ചെയ്യുന്നു കൎമ്മ
ങ്ങളെല്ലാം പിതാവുമൽ ഭവവസ്തുവാക്കുകൾ ഹിങ്കാരമൊക്ക നിഷെക്ഷീയ
യൊടു സംയുക്തനായ്വന്നു തന്നെ തനുവാകുന്നെല്ലാ രയഃ പിണ്ഡവത്സരത്തെ
നദെഹത്തിന്നന്തരാത്മാവൊഗ തന്നെ താനെ അചെതനൻ വന്നാകി ഭ
വിക്കുന്നു ദെഹമെന്നുള്ള ബുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നു മൊഹം ഹെതുനാമ്മാപി (its actions)
ന്നുമായയാ ദെഹാഹമെന്ന വകൎമ്മകൎത്താഹമിത്യാംഹന്ത സങ്കല്പ്യ സൎവ്വദാ
സംസാരമായി ജനനമരണമാം
ജീവൻ കൎമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു ഫലങ്ങളാൽ ബദ്ധനാകി സംസാരസാഗര ദുഃഖാ
ആശ്രുക്കളെല്ലും
ദികൾ സാധിച്ചുഹാംസവദ്ദങ്ങൾ മരണചലമെത്തുമെല്ലാം ഭൂമിയിൽ തൊ
ഴിച്ചു വരൻ വസ്തുവാവാത്മകവ്യയം എത്രയും പുണ്യങ്ങൾ ചെയ്യിൻ വരു
ത്താൻ പിത്താനന്തവെണയ ദാനാദികൾ കൃഷ്ണതി നീക്കി സ്വഷിച്ചവസി
ക്കുന്നം ബ്രഹ്മം ഗമിച്ചെന്ന കഴിഞ്ഞിരിക്കവെ മൃത്യു ഭവിച്ചു സ്വഷിച്ചവാഴ്കം പി
ന്നെയും ത്തമാം ഗംകെളുള്ള വിഷ്ണുമയൊ ഭൂമി പുണ്യമൊടുങ്ങിയാൽ അന്തര
ബലെ ചെന്നു വന്നിച്ചു നീഹാരസമെതനായങ്ങുമെത്ത വന്നിച്ചു ശല്യാദിക
മെല്ലുവാണിട്ടും ചിരതരം
ളായി ഭവിച്ചമൊദമുൾക്കൊണ്ടു വാഴ്കം സന്തതം പിന്നെ പുരുഷൻ ഭുജി food (4fold)
ക്കുന്ന ഭൊജ്യങ്ങൾ തന്നെ ചതുൎവ്വിധമായ്വിളം ബലാൽ പന്നത്തിലൊ
ന്നുരെതസ്സായുമങ്ങെ ചെന്ന സീമന്തിനീയൊനിയിലായുതും യൊനിരക്ത corruption
ത്തൊടു സംയുക്തനായുള്ളതാനൊന്നുരായുവതിനാവള്ളി നവമാം ഏകരാത്രി
ന്നെന കലന്നു കലലമാം ഏക ഭവിച്ചാലതും പിന്നെയെല്ലാ പെ പഞ്ചരാത്രം
കൊണ്ടു നൽ പൂദാകാരമാം പഞ്ചരാത്രിനം കൊണ്ടു പിന്നെ ഏകമാസകം
മാംസപെശിബന്ധം ഭവിക്കുമതിന്നുടം മാസാൎദ്ധകാലെന പിന്നയും മെല്ല
വെപ്പെഷിരുധിരപരിപ്ലുതമായതും ശുക്ലതന്തുക്കളൊഴുകിയതായ്
തും പിന്നെയൊരു പഞ്ചവിംശതി രാത്രിയിൽ പിന്നെയൊരുങ്ങുന്നമാ
ംസനസന്ധിക്കൾ അംഗങ്ങൾ തെളിഞ്ഞുമെന്നു ഭവിച്ചിട്ടും അംഗുലീജാല

വും നാലുമാസങ്ങിനാൽ ദന്തങ്ങളും നഖപങ്ക്തികളും ഗുഹ്യവും സിദ്ധിക്കുന്നു

സികാകർണ്ണനേത്രങ്ങളും, പഞ്ചമാസം കൊണ്ടും ഷഷ്ഠമാസേ പൃഷ്ഠങ്ങളെ

ട്ടിയും ഭവിക്കുമതിസ്പഷ്ടം, പിന്നെ ചെമ്പട്ടവസ്ഥാനാദി വാക്യങ്ങളും

സപ്തമെ മാസെ ഭവിക്കും പിന്നെ ആടൻ ഗ്രന്ഥമായൊരു ശിരസ്സ് കേശരോമ

ങ്ങൾ അഷ്ടമെ മാസി ഭവിക്കും പിന്നെ രക്തപുഷ്ടമായിടും ജഠരസ്ഥല

നവമം മാസി വളരും ദിനന്തി കമ്പം കരചരണാദികളും

വരും. പഞ്ചമെ മാസി ചൈതന്യവാനായ്ത്തുടങ്ങും സാക്ഷിവൻ

ന ദിനെ ദിനെ നാഡി സൂത്രോപരന്ധ്രേണ മാതാവിനാൽ സാപെക്ഷ

മായ ഭക്ഷ്യാന്നരസങ്ങിനാൽ വർദ്ധിതെ ഗർഭഗമായ പിണ്ഡം മദ്ധ്യ

കർമ്മ ഫലങ്ങിനാൽ പൂർവ്വ ജന്മങ്ങളും കർമ്മങ്ങളും ... സ്വപ്നകാലം

പോലെ ... കൾ

Thoughts of the foetus — ന്നങ്ങൾ ജനനങ്ങൾ ... യോനികളിൽ ...

... ഭവിച്ചേനഹം ... ബന്ധുക്കൾ സംബന്ധ

... കോടി കഴിഞ്ഞു ... ബദ്ധനായ ... സക്തനായി

... ചെയ്തുകൊണ്ടില്ല ഞാൻ

... തൽഫലമെല്ലാമനുഭവിച്ചിടുന്നേനിപ്പോൾ

... ഗർഭപാത്രത്തിൽ ...

... ചെയ്യുന്നില്ല ഞാൻ സൽകർമ്മ

ങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെങ്ങിനെ നാരായണ സ്വാമി തന്നെ ... മറന്നേൻ

birth — ... ജീവനും ... ഭഗവൽ

... മാസങ്ങിനാൽ ... പിറന്നു

പിറക്കും ... വാതത്തിൻ ബലത്തിനാൽ ജീവനും

... ബാല്യത്തിങ്കൽ ... മാതാപിതാക്കന്മാർ

growth — ... ദുഃഖങ്ങൾ ... ദുഃഖ

വും ... സമസ്ത ...

... വൃഷാബലാൽ ദേഹാഹമെന്നുള്ള ഭാവ

how to get rid of Maya — ... ദുഃഖങ്ങൾ ... ഗർഭവാസാദി ദുഃഖങ്ങ

ളും ... നാശവും ദേഹമൂലം സ്ഥൂല സൂക്ഷ്മ ... ദേഹ

ബ്ധകാൽ വരം മെലെകിരിപ്പതാമ്മാവരം ദെഹാദികളിൽ മമബുദ്ധിവെ
ക്ഷിച്ചു മൊഹമകന്നാത്മജ്ഞാനികളായ്പ്പൊഴുതിൽ ശുദ്ധം സദാശാന്തമാത്മാനമവ്യ
യം ശുദ്ധം പരബ്രഹ്മമാനന്ദമദ്വയം സത്യം സനാതനം നിത്യം നിരുപമം ത
ത്വമെകം പരം നിർഗ്ഗുണം നിഷ്കളം സർവ്വമയം സകലാത്മകമീശ്വരം അച്യുതം
സർവ്വജഗന്മയം ശാശ്വതം മായാവിനിർമ്മുക്തമെന്നറിഞ്ഞെന്നരം ലൊകാവിമൊഹമ
കലുഷമെല്ലാവനും പ്രാരബ്ധകർമ്മവെഗാനുരൂപം ഭുവി വാരമാത്മാത്മനാവാഴുക
നീ സഖെ മറ്റൊരുപദെശവും പറയാതെ ഇടെ ചെറ്റു ദുഃഖം മനക്കാമ്പി *prophecy about this meeting with the monkeys)*
ലുണ്ടാകൊല്ലാ ത്രെതായുഗെ വന്നു നാരായണൻ ഭുവി ജാതനാകീടും ദശരഥ
പുത്രനായി നക്തഞ്ചരെന്ദ്രനെ നിഗ്രഹിച്ചപൊട്ടു ഭക്തജനത്തിന്നു മുക്തിവരുത്തു
വാൻ ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ വാഴും വിദെഹബാലാൽ ലങ്കനായകൻ ദശാസ്യനാം
രാവണൻ പഞ്ചവടിക്കൽ ഭക്തയായൊരു സീതയെ വഞ്ചിതന്മാരായ രാമ
സൌമിത്രികൾ വെർവെട്ടിരിക്കുന്നെരത്തു വന്നവൻ ആപന്നനാകി കട്ടുകൊ
ണ്ടുപൊം മായയാ ലങ്കയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചീടും ദശാനനെ വക്കങ്ങലൊച
നയെ തിരഞ്ഞീടുവാൻ മർക്കടരാജാജ്ഞയൊടാൽ കപികുലം ദക്ഷിണവാരി
ധി തീരദെശെ വരും തത്ര സമാഗമം നിന്നൊടു വാനരർക്കുണ്ടാമതുനിമി
ത്തം നിനക്കിസ്സംശയം എന്നാലവരൊടു ചൊല്ലീടുകൊടുക്ക നീ സമ്പാതി
വാഴുന്ന ദെശം ദയാവശാൽ അപ്പൊൾ നിനക്ക പക്ഷങ്ങൾ നവങ്ങളാകി
ഉൽഭവിച്ചീടുമതിനില്ല സംശയം എന്ന പറഞ്ഞു ബൊധിപ്പിച്ചിരിഞ്ഞനെ *Samp. receives new wings*
നിശാകരനാകിയ മാമുനി വന്നതുകാരണമിൽ ഏറക്കൾ പുത്തനായി എന്നെ
വിഷ്ടയെന്നന്നനന്നൊക്കും ഉത്തമതാപസന്മാരുടെ വാക്യവും സത്യമ
ല്ലാതെ വരികയില്ലെന്നതുമെ ശ്രീരാമദെവകഥാമൃതമാഹാത്മ്യമാരാലു
മൊന്നാലറിയാമല്ലൊ ഉത്തമ ശ്രീരാമനാമാമൃതമിന്നു സമാനമാകി മാമകെ
മാനസെ സമാഗതന്നില്ല വിഹാരന്യുത്തമെന്മെൽ വരെണമെ നിങ്ങൾക്കു
കല്യാണ ശക്തിയെ കണ്ടുകൊട്ടെന്മെ നനായകന്റെ വ്യക്തമെക്കിലക്ഷ്മീവം
ഇന്നു തന്നെ കടക്കാക്കുന്നും നിങ്ങൾക്കും ശ്രീരാമനാമസ്മൃതികൊണ്ടു സംസാ
രവാരാന്നിധിയെ കടക്കുന്നു ദെവരും രാമദാസ്യമെല്ക്കനാം മർക്കൊ
ടന്നു രാമഭക്തന്മാരായ നിങ്ങൾക്കൊരിക്കലും സാഗരത്തെ കടന്നിടുവാനെ *& his*
ളുതകൊലംഘിക്കലൊരു ജാതിയും എന്നു പറഞ്ഞു പറന്നു *farewell*

The monkeys are considering how to cross the sea

മറഞ്ഞിതന്നു തനായസ സമ്പാതി വിനായ സമ്പാതിയെന്നെ കപിവരന്മാർകൊണ്ടു
കണ്ടോടെ ഞങ്ങളൊക്കമാശ പറഞ്ഞതങ്ങിനാർ ഫലമുള്ളഹാനകലക്കദയ
കരം ആദ്യസമുദ്രമാലൊക്യ ഭയാകലം ചെങ്കിന്നെ . . . നെ കടക്കുന്നവ
റെന്നും മറുകരകാണാനമില്ലല്ലൊ ഉള്ളവർ തില്ലാതൊരു ചിന്തിച്ചു വെറിച്ചു
ചാവത്തിനെന്നവകാശം കപികളെശങ്കതനയന്തജ്ഞ നാമംഗദൻ
മർക്കടനായകന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ ശൌര്യം വെഗബലമുള്ള ശൂരന്മാർ
ശക്തിയും വിക്രമവും പാരമുണ്ടല്ലൊ നിങ്ങളെല്ലാവർക്കുമെന്നാകിലവരിൽ
വെച്ചിങ്ങുവന്നെന്നൊടൊരുത്തൻ പറകെണം ആരിനിനാളെന്നവനെ
എല്ലാനമ്മുടെ പ്രാണനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നതും ദൃഢം സുഗ്രീവരാമസൌ
മിത്രികൾക്കും ബഹുപ്രിയം കൂടെ ഞങ്ങൾ രക്ഷിക്കുന്നതുമവൻ അംഗദനിങ്ങനെ
ചൊന്നതുകെട്ടവർ തങ്ങളിൽ തങ്ങളിൽ നൊക്കിനാരെവനും ഒന്നു പറഞ്ഞി
ല്ലാരുമപ്പൊഴമംഗദൻ പിന്നെയും വാനരന്മാരൊടു ചൊല്ലിനാൻ ഇഷ്ടി
തെന്നിയെ പിച്ചനിങ്ങളുടെ ബലം പ്രത്യെകമുള്ളത് മുപ്പൊഗവൃവകല്ലാ
ടാമെനിക്കു ദശയൊജനം പഞ്ചചാടാമെനിക്കിരുപതെന്നൊരു കപി മുപ്പ
തു ചാടാമിനിക്കെന്നൊരുവനമപ്പതിനാല്പതാമെന്നു മറ്റെവനും ഷഷ്ടി
അറുപതെഴുപതാമെവനും എണ്പതു ചാടാമെനിക്കെന്നൊരുത്തൻ തൊ
ണ്ണൂറുചാട്ടവാൻ ദണ്ഡമില്ലെന്നതും ജാംബവാനൊരു ... യൊജനയുണ്ടെല്ലൊ
ഞങ്ങൾ നമ്മിലാർക്കും കടക്കാവതല്ലി കടൽ മർക്കടവീരരെനിക്കു സംശയം മുന്നം
ത്രിവിക്രമൻ മൂന്നുലോകങ്ങളും മൂന്നടിയാക്കുമ്പോൾ ... യൌവ
നകാലെ വെരിപെറെക്കൂട്ടി ഏഴുവട്ടം വലത്തുവെച്ചിതെന്നെൻ-
വാർദ്ധക്യമിന്നാകയാൽ ... കടപ്പാനമില്ല വെഗം ...
ഇപ്പൊഴൊന്നുവട്ടം പ്രദക്ഷിണം ദാനവാരിക്കു ചെയ്തേൻ ദശമാത്രയ്ക്കു
സ്വരൂപനാദീശ്വരനന്നടെലിലക്കൊണ്ടുമൽ ഭൃതമെമൊക്കെയും
ഇതമശ്ശാ സന്വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞതിനന്തരം വൃദ്ധനാം ... ചൊല്ലിനാ
ൻ ഞാനൊട്ടു ചാടാമെന്നാകിലിക്കു സംശയം ഞങ്ങളൊട്ടു ... പൊരുവാൻ ദണ്ഡമു
ണ്ടാകിലൊ സാമർത്ഥ്യമില്ല മറ്റാർക്കുമെന്നാകിലും സാമർത്ഥ്യമുണ്ടു ഭവാ
നിങ്ങിനെങ്കിലും ദൃഢ ജനങ്ങളെയക്കാരില്ലന്നമെ ദൃഢനിലെ കണ്ടാ
മെന്നതൊക്കെയുമില്ല സാമർത്ഥ്യമൻശനം രക്ഷിച്ചുതന്നെ ... ക്കനല്ലവ

Angada hears of their different capabilities

യം ത്താരെയുമെവം പറഞ്ഞൊരനന്തരം സാരസസംഭവനന്ദനൻ ജാം

ബവാനാൻ ഏറ്റം ജഗൽപ്രാണനന്ദനൻ തന്നിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. Hanuman's precedents

പറയാതെ കൂടാ നാഥനാകിയ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ കാര്യം കണ്ടീടുവാനെന്നുമുള്ള

ഞ്ഞു മറ്റാരെയും ദക്ഷ കണ്ടീല ഭവാനൊഴിഞ്ഞു സാക്ഷാൽ മഹാബല

വഹിച്ചു സമസ്ത ഭവൻ പിന്നെ പറ താൻ അഞ്ജനാ കേസരി മകനായ

ഉളളുമ്പലവേഗമൊക്കെ കേസരിയെക്കാൾ നന്നായ് കേസരിപുത്രനായ

കേസരിയാകിയ വാനരൻ്റെ ഭാര്യ പുത്രനായ ജ്ഞാനാ ... ഭവാനായ

അബ്ജയോനിയാം ഭവാൻ കേവലം ജ്ഞാനഗർഭ തനായവ

ഹൽ അഞ്ജനാ സാംഗ്രാമം ഭവാനുദരാൽ ...

പ്രൽ ... മാനസ ...

ചുവരം മണ്ഡലം തന്നെ ... പക്വമെന്നോർത്തു ...

ഭക്ഷിപ്പാനുടക്കയാൽ ശക്രനൊരു വജ്രമെടുത്ത് ...

തന്നെയുംകൊണ്ടുപോകിപ്രഭഞ്ജനപാതാളമപ്പോൾ ...

മക്കളൊക്കെ ... സംഭവ ... വൃന്ദത്തോട്ടും ...

മറ്റുള്ള ... ലോകനാശം വരുമ്പോഴും ...

... കല്പാന്തകാലത്തിലും ... വരമിങ്ങിനെ ...

സാദരം ... ചൊല്ലിനാർ ... സാദരം

വജ്രം ... ഭക്തിയോടെ മനസ

നിൻ കയ്യിൽ ലങ്കയിലതി ... രാവണൻ ...

നിൻ ബലവീര്യം ... പ്രപഞ്ചങ്ങൾ ...

ടൊക്കും ... വായു പുത്രനുമപ്പോൾ സത്വരം

... സിംഹനാദം

... പോലെ ... Hanuman undertakes the job

കാരനായിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ ലംഘനം ചെയ്യുക സമുദ്രത്തെയും പിന്നെ

... ഭസ്മമാക്കിക്ഷണാൽ രാവണനെ കുലത്തോടുമൊടുക്കി

... ദേവിയെയും കൊണ്ടു പോരുവെൻ ... ദശക

ണ്ഠനെ ബന്ധിച്ചു ... കരങ്ങളിലെടുത്തുടൻ ...

... കൊണ്ടു രാമാന്തികെ

രവച്ചതെ കതൊഴുതിട്ടവൻ രാമാംഗുലീയമെക്കയ്യിലുണ്ടാകയാൽ"-
മാരുതി വാക്കുകെട്ടാരു വിധിസുതൻ ആരൂഢകൌതുകം ചൊല്ലിനാ
ൻ പിന്നെയും ഭദ്രമിതെല്ലാം [illegible] നീ രാവണനൊ
ടെതിർത്തിടുവാൻ പിന്നെയാം ക്രമിച്ചിടും ദശാസ്യനെ രാഘവൻ
വിക്രമം കാട്ടുവാനെന്നു [illegible] രാമനെ പൊകും നീ
ന്നൊരു വിഘ്നം വരാ കല്യാണം ഭവിക്കെന്നു [illegible]
[illegible] രാമകാര്യാർത്ഥമായെല്ലാം പൊകുന്നു" [illegible]
[illegible] പൊകെന്നു [illegible] അനന്തരം വെഗന
പൊകിനാൻ [illegible] നാഗമാതാവിനെ [illegible]
[illegible] പറഞ്ഞതിങ്ങനെ [illegible]
ലമെ (ശ്രീ) [illegible] രാമായണെ [illegible] സമ്പാതി [illegible]
V [illegible] സമാപ്തം: ശ്രീ ഹരി: സകല [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കെട്ടാൽ [illegible]
[illegible] കെട്ടിട്ടവൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] ഗംഗാധരൻ [illegible]
Hanuman. [illegible]
[illegible]
[illegible]
addressing the monkeys [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ന്ദ്രപൃഷ്ഠങ്ങൾ ശിരസ്സിലെക്കുമമ്പിനകിദേയപ്പേടപ്പിസപരിത്രം. തങ്ങ
ളിൽ ശപ്പവരരെ വെറിയാതെക്കുകളെ ഇളിപ്പവനന്തന്നരവെച്ചു ബാല്യം *jumps over*
നിങ്ങ, കരിമ്പുഷ്പവരത്തി കരങ്ങളും അങ്ങിപ്പുപഗുമതയപ്പമാങ്ങിവമാ
കിന്നാകുഞ്ഞി താംബ്രിയാക്കുപ്പനയനനാകി ദശവദനപുരിയിൽ
നിജഹൃദയമുറപ്പിച്ചുതിങ്ങിന്നദിക്കമാലൊക്യ ചാടിനാൻ പതഗപ
തിരിവപക്ഷനന്യതനധമ്പിംബായസാരേനാമ്പിം ബലദയിവൊക്കം.
ദശാനനെ അമരസമൂദയമനിലതനയബലവെഗങ്ങളാലൊക്യ
ചൊന്നാർ പരീക്ഷണാർത്ഥം തദാ സുരസയൊടു പവനസുതനുപഗന്ത *Surasa appears as the Raxi*
മുടക്കുവാൻ ഇങ്ങു. നടക്കുന്ന നാഗജനനിയും ബതമെന്നിലെങ്ങമതി
ബലവെഗങ്ങളിങ്ങിനെ സൂക്ഷ്മദശാവത്തിനെ കണ്ടു കെട്ടവൾ ഗഗനപഥി
പവനസുതഗതിഗതി മുടക്കുവാൻ ഗവ്വത്തൊടെന്നതൽ സന്നിധൌ ചെന്നു
നാൾ കഠിനതരമലറിയാലവനൊടുരചെയ്തിതു കണ്ടിരുള്ളയൊ ഭവാ *That will eat him*
നിന്നെനിക്കവിവരഭക്ഷണമിതു വഴിനടക്കുന്നവർക്കു ദുഷ്പ്രാപ്പതി
നമാം കല്പിച്ചിതീശ്വരൻ വിധിനിയതമിതു മതിഹനുമാനബ്രവീദാ
ശിരസാ വിനീതനായ്ക്കൊണ്ടരാമനിദ്ദേശവദനകഹരമതിൽ
വിരവിനൊടുകാൺകനിലമമിഹനന്നെയെന്നാലും കല്പമായ് മുടെ സരസ്വതി
ദസതരമയശനനുരസാഗിരം സാഹസാൽ കെടനിലാമജൻ ചെയ്തിട്ടും *He is ready to be swallowed by her after finishing his work*
അഹമപിലങ്ങുഗദശിബനമരഗ്രമശാസനാൽ ആശു നീതാന്നെഷ്ടി
നവെരുക്കുന്നതുവരികയൊടനീഷ്യത്താൻ ത്വദ്വദനകഹരമതിലിങ്ങ
വളെ നിചിതിപ്പുരിയിൽ വിരവിനൊടു ചെന്നു കണ്ടു പട്ടുവ
ന്നനു മുഖ്യഞാൻ ജനകനരവരദുഹിതപത്നി മമിലങ്ങും ചെയ്തു
രമ്പവതിയൊടറിയിച്ചു ഞാൻ ത്വദ്വദനകഹരമിതിലപഗതഭയാകലം
തല്ലുമുക്കൊണ്ടു വന്നുപ്പിട്ടുവൻ ഞാനിതമെകതിങ്ങിലൊരുവൊ
ഴുങ്ങ മനിപ്പിങ്ങോൻ ആശുമാഞ്ഞും ദേഹിദേവിനമൊന്നു നെത്തദനക
മാകലപദനൊടവക്കുമുരചെയ്തിതു ദാഹവും കൂടും. പൊരുക്കരു
തെറുമെന്മനസ്സിതപൃക്കുധമിതിയഭിസവരി സാദരം വാപിളർന്നിട്
നാമാശുചൊല്ലിനാൻ അമ്പിപ്പുലവുടലെന്നാലുയൊഞ്ജാനിയാമ *but forces her to open the mouth wider & wider*
മയാശയനന്നൽ തിരുതകണ്ടവൾ അലെയധികതരവദനമിവരം

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
jumps at last into it (as a [illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
She blesses him [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
refreshment offered by Neptune [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
rejected by [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

ഷ്ണുരുമെപൊട്ടു സംഭാഷിച്ചെങ്കിലും അതൊന്നുമെ കപിഗണങ്ങൾക്കില്ല വിരവൊ
ടിന്നുനാമെപൊന്മലയൊരു സുസൽക്കാരം പരിഗ്രഹിച്ചനഹം പവനസുതനി
വക്ഷരചെയ്തുടൻ കൈകൂപ്പി വന്ദനായിശ്വരനെന്തയെന്തിടിനാൻ ഗഗനര
വനമതിൽ സമമുഴറി നടകൊണ്ടിതു പുണ്യജനെന്ദ്രപുരം പ്രതിസ്ഥമാൻ ജല
നിധിയിലതിഗംഭീരശാലയെ സന്തതം പാർത്തൊരു ലീലയാ ഗ്രഹിച്ചും സമീപി
വന്നു പരിപരിചൊട്ടു പൊകുന്നവൻ തന്നുടെ ഛായ ഗ്രഹിച്ചതിനെ നാൻ — who removes the hindering shadow
ളുമെ പൊഴുതു മമ ഗതിമുടക്കിയതാരെന്നതാരാപാർത്തു നൊക്കിടിനാൻ
ഞ്ഞിവിപുലതരഭയകരാംഗിയെക്കണ്ടവനം ചാപാദെനകൊന്നിതിനാൻ
തൽക്ഷണെ നിഴലതു വിടിച്ചിന്നിന്നു കൊന്നതിന്നുടെയാം സിംഹികയെകൊ
ന്നെന്നതും ദശവദനപുരിയിൽ വിരവൊട്ടു ചെന്നീടുവാൻ ദക്ഷിണാ
ദിക്കുനൊക്കിക്കുതിച്ചിതു നാൻ ചരമഗിരിശിരസി പ്രവിശ്യം പ്രവെശിച്ചു — & enters the town
ചാതുലം ഗോപുരാകിംപുരാഭെക വിളങ്ങും ദശവദനനഗരമതിവിമലവിപുല
സ്ഥലം ദക്ഷിണാവാരിധിമദ്ധ്യെ മനൊഹരം പുഷ്പഫലകുസുമദലപുഷ്ടതവി
ടവിസകലം വല്ലികളാവൃതം പക്ഷിമൃഗാഞ്ചിതം മണികനകമയപരമപുര
സദൃശമം സ്വയിമദ്ധ്യെ ത്രികൂടാചലൊപരി ലങ്കാ കമലകരചരിതമെ
വതിനയെന്നപൊട്ടു കണ്ടിതു ലങ്കാനഗരം മനൊഹരം കനകവിരചി
തമതിൽ കിടങ്ങും വലതരം കണ്ടു കടപ്പാൻ പണിയെന്നു മനസവരവശ
തയൊട്ടു സ്തുതിപലവഴി നിന്നു വിഷ്ണുവസ്ഥാനാദൻ തന്നെ ധ്യാനിച്ചുനിന്നു
മെവിനാൻ നിശിതമതിനിശിചരപുരെ കുശലപവനാത്മജൻ എന്നു ഉഗ
കടപ്പതിനെന്നൊർത്തവൻ നിജമനസിനിശിചരകലാതിയെ ധ്യാനിച്ചു നിന്നുര
വൈരിപുരം ഗമിച്ചിതിനാൻ പ്രകൃതിചപലസമസ്തമലമലലം മഹൽപ്ര
കാരവും ഗോപുരാകാരവും മച്ചെവനിമകളും ഉലകതന്ത്രിലൊക്കകൊ
ണ്ടു ഞാനതനന്തനനമസാനിർഭയം ഉടൽ കടകിനൊട്ടു സമമിടത്തുകാൽ
മുന്നിൽ വെച്ചുകളിൽ കടപ്പാനുടങ്ങും ദശാനനരെ കനിനതരമലനിരങ്ങ
നിചര വെഷമാകികാണാകിനത്രലങ്കാലക്ഷ്മിയെയുന്തരാത്മാവിടെവരുവതി — is stopped by the "Fortune of Lanka"
ന്നവരകെന്തുമൂലം ഭവാനെകനാകിചൊരനൊചൊല്ലുന്നിൻവാണി
തം സ്വരസ്വരനരവൃഷമൃഗാദിജന്തുകൾ മറ്റാർക്കുമെവന്നുകൂടാതാന
നിയൊമെത്തിവരുഷ വചനമൊടങ്ങുതടിച്ചിതൊന്നെററ്റൊരാഷെണ്ണ

76

താംസിയ്യ കപീന്ദ്രനം രഘുകുലജവരസചിവ വാമളസ്ഥിപ്രഹാരെണ / ചി

trikishu & hears her history — ഷ്യവമിച്ചിത്ര ചൊരക്ഷം കപിവരനൊട വളമെഴുന്നിരുന്നു ചൊല്ലിതനാൾ കണ്ടെനെനടൊ തവ ബാഹുബലം സവെപിധിവിതമിത്രമമഷരെക്ഷ്ണിയാ (ദൈവ) (സനാസിരദനായനന്ന് ഷിലെ

താവൃതാൻ പിരാവറഞ്ഞിതെതെനാഗ്രത്രമന്നലെ സകല ജഗദധിപതിസനാ

തനൻ (ബ്രഹ്മൻ) മാധവൻ സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണു ശ്രീനാരായണൻ കമലദലനയന

നവിഞ്ഞാഖിലപതതിക്കുമിൽ കാരുണ്യമൊടഷ്ഷ വിംശതിവപുഷയെ ദശരഥ

നൃപതിതനയനായി (ജനനം നായി) മമപ്രാണനാൽ തെതായ്യഗെ ദൈവയക്ഷ (യഷ്ടദെവ) രക്ഷാന്

മാകിജനകനൃപവരനമകളാകിനിജകാമാതയക്കും ജാതയാം പത്നി മല

വിനാശമിനാകി സരസിരുഹനയനനട വിഖയഥതപസ്സിനായിതൽ

നൃഭാമസാകിവാഴും ദശാന്തരെദശവദനനവനിമകളഷയവഹരിച്ചുടൻ

ദക്ഷിണവാതിയിപച്ചിതിക്കുന്നനാൾ സ്വവരിരഘുവരനൊടരുത്തുന്നു സാമി

പ്യംസംഭവിക്കും എന്നു സുഗ്രീവശാസനാൽ സകലദിശികയിതലിരവാ

നടക്കുന്നതിൽ സന്നലനാഷ്ഷരമകൻ നപാതികെകഷ്ഷ (ല) ഫലവനൊട്ടുസ

കുമൊടരുമമ വെരക്ഷംകാതഞ്ഞയാഷ്ഷരം തിയെന്നതിങ്ങയം രണതിയ്യണ

നൊട്ടുഭവതി (സുഗ്രീ) താഡനവും കൊണ്ടു രാമകൃതന്നനൽകെണമനസ്സുകൾക്കും ഒരു

കപിയെറ്റു (ഷ്ടാ) രുകിവസമഭ്രസ്സൂതിതെകൊടുകിൽ നിന്നിയൊഭ്രവാതികൊടുകഷരു

വിമിഞ്ചനം കരുണയൊട്ടു ക്രി/ഗതകവടമാസ്സയൊംഗികയാൽ കാണ്ണരുന്നെ

ന്നിവിടെപ്പലകാലവും ലക്ഷ്യഗതിയൊട്ടിനിയൊരിടരൊഴിയുനടകൊടുകനി

ലക്കും നിന്നാൽ ഇനിയാകിന്നൊടൊനിഖിലനിഖിരകലപതിക്കുമര

ണവും നിശ്ചയമൊരെടുത്തുലമഞ്ഞത ദഗവദനചരഭവ്യം ഭാഗ്യം ഭവാ

നി (~~ന്ന~~) വാരാതെയെന്നകണ്ടിട്ടു കദെദവിയെത്തി ദശകുലരിഷ്ഷദശാന്തം (മുഖ)

പരവനെദിമ്പു ലീലാവനെവാഭവസകലെനവകമ്പമജ്ജുലസഹിത

വിടപിയതശിംശപനാമവൃക്ഷത്തിൻ പവടിലതിഷലാകിയിചരികഴന

കുമിലഴലൊട്ടു മരുവിനാളെ ~~കെ~~ ടൊനിമിലഗാതിയാംജാനകിസന

തം ബതരാമവചതെമവതിവനൊടരികിക്ക വൊക്കുംസന്ദയിക്കും കടന്നം

ബരരെന്നു ഭവാൻ ഞാൻ നിഖിലജഗദധിവതിനഷ്ഷമൊൻവാക്കുമാമസ്സ

Whereupon he quits Lanca — തെയതിസ്ഥി രഞ്ജ്ഞ മൊത്ത് സമൈലഷ മഥുരവചനമിതിചൊന്നമറ

ത്തിരുലങ്കകിൽനിന്നവാങ്ങിമലർമങ്കയും ഉത്തര (ദക) ദിശിനടുപിൽ മരുവം

ത്രികൂടാദ്രിമെലല്ലൊ. ഇതിനെത്തുപവനാത്മജനുമനാ ജനകനരപതി
മകൾക്കു ദശാസ്യനും ചെയ്യവിരച്ചിത വാമഭാഗത്തിലൊം. ജനകനര
പതിദുഹിതൃവരനുദക്ഷാംഗവും ജാതമെന്നാകിൽ വരും സ്വപ്ന ദുഃഖ
ഷം. തദനു കപികുലപതി കടന്നിതു ലങ്കയിൽ താനതിസൂക്ഷ്മശരീരനാ
കിനാല്ക്കിൽ ഉരുതരവിക്രമനായിപ്പൂണ്ടൊരു ലങ്കയിൽ ഒക്കതിര
ഞ്ഞാനൊരോട മൊഴിയാതെ ദശവദനമന്ദിരമായിരിക്കും വി
ചാരുരമികിമ്പിടമെന്നോർത്തു മാരുതി കനകമണിനികരവിരചിത
പുരികിലെങ്ങുമെ കാണാഞ്ഞു ലങ്കാവചനമൊന്നിടനാൻ ഉടനമതൊടു
മന്ദരപുരികന്നിവിനൊടു ചൊല്ലിനൊരുദ്യാനമെ ദശരഥനെ തുടങ്ങി H. finds the garden
നാൻ ഉപവനവുമമൃതസമസലിലയുതവാപികളും ഗോപുരങ്ങളും
ഗൊപുരങ്ങളും സഹസ്രസ്തംഭ സഭാവലഭികൾ ഭവനങ്ങളും സൌ
വർണ്ണസാലധ്വജപതാകങ്ങളും ദശവദനമന്ദിരഭവനശൊഭകാണും വി
ചെറുകിളിപ്പാല മന്ദിരമിത്രമൊഴുകും കനകമണിചിത ഭവനങ്ങളിലെങ്ങു
മെ കാണാഞ്ഞു നിന്നിരുന്നൊരുക്കും വിചെറുക്കുസുമലതയസുരഭികൊണ്ടു
പവനനതിഗൂഢമായിക്കടന്നു കൂടിക്കൊണ്ടു വൊക്കുടൻ ഉപവനവൃ
4 ന്ദത്തിലുമ്പരങ്ങളും ഉന്നതമായുള്ള ശിംശപാവൃക്ഷവും അതിനികടമിലെ & the tree under which Sita sits
ജഗതീശ്വരിതന്നെയും ആശുഗനുമശു കാട്ടിക്കൊടുത്തിതിനാൻ മലാനന
രജനീചരവസനം പൂണ്ടിരിക്കുന്നയാകിലൊമെയിതിൻ കൃശാംഗിയായെ
ന്നും ഭയവിവശമതികളിലുണങ്ങും സദാ വൃദ്ധിഭക്തിയതന്നെനിനച്ചു
നിന്നുള്ളലം നയനജലമനവരതമൊഴുകിയൊഴുകിപ്പതിനായമത്തെ
രാമരാമെതിജപത്തൊടും നിശിചരികൾ നടുവിലഴലൊടുമരുവ
ജഗദീശ്വരിയെ വിധിയെക്കണ്ടു മാരുതി വിടപിവരശിരസിനിവിഡ
ദളാന്തസ്ഥിതൻ വിസ്മയംപൂണ്ടു മറഞ്ഞിരുന്നിതിനാൻ ദിവസകരകുലപ
തിരഘൂത്തമൻ തന്നുടെ ദെവിയാം സീതയെക്കണ്ടു കപിവരൻ കമലമ
കളവിലങ്ങു ഗതിശ്വരിതന്നുടൽ കണ്ടേൻ കൃതാർത്ഥനായെൻ കൃതാർത്ഥ
ന്യഹം. ദിവസകരകുലപതിരഘൂത്തമൻ കാര്യവും ദിനമതയെന്നി
ലെസാധിച്ചിതിന്നതാൻ ഇത്തിവലവുമകത്തിരിലൊരത്ര കപിവരനി
ന്നിതിനെരമിരിക്കും ദശാനനൻ ത്രസുരകുലപരമിലയനന്നിൻവരത്തു

നിനച്ചുഴറിലവരൊക്കെ ശബ്ദങ്ങൾ കേൾക്കായിക്കിളിദന്തിസവളികൾസ്യ
ചയങ്ങളിലിനനാകികിടവരെദ്ദേഹം ലങ്കേശമങ്ങ പിന്നാൻ വിബുധകുലരിപു
& his Ravana coming to S. ദശമുഖൻ വരവെന്നെക്കും വിസ്മയമെന്നതു കണ്ടു കപികുഞ്ജരൻ നരവര
സ്മരണശീലരവരാംഗനാവൃന്ദവും നൽഭൂതമായുള്ള ശൃംഗാരവേഷ
വും ദശവദനനവരനാമകമിത്രിലെങ്ങും തൻദേഹം നാശം ഭേവിക്ക
നന്ദനന്നിശ്വരാ സകലജഗദധിപതി സനാതനൻ മാധവൻ (സ്വയം) സാക്ഷാ
ൽ മുകുന്ദനെയും കണ്ടുകണ്ടാനന്ദിത (ത) രശരശകഹന്താംഗനാരെല്ലാം
വല്ലഭിമൂലമായാ ഭഗവൽ വദനം ചാഞ്ചു പരദനങ്ങനമുമകനാന (മരുമമൃനന)
ദേവൃന്ദമാം വൈകുണ്ഠനാളുമെന്നിക്കെന്നുകിട്ടുന്നുന്നിന്നു ബതസമയ
മിദമിതിമനസി കരുതിനാനം ഭോഗപത്തിയെക്കൊണ്ടു പൊന്നിട
നെന്നിന്ന മൊരു പരിഭവമൊടു ഉറിവനിലവൻ കൂടുസ്വനാശ
കാലം നല്ക്കാഗതം ശിരസി മമ വിഹിതമിഹ മരണ സമയം ദൃഢം ചിന്തി
ച്ചു കണ്ടാലതിനുൾ (നിരന്തരം) ചഞ്ചലം കമലജനമറിയതുകനുമുമവ്വനമകാ
ല ബന്ധുവനാമീശ്വരൻ തന്റെ സതതമിക്കൃതിക്കിപ്പിക കരുതിരഘു
നാഥനെന്നാത്മനാ ചിന്തിച്ചു മന്ദിരിക്കവെ കപികുലവരനവി
harrassed by a dream ടെയുഴലുമെല്ലും മുമ്പെ കണ്ടൊരു രാത്രിയിൽ സ്വപ്നം ദശാനനൻ രഘുജ
നനിലകവചനൊന്നരാത്രെന വരും കണ്ടിൽ കപിവരൻ കാമരൂപം
(പിന്നെ) ന്നുണ്ടുകൃപയൊടൊരുത്തമിസദൃശ സൂക്ഷ്മശരീരനായി സ്വപ്നം (കണ്ടും) പൂരി
(പിന്നെ നിശ്ചലം) വരമന്വേഷണമേല്ക്കു തരുനികരവരശിരസി വന്നിരുന്നാദരാൽ
താർമകൾ തന്നെയും കണ്ടാരെമാദരം അഖിലമവരോടു ബത
പറഞ്ഞടയാളവും കൊടുത്തടനാശ്വസിപ്പിച്ചുവൊരം തുടരവൊ
പൂങ്കാവനത്തെ വെന്തൊട്ടാൻ ചെന്നു കണ്ടായിരുത്തവൻ വാങ്ങയാ
ല്ലാണ്ടാൽ രഘുപതിയൊടെത്തു മവനശേഷമറിയിച്ചു രാമനതിന്നു
കോപിച്ചടനെ വരും രണശിരസി സബലമരണ സിദ്ധി ശിരത്തൊക്കുള്ള
രാമശരമെന്നെന്നിക്കും വരും ദൃഢം പരമഗതി വരുവതിനവരമൊരു
പദേശമാം പത്മനാഭപാദയുഗ്മത്തിലെ സുരതിപ വഹമന്ത്രബല
വശാൻ സത്യമാകിവരും സ്വപ്നം പലക്കലകാലമൊക്കണം
നിജമനസി പലവുമിവ പിരവൊന്നു നിരൂപിച്ചു നിശിത്തിന്നിഷ്ഠമിതി

ടിനാൻ രാവണൻ കനകമണിവലയകടകാംഗദനൂപുരകാഞ്ചീമുഖാഭ
രണാരാവമണികെ വിവശതര ഹൃദയമോട കെട്ടു നൊക്കും പിന്നെ-
വിസ്മയമാംമാറു കണ്ടവരൊടു വിവിധകലവികൃതി ചരായിപ്പൻ-
തൻവരവെവക്ഷം ദീനയാകി വന്നൂന്നീതക്ഷം ഉരസിജയുഗളൊരുരു
ടകളാൽ മറച്ചായി വൃത്തമാംഗം താഴ്ത്തവെ വപൃഗാതിയാക്കിനി
ജരമണിനിരവശ്ശിരം നിരാകുലം നിശ്ചലം ധ്യാനിച്ചിരിക്കും ദശാനന
ദശവദനനകനകഗൃഹവരശരവശതകാ സമം ദെവിസമീപെ വന്നു
ഹൃന്നിരുന്നിതൊനാൻ അനസരണമധുരരസവചനവിഭവങ്ങളാൽ & trying to gain her affection
ആനന്ദവിങ്കിലൊട്ടു ചൊല്ലിതൊനാൻ ശൃണു സുമുഖി തവ ചരണനി
ഇന്ദ്രാദിസൊദരിഹം [illegible] പ്രസിദ്ധപ്രസിദ്ധിമെ നിഖില ജ
ഗദധിപമ സുരെശമരലൊകമാം നിന്നിലെ നിമഗ്നത്തൊ ഇരുന്നിട്ട
വാൻ പരിതമതികൃത കർമ്മാട്ട ഒന്നനൊക്കിട്ടമാം പൽ ശ്രുതിമാനസ
നെന്നറികിന്നി ഭവതി തവ രമണൻ ദശരഥതനൂജനെ പാർത്താൽ
ഖിലക്കാണ് ഖിലപ്പൊഴെടൊ തപ്ലിയ സമയമഖില ദിശിനരുക്കിരിക്കിലും
ഭാഗ്യവിത്മവികണ്ടു കിട്ടാവരം സുമുഖി ദശരഥതനയനാൽ നിനക്കുതമെ
സുന്ദരി കാര്യമില്ലെന്നു ധരിക്കെടൊ ഇതുപൊഴുതുമവനവൃനരൊന്നില്ല
മം [illegible] നിഭവനിയമലെ സുരുദ്ധമനവരതമുപ
ദിനം ചെയ്കിലും സുഭ്രൂ സുഷിരമതികെ വസിക്കിലും തപൃഗണസമുദയമലിവൊ
ടനുഭവിക്കിലും താപ്പുകു നിന്നിലീവന്നത മെ ശരണമവനൊരുവനുമെ
[illegible] ശക്തി വീനൻ വനികയുമില്ലെടൊ കിമപി നിനഭവതികരണി
യം ഭവതിയാൽ [illegible] മനരത്തിത്തന
നിയ [illegible] മാനത്തിനൻ പ്രിയൻ പക്ഷിതന്മാനവൻ നിഖിലവന
ചരനിവഹമല്ലൊ സ്വഭാവൻ ദൃശൻ നിഷ്ഠിയനപ്രിയൻ ഭെദനിനാത്മകൻ ശു
വരുണമൊരവനി ന്യുരവരനമവനൊക്കമിസ്പാക്കളും ശൊക്കളും ദെവ
ദെവിയെയും ദശബൈരതരുണിയെയും മാതൃനാ പാർന്നുകണ്ടുലവനിസ്സദെദ പ്രിയെ
[illegible] ഭവതിയെക്കുമകനിരിവനിഹമറിഞ്ഞു ദർശിനെപാത്തി
അനന്തതിനി മങ്കി ചുവിവിവനവനനിശമതിനനന്തി സംശയം ചദാദരാ
ഒരമലമണിവരമൃടന്തപെക്ഷിച്ചുകൊച്ചന്ത്തെഎന്തുകാംക്ഷിക്കുന്നതമലെ-സുവർണ്ണജദനുജാപ്പുരൊതസ്ഥ്വ്
സൊഹമളഭിജനമലാം കരഗതമതിഭയ സംഹിതമിത സുഖമാതനനതി
മൽപ്രിയവമശ്രുപിടക [illegible] കളകളന്തസമയമിഹയൊതുവെട്ടു
×സുന്ദരിവർഗ്ഗം പരിചരിക്കും ഉദാനിയതാം

നൈഋതപതെ കാമനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭാഷകൾ സന്താനങ്ങളെ പൊക്കികൾ പലരു
ഇവ വിട്ടുപണികൾ ചെയ്തു മിക്കാലനും പെരിയതെന്നെ മനൊഹരെ-
പുരുഷരത്നമിവമനസ്സിക്കുതുപുരുഷസത്തമനാൽപൂജ്യനാം പുണ്യപുമാ
നെന്നറികനീമാം സരസമനസ്സരസാലക്ഷ്മിതപവനംഗസൌന്ദ
ര്യസൌഭാഗ്യസമ്പൂർണ്ണസാരമെ സരസിജമുഖിവരെ കമലപത്രനെത്ര
യും സന്താപം വിമാനം വാഹിമാനം പാഹിമാം" ദ്വിവിധമിത്രദശവദനനനുസ
രണപൂർവ്വകം പിന്നൊഴുതപെക്ഷിച്ചൊരനന്തരം ജനകജയുമപ്പൊളാട
സീതയും ദശവദനനെ തൃണസമം കരുതി എന്നിട്ടു ചൊല്ലിനാൾ സവിന
തുലതിലകനിലവിതുയാഭവാൻ സത്യസന്ധനും കാന്തനെ
സഭയമവിനയമൊടുരുവിരുദ്ധമാരെ സാഹസമൊരട്ടമാം കട്ടുകൊണ്ടു
പൊ ദശവദനസുകൃതമനുഷ്ഠിതമിതിനക്കിതത്ഫലമിതാനനുഭ
വിക്കും ഞാനം ദശരഥജനിശിതശരമിനവ പുഷ്പം ഭവാൻ ദെഹം വി
നാശമലൊകം പ്രവെശിക്കും രഘുജനനതിലകനൊരുമനുജനിതിമാ
നസെ രാക്ഷസരാജന്നിന്നൊതെറ്റം സ്വലാൻ ലവണജലനിധിയെരഘു
കുലതിലകനുമുടൻ ലംഘനം ചെയ്തുമതിനില്ല സംശയം ലവസമയമൊട്ടുനി
നിതമിതിവരുമവൻ തന്നലക്ഷം ഭസ്മമാക്കിടുമരക്ഷണാൽ സവജ്ഞസന്തസ
മിവ സ്വലവനിതകളൊട്ടുകടവ സന്നമർ്പ്പിന്നടെ ദൈത്യവംശിജ്ജയം ഹവ
നവനനിവ്വണ്ണകരനവനിദരനാശനൽ യാതനാവനവെച്ചിട്ടാക്കരണം-
ത്തവതരണമവനിതലമതിലതിദയാപരൻ ആത്മചൊല്ലിയൊരൻ നിന്നെയൊ
ട്ടുകവാൻ ജനകനുവവരൻ മകളൊച്ചിന്നനഹം ചെമ്മെയതിന്നൊരുകാര
ണമെന്തക്കാക്കിഞാനകതവമനസി പുനരിന്നിവിരവിക്രനൊട്ടുവന്നുഗ്രമാം
കൊണ്ടു പൊന്നിന്നെക്കൊന്നവൻ" കുമിമിഥിലരുവന്മകൾ വരുഷവചന
ങ്ങൾ കെട്ടെററം കുലനായൊരു ദശാനനൻ തിളവലകരഭിക്രാ
ന്തം കരവാളുമായുരുട്ടിപ്പതിയെക്കൊല്ലുവാനൊരുങ്ങിനാൻ തന്ത്രപൊഴ്തിലതി
കരുണയൊടുമയതനൂജയും മന്ദൊദരം പിടിച്ചടക്കിനാൾ ഉടനെകൊ
ടികരശവദനനുഞ്ഞമമവചൊഭവാൻ ദുഷ്ടാനകാംക്ഷ ചൊല്ലീ ക്രുദ്ധ
പ്രതഭാര്യയുമനന്തനുക്കിയൊരുടയവനുമെന്തിനിനയാക്കി ദുഃഖി
ഷണിവർദ്ധകനാംഗിയാക്കി പതിവിരഹവരപൃത്തയോട്ടുമിവ പരാലയെ

൨൧:
പാൎത്ത പരിപ്രേക്ഷ്യമായം ബ്രാഹ്മവൻ വകതിരുവ്യനിശിചരികൾ വരുന്നു
വചനം കേട്ടു വാരം വശം കെട്ടിരിക്കുന്നു ഇവൾ ദുരിതമിത്തലെക്കിരിക്കമിഗ
നഹിനഹി (ശ്രുതമതെ) ദുരാത്മനാ ദുഷ്ടിത്തിൽ ചെരുമൊവിശിഷ്ട (ചൊ) ത്വം സാംപ്രതം ഭോ സ്വരതി
"ന്നങ്ങൾ (കിലങ്ങൾ) ഭംഗം ഗാന്ധൎവ്വരാഗസമ്പൂൎണ്ണ ദിവപ്തം നിണക്കുവശഗതം."
ദശമുഖൻ മയിക ജ്ഞാനാത്മ ദശയൊദരി ദാക്ഷിണ്യ വാക്കുകൾ കെട്ടു സല *so that he recommends S. to the exertions of the Raxasis*
ജ്ജനായകി നിശിചരികളൊടു സമ്മത വചനമ്മൂരചെയ്തു ഇരുന്നുൾ പറഞ്ഞു
പശുക്കൾ വന്നു പിൻ ഭയങ്ങൾ നന്മവചനസരണ (വിമല) വചനങ്ങളും ഉപ
വികാരങ്ങൾ കൊണ്ടു സമ്പ്രവിധം അവനിമകൾ കമലരശ്മിച്ചെകലാക്കിയിൻ
അമ്പൊട്ടു രണ്ടു മാസം പാൎത്തിന്നിതും ഈ തിരങ്ങി ചരികളൊടു ദശ
വദനനും പറഞ്ഞിട്ടു കൊടന്നു: പരംപൂക്കും മെവിനാൻ അവിടവന്ന
കയിനര ശരവരമമെൽ കയാൽ ആത്മാവതെ ദക്ഷിണ ജനകസിത
യും അനഘിര മിതലമലമടങ്ങു പിൻ നിങ്ങളെന്നപ്പോൾ ത്രിജടയുമരുള
ചെയ്തിതെ നാൾ ദൃശ്യം വചനമിതു മമ നിശാചരസ്ത്രീകളെ ശീലപതിയെ
മസ്കരിച്ചിട്ടു പിൻ സ്വപരഹിതമുദയമൊടു ത്രിജടയെ നൊട്ടു ഞാൻ സ്വപ്ന *To whom Trijata relates an ominous dream*
മായിന്നു കണ്ടിതു ദാരുണം ദുഃഖം അഖില ജഗദധിപന ശ്രീരാമനാം നാ
മനം രഘവരപതെ വതി ലക്ഷ്മണ വീരനും ഗരുഡകരവപനിവതനെ ദഹി(ച്ചു).
നകണ്ണ ജ്വാലെന ശങ്കാപിവിനം ദഹിച്ചിച്ചു ലങ്കയും നിണശിരസി ദശമുഖ
നെ നിഗ്രഹിച്ചശ്രമം രാക്ഷസർ രാജ്യം വിഭീഷണനും നൽകി മഹിഷിയെ
മടിമേൽ ഇരുന്നിട്ടു മടിയിൽ വെച്ചാദരാൽ മാനിച്ചു ചെന്നതു യാത്ര
പുരം ചെവിനാൻ കവിശയരവിവൃത ദശമുഖൻ നഗ്നനായി അംശ്വഗോ
മയമായൊർ മഹാഹ്രദനത്തിലെ നിലരസവും ഉടൽ മുഴുവനലിഞ്ഞൊട (വിനെ)
ന്നിങ്ങട ന്ശ്രു തപാദികെ ദമാല്യ നിജ രുധിര നിജ സപി ജസ ഖിവസ്യ
തൈസ്യൂ സമെതനാകി നിശ്ശ ഗനാകി കണ്ടു വിസ്മയനെന്നെനാൻ രജ്ജ
നിഷ്ഠ കുലവതി വിഭീഷണൻ ഭക്തനാകി രാമപാദാബ്ജം പൂജിച്ചു (സ്വാനി)
മെവിനാൻ[x] അങ്ങ് നിചരർ പതിക്കുന്ന ജടാ (പൊരിക്കി) പാക്കെകെട്ടൽ ഭദ്രതിരി
യുന്നിടിനാൻ വർദ്ധമനസി പരവശതയൊടു ഉറങ്ങിനാനെവരും മാ *x watches sorrily whilst they sleep*
നസ (വെദം) കലൻ വൈപദെതിയും ഉഷസി നിശിചരികളുടലും മമരക്ഷി
ക്കും ഉറവരായിട്ടൊരു ത്തനമില്ലയെമരണമിഹ വരുവതിന്നിലെന്നു

x) കല്പിതകഥകൾ വിനിഗരാക്ഷസസ്ത്രീകളെ കണ്ടു കാറ്റു മിത്രസത്യമത്ര്യദം.
"കരുണയൊടു വയമഷ്ടിന കശിപയതിനം. മൂടാ–കാതു കൊടുക്കണം. ഇവരെ നിരാമയ്."

കഴിവക കണ്ടില്ല ഞാൻ മാനവൻ വിരഹമെന്നെ മറന്നിതു കരുതുവനിഹ പിരപി
നൊരു കിളിവനമദ്ധ്യത്തിൽ കാകുൽസ്ഥനും കരുണാനിധിനത്രയും മനസി
മുദ്രിതവ വലത്തിലൊത്ത സന്താപവനമനുമമലക്ഷ്മണിനോടും നീക്കലാൽ
തരുതരവൃദ്ധമൊരു ഭാരമൊത്തുതാണിരിക്കിടന്നൊരു സിംശ
പാശാഖിയും സഭയവരവശ തരമാലംബം ബാഷ്പവും സന്തതം പരുത്തി
Han. whispers to her ലാലപ്പടുത്തീടിനാൾ പവനസുതനിവ പലവുമല്ലോലോക്കി മാനസേ പാത്തു
വെച്ചു കപ്പാറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ ജഗദമലനയന വരമൈഗാത്ര ദശരഥൻ
ജാതനായാനവൻ തന്നുടെ പുത്രനായി രക്തിരമണൻ രാമനാകിനാലവെ
നുജൻ ലക്ഷ്മണൻ ഭരതനെ സൗമിത്രി ശത്രുഘ്നന്മാർ രാജ്യഭരണകലയിലും
ദൃഢഭക്തൻ പിതൃരാജ്യത്യാഗം കാനനനഗരിൽ വാണിരുന്നാൻ ജനക
നൃപസുതയുമവരജ്ഞനമാകി സാദരം ജാനകീദേവിയെ തത്ര ദശാ
നനൻ കപടമായ വെഷമാകി കട്ടുകൊണ്ടുപോയിനാൻ കാണാഞ്ഞു ദുഃഖി
ച്ചു രാമനന്തന്നവും വിപിനഭുവി പിരവെ തിരഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ
ക്ഷീണങ്കിടക്കും ജടായുവിനെ കണ്ടു പരമഗതി പുനരവനു നൽകിയാൻ
മാല്യവാൻ വഴുതവാരെ നടക്കുമ്പോൾ വിധിയന്ത്രമായി നിന്ന സുത
നൊടു സവരി സല്യ പ്രെമ്പിൽ സവരം കൊണ്ട ശക്തസുതനെയും
തരത്തിനയന മധു കപീന്ദ്രനാക്കി ജാജ്ഞ തൽപ്രത്യുപകാരമാശു സുഗ്രീവ
നും കപിവരനെ പിന്നെ വിനൊരു നാലുദിക്കിലും കണ്ടു വരുവാനയച്ചാര
നന്തരം പുനരവരിലൊരുവനഹമതു വന്നിരുന്നേൻ പുണ്യവാനായ
സമ്പാതിതൻ വാക്കിനാൽ ജലനിധിയുമൊരു ശതകമൊജനായി
ന്നും ചെന്നെ കണ്ടു ചാടിക്കടന്നിതെന്നേൻ രാജചരപുരിക്കിൽ മൂഴ
വൻകരഞ്ഞേനഹം രാത്രിയിലഥ താതാനുഗ്രഹവശാൽ തരുണികര
പന്നിയ ശിംശപാവൃക്ഷവും തന്നിലഥ ദേവി ഭവതിയെയും തീടാകവി
ന്നൊരു കണ്ടു കൃതാർത്ഥനായെനഹം കാമലാഭാൽ കൃതകൃത്യനായിതെ
നെൻ ഭഗവതനു ചരിതമഹാമഹിമ സരൻ മമ ഭാഗ്യമഹോ മമ ഭാഗ്യം
നമൊരുന്തുന്തു വക കലവരമിവ പറഞ്ഞടങ്ങിടിനാൻ പിന്നെയും
Sita surprised കാകുത്സ്ഥനാമനരകഥനം മിഥിലാത്മജ കലപരചരിതം കതമന്നമെങ്കി
ൽ ആകാശമാർഗ്ഗമനോഹരം പവനതനയനുപൂരം പയൊടു പറഞ്ഞു

കെൾപ്പിക്കയൊ പാപിയായെന്നുടെ മാനസഭ്രാന്തി കൊണ്ടു തൊന്നിയതൊ

ഇവ: അപ്പൊഴുതങ്ങനെ തൊന്നി സ്വപ്നമൊ [illegible]

ഇല്ല സന്തതം പതിയാം രാമദെവൻ തന്റെ ഉന്നതം സ്വഭാവം വന്നിതാ

മമ ദൈവ യൊഗം എന്നാൽ അവൻ ഇന്നു പറഞ്ഞതെ ഞാനിങ്ങു കെട്ടെൻ

എന്നിൽ മെയ്ക്കാണാ സൂക്ഷ്മമെങ്കിൽ ഇനി കണ്ടു പരിഷ്കൃത വചനം കെട്ടുമാറു H. appears to her

കിളരെ വരുക മനുഷ്യനൊ വാനരനൊ ഇനിയൊരു മമ വനിത കല്യാണ

നളിനാക്ഷിയെ ഇന്നു കണ്ടു കൊണ്ടെൻ പ്രതിപൂർവകം അവളുടെ ചെവിയിൽ

കലിലവനാശ്രിതൻ ആനന്ദപൂർണ്ണൻ ശിംശപ ശാഖിനൊരുത്തിരിക്കുന്ന

ടെക്കിളരൊ വല്ലിപ്പൂവ വെഷമാകി വന്നിരുന്ന ഭക്ത ശിഷ്യൻ വനിതകൾ

ശിവശിവ വിക്രമ വിക്രമി സകല ജഗദ്പ്രിയ പ്രഭാവം ചൊന്നീടിനാർ കലന്ന

മന്ദസ്മിതനായ് ദശമുഖൻ പെരുതാ നിന്ദിച്ചു കമ്പിടുന്ന

ഉത്കൃഷ്ടനും ശരണമായിരുന്ന സൗമിത്രി രാമന്മാരെ കൈക്കൊണ്ടു & scatters her doubts

സീതയെ കണ്ടൊന്നു ചൊന്നാൻ: തവ സഹി വനവാസ വിഹിത ധരാധിപൻ

ദശരഥൻ ഒരു സുതൻ കൊസലെന്ദ്ര രാമചന്ദ്രൻ ആൻ സൃഷ്ടി കപികുല

തിലകനായ സുഗ്രീവൻ നൃപതി ഭക്തൻ ജഗൽപ്രാണ നന്ദനൻ

കണ്ടെത്തി ഞാൻ പൊഴുതു മറിവില്ല സംകടം വായ്പുമാനസാ ഖെദ

താവെ വനസ്ഥ മയ്യരതര വചനമതു കെട്ടടൻ ദെവി

കിഴിഞ്ഞാരാൽ ചന്ദ്രനിഭൻ സഞ്ചാര വാക്യം പറഞ്ഞീടിനാൻ.

കൃപനവർക്കടക്കം തലൊം സകല ഗുണ വദന അപനരം കിങ്കര

ങ്ങളിൽ സംഗമ സംഭവിപ്പിച്ചു വാൻ കഴിനതി ഗഹന ദുഷ്കര

ന്നെയെന്നു ചെയ്താലും വാനര ശ്രീയെ കപികളും ആനന്ദ മനസ്സൊടെ

വന്നി പെരിക വന്മരങ്ങളെ തന്നെ ചൊന്നീടിൻ പുലർച്ചെ

ചൊൽപ്പീനെന്നു മൃദുവാണി ചൊല്ലുക നന്ദി ശ്രീരാമദെവനാണ H.

സത്യമെൻ മമ ദെവ തിരുവിളയാടലെല്ലാം ഉറങ്ങും ഹിമാലയശൃംഗ

ശകലം സുന്ദര ശിഖരം തമ്പി നരപൊഴുതു ചൊല്ലി അനുഗ്രഹമാ

ലെന്തിന്നിലംകിലഭയിന്നിമെ നടന്നു രഘുപതി തിരുമുമ്പിൽ

[illegible] മാക്കുന്നിലിനും മാരിച നിനക്കൊന്നു രാഘവൻ

ഉടനടയൊരു ലക്ഷ്മണ അടക്കമിവ നന്ദ്യപൊഴുത ഞായ വൃത്താന്തമെ

പറയാവതൊന്നുടനവിടെയടവിക്കിലടയനൊക്കിലും ഒട്ടു കരഞ്ഞൊന്നു
ക്കും വിധെയനുഗമിനഭ്ര വിഗമനവിരവത്തി ഗന്ധ സന്നിഭൻ കൊണ്ടിടക്കും
ജടായുവിനെ കണ്ടു ഞാവനമെ തപചരിതമെവിലമകിലിപ്പുവപ്പുരങ്ങൊ
ട്ടു ത്തിളക്കി പക്ഷിന്ദ്രനം വൃനരടവികളിലവരജനസാകം ദ്രുതം വക്ക
തിരഞ്ഞു കബന്ധഗതിക്കനൽക്കു ശബരിമരുപിനമുനിവരാശ്രമമെല
നാടൻശാന്താത്മകൻ കൊട്ടിത്തിരനൊൻ ശുമ്പതിവിമലവചന
നഷ്ടൻ സുഗ്രീവകഃ ഭ്രവരപായെയ്യ നടക്കും വിധെയം തവനന്ദനി
നിവരെയുമുഴകി നൊട്ടു കണ്ടിതാൽ കൊണ്ടയച്ചിതെന്നെ.
ത്തദാസതരവികലൊൽ ഭവന്മാരുടെ സന്നിധെയന്ത്ര മമലാതിവെ
ഷമാലം ചെന്നതാൻ നൃപതികലവല്ലഭ്യ ദയമവില വൃമതിഞ്ഞു
ഞാൻ [illegible] ത്തടൻ തരണിസുതനിക്കടമ്പി
കൊണ്ടുചെന്നിതെനെൻ സല്ലാപരസ്പരം ചെയ്തിതിങ്ങു ഞാൻ
ദഹനനെ കുമുഴകി നൊട്ടു സാക്ഷിയാക്കിക്കൊണ്ടു ദമ്പതികൾ
മൂലം വിളിച്ചു വാൻ തവ നന്ദഗ്രഹണിയെ ബലാൽ ടക്കിക്കൊണ്ടതാ
നാവതിയെ വധിച്ചു രഘുത്തമൻ ദിവസകരതനയനെ കൊട്ടിത്തു
രാജ്യം ചെയ്‌തേവിയെയാരാഞ്ഞു കാണ്മാൻ കപീന്ദ്രനും പ്ലവഗകുല
പരിവൃഢരെനാലു ദിക്കിലും പ്രേരിതകളെ കൈകലക്ഷം തിയൊഴി
ച്ചാൻ ഞാനൊ പൊഴുതു രഘുപതി കുലയാതൊരു വിരഹിഷം ഹരി
ശംമമതകൈക്കൊണ്ടിതു നൽകിനൊൻ ഇങ്ങനെ നൃപതിമകൾക്കു കൈക്കൊ
ൽകൊട്ടുക നിഷ്ഠന്നടെ നാമാക്ഷരാന്വിതം പിന്നെയും മനന്തിതപ
മനസ്സിൽ ഉദിവിശ്വാസത്തിലകൈസാദരം ചൊന്നാനടകളുകവാക്യവും
ഞാൻ ഭവതികരത്തിൽ നിലനിവിരതവെട്ടുനൽകുവാൻ തൊലൊക്ക

Delivers the ring

യാലൊകയാനന്ദപൂർവ്വകം ഇതിമധുരതരമനിലതനയനരച്ചു
ടൻ ഉത്തരാദേവിതൻ കൈക്കുൽ നൽകിനൊൻ പവനതനയകപി
നയമൊട്ടു തൊഴുതു തൊഴുതാദരാൽ പിന്നെയും വാങ്ങിവണങ്ങി
നിന്നിതന്നാൻ മിഥിലനൃപസുതയും ചൂതകണ്ടിതിങ്ങിതിലായി മെന്മെലെ
പൂകുമാനന്ദബാഷ്പാകുലം മിരണ്ടുവന്നിങ്ങ ശിരസ്സികന്നിവൊട്ടുചെ
ഞ്ഞു രാമനാമാങ്കിതമംഗുലീയകം ഉരസ്സിൽ വഗകുലപരിവൃഢമ

ഹാ ഹനുമാൻ ഭവാൻ പ്രാണദാതാ മമ പ്രീതികാരി ദുഃഖം ഭഗവതി
വരാത്മജ [illegible] നിയെന്തു രാഘവൻ ഭക്തനതിവ വിശ്വസ്തൻ ഭവാനവരൻ
വലുഗണന്മാരുടയ [illegible] വനെ [illegible] [illegible] ഭവാൻ [illegible]
മൽസന്നിധൌ മമ [illegible] മനസ്സിന്റെ [illegible] പ്രകാരവും മൽപ്രതി
[illegible] ഭവാൻ കമലദലനയന [illegible] പ്രതിക്രി
[illegible] രഘുകുലവര [illegible]
[illegible] രണ്ടു മാസം കഴിഞ്ഞാൽ [illegible] അതിനിടയിൽ [illegible]
[illegible] പ്രാണനെ [illegible]
[illegible] ദുഃഖം [illegible] രക്ഷിക്കേണം [illegible]
[illegible] തിരുവാനുള്ള [illegible]
[illegible] ഭവ [illegible]
[illegible] രഘുകുല [illegible]
[illegible] സംശയം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വാനരസൈന്യവും [illegible]
[illegible] മൈഥിലി [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Sita prays for deliverance within 2 months

H. promises speedy rescue

& solves her doubts about the possibility of crossing the sea by pointing to his shoulder

Sita gives him a "word of recognition" for R.

ശ്രുത്വാ തനയപ്പനതൊരുരട യഥാ വാക്യം ഭവാൻ ശ്രുത്വാ യതിച്ചു കൊണ്ടു വര
ണ്ടിട്ടു നീ ഭവതിപ്പെന്നതു പൊഴുതു വിശ്വാസമെന്നമെ ഭർത്താവിനുണ്ടാവു
നമെന്നതിന്നു യം ചിരമമിതസ്വയമൊടൊരു തപസ്വി ചിത്രകൂടാചലത്തിങ്കട
ചലത്തിങ്കൽ വാഴും ചിയെന്ന പലലമ്മ പിരന്നിനൊടു ണക്കവാൻ ചിക്കിന്നാ
ൾ [illegible] അന്നിട്ടും ദശാനനെന്റെ ത്തുമുടിയിൽ മഴകിനൊടു മടങ്ങി
മമ വെച്ചുടൻ തിരുമ്പാദൻ പിരവൊടുറങ്ങിനാൻ അപ്പൊഴുതിലൊ
ചപലനായ ശക്രാത്മജൻ കാകാകൃതിപൂണ്ടു വന്നിനാൻ പലപൊ
ഴുതു വലശകലങ്ങൾ കൊത്തിനാൻ ഭക്ഷിച്ചു കൊള്ളുവാനെന്നുള്ള
ത്താന്തരം പതുക്കെ തെരുതെരെ കൊത്തിനിന്നൻ പാദങ്ങളാല
ങ്കു കൊണ്ടതു കൊണ്ടവൻ വപ്പശ്ശിമലശിതൈരന്നവരുതു ബന്ധങ്ങളാൽ
വാതങ്ങളൊടു കിറിനാനെന്നിക്കവിതനാകി പരമപുരുഷൻ ഉണർന്നതെന്നും
പിയെന്ന വാരമെൊലിക്കന്നചൊരക്കണ്ടു ഭരാൽ തൃണശകലമതികപിന്നാ
ലെടുത്തു ബ്രഹ്മാസ്ത്രമന്ത്രം ജപിച്ചയച്ചിതിനാൻ സഭയമവനവിലൊടി
പാഞ്ഞു നടന്നിതു സങ്കടം തീർത്തു രക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിടുവാൻ ആരുമവരിലമല
ഇന്ദ്രശിവബ്രഹ്മാദികളും ആവതില്ലെന്നചൊലവസ്ഥാന്തരെ രക്ഷി
ക്കുന്നില മലരിലമരുളൊടു വിണ്ണിതു രക്ഷിച്ചു കൊള്ളുന്നവനെന്നു പാ
ദയെ അവനെല്ലാ ശരണമിഹ നഹി നമെന്നുതെ അനന്തമൂർത്തി
ശരണം നമൊ നമൊ എന്നതിസഭയമമലതിൽ വീണു കേണിനാൻ ദയാ
പരസ്സ രഘുനാഥൻ അരം സഫികലതിലകനയ സന്തതം ചൊല്ലിനാൻ
സായകം നിഷ്ഫലമാകയില്ലെന്നതിനാൽ തവ നയനമതിലൊന്നുപൊം
നിശ്ചയം അതിനില്ല വിപൊക്കൊൾക ഹൃദയം ത്തിസഭയമന്നിവസ
മെന്ന രക്ഷിച്ചവൻ ഉപേക്ഷിച്ചതെന്നു നടെ കൃത്യം തന്ന വിഴക്ക
മൊരുപൊഴുതുമവനൊടു ചൊല്ലുന്നാൻ രാത്രിലിതെന്നടെ പാ
പമെൊകാരണം വിധിയമിതെ നക്കു വഗ്ദ്ധി വചനം കേട്ടു പിരനാം
മാരുതതനയനും ചൊല്ലിനാൻ ഭവതിപ്പെനകിയിടെ മതുപിട്ടുന്നതു
മെ ഭർത്താവറിയാക്കുകൊണ്ടു വരാഞ്ഞതും അടുത്തവതുമിക്കനിച

H. promises the speedy destruction of Lanca

തെന്നഹ്വം ലങ്കയും ശാഖാമൃഗാവലികൾ ഭസ്മമാക്കും ദൂതം വ്വസന്തവ
ചനമിതികേട്ടുകൊണ്ടു വൈദേഹിയും പാരിച്ചമൊദേന ചൊല്ലിനാൾ

[illegible]
[illegible] *Shows his real size*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *Whereupon she dismisses him*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *H. meditates on mischief*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *destroys the garden*

മന്ദിവിപുലശിംശപാവൃക്ഷമൊഴിഞ്ഞുള്ളതൊക്കത്തകർത്തവൻ കുസുമദല

[illegible]

the Raxasa discover[s]

[illegible]

ask S. (who evades)

[illegible]

& inform Rav.

[illegible]

who orders an attack by an army

[illegible]

by 5 heroes

[illegible]

ണനെ്റ തൃത്തും പഞ്ചസൈന്യവും പഞ്ചസേനാധിപന്മാർവൃക്കവന്ദിച്ചതന
ദനദശവദനനരികത്തു ചൊല്ലിനാൻ തൽബലമത്ഭുതം മൽഭയാ
ൽ ദ്രുതം പരിഭവമൊടമിതബലസഹിതമവിടെന്നു പഞ്ചസേനാ
ധിപന്മാർ മരിച്ചിതെന്നാർത്തു വനമമനികടഭവിശുട്ടമമ്മിവനുള്ള
തു ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചീടുവിൻ മഹിതബലസഹിതമതിനെഴുവ
രൊരുമിച്ചുടൻ മന്ത്രിപുത്രന്മാർ പുറപ്പെട്ടുവിൻ തദാ ദശവദനവചനത്തി by 7 mantri
ശമനബലസമന്വിതം ദണ്ഡമുസലവരശൂലചാപാദികൾ കഠിനതരമ
ലറിക്കുകരമതിലെടുത്തുടൻ കണ്ടു രണ്ടുവാരട്ടാർക്കവിന്ദുനം ഭുവന
തലമലമുദ്ഗരലളിതമതുവും വിധൃതഭൂരിശസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചൊരക്ഷ
ണം ത്രികലഹനമവരെ വിരവൊടു കൊന്നിതന്നാൻ പുച്ഛലൊലധനസ്തം
ഭതാഡനത്താലടൊക്കിച്ച സചിവതനയരെഴുവരുമതികതൈസ്സുത്യവും
കിങ്കരർ ലോകം ഗമിച്ചതു കേൾക്കയാൽ മനസി ദശമുഖനർക്കമൂർദ്ധതാപ
വും ദീനത്വം മാനവും ഖേദവും നാണവും തേടിനാൻ ത്രിനിയൊരുവനി
വനൊരു ജകിപ്പതിനില്ല മടികൾ ഞാനെൻ കണ്ടില മറ്റുഞാനാത്തും ഉവരൊ
അവരെന്തിരിട്ടുകിൽ ത്രസുരഹരരാദികൾ ഫഞ്ചമെനിക്കുമാറില്ല ജഗ
ത്തയെത്തവർ വലതൊലൊതുക വിശൊടൊറരുമതിച്ചിതിനാതെസ്രാസ്യക്രനം
നമിച്ചിതമാമകം വലതമിവക അതിയൊരു പരവശതകൈകൊണ്ടു
പാരമതുളന്നൊരുതാതനൊടാദരാൽ വിനയമൊടുതൊഴുതിളയ
മകനുരചെയ്തിതു ഭീഷ്മവും സാമിരം യൊദ്ധ്യമല്ലെട്ടുമെത്താലയലമിത
രികിലനുചിതമഖിലദ്രുതാംനുഭയവെദം ധൈര്യശൌര്യത്തൊടും
വിരം ത്രിവരനെനിമിഷമിഹ കൊണ്ടുവന്നുവെന്നക്ഷകുമാരനും by ~~Aivara~~ Axacumāra
നിശ്ചമിച്ചീടിനാൻ കവിവരനമതുപൊഴുതത്രൊരമന്മനിനാൻ കാ
നാകിതക്ഷകുമാരനെ സന്നിധൌ ശരനികരശകലിതശരീരനാക്കിനി
ത്തു ശരവൃഷ്ടിയോടുമവൻ താനതുതന്നെരംമുക്തിവിനൊട്ടു ഗഗനഭവിന്നി
നാതരന്തൃവ്യൻ മുഷ്ടിയിൽ മുദ്ഗരം കൊണ്ടെറിഞ്ഞിതന്നാൻ ശമനപുരി
പിരവിതനാകുലമനാവൃക്കിടനാൻ ശക്തനാമക്ഷകുമാരൻ മനോഹര
ൻ വിസ്മയകല്പികളിച്ചരാധിപൻ രാവണൻ വൃത്താന്തമാഹന്തകെ
ട്ടു ദുഃഖാത്തനാകി ത്രമരപരിചിതമമിതബലസഹിതാത്മജമാന്ത

ഖേദത്തോടങ്ങു ചൊല്ലീടിനാൻ പ്രിയതനയ ശൃണു വചനമിഹ തവ സ
ഹോദരൻ ശ്രേഷ്ഠനായി വാഴ്കയും പക്ഷെ കേട്ടില്ലേ മമ സുതനെ രണശിര
സി കൊന്നു കപീന്ദ്രനെന്നു മാത്രമല്ല ജ്വാലകത്തിന്നായച്ചിട്ടവൻ ബലിത
മഹാമതുലബലമൊടു പൊക്കീട്ടു വീൺ ബൽക്കതിരെഷ്ഠോദകം കിനിന്ന
ൽകീട്ടവൻ ശ്രീജനക വചനമതിനൊടു കേട്ടാകുലാൽ ശക്രജിത്തും
പറഞ്ഞീടിനാനാദരാൽ ശൃണു മനസി ജനക തവ ശോകം മഹാമ
തെ തീർത്തു കൊൾവൻ ഞാൻ പരിഭവ ലോകവെ മരണവിരഹിതനവ
നിനിക്കില്ല സംശയം മറ്റൊരു ഞാൻ ബലാലതു വരിക്കുമെങ്കിലുമവന
മരണകൃതമില്ലെന്നു കാണ്കിൽ ഞാൻ പ്രഹസ്തനെക്കൂടി ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടി
ട്ടുവൻ ഭുവനതല മഖിലമതുവിനാൽ ഭവാനികയാം നൃവരൈ ദേവാദികൾ
തന്നെ വരിക്കിൽ ബലമഥ നസലമിഹ ജയിച്ച നമ്മോടൊരു വാനരൻ
വന്നെതിർത്തീടുമൽഭുതം [illegible] വിവിധ നാനാ മായയെക്കും
ഹന്ത മശക്രോധി ഞാൻ വിളംബിതം [illegible] വിദഗ്ദ്ധനാമിവളെ
ക്കേണ്ട ഞാൻ ബൽസമീപെ വരുത്തവൻ സപരി വിപതു [illegible]
മരാകതം സമ്പദിനാശകരം വരംകിങ്കരം സന്തുഷ്ടമിഹ വസമകി
ൾ വന്ദിതം വൃഥാ സന്താപമുണ്ടാക [illegible] മാം [illegible] ജനകനോട്ടു നയതി
by Indra-jit തന്നുൾ തുഷ്ടി ക്കൊണ്ടിന്ദ്രജിത്തും പുറപ്പെട്ടു സന്നദ്ധനായി രഥകവച
വിവിധ ധനുരാദികൾ കൈക്കൊണ്ടു രാമസ്തുതം [illegible] യുധിനിനാ
ൻ ഗരുഡ [illegible] ഗഗനമുപഗമിച്ചിടിനാൻ [illegible] വൃക്ഷം മാരുതി
പിഞ്ചുവാൻ സഹമക്ഷകുമാരകൻ വന്നവരസ്ത്രം സാധ്യബലവേഗ
മിക്കതു കാണ്കയാൽ പവനസുതനിരന്നിശരമത്യകൊണ്ടൊക്കെയും തവാ
കാണ്കിത്തായ പക്ഷോസ്ത്ര വിക്രമൻ നാഥസ പക്ഷിവൃക്ഷ വിശിവതെ മട്ടുകൊ
ണ്ടെക്കുടനായൊരു ബാണം പരത്തില്ല തദാ ശ്രീതവിശിവ മഹികമര
മൊന്നു വാരമെല്ലെക്കു നിം ഹനാതെ ദനവു പണ്ടം കുലക്കിനാൻ തരുകപി
കുലതിലകനനയ കൊണ്ടാൽ നാകി സ്തും ദിനസുതനെ കൊണ്ടതും സ
ബരം ത്രരഗഭൂതര രഥ വൃമഥ ഝട്ടിപൊടിയക്കിനാൻ ക്രൂരചണ്ടനാൻ
മെഘനിനാദനം നവരമൊരു രഥമധികപിതതടനെ നിവന്ദ
ആശന്നുനലപക്ഷ്മടക്കിനാൻ ആഷിതമക്കിദശപ [illegible] നതനയശര

വാതെന്നൊരമങ്ങൾ നന്നായ്ക്കിടി കപീന്ദ്രനും ആക്കിനയൊരു കെട്ടിയവ
നിരെക്കന്ന കാണ്കയാൽ ആനന്ദഭാജ്ഞസംഭവ ബോണമെത്തിട്ടനാൻ ത്തിലജ്ഞ
നലങ്ങൾ നെബദ്ധമങ്ങളൊക്കുട നാദത്തിച്ചാഹന്ത ഞൊടിച്ചു പിടിച്ചു ഭൂതലെ-
ദശവദനസുതനാകിയ തനയനെ ബന്ധിച്ചു തൻ പിതാവിൻ മുമ്പിൽ വെച്ചു *who presents him bound to his father*
വണങ്ങിനാൻ വവനജ്ഞനമനസിയൊരു പിഢക്ഷണാകില്ലാ പണ്ടൊരുവന്മാ
ർക്കൊടുത്തവരങ്ങിനാൽ നളിനദലനെത്രനാം രാഘവൻ തിരുവടിനാമാ
മൃതം ജപിച്ചിട്ടും ജനം തരാത്ത ബല ഹൃദിമധ്യ മഥനഭക്തി വിശുദ്ധരാകിന
തോനകർമ്മകൃതബന്ധനം ക്ഷണാൽ സ്ഥിര ചിരക്ഷിതമതി വിമുച്യഹരി
പദം സ്ഥിരംപ്രാപിക്കുമില്ലൊരു സംശയം ദഢകല ജചരണയുഗ
മകതളിരിൽ വെച്ചൊരു രാമദൂതന്ന ബന്ധം ഭവിച്ചിട്ടുമൊ മരണ
ജനിമയുക്തന്ന ബന്ധിപ്പാതൊൾ മറ്റുള്ള ബന്ധനം കൊണ്ടെന്തു സങ്ക
ടം കപടമങ്ങൾ കരികരചരണ വിവശബദ്ധം കാട്ടിക്കൊടുത്തു കൊട്ടിത്തി
രനന്തരം പലതരമതികുത്തുകമൊടു നിശിചരരണ്ടൻ പാശബന്ധ
ന ബന്ധിച്ചു കാരണം ബലമില്ല മമ രണിഷകെട്ടിക്കിടന്നൊരു ബ്ര
ഹ്മാസ്ത്ര ബന്ധനം വെടിഞ്ഞിട്ടിതപ്പോഴെ പ്രമദവനകതളിരിലെ ലക്ഷ്മി
നാകിലും ബന്ധനങ്ങളുള്ള ഭാവം കളഞ്ഞവൻ നിശിചരരെ തൃണങ്ങ
ളൊക്കെ പൊകും പിന്നെ നിശ്ചലനാകിക്കിടന്നാൻ കൗതുകത്തൊടവൻ
ത്തിലജ്ഞനെ നിശിചരകുലാധിപൻ മുമ്പിൽ വെച്ചാദിതെയാധിപാരാതി
ചൊല്ലീടിനാൻ ത്ത്രിമതങ്ങളിലവരതെരണ ശിരസികൊണ്ടവ *I's words*
നാശ്രു വിരിഞ്ചാസ്ത്ര ബന്ധനാക്കീടിനാൻ ജനകനെ മനസി സചിവന്മാ
രുമാക്കിനിച്ചെതമ്മ വിചാരിച്ചു കാര്യം വിധിയതാം സ്വ വഗകുലവരനി
കസാമന്തു നല്ലിവൻ ബുദ്ധിവൃത്തിനെപ്പോലൊരന്തകൻ കിങ്ക
രനയവചനമിങ്ങിനെ കേട്ടു ദശാനനൻ നിൽക്കും പ്രഹസ്തനൊടോതിനൻ
ചൊല്ലീടിനാൻ ഇവനിവിടെ വരുവതിന്നു കാരണമെന്തെന്നുവെന്നു *R. orders Prahasta to examine*
നിനെന്തുവരുന്നതെന്നുകള്ളും ഉപവനവുമങ്ങു ശരമ്മ കാക്കുന്നവ
രെയും ഉയർന്നൊരു മറ്റുള്ള നങ്ങളെ മരയും ബന്ധിച്ചു പ്രബലമൊടു
നിശകളെ പൊടിച്ചതും ഇവയൊടാരുടെ ദൂതനിന്നുള്ളതും ഇവനൊ
ടിനി വിരവിനൊടു ചോദിക്ക നീയെന്നു രാവണൻ ചൊന്നതനേരം

Prah. asks [illegible]

H. answers historically [illegible]

ചൽ ദൃശ്യവസ്തുതെ നിഗ്രഹിച്ചെനവാം ദശനിയുതശതവയസിങ്കിങ്കലെ
ന്നാകിലും ദെവികൾക്കെററം പ്രിയം ദെഹമെന്നൊസ്സ് നി_തവതനത്താകരശുദ്ധി
തപിയിവിശിഖവാതെനത്തെത്താൻ ബന്ധനായെക്കൊണ്ടു കാൽക്ഷണം കമലഭവ
സുവസ്വരവരപ്രസാദെന മെകായതിനെന്തുമെ പിഡയുണ്ടാക്കുരാ_പരിഭവവു advices
മൊരുപൊഴുതുമരണവുമകപ്പെടാ_ബന്ധഭാവം വെനപ്പിനിടെ തെന്നത്താ
ൻ_തന്റെ നമിത്ത പൊഴുതിലൊരുകാരണമുണ്ടുകെൾ_ശുദ്ധവിതനുവവത്തു
മുദ്രക്കനാകിനകത്തിലിരിപ്പുകുന്ന വക്കെററ മുളളവനായൊക്കെ
നിക്കെണം സ്വയം ജനം_തത്ത ജഗത്തികന്ദുതകന്ദണാത്മനാം ധർമ്മമെന്നാ
ത്മാവദെശമല്ലാകിയാം മൊക്ഷദം_മനസികളുത്ഭവന(നയന)ത്തിലെ
ഭവാൻ മഗനാകിടൊല്ല മൊഹം മഹാം സ്വയെന്തു_ജമനനദശവദന
രാക്ഷസസ്വദവിയെ ദെവ്യൂഗതിയെസ്സമാക്കിച്ചിട്ടുകൊന്നി_തത്തജനനമര
ണ ഭയനാശനിന്നിങ്ങയം_അദ്ധ്യാത്മകളുത്ത സംസാരകാരണി_ത്തമൃതല
നവിവക്ഷപരമാത്മ ബൊധെയാപിതം തത്തു ത്തമസ്വയൊൽബ്ബുത തെന്നല്ലാ
ഭവാൻ_കുളകുതവവൃദ്ധിസവദ്ധിത സ്വബൊധെന നികാമകൊപദ്വെഷ
ലൊഭമൊഹാദികൾ_കമലഭവസുത തനയനന്ദനനാകയാൽകാമ്യര lectures
ഭാവം വരിഗ്രഹിയാക്കുനിദ്രനജസ്വരമനജവഗള ഗദ്ഗജദഭെദെനദെ
ഹാത്മസ്വദവിയെ സ്സന്ത്യജിച്ചിട്ടു നിത്യത്തിഗുണവരവശതയാൽബന്ധനാ
സ്സുതും പ്രാണദെഹങ്ങളാത്മാവല്ലനികളെ്റാ_ണ്ണമൃതമയജനമലനദ്വയ
നവ്യയൻ ജനനദുഃഖനെകൻ പരൻ കെവലൻ_നിരുവനാമലെക്കന
ഘ്യക്തൻ നിരാകുലൻ ശുദ്ധൻ നിഷ്കളൻ നിർമ്മൻ നിർമ്മലൻ_നിയമവരനി
ലയനനന്തനാദ്യൻ വിഭു_നിത്യൻ നിരാകാരനാത്മാ പരബ്രഹ്മൻ_വിധി
ഹരിഹരാദികൾക്കും നിരിയാതവൻ_വെദാന്തവെദ്യന വെദ്യനങ്ങാനി
നാം_സകലജഗത്രയനികമായാമയം വിഭെദാ_സക്തിമയം സത്യബൊധൻ
സനാതനൻ_ജഡമഖിലജഗദ്ദമനിത്യമനികനി_ജ്ഞരാമരണ വിഷയ
ദുഃഖാനുവിതം_അറിവതിന്നു വതിപരമവശ്യതാഷമനിമായകളുതാത്മാനമാ
ത്മനാകണ്ടുതെളികനി_പരലഗതിവരുത്തിന വരമൊരുപദെശവുംവാ
ത്തു കെട്ടിട്ടു മൊഴി തരുന്നു ഞാൻ_തന വരതമകത്തിലിരിതഹരി
ദക്തികൊണ്ടാത്മവിശുദ്ധിവരുമെന്നനിങ്ങയം_അകലകുലമലമകല്മ

194

ഭുവനവിശദമായാഴുതബദ്ധാനകൃതികൾക്കും ഭൂഷം വിമലതരമനസി ഭഗ
വത്സപാദിങ്ങനെ വിശ്വാസകൈവല്യാനന്ദഭക്തിയാൽ രജനിചരവര
ദഹനമന്ത്രാക്ഷരദ്വയം രാമരാമേതി സ്മൃതി(ദൈവ)പികൾക്കും രജനിസവനനിജവൃ
ദ്ധിവിന്യായങ്ങളും ശ്രീരാമപാദഭക്ത്യാനന്ദകളിലേറക്കും അതിവ്യയെന്നു
കരുതിയിലൊരുവ്യർത്ഥമായവരെങ്കിൽ (നെക്കിത്തൊ) ആഹന്ത ചെയ്യുന്നതാകയാലദ്ധ
നിർദ്ദ്വന്ദ്വഭവഭയാവഹം ഭക്തലോകപ്രിയം ഭാനുകോടിപ്രഭം വിഷ്ണുപാ
ദാംബുജം മധുമഥനചരണസരസിരുഹയുഗളമുള്ളിൽ നിനച്ചും ക
ളഞ്ഞു ഭജിച്ചുകൊണ്ടിടെടോ കരുണാനിധി (മനവി) കൈവെടുക്കുന്നവൈ
കുണ്ഠലോകം ഗമിപ്പാൻ വഴിനിനക്കിനി പരധനകളത്രമോഹമെന്നിയേ
വൃഥാ വാവമർച്ചിക്കിൽ പൊട്ടി വീണിടൊല്ല നളിനദളനയനമഖി
ലേശ്വരൻ മാധവൻ നാരായണൻ ശരണാഗതവത്സലം പരമപുരുഷം
പരമാത്മാനമദ്വയം ഭക്തിവിശ്വാസേന സേവിക്ക സന്തതം ശരണമിനി
ചരണകമലെ വരിച്ചീടെടോ ശത്രുഭാവത്തെ ത്യജിച്ചു സന്തുഷ്ടനാകി
കല്പഷമനവധി ത്യജിച്ചു ചെല്ലിനെന്നാകിലും കാരുണ്യമിവണ്ണമില്ലമറ്റാ
ർക്കുമെ രഘുപതിനെ മനസി കരുതുകിലവനദ്ദതലെ രണ്ടാമുത്തരങ്ങളാകകി
ല്ലൊളം സഭെ സനകമുഖമുനികൾ വചനങ്ങളിതൊക്കെടൊ സത്യം
R's rage മയൊക്കം വിരിഞ്ചാദി സം(മത)ം അമൃതസമവചനമിതിവവനതന
യൊരിതം ആത്മാനുജൻ ചൊന്നതു കേട്ടു ദശാനനൻ നയനമിവ
മധകനൽ ഛിതനുമ(ദവ)ടൻ നന്നായ്ക്കിളിയ്യ കോപിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ
തിലസദൃശമിവനെ ഞാൻ വെട്ടി നുറുക്കുവിൻ ഛിന്നമിതകമിതി
മറ്റാർക്കുമെ മമ കടപ്രവിപദാപാടൊഷ്മിതുന്നമാം മറ്റൊരുത്ത
ൻ കണ്ടിങ്ങനെ ചൊല്ലുമൊ ഭയമെന്തൊരു വിനയമിവനക്കാണാ
തില്ല പാപിയായൊരു ദുഷ്ടം ആശ്രിതവൻ കമലദളമകധ്യമമരാമനെ
(നെന്നു) ന്നിലിപ്പോൽ കാനനവാസിയപ്പനിവനെന്നാനെടൊ അവരെയുമന
ന്തരം ജാനകിതന്നെയും ആത്മദുഷ്ടനാം നിന്നെയും കൊല്ലുവൻ ദശ
വദനവചനമിതി കെട്ടു കോപം പൂണ്ടു ദന്തം കടിച്ചു കവിരുന്നു ചൊല്ലിനാ
H's defiance ൻ നിനക്കവമനസി വരുന്നതെന്തെങ്കിലും നന്നി നിന്നൊടു നെരൊരു
ത്തരാകി രണ്ടിന്നുചരകുലപതി കൂടാതിരുന്നതിൽ ആരാരു രാവണ

ജ്ജാരൊരുമിച്ചെറ്റമൊപ്പം സകലമിത്രമമച്ചെറുപിരൽക്കപൊരാഷി
ന്നെന്നിമെന്നു ചെയ്യുന്നതെന്നൊടു കശ്യലാ വചനസ്സ്തവചനമിതികെ
ട്ടു ദശാസ്യനും പാപസ്വഭാവമൊടൊടുച്ചൊല്ലിനാൻ ഇവിടെ കപിശ
(വരരെ) രെവരൊരുവനാകുയാവാൻ (കപി) കപിയെ ഇനികളിന്നെ കൊല്ലുവാൻ (വ) വെല്ലു — R. will have him killed
വൊർ അന്നു പൊഴുതിലൊരു വചനമൊടടുത്തിനാൻ അപ്പൊൾ വിഭീ
ഷണൻ മെല്ലവെ ചൊല്ലിനാൻ അന്നു ദൂതനെ കൊല്ലുക നീതമല്ല — Vibhīshana spared
നാട്ടുന്നൃപന്മാർക്കു ചൊല്ലിട്ടില്ലിവനെ വയമിവിടെ വിരവൊടു
തകൊന്നിതിനാലെന്തിനെ യശസ്സില്ല രാഘവൻ അന്നിവന്ന നവിവനെ
നടയാക്കുമുങ്ങക്കിന്നാം അങ്ങയതിന്നെമതെല്ലാം നൃപൊചിതം ഇതി സദസി
ദശവദന സഹിച്ചു വചനെ നന്നാൻ എങ്കിലതിന്നെ ചെയ്യുന്ന ചൊല്ലി
നാൻ വദനമതികരചരണമല്ലതെ പുച്ഛം വാനരന്മാർക്കു വാലല്ലൊ ഭൂ
ഷണമായതും പയമതിന ചുടുകവസനെന്നുപാൽ സ്വെമ്പിച്ചു വഹ്നിക്കെളുത്ത
ന്നുതലെല്ലാടവും നാങ്ങിചരപതി വൃദ്ധരെടുത്ത വാദ്യം കൊട്ടിരാത്രി — he is to have his tail burnt
യിൽ വന്നൊരു കള്ളനെന്നിങ്ങനെ വിളിപ്പിച്ചു വലനമിഹ കെട്ടുകമാ
രുച്ചത്തിൽ നിലാവിളിച്ചു പറഞ്ഞു നടന്നിട്ടിൻ കുലഹതകന്നു വന്നിതകെ
ന്നു നെന്നതൻ കൂട്ടത്തിൽ നിന്നിട്ടും കപികുലം തിലരസഘൃതാ
ദി സംസിക്തവസ്ത്രങ്ങളാൽ തീവ്രം തെരുതെരെച്ചുറ്റും ദശാനനർ ജ്വ
ലിതദഹനചലതരമവിടെ മന്നിതിനാനുത്തായതസ്ഥൂലമാകിയ ജ്വാൽതരാ
വസനഗണമവിലവുമൊട്ടകത്തിചമഞ്ഞു വാലമതി വശെഷിച്ചില്ല പിന്നെ
ഷം തിലതിലയനത്തിഹിതപട്ടാംബരങ്ങളും നിറഞ്ഞങ്ങു കൊണ്ടന്നു ചു
റ്റിനാർ ആക മുകടനൊടുത്തിപാൽ ശെഷിച്ചു കണ്ടു വന്നു മിന്നും ചെ
ന്നകൊണ്ടു വന്നിതിനാർ തിലഘൃതസ്സൂതസ്സഹ സംസിക്തവസ്ത്രങ്ങളാൽ
ദിവ്യപട്ടാംശുകജാലവും ചുറ്റിനാർ നികത്തിവെച്ചിതു വസനങ്ങളി
ല്ലിനിയിന്നു ഹിവെല്ലാമൊട്ടകത്തെശെഷവും ആലമലമിതമലത്തി
ലവനെങ്കും ദിവ്യനിതാൽ തെന്നി വിനാശത്തിന്നാൽ ഷിഷ്ടത്ത
ലമിവസനമിതിന്നനലമിതിസ്വാപിയ്മെ (ലയിക്കാശു) മലയെ കൊള്ളുവിൻ വെ
കുന്തെത്തമെപ്പനവനമഴ പൊഴുതിനിതൊരുത്തിനാർ പുച്ഛാഗ്ര
ഭാഗെ പുരന്ദരാരാതികൾ ബലസഹിതമബലമിവരങ്ങു വണ്ണാം കൊണ്ടു-

സഖേ ദ്രുതതരം ധൃഷ്ടാ കപി പരം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ബലമൊടവനതി [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

burns the town [illegible]

[illegible] പ്രാസാദങ്ങൾ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

except Vibhishana's house [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

The women lament & accuse Ravan. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

കിലനശിതമതിമദൈനലെ ക്ഷീടാക്ഷിൻ ഭൂതരു മതിനെൻ ഫലമിതു കിഞ്ചി
ഷം മനങ്ങ തരുണിയെയൊരു മഹാപാപി കാമിച്ചു മറ്റുള്ളവക്ക മാപത്തായി
തിന്നുന്നു സൂക്ത തദ്ദുരിതങ്ങളും കാമകാമ്യഹം സൂക്ഷിച്ചു ചെയ്തുകൊള്ളണം
ശൈധ്യജ്ഞനം മദന ശരപർവ്വശതയൊട്ടു ചലവലനാകിവൻ മാഹാത്മ്യമുള്ളപ
തിപ്രതമാരെയും കര സബലമൊടനതിനങ്ങളെ പിടിച്ചു തികാമിച്ചു ഭംഗ
ം വരുത്തിനാൻ അവർ മനമിലരുചിനതൈ ബല പോമകൊപാപകർമ്മത്താങ്ങളെ
പിടിച്ചെടുത്ത കേവലം നിശിചരികൾ സുരവിധയൊരൊന്നവറക്കുംനിൽ
ക്കും നിലയിലെ വെള്ളമല്ലിക്കും ശരണമിഹിക്കീന്നിവലവഴിക്കുമുടനൊ
ടിച്ചും ശാഖികൾ വെള്ളമൂറിങ്ങുടൻ വീഴ്കയും രക്ഷകലവനൊടു ത്തമൈമാ
Lank 700 yoj
ഷമരൊമ്മാളുടെ മെഴുകു തൊട്ടങ്ങനെയും ക്ഷണാൽ സരസബഹുവിഭവയുത
ഭോജനം നൽകിനാൻ സ്വസ്ഥനാക്കിയ പാപകൾ ദൈവനശിച്ചുതര H. unhurt by the fire
ളൊടകിലമനയനമൃതനിധി തന്നിലെലം ഋലവൃന്ദത്തിപ്പൊഴി
ച്ചിടിനാൻ വവനങ്ങ നദഹന നമിച്ചുട്ടിലെപ്പതമൈ പാവകനിസ്തുസ
ഷികാക കാരണം വന്നിരതയാക്കിയാജ്ഞനക്കിദേവിയാൽ പ്രാർത്ഥിത
നാകയാലും കരുണൊ വശാൽ നവനിതന്ന കുളുക്ക പാരൈവെഭവമത്ഭുതം ന്നു
നശിതനുള്ളത് യാഴുത വഹ്നിയും രജ്ഞനിചരകലമിഷിനപ്പാവകനാകയാ
മനാമസ്തുതി കൊണ്ടു മഹാജ്ഞനം തനയ ധനദാരമൊഹാത്മനെന്നാകിലും
താപമകയാനലനെ കടന്നിട്ടുന്നു തദ്ദിമത്ക്കാരിയാക്കുള്ള തൃന്നസന്താവം
പ്രക്രതൻതലെ ദധിഷ്ഠിതുമൊ ദപതികകിമനജ്ഞനനം ഭവിസന്തിവ
ക്കജ്ഞലൊചനനെ ദക്ഷിച്ചിട്ടു പിൻ ഭവനപതി ഭജഗവതി ശയനദജ്ഞ
നം ഭവിദ്രതയെ ദേവാത്മ സംഭ്രതനാപാപ്വിം ഭൂ ദനക വിക്രലവ രതമവനി bids fare well to S.
തനയാപദം താണുതൊഴുതു നമസ്കരിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ ന്നഹിമിനിക്കുമുഴറി
നടകൊള്ളുവെന്നങ്ങനെ കൊണ്ടുപോവുള്ള ഗതിരാമിരാമാന്തികം ക്ഷേപ
ന്നമവരജ്ഞനമങ്ങ ജ്ഞനമാക്കിമതം ഗമിച്ചിട്ടു മനനതൈസനാസമം
മനസി തപൈചെലുത്ത പക്ഷി തൈപമൃണൊ കൊണ്ടുമൽ ദരം കാത്തുമെനി
ജനകാത്മജ തന്നെ തൊഴുതമിതപിനയമിനി ചൊന്നവൻ തന്നൊട്ടു കൂട്ടവൃ who
ൽകൊണ്ടു പറഞ്ഞുന്നിതയും മമനമണലമിതമരചെന്ത താനെന്നങ്ങുമാ
നസിതൈപമകമ്മിഉമാമകം കഥമിനിക്കുമഹിമിഹിവസാമിയൊക്കെനമൽ

കാന്തവൃത്താന്തശ്രവണസൌഖ്യം വിനാ ദുഃഖ നകന്നവ [illegible]

others climb to carry him over

കെട്ടവൻ ഇതാനകം പുനൊഴുത ചൊല്ലീടിനാൻ കണ്ഠ കണ്ഠ [illegible] വിരഹ

(വി) മൂലമതിനടന്നുമന്നു [illegible] വക്ഷണനെന്നാൻ കൊണ്ടുപൊകിതവര

മണസമിധ [illegible] കൊണ്ടിരിച്ചുതാവമരശേഷമദ്ദൈവതിന്നിട്ടവൻ

പവനസുതവചനമിതികെട്ടവൈദെഹിയും പരമപ്രസാദിച്ചുവാഞ്ചയൊ

ല്ലീടിനാൾ അഞ്ജനതവക [illegible] വിശ്വാസ [illegible]

[illegible]

but she prefers to wait for R

[illegible]

He jumps over

[illegible]

takes his news

[illegible]

ക്ഷുധിതപരിപീഡിതന്മാരായ കപികളും. ക്ഷുധിനാശാൽ മാത്രം പറഞ്ഞിട്ടു
നാൻ ഫലനികര സഹിതമിഹ മധുരമധുപൂരവും ഭക്ഷിച്ചു ദാഹവും തീർത്തു നാ
മൊക്കവെ തരണിസുതസവിധമുപഗമ്യ വൃത്താന്തങ്ങൾ താമസം കൈവിട്ടുണ
ർത്തിക്ക സാദരം. അതിനനുവദിച്ചു അംഗദനെ നായകവൃന്ദങ്ങളുമൊട നടകി
ച്ചൊരനന്തരം അത്തിനവനമവരൊട്ടടനാൾക്കയ ചെയ്കയാലെശു മധുവനം
പുക്കിതെല്ലാവരും പിന്നെച്ചൊടക്കി മധുരമധുപാനവും ചെയ്തുവർ പക്വഫ
ലങ്ങൾ ഭക്ഷിക്കും ദശാന്തരെ ദധിമുഖനതിശമത്തിൽ പാലനം ചെയ്ത ദാന
മാനെന സുഗ്രീവശാസനാൽ ദധിവദനവചന ബലമൊടുത്തകാക്കുന്ന
ഞ്ഞയന്മാരൊത്തു തടുക്കയാൽ പവനസുതമുഖകപികൾ മുഷ്ടിപ്രഹാരങ്ങളാ
ലവർ ഭയപ്പെട്ടു പെരുമതിഭ്രമം പരിതമഥ ദധിമുഖനുമാശു സുഗ്രീവനെ ചെന്നു
മാലൊക്കു വൃത്താന്തങ്ങൾ ചൊല്ലിനാൻ തവ മധുവനത്തിന്നു ഭംഗം വരുത്തിനാർ
താരേയനാദികളായ കപിസേനകൾ സ്വൈരമൂത്ത പകരുന്നയാവരെ വാവിടച്ചു
സുഷ്ടമായി വൈത്യനവാരണെന്നഹം പലമഥന സുതനെയന്നാദികളൊക്ക
വെവനുമൽ ഭൃത്യജനത്തെയും വെന്നടൻ മധുവനവുമിത പൊഴുതഴിച്ചി
തെന്നിങ്ങനെ മുഖ്യൽ വാക്യമാകർണ്ണ്യ സുഗ്രീവനും നിജമനസി മുഹുരപി വളർന്ന
സന്തോഷേണ ലക്ഷ്മണൻ രാമൻ ഇവരോടു ചൊല്ലിനാൻ പവനതനയാദികൾ
കാര്യവും സാധിച്ചു വാരമതെങ്ങും വരുന്നിതിങ്ങിക്കും മധുവനമതെല്ലാമെ
നാക്കിലെന്നെ ബഹുമാനിയാതെ ചെന്നു കാണുകില്ലാരുമെ അവരെ വിരവൊടു
വരുവതിനൊടു ചൊല്ലുകെന്നാൻ അതിവെഗത്തിൽ വെണ്ണാൻ ഹാ ദധിവൻ അവ
നുമ്മതകെട്ടു ഹരി ചെന്നു ചൊല്ലിനാൻ അഞ്ജനാപുത്രാദികളൊടു സാദരം
അതിലനെയും ഹദ്യം പവനാദികൾ അഞ്ജനാ സുഗ്രീവഭാഷിതം കെ
ട്ടകൊണ്ടു ആരവമൊടു പൊഴുതു വാക്കു സന്തോഷേണ പുക്കു വെഗം
നടന്നാശു ചെന്നിരുന്നാർ പുകൾപെറ്റ പുരുഷ രാമനെ കൂപ്പി
പുരുഷൻ പുരുഷോത്തമൻ വരൻ പരമ പനഷ മരുവ മഖിലജഗ
ദീശ്വരൻ പുഷ്കരനെത്രൻ പുരന്ദരസൊദരൻ ഭുജഗപതിശയനനമല
ൻ ജഗൽപ്രീതി കൃഷ്ണൻ പുരുഷോത്തമസൊദരൻ മാധവൻ ഭുജഗരിപുവ
ഹനവാഹനൻ കെശവൻ പുഷ്കരപുത്രി രമണൻ ഭുജഗകുലഭൂഷ
ണാരാധിതൻ ശ്രീധരൻ പുഷ്കരസംഭവ പൂജിതൻ നിത്യൻ ഭുവന

[margin notes:] the monkeys break into the King's garden
who augurs well of the circumstance (when informed)
& has them brought before him

പതിമൂവപതി സദാം പതിമൽപ്പതി പൂഷ്കരം പോം ധവ വൃത്തിയ സഖിന്

ധജനവൃതി സ്ഥിതൻ പൂർവ്വ ദേവാരാതി പുഷ്കരം പോം ധവ വംശ സമൽ

ഭവൻ ഭൂജബലസ്തീതാം ഭരൻ പുണ്യജ്ഞനാംതകൻ ഭുവനിനന്ദനൻ ഭൂ

മിജാവല്ലഭൻ ഭുവനതല വാലകൻ ഭൂതപെമ്പാത്മകൻ ഭൂരിഭൂതിപ്രദൻ

പുണ്യാജനാശിതൻ ഭൂജഭവകലാധിപൻ പണ്ഡരീകാനനൻ പുഷ്പബാ

ണോപമൻ ഭൂരികാരുണ്യവാൻ ദിവസകരവൃത്തനം സെനമിത്രം മുദാ

ദൃഷ്ടപൂർവ്വം ഭജിച്ചിതൈക സന്തതം വിപിനഭൂവിന്യപതരമിതിക്കന്നതും

They worship R — കണ്ടുവിണ്ണുവണങ്ങിനാൻ വാക്യ പത്രികൾ പുനരഥ ഹരിപ്രവരൻ തന്നെ

H. relates — യും വന്നിച്ചു പുണ്യമൊദം പറഞ്ഞാനങ്ങൾ നാമങ്ങൾ കപിതൊട്ടു കണ്ടനവം

ദേവിയെ തേടാൻ കാഞ്ചുരെന്നാലയെ സങ്കടമെന്നിയെ കുശലവുമുടൻ

വിചാരിച്ചു രാവകം ക്കടസുമിത്രാത്മനകനം സാദരം ശിഖില നരഷക

രമൊടശൊകവനികക്കിൽ ധിംശപാകുതലദെശെ വസിച്ചിടനം തന്ന

നശനമൊടങ്ങു കൃശശരീരയായമ്പ ഹമാശരനാമിവരിവൃതയാച്ചിലാ

ണ്ടഴൽ വെന്തുമിമൂകിബഹു ബാഷ്പവും വാർത്തു വാർത്തു ശ്രീരാം സദാരാമരാ

മെതി മന്ത്രവും ജപിച്ചു ഫിച്ചുജപിച്ചു വിലാപിച്ചു മുഖം ഹിമെവന്ന

നേരത്തു രാവണൻ അതികൃശ ശരീരനായി വൃക്ഷശാഖാന്തരെ തന്നന

മുടിക്കൊണ്ടു തന്നെ നന്ദകുലം തവചരിതമെല്ലാം സമമവിലമതിക്കിലഥ

തമ്പിയൊട്ടുകൊണ്ടു അവിടെ തന്നൊട്ടും ചെറുതുടങ്ങു ഭവി രവിതമാർഗ്ഗമാം

വിധെയനായെന്നു ദശാനനൻ കൊണ്ടുപോയതും സവിനയം തന്നൊട്ടു

ബന്ധുതി സഖ്യമുണ്ടാക്കതും സങ്കടനാശങ്ങൾ തന്നെ വധിച്ചതും കപിക്കുറി

ത്തരാമനതെപ്പൊഴുണ്ടാത്തും കവിഞ്ഞൊൽ കിരണമമയം കപികൾ ഗത്താക്കി

ദിനാൽ ത്തവാമവർത്തിലൊരു വനിഷിടെഞ്ഞു വന്നിടെന്നെ നന്ദവം ചാടി

കടന്നിതി(ബി)ങ്കുതം രവിതനയ സഖിവനഹിമഉഗ്ര ഗന്ധനൻ രാമദാസ

ൻ വായുജാതനെന്ന നാമവും ഭവതിയെ കുശിവി ബന്ധുക്കൾ കണ്ടു കൊണ്ടെനവിം

ദുഗ്ധം ലഭിനാന്ത ദുഗ്ധം കൃതാത്മാ സൂര്യ ഹം ഫലിതമവിലം മമാദ്ര പ്രസാദം

ദശം പത്മജാലൊകനം വാവവ് വിനാശനം മമവചനമിന്നിവിലമാ

കണ്ണി ജാനകി മനമനം വിചാരിച്ചു മാനസെ ത്രവണ കൃശ ഗൃഹാമൃതം തത

വാ മുദ്രാവിതം ശ്രീമതാമഗ്രെ സരന്റവൻ കിങ്കരം മമനയന കുശഗളമായത

പൃച്ഛവാൻ മാനവൻ / വിപ്രപ്രസാദമെന്നു ദൈവവചനമിതിമിഥില
ന്നയോടിതം കേട്ടു ഞാൻ വാനരാകാരേണ സൂക്ഷ്മശരീരനായി വിനയ
മൊടു തൊഴുതെ കൽ ഫീണവണങ്ങിനെൻ വിസ്മയത്തോടു ചൊദിച്ചി
ളു ദേവിയും അറിവതിന്നു പറക നീ യാർ വന്നതെന്നാദ്യാദി വൃത്താന്തം
വിചാരിച്ചനന്തരം കഥിതമഖിലമുകാദിവൃത്താന്തങ്ങൾ കണ്ടു
കളിക്കും വിശ്വസിച്ചിട്ടനാൾ ആ പൊഴുതിലെ കത്തിലെഴുൽക്കുളവ
ത്തിന്നു ഞാൻ അംഗുലീയം കൊടുത്തിട്ടെന്നാദരാൽ കരതലത്തിലതി
നെ വിരപൊട്ടു ത്തേടകണ്ണുനീർകൊണ്ടു കഴുകി ക്ലേശത്തോവൾ ശിരസി
ചേർത്തു ഉപഭുവിമുലത്തടങ്ങൾക്കും ശിരസ്സുമണ്ണു വിലാപിച്ചതെററവും -
പവനസുത കഥയ മമ ദുഃഖമെല്ലാം ഭവാൻ വന്നാം ക്ഷണത്തോടു നീക്കണ്ടു
തെല്ലാ വിദേരാഭി ശിഖരികളും നദിനദമുഖവും പിക്കുന്നതു നിയങ്ങളെ
ചെന്നു ചെയ്ക്കു ചൊല്ലിട്ടനാൾ തവ വചനത്തെ ഏലമകിവൊട്ടുണ്ടി
ച്ചു ഞാൻ തന്നിയൊട്ടും കപിസേനയൊട്ടും ഉത്തം വയമവനിപത്തിയെവി
രമൊടുകൂടിക്കൊണ്ടു വന്നു ദശാസ്യകുലവും മുടിച്ചുടൻ സത്വരമോട
യൊദ്ധ്യാപുരിക്കാശു കൊണ്ടുപോം നിന്നെയും സന്താപമുൾക്കൊള്ളാക
തെന്നുള്ളൊരു ദശരഥസുതന വിശ്വാസമാക്കി ദേവിയെ മെല്ലെ ചൊല്ലി
ഞാനം ഉണ്മാദരാൽ പുനരെന്നൊടടയാളവാക്കും പറഞ്ഞിട്ടു ചൂഡാമണി
പുരുഷനു വിശ്വാസത്തിനു ഇതു അരമവനിസുതയൊടനന്തരഞ്ഞെന്നൊ
ന്നു ചൂഡാരത്നമാദരാൽ നൽകിനാൾ കമലമുഖി കനിവിനൊ
ടു ചിത്രകൂടാചലേ കാനനമാസ്സിക്കുന്നാളൊരു ദിനം കഠിനതര
വരനകരത്തെന വിഹിച്ചൊരു കാകവൃത്താന്തവും ചൊൽക്കെന്നു ചൊ
ല്ലിനാൾ തദനു വലതരമിവ പറഞ്ഞും കരഞ്ഞും മുൾത്താപകലന്മന
വും ദശാനനന്റെ ബഹുവിധവചൊവിദ്രൊപന ദുഃഖവതിത്തിംബോധ
ിയെയുമാശ്വസിപ്പിച്ചു ഞാൻ വിടെകൊണ്ടു നഴകെചട്ടു വഴങ്ങിച്ചുപൊ
ന്നതവെഗെന പിന്നമറെറാന്നു ചെയ്തേനഹം അഖിലനിശിചരവൃക്ഷ
ത്തിസ്സൂദം ആരാമത്തൊക്കെ തകർത്തു ഞാൻ തടൽകരത്തിനി
രവിനോടു വന്ന/നിശാചരവാവികളെ കുലചെയ്തൊരു സംഖ്യകം -
ദശവദന സുതനെ മൃഡരക്ഷ/ കുമാരനെ ദണ്ഡ/ധരാലയത്തിന്നയ

202 +ലഘുതരമശോകം ദഹിപ്പിച്ചു ബത ലങ്കാപുരം പിന്നെയും കാവലിനായ് പദം
വിഗതഭയമുടനെ കൊണ്ടുവന്നങ്ങുവന്ദിച്ചേനിന്നു വിജ്ഞാപിച്ചു സർവ്വവും ചാരത്തുനിന്ന്-

ത്തീർത്തിരുന്നേൻ അഥ ദശമുഖാത്മജൻ ബ്രഹ്മാസ്ത്രബന്ധനായാശരാധിപ-

നെക്കണ്ടു പറഞ്ഞു ഞാൻ +വചനങ്ങൾ കമലമുഖി നിന്നുടെ വൃത്താന്തം ചൊന്നതും

Al thanks യാത്ര ചെയ്തിതോ പാലിമൊഴി പാലിമാം ഇതി വചനമുള്ള വചനമാമതു കേട്ടുള്ളി-

ലിരാകാന്തനും പ്രീതിപൂണ്ടിതന്നൻ സുരജനം ദൃഷ്ടം കാർഷ്ണം കൃതം തവ

as also Sugr. സുഗ്രീവനും പ്രസാദിച്ചിതു കേവലം സദയമുപകാരമിതുചെയ്തിനാദരാൽ

സർവ്വസ്വവും മമ തന്നീടിനേൻ ഞാൻ പ്രണയമനസാ ഭവാൻ കൃതമായതിൻ

പ്രത്യുപകാരം ജഗത്തിങ്കലില്ലെടോ പുനരപി രമാപതി മാരുതിപുത്രനെ പൂ-

ണ്ടു മോദം പുണർന്നീടിനാൻ പിന്നെയും ഉരസി മുഹുരപി മുഹുരണച്ചു പുൽകിടി-

നാൻ രാഘവൻ മാരുതപുത്ര ഭാഗ്യോദയം ഭുവനതലമതിങ്കലൊരുവരിങ്ങി-

നെ കിട്ടുവോർ പൂർണ്ണപുണ്യഫലസഞ്ചയമുണ്ടായതെടോ പരമശിവനിങ്ങി-

നെ കല്യാണിവൻ തന്നുടെ പാവനമായ കഥയരുൾ ചെയ്തിതു ഭഗവതി ഭവാനി

പരമേശ്വരി കേട്ടു ഭക്തിപരവശയായ്ചമഞ്ഞീടിനാൾ കിളിമകളും ഇതിരസ

മിങ്ങിനെ ചൊന്നതു കേട്ടു മഹാലോകരാമന്തരിതയെന്നമെ (ശ്രീ) ഇത്യദ്ധ്യാത്മ

രാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ സുന്ദരകാണ്ഡം സമാപ്തം (ശ്രീ:) ഹരി:

VI നാരായണ ഹരേ നാരായണ ഹരേ നാരായണ ഹരേ നാരായണ ഹരേ

നാരായണ രാമ നാരായണ രാമ നാരായണ രാമ നാരായണ ഹരേ രാമ

രാമ രമണ ത്രിലോകീപതേ രാമ സീതാപതേ രാമ ദശരഥ പ്രഭോ രാമ ലോകാ-

ഭിരാമ പ്രണവാത്മക നാരായണാത്മാരാമ ഭഗവതേ രാമകഥാമൃതപാന

പൂർണ്ണാനന്ദ സാരസക്തികൾ സാമ്യമില്ലാത്ത മേ ശാരികപ്പൈതലേ

ചൊല്ലു ചൊല്ലെന്നിയും ചാരു രാമായണം സുലഭമനോഹരം ഇതുമാക

ഞ്ഞ് കിളിമകൾ ചൊല്ലിനാൾ ഇത്തിരുമുഖം കേട്ടിട്ടു പിന്നെയും കിളി ചൊ-

ന്നു പൃഥ്വീശ്വരരാമഹേശ്വരനിശ്ചിതനായിക മനസ്ഥിതം നൃപതി നാഥൻ ചന്ദ്ര-

നനനെ ചെവിതന്നു മുദാ രാമചന്ദ്രചരിത്രം പവിത്രം ഗ്രഹിച്ചിരിപ്പിൻ രാമച-

Rama's admiration of Hanuman ന്ദ്രൻ ഭഗവാനേകനായക താരകബ്രഹ്മാത്മകൻ കരുണാകരൻ മാരുതി വന്നു

പറഞ്ഞതു കേട്ടുള്ളിൽ നന്ദിയോടെ അരുൾ ചെയ്തിതാദരാൽ ദേവകൾ-

ക്കുമസാദ്ധ്യമായുള്ളൊന്നു കേവലം മാരുതി ചെയ്തതോർക്കും വിധൌ ചിന്ത-

ന്നു ഗ്രഹിക്കപോലുമശക്യമാം ഇന്നിതു ശതയോജനായതമബ്ധിം ലംഘിച്ചു രാ-

[illegible]

ആ ഭൃത്യന്മാരൊരുത്തനും എന്റെ മാരുതനാകുമില്ലെന്നു നിശ്ചയം. എന്നെയും ഭാ

നുവംശത്തെയും ലക്ഷ്മണനെയും രക്ഷിച്ചാനുമ്മ ഇന്നെയും കേവലം മൈഥിലിയെ

കണ്ടു വന്നതു കാരണം. വാനരന്മാർക്കു പതിവായില്ലത്. ദുഃഖം [illegible] — anxious question about crossing the sea

[illegible] വാരിധിയെ കടന്നിട്ടു [illegible] മകരാലയം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — Sugriv. hopes the best

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — H. asked by R

[illegible]

[illegible]

[illegible] — describes the position

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

പുരം ഗോപുരാദി നാം കിടങ്ങുകളും സഹായമാകുന്നു കാപ്പാൻ വേലയെന്നു പാലപ
ങ്ങളാൽ അന്നേർകൊൻ ദിക്കിലെ ഗോപുരം കാപ്പതിന്നു നിശാചരന്മാർ പ
തിനായിരം ദക്ഷിണദിക്കിലെ ഗോപുരം രക്ഷിപ്പതിന്നു രക്ഷോവരന്മാരുടെ നൂറാ
യിരം സദാശക്തരായി പശ്ചിമഗോപുരം കാക്കുന്നു രാക്ഷസരാക്കളുടെ പത്തു നൂറാ
യിരം ഉത്തരഗോപുരം കാത്തുനില്പാൻ നിശാചരരായുള്ളോർ അനേകം കോടി നിശാ
ചരർ ദിക്കുകൾ നാലിലുമുള്ള നിലയിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കലൊടെ നടുവു കാത്തിട്ടു വാഴുന്
ന്നതു പുരം കാപ്പതിന്നു മന്ത്രവെൾമന്ത്രശാലകളുണ്ടായിട്ടുള്ളതും ആനക്കൊട്ട
ിലിത ഭോജനശാലയും നാടകശാല നടപ്പന്തൽ വിരുന്നുമണ്ഡപശാലയും മ
ദ്ധ്യപാനത്തിന്നായിട്ടുള്ള മണ്ഡപശാലയും ലങ്കാപുരവിതായം കാരതേദ
മാതം കോവിൽ സൌധങ്ങളും നനയും ലങ്കാപുരത്തിലാകെ ചിത്രങ്ങളായുള്ളതാ
വിനിയോഗനൊന്നൽ ബലാൽ പുത്തിയാൽ ദശമുഖനോടൊ
നെ വന്നിട്ടു പിടിയും കൊണ്ടുപോയിനെൻ അംഗദിക്കം കൊടുക്കുളപ്പൂഡാര
ന്നിന്നു വാക്കൊണ്ടു വാക്യവും കേട്ടു പിടവഴങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടു കാട്ടിലെന്നി
നെ കൂറഞ്ഞോര വിവേകം ശ്രീരാമമെല്ലാനുകമ്പ കാക്കുന്നു വീരരെയൊക്ക
കണ്ണൻ കോട്ടിനെൻ രക്ഷോവരന്മാരുടെ പുത്രനാം ബാലകൻ അക്ഷകുമാ
രനെയും കൊന്നു അന്നു വെന്നു പത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടു വന്നവലം കാപുര
ത്തിങ്കൽ നാലൊന്നു സമുദ്രത്തിൽ വേഗേന വെക്കി കൊലദശ
മുഖനെ കണ്ടു ചൊല്ലിനെൻ നല്ലതെല്ലാം പിന്നെ രാവണൻ കോപിച്ചു ചൊല്ലിനാ
നന്നെടെ ദൂതനോടെ പ്പോഴെ കൊല്ലുക വൈകാതെ പനയെന്നു ചൊന്നതു കൊ
ല്ലുവാൻ വന്നവരോടു വിഭീഷണൻ ചൊല്ലിനാൻ ദൂതനെന്നോടു മാരോ
ൽ കൊല്ലുമാറില്ലതു രാജധർമ്മമെന്നു ചൊല്ലുള്ള രാജധർമ്മത്തെയറിഞ്ഞ
വർ കൊല്ലാതെ കടകാണപ്പെട്ടന്നും നല്ലതാകുന്നതെന്നപ്പോൾ ദശാന
നൻ ചൊല്ലിനാൻ വാലത്തിലഗ്നി കൊളുത്തുവാൻ സന്തോഷവാസസാവ
ത്തി കൊളുത്തുവാൻ ആരതപ്പോഴുടയനും ചുട്ടുപൊട്ടിച്ചതെല്ലാം
ലോകരെ വട്ടമാകുന്ന ലങ്കാപുരം സമ്പരം മന്നവലം ചാടിയുള്ള പടകിൽ
നാലൊന്നു മൊട്ടുക്കിലെ സമുദ്രം സാദത്തിനാൽ കന്നകൊണ്ടു മെന്നിക്കാല
advises വിളംബനന്നന്നല്ല വേഗം പുറപ്പെട്ടു കാലം നാം കൃപ സന്നദ്ധരാകിലല്ല
ശൌഷമൊന്നു സ്ഥാനമുഖക്കരുതന്നു വിക്രമം സംഹ്യ കില്ലാതെയുള്ള മുക്തമായാ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] R. demands haste
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] makes Nila the general
[illegible]
[illegible] will ride Hanum. whilst Lax is to mount Angada
[illegible]
[illegible] Catalogue
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] the army starts
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] for the sea shore
[illegible] R descends from H.
[illegible]

ഷ്യ സ്പാതലിഷ്ഠിഞ്ഞു വന്നങ്ങ നാനാവൃക്ഷം ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാരും കപീന്ദ്രനും വാരി
ധിതീരപ്രവേശിച്ചനന്തരം സുഗ്രീവനും വാരിധിതന്നുടെ പശ്ചിമതീരപ്രവെ
R's orders for the night ശിച്ചിതെപ്പൊൾ നൃപാത്മജൻ സുഗ്രീവനോടരുൾ ചെയ്തിതുടൻ നാം വാരി
ധി തീർത്തു സന്ധ്യാവന്ദനം ചെയ്തു വാനരന്മാരിലെ കടപ്പാറ പാലയ സ്ഥിരര
ക്ഷ ചെയ്യപ്പെറൊണം പ്രവർത്തിക്കുന്നവനാമെന്നു കൂടൻ(ദൈവകാരണ)വാനര
സൈന്യത്തെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളേണം സേനാധിപന്മാർ കൂടനവദ്യരാകുൾ
രാത്രിയിൽ മായാവിശാരദന്മാരായ രാത്രിഞ്ചരന്മാരുപദ്രവിച്ചീടുമവർ
എന്നരുൾചെയ്തു സന്ധ്യാവന്ദനം ചെയ്തു മെല്ലവെ അപ്പൊൾ രഘുനായകനും
fears of the army വാനരവൃന്ദങ്ങളാലയം കണ്ടു മാനസെ ഭീതികലർന്നു ചമഞ്ഞിതവർ
ലങ്കാപുരി ഭയങ്കരമെന്നൊർത്തു വന്നാലയം ഭീമമിതു ബഹുസന്നദ്ധന്മാരാ
രം സാധ്യമല്ലാ ബഹുമിത്ര ന്നരങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്ന രാക്ഷസരെന്നു കൂട്ടസമ
രംകടന്നു ചെന്നങ്ങനെ രാവണനെ വധിക്കുന്നതെങ്ങനെ വാനരന്മാരാക്കു
പിന്നെ മനസ്സിലുറച്ചു രാവണൻ വധം ചെയ്‌വാനവരും തുനിഞ്ഞു ചമഞ്ഞിതപ്പൊ
R's sad meditation ഴെ രാത്രിയിൽ ശ്രീരാമനും ദുഃഖം കലർന്നു വിലാപിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ
ലൊകത്തെ രക്ഷിച്ചീടുവാൻ ദുഃഖാപഹാരി ഭയക്രൊധലൊഭാദിമൊഹ
ങ്ങളും മദമൊഹകാമങ്ങൾ മാനസങ്ങളിൽ എന്നിലുള്ളവയെന്നതെന്നു
നങ്ങളവനാക്കുവാനായി സംഭവിക്കുന്നുവിചാരിച്ചു കാണ്കിലൊ സംഭവി
ക്കുന്നതു ദേഹാദിമാനികൾക്കൊക്കെയും പരമാത്മാവിനെന്തു ദുഃഖാദികൾ സമ്പ്രസാ
ദങ്ങൾക്കിവിടെ ഇല്ലയെന്നുള്ളതു സമ്പ്രതിപത്തി മാനസമാത്രം പരം ദുഃഖാദിസമൂ
ഹം ഇഷ്ടസംഭൂതങ്ങൾ ഉള്ളു നാം രാമൻ പരമാത്മാവെന്നറിയാതെ മായാഗുണ
ങ്ങളിൽ സംഗത്തെ നാകയാൽ മായാവിമൊഹിതന്മാർക്കു തൊന്നും വൃഥാ ദുഃഖി
യെന്നും സുഖിയെന്നുമെല്ലാമുള്ളതൊക്കെ ഭാവത്തിലുള്ളവരല്ലയെന്നു തമ്മിൽ
അക്കാലത്തിങ്കൽ ദശരഥപുത്രനെ ചിന്തിച്ചു കൊണ്ടു കപികളും വാരിധിയി
ങ്കൽ പടക്കു വന്നവാരിധിപൊലെ വരുന്നതെന്നറിഞ്ഞു ശങ്കാവിഹീനം
Ravana's council ഉറച്ചു ജഗത്തുകളെല്ലാം ലങ്കയിൽ വാഴുന്ന ലങ്കേശ്വരനന്നേരം മന്ത്രികൾ തന്നെ വ
രുത്തി വിരവൊടു മന്ത്രനിക്കെതന്നു പൃച്ഛിച്ചരുളിച്ചെയ്താൻ നിശാചരെ
ന്ദ്രാദികൾ മന്ത്രശാലയിൽ വന്നു മാരുതാദിചെയ്തു ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു
R. opens നാമിച്ചു രാവണൻ മന്ത്രികളോടു കെട്ടിട്ടാവസ്ഥകൾ മാരുതി വന്നിവിടെ

വെല്ലു കണ്ണുകൾ ഞങ്ങളറിയാതിരിക്കയുമല്ലല്ലൊ ഞങ്ങൾ. കടക്കുന്നതാരൊരു
ലങ്കയിൽ ഉഴറ്റെക്കുവനകന്യകയ്ക്കൊരു വാനരൻ ജാനകിതന്നെയും കണ്ടുവ
ന്നെത്തൊരു ദിനമക്കൂടാതെ പൊളിച്ചാൻ വനം. കിങ്കരന്മാരെയും വധിച്ചു
അതിന്മേൽ അക്ഷകുമാരനെയും കൊന്നാൻ ലങ്കയുമൊക്കെ ചുട്ടുപൊട്ടിച്ചു സമു
ദ്രവും ലംഘനം ചെയ്തുപൊയെന്നൊരു സങ്കടമെന്തിവിടെ സ്വസ്ഥനായിരിക്കയെന്നൊ
രു നമുക്കെത്തിലെന്നും നാണമാമിതല്ലൊരു സംശയം. എപ്പൊഴും കപികുലസെ
ന്യം രാമനും തമ്പി തന്നെത്തേടി വരുമവിനാൾ. കരുതുവെന്നുമുണ്ടാ
ലെന്തിനെന്നും ചിന്തിച്ചിരുന്നു കല്പിക്കണം. ഇതുവിധമന്ത്രിമാർ തി
രുമുന്നുടെ മന്ത്രികൾ ചൊന്നതു കേട്ടതു മൂലമായി വന്നില്ലൊരാപത്തി
ന്നു മുമ്പ്. തന്നെ നമ്മ് ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലുവൻ വെക്കാതെ പിന്നെ ഉടക്കണ്ണുക
ളാക്കുന്നതിനു പണ്ടിലെ ശാസ്ത്രവും ചിന്തിച്ചു കേട്ടുവല്ലൊ തമ്മിൽ മന്ത്രി
ന്നെ തയവും വിചാരിച്ചാലുണ്ടു വിചാരവും. സാദ്ധ്യം ഇതിൽ ഉന്നതസാധ്യ
മാമിദം സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുള്ള മൂന്നു പക്ഷങ്ങളും കേട്ടാലുള്ള ലക്ഷണമൊരുപൊ *Speaks of the 3 counsels*
ലെ മാനസെ പാർത്തൊഴിഞ്ഞു തൊന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇതിലയോഗ്യം പറയു
ന്നെന്നു സത്തമമാക്കുന്നു നന്ദിയും. പിന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചു കല്പിച്ചവ
ന്നമൂതരമാമുത്തമമധ്യമമൊക്കയുള്ളവൻ ദൊഷരാജിതം പറഞ്ഞു ഞങ്ങളിതി
ഉപായം ഗ്രഹിച്ചിതനന്തരം നല്ലതിന്നെന്നുകണ്ടു മാതെ വനം ഉണ്ട
പ്പറ്റുകല്പിച്ചു വിരൊധം മദ്ധ്യമമാകുന്നു മന്ത്രിതന്നെയൊ മന്ത്രിമാരെ
തൻ താൻ പറഞ്ഞുള്ള സാമർത്ഥ്യം കൂടാതെ പരക്കും ബാധിച്ചു മറ്റവനെപ
റഞ്ഞിട്ടുള്ളതു കാലദൃഷ്ട്യ ചെയ്താക്കിച്ചുകൂടാതെ കാലവും ദിക്കുമറിഞ്ഞും
പരസ്പരം ചിന്തിക്കുന്നു വിചാരിക്കുന്ന മന്ത്രമൊരുമിച്ചാകുന്നുള്ളതാകുന്നു
മമായതെന്നും. എന്നാലിവിടെ നമ്മുടെ നേരെ നമ്മൊട് ചോദിച്ചിതിനു വി
ചാരിച്ചു ചൊല്ലുവിൻ ഞങ്ങളെന്ന രാവണനെയൊന്നു കേട്ടവർ ഞങ്ങളെ തങ്ങ
ന്മാർ നിശാചരന്മാർ ചൊല്ലിനാർ നന്നുനന്നെന്നു കൈമൊത്തു ഉള്ളിലിതി *The ministers wonder at his fear*
നൊരു കാര്യം വിചാരിക്കേണ്ടുന്നതും. ലോകങ്ങളെല്ലാം ജയിച്ച ഭവാനിന്നൊ
രാകുലമെന്തു ഭവിച്ചതു മാനസെ. മർത്ത്യനാം രാമകകൽനിന്നു ഭയമുണ്ടാ
യിതൊ ഭവിച്ചതു മെല്ലമമ ഉണ്ടാകും. വൃത്താന്തമൊക്കെ സുരാസുരസമരമൊക്കെ ഭവാൻ
ജയിച്ചീടുകൊണ്ടും പൊരുതു ശത്രുനെ ദുഷ്ടകമലാക്ഷിമാനം ഗ്രഹിച്ചുതമ്മളു
+ഇന്ദ്രൻ യമൻ വരുണൻ വൈശ്രവണൻ വിജിതരായ്ത്തീർന്നുവല്ലൊ ... വിസ്മയമായതൊക്കെ
നന്നും – ശക്രനാം ദേവതാനാഥനെയും ജയിച്ചീ – വിരുതരെന്നപ്പൊ.

+കാലനെ പ്പോരിൽ ജയിച്ച ഭവാനെന്തൊ കാലദണ്ഡത്താൽ ഒരു ഭയം ഉണ്ടാവു-

ന്നതെന്തു കലൊഷ്ഠ കണ്ടൊരു ... കാരണം തന്നെ ... [illegible]

സംഗ്രാമങ്ങൾക്കിടയിൽ ... ഭവാൻ മറ്റുള്ള ദേവകളെ പ്പറയെ

ന്നതൊ ... [illegible] ... വീര ചൊല്ലുവിൻ ... മയനാത്മജാ സ്വര

... [illegible] ... ചൊല്ലവതൊ കൈലാസശൈലമി

ളക്കിയെടുത്തൊരു ... [illegible] ... ചന്ദ്രഹാസ

... [illegible] ... വിഷാദിപ്പാൻ ... [illegible]

വാസികളെല്ലാം ഭവൽ ബലമായ ... [illegible]

വന്നിവിടെ ചെയ്ക കൾ ... വീരന്മാരുള്ള ... [illegible] ... നാണമാം

... [illegible] ... മരിച്ചവൻ-

... [illegible] ... പൊകകില്ല

... [illegible]

They offer no more to let any enemy escape ... [illegible] ... മാനം ... [illegible]

... [illegible] ... വാനരന്മാരെ ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... ദശാസ്യൻ ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... ദശാസ്യം ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... സാദരമെന്നു

Cumbhacarna shows him his danger ... [illegible] ... വിഷ്ണു ... [illegible]

... [illegible] ... ഭവാനെ

... [illegible] ... രാമൻ ഭവാനെക്ക

... [illegible]

... [illegible] ... രാമനെ ... [illegible]

... [illegible] ... നാരായണൻ ... സീത ... ലക്ഷ്മീ

Ramality ഭഗവതി ... [illegible] ... നാദത്തെ ...

കെട്ടുചെന്നട ദെവനാശങ്ങൾക്കു ഭവിക്കുന്നു നിന്നുള്ളൊരു സത്തുകൾ
മൊഹിച്ചു [illegible] വിഷ്ണു മറിക്കുന്നു നഗരിയെ കണ്ടു മൊഹിച്ചു ശല
ഭങ്ങൾ മഗരാകി മൃത്യു ഭവിക്കുന്നിതെപ്പൊഴും ജാനകിയെ കണ്ടു മൊഹിക്കകാ
രണം പ്രാണവിനാശം ഭവാനുളകപ്പെട്ടു നല്ലതല്ലെത്ര നിനക്കിനി നല്ലതല്ലുള്ള
ലങ്ങൾ [illegible] ഒക്കുന്നതെന്നാകിലും ചൊല്ലു മക്കൾ മനസ്സിന്നു കാരണമെല്ലൊ ഇച്ചു
വസ്തുന്നം കഴിഞ്ഞ ജന്മത്തിലെ വാസന കൊണ്ടുതന്നിക്കുന്നാക്കു മെശാസന
കൊണ്ടു മടങ്ങുകകില്ലെത്രം വിജ്ഞാനമുള്ള ദിവ്യന്മാർക്കു പൊലെ ഫലത്തുക്കാനിക
ൾ കൊപറഞ്ഞതില്ലെല്ലാ കാട്ടിക്കലെല്ലാമവിനയത്തിനുള്ള നാട്ടെല്ലുള്ള
ക്കു മാവത്തനാകി നിജ്ജയം [illegible] രാമനെയും സുഗ്രീവ വാനരന്മാരെ
യും മൊരെക്കൊട്ടുക്കവൻ ജാനകി [illegible] ഭവപ്പെട്ടു [illegible] വെര
മുണ്ടാകുന്നതെന്നെ ദെഹത്തിനന്തരം വന്നു പൊക്കുന്നമെലെ വിഷ്ണുനാശ
ന സാധിച്ചുകൊൾക നീ [illegible] ങ്ങൾക്കു വശനായ്യ [illegible] വന്നിട്ടു മാവത്തനി
[illegible] നിന്ദ്രിയ നിവൃത്തിയുള്ള [illegible] വന്നുകൂട്ടി [illegible] സന്താപ
ലൊകവെച്ചനൊരികയാം [illegible] കെട്ടു ഇന്ദ്രജിത്തു പറഞ്ഞിതെന്നാ Indrajit proposes to kill R
ന്നെരം [illegible] രാമനെയും സുഗ്രീവ വാനരന്മാരെയും [illegible]
ഞാൻ [illegible] ഇല്ലെന്നാശരാധിപനെ [illegible]
ല്ലിനാൻ അന്നെരമാഗതനായ വിഭീഷണൻ [illegible] വന്ന
[illegible] നാൻ [illegible] ദശാസ്യനെ [illegible] പറഞ്ഞു വി Vibhish. advises peace
ഭീഷണൻ രാക്ഷസാധിപ വീര ദശാനന കെൾക്കെന്നമെന്നുടെ വാക്കുക
ളിന്നു നീ നല്ലതു ചൊല്ലുന്നമെല്ലാവരും [illegible] ചൊല്ലുള്ള
ന്യായം [illegible] കല്യാണ [illegible] മെല്ലാവരും [illegible]
[illegible] രാമനൊട്ടു [illegible] ലൊകത്തിങ്കൽ ന
[illegible] ഹസ്തൻ വികടനും [illegible]
[illegible] കുംഭകർണ്ണൻ [illegible] കുംഭൻ നികുംഭൻ കമ്പനൻ
കമ്പനൻ [illegible] മഹോദരൻ മഹാപാർശ്വൻ കുംഭൻ [illegible]
കായനം ദെവാന്തകൻ നരാന്തകൻ [illegible] വജ്രദം
ഷ്ട്രൻ [illegible] യൂപാക്ഷനും [illegible] ധൂമ്രാക്ഷനും
[illegible] രാക്ഷസന്മാരും [illegible]

Revises R's history

മാമല്ലുവനൊടെ ടൊനെരെ പൊരുതു ജയിപ്പതിനാൾമെ ശ്രീരാമനൊ
ട്ടുകന്നരാക്ഷമാനസെ ശ്രീരാമനാകുന്നു മാനുഷനല്ല കെൾ ഞ്ഞിരുന്നിവാന
മാമല്ലൊരുത്തനം ദെവദെവനല്ലവനിക്കുമല്ലവൻ ദെവദെവസ്വതന്ത്ര
ത്രികുലമല്ല കെൾ വാനിക്കുമല്ല ന്ദ്രാണനമല്ല വിരഗനല്ലവനി ശാസ്ത്ര-
വെയാവമല്ല ബ്രഹ്മം ഗായിവനമല്ലാതിത്തരുവസ്ഥകളു മല്ലവൻ സാക്ഷാൽ
മഹാവിഷ്ണു നാരായണ പരമൊക്ഷദൻ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയകാരണൻ മുന്നി
രുന്നുരാക്ഷനെ കൊലചെയ്വ പന്നിയാക്കുന്നിടമ്പായിച്ചു കൊള്ളുവാൻ പിന്നെ
നരസിംഹരൂപസ്ഥിതികൾ കൊന്നഹിരണ്യകശിപുവാം വീരനെ ലൊകൈ
നായകൻ വാമനമൂർത്തിയായി ലൊകത്രയം ബലിയൊടു വാങ്ങിയൊൻ കൊന്നു
ക്ഷിതിപന്മാരുടെ രാമനായി മന്നവന്മാരെ അന്യരാംശമാകയാൽ അന്നന്ന
സുരരെ കൊന്നൊടുക്കിട്ടു വാമനിലവതരിച്ചിട്ടും ജഗന്മയൻ ദശരഥ
പുത്രനായ്ത്തീർന്നിന്നെ കൊടുക്കുവാനെന്നതിനിട്ടു സ്വത സങ്കല്പനാമീശ
രന്തമതന്ത്രീയാപ്പിനും [illegible] കൃഷ്ണ കംസം [illegible] പറയുന്നതെ
ന്നൊരു ശങ്കയുണ്ടെങ്കിലതിനെ ചൊല്ലീട്ടുവൻ സെവിപ്പവർക്ക് പരത്തെകൂട
ക്കുന്നതെ ദെവനവൻ കരുണാകരൻ കെവലൻ ഭക്തപ്രിയ പരമ പരമൈശ്വ
രൻ ഭക്തിക്കുമുക്തിക്കുന്നൽകും ജനാർദ്ദനൻ ആശ്രിതവത്സലെനം ലൊ
ചനനിശ്വരനിന്ദിരാവല്ലഭൻ കെശവൻ ഭക്തിയൊടും തന്നിരുവടിതമ്പദ
ന്നിതിത്തുയാക്കി സെവിച്ചു കൊൾക മടിയാതെ മെയ്പിതിരുവടിയെ കൊണ്ടു
കൊടുത്തെന്നിവാദം ചെയ്യുന്നതിൻ നമസ്കരിച്ചിട്ടുകതെ കൈകൊഴുന്നശ്ശരക്കി
ക്കുന്നചൊല്ലിയാൽ ചെയ്തുവരായജ്ഞങ്ങളൊക്കക്ഷമിപ്പവൻ തമ്പുരാൻ നൽകി
ട്ടുമെവന്നുനമ്മുടെ തമ്പുരാനെയുള്ളം കൂപകിപ്പുമറ്റൊക്കു കാടകന്യകനെര
ത്തിമ്പാലുന്നാൾക്കൊക്കൊൾപലചിത്തം നൊരമ്പിനാൽ കെന്നിക്കെന്നടെ
യദുഗരക്ഷെമമാകി നാശം ന്യമ്പായഹരൂപ്യാക്ക നൽകിനാൻ തൃക്കാലടി
വെച്ചു കല്ലായ അഹല്യക്കു ദൃഷ്ടരമെല്ലാമകന്നിയതൊക്ക നിശ്ചയമമ്പകം
വില്ലുവളച്ചു സീതയാം മൈഥിലി കിഴിയാളെക്കൂടി കൊണ്ടു പൊകുമ്പൊൾ
മാർഗ്ഗമദ്ധ്യെ ക്രൂരനായ്ത്തീർന്നയധനായുള്ള ഭാർഗ്ഗവനെന്നെ ജയിച്ചതമദ്ദതം വി
ന്നെ വിരാധനെക്കൊന്നുകളഞ്ഞതുമ്പിന്നെ ഖരാദികളെ ക്കലചെയ്തതും-
ഉന്നതനായുള്ള ബാലിയെക്കൊന്നതും മന്നവനായുള്ള രാവണനെയും കൊ-

ഞ്ഞു വന്ദ്യരായിട്ടിവിടെ കൂടവന്നെങ്ങളെന്റെ ശ്രേയസ്സു കണ്ടു പറഞ്ഞുടൻ വ
ന്നിക്കലംകാരപുരത്തെ സമ്മതിച്ചു ബന്ധനായപ്പോൾ കൊണ്ടു മാരുതി ചെയ്ത കർമ്മം-
ഒന്നൊഴികയാതെ യറിഞ്ഞിരിക്കെ തവ നന്നു നന്നായ് വന്ന തെന്നെന്ന തേറ്റെച്ചും-
നന്നല്ല സജ്ജനത്തോടു വൈരം വൃഥാ ത്തംസിതെ നന്നു കൊടുക്ക മടിയാതെ നമ്മു
മന്ത്രികളായിട്ടു മമ ലുബ്ധരാൽ നൂഷ്ടപറഞ്ഞു കൊള്ളുകമതൊർക്ക നീ കാലപുരം
ഗമിപ്പാനിനിക്കെണ്ടിങ്കിൽ കാലം വൈകാതെ കൊടുക്ക വൈദേഹിയെ ബുദ്ധിയില
നാക്കുള്ള വമ്പലത്തോടു പെരുവിൽ മന്ദനം ചെയ്യുന്നടങ്ങിയാൽ വില്ലാളുക
നാട്ടുനഗരവും സേനയുമതിൽ പ്രാണനും നശിച്ചിട്ടു മരക്ഷണാൽ കൃഷ്ണ പറയുന്ന ബ
സ്യക്കളായ മെക്കപ്പുകാലത്തിങ്കലില്ലെന്നറി ഞ്ഞുകൊണ്ടു വരുന്ന
ത്തിരിന്മൂഢർ പൊയ്ക്കെന്ന പെർപെട്ടെന്നെ സേവിക്കു പ്രബലമെന്ന ബസ്യകാല-
ത്തെന്നരമൊത്താൽ ഫലമില്ലമന്നവ രാമശരമേറ്റു മൃത്യുവരുന്നേരമോർമ്മയുള്ളി
ലെനിക്കുണ്ടാകൊണ്ടു നേരെ പറഞ്ഞതു ത്തീനെന്നിതാ രാർമ്മകളെക്കൊടു
ക്കവെകിട്ടാതെ ക്ഷേമെന്നുള്ള പടയിൽ മിച്ചുടൻ ത്തനവുമെല്ലാമൊട്ടങ്ങയാൽ
മാനസമാനിനിയെക്കൊടുക്കാമെന്നതെന്നിയാൽ സ്വാന്തമില്ല കൊടുപ്പതി
നൊക്കനീ ലങ്കയിലെക്കുള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു കൊള്ളുന്നം വമ്പനൊടെറ്റാൽ
വരും ഫലമെവനും ശ്രീരാമനൊടു കലഹങ്ങടങ്ങിയാൽ ത്തും ശരണമില്ലെന്ന
തറികെന്നം പങ്കജനേത്രനെ സേവിച്ചു വാഴുന്ന ശങ്കരനാദികളുണ്ടല്ലൊ
നീ രാക്ഷസരാജ്ഞ ഇക്കിങ്ക സാക്ഷാൽ മഹെശ്വരനൊടു വിണ്ണൊരു-
കൊണ്ടതൽ ചെഞ്ഞു ജാനകീദേവിയെക്കൊണ്ടു കൊടുത്തു സേവിച്ചു വസിക്കനീ-
സംശയമെന്തിനെ നൽകുക ദേവിയെ വംശമുടിച്ചു കളയാക്കവെണ്ണമെല്ലം
വിഭീഷണനിന്നിവിനയ പഞ്ചമാക്കുള്ള വെഃണ്ടതു കെട്ടൊരു നക്തഞ്ച
രാധിപനായ ദശാസ്യനം ക്രൂദ്ധനായി സൊദരനൊടു ചൊല്ലിനാൻ ശത്രു
ക്കളല്ല ശത്രുക്കളാകുന്നതു മിത്രഭാവത്തൊടുകിംകരമനുവിനശത്രുക്കൾ ശത്രു
മുജ്ജുവന്നതുള്ളവർ എന്നു നിശ്ചയം.
ക്കളാകുന്നതെവനും ത്താരമെന്നൊടു ചൊല്ലിയിലശനിപത്യനാമെന്നു
ലക്കില്ല സംശയം രാത്രിചരാധിപ ത്തരമെന്നുള്ള പൊത്താൽ വി
ഭീഷണൻ ഭാഗവതോത്തമൻ മൃത്യുവശഗതനായ ദശാനനിതൊപ
യണ്ടുതെല്ലിയല്ലൊന്നമെപൊരുമിത്രവനൊടെകിഞ്ഞാപറഞ്ഞതു പെറുരു
ഷം കൊണ്ടു നീക്കാമൊ വിധിമതം ശ്രീരാമദേവപാദാംഭോജമെന്നിമറാരും

Rśarkwu

V. Callshim doomed

212

ശരണമെനിക്കില്ലകെവലം എന്നുറക്കക്കൽ പിന്നെക്കെ സന്തതം നസെ
വിഷ്ണുകൊടുവൻ ജന്മമുള്ളനാൾ" സമ്പന്നാലമാത്യന്മാരുമായവന്നിഭാഗ്യ
& falls down before him ശ്രുവിഷ്ണുരക്ഷപുറപ്പെട്ടാൻ ദാരിദ്യനാലക്കൽ മിത്രൂട്ടതെന്നാലപ്പം ക്രൂരവന്നിതു
രാമപാദാംബുജം മാനസത്തിൽ കല്പിച്ചു സന്തുഷ്ടനായി പിന്നവനങ്ങിനാനവ
ജ്ഞനമ്പദം കൊപിച്ചു രാവണനൊഷ്ഠിനാനനന്തരമാവതെന്തിക്കവരുന്നുന
in vain ന്ത് ഭവാൻ രാമനെച്ചെന്നസെവിച്ചുകൊണ്ടല്ലെമെറാമക്ഷമിത്തിനാലില്ല
നിഷ്ഫലം പൊക്കാക്കിലൊമമ ചന്ദ്രഹാസത്തിനിന്നൊന്നതൊഭൊജനമാപ്പതന്നി
ഭെടൊ" എന്നതുകെട്ടു വിഭീഷണൻ ചൊല്ലിനാൻ എന്നടെതാതനുതുല്യനെല്ലൊ
he bids fare well ഭവാൻ താപകമായനിയൊഗമനസ്സിപ്പാനാവതില്ലാലുമ സൌഖ്യമെല്ലാമമ-
സങ്കടന്താനസ്ഥലത്തമാകനുണ്ടെന്നിക്കിലൊന്നാനിത് വൈകാതെ പൊകുന്നു പൃ
മിത്രാമാത്യകളത്രാദികളൊട്ടുന്നെന്നുവിച്ചുചിരം വസിക്ക കുലവിനാശത്തിന്നക്ക
വരുന്നവൻ കാലന്നുശരഥവന്നിരെന്നാതനായി ഇക്കൊലായാൽ ജന കാലയെക്കാ
ചിക്കും സീതാഭിധാനെന്ന ജാനകീദെവി നാൾ ഭൂമിഭാരം കളഞ്ഞിട്ടുവാനായി ക്ഷി
തിമൊരമൊട്ടുവന്നാരിക്കുന്നവരും എന്നിതെന്നപിന്നൊന്നൊന്നുപിതൊക്കൽ
ന്നു ഭവാനുള്ളൊലല്ലുന്നസപെരാവണനന്നെവധിപ്പാനവന്നിലിൽദെവൻ
വിധാതാപമവക്ഷിക്കാരണം വന്നപിറന്നുരാമനായി നിഷ്കളം പിന്നെന്നുമ
നം വന്നുകൂട്ടമൊന്നു ശരീരം ശവിനാശം വന്നതുപൊലെ ദാശരഥിയെ ശരണംഗ
തൊന്നി. ഞാൻ" രാവണനന്നിയൊഗെന വിഭീഷണൻ ദെവദെവെശപാദാബ്ജ
& starts thro' the air (w 4 mantris) സെവാസുഖാകിനെശംകം പിന്നാലമന്ത്രിതമായുടൻ ആകാശമാർഗ്ഗെ ഗമിച്ചാനതി
ദ്രുതം ശ്രീരാമദെവന്നിരുന്നരുളുന്നിടന്നനൊരെക്കൽ നിന്നുച്ചെസ്സ്വരമവ
ൻ പ്രാക്തനവണ്ണുനചൊല്ലി ഭഗനാനെന്ത്രും ഭക്തപിനയവിഭൂലമക്കസ്സുടം രാമരാമ
worships & informs Rama രമണീയലൊകിവനെ സ്വാമിൻ ജയ ജയ നായക ജയ ജയ രാമൻവനെന്ത്രുകന്ദ
ജയ ജയ രാജസ്ഥിപാമണെ സീതാപതെ ജയ രാവണന്നുണ്ടെ സൊദരൻ
ഞാൻ തവ സെവാസുഖമായിട്ടുകൊണ്ടെൻ ദയാനിധെ വന്നുമായകൂടെത്തു രഘുവരനെ
ശ്രീവനെ നാലും വിഭീഷണനെന്നുടക്കവെസിതൻ ദെവിയെകൊടുത്തയച്ചീടുന്നി
ക്കെന്നരാവണനൊടുന്നാനുള്ളതു ചൊല്ലിയെൻ ദെവിയെ ശ്രീരാമനായക്കൊണ്ടു
നല്കെന്നാവെട്ടുമെയാഗം വന്നെണ്ണപലതരം വിജ്ഞാനമാർഗ്ഗമെല്ലാമവനെ
ശിക്ഷിതനായിയാകകലൊരുതിയുള്ള മെമ്പതുമായ്ക്കളത്രത്തൊരാമചന്ദ്രമാ

സ്തുതി തപനവിധിവശാൽ പാർക്കുവാതെ ലങ്കയെ വധിപ്പാൻ നടുക്കുന്ന കാരുണ്യം
ഗവെഗെഗനലങ്കെശ്വരൻ മൃത്യുഭയത്താലതിയന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചിതാകുലതയാ
പറഞ്ഞു പാർക്കിച്ചിന്നായവലഹ്യമാം രാമമാക്കിട കൊണ്ടെന്നാരാലംബനമ്മ
നെററികില്ലെ ദർപ്പലെഴുഷ മരണമൊക്ഷം ഭവദ്ദത്തനം ഭൃഷമം ശര
ണം കരുണാനിധെ" എന്നം വിഭീഷണൻ വാക്കുകൾ കെട്ടു കപിനായക സുഗ്രീവൻ. *Sugr. warns agst their reception*
പറഞ്ഞിതെന്നാൻ "വിശ്വൈകരാക്ഷസമായാവിദഗ്ദ്ധം വിശ്വാസമൊട്ടു
ഇന്നല്ലെന്നറിക്കുകം വിശേഷിച്ചു രാവണന്നനുടെ സോദരനിത്
ചുരുവിക്രമമുള്ളവൻ ക്രൂരായുധപാണികളായ നാലമാത്യരും മായാവിശാരദ
ന്മാരെന്നറിക്കുകം ഛിദ്രം കണ്ടൊന്നു കാണ്കിലും നമ്മുടെ നിഗ്രഹികളെങ്കില
നിഗ്രഹിച്ചിടുമെപ്പൊൾ നിശ്ചയം യോഗിക്കു കപികുലെ ഹിംസനിന്നിതവനിതിന്നാ
ന്ന സംശയം ശത്രുപക്ഷത്തിങ്കലുള്ളവനാണെമിത്രമെന്നൊരുത്തൻ വിശ്വസിക്കു
ന്നതു ശത്രുക്കളെ തന്നെ വിശ്വസിച്ചിട്ടുള്ളത്തമമാകുന്നതെന്നതൊക്കെ
മെഴിക്കെച്ചു കണ്ടിന്നു അവരുള്ളതിലെന്നൊന്നഭി മതമെന്നതലെ
ന്നം" മറവുള്ള വാനരവീരന്മാരിക്കുകററം പരാജ്ഞാപറഞ്ഞാർ പലതരം
തന്നെ രഘുനായകനിച്ച മാരുതി ചൊന്നാൻ "വിഭീഷണനന്നമെന്നെ കേച്ചും *H. defends him*
വന്ന ശരണം ഗമിച്ചവനെന്നു ന്നന രക്ഷിക്കുന്നതെ ഉണ്ണുന്നതെടമതം നകതയ
ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടവർ ശത്രുക്കളെ വരുമെന്ന വന്നിട്ടുമൊന്നല്ല വരുന്നാമ
വതിലുമെന്നുള്ളതെല്ലാവരും നിരൂപിച്ചുകൊള്ളുക നമ്മെ ഉതിനാമിതികൾക്കു
ഉന്നതി ഗണം ഭേദമെന്നത്രെ സ്വയമാർ അടെമതം ശാശ്വതമാക്കിയ ധർമ്മനൃപതികൾ
ക്കൾ തരക്ഷന്നമെന്ന വെദശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും ഇതു ബഹു ബലവിധങ്ങളൊന്നവർക്കി
ഞെയതിച്ചതുൾ ചെയ്തു രഘുപതിമാർക്കി ചൊന്നതു പാപനമെന്നച്ചും വിനവിഭാ *R. lecturing on ആശ്രിതരക്ഷണം*
കരപ്പെവതികെടൊന്നാ ബദ്ധന്നതകെൾപ്പിന്നെല്ലാവരും ഇതംബവത്രിന്നേകെ
ൾ വിജ്ഞപരമാരെച്ചിപതികളായാലും ത്രിതമാരെ സർവ്വത്രാരക്ഷതിന
ശ്വപചാനപി രക്ഷിയാണ്ടാലവൻ ബ്രഹ്മഹാകെവലം രക്ഷിതാവശമെയങ്ങെ
ക്കുപുണ്യവാനെന്നചൊല്ലുന്നിതു വേദശാസ്ത്രംഗതിൽ പുണ്യപാപങ്ങളറി
യുന്നതുമെല്ലുന്നമൊരു കപൊതന്നിജ്ജ വെടയൊടൊക്കിച്ചൊരുവനന *fable*
ങ്കൽ വാണിതിനാർ ഉന്നതമായൊരു പാദപാഗ്രെ തദാലെന്നുകാട്ടുള
നെക്കൂട്ടു കൊണ്ടിതിനാൻ തന്റെ പക്ഷിണിയെ സ്വരതാന്തരെ വന്നൊരു ദുഃഖം

പോയാറെ കരഞ്ഞവൻ തന്നെ മറന്നിരുന്നിട്ടും ഉപദേശം തരെവന്നിതു കാരുണ്യം മഹാ
ക്ഷംഭി. പെണ്ണങ്ങളെ ചെന്നു ചലമാക്കി തന്നിൽ മറഞ്ഞിരുന്ന നായ്ക്കൻ വിശന്നിരു
ന്നതു ഞാനിരിക്കുന്ന വൃക്ഷത്തിന്മൂട്ടിൽ ഇരിക്കയാലൊരു കിൽ കുന്ന കാട്ടാളനെക്കണ്ടു
കരുണ കലർന്നു കപോതവും കൊണ്ടുവന്നു ശുകൊടുത്തിതു വഹ്നിയും തന്നുടെ കൂട്ടിലി
രുന്ന കപോതി മെയ് വഹ്നിയിലിട്ടു ചുട്ടു തിന്നീടിനാൻ എന്നതു കൊണ്ടും വിശപ്പട
ങ്ങിടാഞ്ഞു പിന്നെയും പിടിച്ചിരിക്കും കി. ല തന്നു തന്നുടെ ദേഹവും നൽകിനാനപ്പോൾ
പക്ഷി. എം. വിണ്ണകിരന്താശ്ചാസമായി അത്ര പോലെയും വേണമാശ്രിതരക്ഷണം ച
ത്രുനെന്നാലൊപകയെന്നുടെ ഇല്ലൊരു എന്നെ ശരണമെന്നോർത്തു വന്നവനെന്നു
മഭയം കൊടുക്കുന്നതെന്നുള്ളൂ പിന്നെ വിശേഷിച്ചുമൊന്നു കേട്ടിട്ടു പിന്നെയൊന്നു ചൊല്ലി
പ്പിന്നാക്കിലെന്നു മെയ്യൊക്കെ പാലവരെയും മറ്റും കടന്നായ ലോകങ്ങളെ
ക്ഷണിമിഷമാത്രം കൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചു രക്ഷിച്ചു സംഹരിച്ചീടുവാനൊട്ടുമെ ദണ്ഡ
മെനിക്കില്ല നിശ്ചയം പിന്നെ ജ്ഞാനാരെ ഭക്തപ്പെട്ടു ഞാൻ മുദാ വന്നിട്ടു വാനരേന്ദ്ര
വനെ മടിയാതെ പ്രാഗ്രീവാക്കത്തിനു ചൊല്ലി മന്നവൻ സുഗ്രീവനിൽ ചെന്നവനെ
വരുത്തുക എന്നെ ശരണം ഗമിക്കുന്നവർക്കു ഞാനെന്നുമഭയം കൊടുക്കുമതു വ്രതം-
പിന്നെയവർക്കൊരു സംസാരദുഃഖവും വന്നുകൂടാ എന്നതറിക നീ.
രാമവാക്യാമൃതം കേട്ടു വാനരേന്ദ്രൻ വിഭീഷണനോടു ചെന്നവരുമായി നാൽ-
ശ്രീരാമപാദാന്തികെ കൂപ്പിനിന്നു സാഷ്ടാംഗമായി ഭക്തിയോടു ബന്ധമകന്നിട്ടൽ
നാൽ രാമം വിശാലാക്ഷമിന്ദീവരശ്യാമളം കോമളം ചാപബാണധന്
ദ്ധരം സോമബിംബാഭപ്രസന്നമുഖാംബുജം കാമദം കാമലാവണ്യമം കമലാ
വരം കാന്തം കരുണാകരം കമലേക്ഷണം ശാന്തം ശരണ്യം വരേണ്യം പര
മ്പരം ലക്ഷ്മണസംയുതം സുഗ്രീവമാരുതി മുഖ്യ കപികുലസംസ്ഥിതം രാഘ
വം കണ്ടു കൃപ്പി തൊഴുതേറ്റം വിനീതനായ്‌ സന്തോഷമോടും വി
ഭീഷണൻ ഭക്തിയോടു സ്തോത്രം ചെയ്തു പരവശനായ്‌
ട്ടിനാൻ ശ്രീരാമ സീതാമനോഹര രാഘവ ശ്രീരാമ രാജേന്ദ്ര രാജീ
വലോചന ശ്രീരാമ രാക്ഷസവംശവിനാശന ശ്രീരാമ പാദാംബുജം
നമസ്തു സദാ ചണ്ഡകോദണ്ഡ ദേവായ നമോ നമഃ ചണ്ഡകോ
ദണ്ഡധരായ നമോ നമഃ പങ്ക്തി കണ്ഠ കുല ധ്വംസ ശൗര്യ
മുപശാന്തായ നമോ നമഃ രാമായ സുഗ്രീവമിത്രായ കാന്തായ രാമായ

Sugriv. brings Vibh.

who bursts out into praise

108

215

നിത്യമനന്തായ ശാന്തായ രാമായ വേദാന്തവേദ്യ: ലോകാദി രാമായ രാ
മഭദ്രായ നമോ നമഃ വിശ്വോൽഭവ സ്ഥിതി സംഹാര ഹേതവേ വിശ്വാത്മ
വിശ്വരൂപായ നമോ നമഃ നിത്യമനാദി ഗുഹസ്ഥായ തേ നമോ ——
നിത്യായ സത്യായ സത്യസ്വരൂപായ തേ നമഃ ഭക്തപ്രിയായ ഭഗവതേ രാമായ ഭക്തപ്രി
യായ രാമായ നമോ നമഃ വിശേഷേണ നിന്തിരുവടി താനല്ലോ വിശ്വോൽ
ഭവ സ്ഥിതി നാശന കാരണൻ സന്തതം ജംഗമാജംഗമ മന്ത്രങ്ങൾക്കന്തര്യാമി
യായിട്ടാനന്ദരൂപം ഭവാൻ നിർമ്മലമായ കാൽ മൂടിക്കിടക്കുന്ന നിർമ്മലമാം
പരബ്രഹ്മമങ്ങാതിനാം തന്നുലമാം പുണ്യപാപങ്ങളാൽ മുഖമറന്ന
തുട്ടുന്ന നിത്യന്തനാളുകൾ യുഗത്തൊക്കെയും പലരാൽ പലരാൽ സത്യമാ
യിട്ടു ഉണ്മയിതിനില്ല സംശയം ഏതൊന്നുകൊണ്ടിവായതെ കിളിക്കുന്നതും ഈശമാം
പരബ്രഹ്മം സനാതനം പുത്രദാരാദി വിഷയങ്ങളിലതിസക്തികലന്തരമി
ക്കനിതനം പരം ആത്മാവിനെയറിയാതുള്ളോർ നിന്നു സംസാര ത്തിൽ കാരണമാ
യിന്നു മാമനോ ദുഃഖ്ഖരം വിഷയേന്ദ്രിയ സംയോഗമൊതെക്കയുമൊന്നാ
ലൊക്കലന്നാത്മനാം ആദികാലേ സ്വപ്നമെന്നതൊന്നിങ്ങമതെല്ലാം വിവേ
കമില്ലാതവർമാനസേ തു ആത്മിയ്ക്കുരക്ഷോപമന്നാനിലചന്ദനമാങ്ങാ
ഹിപാദികളൊക്കയുമിതിക്കിലൊന്നിനുവദിക്കുന്നു മന്ത്രമാദിയും
മില്ലാതതെവമെകാതിലസ്വരൂപനായിട്ടുള്ളതും ഭവാൻ സ്ഥൂലങ്ങളിൽ
വെച്ചതിസ്ഥൂലനും ഭവാൻ സൂക്ഷ്മങ്ങളിൽ സൂക്ഷ്മനും ഭവാൻ മന്ദമി
ല്ലാത്ത മഹത്വമുള്ളവനും ഭവാൻ സർവ്വലോകാനാം പിതാവായതും ഭവാൻ സർവ്വ
സർവ്വദാ സർവ്വധാതാവായതും ഭവാൻ
ലോകശമാതാവായതും ഭവാൻ ഭക്തികൾക്കുദയനരയാനിന്ദ്യരൂ
പമല്ലയന്നവിധിനൻ പരിപൂർണ്ണനാത്യാരഭ്രാന്തൻ പ്രപഞ്ചത്തിനീശ്വരൻ നിത്യ
ശുദ്ധനവ്യയനവ്യക്തനദ്വയൻ നശ്വിൽ പുരുഷൻ പുരുഷോത്തമൻ പരൻ നി
ശ്ചലൻ നിർമ്മലൻ നിഷ്കളൻ നിർഗ്ഗുണൻ നിശ്ചയികിച്ചാൽക്കു മനസ്സുകൂടാതവൻ നിത്യൻ
നിരാമയൻ നിർമ്മമൻ നിസ്പൃഹൻ നിർവ്വികാരൻ നിരാകാരൻ നിരീശ്വരൻ നിർവ്വികല്പൻ
നിരുപദ്രവൻ ശാശ്വതൻ ഷഡ്ഭാവവിനിൻ പ്രകൃതി പരനുമാം സൽഭാവക
ൻ സനാതനൻ സർവ്വജ്ഞൻ മായാമനുഷൻ മഹാരാഘവൻ മായാവിഭിന്നൻ
മഹാദേവതകൻ ഞാനിപ്പോൾ ഭക്തിയെന്ന്യേ അന്യമായാനന്ദമൂർത്തം
പ്രപ്രഃ ... പതിക്കോനയോഗാരൂഢമെന്നവൻ കരെരെട്ടിവാമോനന്ദസകാമീഷുവഴികൾ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
R. accepts it [illegible]
[illegible]
[illegible]
New praise [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
followed by the [illegible]
promise [illegible]
of S's crown [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
coronation [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

അലനെ ഭക്ഷിച്ചിരുന്നാൻ രഘുസ്വാമികൾ എങ്കിലും പ്രത്യക്ഷമായി നമസ്കരിച്ചു ദാസ്യംശുദ്ധിപൂർവ്വം
അഭിഷേകം ശ്രീരാമചന്ദ്രസ്വാമി സുഗ്രീവനെ ഭേദിക്കാനാരംഭിച്ചു പൂർത്തിയാക്കാനുമ്പതം-
ച ഞങ്ങളെ സ്വപരനായ വിഭീഷണൻ തന്നെയുമുന്നതൻ സുഗ്രീവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ — *Sugr asks for V's aid*
വാരെഴുതങ്ങളും നാഥനാഥപ്പായമിത്ര രാമകിങ്കരന്മാരിൽ മുമ്പൻ ഭഗവാൻ രാ
വണനിഗ്രഹത്തിന്നു സഹായമായവരുടെ മാർഗ്ഗമെല്ലാം ഭഗവാനു കെവലം
കെള്ക്കും മുൻനടക്കുന്നതു സെവകാസിദ്ധിക്കയെന്നു മനസ്സാഹം" സുഗ്രീവവാക്യമാക
ർണ്ണ്യ വിഭീഷണനനുഗ്രഹിച്ചവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ" സാക്ഷാൽ ജഗന്മയനായ *which is promised*
വിശ്വെശ്വരൻ സാക്ഷിഭൂതൻ സകലത്തിന്നുമാകയാൽ എന്നു സഹായമെന്താകുമ
വിടെക്കു സ്വശക്തികളെന്നുമെത്രമില്ല കെൾ കൂടസ്ഥനാനന്ദപൂർണ്ണനെങ്കിൽ പരൻ
കൂടസ്ഥനദ്വയം മറ്റാരുമില്ലെടൊ ബുധ ബഹുമതെ നല്ലക്കത്തൊന്നു നന്ദമൂർത്തി
ഉണ്ണെപ്പൊവെനമായാബലാൽ തൻ ശമാതെ നിക്കനൊമെന്നു ഞങ്ങൾ കൊണ്ടു
ഭാവെന സെവിക്ക സന്തതം" നക്തഞ്ചര പ്രവരൊക്തികൾ കെട്ടൊരു ഭക്തനാം ഭാ
നുജനും തെളിഞ്ഞിരുന്നാൻ രക്ഷാവചനമായ ദവണനെയൊർക്കയാൽ തൽക്ഷ
ണെ വന്നു ശുകനാം നിശാചരൻ പുഷ്കരന്തന്നിൽ നിന്നു ചൊല്ലിനാൻ മക്കട *Suka asks Sugr to remain neutral*
രാജനാം സുഗ്രീവനൊടെവം രാക്ഷസാധിപൻ വാക്കുകൾ കെൾക്കനീ ഭാസ്കരസൂ
നൊ വരരക്ഷമവാരിധെ ഭാനുതനയനാം ഭാഗധെയം സ്വയെ വാനരരാജ
മഹാകുലസംഭവനല്ലൊ നീ യെന്റെ ഭ്രാതാനുജനാകയാൽ ഭ്രാതൃസമാനൻ
ഭവാനുമതില്ലയം നിന്നൊടു വൈരമെന്തിനെന്നുമില്ല മറ്റെന്നാൽ വിരൊധം
നിനക്കിമില്ലെന്നുമെ രാജകുമാരനാം രാമ ഭാര്യാമഹം പ്രീയനെന്നുകൊണ്ടു
പൊരെന്നുനിന്നെന്തെന്മക്കട സെനയെപ്പറ്റി മന്ത്രി വിദുരനംകിഷ്കിന്ധയാനുകൂ
ലിക്ക പൊരെല്ലാർക്കും ദെവാദികളാലും മപ്രാപ്യമായൊന്നു കെവലമെ
ന്നുടെ ലങ്കാപുരമെടൊ നല്ല സാരജ്ഞന്മാർ മനസ്സിൽ കരുതും ഭൂമിയിൽ
അക്കവാനരക്കൂട്ടവും എന്നൊന്നു കാട്ടുന്നതെന്നൊടെ വിടെ വന്നതു കാരണം
നിനെച്ചിടാതിപ്രകാരം ശുകൊക്തികൾ കെട്ടു കപികളടുത്താൾ ചാടിപി
ടിച്ചതിന്നു മുഷ്ടിപ്രഹരങ്ങളെറ്റു ശുകൻ തെളിഞ്ഞു നടകരഞ്ഞു *maltreated by monkeys intreats R.*
ടയിന്നാൻ" രാമരാമപ്രഭൊ കാരുണ്യവാരിധെ രാമനാഥം പരിത്രാഹിരക്ഷ
പരന്തപ തന്നെക്കൊല്ലുമാറില്ലപണ്ടാരുമിന്നാഥ യത്ഥ ജനങ്ങൾ രക്ഷിച്ചുകൊ
ള്ളണമെ പാപികളാരെന്നിവാനരന്മാരെക്കൊല്ലുമാനവവീരമഹിതനൊഹം പ്രെ

പറഞ്ഞു, ഭോ "ശുകം ശുകപക്ഷി ദേവന്റെ കേട്ടാലും ദശഗ്രീവൻ പറഞ്ഞ

സോദരൻ വാനരന്മാരെ വിലക്കിനാൻ [illegible] ശുക

ന്തരം ചൊല്ലിനാൻ സുഗ്രീവനോടു ഞാനെന്നു ചൊല്ലെന്നു ദശഗ്രീവനോ

ടു ചൊല്ലീടുക" എന്നതു കേട്ടു സുഗ്രീവനും ചൊല്ലിനാൻ ശുകനോടു സബാന്ധവ

Sugr's answer

[illegible] സമന്വിതം ശ്രീരാ

മപത്നിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോന്ന നിന്നെയും കൊന്നു [illegible] നിന്നെയും കൊണ്ടുപോ

[illegible] ഇല്ലതിനെന്നു ചെന്നു ചൊല്ലീടു നീ" എന്നു [illegible]

[illegible] ശുക

നെ ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടുനമെഴുന്നേറ്റു കൊണ്ടിട്ടുവിൻ എന്നു [illegible]

പിന്നെ [illegible] രഘുവരൻ വാനരന്മാരും [illegible]

he has Suka bound

[illegible] ശാർദ്ദൂലവിക്രമം [illegible]

ശാർദ്ദൂലവി[illegible]

പരത്തുള്ള വണ്ണം [illegible] രാവണൻ [illegible]

to Rav's grief

[illegible]

[illegible] രാഘവനാം [illegible]

[illegible] ലക്ഷ്മണനോടും [illegible]

[illegible] സമുദ്രം കടപ്പാനെന്നു [illegible]

[illegible] ചൊല്ലിനാൻ

R. fasts to Varuna in vain

[illegible] വരുണനെ [illegible] പള്ളികൊണ്ടാൻ"

"[illegible] കേട്ടു രഘുവരൻ [illegible]

"[illegible] രാഘവൻ [illegible]

[illegible] ഭക്തിപൂണ്ടത്രെ [illegible]

[illegible] ദശാനനൻ [illegible]

[illegible] കൊണ്ടുവരാം [illegible]

Threatens him

[illegible] മമ ശരവിക്രമം [illegible]

[illegible]

[illegible] സാഗരം [illegible]

[illegible] നഷ്ടമാക്കിട്ടുവൻ വെള്ളം കപികുലം [illegible]

പാദയുഗ്മത്തെ വന്ദിക്കുന്നു. ഇന്നാരും പൊഴുതിട്ടില്ലം കിഴിയക്കല്ലെന്നവനോടരുൾ

ചെയ്തിതു രാഘവൻ, ഉടൻ മൃതന്മാരും കണ്ടുകൊള്ളേണമെൻ ദ്രുഷ്ടമായ ശ്രീമ

ഹത്തമം ദൃഷ്ടമാക്കിട്ടവൻ വാരാണസിയിൽ എല്ലാവരും കണ്ടുകൊള്ളു

ന്നു. ഉടനെ രഘൂത്തമൻ വാക്കുകേട്ടനേരം വൃഷ്ടിയുമൊക്കെയും കാനനജാലവും

വൃഷ്ടിയും കൂടെ പിറക്കുചമങ്ങളുമിത്ര നന്മകൾ നിറഞ്ഞു തിമിരവും അന്ധ്യവും തൊ

ഴുതിട്ടാൽ കപിഞ്ഞു വന്നു അംഗമായ തരങ്ങൾ വഴികൊട്ടും അസ്ത്രങ്ങളാസ്ത്രങ്ങ

ളാസ്ത്രനിരന്തരനക്ഷത്രമണ്ഡലങ്ങളും. അപ്പോൾ ഭക്തപ്പെട്ടു ബ്രഹ്മ

ദേവനോട്ടു ഗൃഹന്ദി ദിവ്യാഭരണ സമ്പന്നനായി പത്മദിക്കും നിറഞ്ഞൊരു

കാന്ത്യാനിജ ഹസ്തങ്ങളാൽ പരിഗ്രഹാരങ്ങളും. ചിത്രസ്സനായ്ക്കുമവാദ

ങ്ങൾക്കെ വെച്ചു സംബോധനമസ്കാരവന്ദനങ്ങളും രക്തരന്ത ലോചനനായി

ലരാമനോടു പ്രത്യുപൻ്റെങ്കിസ്തുതിച്ചാൻ പലതരം. ത്രാഹിമാം ത്രാഹിമാം

ത്രൈലോക്യപാലക ത്രാഹിമാം ത്രാഹിമാം വിഷ്ണോ നമോസ്തുതേ ത്രാഹി

മാം ത്രാഹിമാം പരലക്ഷ്യനാശന ത്രാഹിമാം ത്രാഹിമാം രാമരമാപതേ.

ആദികാലെ തപമായാഗുണവശാൽ ഭൂതങ്ങളുടെ ഭവാൻ സൃഷ്ടിച്ചതന

രം സ്ഥൂലങ്ങളായുള്ള പഞ്ചഭൂതങ്ങളെ കാല സ്വരൂപനാകും നിന്തി

രുവടി, സൃഷ്ടിചിതെററം ഇഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളാകിക്കണ്ടമതാക്കി ക്ഷൂവതപ

മതം. പിന്നെ വിശേഷിച്ചതിലും ഇഷ്ടപ്പെടാതുന്നെ ഭവാൻ പുനരെന്നെ നിർമ്മിച്ചതും.

പിന്നെ ഭവാനിയോഗസ്വഭാവത്തെകിന്നത്രയാകൽ മാരുള്ള ശങ്കരാകി താമസെ

ൽ ഭൂതങ്ങളായുള്ള ഭൂതങ്ങൾ താമസശീലമാക്കുന്നവരും. പിന്നെ താമസമെല്ലാം ഇഷ്ട

സമാകുന്നതും. കാമലോഭാദികളുന്താമസഗുണമായാ വിത്തിനാകിപ്പുണന്നാന്റ്,

മായാഗുണങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചപ്പോൾ വൈരാഗ്യനാമവാനായുമെന്നു ഭവാൻ കാര

ണപുരുഷനായുമനാദ്യേപമാകി, അപ്പോൾ വിരാട്ടും കാർ്യന്, ന്യഗുണങ്ങളാൽ ഉത്പന്ന

രാകിയ ദേവാദികൾ തദാത്മസമ്പന്മികൽ നിന്നെല്ലാം ദേവകൾ തന്റെങ്ങൾ

ഭൂതനായ ഭൂതങ്ങളാസ്സു ഇന്ദ്രാദികൾ തന്ത്രഭൂതനാസ്ഥിതവങ്കിതാനം ഷീരായകാഖര

നാനാകിളിലാമനഷ്യനാകി മായാഗുണങ്ങളുടെ കൈക്കൊണ്ടു നാരതം നിർഗ്ഗുണനാക്ക

ഭാഷിൽപ്പന്നനായൊരു നിഷ്കളനാക്കിനാകാരനായകിതിന മോക്ഷദനായ്നിന്തി

രുവടി തന്നെയും മുക്ഷൂ ഞാനെന്നറിഞ്ഞിരുന്ന മുക്ഷുജനങ്ങൾക്കു സർവ്വജ്ഞ

പ്രാപകമെന്നിൽ പ്രഭുനാം ഇതിം ദണ്ഡമായതും. ദൃഷ്ടവസ്തുനാം കഥാലക്കടന

Varuna appears before Parvati

ഫ ദുഷ്ടനശാസനദക്ഷം ഭവദ്ഭയം ശ്രീരാമദേവം പരം ഭക്തവത്സലം കാരുണ്യ

പൂരുഷം കാരുണ്യസാഗരം നാരായണം ശരണ്യം പുരുഷോത്തമം ശ്രീരാമമീശം ശ

രണം ഗതോസ്മി ഞാൻ രാമചന്ദ്ര ഭക്തം ദേഹി മേ സന്തതം രാമ ലങ്കാമാർഗ്ഗമുള്ള

ദദാമി ഇത്ഥം വണങ്ങി സ്തുതിച്ചവനോടുത്തമപൂരുഷൻ രാമനരുൾചെയ്തു

Seeks another aim for his arrow (Abhira) ബാണം മദീയമമോഘമതിന്നിഹ വേണമൊരു ലക്ഷ്യമെന്നതിനുള്ളം പാർത്തി

ച്ചാരൊരു ലക്ഷ്യമതിന്നു നീ കാട്ടിത്തരേണമിനിക്കവാരാശി ചെയ്തവനാഥ

ൻ ചൊല്ലിനാനന്നേരമബ്ധി കാരുണ്യസിന്ധോ ജഗല്പതേ ഉത്തരസ്യാം ദിശി

മത്തീരത്തുതലെ ചിരം ദ്രുമകുല്യദേശം സുഭിക്ഷതം തത്ര പാപാത്മാക്കളാകുന്നു

ചോരാഭീരജനം പാരമുണ്ട് വസിച്ചീടുന്നവർ വേഗാലവിടെക്കയക്ക ബാണമുവ

ലോകൈകവീര ഭാഗ്യം ഭവിക്കും രാമനും ബാണമയച്ചാനവരെനാശ

യുമതെത്തീട്ടുമാഭീരമണ്ഡലം എല്ലാമേമാത്രകൊണ്ടു വേഗേന ബാണം തിരിച്ചുവന്നെല്ലാ

വീണ്ടും ആവനാഴിതന്നിൽ ശ്രീരാമനുമപ്പോളതിമാക്കനങ്ങളാൽ ശോഭന

മായിതതിൽ പിന്നെ ദേശമന്ദമായ്ത്തീർന്നു ദേശവുമന്നുതൊട്ടേതഴച്ചുമുള്ളജനവ

ദമാകുന്നിതിപ്പൊഴും സാഗരത്തോടു ചൊല്ലിനാൻ സാദരമന്നേരമാകുലമെന്നിയെ

V. advises the bridge to be built by Nala മുണ്ടലെസത്വരം സേതുബന്ധിക്കനുമാം കപിപരന്മാരവനൊരു ദക്ഷനുണ്ടാ

സ്സൂനു വിശ്വകർമ്മാവിന്മകനവനാകുന്നു വിശ്വശില്പിയാതല്പരനെന്നു ചൊല്ലും വിശ്വ

ഉത്തരം വഹിക്കാത്തികൈയാൽ ഞാൻ വിശ്വമെല്ലാം നിറഞ്ഞിട്ടുന്നകീർത്തിയും വർദ്ധിക്കുമെന്നു

പറഞ്ഞു തൊഴുതു ഉടനന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു പറഞ്ഞതുകേട്ടു നാൻ സന്തുഷ്ടനായ് കൊണ്ടു രാമ

ചന്ദ്രദയാപിന്നെ സുഗ്രീവലക്ഷ്മണന്മാരോടും പ്രാജ്ഞനായിട്ടും നളനോടരുളിച്ചെയ്തു

ടനാക്കൈ ചെയ്തില്ല സേതുവിൻ ബന്ധനെ തൽക്ഷണം മർക്കടമുഖ്യനാകും നള

ൻ പെരുമ്പറനെത്തന്നെ വന്ദിച്ചു സത്വരം വൃക്ഷങ്ങൾ ശിലകളാകെയും പ്രവാര

വിഷ്ഠിയനാക്കപികളും സാമിക്കാണും കലംതിന്നു സരഭസം പർവ്വതപാഷാണ

പാദപജാലങ്ങൾകൊണ്ടുവരുന്നവ വാരാശി തന്നിൽ തിരകൾ പിഴിനം വട്ട

Setu built ങ്ങൾ ഉടങ്കി നാൾ നേരെ ശതം യോജനായതമായുടനിരുമ്പുമൊരു യോജനവിസ്താര

മാം വണ്ണം ഉത്തമം പടുത്തുടങ്ങും വിയൊരു രാമഭദ്രൻ നാം ദാശരഥി ജഗ

from Ramesvara ദീശ്വരൻ പ്രാമകേശം പരമേശ്വരം ശങ്കരം രാമേശ്വരമെന്ന നാമമരുൾ

ചെയ്തു ശോഭനമായ മുഹൂർത്തന്തന്നിൽ സംസ്ഥാപ്യ പാപഹരമായ്ക്കിലോകവിതാൽ

മായിപ്പൂജിച്ചു വന്ദിച്ചു ഭക്ത്യാനമസ്കൃത്യ രാജീവലോചനദേവമരുൾചെയ്തു

"യാതൊരുമർത്ത്യനിവിടെ വന്നാദരാൽ സേതുബന്ധം കണ്ടു രാമേശ്വരനെയും ഭ *promin to visitors & bathers at R.*
ക്ത്യാഭജിക്കുന്നതപ്പൊഴവൻ ബ്രഹ്മഹത്യാദിപാപങ്ങളൊടു വെർപെട്ടിരിക്കുമെന്നാലു
ന്നകിലും മമാനുഗ്രഹാൽ മുക്തിയും സാധിക്കുമില്ലൊരു സംശയം സെതുബന്ധത്തിങ്കൽ
മജ്ജനംചെയ്തു ദ്രുതം ശങ്കരനായ രാമെശ്വരനെയും കണ്ടു വ[illegible] പുറപ്പെട്ടു ശ്രദ്ധ
നായകന്മാരെ കൈവിട്ടു വാരാണസിക്കു ഗംഗയിൽ സ്നാനവും ചെയ്തു കൂടി [illegible] ഗംഗാസ
ലിലവും കൊണ്ടുവന്നാദരാൽ രാമെശ്വരന്നഭിഷെകവും ചെയ്കിൽ ശ്രീമൽ
സമുദ്രെ കളഞ്ഞു തൽ ഭാരവും മജ്ജനം ചെയ്യുന്ന മർത്ത്യനെന്നൊടു സായുജ്യം വ
രുമതിനില്ലൊരു സംശയം" എന്നരുൾചെയ്തിതു രാമതിരുവടി നന്നാം [illegible]
ലെസിപ്പിച്ചിതെല്ലാവരും വിശ്വകർമ്മാവിനാൽ [illegible] വിമാനം വിശ്വാസമൊടു
പറ്റുന്നുടങ്ങിനാൻ വിദ്രുതം [illegible] തത്ര കൂടാലതിനെ കിഷ്കിന്ധിയിൽ *1st day 14*
യൊക്കനിതി [illegible] മൂന്നാം ദിനമിരുപതൊന്ന *2d 20 / 3d 21 / 4th 22*
[illegible] നാലാം ദിനമിരുപത്തിരണ്ടു [illegible] പൊയിലെക്കിരുപത്തു *5th 23 miles*
മൂന്നാമതാം ദിനം അയോദ്ധ്യ നാൾകൊണ്ടു ശതയൊജനായതം ചഞ്ചലമെന്നിയെത്തി
ത്താരനന്തരം സേതു (വിമല) തന്നിൽ നടന്നു കപികളും മാനവ [illegible] ദിനം കടന്നു തുടങ്ങിനാർ *R. rides over on H.*
മാരുതി [illegible] കരെറി രഘൂത്തമൻ താനെയങ്ങൊന്നു സുമിത്രാതനയനും [illegible]
ചെന്നു സുവേലാചലം [illegible] കണ്ടിതനാൽ വാനരസേനയൊടും കൂടെ ലക്ഷ്മണ
[illegible] രാഘവൻ ശങ്കാവിഹീനം സുവേലാചലൊപരി സന്ധ്യാ *sees Lanc.*
സ്യനാക്കിയനെരം [illegible] കണ്ടു [illegible] ലങ്കാപുരം സ്വർണ്ണ
മയങ്ങളാം പ്രാകാരങ്ങൾ [illegible] ഗോപുരപ്രാസാദസങ്കുലം കൈലാസശൈ
ലെന്ദ്രസന്നിഭഗോപുരജാലപരി [illegible] സമന്വിതം പ്രാസാദമൂർദ്ധ്നി
സ്ഥിതൻ ദശവക്ത്രൻ വാസവതുല്യപ്രഭാവൻ രാവണൻ രത്നസിംഹാസനെ
മന്ത്രിഭിസ്സംകലെ രത്ന [illegible] ആവണശോഭിതെ [illegible] ലവട്ടങ്ങളും
വെൺചാമരങ്ങളും സാലത്തരുണിമാരെക്കൊണ്ടു വീയിച്ചു [illegible] ശൈല *& Rav.*
ദം ദശകണ്ഠനിരിപ്പതും [illegible] ശൈലൊപമം കണ്ടു രഘുപതി വിസ്മയം
കൈക്കൊണ്ടു മാനുഷമാനസെ സന്തതം വാനരന്മാരൊടു ചൊല്ലിനാൻ
"[illegible] ബന്ധനായൊരു ശുകാസുരൻ തന്നെ വിരവൊടു [illegible] യാതെ *sets Suka free*
ചെന്നു ദശമുഖനൊടു വൃത്താന്തങ്ങളൊന്നും അറിയിക്കവെ കാര്യമെ"
എന്നരുൾചെയ്തതു കെട്ടതൊഴുതവൻ ചെന്നു ദശാനനന്തന്നെ വണങ്ങിനാൻ

ൻ പക്ഷിമുഖന്മവരെന്നൊട്ടു ചൊദിച്ചൊരെന്നു നിനെക്കുവാൻ കാരണങ്ങൾ

Who informs Ram. of all his doings

കെട്ടൊ_ വാനരെന്ദ്രന്മാരറിഞ്ഞു വിശെഷിച്ചൊന്നു വിരൊധം വരുത്തിയാലൊന്നവ_
ക്കിന്ന ദ്രൊഹം ചെയ്തിട്ടവർ കാരണം_ മാനസഖെദം കളഞ്ഞു ചൊല്ലീടെടൊ" -
നല്ല ചൊന്നൊരു [illegible] കെട്ടു ശുകൻ പരമാർത്ഥം ദശാനനനൊടു ചൊല്ലിനാ
ൻ_ രാക്ഷസരാജപ്രവരന്മാരുമായ [illegible] ഉപദെശമായുള്ളതൊക്കെ ചൊല്ലീട്ടവൻ_
സിന്ധുതന്നന്തരെ [illegible] ചെന്നൊരന്നരമന്നിക്കൈ [illegible]
ചൊന്നനെരത്തവരെന്നെ പിടിച്ചുടൻ [illegible] ദശാനനനെന്ന
മഹാമദ്ര [illegible] ചെയ്തു വിനയം കൂടാതെ [illegible] കെട്ടുത്തനവ
[illegible] ചൊന്നാദരവൊടതിൽ ചെയ്തുദയാവതൻ വാനരന്മാരുമായ
[illegible] കെട്ടുഞാനും [illegible] നടന്നിതു വാനരസൈന്യമെല്ലാം കണ്ടുവൊ
പൊല്ലിനാൻ_" [illegible]
[illegible] മാനവവീരനന്നിയാ സാദരം പിന്നെ [illegible] ചൊല്ലുക_നീ

that Ram offers him peace or war

തകൈനൽകിട്ടുകൊണ്ടിലങ്കാ [illegible] വൈകാതെ [illegible]
[illegible] കണ്ടുകൊണ്ട [illegible] പറക നീ എന്നു ബലം
കൊണ്ടു നീ തകൈക്കുട്ടുകൊണ്ടു സന്നാഹം [illegible] കൊണ്ടുദിവാൻ_ പൊരുതി
ന്നു ബലമെങ്കിലെന്നൊടു പൊരിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടു കളക നീ ലങ്കാപുര
വും നിശാചരസൈന്യം ശങ്കാവിഹീനം ശരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഞാൻ [illegible]
[illegible] വന്നിഞ്ഞു [illegible] രൊഷപൂർവം [illegible] ട്ടവൻ_ നക്തഞ്ചര
കുലശ്രെഷ്ഠ ദിവാനൊരു ശക്തനെന്നാകിൽ പുറപ്പെട്ടു കളക നീ" എന്നരുളിച്ചെയ്തു
[illegible] നിന്നുടെ സൊദരനൊടുകൂടവെ സുഗ്രീവലക്ഷ്മണന്മാരൊടു
[illegible] ഞാനും കണ്ടുകൊണ്ടാലെ [illegible] സംരംഭം ബലം
[illegible] വാനരന്മ
[illegible] സകലലൊകങ്ങളും ദഗ്ദ്ധമാക്കീടുവാൻ [illegible]

shows him the enemy's army

കാലൻ നില്ക്കുന്നതു [illegible] സംഭ്രമം [illegible] സംഭ്രമവും
വരനായകന്മാരവർ [illegible] വാനരസെനയിൽ [illegible] പ്രധാനന്മാ
രെ കെട്ടുകൊള്ളുക_ ലങ്കാപുരത്തെയും നൊക്കി [illegible] ശങ്കാവിഹീന
മലറി നില്ക്കുന്നവൻ [illegible] പടയൊടും [illegible] നിരക്കുവാൻ
മുറ്റെട്ടുവാൽ [illegible] കാലനും [illegible] നിലനാം സെനാപതി
വഹ്നിനന്ദനൻ_ [illegible] നാകമിള [illegible] പന്മകൾ [illegible]

സമൎത്ഥൻ_ സാലെന ദ്രുമങ്ങൾ തച്ചുതച്ചിങ്ങിഹ സാലിതൻ നന്ദനൻ നളിശ്ശം
ഗവാമൻ_ തല്ലാം ഷ സിങ്ക്നിൽ കന്ന വാതങ്ങൾ ബൽപത്രഘാതകൻ നീല
പ്രസിദ്ധൻ_ ശ്രീ വരെനാടു പറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന വനംഗനാം ഗന്ധമാദനൻ ഒകുന്ന സമൎത്ഥൻ
രംഭനെന്നു തപസ്സിൽ നിൽക്കുന്നവൻ_വിസ്നാക്കളെ ശരഭൻ മഹാബലൻ_മൈ
ന്ദൻ ഗതവൻ തമ്പി വിവിദനും വൃന്ദാരകാദൈവത്യന്നന്ദനന്മാരെ പോലെ
കൽ വാനരെ നതിന ഞെരു_ബോധമെന്നും വിശ്വകർമ്മപുത്രയകൻ_താരൻ
വനസൻ സുഷേണൻ മദൻ നിതന്തുവീരൻ വൃഷഭൻ വികടൻ വിശാലനും മാരുതി
തൻ പിതാവാകിയ കേസരി ശൂരനാകിട്ടും പ്രമാഥി ശതബലി സാരനാം ജാംബ
വാനും വേഗദർശിയും_ വീരൻ ഗജനും ഗവയൻ ഗവാക്ഷനും ശൂരൻ ദധിമുഖൻ
ജ്യോതിർമുഖനതിഘോരൻ ശമുഖനും ദുർമ്മുഖൻ ഗോമുഖൻ ഇത്യാദി വാനരനായ
കന്മാരെങ്ങൾ പ്രത്യേകം [illegible] പ്രഭേദം [illegible] ത്താരം വാനരനായക
ന്മാരുപവത്ത് [illegible] കോടി [illegible] ആയിരം [illegible] പൊക്കാ [illegible] officers 670 Millions 21 Billions
ന്നൊന്ന വെള്ളം പടക്കുമുണ്ടുങ്ങളിവർക്കെല്ലാം ദേവാദികളെക്കൊണ്ടു ജനിച്ചവരാ
ക്യന്ന ദേവാംശസംഭവന്മാരിവരെവരും ശ്രീരാമദേവനും മാനുഷനല്ലാതെ ശ്രീ നാ
രായണൻ പരൻ പുരുഷോത്തമൻ സീതയാകുന്നതു യോഗമായാദേവി സോ
ദരൻ ലക്ഷ്മണനായ തനന്തനും ലോകമാതാവും പിതാവും ജനകജ രാഘ
വന്മാരെന്നറിക വഴിപോലെ വൈരമവരോടു സംഭവിച്ചീടുവാൻ കാരണ
മെന്തെന്നതൊക്കെ നിമ്മാനസെ പഞ്ചഭൂതാത്മകമായ ശരീരവും പഞ്ചപ്രാണ lectures
ഭവിക്കമെല്ലാവനും പഞ്ചപഞ്ചാത്മകത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു സഞ്ചിതമായുള്ള
പാപങ്ങളാൽ ബന്ധനാകി_ബന്ധിച്ചു സമ്മേദോസ്ഥി മൂത്രമലങ്ങളാൽ സംയുക്ത
മമന്ത ദുൎഗ്ഗന്ധമെന്നേക്കും_ [illegible] നാഭേഭവമാം [illegible] കല്പണം [illegible] ജ്ഞാനമില്ലാത
ജനങ്ങൾക്കതൊക്കെ നിത്യമെന്നു സുഖാത്മകമാക കായങ്ങൾക്കെലന്നോര സ്ഥാ
ഭവിക്കുന്നു ധീമതാം കാരണമിന്നുകൂലമാകി ബ്രഹ്മഹത്യാദികളാം പാതകങ്ങൾ
ആകൃതങ്ങളാക നിത്യം ഭോഗഭോക്താവായ ദേഹം ക്ഷണംകൊണ്ടു തീരാ രോഗാദി
കുലമാക്കും പക്കം ദുഃഖം [illegible] പാപങ്ങളൊട്ടുകൾ ചെന്നു ജീവനും വന്നുകൂടുന്നു
[illegible] ദുഃഖബന്ധനം ദേഹത്തോടെന്ന കല്പിച്ചു കൎമ്മങ്ങൾ മോഹത്തിനായ
വശത്തെ നല്ലെന്നു [illegible] മോഹങ്ങളുമതുകുലമാക്കും മൈഥുനമാക്കുവന്ന
ഭവിക്കുന്ന_ശോകമനന്തനാൾ കിനിക്കുവാൻ [illegible] കയാൽ ദേഹാഭിമാനം

കളെ കണ്ടു ബോധം നിർമ്മലനായ ഭക്തന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർ മനസ്സുകൊണ്ടു തെളിയിക്കുന്നു
മായാവിനാശമില്ലാത്ത സനാതനമായുള്ളതിനെ അറിയുന്നു, അവരല്ലാതെ ദേഹ
ഗൃഹാദി വസ്തുക്കളിൽ സക്തന്മാരായ വിരക്തരല്ലാത്തവർ സംസാരത്തിൽ ദേഹ
ങ്ങളിലും ദേഹഗന്ധാദികളിലും ഉള്ളതെല്ലാം ദേഹം വിവേകമില്ലാതവരും
advises പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന പിന്നെ ജന്മസഹസ്രം വന്നിട്ടു കർമ്മഭേദപരമ്പരയിങ്കൽ
നിർമ്മലബ്രഹ്മജന്മം ഭവിച്ചിടുന്നു പിന്നെ ക്രമേണ മോക്ഷഭാഗത്തിന്നു സംശയ
മുണ്ടാകയില്ലവർക്കാം മഹാമതെ പരമാത്മാവായ ബ്രഹ്മത്തെ സ്വീകരിച്ചവൻ
ബ്രഹ്മവേത്താവാകുന്നു ഘോരതയേറിയ മനസ്സുള്ളവർക്കു പ്രാപ്യമല്ലാത്തതിനെ
പോലെ പിന്നെയും ദേഹാദിവാസനയെ ത്യജിച്ചിട്ടു നല്ലതിങ്കൽ സമസ്തകർമ്മ
ങ്ങളും നന്നായി പരിത്യജിച്ചിട്ടു കമലാനനനായ രാമനെ തന്നെ സമാശ്രയിച്ചിട്ടു
മനസ്സുകൊണ്ടു ധ്യാനിച്ചാൽ പരമേശ്വരൻ സീതയെ രാമന്റെ കൈയിൽ കൊടുത്തു തൽപ്പാദ
പത്മങ്ങളെ നമസ്കരിക്കുന്നു സർവ്വപാപങ്ങളിൽനിന്നു വിമുക്തനായിട്ടു പ്രാപിക്കും വിഷ്ണു
threatens onwards ലോകം ഗമിക്കാം അതല്ലാതെ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു ദേഹം കളയുമ്പോൾ നരക
ത്തിൽ വീഴും സംശയം നല്ലതെന്നു ഞാൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞതു നല്ല ജനത്തോടു
ചേർന്നു കേട്ടുകൊൾകെടൊ രാമരാമരാമ രാമനെ ജപിച്ചുകൊണ്ടാൽ മോക്ഷം കിട്ടും
സാധിക്കും മോക്ഷവും സത്സംഗമത്തോടു രാമചന്ദ്രം ഭക്തവത്സലം ലോകശ
രണ്യം ശരണ്യം ദേവം ധരിക്കുന്ന രാമം സേവിതം ചാപബാണാഢ്യ
ധരം രാഘവം സുഗ്രീവസേവിതം ലക്ഷ്മണസേവിതം രക്ഷോവിഭീഷണ
സേവിതം ഭക്ത്യാ നിരന്തരം ധ്യാനിച്ചുകൊൾകിലൊ മുക്തിവന്നീടും സകല സം
ശയം ഇത്തരം ശുകവാക്യമൊന്നായി ദശാനനം ഭദ്രാസനം ക്രോധമൂർച്ഛി
Ravi's rage തനായി ദഹിപ്പിക്കുന്നപോലെ നോക്കിക്കൊണ്ടു അവനോടു പറഞ്ഞു
കോപമൊഴിഞ്ഞു വരുന്നാൾ എന്റെ ശിക്ഷയാൽ ജീവനെ പോലെ നിസ്സാരം ശിക്ഷചെയ്യു
ന്നതു കാരണം പറഞ്ഞീടുവെങ്കിലും ഉപകാരമൊക്കയും ഉണ്ടു ഗുരുത്വമിന്നിക്ക
ളു കൊണ്ടു ഞാൻ ഇന്നു കൊല്ലുന്നില്ലെന്നു കല്പിച്ചു എന്റെ മുന്നിൽ നിന്നു ഉട
നെ പോകെന്നിക്കൊടുത്തു പോയിക്കൊള്ളുക നീ എന്നു ആ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോ
ൾ ഉടനെ ക്ഷമയും ഇല്ലാതെ ഇന്നു ഞാൻ നിന്റെ മുന്നിൽ നിന്നാൽ ക്ഷണം കൊല്ലുമൊ
എന്നതുകൊണ്ടും മരണം വരുമെന്നും ഭയന്നു കേട്ട പേടിച്ചു വിറച്ചവൻ പെ
Suk. retires (his former history ട്ടന്നു അവിടെനിന്നു പോയി ബ്രാഹ്മണനായ ശുകൻ പരമഗുരുവാകുന്ന നിർമ്മലൻ

113

ശ്രുതചെഷ്ടനും പാപൊ: ഇപ്പൊ സന്ധ്യാകാലനാമത്തിങ്കൽ വാനപ്രസ്ഥന്മാരായ ഭക്തന്മാർ.
ക്കിടിൽ പ്രധാനന്മാരും ഐകൊണ്ടു ദെവകൾക്കു ഭൃഗുദയാചാര്യമാക്കിയും ദെവാരികൾക്കു
കവിനാശത്തിനാലെക്കൊണ്ടും യാഗാദികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുമെവിടെനാൻ യൊഗന്ധരിച്ചവ
ന്നു ഹനിച്ചയാൻ പൃന്ദാരകാഭൃദയാചാര്യമാക്കിക്കൊണ്ടു സന്നദ്ധനാവരനായതും ദശാന
നെനിക്കുരവെളികലശ്രെഷ്ഠനാക്കിയ വജ്രദംഷ്ട്രൻ മഹാദുഷ്ടൻ നിശാചരൻ പ
ണ്ടൊരുനാൾ ശുക്രാപക്കാരത്തെ നെന്നതരവും പാത്രപാത്രിക്കും വിധെയനാകുമെന്നാൽ
ഭവനാമഗസ്ത്യൻ ശുക്രാശ്രമെ സമ്പ്രാപ്തനായൊരു ദിവസം ബലാൽ സംസ്കൃ
തനാമഗസ്ത്യൻ തപൊധൻ സംഭാഷണനായിട്ടു നിമന്ത്രിതനാകയാൽ സ്നാനം ചെയ്
വതിനു പൊയ ഭവനതരമായുള്ളയാനായവൻ വജ്രദംഷ്ട്രാസുരൻ ചെന്നാനഗ
സ്ത്യരൂപധരിച്ചതാരായൊന്നാൻ ശുക്രനൊടു മമ ഭൊജനാസമ്പ്രതം ഭക്ഷണത്തിനു മാംസം
കൂടിയുണ്ടാകിഷ്ടമായിരുന്നു അതുകൊണ്ടൊരു ഭാഗമാംസം ചെയ്തമെങ്കിലൊ കറിയ
മറ്റാഗികളെല്ലൊ ഭവാൻ ബ്രഹ്മസത്തമൻ എന്നു ശുക്രൻ പത്നിയൊടു ചൊ
ന്നതിനെ കെന്നവളുടെ യൊന്നായി മന്ദിരശുക്രപത്നിവെഷധരിച്ചവൻ ചെ
ന്നു മൊഹംവരുത്തിനാനായയാമനുഷ്യമാംസം വിളമ്പിക്കൊടുത്തതു പാത്രത്തിൽ
വവജ്രദംഷ്ട്രൻ മറഞ്ഞിതെന്നാൻ ചിത്തവും നെരായുള്ളമഹാ പതിക്കു മനുഷ്യമാംസം
കണ്ടുമൈത്രവന്നതിനും കുപിതനായിക്കിപ്രം ശുക്രനെഷ്ട വിചിത്രമനുഷ്യരെഭക്ഷിച്ചു
രാക്ഷസനായി ഭൂമിയിൽ വാഴുകനീയവൈവെഭവാൻ ശാപം ശപിച്ചതിനെ
ട്ടു ശുക്രനാമത്തെ ചൊദിച്ചിതെന്തൊരു കാരണം മാംസം സൊത്തരം ഭുജിക്കെ
ണമെന്നു ശാസനചെയ്തതും മറ്റാരുമല്ലെല്ലൊ പിന്നെ കഴിഞ്ഞതു കൊപിച്ചു
ശപിച്ചതുമെന്നുടെ ദൃഷ്ടതയെന്നെ പറയാവൂ ചൊല്ലുചൊല്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനി
സവെനഷ്ടവൃത്താന്തമിതെന്നൊട്ടു ചൊല്ലെന്നും ഏന്നതു കെട്ടു ശുക്രനഗസ്ത്യ
നൊടന്നെരമുരുശസത്യം പറഞ്ഞിതെനാൻ മുങ്ങിനിന്നെന്നു ചെന്നുളൊയശെഷമി
ങ്ങെത്തുനതൊട്ടു വിണ്ണും വന്നതുൾ ചെയ്തവൃത്താന്തം മാംസമന്വിതം വെണമെന്ന
ത്ത സന്തൊന്നു കെട്ടിട്ടു ചെയ്തിതും ഏന്നും ശുക്രകൊണ്ടുകൾ കെട്ടരെഗസ്ത്യനും ചി
ന്തയുമുത്തം വിചാരിച്ചുതി നാൻ വൃത്താന്തമുൾക്കൊണ്ടു കണ്ടൊരുനാവ
ൾ തന്നവളൊടതുൾ ചെയ്താനഗസ്ത്യനരുളപ്പെട്ടിതയാരാക്ഷസവധം യാമിനിസ
ഞ്ചാരികളിതു ചെയ്തതിനുള്ള കൊണ്ടാണെന്നു ക്രൂധനായുള്ളമഞ്ചബലം കൂടനംവരാ
വിധിതമതമെന്നു മെമിഞ്ഞുകാട്ടുന്നതുടാമമഭാഷിതം സുതപ്രധാനനെല്ലൊ

നിഷ്ഠയാകയാൽ നക്ഷത്ര വന്നുകൂടും എങ്കിൽ നിന്റെ കല്യാണമാസ്യാപതമൊക്ഷവും

നൽകവൻ ശ്രീരാമപതിയെ രാവണൻ കൊണ്ടുപോയാ രാമസീമന്തിവെച്ചുകൊ

ണ്ടും ഉദയം ദുഃഖനാശിച്ചും വരുത്തി രംകെവലനിയമനിഷ്ഠനായും വരും രാവണൻ

വാനരസെനയുമായും ഒന്നായി കലഹമെന്തിയെലം കാപ്പതാനിക്കെണ്ടുപ്പറവും വ

ന്നു. ... ... മവസ്ഥയറിഞ്ഞു ... ... നിന്നെയുമക്കും ദശാനനന

ന്നിരെ ചെന്നവൻ ജ്ഞിക രാമനെ സാദരം പിന്നെ പിന്നെ പ്രണുക്കൊണ്ടു രാതെ

ചൊല്ലുന്നു ദശാനനനുന്നെ വന്നുകൂട രാവണനാമ തത്ത്വപാദശ ചെയ്കുടെ

വപ്രിയനായും ... ... വെച്ചു പി രാക്ഷസ ദേവ ... ... സാക്ഷാ

ൽ ദ്വിജ്ഞ സ്വപ്നം വന്നുകൂടും ഉദയം ... മനുഗ ... കലശൊൽ ഭവൻ സ്വന്തം

ചൊധന വാക്യം ... ശരനായെത്തു കൽപൊകനന്തരം ഘൊരനം

Ravan visited by his parents (Mālyavān)

രാവണൻ വാഴുന്ന മന്ദിരെ വന്നിത്ര രാവണമാതാവ തൻ പിതാ മന്നനാ ... ണനെ കണ്ടു ചൊല്ലുവാൻ സൽക്കാരവും കുശലപ്രശ്നവും ചെയ്കുര ... പറഞ്ഞു

മിരുന്നിരു ചൊഷിതം ... കണ്ടു കൻ ... നന്തരം ... രാവണൻ

... കസീത ... വാൻ പിന്നിലൊൻ ... നന്ദനനൊടു

ചൊല്ലിനാൻ ചൊല്ലുവൻ ഞാനവന ... പിന്നെ നി ... കൊ ...

advised to perform ceremonies on acct of bad omens

... ലങ്കയിൽ വന്നതിൽ പിന്നെ പലതും കാണ

ന്നു കണ്ടില്ലയൊ ... ദശകണ്ഠ ... മാനസ

ദാരുണമാകിടുമെ ... നമ്പഹം ചൊരക്കം ... മായെത്രയും

ദൈവലിംഗങ്ങളിളകി ... ഘൊരദം ...

നൊക്കന്നു ... കാണാകുന്നു ഗൊക്കളിൽ നിന്നു ...

... ചൊല്ലുവാൻ ...

നഗ ... ഗരുഡനൊടു ... വികടനായി വ

... കാലമാ

... തുടങ്ങി ... ചൊവശ്യ

ക്കയെ ചെല്ലുക ... സംശയ

മെന്നിയെ സീതയെ കൊണ്ടുപോയ് രാമപാദെ ... വെകാതെ

രാമനാകുന്നത പിന്നെ നാരായണൻ ... ഭക്തിച്ചുകൊ

ൾക ... പരമാത്മാനമപ്രമെയം ശ്രീരാമപാദ ... കൊണ്ടു സംസാര

വാരിധിയെ കടക്കുന്നിതു യോഗികൾ ഭക്തികൊണ്ടന്തഃകരണപ്രസാദമുമായുള്ളോർ.
കെ ജ്ഞാനികൾ സേവിച്ചുകൊള്ളുന്ന ശ്രീനാരായണനാം വിഷ്ണുനാം ഭക്തപ്രിയൻ കൊണ്ടൊട്ടു
മെ കാലം കളയാതെ കണ്ടുനീ രാക്ഷസവംശത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക സാക്ഷാൽ
ശ്രീകാന്തനെ സേവിച്ചുകൊള്ളുക സത്യമത്രെ ഞാൻ പറഞ്ഞതു കേവലം പത്ഥ്യം
നിനക്കതു ചിന്തിക്കമാനസെ സാമ്പ്രതം പൂർവ്വം ദശമുഖനതെന്നാൽ ശുകനാം മഹാ
വാൻ വംശരക്ഷാർത്ഥമായി ചൊന്നതു കേട്ടു പൊറാഞ്ഞു ദശമുഖൻ പിന്നെയുമാ
ശുകനോടു ചൊല്ലിനാൻ മാനവനായ കൃപണനാം രാമനെ മാനസെ മാ answers angrily
നിപ്പതിനെന്തു കാരണം മൽക്കാലം കൃതി നിന്നാലും സമർത്ഥനെന്നു കാണ്മീലൊ
ർന്നവൻ ഇതൊന്നെ രാമൻ നീയൊ ഗിരിക്കയാൽ വന്നിതെന്നോടു സാമപൂ
ർവ്വം പറഞ്ഞു ഭവാൻ നിശ്ചയം നെരുത്ത പൊയാലുമിന്നിവെന്നാൽ ചൊരുത്ത
ചൊല്ലിട്ടുന്നതു ഞങ്ങൾ സൌഖ്യം വൃഷൻ ഭവാനിന്നു സ്നേഹമിന്നം മിത്രമിത്രക്കൾ കെടാ
ൽ പൊറുത്തു കൊണ്ടിട്ടവൻ ഇതും പറഞ്ഞ മന്ത്രിമാരുമായ ദശവക്ത്രനും പ്രാസാദ
ശൃംഗി കരെറിനാൻ വാനരസൈന്യം കണ്ടുകളെ വെഗമാനവും കൈക്കൊണ്ടു. sees the enemy from balcony
ക്കും ദശാനനനെ സുഗ്രീവനാദ്യ ജന്തിചരവീരരെ സത്വരം ആവതുവാഴ്ചു
പിടിയെന്നു രാവണനെ കണ്ടു കോപിച്ചു രാഘവൻ ഭവനം സെനമിന്നൊട്ടു
വിൽ വാങ്ങിനാൻ പത്തു കിരീടവും കൈക്കുടിനിവൃത്തും പുതിനാടെ ശരി
രവും ഒന്നിച്ചും പത്തു കിരീടങ്ങളും കടകം നിമിഷാമെന വങ്ങിച്ചതെ loses thro & his 10 crowns
രുത്ത രാവണൻ നാണിച്ചു താഴ്ത്തി ഖണ്ഡകം കൊണ്ടു ബാണത്തെ നൊക്കിനൊ
ക്കിച്ചിരിച്ചിടനാൻ മുഖ്യപ്രഹസ്തപ്രമുഖപ്രവരന്മാരെക്കൈവന്നതെഴു
തൊരനന്തരം സുഗ്രീവൻ മൈറിട്ടു പിൻ കൊട്ടകിൽ ചെലക്കൊടിച്ച യാനമിയ്യിവസി
ക്കയല്ലാ നാം ഭക്തിവ്രതം ഗന്ധക്കാവണ വാനക ദൂതന്മാരെ ശരഭപാതൃങ്ങൾ പിന്നാ
ദ്ദങ്ങളും വാരണങ്ങളും വരഹരിശാർദ്ദൂല സിനിദ്രുമനമുഖ്യയാനങ്ങളി
ൽ വൽക്ലേശം ലെശചാപപ്രാസതോമരമുൽഗ്ഗരയഷ്ടി ശക്തി ശൃംഖലാദികൾ
ൾ ഹസ്തയന്ത്രം കൊണ്ടു ദീർഘാങ്കപം സുസന്നദ്ധരായുമതസൃഷ്ടി order of the 2 hosts
യൊടങ്ങി കളിക്കു കൂടിയ നാൽ കണ്ണക്കുന്ന മെയ്യിതു സത്യലൊകത്തൊളം ഘ
ള്ള ഹസ്താഗ്രത്തിൽ ചെക്കാൻ പ്രഹസ്തനും വജ്രദംഷ്ട്രൻ തദ്ദ്വാരദക്ഷിണദിക്കി
ലും കുംഭകർണ്ണനാകിയം മെഘനാദൻ ദ്വിപശ്ചിമഗൊപുര ദ്വാരിനിന്നിടിനാ
ൻ മിത്രവർഗ്ഗമഹാദൂരജനത്തൊടു ഉത്തരദ്വാരിൽ നില്ക്കാൻ ദശവക്ത്രനം നിലനം

സൈന്യം കൃതവൃദ്ധിക്കു ഗോപുരെ പാർശ്വസ്ഥനായനും ദക്ഷിണഗോപുരെ വായുതനയ
നും പശ്ചിമഗോപുരെ ബാലാത്മജനും മാരുതി നാരായണൻ മിത്രതനയനൊട
... സംപൂർണ്ണനായ ... ഇങ്ങനെ ... രാഘവരാവ
ണയുദ്ധം പ്രവൃത്തമായ്വന്നു വിചിത്രമായിട്ടു ഘോരം കൊടുമഹാഘോരം കഠോരമാകി
... ഗംഭീരമായി ... ശബ്ദങ്ങൾ ... ആകാരം ലക്ഷങ്ങ
ളായിരം ദണ്ഡങ്ങൾ ... രം പുക്കികളായിരമായി ... കരപ്രയോഗങ്ങളെന്നി
ങ്ങനെ സംഖ്യകളൊക്കെ കലർന്ന കപിബലം ലങ്കാപുരത്തെ വളഞ്ഞാരവത്തോടും
പൊട്ടിച്ചുടൻ പാഷാണങ്ങളെക്കൊണ്ടും മുഷ്ടികൾകൊണ്ടും തരുവരങ്ങളെക്കൊ
ണ്ടും ഉന്നതഹംകൊണ്ടു ... ധരം കൊണ്ടും സർവ്വതൊലം കാപുരം തകർത്തു
... കോട്ടമതിലും ഇടിഞ്ഞും തകർത്തു കൂടയിട്ടുടൻ പിടിച്ചട്ടകത്തെന്നരം വൃഷ്ടിപൊ
ലെ ശരജാലം പൊഴിക്കയും വെട്ടുകൊണ്ടൊരു പിളർന്നുകിടക്കയും അസ്ത്രങ്ങൾ ശ
സ്ത്രങ്ങൾ ചക്രങ്ങൾ ശക്തികളും ചന്ദ്രാകാരമായുള്ള പട്ടികൾ പല ശൂലങ്ങൾ
കുന്തങ്ങൾ ... കൾ മുൽഗരവക്കികൾ ... വാലങ്ങളും തോമരദണ്ഡമുസല
ങ്ങൾ മുഷ്ടികൾ ചാമികരപ്രഭപൂണ്ട ശതഘ്നികൾ ഉഗ്രങ്ങളാകിയ വസ്തുങ്ങളെക്കൊണ്ടും
... നിശാചരന്മാരും ... ദശാസ്യനവസ്ഥകൾ പെരു
മറിവതിനായയച്ചിതൊൻ ശാർദ്ദൂലനാദിയാം നക്തഞ്ചരന്മാരെ രാത്രിയിൽ ചെ
ന്നാരവ... കപികളായി മർക്കടന്മാരറിഞ്ഞു പിടിച്ചടിച്ചു ... കടക്കാരൊന്നു
കൊൽവാൻ തുടങ്ങുമ്പൊൾ ... നാദം കെട്ടു രാഘവനും കനിവോടയച്ചു
കൊട്ടാനടയം ... ചെന്നവരും ശുകസാരണരെപ്പൊലെ ചൊന്നതുകേ
ട്ടു വിഷാദേന രാവണൻ മന്ത്രികളുമായുടൻ വിദ്യുജ്ജിഹ്വനുമായു ശകന്ധരൻ തന്നെ
... വാഴുമിടം പുക്കാൻ രാമശിരസ്സും ധനുസ്സുമിതെന്നുടൻ വാമാക്ഷി മുന്നി
ലാമാറു വെച്ചിതെന്നൻ അയോധനെ കൊന്നു കൊണ്ടുവന്നാരെന്നു മായ
യാ നിർമ്മിച്ചു വെച്ചതു കണ്ടപ്പൊൾ സത്യമെന്നോർത്തു വിലാപിച്ചു മൊഹിച്ചു മ
ന്ദം ... കിടക്കും ദശാനനെ വന്നൊരു ദൂതൻ വിരവൊടു രാവണനെ
ന്നെയും കൊണ്ടുപൊകിട്ടു നാനന്നെരം ... ദേവി ... തന്നൊട്ടു ചൊന്നാൾ
സരമയും ... ശേഷമകലക്കുക ... യെല്ലാം ... തെറ്റെന്നു
... വണ്ണം വരും ... ഇല്ലൊരു സംശയം ... ദേവ
... കൊല്ലും ദശാസ്യനെന്നിങ്ങനെ ... സരമ സരസവാക്യം

fight about the walls

Rav. goes again to Sita, to frighten her with R's head

Sarama comforts her

കെട്ടഴിത്തം തെളിഞ്ഞിരുന്നിതെനാൾ സീതയും മംഗലദേവതാവല്ലഭൻ ശ്രീരാമ
ചശാൽ അംഗദൻ രാവണനെന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ "ഇന്നിക്കൽ സീതയെ കൊണ്ടു Angad. ambassa[dor] to Rav
വന്നെന്നുടെ മുമ്പിലാമ്മാറു വെച്ചിട്ടു കാലെ കാത്തെഴുന്നേ നിന്നുടെ പുറപ്പെട്ടുക
ളായ്കിൽ ഞാൻ താൻ വൃന്ദങ്ങളുടെ ചേർന്നുകിലും രാക്ഷസസൈന്യവും ലങ്കാനഗരവും
രാക്ഷസരാജനാം നിന്നെയും കൂടവെ സംഹരിച്ചീടുവൻ ബാണമെയ്തെന്നുമിതി
ംഹനാദം കേട്ടതില്ലയൊ രാവണ ജ്യാനാദഘോഷവും കേട്ടതില്ലെ ഭവാൻ
നാണംകെട്ടതില്ലയൊ മാനസേ "ഘോഷമധിക്ഷേപവാക്യങ്ങൾ കേട്ടതി
ക്രുദ്ധനായൊരു രാക്ഷസേന്ദ്രനും" പുത്രാദികൾ തനയനെ കൊൽകെന്നു നക്ത
ഞ്ചരാധിപന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ ചെന്നവിടെ ചേർന്നു നിശാചരവീരരും
കൊന്നുഴറിയെറിഞ്ഞാൻ കപീന്ദ്രനും പിന്നെ പ്രാസാദവും തകർത്തിടിനാൻ
നക്തഞ്ചരന്മാരെ വേഗേന വെച്ചു നടന്നവൻ വന്നവനോടു വൃത്താന്തവും ഒന്നൊ
ഴിയാതെയുണർത്തിനാനംഗദൻ പിന്നെ സുഷേണൻ കുമുദൻ നളൻ ഗജൻ ഗ returns
വാക്ഷൻ ഗവയൻ ഗവാക്ഷൻ മരുത്സുതൻ ഋക്ഷവരാധിപൻ പനസൻ മുതലാ
യ ചെന്നുഴന്നിടങ്ങളും പാർത്ത്, നാൽ കാലും മരങ്ങളും മലകളും ഉരുൾപൊട്ടി fight renewed
നിന്നു പറഞ്ഞടുത്തനേരം ബാണചാപങ്ങളും വാളും പരിചയും പ്രാണഭയംവരും
വെണ്മഴുക്കളും ദണ്ഡങ്ങളും മുസലങ്ങൾ ഗദകളും ഭിണ്ഡിപാലങ്ങളും മുൽ
ഗരങ്ങളും ചക്രങ്ങളും പട്ടസങ്ങളും ഇടിക്കും കുന്തങ്ങളും മറ്റുമിത്യാദി
കൾ ആയുധമെല്ലാമെടുത്തു പിടിച്ചു കൊണ്ടായോധനത്തിനു നക്തഞ്ചരന്മാരും
വാരണനാദവും വാജികൾ നാദവും തേരിൻ നാദവും ജ്യാനാദിനാദവും
രാക്ഷസരാക്കുവും സിംഹനാദങ്ങളും വൃക്ഷങ്ങളെടുത്തും കപികൾ നിനാദനം
തിങ്ങിമുഴങ്ങി പ്രപഞ്ചമെങ്ങുമിടചെന്നു മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടതെ
ങ്ങും ഭാനുമുമ്പാം ദിക്പാലരും കിന്നരന്മാരും ഘോരഗുഹ്യക സംഘവും Gods etc. look on
ഗന്ധർവ്വ യക്ഷ വിദ്യാധരചാരണാപ്സരസ്സുകൾ അന്തരിക്ഷേ സഞ്ചരിക്കും സനാ
തനാദികളായ മുനികളും ഘോരമായുള്ള യുദ്ധം കണ്ടുകൊള്ളുവാൻ നിര
ക്കളോടും വിമാനയാനങ്ങളിൽ ആരൂഢപുഷ്പരായ് അന്തരിക്ഷേ നിന്നാർ തുരംഗ
നാമിന്ദ്രജിത്തെന്നുള്ളവനെ അംഗദനോടടുത്തു കപീന്ദ്രനും സൂത
നെക്കൊന്നതിനും തകർത്താൻ ബലനാദത്തോടും മറ്റൊരുത്തനും തേരിൽക
രേറിനാൻ ആത്മജനെ വെൽകൊണ്ടു ചാടിയിനാൻ വീരനായകനും ശംഭുമാം

നിശാചരൻ സാരഥി തന്നൊടു കൂടവെ മാൎത്താണ്ഡതെരും തകൎത്തവനെ കൊന്നു
വധിനാൻ മിത്രഘ്നനായൻ പ്രഹസ്തനൊടെ നീലൻ മിത്രനായൊരു വിഭീഷണ
വീരനും നീലൻ നികുംഭനൊടെ ററ്റനവനെയും കാലപുരത്തിന്നയച്ചാ
മഹാഗജൻ ലക്ഷ്മണനെറ്റാൻ വിരൂപാക്ഷനൊടഥ ലക്ഷ്മീപതിയായ രഘൂ
ത്തമൻ തന്നൊടും രക്ഷൊമഖാജ്ഞാനിമഖാജ്ഞാദികൾ പട്ടു പൊർ തൽക്ഷണെ
പൊർ ചെയ്ക ചൊല്ക്കാൻ സുരാലയം വാനരന്മാൎക്കു ജയം വന്നിതന്നെരം ദ്രൊഹവും വാരി
ധിതന്നിൽ വീണീടിനാൻ ഇന്ദ്രാത്മജാത്മജനൊടു തൊററു പൊകിന്ദ്രജിത്തും പരാന്തെ

Indrajit triumphs thro' [illegible]

മറഞ്ഞീടിനാൻ നാഗാസ്ത്രമെയ്കയെവ്വി പ്രിൎതൃതം പരിരാഘവന്മാരെയും വാനരന്മാരെയും
ബന്നൊഴിയാതെ എയ്തിട്ടതിനെന്നവൻ വെന്നിപെരിമ്പറ കൊട്ടിച്ചു ചെന്നു
ലങ്കാപുരി പൂക്കുമെവിടിനാൻ താപസവൃന്ദവും ദെവസമൂഹവും താപം കലൎന്നു വിഭി
ഷണവീരനും ഹാഹാനിനാദെന ദുഃഖവിഷണ്ണരായ്മെവിതന്മാരായമതവും ദശാ
നനെ സപ്തദ്വീപങ്ങളും സപ്താൎണ്ണവങ്ങളും സപ്താചലങ്ങളുമുൾക്ഷൊഭമാംവണ്ണം സപ്ത
മകൊടിതെയ്യാമയനാസ്യവന്നാദിപൊലെ പവനാരനനാരനൻ തന്നിടെ
ഖദിയദിബാസവക്ഷാക്ഷമൊദൃതലൊകത്തൊടടങ്ങി ദൃതം നാഗാരി രാമപാദം
പണഞ്ഞിടിനാൻ നാഗാസ്ത്രബന്ധനം തീൎന്നിത തൽക്ഷണെ ശാഖാമൃഗങ്ങളുമസ്തി
ച്ചുമരായ്ല്ലൊകവും തിന്നതെൾനു വിളങ്ങിനാർ ഭക്തപ്രിയമുദാ പക്ഷിപ്രവരന
ബായസമ്മൊദമനുഗ്രഹൻ ചെയ്താൻ തൊഴുതനവരഭവം കൈകൊണ്ടു മെല്ലെ

Whose power is miraculously stopped

ട്ടുപൊയ്ക്കുന്നിടിനാൻ താൎക്ഷ്യനും ഉന്നതിയും ബലവീൎയ്യവെഗങ്ങളുൾക്കൊണ്ടു വാനരന്മാരും
കപിവരന്മാരെല്ലാം മന്നവൻ തന്നിയൊഗത്താൽ മരങ്ങളും കുന്നും ശിലകളുമെടുത്ത

Rav. wonders at the renewal of the fight

ട്ടിടിനാൻ വന്നശൎമ്മങ്ങളെക്കൊന്നു മമാത്മജൻ മന്ദിരം പുക്കിരിക്കുന്നതിന്മുന്ന
മെ വന്നാരവമിതെന്താവിസ്മയം നന്നന്നത്രയുമെന്ന പറയാവൂ
നിന്നെന്തുപിന്നെന്താവൊ ഘൊഷമിതെന്ന ദശാനനൻ ചൊന്നൊരനന്തരം
ചെന്നു ദൂതന്മാരറിഞ്ഞു ദശാനനന്തന്നൊടു ചൊല്ലിനാർ വൃത്താന്തമൊക്കവെ
ഷിക്ക ബലവെഗവിക്രമം കൈക്കൊണ്ടു സുഗ്രീവാത്മജാദികളായ കപികുലം ഹന്ത
ങ്കൾ തൊഴുമല്ലാതെ കൈക്കൊണ്ടു ... ന്നത്തമാം ഗൊപുരങ്ങൾ നില്ക്കുന്നൊർ
നാഗമുക്തിങ്ങൾ ... പറകയും കെട്ടു
ള്ളെ ഭവാനെന്നവർ ചൊന്നതു കെട്ടു ദശാസ്യനും കൊപെന ചൊല്ലിനാൻ മാനവ

orders Dhumraxa

ന്മാരെയും കൊന്നൊടുക്കീടുവാൻ പൊക ധൂമ്രാക്ഷൻ പടയൊടു കൂടവെ വെഗെന

ഉടലെടുക്കിച്ചുവരികെന്നു ദശമുഖൻ വചനം കേട്ടു ക്ഷണമതിൽ ധൂമ്രാക്ഷനും നടന്നിട

നാൻ ഉരുളുമുസ്തരമായ പാശ്രമെലാം ഷണ്ണത്തൊടു പശ്ചിമഗോപുരത്തൂടെ പുറപ്പെട്ടാൻ to fight

മാരുതിയൊടെതിൎത്താനവനത്രെ അന്നേരം വാലിസുതമുഖ്യ [illegible] വെലത്തി

വെമ്പഴുകനും ഗദ ഖഡ്ഗം ശൂലം മുസലം പരിഘാദി കൈക്കൊണ്ടു വാരണവാജിര

ഥങ്ങളിലേറിക്കൊണ്ടൊടു കൂടെ നിരാക്ഷസവീരന്മാരും കല്ലും മലയും മാമരവൃക്ഷ

ശാഖികളായ കപികളും തങ്ങളിലെറ്റു പൊരുതു മരിച്ചിതൊട്ടങ്ങുമിങ്ങും മഹാശു

രന്മാരുള്ളവർ പൊരിക്കുമെറ്റു മൊഴികി ബലവത്തരപ്രവരനാം മാരുതിതൻ

കയ്യാലെ [illegible] കൊടിമുടിതെന്നു കടന്നു ത്തെന്നറിഞ്ഞിടുന്നാ

ൻ അതിൽ നിന്നു ശൂഗദയുമെടുത്തുടൻ പാരിലാമ്മാറു ധൂമ്രാക്ഷനും ചാടിനാൻ അത്ര

അംഗദനും പൊടിയായിതു മാരുതിക്കളിൽ വക്ഷസ്ഥലെ കോപമൊട് നാരിവിണ്ടിനെ

കൊട്ടുക്കി ഉടങ്ങി നാനാവിധമുഴത്തു കണ്ടു ധൂമ്രാക്ഷനും മാരുതിയെ ഗദ കൊണ്ടടിച്ചി

ട്ടാൻ [illegible] കൊടന്നാകുലമെന്നിയെ മാരുതി ഒരു മലതാനെടുത്തിട്ടാനാൻ who succumbs agst Hanum.

ധൂമ്രാക്ഷനെ കൊണ്ടു പൎവ്വതാന്തരിലാമ്മാറു [illegible] വാണിടിനാൻ ശെ

ഷിച്ച രാക്ഷസർ കൊടികിൽ പൂക്കുന്നു ലങ്കയിലെ തം ഗനമാർ വിലാപങ്ങളും വൃത്താ

ന്തമാവിധം കെട്ടു ദശാസ്യൻ അംഹിത്തവപത്തോടു പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൻ വജ്ര

ഹസ്താദി പ്രവര മഹാബലൻ വജ്രദംഷ്ട്രനെ പൊക നീ [illegible] മാനുഷ Vajradamstra < Angada

വാനരന്മാരെ [illegible] ചെന്നുകൊന്നീടുവാൻ [illegible] ദക്ഷിണഗോപുര

ത്തൂടെ പുറപ്പെട്ടു [illegible] അംഗദനോടെതിർത്തിടുന്നാൻ [illegible]

തനൂജനുമെന്ന കപികളൊടെറ്റു മഹാബലൻ വൃക്ഷശില ശൈലവൃഷ്ടികൊ

ണ്ടെറ്റവും രാക്ഷസവരന്മാർ മരിച്ചു മഹാരണെ വർഷ ശസ്ത്രാസ്ത്രാദി ശക്തിക

ളെറ്റെറ്റു മർക്കടന്മാരും മരിച്ചാരസംഖ്യമായി [illegible]

രിപ്പട നക്തഞ്ചരന്മാർക്ക് നഷ്ടമായ്പ്പോയിതു രക്തനദികളൊഴിച്ചു പലവഴിയുമൊ

ഴുകിന [illegible] ബലാൽ താനെറ്റു അംഗദനും വജ്രദംഷ്ട്രനുമായി [illegible]

രമായെറ്റം പിന്നെയും [illegible] വജ്രദംഷ്ട്രൻ ഗളം

അറുത്തെറിഞ്ഞിടിനാനംഗദൻ [illegible] കെട്ടാശു നക്തഞ്ചരാധിപൻ ഉൾക്കരുത്തെ

അകമ്പനൻ തന്നെയും [illegible] നെരം കമ്പമുണ്ടാക്കിയ [illegible] Acampana < Han.

ക്കെറ്റവും ധൂമ്രാക്ഷ [illegible] അകമ്പനൻ പശ്ചിമഗോപുരദ്വാരത്തൂടെ പുറപ്പെ

ട്ടാൻ വാനരന്മാരോടെറ്റു [illegible] കാലാലയം പൂകിനാൻ

33

മാരുതിയെസ്തുതിച്ചു മഹാലൊകരും വാരംഭയം പെരുത്തു ദശകണ്ഠനും സഞ്ചരിച്ചു

ൻ നിജ രാക്ഷസസെനയിൽ പഞ്ചപ്രകാസ്യനും കണ്ടാനുഗ്രനെരം രാമമെഘനത്തൊ

ടുമെസ്സ [illegible]

[illegible]ന്ത്രം കൊടുക്കുന്നമട്ടുസ്സുതം കണ്ടൊരനന്തരം ധൂമ്രം പ്രഹസ്തനെ കൊണ്ടുവരി

കെന്നു കല്പിച്ചനെരത്തവൻ വന്നു കൂപ്പിനാൻ ത്രികരത്തിലയൊ വൃത്താന്തമൊക്കവെ

നാശകന്മാർ പടക്കൊരുമിച്ചൊക്കനൊ ചെയ്യുന്ന ചെയ്യുന്ന രാക്ഷസവീരനെ

കൊല്ലുന്നതും കണ്ടിരിക്കയല്ലിങ്ങുനാം ആനനാഭവാനൊകനിഷ്ഠനൊ പൊർക്കെ

സ്തുയാനഷ വാനരന്മാരെയൊട്ടുക്കുവാൻ പൊകുന്നതാരിന്നു പൊക്കെന്നു കെട്ടവൻ

പൊകുന്നിതിന്നു ഞാനെന്നു കൂപ്പിനാൻ തന്നുടെ മന്ത്രികൾ നാലു പെരുമവർ

4 ministers fight ചെന്നു നാലഞ്ചു പടക്കും വന്നിനാർ നാലൊന്നു ലക്ഷമില്ലൊള്ള പടകളൊക്കയുമാ

കന്ദർപ്പ

ലംബനമാം പ്രഹസ്തപ്രധാന ധൻകും ദെവിന്ദമഹാനാദനും ദുർമ്മുഖൻ കുംഭാരിയെ

വരിയാം വിരൻ സമുന്നതൻ ഞങ്ങിനെയുള്ളൊരു മന്ത്രികൾ നാൽവരും ഞങ്ങിന

വമ്പടയൊട്ടു നടന്നിതു ദുന്ദുഭിത്തങ്ങളുണ്ടാകുന്നു കണ്ടവൻ തന്നകതാരിലുറച്ചുസ

ന്നദ്ധനായി വൃദ്ധ ദ്വാരിദെവെഹനപെട്ടുവാപകപുത്രനൊടെന്നൊരനന്തരം മ

ർക്കടന്മാർ ശിലവൃക്ഷകാലം കൊണ്ടുരക്ഷൊഗണത്തെയൊട്ടുക്കിത്തുടങ്ങിനാർ ചക്രവു

ഗ്രപ്രാസശക്തിശസ്ത്രാസ്ത്രങ്ങൾ മർക്കടന്മാരുമെതിരാക്കമരിക്കുന്നു ഹസ്തിവരന്മാരുമ

ശ്വങ്ങളും ചത്തു രക്തനദികളിലൊക്കെയൊഴുകുന്നു ഞങ്ങനെ ഘൊരസംഭവനനന്ത

ൻ ജാംബവാൻകും ഭഹരവിനെയും ദുർമ്മുഖനെയും കൊന്നു മഹാനാദനെയും

& fall സമുന്നതൻ തന്നെയും പിന്നെ പ്രഹസ്തപ്രധാനൻ നിലനൊടെറ്റുടൻ ബന്ധുക

ളുമെല്ലാം കാലൻ പുരിപുക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുനാൻ സെനാപതികളും പടയും മരിച്ചു

Rav. proceeds himself to battle മറിയാം രാവണൻ കെട്ടു കൊപാർത്തനായി ഞങ്ങനെയും പൊരിന്നു യക്കിടിപ്പിച്ചിന്ന

ൻ നെരെ പൊരുതു ജ്ജയിക്കുന്നതിന്നുള്ളൊരു നമ്മൊട്ടുക്കുടെ ഞാനൊരുങ്ങാർകൾ പൊ

രിട്ടുകനമ്മുടെ തെരും വരുത്തുക എന്നവൻ വെണ്മതിപൊലെ കുടയും പിടി

ച്ചിച്ചു പൊമയമായൊരു തെരിൽ കരെറിനാൻ ആലവട്ടങ്ങളും വെഞ്ചാമരങ്ങ

ളും നീലത്തഴകളും മുത്തുക്കുടകളും ഞുകിരം വാദ്യകളെക്കൊണ്ടു പൂട്ടിയ വായുവെ

ഗം പൂണ്ടതെരിൽക്കയറിയെതിരെ മെരുശിഖരങ്ങൾ പൊലെ കിരീടങ്ങൾ ഹാരങ്ങ

ളാദിയായാമാഭരണങ്ങളും പത്തു മുഖവുമിരുപതു കൈകളും ഹസ്തങ്ങളിൽ ചാപ

ബാണായുധങ്ങളും നീലാദ്രിപൊലെ നിശാചരനായകൻ കൊലാഹലത്തൊടു

കൂടപ്പുറപ്പെട്ടാൻ ലങ്കയിലുള്ള മഹാരഥന്മാരെല്ലാം ശങ്കാരഹിതം പുറപ്പെട്ടാര 1
ന്നെരം മക്കളും മന്ത്രികൾ തമ്പിമാരും മരുമക്കളും ബന്ധുക്കളും സൈന്യപാലരും ത്രി
ക്കൊരൊത്തു പടക്കു ഭാഗത്തുള്ള മുഖ്യമാം ഗോപുരങ്ങടെ തെരുതെരെ വിക്രമമെറി
ശനക്കൊമ്പരന്മാരെയൊക്കപ്പുരൊഭ്രമിക്കരുതരശ്രത്തമൻ മന്ത്രിസ്ത്രത്തെച്ചുതന്നെ
ന്ന സംഗ്രാമയാമനും വിഭീഷണനൊന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ "നക്തഞ്ചരന്മാർ വരുന്നതൊക്കെ Ram to Vibhish.
ന്നെടൊ ചൊല്ലിവരാരെന്നതെന്നൊടു വൈകാതെ" എന്നതുകെട്ടു വിഭീഷണവി
രനും അന്നവന്മാരെ വെവ്വെറെ ചൊല്ലിനാൻ "ബാണചാപത്തൊടു ബാലാർക്കാ who shows him the chiefs of the Rax.
ഭിരൂഢാനക്കൂട്ടത്തിൽ വന്നതു കുംഭനൻ സിംഹധ്വജം പൂണ്ട തേരിൽ കരയെറി
സിംഹപരാക്രമൻ ചാപബാണത്തൊടും വന്ന വക്രനുള്ളതാകിയ രാവണൻ നന്ദ
നൻ നശ്ശെഷ്ട്രം ഇന്ദ്രജിത്തൊനവൻ ആയൊധനത്തിന്നു ചാപബാണങ്ങൾ പൂണ്ടായത
മാരൊരു തേരിൽ കരയെറിക്കാണും പുകൾ പിഷ്ടഷണം പൂണ്ടതിൽകായൻ വരുന്നത
രാവണൻ തന്മകൻ പൊന്നണിഞ്ഞാനക്കൂട്ടത്തിൽ വരുന്നതു നന്ദനെനറമ്മഹൊ
ദരന്മന്നവൻ വാളുമെമലെറിപ്പൂങ്കുലം തിരിപ്പവനാക്കിശൂരെന്ദ്രൻ പിശാലനാരാന്ത
കൻ വെള്ളക്കുതിരപ്പുറമെറിതിശൂലവും ഉത്ക്ഷിപ്പിക്കുന്നവൻ ത്രിശിരാവെല്ലൊ
രാവണൻ തന്മകൻ മരുത്തിനണഞ്ഞ ദെവാന്തകൻ തെരിൽ വന്നതു മന്നവ കുംഭക
ർണ്ണാത്മജൻ കുംഭനതെന്തവൻ തമ്പി നികുംഭൻ പരിഘായുധനെന്നെല്ലാം ദെവക
ലാന്തകനാകിയ രാവണനവരൊടും നമ്മെ വെൽവാൻ പുറപ്പെട്ടു" എന്നും വിഭീ
ഷണൻ ചൊന്നതു കെട്ടന്നെരം രാഘവനൊമ്പതു ചൊല്ലുകൊണ്ടു ദശമുഖനെ R. vows to kill Rav.
ക്കൊലചെയ്യുടൻ ഇന്നു കൊപം കളഞ്ഞിടുവെനൊന്ന്" എന്നരുളിച്ചെയ്തിന്ന
തു നെരം വന്ന പടയൊടു ചൊന്നാൻ ദശാസ്യൻ "നിങ്ങളെല്ലാവരും നാലൊഴിലും Rav. sends the army back to defend the town
പൊന്നാകിലവർ ചെല്ലുമകത്തുകടന്നൊരു ഭാഗമെപ്പൊഴും ശത്രുക്കൾ കടന്നുകൊ
ള്ളും ഭയപ്പെടാതെ കൊൾവിൻ നിങ്ങളും ചെന്നു ലങ്കാപുരം കാത്തിരിക്കണം ഞാൻ
പൊരുതിവരൊടു ശക്തികൾ കാട്ടുവതിന്നൊരു വെൻ" എവം നിയൊഗിച്ച
ന്നെരം നിശാചരരവരും ചെന്നു ലങ്കാപുരം മെവിനാൻ വൃന്ദാരകാരാതിരാ
വണൻ വാനരവൃന്ദത്തെ ചെല്ലുക തമ്മിൽ പിട്ടിടിനാൻ വാനരന്മാരും ഭയം തീ the monkeys beg quarter
ർന്നാൻ മനവെന്ദ്രൻ കാൽക്കൽ വീണിരന്നിടിനാൻ അന്നെരമാശുവിലും
ശരം തൈകെക്കൊണ്ടു കൌസല്യാനന്ദനൻ പൊരുന്നൊരു നെരം പെട്ടാൻ വമ്പനായ Laxm. begs to leave Rav. to him
ഉള്ളൊരിവനൊടു പൊരുവാനിന്നു തമ്പിയടിയനനുഗ്രഹം നൽകെണം" എന്നു സൌ

ബിന്ദുഷയെന്നിരുന്നിടുനാൻ മന്നവനാനമരുൾചെയ്തിതന്നേരം_സുഗ്രീവാദികളും
Ram. warns him ഭൊരിൽ വിഭീഷണനായവരും രക്ഷയെ രാമനൊടെ ദരലഗിക്കെടാ_മായയും
ന്നു നിശാചരന്മാരെല്ലായ്പൊഴും കപടപ്പെട്ടവർക്കാക്കയെന്നിക്കയും_ചതിച്ചു വധിയനാ
കക്കുമെന്നവൻ_ചതുവാസാഖ്യമാം വരുത്തുമെന്നാകുംയം_എല്ലാം പിശാചിച്ചു പിന്നെ
നില്ലുക ചെവിക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കലഹത്തിന്നെന്നല്ലാം_ശിക്ഷിച്ചരുൾചെയ്തപ്പൊ
ഴനന്തരം ലക്ഷ്മണനാനും ഭെതാഴുതു പിൻവാങ്ങിനാൻ_ശ്രീരാമപാദത്തിലെത്തിയൊ
രുതരങ്ങവാനരനായകന്മാരൊടു മാരുതിതന്നെത്തടുത്തീടിൽക്കടിച്ചുചാടിദ
Han. provokes Rav നാൻ_ആഞ്ജനേയനാശുചരവീരനും_ദക്ഷിണഹസ്തമൊങ്ങിയപ്പറഞ്ഞിതു രക്ഷൊ
പരനൊരു മാരുതെപ്പുത്രനും_നിന്നു രാമനെയും താപസന്മാരെയും സജ്ജനമാം മറ്റു
ള്ള ജനത്തെയും നിത്യമുപദ്രവിക്കുന്നതിനാൽ വന്നുത്തമാവാനരകപികുലത്തൊ
ലെടൊ_നിന്നെക്കടിച്ചുകൊൽവാൻ വന്നിരിക്കുന്നൊരെന്നെ കൊണ്ടുകൊൾ
വീരനെന്നാകിൽ നീ_പിടിക്കുമെന്നരികിന്നുടെ പുത്രനായക്ഷകുമാരനെക്കൊന്ന
They fight വും ഞാനെന്നെടൊ_എന്നു പറഞ്ഞു നടിച്ചാൻ കപിവരനും നന്ദാക്ഷിരച്ചുവീണാൻ
ദശകണ്ഠനും_പിന്നെയുണർന്നുചൊന്നാൻ_പിടെക്കുന്നവനാകപികുലത്തിൽ നല്ലൂ
നെല്ലൊ ദേവൻ_നമ്മയെ നാകത്തിൽ നിന്ന് കൊണ്ടു_നമ്മുടെ തല്ലുകൊണ്ടാൽ
മറ്റൊരുത്തനും മൃത്യു വരാതെ ജീവിച്ചവരില്ലെടൊ_മൃത്യു വന്നില്ല നിന്നെ
ക്കുത്തുകൊണ്ടു ഞാൻ എന്തെങ്കിലും ദുർബലനായ്പ്പന്നന്നില്ലിന്നിനിമരണം
പൊരുതിടെണം_എന്നൊരെന്നുരത്തു നടിച്ചു ദശാനനൻ പിന്നെ മാരുതി
വീണു കപിശ്രേഷ്ഠനും_നീലനെന്നൊരു കപിയും ചെന്നു രാവണന്റെ തലകളെന്നി
ലിരിടങ്ങൾ പത്തിലും_വില്ലു തന്മേലും കൊടിമരത്തിന്മേലും ചാടിത്തിന്മേലും കട
ങ്ങൾ പത്തിലും ചാടിക്കളിക്കുന്നതുകണ്ടു_ഞെട്ടിനാൻ_നാരദനന്നേരം_പാവ
കാസ്ത്രം കൊണ്ടു പാവകപുത്രനെ രാവണനെടുത്തു തള്ളിവീഴ്ത്തിനാൻ_തൽ
ക്ഷണനേ കൊപിച്ചു ലക്ഷ്മണൻ വേഗേന രക്ഷൊവരനെ എതിർത്താനന്തര
നേരം ബാണഗണം പരിശീലിച്ചീടിനവരും_കാണുന്നതാകെ ചമഞ്ഞതും വൈ
രിയും_വില്ലും മുറിച്ചിതു ലക്ഷ്മണനന്നേരം_നാശ്ശേൽ മുഴുത്തിനദശകണ്ഠ
നും പിന്നെ മയൻ കൊടുത്തൊരു വേൽ സെനാമിന്നൊടെ മാനിലാക്കിയ
ചാടിട്ടിനാൻ_ആസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു തടുക്കുന്നതാണ്ടു സൗമിത്രിയും ശക്തി
കൊണ്ടാശു വീണീടിനാൻ_ആടലാശ്ശീനകുമാരനഷ്ടനെന്തു വിട്ടുവാനാശ

ദംഭിച്ചു ദശാനനൻ ഉപകൈലാസശൈലമെടുത്ത ദശാസ്യൻ പരശരാദികളെക്കൊ
ന്നിട്ടു രാഘവന്റെ ഗൌരവമാൎത്തിലാഘവം പൂണ്ടു രാവണനിൎന്നം
കണ്ടുനിൽക്കുന്നൊരു മാരുതപുത്രനും മണ്ടിയണഞ്ഞൊന്നടിച്ചാൻ ദശാസ്യനെ ഘോ
രെക്കും ഛൎദ്ദിച്ചതിൽ വീണാനവൻ മാരുതി താനും കുമാരനെ തൽക്ഷണേ
പുഷ്പസമാനമെടുത്തുകൊണ്ടാദരാൽ ചിൽപുരുഷന്മന്ദിൽ വെച്ചു വണങ്ങിനാൻ
മറ്റും പിരിഞ്ഞു ദശമുഖൻ കയ്യിലാമ്മാറു പൃഥക്കു മയദത്തമാം ശക്തിയും തെറ്റെന്നെയ്താനായ
കനായകിയ രാഘവൻ പൌലസ്ത്യനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങിനാൻ ഗന്ധവാഹാത്മജസ്കന്ധമേറിച്ചു
ചൊല്ലിനാൻ പങ്ക്തിമുഖനോടു ചെറുത്തുനിന്നെന്നൊടകന്നുമെന്റെ കൊന്നതിന്നെതിർത്തുക
ക്കുന്നതെന്തുകെന്നിയെ കൊൽക ദശാസ്യനെന്മാരുതിയോ ചൊന്നതുകൊണ്ടു താല്ക്കാല
നൊരുക്കു തൽക്കണ്ണമെതിർത്തിണങ്ങിനാൻ ചൊന്നാൻ ദശാനനനെന്നൊടു രാഘവൻ
നന്നായടുത്ത കാമ്മാൻ കൊതിച്ചെൻ ഉടൽ ചൊല്ലുന്നതിന്നായുധയോഗം വന്നിതാകയാ
ൽ നിന്നെയും നിന്നോടു കൂടവന്നോരെയും കൊന്നു ജഗത്രയം പാലിച്ചുകൊള്ളുവാ
നെന്നു ചെയ്തുനില രക്ഷണം ചിന്തിച്ചെന്നരുൾ ചെയ്തു ശസ്ത്രാസ്ത്രങ്ങൾ തൂകിനാനൊന്നി
ന്നൊന്നായമെയ്ക്കുറൻ ദശവക്ത്രനും ഘോരമാസ്ത്രത്തെ പൊരുവകന്നാത്തുവരാ
ന്നിയിക്കുമിളകി മറിയുന്ന മാതിരി തന്നെയും മെയ്ക്കുമിലിശരനായൊരു നിശാ
ചരനായകന്റെ രാമദേവനും കോപം മുഴുത്തൊരു ധീരതയോടെ കൈക്കൊണ്ടുത്തെ നാരാ
സായകം രക്ഷോപരന്റെ പക്ഷപ്രദേശത്തെ ലക്ഷമാക്കി പ്രയോഗിച്ചാനച്ചുതം
ളുലസ്ത്യമാകിയ ബാണമെറ്റെന്നേരം പൌലസ്ത്യചാപവും ഭിന്നമായിട്ടതിലെ നന്ദന
ഷിവനായ ദശാസ്യനും ശക്തികയകം കണ്ടു സത്വരം കണ്ട രാഘവൻ തേരും കൊടിയും
കുടയും കിരീടവും ചാപങ്കിരീടങ്ങളും കളഞ്ഞീടിനാൻ സാരഥിതന്നെയും കൊന്നു
കുളങ്ങൾ വാമദേവപരനിന്നു ദശാസ്യനും രാമനും രാവണൻതന്നോടരുൾ ചെ
യ്തു നീ മയം പോരും നിന്നെക്കണ്ടു മാനസേ വായാലെ മിന്നു ഭയപ്പെടാ. ഭക്തമെന്നി
ഗിരിലങ്കയിൽ ചെന്നിരുന്നാലും ആശ്വവാഹനത്തോടൊരുമ്പെട്ടുകൊണ്ടാ
ശേഷയനങ്ങളിനാളെ വരെന്നിക്കാകുന്നു വാക്കുകൾ കേട്ടു ഭയപ്പെട്ടു വേഗത്തിലെ
ഴുന്നേറ്റു ദശാനനൻ രാഘവാസ്ത്രം തടഞ്ഞീടിനൊന്നൊരാകുലം പൂണ്ടുമറി
ഞ്ഞു നോക്കീടലോം വേപഥുഗാത്രനായ് മന്ദിരം പ്രാപിച്ചു താപമുണ്ടാകയാം
ചിന്തിച്ചാൻ വെമ്പിനാൻ മാനവേന്ദ്രൻ പിന്നെ ലക്ഷ്മണനെയും വാനരരാ
ജനാമക്കാമാത്മജനെയും രാവണബാണവിദാരിതന്മാരായ പാവകപുത്രാദി

Ram Mounts Han.

challenges Rav.

Defeats & dismisses him for another fight

വാനരന്മാരെക്കൊണ്ടു സിന്ധുബന്ധനം കൊണ്ടുരക്ഷിച്ചതന്നോടെ സിദ്ധാന്തമെല്ലാമതു
ചെയ്തുമെവിനാൻ രാത്രിഞ്ചരെന്ദ്രനും ഭുജങ്ങനെത്താട്ടുപെണ്ണ് നിശാചരികളെ

Rav. in council confesses the defeat

ചൊല്ലിനാൻ നമ്മുടെ വിശ്വബലങ്ങളും കിങ്കരന്മാരും നമ്മുടെ ബന്ധുജനങ്ങളും
നഷ്ടമായ്പ്പന്തൊട്ടങ്ങു നൂറുതരവും കഷ്ടകാലം നമുക്കാഗതം നിശ്ചയം വെയ്യ
പുത്രാനമന്ത്രാ രക്ഷോഭവനം ദേവപക്ഷം ഘനാനകെശനം രംഭക്ഷം പിന്നെ
നൂറുകണ പെരന്മാരും കുംഭകർണ്ണസ്വാം നിദ്രിപന്മാരും കുംഭോൽഭവാദികളായ
മുനികളും ശംഭുപ്രസാദികരായികളെ ദേവികളും പുഷ്ടതപോബലമുള്ള പാതിവ്രത്യ
നിഷ്ഠയോടെ മരുവുന്ന സതികളും സത്യമായുള്ള ശാപവചനങ്ങൾ മിന്നിയാ
ക്കുന്നൂടായെന്നു നിശ്ചയം ചിന്തിച്ചു കാണ്മിൻ നമുക്കിനിയും പുനരെന്തൊന്നു നല്ലൂ
ജകിച്ചുകൊൾ വാനരൊരു കാലാന്തരത്തിൽ നാകും കുംഭകർണ്ണനെ കാലം വൈകാതെ
കൃതാർത്ഥൃവിൻ നിന്നുൾ ഉറക്കം സംക്ഷിപ്തനെന്നിരിക്കുന്നതിട്ടമായില്ല റന്തിതടങ്ങി
ടവനക്കിന്നൊന്നൊരു നാളുകഴിഞ്ഞിങ്ങുള്ളു നിന്നുണരൊപ്പോട്ടനുൾ പിൻ വല്ലപ്രകാര
വും രാക്ഷസരാജനിയോഗേന ചൊന്നാരെ രാക്ഷസരെല്ലാമൊരുമിച്ചൊപ്പട്ടണ

Cumbha carna awakened with great difficulty

ത്തിൽ വരൻ ജനകടുന്ദുഭിമല്ലൻ വാദ്യങ്ങളും അനന്തരകാലങ്ങൾ കൊട്ടി പ്പട
വും കുംഭകർണ്ണോരസ്വിപറഞ്ഞു മാത്രം ജഗൽകമ്പം വരുത്തിനാരെന്തൊരു വിസ്മ
യം കുംഭസഹസ്രജലം ചൊരിഞ്ഞിടിനാർ കുംഭകർണ്ണശ്രവണാന്തരെ പിന്നെയും
കുംഭിവരന്മാരെക്കൊണ്ടു നാസാരന്ധ്രം സംഭ്രമത്തോടുമം പിടിച്ചു വലിപ്പിച്ചു തമ്പി
ക്കരവാറലതിക മാനക്കൾ കുംഭാരി വെൺകൊലക്കമ്പമിളക്കിയുരളെ കുംഭ കർണ്ണൻ
ഭസാക്കുണനില്ല സംഭ്രമി ചൊടിനാരാശര വീരന്മാരും കുംഭസഹസ്രം നിറ
ച്ചുള്ള മദ്യവും കുംഭസഹസ്രം നിറച്ചുള്ള രക്തവും സംഭോജ്യമന്നവും കുന്ന
പോലെക്കണ്ടൊരു കമ്പം കലർന്നുള്ള നിറന്നുനിടിനാൻ ഗ്രാമ്യങ്ങളാദികൾ
മദ്യവുമിവനരുൾ ചെയ്തുമെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചാനന്ദിതനായി ശുദ്ധമനവും ചെയ്തി
രിക്കുംവിധേയന ഭൃത്യജനങ്ങളും വന്നു വണങ്ങിനാർ കാര്യങ്ങളെല്ലാമറിയി
ച്ചണഞ്ഞിക്കരണവും കേട്ടു പണ്ടിക്കണ്ടാനിങ്ങൻ എങ്കിലൊ വൈരികളെക്കൊ
ല ചെയ്തു ഞാൻ സങ്കടം തീർത്തു വരുവനെന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലി പുറപ്പെട്ടനെ
രം മഹോദരൻ മെല്ലെത്തൊഴുതു പറഞ്ഞാനുജനെരം ഉള്ളിൽ തനിക്കുണ്ടു
തൊഴുതു വിടവാങ്ങി വാട്ടം വരാതെ പണ്ണം പൊകനല്ലതു എവം മഹോ
ദരൻ ചൊന്നതു കേട്ടവൻ രാവണനുന്നേയും ചെന്നു വണങ്ങിനാൻ ഗാഢ

മായാലിംഗനങ്ങൾക്കിരുത്തിനൊന്നുഢമൊദത്തിന്നിജസൊദരന്തന്നെയും വി — *Rav. craves his assistance*
ത്തധരിക്കച്ചു തിരിച്ചൊക്കനികാൎയ്യങ്ങൾ വൃത്താന്തങ്ങളെല്ലൊം കെട്ടാലുമെന്നുടൻ സൊ
ദരിതന്നൊടെറ്റം സ്കന്ദങ്ങളെ ചൊദിച്ചതിന്നു ഞാൻ ജാനകിയെ രാവണെ ശ്രീരാമലക്ഷ്മ
ണന്മാരറിയാതെ കട്ടാരാമസിദ്ധികൊണ്ടുന്നു വെച്ചിട്ടിന്നാൾ വാരിധിക്കൽ ചിറകെട്ടി
കടന്നവർ പൊരിന് വാനരസൈന്യമായുന്നു കൊന്നാൻ പ്രഹസ്താദികളെപ്പലരെ
യും എന്നെയും വെക്കമുറിച്ചുജിതശ്രമം കൊള്ളാതെ കൊന്നയച്ചു: ഇന്നു കാരണമല്ലൽ
മുഴുത്തു ഞാൻ നിന്നെയുണൎത്തിനെൻ മന്നവന്മാരെയും വാനരന്മാരെയും കൊന്നി
ട്ടെന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക എന്നതു കെട്ടൊരു ഞാൻ കുംഭകൎണ്ണൻ നന്നുനന്നു — *receives a lecture*
എയും നന്നതെയല്ലതെ കെൾ നല്ലതും തീയതും തിരിയാത്തവൻ നല്ലതറിഞ്ഞൊ ചൊ
ല്ലുകൾ നല്ലവണ്ണം കെട്ടുകൊള്ളുകില്ലം നന്നല്ലാതവൎക്കുണ്ടാ നല്ലതുണ്ടാകുമൊ
ടീ തയൊരുമനം നൽകുകെന്നിങ്ങനെ സൊദരനൊന്നതു കെട്ടു കൊപിച്ചിരു
ട്ടിക്കളഞ്ഞതും നന്നനന്നൊർക്ക കാൺ നാട്ടിൽ നിന്നൊരു വാക്കിരിങ്ങമെക്കവെ നല്ല
വണ്ണം വരും കാലമല്ലെന്നതും ചൊല്ലാമതും കണ്ടതും കുറ്റമല്ലെടൊ നല്ലതൊ
ന്നൊരാലും വരുത്താവതല്ലല്ലൽ വരുത്തമാപത്തണയുന്ന നാൾ കാലദെശാവസ്ഥ
കളും നകങ്ങളും മൂലവും വൈരികൾ കാലവും ഭീക്ഷ്യവും ശത്രുമിത്രങ്ങളും മദ്ധ്യസ്ഥപ
ക്ഷവും അഷ്ടവൃദ്ധിക്ഷയസ്ഥ ഭെദങ്ങളും നാലുപായങ്ങളും മറ്റു നയങ്ങളും
ചെവിയിൽ വരുന്നതുമൊക്കനിരൂപിച്ചു പത്ഥ്യം പറക്കുമമാത്യന്മാരുണ്ടെങ്കിലൊരെടത്തു
സൌഖ്യം വരും കീൎത്തിയും വൎദ്ധിക്കും ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരമാത്യധൎമ്മം വെടിഞ്ഞങ്ങി
നെരൊജാവിനിഷ്ടമെന്നാലതും കണ്ടു സ്വഭാവമായ്പ്പറഞ്ഞു കൊണ്ടു പാപമാ
യഭിമാനവും ഭാവിച്ചു കുലവിനാശം വരുമാറു നിശ്ചയം മൂഢരായുള്ളൊരമാത്യ
ജനങ്ങളിൽ നല്ലതു കാൎയ്യമെന്നതു ചൊല്ലുവതല്ലൽ വിഷമങ്ങൾ വക്കിന്നി
ക്കിപ്പൊളൊ മൂഢന്മാം മന്ത്രികൾ ചൊല്ലുകെട്ടികൽ നാട്ടുമാറ്റിഴ്സ്സും കുലവും നശിച്ചു
പൊം നാരദ ഭെദം കെട്ടു മൊഹിച്ചു ചെന്നു ചെന്നാക്കി മുഴുത്തു മരിക്കും മൃഗകുലം
ശിക്ഷകൾ മൊഹിച്ചു ശലഭങ്ങൾ മഹാരായശിഖിയിൽ വീണു മരിക്കുന്നു മത്സ്യങ്ങളെ
ക്കളും രസത്തിൽ മൊഹിച്ചു ചെന്നത്തൽ പെട്ടുന്നു ശംഗ്രഹിക്കയാൽ ആഗ്രഹ
മൊന്നികളെറിയായാപത്തു പൊക്കവാനാവതല്ലാതവണ്ണം വരും നമ്മുടെ വം
ശത്തിനും നമ്മുടെ നാട്ടിന്നുമാമൂലനാശം വരുവതിന്നായ്കെല്ലാ ജാനകിതന്നി
ലൊരാശയുണ്ടാകയാൽ ഞാനറിഞ്ഞെന്നതു നക്തഞ്ചരാധിപ നിയങ്ങൾക്കു വശനാ

ഷിച്ചിപ്പവനെന്നല്ലാവനെന്നാശ്രിതന്മാരെന്നിന്ദ്യകം ഇന്ദ്രിയഗ്രാമം ജയിച്ചിരിക്കുന്നവ
നൊന്നുകൊണ്ടും വരാത്തനല്ലാ പത്ഥ്യകൾ നല്ലതല്ലെന്നു തിരിച്ചറിക്കെമ്പലാൽ ചെയ്യ
ലൊന്നിക്കലൊരുത്തനാദി അഭിപ്രായങ്ങൾ മാറ്റി തപസ്സനകാലത്തിന്നാപത്തിലും
മതിവശനായ്പ്പൂതം ഏതന്നാലത്തികൽ നിന്നാശ്രമനസ്സിനെ തന്നുടെ ശാസ്ത്രവിവേകൊ
പദേശങ്ങൾ കൊണ്ടുവിധേയമാക്കിക്കൊണ്ടിരിപ്പവനത്രെ ആ ശങ്കകലാരാന
മൊക്ഷിപ്പൂന്നം വിചാരകാലെങ്ങാൻ ഭവാനൊടു തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടില്ലെ ഭവിഷ്യൽ
ഫലം ഇപ്പോൾ വാഗത്തെയായ്പ്പന്നിതി ശരകല്പിതമായ്ക്കു തട്ടുകാവതല്ലെല്ലാമാ
നുഷനല്ല രാമൻ പുരുഷോത്തമൻ നാനാജഗന്മയൻ നാരായണൻ പരൻ സ്വി
തയാകുന്നതു യോഗമായ ദേവിയെ തന്റിന്നിയരിച്ചിട്ടു കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു

Cumbhak. says how he came to know R.'s heart

ടു തന്നെ പറഞ്ഞതിന്നിലയൊ മന്നവ ഞാനതിനെത്തന്നൊരാണെങ്ങും ഞാനൊരിക്കൽ
ൾ വിശാലായാം കഥാപ്രബന്ധം കാണുന്നാണെ നരനാരായണാശ്രമ പാർക്കുന്നനെരത്തു
നാരദനെ പ്രതിതൊഷണകണ്ടു നമസ്കരിച്ചു നവിം ഏതൊരിടത്തുനിന്നാ
ഗതനായിതെന്നാദരവൊടതുൾ ചെയ്ക മഹാമുനെ ഏതൊരു വൃത്താന്തമുള്ളു
ശങ്കകലന്തരം കൂടാതരുൾചെയ്കെന്നെല്ലാം ചൊദിച്ചനെരത്തു നാരദനെ
ന്നൊടു നാരദൻ ചൊന്നാൻ ദേവന്മാരൊക്കവെ രാവണനിമിത്തമായാശ്രമ
ത്തൊടെ ദേവകളും മുനിമാരുമൊരുമിച്ചു ദേവദേവേശനാം വിഷ്ണു ഭഗവാന
നസവിച്ചു തങ്ങളെല്ലാ സങ്കടമൊക്കവെ ഉണർത്തിച്ചു കണ്ടകനാകിയ രാവണൻ ചെറ
ലസ്സുള്ളപത്തനത്തിൽ വസിക്കുന്ന ബലൻ ഞങ്ങളെയെല്ലാമുപദ്രവിച്ചിട്ടു ഏതുമിരി
ക്കരുതാതെ മഞ്ഞെന്നു മനുഷ്യനാലെന്നിയെ മൃത്യു വിരിഞ്ചമുക്തം വിരിഞ്ചനാൽ
മുന്നമെ കല്പിതം മന്നവനാകുന്നൊരു പിറന്നു ഭവാനിന്നിസ്സുധർമ്മങ്ങളെ രക്ഷി
ക്കൊള്ളേണം ഇതുകൊണ്ടിപ്പനെരം മുകുന്ദനും ഇങ്ങിക്കാര്യങ്ങൾ കലർന്നു
ട്ടെയെത്ര വൃത്തിക്കിൽ ഞാനയൊദ്ധ്യയാം ദശരഥപുത്രനായ്പ്പന്നു പിറന്നിനി
ന്മരം നക്തഞ്ചരാധിപതന്നെയും നിഗ്രഹിച്ചതിൽ തീർത്തിട്ടു വന്നിതു ലോക
ത്തിൽ സത്യസങ്കല്പനാമീശ്വരൻ തന്നുടെ ശക്തിയൊടും കൂടി രാമനായ്പ്പിന്നും
നിങ്ങളെയെല്ലാർക്കുമാവത്തിനിമം ഗലം വന്നീടും ശങ്കകലെ ഏതെന്നരു
ൾ ചെയ്തു മറഞ്ഞു മഹാമുനി നാന്ദ്രിയ്പ്പിച്ചുകൊൾകനീ മാനസെ രാമൻ പര
ബ്രഹ്മമായ സനാതനൻ കൊമളത്തിരുവരാദൃശ്യാ മുകൻ മായാമനുഷ്യ
രൂപം പൂണ്ടരാമൻ നകാര്യഃ പാപമനസാ ഭക്തിക്കതി ഭക്തികൊണ്ടാൽ പ്രസാദിക്കും

120

രഘുത്തമൻ ഭക്തിയെല്ലാമവൻ ജ്ഞാനമാതാവെടൊ ഭക്തിയെല്ലാം സദാ
മൊക്ഷപ്രദായിനി ഭക്തിപ്രിയന്മാൎക്കു കൎത്തവ്യം നിഷ്ഫലം സംഖ്യയില്ലാതൊളമുണ്ടു
ള്ളവതാരങ്ങൾ പങ്കജനെത്രമാം വിഷ്ണുവിനെങ്കിലും സംഖ്യവതാം മതം ചൊല്ലു
വൻ നിന്നശങ്കയെല്ലാമകലക്കളഞ്ഞീടുവൻ രാമാവതാരസമമെല്ലാമതെന്ന
തെന്നാമജപത്തിനാലെവരും മൊക്ഷവും ജ്ഞാനസ്വരൂപനാകുന്ന ശിവൻ പരൻ
മാനുഷാകാരിയായാ രാമനാകുന്നതും താരകബ്രഹ്മമെന്നതെ ചൊല്ലുന്നിതശ്ശിരാ
മദെവനെത്തന്നെ ധരിക്കനീ രാമനെത്തന്നെ ഭജിച്ചവിദഗ്ദ്ധനമായമയം നൽകു
ന്ന സംസാരസാഗരം ലംഘിച്ചു രാമപാദത്തെയും പ്രാപിച്ചു സങ്കടം തീൎത്തുകൊള്ളു
ന്നിതു സന്തതം ശുദ്ധതാപസന്മാർ നിരന്തരം രാമനെ ധ്യാനിച്ചു പങ്കജത്തിങ്കൽ നിൎമ്മ്യം [illegible]
ച്ചു തച്ചരിത്രങ്ങളും ചൊല്ലി നാമങ്ങളും ചുരിച്ചാദ്യന്തം കണ്ടുകണ്ടച്യുതനൊടു
സായൂജ്യവും പ്രാപിച്ചു നിശ്ചലനന്ദലക്ഷിക്കിതസഹം മായാവിമൊഹങ്ങളെ
ല്ലാം കളഞ്ഞുടൻ നീയും ഭജിച്ചുകൊൾകെന്നു കെട്ടൊരു" സാദരമെവം പറഞ്ഞ Rav. answers angrily "leave the Veda & fight"
കെട്ടതിക്കൊപം മുഴുത്തു ദശാസ്യനും ചൊല്ലിനാൻ "വെദശാസ്ത്രങ്ങളും കെട്ടുകൊ
ള്ളാമിനി വെദമകന്നു സുഖിച്ചിരിക്കുന്നനാൾ ഞാനെങ്കിലുഗ്രം ചെയ്യുന്നായൊധന
ത്തെച്ചു രാമാദികളെ വധിച്ചു വരികനീ" അഗ്രജവാക്കുകളിത്തരം കെട്ടു കൊപഗ്രനാം
കുംഭകൎണ്ണൻ നടന്നീടിനാൻ പ്രാഗ്രവ്യം കൈകൾ വിട്ടുഉപമെ രഘുത്തമൻ നിഗ്രഹിച്ചാ Kumbh. frightens all
ൽ വരും മൊക്ഷമെന്നൊൎത്തവൻ പ്രാകാരവും കടന്നുത്തുംഗശൈലരാജാകാര
മായലറികൊണ്ടതിരൂക്ഷം ഹുങ്കാരം ദാരമിതിപൂരിക്കൊണ്ടുളതന്നായുധമാകുമ
ശൂലവും കൈക്കൊണ്ടു വാനരസെനയിൽ ചെന്നൊന്നു തെനരുത്ത വാനരവീരരെ
ല്ലാവരുമൊടിനാർ കുംഭകൎണ്ണൻ തൻ വരവു കണ്ടാകുലാൽ സംഭ്രമം പൂണ്ടു വിഭീ
ഷണനൊടു "വന്നുള്ള രാക്ഷസനെവനാം വൻ പൎവ്വതത്തൊളം ആകാരമുണ്ട
ല്ലൊ" രഘുത്തമൻ ചൊദിച്ചതിനന്തരമാശു വിഭീഷണൻ ചൊല്ലി
നാൻ "രാവണസൊദരൻ കുംഭകൎണ്ണൻ മഹാ പൂജനെന്നെയും ശക്തിമാൻ ബുദ്ധി
മാൻ ദെവകുലാന്തകൻ ഇദ്ദൈവരിവൻ ആവതില്ലാക്കമെന്നാൽ ജയിച്ചിടുവാ Vibh. addresses his brother
ൻ" തൽചരിത്രങ്ങളെല്ലാമറിഞ്ഞു ചെന്നിട്ടു യാതൃവ്യജൻ കാൽക്കൽ വീണിട
നാൻ ഭ്രാതാ വിഭീഷണൻ ഞാൻ ഭവൽ ഭക്തിമാൻ പ്രീതിയുണ്ടെന്നെ കനസ്സിതി
തക്കണമെ നിതയെന്തിനു രാവണനെന്നൊടു നാദരവാക്യമവൊളുമ
വെക്കിളെച്ചൻ പെട്ടവ്യം കൈക്കൊണ്ടു നിഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ ഉഗ്രതയൊടു മട്ടുത്ത

ഇതു കണ്ടു ഞാൻ ദിനനാഥസ്സുലോചനാ [illegible] ആശ്രിതവത്സലയെ ശരണമാ

& is embraced by him — ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ വിഭീഷണൻ വാക്കുകൾ കേട്ടവൻ ചിത്തം തെളിഞ്ഞു പുണർന്നു

നന്ദിയോടെ തിരിഞ്ഞു പറഞ്ഞിതു [illegible] ഭവാനിങ്ങിരിക്കില്ലേ

ഇമ്മെയ്യിൽ വിളിക്കുവലകാലമൃഷികൾ സേവിച്ചു കൊണ്ടുതാ രാമപാദാംബുജം

നമ്മുടെ വംശത്തെ രക്ഷിപ്പതിന്നു നീ മൂലൻ ഭാഗവതോത്തമനെന്നതും നാ

ലണഞ്ഞിയനെന്നതും നീയെന്നു നാരദൻ തന്നെ പറഞ്ഞു കേട്ടേൻ [illegible]

മിപ്രപഞ്ചമെല്ലാം [illegible] രാമപാദാംബികെ [illegible] കേട്ടു

but he kills the monkeys — വാനരവൃന്ദങ്ങൾ [illegible] ചൊല്ലിടിനാൻ രാമപാദം [illegible]

ഇത്ഥം വിഭീഷണനായി രാമൻ വിഭീഷണൻ നില്ക്കും ദശാന്തരെ ഹസ്തചാപങ്ങളാൽ മർക്കട

വീരരെക്കൊന്നു [illegible] വെടിഞ്ഞു [illegible] കപികളുമൊരു

[illegible] നാനാ ദിക്കിലുമത്ത ഹസ്തിയെന്നപോലെ കപികളും [illegible]

കൊന്നൊന്നൊഴിക്കലെ മർക്കടരാജനുമതു കണ്ടൊരു മലതന്നെ [illegible] മാറിൽ

തട്ടവൻ [illegible] ശൂലമെടുത്തതു കണ്ടു [illegible]

പ്പൊഴവനെയും കൊണ്ടുപോകുന്നതു [illegible] നടന്നു നിശാചരൻ [illegible]

fetched by the Raxwomen — സുഗ്രീവനെയും കൊണ്ടു [illegible] നേരത്തു നാരിജനം മഹൽ [illegible]

[illegible] മാളികമേൽ [illegible] കളഭങ്ങളും [illegible]

[illegible] മർക്കടരാജനെ [illegible] വെണ്ണക്കടരാ

[illegible] ദന്തനവങ്ങളും കൊണ്ടു [illegible] കൊണ്ടു

പൊന്നാന [illegible] ക്രോധവുമേറി അഭിമാനഹാനിയും [illegible] കൈകൊണ്ടു

[illegible] വിഭീഷണനായി [illegible] പിന്നെ [illegible] സന്നദ്ധനായ യുദ്ധത്തിനു

[illegible] മേൽ [illegible] ക്രൂരബാണഗണം പൊഴി

ച്ചിതന്നേരം [illegible] വാനരന്മാരെയും വക്ത്രത്തിലാക്കിയടക്കമവനടൻ

[illegible] വാരി വിഴുങ്ങുമവനെ [illegible]

പരമമന്നേരം [illegible] ലക്ഷ്മണനോടു [illegible] രാഘവൻ

തന്നോടടുത്താനതു കണ്ടു [illegible] ബാണം [illegible] ദക്ഷിണ

Ram. depriving him of the right hand — ഹസ്തവും ശൂലവും രാഘവൻ തൽക്ഷണം ബാണമെല്ലാം [illegible]

[illegible] വാനരവൃന്ദവും [illegible] മഹാ [illegible]

ഹാ ശൂലവും കൈക്കൊണ്ടു രാമനോടടുത്തു നിശാചരൻ [illegible]

ഘാനത്തെം പിന്നെ മേരോടികൾ പലതും മറിച്ചിട്ടാർ ബഹുകോപമോടു ലങ്കിയ
ക്കിടെ നക്ഷത്രഗതിപിന്നെയും മനസ്സാ ബ്രഹ്മാസ്ത്രാകാരമായ രണ്ടാമതൊ
ന്നു ത്തും ഗൎവ്വാരത്തും മറിച്ചിട്ടാൻ വക്ഷഃപ്രദേശം പിളർന്നിഴുകുവാൻ
ന്നെന്നു കണ്ടു ചുറ്റിട്ടാൻ പങ്ക്തികണ്ഠ വാകിൽ നിറെച്ചു രക്തമൻ പൃഥ്വിയിൽ ദേവ
തമാനസ്ത്രങ്ങളെന്നോർത്തു മൊക്ഷത്തമമാം ഗതിക്കും പണ്ടിഷ്ടാൻ പൃഥ്വിതന്നിൽ തെളി
ഞ്ഞാനന്ദമെന്നതുത്തമമാംഗം പുരദ്വാരിപിന്നെ ഹൃദിത്തെന്നിയാൽ പിന്നിത്തൊരു ഹസ്ഥമന്നെ
രം പ്രിയൻ വിദ്യാധര ഗന്ധർവ്വ ഗുഹ്യകസിദ്ധൻ ഗംഗ ബസ്സാസ്ത്രരൊരു വൃന്ദവും കിന്നരലോ
രങ്കിം പുരുഷന്മാർ പന്നഗരൊവസ ദേവസമൂഹവും പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു ഭക്തി
പൂൎവ്വകം സ്തുതിനാരിയിൽ പുരുഷം പുരുഷോത്തമമവ്യയം ദേവമുനീശ്വരൻ നാരദ
നു തദാ സെവാൎത്ഥമൊട്ടു വന്നിച്ചിട്ടാൻ രാമ ദശരഥ നന്ദന മംഗലന്ത്യാ
മത്തും പൊന്നധനങ്ങൾ രാഘവം നിന്റെ ചരണാസനം കൊണ്ടു പിരിപ്പു പൂണ്ട വരമം
സദാശിവം ധ്യായൻ രാമം ജഗദഭിരാമമാത്മാരാമമാലോദമാനം പൃഥുഭഗണനാ
ർ സീതാപതെ രാമരാജേന്ദ്ര രാഘവ ശ്രീധരൻ കൈശ്രീ പുരുഷോത്തമ ശ്രീരാമ
ദേവദേവേശ ജഗന്നാഥ നാരായണ ലോകനാഥ നമൊസ്തുതെ വിശ്വസാക്ഷി
പരമാത്മൻ സനാതന വിശ്വമൂർത്തേ പരബ്രഹ്മമൊ ദൈവമെ ദുഃഖസുഖാദികളെ
ഷ്ഠാമനന്തിനം മായയാ മാനുഷാകൃതി കൊണ്ടു മായയാ മാനുഷാകാരമായി ശുദ്ധ
നം ബുദ്ധനാനന്ദരൂപനായും ബാഹ്യാന്തരൂപനായുമെല്ലാമെശനാശ സമ്പന്നു
ളില്ലെങ്കിലും സ്വരൂപനായി പ്രധാനങ്ങൾ ക്രിയനായ്ക്കൂടാ വ്യക്തനായവ്യക്ത
നായ് നിർമ്മല നായി നിഷ്കളനായ്ക്കൂടാ ധാരനായ്ക്കൂടാതെ നായി നിർഗ്ഗുണനായി നിന്മാ
നവാക്യാൎത്ഥമായി ഫലനാമാവാക്യവനായ്ക്കൂടി ഹീനായിലക്ഷത്തിൽ യിതകാ
ലത്തു സൃഷ്ടിക്കും ചക്രത്തിന്മേലനം കൊണ്ടു സംഹാരവും രക്ഷയും നാനാവിധാവ
താരങ്ങളാൽ ശിക്ഷിച്ചു യജ്ഞത്തെക്കും പരിപാലിച്ചു നിന്ന പ്രകൃതി പുരുഷകാലാ
ത്മനായി ഭക്തപ്രിയനാം പരമാത്മനെ നമഃ യാതൊരാത്മാവിനെക്കാണ
നിതെപ്പോഴും ചെതസി ത്വപസെന്ദ്രന്മാർ നിരാശയാതൽ സ്വരൂപത്തിനായ്ക്കൊ
ണ്ടും നമസ്കാരം ചിൽ സ്വരൂപ പ്രഭേദാന്തരം നമൊസ്തുതെ നിർവ്വികാരം വിശു
ദ്ധാത്മാനന്ദരൂപിണം സർവ്വലൊകാകാരമത്ഭുതനമൊനമഃ ത്വൽപ്രസാദംകൊ
ണ്ടൊഴിഞ്ഞു മറ്റൊന്നിനാൽ ത്വൽബോധമുണ്ടാക്കുകിലക്കുറിക്കെല്ലാം ത്വൽ
പാദപത്മങ്ങൾ കണ്ടു സേവിപ്പതിന്നൊപ്പം ഒഴിക്കപകാശമുണ്ടാക്കുതും ചിൽസ്വ

& finishes him

praise of Gods (Narada)

രുവപ്രഭൊനിൻകൃപാവൈഭവം എപ്പൊഴുമെന്നുള്ളിൽ വാഴ്ക ജഗൽപ്രഭൊ
കൊപകാമദ്വെഷമത്സരകാർപ്പണ്യലൊഭമൊഹാദി ശത്രുക്കളുണ്ടാകയാൽ മുക്തി
മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചീടുവാൻ ശക്തിക്കും നിന്മഹാമായാബലവശാൽ ത്വൽകഥാ
പീയൂഷപാനവും ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുൾക്കാമ്പിൽ നിന്നെയും ധ്യാനിച്ചനാരതം ത്വൽകൃ
ത്യങ്ങൾക്കു നാമങ്ങളുച്ചരിച്ചിപ്രപഞ്ചത്തിങ്കലൊക്ക നിരന്തരം നിന്നെ ഭജിച്ചും
പാടിപ്പുകഴ്ത്തി നാസ്തിക്യചിത്തപ്രാണനായകൻ രഘുവീര നിക്കേണമെ രാജേന്ദ്ര ഞങ്ങൾക്കു ദയനായക
ന്നാശിവലൊചനനാലാരാധിതപാദത്തിങ്കൽ വൊരിയുള്ള ഭാരതിന്നിതിസ്വാമി
ഷുംഭകർണ്ണൻതന്നെക്കൊൽകയാൽ ദെവർഷിനാകികൾ സന്തുഷ്ടന്മാരായുള്ള
ഘൊരനിനാദനെക്കൊല്ലുമാറായതെന്നെ വിന്നെല്ലാവരുമിന്നു ദശഗ്രീവനെ ഭവാ
ൻ കൊന്നു ജഗത്രയം രക്ഷിച്ചു കൊള്ളുകയെന്നെ ബ്രഹ്മലൊകത്തിന്നു പൊകുന്നുമാ
ന്ദരജക്ഷിഖക്ഷകന്മാരെത്തൊഴുതുംവന്ദിച്ചു വണങ്ങിസ്തുതിച്ചു ഭക്തിമാനായ
നാരദനന്ദുരാഘവനൊടന്നുപാദവും കൈക്കൊണ്ടു വെഗെന പൊയ്പ
ഞ്ചിനെ നന്നന്നെരം കുംഭകർണ്ണൻ മരിച്ചൊരു വൃത്താന്തങ്ങൾ തപ്പം വന്നവാറു കെട്ടു
ദശാനനൻ മൊഹിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീണു പിന്നുടൻ ലൊഹംകൊണ്ടു മുഖത്താ
ഉം കൊണ്ടു തന്നെപ്പലവഴിയുമൊക്കി വിലപിച്ചു പിന്നെയൊരു ദശഗ്രീവനെത്താ
യെന്നതൊഴുതു പറഞ്ഞിതു ത്രിശിരസ്സും നന്ദനായൊരതികായവീരനും ദെ
വാന്തകനും നരാന്തകനും മഹൊദരനും മഹാപാർശ്വനും മത്ത
ന്മാരെല്ലാക്കൊരുമിച്ചു ശക്തിയെടുത്തും നിശാചരവീരന്മാർ എട്ടുപെരും
സമരത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടു ദുഷ്ടനാം രാവണനൊടു ചൊല്ലീടിനാൻ ദുഃഖിപ്പതി
ന്നെന്തു കാരണം ഞങ്ങൾ ചെന്നൊക്കരിപുക്കളെക്കൊന്നു രാമലക്ഷ്മണന്മാ
നാകസഞ്ചിട്ടുകിൽ ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളാലൊരു പീഡയുണ്ടാകരാക്ഷസെ
ന്ദ്രങ്ങൾ പൊകെന്നുമുയുദ്ധങ്ങൾക്കു സങ്കടം തീർക്കുന്നുണ്ടെന്നാൻ ദശാനനൻകണ്ടു
427
കൂടാതെയുള്ള പെരുമ്പട കൂട്ടത്തെക്കൊണ്ടു പൊക്കൊൾവിനെല്ലാവരും ആയു
ധവാഹനഭൂഷണങ്ങളും ലഭ്യമാമെല്ലാവും കൊടുത്താൻ ദശകന്ധരൻ പെരുമ
കന്നക്കെ പരന്നപെരുമ്പടക്കുള്ളിൽ മഹാരഥന്മാരവരെണ്മരും പൊക്കൾ
പുറപ്പെട്ടുയെന്നതു കണ്ടുമക്കൊടകൂത്തുകന്ദിപ്ര പരന്മാരും സംഖ്യയില്ലാ
തൊരുമിക്കുളള പെരുമ്പട വൻകടൽ പൊലെ വരുന്നതു കണ്ടു വന്തകൻ പിട്ടി
ലാക്കീടിനാൻ സമ്പ്രം എന്തൊരു വിസ്മയം ചൊല്ലാവതല്ലതും കണ്ണും മലയും

Rav's distress

comforted by the 8 chiefs

who proceed to battle

മരങ്ങളും കൈകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന പിരളിയോടെ ... നിശാചരർ തകൎക്കുന്നിതാ
ശുകവിവരന്മാരെയും നല്ല ശാസ്ത്രങ്ങൾ ... ക്ഷണാന്തരവാരണവാജിരഥങ്ങളും
കാലാളും ദാരുണന്മാരായ വാനരവീരരും വീണു മരിച്ചുള്ള ചോരപ്പുഴകളും കാണാ
യിതു പല വകയൊഴികുന്നതും ... ബന്ധങ്ങളും പല പങ്ക്തികെട്ടു ...
ബലാൽ രാക്ഷസരെക്കൊല ചെയ്തു കണ്ടു ... തൈകൊട്ടു മട്ടു നരാന്തകൻ ക
... അപ്പോൾ അംഗ
ദൻ മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടവൻ തന്നുടൽ ഭേദിച്ചു ... ദേവാന്തക
നും ... ദേവേന്ദ്രപുത്രതനയനോടെ ... ഘോരവാരണമേറി മ
ഹോദരവീരനും ... ത്രിശിരാവും മത്തനും ... പോരതി
നായ നംഗദൻ ദേവാന്തകനും ... നരാന്തകനെ ... പുത്ര
നും നീലനും ... മഹോദരനെ ... ദേവാന്ത
കനെയും ... നീലൻ മഹോദരനെയും ... ത്രിശിരാവിൻ തലകളെ
മാരുതി വേഗങ്ങളൊടു കൊന്നിടിനാൻ വന്നു പൊരുതാൻ മഹാപാൎശ്വനെന്നും
കൊന്നുകളഞ്ഞാൻ ഋഷഭൻ മത്തനുമത്തനും മരിച്ചാൻ കപിസത്തമന്മാരോടെ
ത്തി സമരം ചെയ്തു ... വീരനതികായനെന്നുള്ളവനൊരുത്തൻ ... Atikāya with Laxmana
തേരിൽ ശസ്ത്രാസ്ത്രജാലം ... ചൊരിഞ്ഞു ...
... നക്തഞ്ചരശ്രേഷ്ഠപുത്രനു
അപ്പോൾ നിൽക്കരുതാഞ്ഞു ഭയപ്പെട്ടു വാനരരാക്കപാൽ ...
... സൌമിത്രി ...
... ലക്ഷ്മണൻ ... ബാണങ്ങൾ ... ക്ഷണം ...
... മന്ദനായ സൌമി
ത്രി നിൽക്കുന്നതു നേരം മാരുതാത്മജൻ വന്നു ... സൌമി
ത്രിയോടു ചൊല്ലിനാൻ പണ്ടു ... കൊടുത്തൊരു ...
... ബ്രഹ്മാസ്ത്രം ...
മെല്ലിവൻ തന്നെ വധിക്കുന്നില്ല പിന്നെ ... വധിക്കപ്പെടുമിന്ദ്ര ...
... കൊന്നവാലിക്കും ...
പറഞ്ഞു മറഞ്ഞു സമീരണൻ ലക്ഷ്മണനും ...
... ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു തൽ

His ക്ഷണെ കണ്ടും കുറിച്ചൊന്ന തനെരം ഭദ്രമെന വന്നിലെച്ചൊന്നിക്കാലമന്തകലോകമൊരു
Rāv's grief കൂടി കൊണ്ടെ കൂട്ട കപികുലം ആലകം പുക്കു ശെഷിച്ച രക്ഷൊഗണം ത്വവണക്കൊ
ടരികിലൊരവസ്ഥകൾ ഹാ വിധിയെ എന്നലറി ദശകണ്ഠനും മക്കളും തമ്പിമാരും
മരുമക്കളും കളത്രങ്ങളും പടനായകന്മാരും മന്ത്രികളും മറ്റുള്ളൊരവരെ-
Indrajit proposes to comfort him ന്നിനി നമ്മുടെ ശങ്കരദൈവമെന്നും വിലാപിച്ച നെരത്ത ചെന്നിന്ദ്രജി
ത്തും നമസ്കരിച്ചിട്ടിനാൻ താതനെ വെദനകളാക തന്നെ ചെതസി
താതനൊന്നിനി [illegible] ശത്രുക്കളെ കുലമൊടുക്കുവ [illegible]
ച്ചും [illegible] [illegible] കൈവിട്ടു [illegible]
[illegible]
[illegible] വമ്പനാം പുത്രനു [illegible] താതനെ വമ്പടയൊടു നടന്നുട
[illegible]
[illegible] സംഭ്രമം [illegible] ഹൊമമാരംഭിച്ചി
തന്നെരം [illegible]
sacrifices [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
fights [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഗമെല്ലം, തൊഴുതുമ്പൊണം നളനും തരക്ഷിതെനവണ്ണമെ ഗന്ധമാദനൻമെക്കി
ല്ലം ഇനരൊമ്പതെറിയ്യ നിലനം മൃഷ്ടതഃ ഇന രണ്ടു ബാണങ്ങൾ ജാംബവാൻമെക്കില്ലം_
ന്നുറുവനസനമെഴുവിനിതനിരാകൃ നൃവണ്ണനമെട്ടുകമരനം ന്നു റണ്ടു വൊന്നു ഋഷഭനം
കെസരിക്കാറുമൊരൊന്നുതം ക്കുടവന്നെനിത വന്നു ശതബലിക്കൽ പത്തു പൂവനം വന്നു
മൊരെട്ടും പ്രമാഥിക്കമെന്നിത വന്നും പനസിപത്തഞ്ചുമെന്നിത ശക്തിയെല്ലും വെഗ
ദർശിക്കു പൊലെ നാല്പതു കൊണ്ടു ദധിമുഖമെയ്യില്ലും നാല്പത്തു രണ്ടു ഗവാക്ഷനമെന്നി
ത മൂന്നു ഗവയനമഞ്ചു ശരഭനം മൂന്നെമൊരു നാലുമെറെ സുമുഖനും ദ്വിവിദനെന്നിതിരി
പത്തു നാലന്പു സമ്പാതി മാരായ മൂവത്തഞ്ചു താരനും ജ്യോതിർമുഖനമരുവതെറുവനരാ
തക്കൊടെ പതിവദനനും അംഗദനെ മെലെഴുവത്തഞ്ചു കൊണ്ടിതും ഗന്ധം സുഗ്രീ
വനെറുശതശരം ഇന്ദ്രകവിക്കുലനായകന്മാരെയെഴുകൊടിക്കും ഒന്നിടവിടെ 670 Million div
ലെമർക്കടന്മാർക്കിവ തൊന്ന വെള്ളവും തൻ തനയനും വിണ്ണൊരനന്തരം ആവരി x Vellam
ള്ളതു മിതിന്ന നമുക്കുന്നു ദെവദെവന്മാരുമന്ന്യൊന്ന്യമന്നെ രക്ഷപൂണ്ടുപാർത്തി
രിക്കുന്നു ഷാ രാഘവന്മാരെക്കുമെക്കു വിഷ്ണുടിനാൻ മെഘനാദമഹാവിക്രമയ
നൻ ശൊകവിഷണ്ണമാക്കി ബലമാക്കിത്ത ശൊകവും കൊണ്ടവധിശങ്കയിനാൽ ആ
വഞ്ചലാതിക്കും ശംഖനാദത്തെക്കു വെഗെന ലങ്കയിൽ വന്നിരുന്നിടിനാൻ മെഘസമ
ഹാവമാഗതാശയാകെകസിനന്ദനനായ വിഭീഷണൻ ഭാഗവതൊത്തമൻ ഭക്തവ Vibhish
രായണൻ പൊക്കവൻ മെയിലാവൃത്താനെന്നൊരു പൊക്കും കൈകവിട്ടുവാങ്ങി
പിന്നിടിനാൻ കെട്ടുളിക്കും മിന്നിക്കിടക്കുന്നതിൽ പ്രാണനുള്ളതാരെന്നറിയെണമെ
ന്നൊത്തവൻ നൊക്കിനൊക്കി സഞ്ചരിച്ചു തടങ്ങിനടക്കുമെറും വായുപുത്രനുമന്നെ x Hanuman
രം ആതിനിക്കുള്ള തൊരു സഹായത്തിനെന്നാരാക്ഷ വെക്കണക്കിൻമെന്നൊത്ത
വനന്തരം ശാഖാമൃഗങ്ങൾക്കിടക്കുന്നവർക്കുമിൽ ലാകാതപരിക്കിലാരെന്നതൊ
ക്കവാൻ എകാകിനാക്കുടക്കുന്നതെനരനത്ത രാഘവഭക്തൻ വിഭീഷണനെക്കണ്ടു_
ത്തിലന്യൊന്യമറിഞ്ഞു ഖെദം പൂണ്ടു നിർമ്മലന്മാർ നടന്നിടിനാർ പിന്നെക്കുംപ
ക്ഷസംഭിന്നനന്ദനൻ ജാംബവാൻ താനനുഗ്രഹം കൊണ്ടു മൊഹം തീർന്നു കണ്ണുമിഴി
പ്പാനരുതാതിരിക്കുമ്പൊൾ ഖെന്നവിഭീഷണൻ ചൊദിച്ചിതാദരാൽ നി
ന്നുടെ ജീവനുണ്ടൊ കപിപുംഗവ നാശിതെങ്കിൽ നീയെന്നെയറിഞ്ഞിതൊ എ
ന്നു മിഴിച്ചുകൂടാതധീരം കൊണ്ടു നിന്നുടെ വാക്കു കെട്ടുള്ളിൽ പിടിമെ രാക്ഷ
സരാജൻ വിഭീഷണനെന്നു സന്തൊഷാൽ പരമാത്മവെന്നൊട ചൊല്ലുക സത്യം.

വിഭീഷണനാകട്ടെ ഞാനെടൊ സത്യമതെ പറവനെന്നതു കേട്ടവൻ ചൊല്ലി
താൻ ഗമാധീശ്വരൻ തന്നോടു ബോധമുണ്ടല്ലോ ഭവാനെന്നറിയാകയാൽ മേഘനാ
ദാസ്ത്രങ്ങളേറ്റു മരിച്ചൊരു ശാഖാമൃഗങ്ങളിൽ നമ്മുടെ മാരുതി ജീവനോടെ
പറയേണ്ടാ നമ്മുണ്ടല്ലെങ്കിലാവതെല്ലാം തിരയേണമിനിയെടൊ ചൊല്ലി
താങ്ങ വിഭീഷണൻ തന്നോടു വാതാത്മജനിൽ വാത്സല്യമുണ്ടാകട്ടെ. രാമസൌമി
ത്രിസുഗ്രീവാംഗദാദികളാമവരെപ്പറ്റിയും വിശേഷിച്ചു നീ ചൊല്ലിച്ചതെന്തു സമീ
രണപുത്രനെ ചൊല്ലിച്ചതെന്തവനെക്കുറിച്ചേറെയും. എങ്കിലൊന്നു കേൾക്ക നീ മാ
രുതിയുണ്ടെങ്കിൽ സങ്കടമില്ല മറ്റാർക്കുമറിക നീ മാരുതി പോയാൽ മരിച്ചതെന്നാകി
ൽ മറ്റാരുമില്ലൊക്കമരിച്ചതെന്നോർക്കണമെ. സാരസസംഭവപുത്രവാക്യം കേട്ടു മാ
രുതിയും ബ്രഹ്മാത്മജൻ സാദരം. ഞാനിതെല്ലാമറിഞ്ഞില്ലെന്നവൻ കാൽക്കൽ നമ
സ്കൾ കൊണ്ടു വീണു വണങ്ങിനാൻ. ശ്രദ്ധമായാശ്ലേഷവും ചെയ്തു ജാംബവാൻ
കുടലയിൽ മുകർന്നു ചൊല്ലിനാൻ. മേഘനാദാസ്ത്രങ്ങളേറ്റു മരിച്ചൊരു ശാ
ഖാമൃഗങ്ങളെയും പിന്ന നമ്മുടെ രാഘവന്മാരെയും ജീവിപ്പിച്ചുവാനാകുന്നവ
നാരുമില്ല നീയൊഴിഞ്ഞിനി പോകവേണം നീ ഹിമവാനെയും കടന്നാകുലമകറ്റുതൈ
Hanuman is to seek 4 remedies ലാസശൈലത്തോടും കൈലാസസന്നിധിയിൽ ഋഷഭാദ്രിമേലുണ്ടു ദിവ്യൌഷ
ധങ്ങളറിഞ്ഞാലും നാലുണ്ടു ദിവ്യൌഷധങ്ങളറിഞ്ഞാലും. നാമങ്ങളും
കേട്ടുകൊള്ളുക മുമ്പിൽ വിശല്യകരണിയെന്നൊന്നെടോ വിന്യസന്ധാനകര
ണിയെന്നും മറ്റും. നല്ല സുവർണ്ണകരണി മൂന്നാമതും ചൊല്ലുവൻ ഞാൻ മൃതസഞ്ജീവ
നി സർവൌഷധശൃംഗങ്ങളുമുണ്ടാമവയിന്നും മയ്യേമരുന്നുകൾ തന്നിൽ
ദീപ്തികൾ ദിവ്യങ്ങളായുള്ള ഭക്തന്നാമിന്നും വേദസ്വരൂപങ്ങളെന്നറി
ക നീ വാനരന്ദ്രാധിപ വനങ്ങൾ ശൈലങ്ങളും ചാരുവനങ്ങളും നാട്ടുക
ളും കടന്നാൽ വരികമരുന്നുകളും കൊണ്ടു മാരുതനന്ദന പോക നീ വൈ
കാതെ നൂനം. വിധിസുതൻ വാക്കുകൾ കേട്ടവൻ ഭക്ത്യാ തൊഴുതു മഹേന്ദ്ര
goes to the Himalaya മേറിനാൻ. മേരുവിനോളം വളർന്നു മഞ്ഞവൻ വാരാന്നിധിയും കുല
പർവ്വതങ്ങളും ലങ്കയും രാക്ഷസരും വിറക്കും വണ്ണം ശക്താ പിടിച്ചിനം കരുത്താ
ർന്നാൻ വായുവേഗനക്ഷിപ്ത്യം പ്രേരണയാൽ നീഹാരശൈല
വും. കണ്ടിട്ടു വൈരിഞ്ചമുണ്ടും ശങ്കരശൈലവും നാനാവിധമുള്ള
കാന്താരം മേരുഗിരിയും ഋഷഭാദ്രിയും കണ്ടു മാരുതി വിസ്മയം പൂണ്ടുനോക്കിടിനാൻ—

മാരുതനന്ദനനൌഷധത്തിന്നു മാരുതവെഗനപൊയതറിഞ്ഞൊരു Rav. informed by spies
ചാരവരന്മാർ നിശാചരവീരനൊടാശുമറിയാതെയെന്നു ചൊല്ലീടിനാർ ചാര
വാക്യം കെട്ടു രാക്ഷസെശ്വരൻ വാരം വിചാരം കലർന്നു മരുവിനാൻ പിന്നെപ്പര
നാക്കുഹൃത്തിൽ അന്നുളവാം ദുഃഖ ഘർഷണം കൽന്നു ബദ്ധപ്പെട്ടാൻ രാത്രിയിലാരുംസ
ഹായകന്മാരും കൂടാതെ രാക്ഷസാധിപൻ കാലനെമി ഗൃഹം പ്രാപിച്ചു ഭക്തി വി Consults
സ്മയം പൂണ്ടവനാദരാൽ പൂജ്യം തൊഴുതു സന്തുഷ്ടനായി അർഘ്യാദികൾ കൊണ്ടു Kalanemi
പൂജിച്ചു ചൊദിച്ചാൻ എന്തൊരുദയം വരും മുതലെവം ഇങ്ങെഴുന്നെള്ളുവാ
നെന്തൊരു കാരണം ഇങ്ങിനെ മമ ഭാഗ്യങ്ങൾ സാധിക്കുമാറാതെ ദുഃഖമിവിധിന്നാ
കിയ രാവണൻ കാലനെമി തന്നൊടു ചൊല്ലിടിനാൻ എന്റെ കാലദൈവ ഭവമെന്നു
ചൊല്ലുവൻ എല്ലാം നിന്നൊടു ചൊൽ വാനത്തിൽ വന്നിതു ശക്രാമരനാകിയ ലക്ഷ്മ
ണൻ തന്നുടെ ശക്തിയെറ്റു വീണിതു രാമൻ ഭ്രാതാവു പിന്നെ വിരിഞ്ചാത്മജൻ ചൊല്ല
മരാത്മജൻ മന്നവന്മാരെയും കൊന്നൊരു താനം കണ്ടിങ്ങു നിൽ വിശ്വസിച്ചാൻ വെ
ന്നിപ്പുറപ്പെട്ടു ചിന്തിച്ചു തന്നെങ്ങൾക്കു നാശം വിഷ്ണു കൊള്ളുവാൻ മാരുതനന്ദന
നൌഷധത്തിന്നു പൊയിടിനാൻ എന്നു വിഘ്നം വരുത്തണമതിന്നു നിന്നൊ
ടു പായവും ചൊല്ലാമതിനെ ചൊല്ലി തപസ്സൊന്നു മാർഗ്ഗമെന്നു പറഞ്ഞവാ
പ വിനാശനമാകുന്ന വാക്കുകൾ ചൊല്ലി മെൽ. ഇതുകേട്ടു വിധിയാം നം പ
ഹൃദയാരവം നിവർത്തിട്ടെന്നൊരു മംഗല വാക്കുകൾ കെട്ടതിന്നും കാലനെമിയും
രാവണൻ തന്നൊടു ചൊല്ലീടിനാൻ വെദസ്വരൂപ സകല ലൊകെശ്വര സാമമായെ
ന്നുടെ വാക്കുകൾ കെൾക്ക നിന്നെക്കുറിച്ചു മരിപ്പതിന്നിക്കാലമെന്നുള്ളിലൊന്നു
ം മടിയില്ല നിശ്ചയം മാരീചനെക്കണക്കെ മരിപ്പാൻ മനതാരിലില്ലതു മ who advises
ല്ലാതെ സംസാരം മക്കളും തമ്പിമാരും മരുമക്കളും മക്കളുടെ നല്ല മക്കളും retirement
ഭൃത്യരും ഒക്കെ മരിച്ചു വിചാരിച്ചിട്ടു ദുഃഖമൊഴിച്ചൊരു ഫലമുള്ള
തും എന്തു രാജ്യം കൊണ്ടു പിന്നെയൊരു ഫലമെന്തും ഫലമപജാനകി
യെക്കൊണ്ടും എന്തു ജഡാത്മകമായ ദെഹം കൊണ്ടുമെന്തു ഫലമപഹരി
ച്ചു കൊണ്ടു സീതയെ രാമനു കൊണ്ടു കൊടുത്തിട്ടു സൊദരനാകിയ
ന്നു രാജ്യവും നൽകി കാനനങ്ങളിൽ മുനിവെഷവും പൂണ്ടു മാനസശുദ്ധി
യൊടു. കുടിയിരുന്നു പ്രത്യക്ഷമായ ശുദ്ധമായൊരു കളിച്ചു ആനന്ദശക്തിയൊ
ടക്കൊരുദയം കണ്ടു സന്ധ്യാനമസ്കാരവും ചെയ്തു ശിഷ്യരെ കാണുന്ന സുഖവാസനം

പ്രാപിച്ചു തുഷ്ടനായി സൎവ്വവിഷയസംഗങ്ങളും കൈവിട്ടു സൎവ്വേന്ദ്രിയങ്ങളും പ്രത്യാ
ഹരിച്ചുടൻ ആത്മനി കണ്ടുകൊണ്ടാൻ ആത്മനാ ധ്യാനമോദകം കണ്ടു സൎവ്വലോക
ങ്ങളും സ്ഥാവരജംഗമജാതികളായുള്ള ദൈവതിൎയ്യങ്മനുഷ്യാദി ജന്തുക്കളും
ദേഹേന്ദ്രിയമനോബുദ്ധികളും ദേഹങ്ങളെ നിത്യവും ദേഹിസൎവ്വത്തിന്നുമാധാരമെന്നതും ആത്മ
ഷെന്നും പരിച്ഛിന്നമായെന്നൊന്നായി കൊണ്ടുകണ്ടതും കേട്ടതും ഒക്കെ പ്രകൃതി
യെന്നെല്ലാം ചൊല്ലപ്പെട്ടും തൽഗുണമായയെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ലോകവ്യ
ക്ഷങ്ങൾക്കനേകധാ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിവിനാശങ്ങൾക്കു കാരണം ... ദിതൈശ്വൎയ്യാദി
മയങ്ങളും ദേഹങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുന്നതും മായാഗുണം കാമക്രോധാദികളെ
യും വൃത്തികളും ഹിംസാദികളെല്ലാം തന്നെ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു മോഹി
പ്പിച്ചു തന്റെ വശത്താക്കുമാത്മാവിനെയവൎക്കു ഭേദരൂപ ... ഗുണങ്ങളെ
നിത്യമാത്മാവാകുമീശ്വരൻ തങ്കലാരോപണംചെയ്തു തന്റെ വശത്താക്കി
നേരെ നിരന്തരം കളിപ്പിക്കുമുള്ള ശുദ്ധാത്മാ പരനേകനവൻ കൂടെക്കണ്ടാ
ല്ലുന്ന വൃത്തികാരണമിതും തന്നുടെയാത്മാവിനെത്താൻ മറക്കുന്ന മഹാമായാഗുണ
വിമോഹത്തിനാൽ ബോധസ്വരൂപികളാകയാൽ ഗുരുവിനാൽ ബോധിതനായാൽ
നിവൃത്തേന്ദ്രിയനുമായി കാണുന്നിതാത്മാവിനെ സ്പഷ്ടമായ് സദാ വെണ്ണന്നെല്ലാ
മവനവനുതദാ ദൃഷ്ട്യാ പ്രാകൃതഗുണങ്ങളോടുടയവൻ വിട്ടു ജീവന്മുക്ത
നായിട്ടും ദേഹിയും നീക്കുമെവം സദാത്മാനം നിരൂപിച്ചമായാഗുണങ്ങളിൽ
നിന്നു വിമുക്തനായി ബ്രഹ്മത്തിൽ ... വിമുക്തനാത്മാവിൽ ... നിരസ്താശയാ
യിതകാമനായി ധ്യാനനിരതനായ് സ്വാഴുകെന്നാൽ വരുമാനന്ദമില്ല വികല്പമില്ലാ
[illegible] നിരാകുലമായ സമ്പന്നമെങ്കിൽ നിമാനസെ പാവന ഭക്തിവരവശ
നിത്യം സഗുണനാം ദേവനെ ... ശുദ്ധ്യാ നിരന്തരം ... ൽ പത്മക്ക
കമലാസ്യ ... രത്നഗണ ... ലെനിശ്ചലെന്നു
ഞ്ഞു ... സീതയാ സംസ്ഥിത ലക്ഷ്മണ സംസ്ഥിത ബാണധനുൎദ്ധരം നീ
രാസനസ്ഥം വിശാലവിലോചനം ... രാവതിന്ദ്രൃ പീതാംബരധരം ഹാ
രാങ്കിതടകേയൂരാംഗദം ഗ്രീവാരത്നാഞ്ചിത കങ്കണ നൂപുരം ചാരു
കടകകടിസൂത്രകൌസ്തുഭ സാര സമാല്യവനമാലികാധരം ശ്രീവത്സകൌസ്തു
ഭം രാമം രമാവരം ശ്രീരാമദേവം മുകുന്ദം സനാതനം സൎവ്വഹൃദിസ്ഥിതം
സൎവ്വേശ്വരം പരം ശൎവ്വവന്ദ്യം ശരണാഗതവത്സലം ഭക്താപരാധക്ഷമകനായി

ധ്യാനിക്കിൽ_ഭക്തനായുള്ളവനുംകൂടും ഭവാൻതിരുമെയ്യും_തൽചരിത്രം കെട്ടുകൊൾകയുംചൊ
ൽകയുംഉച്ചരിച്ചും.രാമനാമത്തെ സന്തതംഇങ്ങനെകാലംകഴിച്ചുകൂടുന്നാകിൽഫ
ലിക്കെണ്ടുമതിൽപിന്നെയുണ്ടാകുന്നു_ജന്മജന്മാന്തരങ്ങളിലുള്ളതാകുന്നകന്മഷമൊക്കെന
ശിച്ചുപോം നിശ്ചയം വൈരം വെടിഞ്ഞു ഭക്തിസംയുക്തനായിശ്രീരാമദേവ
നെത്തന്നെ ഭജിക്ക നീ.ദേവപരിതൃപ്തമെവംസംഭാവ്യഭാവിതഭാവം പുരുഷം
പരം നാമരൂപാദിഹീനം പുരാണം ശിവം രാമദേവം ഭജിച്ചീടു നീ സന്തതം"_
രാക്ഷസെന്ദ്രൻ കാലനെമി പറഞ്ഞൊരു വാക്കുകൾ വിശ്രുതങ്ങൾ കെൾക്ക is threatened by Rav
യാൽ ക്രൊധതാമ്രാക്ഷനായി പരുഷവാക്കുകൾ ഗംഭീരം ചൊരിഞ്ഞൊന്നു പെട്ടുചൊ
ല്ലീടിനാൻ_നിന്നെവെട്ടിക്കളഞ്ഞീടിനിക്കാതസം പിന്നെയെല്ലാം വിചാരിച്ച
കൊള്ളാമെടൊ.കാലനെമി ക്ഷണെ ദശരനന്നൊരംകൂലമെല്ലാം വിചാരിച്ചുചൊ
ല്ലീടിനാൻ_രാക്ഷസരാജ ദുഷ്ടാത്മ നീ വലതിമന്ത്രിരുക്ഷതഭാവമിതുകൊണ്ടെന്തു
ഫലം_നിന്നുടെ ശാസനത്താൽ നഷ്ടിപ്പനതിന്നുടെ സൽഗതിക്കെന്നു ധരിക്ക നീ.
സത്യസ്വരൂപത്തെ വഞ്ചിപ്പതിന്നു ഞാനന്യസമുദ്രക്കനായെവിടെയായാലും" എന്ന
പറഞ്ഞു ഹിമാദ്രിപാർശ്വദേശം ചെന്നിരുന്നാൻ മുനിവേഷമായി തൽക്ഷണെ_ & goes to Himal.
കാണായി തദ്ദ്രുമം മായാവിരചിതം നാനാമൃഗങ്ങളെ സേവിതം മോഹനം ശി
ഷ്യജനപരിചാരകസെവിതമുഖ്യാശ്രമം കണ്ടു വായുതനയനും ചിന്തിച്ചുക
ണ്ടാനിവിടെ ആശ്രമം എന്തുമൂലം വന്നുകണ്ടിട്ടില്ല ഞാൻ_മാർഗ്ഗവിഭ്രംശം
വരികയൊ കേവലമെന്നുടെ മനൊവിഭ്രമമെല്ലൊ_നാനാപ്രകാരവും
താപസനെ കണ്ടു വാനിയപാനമുണ്ടെങ്കിൽ ദാഹം തീർത്തു കാണാം മഹൈനഷയം
നിൽക്കുമത്യുന്നതം ദ്രോണാചലം രഘുപുംഗവാനുഗ്രഹാൽ"_ഇന്നും നിരൂപി
ച്ചാഞ്ജനാതനയൻ ആസ്ഥാരമാണ്ടു പ്രാജ്ഞാശ്രമമെല്ലാറ്റം ഭവനസമുജ്ജ്വ
രകേരമ്രാദിസംകുലം സ്വർണ്ണമായി സ്വച്ഛവാപീയുതം കാലനെമിത്രിയമാ
ശ്രമം സത്തശാലകിപ്പെരു സദസ്യാദികളൊടുംകൂടി യോഗം ദൃഢമാമാറ
നുഷ്ഠിച്ചു ചന്ദ്രചൂഡപ്രസാദം വരുത്തീടുവാൻ_ഭക്ത്യാ ശിവപൂജയും ചെ
യ്തു വാഴുന്ന കള്ളതെരന്തനാം താപസശ്രെഷ്ഠനെ വീണുനമസ്കാരവും ചെ
യ്തുടൻ ജഗൽപ്രാണതനയനമിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ_രാമദൂതൊഹം ഹിന where Han. meets him
മാരുതി മമ നാമം പവനജനഞ്ജനാനന്ദനൻ_രാമകാര്യാർത്ഥമായി ക്ഷീരാം
ബുരാശിക്കു സാമോദമിന്നു പൊകുന്നതെപൊതിയെ_ദാഹരക്ഷാർത്ഥമിവിടെ

വന്നിതു ദാഹം പൊറാഞ്ഞു തണ്ണീർ കുടിച്ചീടുവാൻ എങ്ങും ജലസ്ഥലമെന്നതു
ചൊല്ലേണമെന്നുമെപ്പോൾ അതിനെന്നു മനോഗതം മാരുതി ചൊന്നതു കേട്ടു നിശാ
ചരൻ കാരുണ്യഭാവം നടിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ മാമക മായ കമണ്ഡലുസ്ഥം ജലമാ
മയന്തീരുവോളം കുടിച്ചീടുക പക്വഫലങ്ങളും ഭക്ഷിച്ചനന്തരം ദുഃഖം കളഞ്ഞു
കുറഞ്ഞൊന്നുറങ്ങുക ഏതും പരിഭ്രമിക്കേണ്ട ഭവാനിനിദ്ദൃതം ഭദ്രം
മേലിൽ വരുന്നതും ദിവ്യദൃഷ്ട്യാ കണ്ടറിഞ്ഞിരിക്കുന്നിതു ഞാൻ ക്ഷമയാ ഉത്തരം കൊണ്ടു
ചൊല്ലീടുവാൻ വാനരന്മാരും സ്വാമിത്തനയ സംഭാഷണ പരിരക്ഷിതരാകയാ
ൽ ദേഹവൃത്തി ഒന്നും കൂടാതെ എല്ലാവരും ആപത്തൊന്നും അകപ്പെട്ടിന്നി
ടിന്നാർത്ഥ ഭാഷാകർണ്ണ കപിപുംഗവനെന്തെങ്കും കാരുണ്യശാന്തി ഇല്ലാ
ഭവാൻ പാരം പെരുത്തമെ ദാഹമുത കൊണ്ടുപോയി കമണ്ഡലുസംസ്ഥിതമാം
Is detained by him ജലം വാക്യത്തനയനെവം ചൊന്നതെന്നു മായാവിരചിതമായ പട്ടണത്തൊ
ടു കൂരം ചെറുകാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു ശ്രീ ചൊല്ലുടാ കാലനേമി ചൊല്ലിനാൻ
നിർമ്മലനായ ജ്ഞാനയതേന്ദ്രൻ ധ്യാനമന്ത്രമിതു പ്രാപിക്ക സത്വരം എന്നാൽ
നിന്നെക്കൊണ്ടു ഔഷധം കണ്ടുകിട്ടുവാൻ ഇന്നതെല്ലാം മരുന്നുപദേശം ചൊല്ലു
വൻ എന്നതു കേട്ടു വിശ്വാസേന മാരുതി ചൊന്നയച്ചു പട്ടണമോടും മുദാക
ണ്ണടച്ചു വാപിതടം പ്രാപിച്ചു തണ്ണീർ കുടിപ്പാൻ തുടങ്ങും ദശാന്തരേ വന്ന ഭയങ്കരി
യായ മകരിയും ഉന്നതനായ മഹാകപി വീരനെ തിന്നുകളവാനൊരുമ്പെട്ട
നേരത്തു കണ്ണു മിഴിച്ചു കപീന്ദ്രനും നോക്കിനാൻ പക്ഷം പിളർന്നു കണ്ടൊരു
മകരിയെ ഹസ്തങ്ങൾ കൊണ്ടു പിളർന്നാൻ കപീന്ദ്രനും ദേഹം ഉപേക്ഷിച്ചു
മെല്ലെട്ടു പൊങ്ങിത്ത ദേഹിയും മിന്നൽ പോലെ തദ്ദ്രുതം ദിവ്യ വിമാന
ദേശം കണ്ടിതന്നേരം ദിവ്യരൂപത്തോടു നാരീമണിയെക്കും ചേതോഹരാ
ംഗിയായ അപ്സരസ്ത്രീ മണിപാതമെങ്ങും നോക്കി അനന്തരം നിന്നാടെ കാരു
informed by a Apsare ണ്യം കൈകൂപ്പി അകിഞ്ചനപ്രണാപ ഭവദീക്ഷ കപിവരാ ഞ്ചന്ന അപ്സരസ്ത്രീ
ഞാനൊരു മുനി തന്നോടു ശാപേന രാക്ഷസിയായിതും ധന്യമാലിനി എന്നാമം മ
ഹാമതെ മായ്യനാം തിയതി ഒന്ന ധരിക്കണം അത്ര ഇവ്വാശ്രമെ കണ്ട താപസൻ
നക്തഞ്ചരൻ കാലനേമി മഹാബലൻ രാവണപ്രേരിതനായിരുന്നിവൻ താപക
മാർഗ്ഗം മിഴ്ക്കും വരുത്തിട്ടുവാൻ താപസവേഷം ധരിച്ചിരിക്കുന്നിതു താപസ ദേവ ദ്രുതദേവ
വിഘ്നം സകൽ ദുഷ്ടനെ ശീഘ്രം വധിച്ചു കളഞ്ഞു നിഷ്ഠ ദ്രോണപർവ്വതം പ്രാപിച്ചു

ദിവ്യൌഷധങ്ങളും കൊണ്ടങ്ങു ചെന്നിനി ക്രവ്യാദവംശശേഷമൊട്ടുക്കൊന്നിനി
നി ബ്രഹ്മലോകത്തിന്നു പോകുന്ന വാനരവീര കുശലം ഭവിക്കെന്നു ചൊല്ലുമ്പൊഴവൾ മൊഴി
കേട്ടടൻ മാരുതി മായാവിഷയം കാലനെമി തന്നെ തിരിക വെന്നാനവനൊടു ചെ
ന്നാനന്തരം വന്നിട്ടു വാനിര വൈകിയതെന്തെടൊ കാലമിനിക്കളയാതെ വരികെ
ന്നി മൂലമന്ത്രോപദേശം ചെയ്യണമെന്നാൻ ദക്ഷിണയും തന്നിട്ടു വാങ്ങുവനെന്നു കു
ദക്ഷനായ്പ്പറഞ്ഞപ്പോൾ ഭവാൻ നിശ്ചയം തൽക്ഷണെ മുഷ്ടിയും ബദ്ധ്വാ ദൃഢം സത്വര
ക്ഷപ്രവരനാം മാരുതി കപിവരൻ ഒന്നടിച്ചാനുത്തമാംഗത്തിൽ വന്നു ദാരുണം kills Kal.
ക്ഷിതിമേൽ വീണു രാക്ഷസൻ ജീവനും വിട്ടിട്ടു പിന്നെയും ദ്രോണാചലത്തെയും മാരുതി കണ്ടു
വന്നിതിന്നൊക്കും ദിവ്യൌഷധവാസനയും ഔഷധീശൃംഗം കണ്ടിട്ടൌഷധമൊന്നുമെ
കണ്ടതുമില്ലെല്ലാം കാണാഞ്ഞു കോപിച്ചു പർവ്വതത്തെപ്പറിച്ചെണ്ണെക്കപ്പിമ്പേക
ന്നൊക്കെ വിരിച്ചവൻ കൊണ്ടു ചെന്നു രാഘവ സന്നിധൌ വെച്ചിട്ടു തിന്നിട്ട
നാൻ വമ്പടക്കൊന്നാകെ കൊണ്ടുതൽ നെർവ്വണ്ണം പ്രീതി പൂണ്ടാനിലകണ്ടു നമ്മാന & heals the army
ദമായുണർന്നിതെല്ലാവരും ഔഷധത്തിൻ കാറ്റേറ്റുകൊണ്ടെഴുന്നേറ്റു ദോഷമകന്നൊഴുക്കി
റിതെല്ലാവരും മുന്നമിരുന്ന വണ്ണം തന്നെയാകെണമിന്നു തന്നെ യത്നിക്കിലെല്ലാരും
സംശയം ഇല്ലാതിലേകിരാത്രി ബലം കൊള്ളണമെന്നരുൾ ചെയ്ത
ളന്നേരം തന്നെ മരുത്സുതൻ കപിപുംഗവൻ വന്നാനരനിമിഷം കൊണ്ടുപി
ന്നെയും രാഘവന്മാരും മഹാകപിവീരരും ശോകമകന്നു തെളിഞ്ഞു വാഴും വിധൌ
മർക്കടവീരരൊടാശു ചൊല്ലീടിനാനക്കനകാസനം ഗദനിങ്ങിനിൽക്കുന്നാ
രും പുറത്തിനി വാനരരെല്ലാമൊക്കുമെന്നുരക്കൂടി വേഗം ലങ്കാപുരം ചെന്നെല്ലാ which proceeds to storm the walls
വെ കെട്ടിടങ്ങൾ വൃക്ഷങ്ങളൊക്കെയും ഉരിക്കുന്നതെന്തിനെന്നക്കുപ്പതടാകങ്ങൾ മുക്കി
ടങ്ങുകൾ ഗോപുരദ്വാരങ്ങളിൽ കത്തിക്കമിക്കതൊക്കെയൊട്ടൊക്കെ ശാഖര
ങ്ങൾക്കരങ്ങളും വരൊന്നുമൊന്നെങ്കിലൊരു വെന്തു പൊരുന്നാൽ പുറത്തുപുറ
പ്പെട്ട മന്ദങ്കൻ വിലെലെയക്കുമാരക്ഷണാൽ എന്നതു കേട്ടവർ കൊള്ളിയും
കൈക്കൊണ്ടു ചെന്നതെന്തെരവെച്ചതുടങ്ങിനാർ പ്രാസാദഗോപുരവി
ഥിഗേഹങ്ങളും കാഞ്ചീസകാഞ്ചനാട്ടപ്രാസാദങ്ങളും ആയുധശാലകളാദ
രങ്ങളും ആയതനങ്ങളും മജ്ജനശാലകളും വാരണ വൃന്ദവും വാജിസമൂഹവും & burn the town
തേരുകളും വെന്തു വെന്തു വീണീടുന്നു സ്വർലോകത്തോളമങ്ങു ദഹനനും
ശക്രനൊടങ്ങിരിക്കുമ്പൊഴാനന്ദം മാരുതിച്ചെന്നു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചിലെന്നൊന്നാം

ഘോരമലകാപുരം ഭ്രമിയാഴ്ത്തിന്റെ രാത്രിഞ്ചരകൾക്കു വെന്നലറി പ്രാണനുമന്ത്രിമുഖ്യ
ന്മാരെയും ചാകക്ഷം മാർത്താണ്ഡലോകത്തെ നടുക്കിയ രാഘവൻ കുന്ന മൂന്നുകളെ ശസ്ത്ര
ങ്ങൾ പൊഴിക്കയും ഗോപുരത്തിലും കുലിശത്തെ മെത്തെയും പറഞ്ഞാലും മർദ്ദനമെന്ന
പറക്കയും രാത്രിഞ്ചരന്മാർ നിലവിളി ഘോഷം വാനരന്മാർ നിന്നലറുന്ന ഘോഷവും
ദിനതപ്പുണ്ടുരഗങ്ങൾ നാദവും വാനവെന്നൻ ധനുസ്സിന്നാദഘോഷവും ആന
കൾ വെന്നലറീടുന്ന നാദവും സന്തതം തിങ്ങി മുഴങ്ങി ചമഞ്ഞിതു മുഴുത്ത ദശാനന

last fights of Rax

വിരോധികൾ കണ്ടാനന്മാരിൽ മുമ്പുള്ളോരു കുംഭകർണ്ണനോടാശു നീ പോകെന്നു
ചൊല്ലിനാൻ തമ്പിയായുള്ള നികുംഭനമന്നേരം മുമ്പിൽ തൊന്നുന്നതു മുന്നു പുറ
പ്പെട്ടാൻ കമ്പനാനാം പ്രജംഘനനെയും വന്നുള്ള യൂപാക്ഷൻ ശോണിതാ
ക്ഷനും പടയോടും പുറപ്പെട്ടു ചെന്നുടൻ ബിംബം കലർന്നു അനവധി രക്തം രാത്രി
ലാന്തുളുന്നു പൊരുതൊരു രാത്രിഞ്ചരന്മാരെ തത്തെളകയും ശസ്ത്ര
ശസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു കപികളും ശസ്ത്രങ്ങൾ ഭേദിച്ചു ധാത്രിയിൽ വീഴ്കയും ഊരുപി
ടിച്ചു മടിച്ചു പിടിച്ചു മരങ്ങൾ കടിച്ചു പൊടിച്ചും പലസ്ഥലം ചീറിമെട്ടുന്നും പൊരിച്ചും
മരാമരം തൊട്ടുപൊക്കയെന്നു ചൊല്ലിയടുക്കയും വാനരരാക്ഷസന്മാർ പൊരു
താരതിമാനം നടിച്ചും തെളിച്ചും കളെ ബലം നാലഞ്ചു നാഴികനേരം പൊരുതപ്പോ
ൾ ബലൻ പുരിക്ക തെറ്റരക്ഷോഗണം കമ്പനൻ വന്നു പടകൂട്ടനന്തരം
നൃപകൊണ്ടെറ്റമകന്നു കപികളും കമ്പം കലർന്നോഴിച്ചാശു കണ്ടപ്പോൾ ഭാഗിന്ദ
നപുത്രനും കോപിച്ചു കമ്പനനെ വധിച്ചോരനന്തരം പിന്നെ തുടർന്നടുത്ത
പ്രജംഘനം യൂപാക്ഷനും ശോണിതനെന്നും കോപിച്ചടുത്താനന്നേരം
ഗദൻ കൈനീ വന്മാർ യൂവരൊടും പൊരുതതിക്ഷീണനായുന്നിത ബോധിത
നകനം മൈന്ദനുമാശു വിവിദനുമാർത്തുമന്നേതരത്തെയും നടുത്താനന്നേരം
കൊന്നാൻ പ്രജംഘനെ താരെയനന്തരം പിന്നെ ദ്വിവിദനും വിവിദമഹാബ
ലൻ കൊന്നിത ശോണിതനെ നെക്കുന്നതിന്റെ മൈന്ദനും യൂപാക്ഷനെ കൊന്നു
വീഴ്ത്തിനാൻ നക്തഞ്ചരാധിപന്മാരവർ നാല്പരും മൃത്യുപുരം പ്രവേശി
ച്ചോരനന്തരം കുംഭനണഞ്ഞു ശരം പൊഴിച്ചീടിനാൻ വമ്പരാം വാനരന്മാർ
തെക്കമണ്ടിനാർ സുഗ്രീവനും തെരിലാമ്രാതു ചാടി ഞെരുക്കമോടവൻ വിൽ
കളഞ്ഞിടിനാൻ മുഷ്ടികൊണ്ടൊക്കെ നെരുത്ത കുംഭനെ പെട്ടന്നു തെറിഞ്ഞി
ടിനാനന്ദികാൽ പോരാന്നിയിക്കും കലങ്ങി മറിഞ്ഞതി ഘോരനാക്കും ഉൾക്കരെ

127

റി വന്നിടിനാൻ സൂക്ഷ്മാത്മജനുഗ്രൻ കൊപിച്ചു സുഗ്രീവാത്മജാലയത്തിന്നയച്ചിടിനാ
ൻ സുഗ്രീവനഗ്രജനെക്കൊന്ന നെരമത്രുഗ്രൻ നികുംഭൻ പരിഘവുമായുടൻ സം
ഹാരരുദ്രനെപ്പോലെ രണാങ്കിരെ സിംഹനാദത്തെച്ചെയ്തതാനന്നെരം സുഗ്രീ
വനെ വിട്ടിട്ടു വാതാത്മജൻ അടുത്താൻ നികുംഭനെ തൽക്ഷണെ മാ
രുതി മാറിലടിച്ചാൻ നികുംഭനും വാതിൽ നുറുങ്ങി വീണതിൽ പരിഘവുമുത്തമാം
ഗത്തെപ്പറിച്ചെറിഞ്ഞാനഞ്ജനാതനയൊരു ജഗൽപ്രാണപുത്രനും പെടിച്ചു മണ്ടി
നാർ ശെഷിച്ച രാക്ഷസർക്കൂട്ടങ്ങൾ തുടർന്നാർ കപിവീരരും വക്കൽ ചെന്നടച്ചു
രവരുടെ നെന്നലങ്കശനൊടറിയിച്ചാരവസ്ഥകൾ കുംഭാദികൾ മരിച്ചൊരുദന്തം
കെട്ടു കുംഭകർണ്ണവൈരിക്ഷം ദിക്കിൽക്കിടിനാൻ പിന്നെയവരുടെ ജനനാം മകരാക്ഷ
നൊടരുളിച്ചെയ്തൊന്നാൻ ദശാനനൻ ചെന്നിരാമാദികളെക്കൊല്ലി
ച്ചു വന്നീടുകെന്ന നെരം മകരാക്ഷനും തന്നുടെ സൈന്യമെന്നും പുറപ്പെട്ടു സന്നാ
ഹമൊടങ്ങെത്തു രണാങ്കണെ വന്നഗ്രജന്മാരായ ശരങ്ങളെ വർഷിപ്പിലാക്കാന്താ
ച്ചൊരിഞ്ഞിടിനാൻ നിന്നുകൂടാഞ്ഞു ഭയപ്പെട്ടു വാനരർ ചെന്നു ഭയം തീർക്കെന്നു
രാഘവനൊടെന്നു പറഞ്ഞതു കെട്ടുടനെ രാമചന്ദ്രൻ വില്ലും കുഴികൂലച്ചുടൻ വി
ല്ലാളികളിൽ മുമ്പുള്ളവനൊന്നൊടു തിരിച്ചെന്നഞ്ഞു ബാണങ്ങൾ തൂകിടിനാൻ ദന്തി
നൊന്നൊന്നപ്പൊഴെക്കു മകരാക്ഷനും ഭിന്നമാകിയ ശരീരം മകരാക്ഷനും അറ്റെറ്റു
മൊപ്പം പൊരുത്തു നിൽക്കുന്നെരമൊന്നു തന്റെ ചമഞ്ഞു വരാത്മജൻ അപ്പൊൾ
കെട്ടിയും കുടെയും കിരീടവും തപ്പാണി തന്നിൽ അന്നൊരു ചാപവും ഒന്നും പൊ
ടിപെട്ടു താനെല്ലാ രാഘവൻ സാരഥിതന്നെയും കൊന്നാനുതനെരം പാവിലാ
ഷാദുചാരിത്തു ല്ല്യവും കൊണ്ടു പാരമതു മകരാക്ഷനെത്തദാ പാവകാസ്ത്രം കൊ
ണ്ടു കണ്ഠവും ചെരിച്ചു ദെവകൾക്കാപത്ത് മൊട്ടുതീർത്തിടിനാൻ രാവണിതാന
തറിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു ചെവലകനെപ്പൊരുതാശുപുറത്താക്കി രാവണനൊടറിയിച്ചു
നുതു കെട്ടു ദെവകുലാന്തകനായ രാവണൻ ഇന്ദ്രജിത്തുലൊകം നടുങ്ങും വഴി
പരിചാരകന്മാരൊടുകൂടപ്പുറപ്പെട്ടാൻ അപ്പൊഴുതു മെഘനാദനും
തൽപ്പാദയുഗം പണിഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ ഇപ്പൊളുടയെനിക്കുള്ള നിശ്ചയിച്ചു
ൾ നൃപ ഭീമരായ സങ്കടം പൊക്കുവാൻ അന്നഃപുരം പൂക്കിരുന്നരുളീടുക സന്താ
പമുണ്ടാകനുതിതു കാര്യം സത്യം പറഞ്ഞു പിതാവിനെ വന്ദിച്ചു പുത്രാരികളി
ലും പുറപ്പെട്ടു പൊരിനായ്ക്കുമ്പൊൾ ഉദ്യമം കണ്ടു സെനയിലെ ചെന്നക്കാക്കാറ്റുന്നു

4

ടിന്മുന്നിച്ചതിനാൽ വിശ്രമം മറന്നു നിന്നിതന്നെ രാവണപുത്രൻ കപിവര
ന്മാരെല്ലാം നശിച്ചും നാശിച്ചതും വരുന്നതെന്തു നാളെക്കെ പൊരുക്കെ
ന്നിക്കിന്തെ ബ്രഹ്മാസ്ത്രമെയ്തു നിശാചരന്മാർ കുലമെല്ലാം നാശം വരുത്തുക സമ്പ്രമം
ചൊന്ന വാക്കിനെ കേട്ട ദശരഥ രാമഭദ്ര സ്വാമി താനരുൾ ചെയ്യുന്നതായാധന
ങ്ങൾ കലൊടുന്നവരൊടു മാക്യധം പൊയവരൊടും വിശേഷിച്ചും നേരവരാത
വരൊടും ഭയം പൂണ്ടു പാദാന്തികെ വന്നു വീഴുന്നവരൊടും ദൈവതാ മഹാസ്ത്രം പ്ര
യൊഗിക്കരുതെന്തൊ നൊക്കി വനൊടു പൊർ ചെയ്യുന്നെങ്കിലും വരും ദിനമയന്നി
ഷെക്കണ്ടു നിന്നിട്ടു പിൻ എന്നരുൾ ചെയ്തു വിഷ്ണു കലചയ്ക്കു സന്തുഷ്ടനായതു കണ്ടൊ
രു രാവണി തൽക്ഷണെ ഗമിച്ചു കഴിച്ചു ലങ്കയിൽ വന്നു മായാസീതയെ തന്നെ
ൽ വെച്ചുടൻ പശ്ചിമഗോപുരത്തൂടെ പുറപ്പെട്ടു നിശ്ചലനായ് നിന്നനേരം കപി
കളും തേരിൽ മായാസീതയെ കണ്ടു ദുഃഖിച്ചു മരുതാതാനും പരവശനായി —
വാനരവീരരെല്ലാവരും കാൺകെ ജാനകി ദേവിയെ വെട്ടിനാൻ നിർദ്ദയം ഹാ ഹാ
വിഭൊ രാമ രാമ എന്നു വാവിട്ടു മെയ്യിൽ വീഴ്കയാൽ മുറവിളിച്ചീടിനാർ ചൊന്നതും
വാതിൽ വരുന്നിതു കണ്ടു മാരുതി ജാനകിയെ കൊന്നതറിഞ്ഞിനാൻ ശോകമില്ല
ഉം നമുക്കു ... വന്നിതിൽ പരമെന്തു ഈശ്വരനായി വിധി വാങ്ങു കപി
ന്നായുധം മമ സ്വാമി തന്നെയറിയിക്ക കപികളും ശാഖാമൃഗാധിപന്മാരെല്ലാം വാങ്ങി
ച്ചു ശോകാതുരനായ മാരുതനന്ദനൻ ചെയ്യുന്നതും കണ്ടു രാഘവൻ താൻ ചൊ
ല്ലിനാൻ ജാംബവാനൊടു സാകലം മാരുതി ചൊന്നതു കൊണ്ടിതെല്ലാം പൊന്നി
ഉ പൊരിൽ പുറത്തിറങ്ങി മാരിലുവൻ നികുംഭിലയ്ക്കു ചെന്നിടുക സമ്പ്രമം ലോകെ
ശനനന്ദന വൈകാതെ മേഘനാദൻ വിധി വൃത്താന്തം കപിസത്തമന്മാരു
മായുന്ന ലക്ഷ്യതരം എന്തു കൊണ്ടെങ്ങു വാങ്ങിപ്പോന്നിതു ഭവാൻ ബന്ധമെന്ത
ന്നൊട്ടു തന്നെ നടക്കുന്നു എന്നനേരം മരുതാത്മജൻ ചൊല്ലിനാൻ എന്നു
പേടിച്ചു വാങ്ങീട്ടുകയല്ല ഞാൻ ഉണ്ടൊരു ഭയം സ്വയം ഉണ്ടാകിട്ടതെപ്പൊഴെ കണ്ടു ജഗൽ
സ്വാമിയൊടറിയിക്ക പൊകിൽ പൊരികനിയുമിങ്ങോട്ടെന്നുടൻ മാരുതി ചൊ
ന്നതു കേട്ടവതാനമില്ലെന്നതൊഴുതന്നിൽ ഉള്ളിലെ ചിന്തിതന്നടെ നാശ
പ്പെട്ടാമെല്ലാമെന്നുമിക്കാൽ മൊഹിച്ചു വീണു രഘൂത്തമൻ സൌമിത്രി
അമനന്നേരം ... ചെന്നു മടിയിൽ എടുത്തു വെച്ചീടിനാൻ മന്നവന്തൽപാ
ദമന്നന പുത്രനും ഉ സംഗസീമ ... കണ്ടു ... നാമായയാകന്നി

Ravison exhibits the death of Sita

കപികളും ദുഃഖം കെട്ടുപഴിതിനായ്കൊണ്ടു വാക്കുകൾ ഒക്കെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയനേരം
ഏതൊരു അഘോഷമുണ്ടായതെന്നാരാഞ്ഞ് ഇവിടെക്കവന്ന വിഭീഷണൻ
കണ്ണിണ കൊട്ടിച്ചിരിച്ചു വിഭീഷണൻ ശ്രീരാമനോടറിയിച്ചു വിഭോ ലോ
കൈശ്വരിയായ ദേവിയെ കൊല്ലുവാൻ ലോകത്രയത്തിങ്കലാരുമൊരുമ്പെട്ടാ
യതിപ്പൊണ്ണനാം മെഘനാദൻ കാണിച്ച മായാസീതയെന്നിതെന്നാലൂക്കേൾ മർക്കടന്മാർ
ചെന്നുപദ്രവിച്ചിടാതെ തക്കത്തിലോടി നികുംഭിലയിൽ ചെന്നു പുക്കടൻ ഹോമം
കഴിപ്പതിനായ് തുടങ്ങി കണ്ടു കൊൾക അവനായുദ്ധത്തിൽ ഭയം ചെന്നുടൻ ഹോമം മുട
ക്കേണമല്ലാഞ്ഞാൽ ഇവനെ വധിക്കരുതാർക്കുമെ രാവണപുത്രനെ ജയിക്കയുമാ
നസെന്യം കലംതിരിഞ്ഞു നിൽക്കുമയാ നിങ്ങൾ ലക്ഷ്മണനുമടിയനും കപികുലമു
ഖ്യപ്രവരരുമാകിട്ടുവൊരുക്കേണം ഒട്ടും കാലം കളഞ്ഞിടരുതെന്നുമെയ്യാതുയയ
ക്കേണമെന്ന വിഭീഷണൻ ചൊന്നതു കേട്ടു വായുപുത്രസ്കന്ധമേറിനവൻ പൊ
വാനനുജ്ഞ നൽകിടിനാൻ വസ്തുതപ്പെട്ടതൊക്കെ വിചാരിച്ചു നിരൂപിച്ചു രാമൻ
നായികനാം രാമഭദ്രനും സോദരനെന്നും രാക്ഷസപുംഗവ സോദരനെന്നും
വാനരന്മാരെയും ചെന്നു ദശഗ്രീവനന്ദനനെന്നും കൊന്നു വരികെന്നനുഗ്ര
ഹിനൽകിനാൻ ലക്ഷ്മണനൊടും മഹാകപിസെന്യം രക്ഷാപരനും നടന്നാ
നുതെന്നും മൈന്ദൻ ദ്വിവിദൻ സുഷേണൻ നീലൻ ഋഷഭമഹാരഥങ്ങൾ
കെസരിതാരനും ശൂരൻ വൃഷഭൻ ശരഭൻ പനസൻ വീരൻ പനസൻ കുമുദൻ
വികടനും വീരൻ പ്രമാഥി ശതബലിജ്ഞാംബവാൻ പാതാളജ്ഞൻ വേഗദർശി
ധൂമ്രനും ജ്യോതിർമുഖനും സമുഖൻ മഹാസെഖി ഗവയൻ ദധിമുഖനും ദുർമുഖൻ
ഗജൻ മെന്ദരശ്മുഖൻ ഗവയൻ ഗവാക്ഷനും മറ്റുമിത്യാദിയൊക്കുള്ള കപികളും
ചുറ്റും നിറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനെന്നൊടും മുമ്പിൽ നടന്ന വിഭീഷണനാനും നികും
ഭിലയിൽ ചെന്നുപുക്കു നിറഞ്ഞു നക്തഞ്ചരന്മാരെച്ചുഴലമെന്തിയിൽ ഹോമം
മുടക്കിടിനാൻ താവതി കല്ലും മരവും മലകളുമെടുത്തു കൊണ്ടു പൽവരുമായി
കപികളും എറുമെതടുത്തുകൊണ്ടു വീണു തടുത്തിനാർ ഇല്ലാതെയങ്ങു രാക്ഷസ
വീരരും മറ്റുകപികളും ഹോമം നമുക്കിതെന്നുവാരാൽ ഒന്നെ ചെന്നു കണ്ടിരിയേയും ഹോമശാല
കപിയൊരു നവതിവില്ലും ശരങ്ങളും കൈപ്പെടുത്തു പൊരുതൊടുങ്ങിനാൻ മുമ്പി
ൽ വേഗം വന്നടുക്കുന്നമാരുത സന്ദിഭവനെന്നെ തടഞ്ഞു നിന്നിടിനാൻ വന്നതിക്കം ദി
ലയാൻ തറമെലെ നിന്ന ദശാനനപുത്രനുമന്നേരം കണ്ടു വിഭീഷണൻ സൌമിത്രി

തനൊടുകൂടെ തിരിച്ചു പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ വീരാ കഴിഞ്ഞില്ല ... ദൊഷമിവ
നെങ്കിൽ നെരെ രവെപ്പിച്ചു കണ്ണുകൂടാ ദൃഢം മാരുതനന്ദനനൊടു നെരിട്ടുവന്നു
കണ്ടതില്ലെ ഭവാൻ മുന്നു സമയമട്ടതിതിവന്നിനിയും തുടങ്ങുക വൈകരുതെന്നു
മെന്നു ത്ഥം വിഭീഷണൻ ചൊന്നതു കെട്ടു സൌമിത്രിയും മഹാസ്ത്രങ്ങൾ തൂകിനാൻ പ്രത്യ
സ്ത്രശസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു തത്തിരുത്തിട്ടു മസ്ത്രശസ്ത്രങ്ങളെ ... നാൻ അപ്പൊൾ കഴുത്തി
ലെട്ടു മന്ത്രജനുമപ്പൊൾ അതിരൊഷം കുമാരനെ സാദരം ലക്ഷ്മണപാർശ്വെ വിഭീഷണനെ
ക്കണ്ടു തൽക്ഷണം ചൊന്നാൻ ദശാനനപുത്രൻ രാക്ഷസജാതിയിൽ വന്നു പിറന്നതി
സാക്ഷാൽ പിതൃവ്യനെല്ലൊ മമ കെവലം പുത്രമിത്രാദി വർഗ്ഗത്തെ ക്കൊടുക്കുവാൻ ശത്രു
ജനത്തിനു ഭൃത്യനായിട്ടിന്നു നിത്യവും വെലചെയ്യുന്നതെന്തിനൊ ... ത്രെയും നന്നു
... തെ ചൊല്ലാവൊ ഗൊത്രവിനാശം വരുത്തും ജനങ്ങൾക്കു വരുത്തു കണ്ടുള്ളൊരു
ഗതി ... ല്ലൊകപ്രാപ്തി സന്തതി കൊണ്ടല്ലൊ സാദ്ധ്യമാകുന്നതെന്നല്ലൊ
സ്വധർമ്മം ശാസ്ത്രജ്ഞനാം നീ കുലത്തെ ക്കൊടുക്കുവാൻ ന്യായമാ വെലചെയ്യുന്നതു മൽഭുതം
എന്നതു കെട്ടു വിഭീഷണൻ ചൊല്ലിനാൻ നന്നു നീയും നിൻ പിതാവും ... കനിവു ... മൂടി
ക്കുന്നിതന്നിതു ഞാനൊ സംശയമില്ല വിചാരിക്കമാനസെ സ്വവംശത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളു
വതിന്നു ഞാനും ... കുലനായകനാം രാവണൻ തന്നിൽ പറഞ്ഞു നിൽക്കം വി
യൊഗമതാണ്ടെ ബാണങ്ങൾ തൂകി കുമാരനും എല്ലാം ... മുറിച്ചുകളഞ്ഞഥ ചൊല്ലി
നാന്നു സൌമിത്രി തന്നൊടവൻ ... മമ സായകം പരാക്രമം കണ്ടതില്ലെ കുമാരാ വിശെ
ഷിച്ചു നീ കണ്ടുകൊടാതെ നിന്നുടൽ കൊണ്ടു ഞാൻ കണ്ഠം ... ഭക്ഷണമാക്കുവൻ
ന്നുത്ഥം പറഞ്ഞു ബാണങ്ങൾ കൊണ്ടു സൌമിത്രിയുടെ ഉടൽ കീറിനാനെറ്റവും
പത്തു ബാണം വായുപുത്രനെയെയ്തു സത്വരം പിന്നെ വിഭീഷണനെയും മൂന്നു
ശരമെയ്തു വാനരവീരരെ മറ്റു മറിഞ്ഞവശം കെട്ടു വാണിനാർ തൽക്ഷണം ബാണം
മഴ പൊഴിയും വണ്ണം ലക്ഷ്മണൻ തൂകിനാൻ ശക്രാരിമെൽ വൃത്രാരിജിത്തും ശ
രസഹസ്രങ്ങൾ സൌമിത്രി കവചം നുറുക്കി നിന്നിടനാൻ രക്താഭിഷിക്ത ശരീരികളായി
ത്തന്ന ക്രൊധമരന്നു സുമിത്രതനയനും പാരമമ്പഞ്ചു ബാണം പ്രയൊഗിച്ചതെറ്റും
വെടിപ്പൊക്കിരക്കളെ ക്കൊന്നു സാരഥി തന്റെ തലയെയും മുറിച്ചിതു സാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടു
വില്ലും മുറിച്ചിടിനാൻ മന്നവൻ ... ജനന്നെരം ഉറ്റമാകൊണ്ടു വില്ലും
കുഴികക്കലയെറ്റമട്ടു ബാണങ്ങൾ തൂകിടിനാൻ സത്വരം ലങ്കയിൽ ചെന്നതെരും
ഛേദിച്ചു നിന്നതിൽ രാവണപുത്രനും ... അമ്പൊന്നുപൊലും വന്നതും നാരദനും

129

പ്രശംസിച്ചിതന്നേരം ഘോരമായുള്ളൊരു സംഗരം കണ്ടൊരു സാരസസംഭവനാ
ദികൾ ചൊല്ലിനാർ പണ്ടു ലോകത്തിങ്കൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള പോരുണ്ടായിട്ടില്ലിനിയുണ്ടാകയു
മില്ല കണ്ടാലുമിദ്ദേശം വിഷ്ണുരൂപമായുണ്ടൊരു ജഗത്തിങ്കൽ മററിവരെപ്പോലെ [illegible]
വല്ലതും പ്രശംസിച്ചിരിപ്പതിന്നൊമ്മല്ലൊ ദിവസത്രയം കഴിഞ്ഞു ദേശം [illegible] കഴിഞ്ഞതി
നന്തരം വാസവദൈവതമസ്ത്രം [illegible] രാഘവം ചെന്തകരെന്ന സന്ധി
ച്ചിട്ടു രാഘവസ്സോദരം [illegible] ചൊന്നതു ചെന്നു [illegible]
[illegible] ജലത്തിൽ മുഴുകി [illegible] തിരികെ
വന്നവക്ഷശരം ഭൂമിയിൽ വീണിതു രാവണി തന്നുടൽ [illegible] ലോകത്രയത്തിനും
സന്തുഷ്ടമാനസന്മാരായ ദേവകൾ സന്തതം സൌമിത്രിയെക്കൂടി [illegible] പുഷ്പങ്ങളും
വരിഷിച്ചാർ [illegible] അപ്സരസ്ത്രീകളും നൃത്തം തുടങ്ങിനാർ [illegible]
[illegible] പ്രസാദിച്ചതന്നേരം താപമകന്നവർ [illegible] തുടങ്ങിനാർ [illegible]
വസന്മാരും ഗന്ധർവന്മാരും ദുന്ദുഭിനാദവും ഘോഷിച്ചിതെററമാന [illegible]
[illegible] ശംഖനാദം [illegible]
ഹിനാദങ്ങളും വാനരന്മാരുമായി വേഗേന സൌമിത്രി മാനവേന്ദ്രൻ ചരണാംബു
ജം കൂപ്പിനാൻ [illegible] ലിംഗനങ്ങളും രാഘവൻ [illegible]
[illegible] ലക്ഷ്മണനൊടു [illegible] ചെയ്തിതു ദുഷ്കരമായുള്ളൊരു കാര്യം [illegible]
വന്നിതു [illegible] രാവണന്നാസന്മ [illegible]
[illegible] പുത്രശോകത്താൽ [illegible] ദശഗ്രീവനും [illegible] പറഞ്ഞിതു
അന്നേരം പുത്രമരിച്ചതു കേട്ടൊരു രാവണൻ വീണിതു ഭൂമിയിൽ മോഹം കലർന്നവൻ
[illegible] വിലാപം തുടങ്ങിനാൻ ഹാ ഹാ കുമാര മമ [illegible] നന്ദന ഹാ ഹാ
സുകുമാര [illegible] ദുഃഖമിതെ
[illegible]
[illegible] ജന്മവും നിഷ്ഫലമായ് [illegible]
[illegible] പറഞ്ഞും [illegible] വിലാപം തുടങ്ങിനാൻ [illegible]
[illegible] ജാനകി തന്നുടെ കാരണമെന്നതു കൊണ്ടു ഞാൻ കൊന്നിവൾ തന്നുടെ
[illegible] ദുഃഖമൊട്ടുണ്ടാകയില്ലല്ലൊ [illegible]
[illegible] രാവണൻ സീതയും [illegible]
[illegible] ഹാ രാമ രാമ രാമ [illegible]

after 3 days fight Indrajit killed by Laxm

Ram's joy

Rav's grief

will kill Sita

is restrained by Supārśva ന്നാട്ടു [illegible] ദേശവസിക്കും ദശാനനനെ നൃപതിമാനായ സുപാർശ്വൻ നയജ്ഞന

യ്യമൻ കസ്യര സത്തമൻ വൃദ്ധവാൻ രാവണനെന്നതു [illegible] ഭവാനെല്ലാം

പറഞ്ഞിട്ടിനാൻ [illegible] കുലത്തിൽ ജനിച്ച ഭവാനിഹ നിർമ്മലനെന്നു [illegible]

[illegible] ഗ്രഹിപ്പതിന്നാവതല്ലൊ [illegible]

[illegible] സഹോദരൻ [illegible] പ്രധാനനെല്ലൊ ഭവാൻ [illegible]

നായകൻ [illegible] സഹോദരൻ [illegible] സാമവെ

ദങ്ങൾ സമസ്ത വിദ്യാലയൻ വാമദേവാദി [illegible] വേദവിദ്യാ

[illegible] ബോധവാൻ [illegible]

ഭവാനിന്നു [illegible] കല്പിച്ചതും [illegible] വധമാകിയ [illegible]

[illegible] സൽകീർത്തി [illegible] സാദരം

വാനരന്മാരെയും
[illegible] മാനവന്മാരെയും മാനനെ [illegible]

[illegible] ദേവിയെ പ്രാപിച്ചു കൊള്ളുക മാനസ [illegible]

[illegible] മാനായ സുപാർശ്വൻ പറഞ്ഞതു [illegible]

proceeds to battle [illegible] മന്ത്രികളോടും [illegible]

[illegible]

[illegible] രാവണനോടെ [illegible] രാമനും മാനവനന്നെ

[illegible] രാവണൻ [illegible] ദേവ [illegible]

[illegible] രാവണ ദേഹവും [illegible]

flees [illegible] ദശാനനൻ [illegible]

[illegible]

[illegible] വാനര [illegible] ഭവനാങ്കൽ

[illegible] ലങ്കാപുരം പ്രാപിച്ചു [illegible]

[illegible] ശുക്ര [illegible]

[illegible] രാവണനോടു [illegible]

receives Sukra's advice [illegible] രാവണനോടു പറഞ്ഞിതെങ്കിൽ നീ ദേവതമാരെ പ്രസാദം വരുത്തുക [illegible]

[illegible]

[illegible] ശുക്ര [illegible] വരുന്നാൽ [illegible]

[illegible] സാമഞ്ജ [illegible]

ശുഷാഭ്യപാദികൾ വാനരവരന്മാരുമൊത്തു ജയനാം വിരന്മാർ വന്നും ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകെന്നൊരു
സാദരം അനന്തരമെന്തിനെ ഹൊമം കഴിക്കണം ശുക്രനെക്കൊണ്ടു മൂലമന്ത്രം കെട്ടു രക്ഷൊ
ഗണാധിപനായ്ക്കൊണ്ട രാവണൻ വന്നഗൊലൊകസമാനമാക്കി ത്തന്നുടെ മന്ദിരത്തിൽ
ഗുഹാതലം ദിവ്യമാം ഗവ്യ ഹവ്യാദി ഹൊമമൊകസാധിദ്യങ്ങൾ ന്തത സമ്പാദിച്ചുകൊ +
ണ്ടവൻ ലങ്കാപുരദ്വാരമെല്ലാം ബന്ധിച്ചു മിൽ ശങ്കാവിഹീനമകം പുക്കു ഗുഹയിൽ ധ്യാ
നമൊപ്പിച്ചു തൻ ഫലം പ്രാർത്ഥിച്ചു മൌനവ്രതം ദീക്ഷിച്ചു ഹൊമം തുടങ്ങിനാൻ ഭയ്യാമ
മാഗ്രത്തൊളമുത്ഥിതമായൊരു ഹൊമധൂപം കണ്ടു രാവണസൊദരൻ രാമചന്ദ്രനെ
കാട്ടിക്കൊടുത്തിടിനാൻ ഹൊമം തുടങ്ങി ദശാനനനവന്നവാനഹൊമം കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുകി
ലെന്ന മെനാപവനൊടുത്തിരിക്കുമഹാരണെ ഹൊമം മുടങ്ങവാസിയ്ക്കിട്ടുക സാ
മൊദമുഗ്രമഹാകപിവീരന്മാർ രാമസുഗ്രീവശാസനം കൈക്കൊണ്ടു മാരുതപുത്രാ
ംഗദാദികളൊക്കവെ കുതിച്ചിട്ടു പടപൊട്ടും മഹാമതിലെറിക്കടന്നു രാവണ but is hindered in his sacrifice
മന്ദിരം ഗൊപുരപാലകന്മാരെയും കൊന്നുടൻ മർക്കടവീരരൊത്തിച്ചു നാകുലം
വാരണവാജിരഥങ്ങളെയും പൊടിച്ചാരങ്ങൾ തത്ര ദശാസ്യ ഹൊമധൂപം ധ്യാ
ത്താൽ സാരമറിഞ്ഞുകര സാരമായാ സൂക്ഷിച്ചിത ദശഗ്രീവഹൊമസ്ഥലം ഹൊമഗുഹാ
ദ്വാരബന്ധം പാഷാണമാമകവിനം പൊടിപെട്ടു അംഗദൻ തത്ര ഗുഹയിലകം പുക്കു
നെരത്തന്നെ രാവണനെ കാണായതങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർകളുമംഗദനൊക്കെ
യതെററെന്നു ചെന്നു ഗുഹ കിറങ്ങിനാർ കണ്ണുമടച്ചുടൻ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്ന പുണ്യ
ജനാധിപനെ കണ്ടുവാനരന്മാർ താവിച്ചുതാഡിച്ചു ദുര്യജനങ്ങളെ ഷിപിച്ചു
കൊൽകയും സംഭാരസഞ്ചയം കണ്ടങ്ങളൊക്കെയൊക്കെ ഹൊമിച്ചുവണ്ടി
ഷിക്കു ബഹുമൈലവജ്രാലയം രാവണൻ കയ്യിലിരുന്ന മഹാസ്രുവം പാവനിവിഭ്യം beaten with his spoon by Han
പിടിച്ചു പറിച്ചുടൻ താഡനങ്ങളൊക്കെ നൂതകൊണ്ടു സമ്പരംകിടധ കാവനരശ്രേ
ഷ്ഠൻ മഹാബലൻ ദന്തങ്ങൾ കൊണ്ടും നഖങ്ങൾ കൊണ്ടും ദശകന്ധര വിഗ്രഹം കീറി
നാനെറെയും ധ്യാനങ്ങൾ ഇളക്കുമുണ്ടാകിലമാനസെ രാവണന്നു ജയകാംക്ഷ
യാമണ്ഡൊദരിയെ പിടിച്ചു വലിച്ചുതന്മന്ദിരമെല്ലാം നടുക്കിനിട്ടിനാൻ his wife ill-treated
തന്നുടനിവിയാൾക്കും കലിനർത്തകി വിത്രസ്തയായ്ത്തിലാവനങ്ങടങ്ങിനാൾ വാനര
മാരൊടുകൂട്ടുകൊണ്ടിട്ടുവൻ താനെന്നു ദുഷ്ടതങ്ങൾക്കു ദൊഷമെന്നാണ
ന്നിങ്ങളെല്ലയൊ രാക്ഷസെശ്വരൻ വാനരഭവാനൊരുത്തിയ്ക്കും മറ്റൊക്കെ മെന്നു
ടെ മന്ദിരത്തിലുള്ള കപിവരനെന്നെ അലച്ചെറിഞ്ഞിടപെട്ടു വാരിളിഴപൂതകൾ

60

ഇപ്പോൾ പോരെ പരിഭവമെങ്കിൽ ഇതുമതി എന്തിനായ്ക്കൊണ്ടു നിൻ ധ്യാനവും വൈ-

ഭവം ഞാൻ കണ്ടതില്ലയെന്നോ നടുക്കത്തെക്കി വിനാശത്തെ പ്രാപിയാതിരിക്കുന്നതിന്നു സ-

ഹായിയായ വൈഭവമെന്തെയ്യുമൽ ഭരതം ഞങ്ങൾക്കും പെരുമഷനഭാഗ്യമെല്ലാം ഭവിക്കു-

മ്പോൾ വന്നിവരുടെ പിൻപേ പെൺപെണ്ണും ബദ്ധപ്പെട്ടിരുന്നതും കണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ മൃത്യു ഭവിക്കുന്നതു

ന്നാമമെവനും നാണവും പത്നിയും വെടിഞ്ഞു വന്നതൻ പ്രാണഭയംകൊണ്ടു മൂഢൻ

മഹാബലൻ ഭാഗ്യവിഷാദങ്ങൾ കെട്ടുദശാനൻ ധൈര്യമിയന്നുതൻ വളരുമാസ്ഥുമ

Till he starts up out of his meditation

രം ഞാംഗരുനാഥനോടടുത്താനുള്ള കണ്ടുതും ഗശരീരികളായകപികളും രാത്രിയെ

ന്നെശ്വരവന്നിതെകലമക്കളെപ്പിടിച്ചുപറഞ്ഞവൊന്നിദിനാന്നുഹാമമശേഷം

മടക്കിവയലെന്നു രാമനെക്കൊല്ലുന്നതെന്നാതൊക്കുംതാഴ്ത്തി നാർമണ്ഡോദരി

യോടടന്നു സഞ്ചരിച്ചന്നേരം പണ്ഡിതനായദശാസ്യനും ചൊല്ലിനാൻ ധൈര്യമിക്ക

& talks wisdom to his wife

നെന്നൃപതിനമലാക്കലും ജ്ഞാനനായാൽ മഹിക്കുന്നതിൻ മുന്നമെകഷ്ടതെല്ലാം

മനഭവിച്ചിടെണമിപ്പൊഴനുഭവിത്തും മാമകം ജ്ഞാനമാശ്രിച്ചുശോകംകളഞ്ഞീ

ടുകീ ജ്ഞാനവിനാശനം ശോകമറികെടൊ ജ്ഞാനസംഭവം ശോകമാകുന്ന

തും ജ്ഞാനമൊഹമഹംകാരമാകുന്നു നശ്വരമായ ശരീരാദികളിലെ വിശ്വാസ

വും പുനരജ്ഞാനസംഭവം ദേഹമൂലം പുത്രദാരാദിബന്ധനം ദേഹിക്കു സം

സാരമുതകാരണം ശോകഭയക്രോധലോഭമൊഹസ്പൃഹരാഗഹർഷാദി

ജരാമൃത്യു ജന്മങ്ങൾ ജ്ഞാനങ്ങളെ വിലക്കുന്നു കൾക്കുമജ്ഞാനമെല്ലാമക

ലകളകന്നി ജ്ഞാനസ്വരൂപനാത്മാ വർന്നദ്വയൻ ജ്ഞാനന്ദപൂർണ്ണ സ്വരൂപനലെവ

ഗൻ രണ്ടിനൊടില്ലസംയോഗമതെന്നുമറെറാന്നിനൊടില്ലവിയോഗമെങ്കിലും-

ന്നു ആത്മാനമിങ്ങനെ കണ്ടുകൊള്ളുക നാഥനി ശോകം കളകനിവല്ലഭെ ഞാ

നെതിർത്തു രാമലക്ഷ്മണന്മാരെയും വാനരന്മാരെയും കൊന്നു വന്നിട്ടുവൻ നിന്നും

ക്കീല്ലൊരു രാമസായകമെറ്റു കൈവല്യത്തിനും പ്രാപിച്ചിതില്ലൊരു സംശയം എന്നു

രാവണൻ കലപെണ്ണിൽ നിന്നിതൈ കൊന്നുകളഞ്ഞുടനെ നിന്നൊട്ടു കൂടെ വെപ്പാവക

ന്നുകൽ പതിച്ചു മരിക്കെടൊ പാപനയൊടുമെന്നാൽ ഗതിയും വരും പ്രതിച്ച

who foresees his death

ഉ കെട്ടു മണ്ഡോദരി ദശഗ്രീവനൊടു പറഞ്ഞു ഉരുതെന്തു രാഘവനെങ്കിൽ പ്രാ

ന്തനാക്കിമെലൊകത്തിലക്കിയെന്നു ധരിക്കിതി സാക്ഷാൽ പ്രധാനപുരുഷെ

ശ്വരനായമൊക്ഷദൻ നാരായണൻ രാമനായതും ദിവ്യകരാവതാരമതെന്നു

ച്ചു വൈവസ്വതാമ്മനത്തെന്നെ രക്ഷിച്ചതും രാജ്ഞിവലൊചനസ്വന്തമെന്നു

ലക്ഷയൊജനാവിസ്തൃതമായൊരു കൂൎമ്മമായി ക്ഷീരസമുദ്രമഥനകാലെ പ്രായെണ
നമാം മന്ദരം പുറെറ്റു ധരിച്ചതും പന്നിയായ്ചമഞ്ഞു ഹിരണ്യാക്ഷനെക്കൊന്നു മന്നി
ടം തെററമെൽ വെച്ചു പൊങ്ങിച്ചതും ഘൊരനായൊരു ഹിരണ്യകശിപുതൻ
മാറിടം കൈനഖം കൊണ്ടു പിളൎന്നതും മൂന്നടി മണ്ണു ബലിയൊടു യാചിച്ചു മൂന്നു
ലൊകം മൂന്നടിയായളന്നതും ക്ഷത്രിയരാക്കിത്തന്നൊരു നൃപന്മാരെയുംവധി
ച്ചിന്നക്ഷിജമദഗ്നിതൻ പുത്രനായ്പരശുരാമനായതും ധരിച്ചതും പൃഥ്വിപതിയായ
രാമദെവൻ തന്നെ സൂൎയ്യവംശെ ദശരഥപുത്രനായി ധാത്രിസുതാപതിനായകിയ
രാഘവൻ നിന്നെ വധിപ്പാനന്ത്യനായിട്ടുതലെ വന്നു പിറന്നിതു മെന്നു ധരിക്ക
നീ പുത്രവിനാശം വരുത്തുവാനവ മൃത്യു ഭവിപ്പാനുമാക്കിയവനോടെ വല്ല ഭയെ
കൂട്ടികൊണ്ടു പൊന്നു പൃഥാനിഷ്ഠനാകയാൽ മുഖജഗൽപ്രഭാതൈവ ദെവിയെ & cowardly submission
കൊടുത്തിട്ടു രാമനെ സാദരനായിക്കൊണ്ടു രാജ്യം നൽകുക രാമൻ കരുണാ
കരൻ പുനരെതെയും നാമിനിക്കാനനം വാഴ്ക തപസ്വിനായി" മണ്ഡൊദരിവാക്കു
കെട്ടൊരു രാവണൻ ചൊന്ന വാക്കു മണ്ഡൊദരി തന്നെ നം പുത്രമിത്രാമാത്യസൊ in vain he resolves
ദരന്മാരെയും മൃത്യുവരുത്തിയൊനെ കണ്ടുകൊണ്ടിന്നി വിശ്വതിക്കുന്നതു ഭംഗിയല്ല to fight
ടൊ ഭംവിച്ചവണ്ണം ഭവിക്കയെല്ലൊന്നുമെ രാഘവനൊടെ യുദ്ധം ചെയ്ത്തെ
തു വൈകുണ്ഠ രാജ്യമനുഭവിച്ചിട്ടവൻ" ഇത്ഥം പറഞ്ഞു യുദ്ധത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു
സഭയൊദം പുറപ്പെട്ടിതു രാവണൻ ശൂലാദികൾ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടായുധങ്ങൾ തന്നെ +
ക്കൊലെ പുറപ്പെട്ടു ചെന്നിതു ലങ്കാധിപൻ സഹായമായി വെഗെന സംഘ
ങ്ങളൊത്ത ചതുരംഗസൈന്യം പടനായകന്മാരുമൊന്നിച്ചു പത്തുകഴുത്തൻ
പുറപ്പെട്ടാർ വാരിധിപൊലെ പരന്നുവരുന്നതു മാരുതിമുമ്പാം കപികളുടെ
യും ടിതിരുഴുത്തു വാങ്ങിടുന്നതു കണ്ടു നിമിഷമാനായിക രാമനൊടൊന്നിച്ചു നാൻവാ Ram will meet him
നരവീരന്മാരെ നിർത്തി അവരൊട്ടു മനം നടിച്ചു ചെന്നെതിർക്കുന്നതാരുതെന്നറിവ alone
രൊട്ടു പൊർ ചെയ്യൊട്ടു ഇട്ടവർ നാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു കണ്ടുകൊൾകെ വരും'
എന്നരുൾ ചെയ്തു നിശാചരസൈന്യത്തിൽ ചെന്നു ചാടിനാനൊന്നിൽക്കനാമിനി ശരൻ
ചാപത്തിന്നാലും കൈക്കൊണ്ടു രാഘവൻ കൊപെന ബാണജാലങ്ങൾ തൂകിട
നാൽപതു നിശാചരന്മാരവനന്നറത്ത രാമന്മാരുമുണ്ടെന്നതു പൊലെ every Rakshasa meets
മമലമാക്കു മങ്ങിന സംഗ്രാമഭൂമിയിലെമെന്നൊരു വൈഭവമന്നേരം" a Rama!
ടുതന്നെ പൊരുന്നു" രാഘവനെന്നതൊന്നിരങ്ങിൽ ഇതിക്കൊക്കവെ ദശനാഴി

262

കനെ നരമെ ദുർവ്വൊപലെയുള്ള ഘൊരനായ പൌലസ്ത്യ രാക്ഷസനെൻ_അസ്ത്രം വരിനിന്നിനെ
മാക്കുന്ത്രപിന്നെ തിരിച്ചു ക്രിയാക്കിതിപ്പാൻ മെ_വാസരരാത്രി നിശാചരവാനരമെങ്കിനിവാ
രിയിനെ ശൈലവനങ്ങളും ഭെദമില്ലാതെ ശവങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരുന്നമെ ദൂരന്മാരായ രാക്ഷസവീരരും
ആനെകളും തെരും കുതിരകളും കാലാളും പിണമരിച്ചു നിറഞ്ഞിരുന്ന പൊർക്കളം_കുളികളും കുഴികളും
കബന്ധങ്ങളും കളുനിശി പിനിക്കും വിശാലങ്ങളും നായും നരിയും കഴുക്കൾ കാക്കകൾ പെയും പെ
രുത്ത ഭയങ്കരമായം വണ്ണം രാമചാപത്തിൽ നിന്നു നിനക്കവും ബ്രഹ്മമാസ്ത്രമെറ്റ് രക്തതടരകെട്ടു
ദെവഗന്ധർവ്വയക്ഷന്മാരുടെ വൃന്ദവും ദെവകൃതിന്ന നന്നാരദനന്തരാ രാഘവന്റെ തന്നെ
X falls സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാർ കാശചാരികളൊന്നും/പൂർവ്വകം ദ്വാദശനാഴിക കൊണ്ടു നിശാച
രൻ മെദിനിതന്നിൽ വീണിതെന്നാർ ദക്കവെ_മെഘത്തിന്നുള്ളിൽ നിന്നക്കീമ്പം പൊലെ
രാഘവൻ തന്നെയും കാണാകിതെന്നിലെ ലക്ഷ്മണനാനും വിഭീഷണനും പിന്നെ രക്തനയനം
മാരുതപുത്രനും മറ്റുള്ള വാനരവീരരും വന്ദിച്ചു ചുറ്റും വളഞ്ഞിരുന്ന രാഘവനന്നെന്നും.
മക്കൾ നായകന്മാരൊട് ആൾ ലെക്ഷിതിക്കു നൊക്കു ഉടമാറു ചെയ്തിട്ടു വാൻ നാരായണനും
പരമീശനമൊഴിർക്കാനൊരുമില്ലന്ന കെൾപ്പുങ്ങളൊൻ മുന്നമെ_രാക്ഷസരാജ്യം മുഴുവനും
the Raxasis lament നെരം രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ നിലവിളികൂട്ടിനാർ" താതസഹൊദരനന്ദനവല്ലഭനാഥനമ്
ക്കാരാലൊനാനമില്ല ഞങ്ങൾ_വ്യസെയാകൊറം_വിധവയായുള്ളൊരു നക്ക്യൊരെശ്വരനൊട
രിരമെനെശ്ശിച്ച കാരണമാവത്തൊക്കവെ വർദ്ധിച്ചു വന്നിതു മറ്റില്ലകാരണം ശൂർപ്പണ
ഖെക്കെന്തു കുറ്റമിക്കിൽപ്പരം വെറെപ്പെരുമാഉള്ളല്ലൊ ദശകന്ധരൻ_ജാനകിയെക്കൊ
ണ്ടുവന്നതു കൊലം മുടിച്ചാനെന്നു മുഖ്യമവാമവിരാവണൻ_അധർമ്മവാരമാരെന്നു വല്ലൂ
ർ നിശകളെങ്ങളികിച്ചുനം പുത്രാദിപുത്രനെ മൃത്യുവശത്തിൽ വാഴിച്ചു സ്വസ്തിപനെമാരുതി
വന്നിവിടെ ചെയ്തു കൺമുവും വാരിധിക്കൽചിറ കെട്ടിക്കടന്നതും കണ്ടിരിക്കെത്തന്നെ
നീയെന്തൊരു ഉണ്ടൊ വിചാരമാവത്തിനാല്യങ്ങൾ_സിദ്ധമല്ലാക്കിൽ വിഭീഷണൻ വാ
ക്കിനെ മന്നായെന്നതും ധിക്കരിച്ചീടിനാൻ_ഉത്തമൻ നല്ല വിവെകി വിഭീഷണൻ_സത്യ
വ്രതൻ മെങ്കിൽ നന്നായ്പു ആമവൻ_നിലനിവൻ കുലമൊക്കമുടിപ്പതിന്നായിച്ചിട്ടിനാ
അങ്ങരണത്തിനം_സ്വതന്മാരെയും തമ്പിമാരെയും കൊല്ലിച്ചു മറ്റുള്ള ദുർജ്ജനത്തെ
യും_ഒല്ലാമനുഭവിച്ചിട്ടു വാൻ വന്നുതാൻ വല്ലാതമ ചെയ്തതു മെല്ലാം മറന്നിതൊ_
ബ്രഹ്മസ്വമായതും ദെവസ്വമായതും നിർമ്മൂലമടക്കിനവനെനെറവും നാട്ടിലറിക്കും പ്ര
ജകളെപ്പീഡിപ്പിച്ചുകൊട്ടിലക്കിലമച്ചീടിനാൻ കശ്മലൻ_അത്ഭുതമായതെയനന്നിതുമാപ്പി
ക്കയും മിത്രജനത്തെ വെടുതൈ_മക്കളും ബ്രാഹ്മണരെജലലെക്കയും മറ്റുള്ള ധർമ്മി

കണ്ടാർ മുതലൊക്കെ അടങ്കിയും പാരം ഗ്രഹജനങ്ങൾ ഘോഷവൃന്ദങ്ങൾ വനാരണ്യമില്ലാതാവയൊ
ന്നിലെത്തും മഹാപാപിയെക്കൊണ്ടു കർമ്മത്തിനാൽ നമുക്കും ദുഃഖിപ്പതിന്നാക്കി നാഥൻ"
എന്നിങ്ങനെ ജനങ്ങൾ വിലാപങ്ങൾ നടത്തിയനായിവൻ കേട്ടു ദുഃഖാർത്തനായി "ശത്രുക്കളെ
കൊന്നൊടുക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നുമൊരു പുറപ്പെട്ടകൊണ്ടാൽ നാം" എന്നതു കേട്ടു വി
രൂപാക്ഷനും [illegible]
[illegible] fight-renewed
[illegible] പുറപ്പെട്ടിന്നു [illegible]
[illegible]
വനം വിരൂപാക്ഷനും [illegible]
[illegible]
[illegible] .
കപിരാജനും [illegible] വിരൂപാക്ഷനെ [illegible] വാനരനായകൻ
[illegible]
[illegible] മഹോദര Vir. +
[illegible]
[illegible] .
[illegible]
[illegible] രാമനെ [illegible]
[illegible] ദശാനനൻ [illegible]
[illegible] .
[illegible] .
[illegible]
[illegible] നക്ഷത്രങ്ങൾ [illegible]
[illegible]
[illegible] .
[illegible]
[illegible] ദശാനനൻ [illegible]
[illegible]

മൂന്നു ബാണങ്ങൾ പത്തു കൊണ്ടെയ്തു മർമ്മങ്ങൾ ഭേദിച്ചു വൃത്രമദപ്പക്ഷനാകിയ
രാഘവൻ ശരങ്ങളെക്കൊണ്ടുടൻ കിരീടമറിഞ്ഞു നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനും-
ലക്ഷ്മണനെ നൂറു ശരങ്ങളാലെയ്തു കൊണ്ടു തൽക്ഷണം കൈതവം ചെയ്തു വിട്ടിതാനൻ അശ്വശ
രമെയ്തു സൂതനെയും കൊന്നു ചഞ്ചലമില്ലാതെ മറിച്ചിതു ലാഘവം അശ്വങ്ങളെ ഗദകൊ
ണ്ടു വിഭീഷണൻ തച്ചുകൊന്നാനന്നേരം ദശാനനൻ ക്രുദ്ധനായി ചാടി വീണുടനവ
ൽ കൊണ്ടിതു ക്രോധാൽ വിഭീഷണനെ പ്രയോഗിച്ചിതു ബാണങ്ങൾ മൂന്നു കൊണ്ടെയ്തു
മുറിച്ചിതും വീണിതു ... അപ്പോൾ വിഭീഷണനെ കൊല്ലുമാറവ
ൻ കല്പിച്ചു മുന്നം മയൻ കൊടുത്തൊരു വേൽ കൈക്കൊണ്ടു ചാടു പാഞ്ഞൊന്നുന്നേര
ത്തു ലക്ഷ്മണൻ നൂറ്റുക്കു ബാണങ്ങളെക്കൊണ്ടുടൻ നക്തഞ്ചരാധിപൻ തന്നുടലൊക്കവെ
രക്തമണിഞ്ഞു മുറിഞ്ഞു വലഞ്ഞുടൻ നിൽക്കും ദശാനനൻ കോപിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ-
ലക്ഷ്മണ നീ നന്നിതെത്രയും രക്ഷിച്ചവാറു വിഭീഷണനെ ത്വരാ രക്ഷിക്കിൽ
നന്നിനിയെന്നുടെ ശക്തി വരുന്നതു കണ്ടാലുമിന്നൊരു ശക്തനാകിൽ ഭവാ
ൻ പണ്ടിക്ക വേൽ ഇതും എന്നു പറഞ്ഞു വേൽ കൊണ്ടു ചാടിടിനാൻ ചെന്നതാഞ്ഞിതു

Lax. wounded
മാറത്തിൽ ശക്തിയും വേൽ കൊണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ വീണിതു കണ്ടു ഉടൻ മാർകൊണ്ടു രാമ
നും നിന്നു വിഷണ്ണനായി ശക്തി പറിപ്പതിന്നാർക്കും കഴികയില്ല ശക്തി പൊറാഞ്ഞു
രഘുകുലനായകൻ തൃക്കൈകൾ കൊണ്ടു പിടിച്ചു പറിച്ചുടൻ ഉൾക്കരുത്തോടു ഭേദി
ച്ചെറിഞ്ഞിടിനാൻ മിത്രതനയ സുഷേണ ഗന്ധർവ്വ പുത്രാദികളോടരുളിചെ

Ram- comforts
യ്താൻ ദുഃഖാൽ ലക്ഷ്മണൻ തന്നുടെ ചുറ്റും നിന്നു രക്ഷിച്ചു കൊൾവിൻ വിഷാദിക്കരു
തെന്നും ദുഃഖ സമയമല്ലിപ്പോഴുത്തരാൽ ഉടെ രക്ഷാവരനെ വധിക്കുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
കണ്ടുകൊൾവിൻ കൊണ്ടു കണ്ടു കൊൾവിൻ നിങ്ങളെല്ലാവരുമിന്നു മൽക്കരകൌശലം-
ശകാന്തജനെ വധിച്ചതും വേഗത്താൽ അക്കാമ്പൂരാദികളൊട്ടു മൊരുമിച്ചു
വാനരാധിഷാലിന്ദ്രജിത്തിനെ കടന്നതും വൈരിൽ നിശാചരന്മാരെ വധിച്ചതും രാ
വണനിഹ ഹ സാമ്രാജ്യമാകിട്ടവൻ കേവലമിപ്പോഴുദ്ദിമുഖനാകിയ രാവണനും പ
തരാഘവനും കൂടിവാഴുകയില്ല ഭൂമിയിലെന്നുള്ളതിപ്പോൾ നിരത്തിച്ചതു ദേവേന്ദ്രനെ കൊല്ലുവ
ൻ നിശ്ചയം മാത്രാ ഹ്യ ഗോത്ര ഇല്ലാതെ വരികിൽ ഞാൻ സപ്തദ്വീപങ്ങളും സ
പ്താർണ്ണവങ്ങളും സപ്താചലങ്ങളും ചന്ദ്രസൂര്യന്മാരും അകാശഭൂമികളെന്നിവയു
മുള്ള നാൾ പോകാതെ കീർത്തി വസിക്കും പറഞ്ഞു ഞാൻ ആയോധനെ ദശകണ്ഠനെ കൊ
ന്നു പാരിനൊരാശ്വാസം വരുത്തിയെന്നാകിൽ ഞാൻ നിശ്ചയം ദേവന്മാരൊരു ശരണാരണ

ദേവവരരും കണ്ടിരിക്കെ മഹാബലം നാദഘോഷങ്ങൾ ചെയ്തു നക്തഞ്ചരേന്ദ്ര *begins the last fight*
നോടേറ്റു കൂടുതുടങ്ങിനാൻ തത്സമം സാനന്ദം നിശാചരവീരനും
ഉത്സാഹമുൾക്കൊണ്ടു തുടങ്ങിനാൻ രാഘവരാവണന്മാർ തമ്മിലന്യോന്യം
മേഘങ്ങൾ മാരി പൊഴിക്കുന്നതു പോലെ ബാണഗണം പൊഴിഞ്ഞിടുന്നതനേ
രം നോക്കിക്കൊണ്ടു മുഴങ്ങീടുമ്പൊ സാദരമ്പിന്നെക്കിടക്കുന്നതൊക്കെയു
ലാമി മുഴുത്ത രഘുകുലനായകൻ നാഗത്തോടെ തന്നോടടുത്തു ചെയ്തി
രതയില്ല കൂടിത്തുടങ്ങിനാൻ മമൂദ്ദനലെ വാഴിക്കൽ നല്ലതിരിക്കിതിരിഞ്ഞതനെ
ന്നോടു കൂടെ മതിപ്പതും വിൽപിടിയും മുറുക്കത്തിന്നെത്രമെ കെല്പുമില്ലാതെ ലമ
ഞ്ഞുനമുക്കിനി ഭിൽപ്പാനെന്നുമതു മനസ്സിന്നു ചിന്തമൊഴിമ വരുത്തിനമെൽ *(Laxman healed)*
കൂടെൽ കൃഷ്ണനെ കൊൽവാൻ പാപകവും കണ്ടില നഷ്ടമാഷ്പ നിത്യമാനവും മാ
നസെന്ദ്രവനുൾചെയ്തു നേരം സുഷേണനും ദേവദേവനൊന്നൊടുഗ്രത ചൊ
ല്ലിനാൻ ദേഹത്തിനെന്നും വിശേഷകഞ്ചിലൊരു മോഹമൊക്കവാരമ്പി
ന്നയം വഞ്ചനത്തെക്കമെത്രം വികാരമില്ല തന്നിരിക്കിപ്പൊഴുതെന്നുമവരങ്ങൾ
എന്നതിലാത്മജനോടുവിരന്നതിക്രൂരമാം ചൊന്നാൻ സുഷേണനും
മുന്നെക്കണക്കെ വിശല്യാകരണിയാക്കുന്ന മരുന്നു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുക നൊവെ
ഹനുമാനും വിരവോടു ചെന്നു മരുന്നതും കൊണ്ടുവന്നിടിനാൻ സ്വസ്യുവയ്യെങ്കൂ സു
ഷേണൻ കുമാരനാലെ സ്വസ്ഥവും തീർന്നുതെളിഞ്ഞു വിളങ്ങിനാൻ പിന്നെയുമൈന്ദ്രാസ്ത്ര
ശൈലം കവിപരൻ ഇരുന്നവിടെ കൊണ്ടുപോയി നാമന്ന വന്നതെന്നെ പറഞ്ഞി
നാൻ തമ്പിയും നന്നായി മുറുക്കപ്പെന്നിതു രാമനുംന്നിന്നുടെ പാരവശ്യം കാണ്ക
കാരണമെന്നുടെ ധൈര്യവും പോയതു മാനസേ നത് കേട്ടു രചെയ്തു കുമാ
രനും ത്തിരുമനസ്സിൽ കലങ്ങാതെകണ്ണും സ്വസ്ഥം തപോധനന്മാരോടു ചൊന്ന
തു നിസ്സ്യായതിന്നു പോകാതെ കൊണ്ടു ജ്യോതിഷം കാണ്ക നാമിവനെ
ക്കൊന്നു പോയിട്ടു കേൾക്ക ജഗത്രയം വൈകാതെ ലക്ഷ്മണൻ ചൊന്നതു കേട്ടു
രഘുത്തമൻ രാക്ഷസരാജനോടെതിർത്താനതു നേരം തെരുതെര വന്നു
ദശാസ്യനും പൊരുതിന രാഘവനോടെതിർത്തിനാൻ പാരിൽ നിന്നിക്ഷ്വാകുവംശ
തിലകനും വംശതിലകനും പൊരുതിതു ഘോരമായുള്ളൊരു
നേരത്തു പാരമിളപ്പം രഘുനാഥനുണ്ടെന്നു നാരദനാദികൾ ചൊന്നതുകേൾ *Ram gets Indra's horses & chariot*
ക്കയാൽ ഇന്ദ്രനും മാതലിയോടു ചൊന്നാൻ മന്ദനം കൊണ്ടുകൊടുക്കനീ വൈകാ

ഒ.ശ്രീരാഘവന്നഹിതംവരുമാറു നി. തെരം. തെളിച്ചുകൊടുക്കമഹായാതെ"
മാതലി താനതു കെട്ടുടൻ തെരുമായ്കിട്ടതലെന്നപ്പിഴിഞ്ഞുചൊല്ലീടിനാൻ-
"രാവണനൊടുയുദ്ധമതിന്നുരുശ ഞാൻ ദൈവദുശാസനയാൽ വിടകൊണ്ടുതന്നെ
ഇലുദുശകരെറുകവൊതിനാകിരാതെസ്ഥ്യവെഗെന നടത്തുവൻ" എന്നതുകെട്ടു
രഥത്തെയും വന്ദിച്ചുമന്നവൻ തെളിച്ചുകരെറിനാൻ തന്നൊടുതഞ്ഞുമക്കിരാ
ഘവനെക്കണ്ടു പിന്നിലാമുഖമാകുതന്നാക്കിടിനാൻ രാവണൻപെമഴപൊലെ ശരങ്ങൾ
ഉതിർക്കിടിനാൻ രാമനും ഗാന്ധർവ്വമസ്ത്രമെയ്തിടിനാൻ രാക്ഷസമന്ത്രംപ്രയൊഗിച്ചത
ന്നെരം രാക്ഷസരാജൻ സംക്രുദ്ധമായുടെ തെക്കുംക്രൂരനാഗങ്ങളാമസ്ത്രത്തെമാറ്റു
വാൻ ഗരുഡമസ്ത്രമെയ്താൻ രഘുനാഥനും മാതലിയെയും ദശാനനൻ ബാണ
ങ്ങളെയ്തുകൊടിയും മുറിച്ചുകളഞ്ഞു വാജികളെയും ശരമെററമെററുഴന്നരാ
ക്ഷിയും ഘൊരമാകുന്ന രഘൂത്തമന്റെ കൈകൾ തളർന്നു തെണ്ടിനിൽക്കും വിധെന
കൈകണ്ടിനരുന്നനായക വിഭീഷണൻ ശൊകംവളർന്നുതളർന്നു തുടങ്ങിനാൻ ലൊ
കർക്കുമെററം വിഷാദം കലർന്നുമാതലിക്കാലത്തുരത്താക്കവനെന്നു ശൂലംപ്രയൊഗി
ച്ചിതാശരായി, ശനം നസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു തടവൊറായ്ത്തൊട്ടൻ വൃത്രാരിതന്ന
ടെതെളിവിരുന്നൊരു ശക്തിയെടുത്തയച്ചു രഘുനാഥനും പത്തുനൂറുണ്ടു വിണ്ണ
ശൂലവുംനക്ഷത്രമെന്നു നടെതുരഗങ്ങളെ ശസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുമുറിച്ചിതു രാഘ
വൻ സാരഥിതെരും തിരിച്ചുടച്ചുരത്താകപൊരിപൊ മഞ്ഞുനിന്നിടിനാനന്നെ
രം ലങ്കയിലൊട്ടുകന്നൊരുനെരത്തുവെറുലസ്ത്യസംസൂതനൊടുചൊല്ലീടി
നാൻ "എന്നൊക്കൊണ്ടുനിപിരിഞ്ഞുബലാൽ നസ്യനാമ്നാന്തെമുന്നല
നാക്കൊഞ്ഞുകൂടലരൊടെതുതാൻ തെന്നൊരുത്തരൊടെവിടെകൊളിച്ചുവാരെന്നു
ണ്ടുഭവാൻ തീക്കലുസ്നുതന്നെ നിക്ക്കിരാമനും നിയതിബൊധവനെന്നറിഞ്ഞന
ഹം" ഇതുംനിശാചരാധിശൻ വാഞ്ഞതിനത്തരം സാരഥിസത്വരമെയൊല്ലിനാ
ൻ "രാമനെന്നെസ്നഹമുണ്ടാകിട്ടുമല്ലമത് സ്വാമിയെദ്വെഷമുണ്ടാകിട്ടുമല്ലമെ
രാമനൊടെറ്റുവൊരുതനിൽക്കുന്നനരമവഖം ഫ്രെണ്ടുതളർന്നതു കണ്ടുഞാൻ
ന്നെസ്നഹം ഭവാനെക്കുറിച്ചെറെമാകയാൽ മൊഹമകലെപൊരുളും പൊക്കും
വിട്ടുരത്തിനാലസ്ത്രമെല്ലാംകളഞ്ഞിതിപൊരിന്നുതക്കെ ഞങ്ങൾ മണ്ടച്ചുവരു
സാരഥിതാനതിക്കെണ്ണം മഹാസ്ഥംമ്പരുതെ സാദവും വാജികൾ സാദവുംവൈ
രികൾക്കുള്ളജയമവങ്ങളും പൊരിൽ നിരില്ലാന്നതെദശവിശെഷവും കല്ലാ

മറിഞ്ഞു രഥം നടത്തുന്നവനെല്ലാം നിപുണനാകുന്ന സൂതൻ പ്രഭോ എന്നതു കെട്ടനെ
ഴിഞ്ഞഥ രാവണൻ ഓനാവൃണന്റെ രുകൈവളർഷം കൊടുത്തിന്നിതെ തെരുട്ടത്തെ ശക്തി
ട്ടികൾ വിന്നോക്കമില്ലിനിയൊന്നു കൊണ്ടുമെടൊ പുറന്നൊട്ടു നമ്മളെയൊടൊന്നതി
രിഞ്ഞിട്ടും മന്നവനൊടുള്ളവൊരെന്നറിയനി സൂതനതന്തരത്തിവെഗെന തേരിനാൻ കൊ
ധം മുഴുത്തങ്ങട്ടതിന്നു രാമനും തങ്ങളിലെററമന്നങ്ങു പൊരുതുവങ്ങു മിന്നും മനുഷ്യന
ശരങ്ങളാൽ അങ്ങിനെയുള്ള പൊർക്കു നിൽക്കുന്നെരം മീതെയിനിയെന്നറിഞ്ഞിലശാന്ത്യന
ന്തരാരാവണന്റെ ചിരങ്ങിനിന്നിട്ടു നന്മകാലം തെളിഞ്ഞു പ്രഭാകരസന്നിഭം വർദ്ധിച്ചുനി
നരഘുകുലനാഥനാം നമുക്കിയന്നതിൽ ചെന്നിതഗസ്ത്യനങ്ങൾ ദൃഷ്ടീം നിന്നുകൊണ്ടു ചൊല്ലുവാൻ *fight renewed*
നിപ്പൊഴിപ്പിടെക്കു വന്നതു ഞാനെടൊ തവ പത്ഥ്യം വിഷാദവും തീർപ്പൊമം പുത്ര മറ്റുള്ള
പക്ഷമകന്നവൊം ശത്രുനാശം പരം ദ്രോഹിവിനാശനം വർദ്ധിക്കുമായുസ്സു സൽകീർത്തിവർദ്ധനം
നിത്യമാദിത്യഹൃദയമാം മന്ത്രമിതുത്തമമെന്തെത്തുമ്പം ഭക്ത്യാ ജപിച്ചിടുകെടൊ ദേവസുരൊ
രഗചാരണകിന്നര ദൈവസർഗ്ഗഹി കക്ഷകക്ഷര കഷ്ടാതു തകും പൃഥുഷാഷണ്ട നൊമാനുഷേന്ദ്ര *Agastya teaches the sun prayer*
മാരും സന്നതിസ്തൃഷ്ണനെ തന്നെ ഭക്തിപ്പൂ ദേവകളാകുന്ന താദിത്യനാകിയ ദെവനത്രെ
പതിനാലുലൊകങ്ങളും രക്ഷിപ്പതും തിജരശ്മികൾ കൊണ്ടിവൻ ഭക്ഷിപ്പതും ഇവൻ കല്പകാ
ലാന്തരെ ബ്രഹ്മനും വിഷ്ണുവും ശ്രീമഹാദേവനും ഷണ്മുഖനും പ്രജാപതിവൃന്ദവും ശക്രനും
പിന്നെ കുബേരനും കാലനും രക്ഷൊവരനും വരുണനും വായുക്കും യക്ഷാധിപനതീശാനന
ം ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രജാലവും ദിക്കതിവൃന്ദവും വാരണവൃന്ദനും മാരനും മാർത്തനും താരാ
ഗണങ്ങളും നാനാഗ്രഹങ്ങളും അശ്വിനിപുത്രരും അഷ്ടവസുക്കളും വിശ്വദേവന്മാരും സിദ്ധരും
സാദ്ധ്യരും നാനാ പിതൃക്കളും പിന്നെ മനുക്കളും മാനവന്മാരുമുരഗസമൂഹവും വാരമാ
സൃഷ്ടവ സംവത്സരകല്പാദികാലതക്കനാകുതും സൂക്ഷ്മിവതന്നെ വെദാന്തവെദ്യനാം വെദാ
ത്മകനിവൻ വെദാത്മ വിഗ്രഹൻ വെദജ്ഞസെവിതൻ പൂഷാ വിഭാകരൻ മിത്രൻ
പ്രഭാകരൻ തെയകരാത്മകൻ ത്വഷ്ടാ ദിനാകരൻ ഭാസ്കരൻ നിത്യനഹസ്കരനീശ്വ
രൻ സാക്ഷി സവിതാ സമസ്തലൊകെക്ഷണൻ ഭാസ്വാൻ വിവസ്വാൻ നഭസ്വാൻ
ഗഭസ്തിമാൻ ശാശ്വതൻ ശംഭുശരണ്യൻ ശരണദൻ ലൊകത്രിതയാർത്തിതെളാതീ
മിരാരി ശൊകാപഹാരി ലൊകാലൊകവിഗ്രഹൻ ഭാനു ഹിരണ്യഗർഭൻ ഹിരണ്യ
നിയൻ ദാനപ്രിയൻ സഹസ്രാംശു സനാതനൻ സപ്താശ്വനജ്ഞനാഥൻ സകലെശ്വരൻ
സൃഷ്ടജ്ഞാനവബൊധൻ ജഗന്മംഗലൻ ആദിത്യനക്കനരുണനനംഗതൻ ജ്യൊതി
മയൻ തപനൻ പിതാ രവി വിഷ്ണു വികർത്തനൻ ബ്രധ്നനംശുമാൻ ഉഷ്ണകിരണൻ

മിഥിരൽ പിരൊയനൽ ബ്രഹ്മൊത്തൻ പരൻ പരബ്രഹ്മാത്മനാ ബ്രഹ്മാത്മനാദ്വയൻ വിഭു
[illegible] സൃഷ്ടി സ്ഥിതി സംഹാര കാരണൻ [illegible]
രൂപൻ വിഭു [illegible] ലോകനായകൻ [illegible] ഭക്തി [illegible]
[illegible] ലക്ഷ്മണ [illegible]
[illegible] പരമാത്മാ [illegible] ശിവൻ [illegible]
കേവലാത്മാ [illegible]
[illegible] ഭക്താന [illegible]
[illegible]
[illegible] നമഃ [illegible]
[illegible] നമഃ [illegible]
[illegible] നമഃ [illegible]
[illegible] നമഃ [illegible]
നമഃ [illegible] വിഷ്ണു [illegible]
[illegible] ഭക്തി [illegible]
[illegible]
[illegible] രാഘവന്മാർ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ദശരഥ [illegible]
[illegible]
[illegible] രാക്ഷസവീരന്മാർ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] രാഘവന്മാർ [illegible]
[illegible]
[illegible]

ന്ധിയൊടെ തുല്യം അംബരമംബരത്തൊടെ തുല്യം രാഘവരാ
വണയുദ്ധത്തിന്നു സമം രാഘവരാവണയുദ്ധമൊഴിഞ്ഞില്ല കെവലമിങ്ങിനെ
നിന്നു പൊരുതീടിനാർ ദെവാദികളുമന്നെരത്തു രാഘവൻ രാത്രിഞ്ചരന്റെ ത
ലെയൊന്നുടൻ ധാത്രിയിൽ വീഴ്ത്തീടിനാനതിന്നെരമപ്പൊഴെക്കൂടെ മുളച്ചു കാണായി
തലയൊക്കുടെ മുറിച്ചുകളഞ്ഞു രണ്ടാമതും ഉണ്ടായിതപ്പൊഴുതും പിന്നെ രാഘവൻ
പങ്ക്തിച്ചുമുടികൾ വീട്ടാനതിനെരം ഉടനെ മുറിച്ചു തെറാന്ന തലകളെ പൃഥ്വിയിൽ Ram cuts off 10 heads from Rav.
വീട്ടാൻ ദശരഥപുത്രനും പിന്നെയും വന്നു തലക്കൊരു വാട്ടമില്ലെന്നു വിശെഷ
മെന്നന്നതന്നെത്രെയും ഇങ്ങിനെ നൂറായിരം തലപൊങ്ങിയതൊന്നും കുറവില്ലവ
നലത്തിനും രാത്രിഞ്ചരാധിപൻ തന്റെ തെപൊബലം ചിത്രം വിചിത്രം വിചിത്രമ
ത്രെയുമെല്ലാം കുംഭകർണ്ണൻ മകരാക്ഷൻ ഖരൻ ബാലിവിരാധൻ മാരീചനെന്നി
വരാദിയാം ദുഷ്ടരെക്കൊന്ന ബാണത്തിനെന്തിന്നിങ്ങിനെ നിഷ്ഫലമായിവനെക്കൊ
ല്ലുവാനതിന്നുണ്ടായിതി ദശകണ്ഠനെക്കൊല്ലുവാൻ കഴിവില്ലപായമെന്തുമൊ
ന്നിശ്ചയമില്ലിതി രാഘവൻ പിന്നെയുമദ്ദശകന്ധരൻ മെയ്യിൽ ബാണങ്ങളെ
കിടനാൻ രാവണനും പൊഴിച്ചീടിനാൻ ബാണങ്ങൾ ദെവദെവന്റെ മെ
മെലാമെല്ലാം കൊണ്ടുശരങ്ങളെ രഘുവരനുണ്ടാക്കിത്തുള്ളി ലൊരുന്നിനവ
നെരം പൃഷ്ഠ ശരങ്ങളാർത്തുന്ന ശരങ്ങളും കെല്പുകുറഞ്ഞു ദശാസ്യനും നിശ്ചയം-
ഏഴുദിവസമെഴുവതിവണ്ണമെരാവെന്നിനിന്നു പൊരുതൊരനന്തരം മാ 7 days fight
തലിതാനും തൊഴുതു ചൊല്ലീടിനാൻ ഏതും വിഷാദമെന്തിന്നു കാണ്മാനസെ ബ്രഹ്മ
ശസ്ത്രത്തെ പൊധനനാദരാൽ തന്ന ബാണംകൊണ്ടു കൊല്ലാം ജഗൽപ്രഭൊ പൈ
താമഹാസ്ത്രമതായതൊന്നിങ്ങിനെ മാതലി താനതു കെട്ടു രഘുവരൻ "നന്നവ
ണ്ണതു നീ ധാതെന്നൊട്ടു നീ കൊന്നിട്ടവൻ ദശകണ്ഠനെന്നിശ്ചയം" എന്നതുകില്ല
ക്രൂരവെകിയ മന്ത്രത്തെ നന്നായെടുത്തു തൊടുത്തു രാഘവൻ സൂക്ഷ്മാനലന്മം
രക്കിന്നതും ഉവൽ വായുമന്ദരം മെരുക്കൾ മഹത്വമാകി വിശ്വമെല്ലാം പ്രകാശി
ച്ചൊരു സായകം വിശ്വാസമന്ത്രജപിച്ചു കഴിച്ചിടിനാൻ രാവണന്റെ ഹൃദയം
പിളന്നു ഭെദിച്ചു ഭെദിച്ചു വാരിധിയിൽ പുക്കു ഘൊരകുഴികി മുഴുകി തിരപ്പെട്ടു
ത്തൂണിയിൽ വന്നിങ്ങു പുക്കതുതിവൊടെ ബാണവുമെന്തൊരു വിസ്മയമന്നെരം
തെരതിൽനിന്ന മറഞ്ഞു വീണീടിനാൻ പാരിൽ മരാമരം വീണപൊലെ തദാ Rav. falls, shot thro' the heart
കല്പകവൃക്ഷപുഷ്പമലർതൂകിനാർ ഉല്ലാസമൊടെ ദെവാനവരെവരും തക്കലൊ

ൽ ഭൂമിയിങ്കൽ മെൽക്കുമെൽ ശക്രനനെയും ഗൊക്കനെ തെളിഞ്ഞിരു പുഷ്കരസം

ഭവനം തെളിഞ്ഞിതെന്നാൽ ആകാശം തെരക്കതിഷയാനന്ത നെരം മന്ദമക്ഷീയി

ത്തുടങ്ങി. വവനന്നും നന്നായ്ക്കളിക്കുഷത ഭൂശലൊകവും താപസന്മാരും ജയജയ

ശരെണ്ടനതാപമകന്നു പ്രകാശിതുടങ്ങിനാൻ ശെഷിച്ച രാക്ഷസരൊടിയ കംപ്യ

കൈമുത്തുടങ്ങിനാരൊക്കലെ കാവ്യതൊന്തക്കുന്മാരുമായി നിലവും ഗദാദിയും മക്കട

Vibhish. laments over him വിരന്മാരും പ്രകാശിനാൻ ന്നാഗജൻ വീണതു കണ്ടു വിഭീഷണൻ പ്രാഗിച്ചിരിക്കു

മെന്നിരുന്നാകുലാൽ ദുഃഖം കലന്ന വിലാപന്തുടങ്ങിനാനെന്നാക്കവിഷിമതമെ

ല്ലാവരുന്നത്തും ഞാനിതൊക്കപ്പറഞ്ഞിട്ടിനെല്ലുന്നമെ മാനം നടിച്ചൊന്നും

വെടിഞ്ഞിടിനാൻ വീരം മഹാശക്തനായിതന്നായനിപാതിപിവസ്ത്രം കിടക്കയായി

ഉ കണ്ടിതെല്ലാന്നനന്നഭവിക്കണമെന്നുള്ളതെദ്ദിന്ന ഞാനെക്കൊഴിക്കാമല്ലൊ"

ഏവം കരയും വിഭീഷണനൊടു ദെവദെവെശനരുൾചെയ്തിതാദരാൽ

ഹനൊടങ്ങിമ്പവനാക്കിന്നപൊർ ചെയ്തു നന്നായമരിച്ചാമഹാശൂരനാമിവനെ

ക്കുറിച്ചു കരയരുതാരും മെ നന്നുള്ള പരലൊകത്തിനസത്വവിരന്മാക്കള

രാജാക്കൾക്കു യുദ്ധം നല്ലവൊരിൽ മരിക്കുന്നതെന്നതറിയെണം പൊരിൽ മരിച്ച

വീരസ്വർഗ്ഗസിദ്ധിക്കവരം സ്മൃതികൾ കൊണ്ടിയൊഗം പരദൊഷങ്ങളുള്ള

ഷ്ടാമൊട്ടങ്ങിവന്നിനി ശെഷക്രിയകളുടങ്ങുക തൈവകാതെ" ഇതു മനുൾചെ

യ്തു നിന്നതുന്നെരം തത്ര മണ്ഡൊദരി കെണവന്നിടിനാൾ ലക്കായിവൻ മാറി

ൽ വീണ കരഞ്ഞു മാതർ മുൾക്കൊണ്ടു മൊ പ്രനന്ദൻ രാമനൊരംപര

ന്നും നന്മരുള്ള നാരിജനങ്ങളും കെണുതുടങ്ങിനാർ പക്കിരഘാത്മജ

R. orders his funeral നപ്പൊഴരുൾ ചെയ്തു പക്കികണ്ണാനമ്മതന്നൊട്ടു സാദരം രാവണനന്നുടൽ

സംസ്കരിച്ചീട്ടുകെവപകനെ ഇപ്പിച്ചിക്കുകിസമ്പരം" തത്ര വിഭീഷണഞ്ഞൊന്നാ

നിവനൊരുമിത്രപാപമെക്ഷവക്കിട്ടതൈലെ നെയാഗ്നിതെല്ലുമവയെന്നിവൻ

ടൽ സംസ്കരിച്ചീട്ടുവാനെന്ന കെട്ടെറാവും പിന്നെയുമ്മൊന്നാൻ വിഭീഷണനു

തന്നൊടു മൽപ്പൊണതൊരക്കരണാതെ മരിച്ചൊരു കണ്ടുതായിച്ചുരത്നനിര

പാപങ്ങൾ തൈവവമാമരണാന്തമെന്നൊക്ക നീ ചെയ്ക സൽക്രിയയുണ്ടാ

വണ്ണന്നി ശെഷക്രിയകൾ വഴിയെക്കഴിക്കൊരു ദൊഷമിങ്ങനൽ നിണക്കുമക

പ്പെടാ ചന്ദനഗന്ധങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചിതയുമാനന്ദനക്കൂട്ടി മുന്നിപരമ്മാരുമായിവന്നു

ഭരണമാല്യങ്ങൾ കൊണ്ടും തദാനക്കബരായിവദെഹമലങ്കരിച്ചാർ ത്രവസ്ത്രങ്ങളും

ഘോഷിച്ചഗ്നിഹോത്രികളെ സംസ്കരിക്കുന്നവണ്ണമെ രാവണദേഹം ദഹിപ്പി
ച്ചു തന്നൊടെ പൃച്ഛനായ ദശകണ്ഠാദികളെക്കുറിച്ചു നാരികൾ ദുഃഖം പറഞ്ഞു പൊക്കി
ച്ചെന്നു ശ്രീരാമപാദം നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ മാതലിയും രഘുനാഥനെ വന്ദിച്ചാ
നന്ദമോദം പൊയ്യാലയം മെവിനാൻ പിന്നെ നിങ്ങിങ്ങമർന്നംവൃക്ഷങ്ങൾ
ത്രാവലോകനങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിണ്ണോർകളും ലക്ഷ്മണനോടരുൾചെയ്താൻ രാഘവനും
രക്ഷാപരനാം വിഭീഷണനായമസാദനമായി ലങ്കാപുരമുൾപുക്കഭിഷി
ച്ചൊരാലഭിഷേകം കഴിക്കെന്നതു കേട്ടു കപിവരരോടും ചെന്നശേഷിച്ച നി
ശാചരന്മാരൊടും നിറഞ്ഞ വനൊയ്യ തീർത്ഥജലങ്ങളാൽ സ്വർണ്ണകലശങ്ങൾ
ഘോഷിച്ചു വാദ്യഘോഷത്തോടും താപസന്മാരുമായാക്ക് വിധിച്ചഭി
ഷേകം ചെയ്താനിന്ദ്രനിരും ചന്ദ്രദിവാകരരുളവാകും കാലത്തോളം
വിഭീഷണൻ ലങ്കേശനായ്വാഴ്ക എന്നു കിരീടവും ലങ്കാരാജ്യത്തെയും ദാനംചെ
യ്തു ... വിഭീഷണനായിക്കൊണ്ടു രാജ്യനിവാസികൾ
കാഴ്ചയും വച്ചിതു വാഴ്ക കരുതലം പൂണ്ടു വിഭീഷണൻ കാഴ്ചയെടുപ്പിച്ചു
കൊണ്ടു വന്നായ രാഘവന്തൃക്കാൽക്കലാക്കാതു വെച്ചുടി വാദ്യപ്രയോഗം
വിഭീഷണനാദരാൽ നക്തഞ്ചരെന്ദ്രപ്രസാദത്തിനാക്കുടത്രനതെല്ലാം
വരിച്ച വിച്ചീടിനാൻ പ്പൊൾകൃതജ്ഞനായ്കെനവമെന്നു ചിത്തെപ്രസാദൻ
പ്രസാദിച്ചനടീടിനാൻ അന്നവെ വിനീതിനായ്പ്പിച്ചു നിൽക്കുന്ന സുഗ്രീവനെ
പുനരാലിംഗനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനാക്കരുൾചെയ്തു രാഘവൻ ചിന്തയതെ
ല്ലാം ലഭിച്ചു നമുക്കെടൊ ത്വത്സഹായത്തെിന രാവണനന്നെ ഞാൻ ഉത്സാ
ഹമൊട്ടും വധിച്ചിതു നിങ്ങളും ലങ്കേശ്വരനായി വിഭീഷണനെന്നെയും ശക്രാ
ദി വീനമഭിഷേകപ്പെട്ടെളുമിന്നവർ മാനമൊന്നൊക്ക എന്നരുൾചെയ്തുമന്ന
വന്നി, പൊൽപ്പിവിഭീഷണനാജ്ഞയാ ചെന്നു ലങ്കാപുരംപുക്കതിനിമിത്തം ...
സംപിയാക്കിയതൈവദേഹിയൊടിദം നക്തഞ്ചരാധിപനിഗ്രഹമാദിയാം
വൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞറിയിക്കേണം എന്നാലവളുടെ ഭാവവും വാക്കുമി
ങ്ങെന്നൊടു വന്നു പറക നീ സത്വരം എന്നതു കേട്ടു പവനതനയനും ചെന്നു
ലങ്കാപുരം പ്രാപിച്ചനന്തരം വന്നു നിശാചരർ സൽക്കരിച്ചീടിനാർ ന
ന്ദിതനായനെല്ലാരുമാരുതപുത്രനും രാമപാദദ്വന്ദ്വം ധ്യാനിച്ചു മെവുന്ന
ഭൂമിജതന്നെ നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ വൃത്തപ്രസാദമാലൊക്യ കപിവരൻ പൃ

Laxm has to instal Vibhish.

who gives presents to Ram

R thanks Sugr

Sends Han. to Sita

272

ത്തൊനൊമെല്ലാം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ [illegible]

[illegible] ലക്ഷ്മണ

റെന്നിട്ടും വിഭീഷണനെന്നിട്ടും സുഗ്രീവനാദിയാം വാനരന്മാരെന്നിട്ടും [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ജാനകീദേവിയും [illegible]

[illegible]

[illegible]

upon his report Vibh. is to bring her before Ram — [illegible]

[illegible] വിഭീഷണനെന്നോട്ടു [illegible]

[illegible] ജാനകീദേവിയെ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] വിഭീഷണനാ [illegible]

[illegible]

[illegible] ജാനകീ

[illegible]

[illegible] വിഭീഷണനെന്നോട

[illegible] വാനരന്മാരെ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ലക്ഷ്മണനെന്നിട്ടു [illegible]

Sita offers to purge herself from suspicion — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ഷിഷ്ട രാമപാദം പ്രവെശിച്ചു നിന്നിതിനാൾ ഭൂമിസുതയുമന്നെരം പ്രസന്നയായി ഭക്താ
രമാലൊക്യ ഭക്ത്യാ പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ ഷ്ടാംഗ പ്രണാമം ചെയ്തു കൊണ്ടു ദേവ വിരിഞ്ചന്ദ്ര
ബൊധനന്മാരെയും പാവകന്മാരെയും വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൾ ഭക്തിയൊടെ കൊണ്ടു
ന്ദ്രനെ ഞാനമമഹിതെ തിരുവടി എന്നെ കൈക്കൊള്ളിന്ന സാക്ഷി എല്ലാ സകലപ്രപഞ്ച
ത്തിന്നും ആദ്യന്തം സാക്ഷാൽ പരമാത്മാ നിന്തിരുവടി അവരുമായുടൻ മൂന്നു വലം വെച്ചു
വന്ദിയാൽ ചാടിനാൾ കിഞ്ചിൽ ഭയം വിനാ ശ്രവനാദികൾ വിസ്മയപ്പെട്ടിതന്നു
ബാലമാകിയ ലൊകവൃന്ദന്നെരം ഇന്ദ്രനും പാശിയും വായുവും പുരന്ദരകാമിനിമാരും
ക്കൊയെന്നും മന്ദാകിനി ധരനാനും വിരിഞ്ചനും സുന്ദരിമാരാകുമപ്സരസ്ത്രീകളും
ധൃഷ്ടകിന്നരകിമ്പുരുഷന്മാരും ദനുശകന്മാർ പിതൃക്കൾ മുനികളും ചാരണഗന്ധർവ്വ
സാദ്ധ്യന്മാരും നാരദന്തും മനുമുഖ്യജനങ്ങളും മറ്റു വിമാനചാരികളുമാകവെ വെച്ചു
ന്ദരും നിറഞ്ഞു താമനി തെ. നിന്നങ്ങളും പ്രദെശത്തിങ്കലന്നെരം വന്ദിച്ചിതെ
സ്തുവരെയും നരെന്ദ്രനും രാമചന്ദ്രാ പരമാത്മാനലന്നെരം പ്രെമമുൾക്കൊണ്ടു ചെ
ന്നുടങ്ങിനാർ സർവ്വലൊകത്തിനും സാക്ഷിയാകുന്നതും ഭവാൻ വിജ്ഞാനവിഗ്രഹമാ
കുന്നതും ഭവാൻ അജ്ഞാനനാശനനാകുന്നതും ഭവാൻ സൃഷ്ടികർത്താവാം വിരിഞ്ചനാ
കുന്നതും അഷ്ടവസുക്കളിലഷ്ടമനായതും ലൊകത്തിനാദിയും മദ്ധ്യമന്തവും ഏക
നാം നിന്തിരുവടി ഭവനെന്നല്ലൊ കണ്ടുജനങ്ങളാകവെ ഭവതി ദെവകൾ കണ്ണു കുളിർ
മാതൃസ്ത്രീ ചന്ദ്രന്മാർ ശുദ്ധനാകിയ ബുദ്ധനായ ഭയനായൊരു മുക്തനാകുന്നതു നിന്തിരു ഭവാ
നെല്ലൊ നിന്നുടെ മായയാൽ മൂടികിടപ്പവർ നിന്നെ മനുഷ്യനെന്നുള്ളിലൊർത്തിട്ടു
വൊർ നിന്നുടെ നാമസ്മരണമുള്ളൊർക്കിൽ നന്നായി പ്രകാശിക്കുമാത്മപ്രബൊധ
ങ്ങൾ ദുഷ്ടനാം രാവണൻ ഞങ്ങളുടെ പദമൊട്ടൊഴിയാതെ അടക്കിനാൻ നിർദ്ദയം
നഷ്ടമായാന വന്നിന്നു നിന്നാൽ ഇനി വൃഷ്ടസെന്യം വന്നിക്കാം ത്വൽകരുണയാൽ ദെവ
കൾ ക്ഷെമം ഏകത്രും ദശാനനനെ ദെവൻ വിരിഞ്ചനും വന്ദിച്ചു വാഴ്ത്തിനാൻ വന്ദേ
രം പരമാനന്ദമഭയം വന്ദെ വദമശെഷസ്ഥിതികാരണം അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനികളാൽ
ൽ പരിസെവിതം വിത്തതത്താമന്ത്രമപ്രിയമീശ്വരം സർവ്വഹൃദിസ്ഥിതം സർവ്വജ്ഞ
മയം സർവ്വലൊകപ്രിയം സർവ്വജ്ഞമത്ഭുതം രത്നാകിരീടം വിപ്രപ്രിയം കാരുണ്യരത്നാ
കരം രഘുനാഥം രമാവരം രാജരാജെന്ദ്രം രജനിചരാന്തകം രാജീവലൊചനം
രാവണനാശനം മഹൽ പരമജ്ഞമയാമയം മനനായകം മായാവിഹീനം മദ്ധ്യവിഷ്ണും മാ
ധവം മാനവിഹീനം മനൊജ്ഞാത്മം മൊക്ഷസ്സാരം മനൊഹരം മാനദം കൊവിദിപ്പ്യം

God praise Ram.

also Brah.

മഹായോഗിഗമ്യം മഹായോഗവിധാനം പരിപൂർണ്ണമദ്വൈതം രാമം രമണീയരൂ
പം ജഗദഭിരാമം ദൈവസീതാഭിരാമം ഭജേഹം ഭജേഹം. വിധാതൃസ്തുതി കേട്ടു രാ
ഘവൻ പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നനന്തരം ഹുതാശനൻ ജഗദാശ്രിതയാ മാശ്രിത
വത്സലയായ വൈദേഹിയെ കാഴ്ചയായിക്കൊണ്ടു വന്നുടൻ വണങ്ങിനാൻ ആശ്രയിച്ചു
ംകൊണ്ടു നിന്നിതു ലോകപാവനും ലോകേശനിഗ്രഹനും വഹ്നിക്കൽനിന്നു കമലവദനമു
ദിതയായ ദേവിയെ ശങ്കാവിഹീനം പരിഗ്രഹിച്ചീട്ടു ഹൃത്സങ്കടം തീർന്നു ജഗത്ത്രയത്തി
ങ്കലും. പാവകനെ പ്രതിപൂജിച്ചു രാഘവൻ ദേവിയെ മോദാൽ പരിഗ്രഹിച്ചീട്ടി
നാൻ. പങ്കജാക്ഷനും ജാനകീദേവിയെ സ്വാങ്കെ സമാവേശ്യ ശോഭി
ച്ചിതേറ്റവും. സങ്ക്രന്ദനൻ തദാ രാമനെ നിർജ്ജരസംഘേന സാകം വണങ്ങി സ്തുതി
ച്ചിതു. രാമചന്ദ്രപ്രഭോ പാഹിമാം പാഹിമാം. രാമ രാമ പ്രഭോ പാഹിമാം പാഹി
മാം. ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പതിന്നു മറ്റാരുള്ളതിങ്ങിനെ കാരുണ്യവാരിധെ. നീ കൃപാവാരിധെ
നിന്തിരുനാമാമൃതം ജപിച്ചീടുവാൻ സന്തതം തോന്നേണമെൻ പോറ്റിമാന
സെ. നിന്തിരുനാമാമൃതം ചൊൽവാനമെപ്പൊഴുമെൻ ചെവികൊണ്ടു കേൾപ്പാ
നുമനന്തം ഭാഗം വരുവാനനുഗ്രഹിക്കേണമെ യോഗ്യരാകുന്ന ജനകാത്മജാവ
ല്ലഭ ശ്രീരാമദേവ നിന്തിരുനാമങ്ങൾ രാമരാമേതി ജപിക്കുന്നിതമ്പരം
ബൻ പാദതീർത്ഥം ശിരസി ധരിക്കുന്നിതെപ്പൊഴു മാനുഷശോഭനവല്ലഭൻ."
ഏവം പലതരം ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചോരു ദേവേന്ദ്രനോടരുൾ ചെയ്തിതു രാഘ

Rama begs Indra to raise the fallen monkeys

വൻ. മൃത്യു ഭവിച്ച കപികുലവീരരെ ഒന്നൊഴിയാതെ ജീവിപ്പിക്കയും വേണം.
വനഫലങ്ങൾ ഭക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഉള്ളാൽ മധുരമാക്കിച്ചമച്ചീടുക വാനരന്മാർക്കു
കുടിപ്പാൻ നദികളും തേനൊഴുകേണമെന്നു കേട്ടിന്ദ്രനും. എല്ലാമങ്ങു
ചെയ്തവണ്ണം വരികെന്നു കല്പിച്ചു കൊണ്ടനുഗ്രഹിച്ചാനൽക്കിനാൻ. വാനരവ
ർഗ്ഗങ്ങൾ ഉറക്കം വിട്ടപോലെ മന്ദമുണർന്നു തൊഴുതാരവർകളും. ഉടനുയർന്ന്
വന്നെല്ലാവരും രാമചന്ദ്രനെ നോക്കിയരുൾ ചെയ്തിതു വണങ്ങി. അന്നേരം

Dasarath appears

താൻ ദശരഥൻ വന്നിതു വിമാനമമർന്നിതു നിനക്കാണ്മാൻ ചെന്നു വണങ്ങു
കെന്നപ്പോഴുതു കേട്ടു രാമനവൻ സംഭ്രമം പൂണ്ടു വണങ്ങിനാൻ. വൈദേഹി
താനും സുമിത്രാതനയനും ആദരവോടു വന്ദിച്ചു ജനകനെ ഗാഢം പുണർന്നു
നിർഭരം ... ലക്ഷ്മണനെയും സൌമിത്രിതന്നെയും
മൈഥിലിതന്നെയും പ്രേമപൂർണ്ണം പുണർന്നാനന്ദമഗ്നനായി മകനോടു പറഞ്ഞു

ദശരഥൻ എന്മകനായി പിറന്ന ഭവാനെ ഞാൻ നിശ്ചലമായിട്ടറിയാതിരിന്നായ്ക
യാൽ ജന്മമരണാദിദുഃഖങ്ങൾ തീൎന്നില്ല നിന്മഹാമായമോഹിതനായിരുന്നു ഞാനും
കന്മഷനാശനാകാരുണ്യവാരിധെ" എന്ന വാക്യംകെട്ടു രാമചന്ദ്രൻ താതനോടരുളി
ചെയ്താനന്ദിച്ചിരിന്നാൻ ഇന്ദ്രാദിദെവകളൊട്ടും ദശരഥൻ ചെന്നു മരാമ
ത്തിപൂജമെയ്തിടിനാൻ സത്യസന്ധതനായിരുന്നു ആയാസ്തു ലൊകം ചെന്നുപ
ക്കിരിയുന്നം കൊന്നായ്ക്കിരിന്ന ദെവിയൊടും മഹെശ്വരൻ ശ്രീരാമവൃഷഭദ്ധ്വജനാ
യെഴുന്നെള്ളിനാൻ ശ്രീരാമചന്ദ്രനിയൊഗെന വൊകിത നാരദനാദിമഹാമുനി
വൃന്ദവും പുഷ്പരചാരികളും നടന്നിടനാർ പുഷ്പരഥന്തന്നെ വാഴിക്കിനാകല
ം വന്നവനന്ന വസിച്ചു വെക്കിനിത പിന്നെ വിഭീഷണനായ ഭക്തൻ മുദാ ദാസ
നായ എന്നെ കടാക്ഷിച്ചു വാഴുമ്പൊളുണ്ടെന്റെ മനമെങ്കിലന്റെ വസന്തുഷ്ടനാകിമംഗല
ദെവതയാകിയ ദെവിയെ മംഗലസ്നാനവുമാചരിപ്പിടെണം മൈത്രമാകിന്ന
വിരുന്നുംകഴിഞ്ഞുടൻ നാളെ അയൊദ്ധ്യയ്ക്കെഴുന്നെള്ളിടുകയുമാം" എന്നു വിഭീഷണൻ
ചൊന്നതു കെട്ടുടൻ മന്നവർ മന്നവനാനന്ദമുൾചെൎന്നു സൊദരനായ ഭരതനെ
യൊൎത്തുകിലായിഷ്യം പൂൎണ്ണ സഹൊദരനന്നൊടും എന്നെയും പാൎത്തിരിക്കുന്നിതു
ഞാനവനന്നൊടു കൂടിയെ ഇന്നു കാലം കഴിക്കയെന്നുള്ളതില്ലെടൊ
"ചെന്നൊരുരാജ്യത്തിൽ വാഴുകെന്നുള്ളതും സ്നാനാശനാദികളാചരിക്കുന്നതും
ഞാനവനൊടു കൂടിയെയാവിതു" എന്ന പതിന്നാലു സംവത്സരം തികയുന്നതെ
ന്നുള്ളതും പാൎത്തവൻ വാഴുന്നു ചെന്നില ഞാനന്നു തന്നെയെന്നാലവൻ വഹ്നിയി
ൽ ചാടി മരിക്കുമെ പിന്നെയും എന്നതു കൊണ്ടുഴറുന്നിതു ഞാനിഹ വന്നു സമ
യവുമൊന്നു മറ്റൊന്നു ചെന്നു കൊൾവാൻ വന്ന ഞങ്ങളെ സൽക്കരിച്ചീടുനിന്നിൽ വാത്സ
ല്യമില്ലായ്കയല്ലെതു മെ സൽക്കരിച്ചീടുനീ സമ്പ്രമെന്നുടെ മൎക്കട വീരന്മാരെ
ക്കവെ സാദരം പ്രീതിയവർ വന്നാപ്രിയനായി വന്നു പ്രീതിക്കുന്നതിന്നൊരു ചഞ്ചല
മില്ലകെൾ" എന്നിക്കനിവൊടു സ്വാമികൃപയാൽ ഫലം വന്നു കൂടും കപിവീരരെ
പാനാശനങ്ങളും വസ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ വാനരന്മാർക്കെലാം ഭവം വരുത്തണം
പൂജയതുചെയ്തു കപികളുമാമ്പുറന്നു രാക്ഷിവരന്തന്നെ കൊണ്ടു വിഭീഷണൻ ക്ഷിപ്ര
മയൊദ്ധ്യയ്ക്കെഴുന്നെള്ളുവാനിഹ പുഷ്പകമായ വിമാനവുമുണ്ടെല്ലൊ" രാത്രി
ഞ്ചരാധിപനിതു പറഞ്ഞുതിൽ വാൎത്തകെട്ടാൎത്തയൊടും പുരുഷൊത്തമൻ കാലത്ത
ന്നിവരുത്തീടുകെന്നാനഥ പൌലസ്ത്യ കാനനമാണ്ടു വന്നിട്ടുതു ജാനകിയൊ

after their departure Vib. invites Ram. to a feast

but he hastens to Ayod.

mounts the Pushpaca Chariot

ട്ടുമങ്ങളൊടും ചെന്നു മാനവവീരൻ വിമാനമെറീടിനാൻ_ [illegible]
കപിവരന്മാരൊടും നക്തഞ്ചരാധിപനൊടും രഘൂത്തമൻ [illegible]
ചെക്കിനാദരാൽ_ [illegible] വെല്ലാമെല്ലാം [illegible] ചിത്രകൂടം [illegible]
[illegible] ശക്രദേവകൾ [illegible] മഹാദേവൻ [illegible]
[illegible] വാഴ്കുന്ന [illegible] വിഭീഷണൻ [illegible]
[illegible] വെഗത്തിൽ
വന്നിവർകളൊക്കൊരുനാൾ [illegible] കൂടവിടെകൊണ്ടു [illegible]
[illegible] വന്ദിച്ചു [illegible]
[illegible] വിടവാങ്ങിട്ടിവാൻ [illegible] വെണം [illegible]
[illegible] നിന്നെ [illegible]

accompanied by his devoted friends

[illegible] വന്നു വിമാനമെറീട്ടുവിൻ സക്കട [illegible]
[illegible] സെനയാസാദ്ധ്യം നിശാചരാധിപനും വാനരന്മാരും വിമാനമെറീട്ടുവിൻ_
സംസാരനാശനന്മാർ [illegible]
[illegible] സുഗ്രീവാദിപ്രിയഭക്തന്മാർ രാമനെക്കൊണ്ടു വിമാനവും [illegible]
[illegible] വിഭീഷണൻ [illegible]
[illegible] ഭക്തവത്സലൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] കണ്ടുകൊണ്ടി

shows Sita the battlefield etc

[illegible] ഭക്തരം [illegible] വാനരര
[illegible] സംഗരം [illegible] രാവണൻ
[illegible] കുംഭകർണ്ണൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] വിണു [illegible]
[illegible]
[illegible] സെതുബന്ധം മഹാതീർത്ഥം [illegible]
പഞ്ചപാതകനാശനം [illegible] ദുരിതവിനാശനം
[illegible] രാമെശ്വരം [illegible] രാമെശ്വരൻ
[illegible] വന്നെ [illegible]

വിഭീഷണൻ വല്ലഭെ_പുഷ്പകരന്റെ പുറത്തു ഭവികാന്തനൊടൊ കിഷ്കിന്ധയാകം
വിരുപ്പരിമീമാംസ്യ പ്രാമനൊഹരം ഭർത്തൃവക്ത്രം ഉദാ പൃതഷ്ഠിസ്യതയ്യമപെക്ഷിച്ചി
തിന്നെരം താരാദിയാകുള്ള വാനരസുന്ദരിമാരെയും കണ്ടുകൊണ്ടു പൊകിടെണം -
കൌതുകവിലമയൊള്ള്യാ പ്രിയവാസിനാം ചെതസിപാരമുണ്ടായ്പതും നിർണ്ണയം വാനര
വീരരുമെത്ര നാളുണ്ടെല്ലാമാനിനിമാരെ പിരിഞ്ഞിരുന്നിട്ടു ഭർത്തൃവിയൊഗ
ദുഃഖമിന്നെന്നൊളമിത്രി ലൊകത്തിങ്കലാറിഞ്ഞിട്ടുള്ളു - എന്നാലിവരുടെ വല്ലഭ
മാരെയും ഇന്നു തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പൊകിടെണം. രാഘവൻ ത്രൈലൊക്യനാ
യകനുള്ളാകുതരമെല്ലാമറിഞ്ഞു വിമാനവും തൽക്ഷണം തിലതനൊക്കിമന്ദമന്ദം
ഉദാതൊന്നു കണ്ടരുൾ ചെയ്തു രഘുത്തമൻ വാനരവീരരെ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മാ visits Kishkindha
നിനിമാരെ വരുത്തുവിനെ വരും മർക്കടവീരരുതകെട്ടു മൊദെന കിഷ്കിന്ധപുക്കു
നിജാംഗനമാരെയും പൊകെന്നു ചൊല്ലി വിമാനം കരെറിനാർ. ശാഖാമൃഗാ
ധിപന്മാരുംകരെറിനാർ താരാരുമകളായുള്ളാനങ്കിദെവിയും താരാരുമാദിക
ളൊട്ടുമൊദാന്വിതം മുലൊകനാലാപമന്ദഹാസാദി ഗാഢാഢിം ഗനകൂലല
നാദികൾ കൊണ്ടും സംഭാവനചെയ്തു വരുമായിപ്പൊഗെന സംപ്രീതിപൂണ്ടിരിക്കെ
വിമാനവും വിഭൈഷകനായകൻ ഇംഗിതയൊടതുകിച്ചെയ്തപരമാനന്ദ
സംയുക്തം പുഷ്പ മനൊഹരമെദപി വിചിത്രമായ ഋശ്യമൂകാചലമുച്ചാം ഗമൈശ്ര
ക്കും തന്ദൈവപമ്പാതിതീരത്തെ കണ്ടു ഇത്രയും ശിപഞ്ചവടിനാമിരുന്നെ
ടം വന്നിച്ചു കൊൾക ഗസ്ത്യാശ്രമം ഭക്തിപൂണ്ടിതു വരാക്ഷി സുതീക്ഷ്ണാശ്രമത്തെയും
ചിത്രകൂടാചലം പണ്ടു നാം വാണിടം ത്തന്ദൈവ കണ്ടു ഭരതനെ നാമെടൊ ഉദകെ
മ്പദാഭരദ്വാജാശ്രമം കാണ്കശുദ്ധികരായമുനാതടം ശൊഭിതം ഗംഗം ഗാനദി
യതിന്നെതിർ കാണുന്നു ശൃംഗിവെരൻ ഗുഹൻ വാഴുന്നനാടെടൊ പിന്നെ സര
യൂനദിയതിനെന്തുളുയൊദ്ധ്യമയൊദ്ധ്യാനഗരം മനൊഹരെ ത്വം തൊഴുതുകൊൾക
നെരത്തു രാഘവൻ പിത്തമറിഞ്ഞൊരുതൊണ വിമാനവും വന്നിറങ്ങി ഭരദ്വാ x Bharadwaja
ജമുനിതന്നെ ന്നിവിഷനടുവം ചെയ്തു മുനിയുമിരാമനം ചൊദിച്ചിതപ്പൊ
ളുഷയൊദ്ധ്യയിലാമയമില്ലാതൊ മാത്രില്ലയെല്ലാമുനെ മാതൃക്കളും
മല്ലിമമസൊദരന്മാർക്കുമഖൊജ്ഞനു നിന്നതാപസശ്രെഷ്ഠനരുൾചെയ്തി
തിന്നെരം താപമെരു വക്കമില്ലയൊധ്യാപുരെ നിത്യം ഭരതശത്രുഘ്ന
കുമാരന്മാർ ത്രുമാകം ഫലമൂലമാഹാരിച്ചുദന്താജടവൽക്കലാദികളും

പൂണ്ടു_സ്വരൂപനാം നിന്നെയും പണ്ടു പാദ്ത്താവിന്ന സിംഹാസനെ പാദുകം
വെച്ചു മെഹാഹൃഷ്ട് [illegible] കൾ സമ
ർപ്പിച്ചു സമ്മതന്മാരാക്കിത്തീർത്തതെപ്പൊഴും_ ബത്പ്രസാദത്താലെ [illegible]
ന്നിത_ഖിൽ സ്വരൂപപ്രഭെദാവൃത്താന്തമൊക്കത്താൻ സിതാഹരണവും സുഗ്രീ,
വസഖ്യവും യാത്രയാനമ്മാരെയൊക്ക വധിച്ചതും [illegible] പ്രകാരവും മാരുതി
തന്നടെ ചിത്ര പരാക്രമവും കണ്ടിതൊക്കവെ [illegible]
ഷമൈത്തം തിരിക്കുന്നതാതെ താനവസ്ഥ സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണു നാരായണ
നായമൊക്ഷപ്രദൻ നിങ്ങൾ വടി [illegible] ലക്ഷ്മി ഭഗവതി സിതയാകുന്നതും
ലക്ഷ്മണനായതനന്തൻ ജഗൽപ്രഭെദന്നന്നിശ്ശബ്ദമാതെക്കണം മമാശ്രമം.
ചെന്നയൊദ്ധ്യാപുരം പുക്കിടുക്ക താനാ [illegible] മുനിവാക്കുകെട്ടു
Sends Han. to Ay. പൊഷ്പ [illegible] രാഘവൻ_ [illegible] സമെ
തനാകി [illegible] പിന്നെ മുദ്രത്ത് മാത്രം നിന്നു
[illegible] രാഘവൻ_ചെന്നയൊദ്ധ്യാപുരപ്രാപി
ച്ച സൊദരൻ തന്നെയും കണ്ടു വിശെഷമറിഞ്ഞിവസിക്കകെന്നടെ വൃത്താ
ന്തവും [illegible] ചെല്ലണം പൊതന്നന
ന്തം_ഗ്രഹനെന്നും ചെന്നകണ്ടെ കാന്തമായ [illegible] വസ്ഥകൾ_മാരുതിമാന
ഷവെഷ ധരിച്ചു പൊയി [illegible] രാമവൃത്താന്തം ഗ്രഹനെന്നും കെൾപ്പിച്ചു സമ്പ
ചെന്നന നന്ദിഗ്രാമമെത്തുമ്പൊൾ ഭക്തനാകിട്ടും ഭരതനെക്കണ്ടിനാൻ പാദുകവും
വെച്ചു വസിച്ചനന്തരം ചെന്നസാരാമനെ ധ്യാനിച്ച ശുദ്ധനായിതെ സൊദര
നൊട്ടു മമാത്യജനത്തൊട്ടു മാദരവൃത്തം ജടാവല്ക്കലം പൂണ്ടു മൂലഫല
ങ്ങൾ ഭുജിച്ചു കൃശാംഗനായി ബായതനൊട്ടു കടവാഴുന്നതെ കണ്ടു മാരുതിയും
സഹൊദരന്മാരെയും [illegible] കണ്ണിൽ
ച്ചു വന്നഭിവന്ദിച്ചു മധുരമാം മാറ്റുവൊട്ടു ചൊന്നാൻ_അഗ്രജൻ തന്നെ
who [illegible] Bharata with his news മുദ്രത്ത് മാത്രെണ്ണി നിന്നെ ഗ്രഹിക്കണം ഗ്രഹിക്കണം [illegible]
സുമിത്രാമെജൻ തന്നൊട്ടു മാദരവെദം [illegible] സുഗ്രീവ [illegible]
വിഭീഷണനൊട്ടും ഉഗ്രമാക്കുള്ള രക്ഷൊബലത്തെയൊട്ടും വൃഷ്ടകമായ നി
മാനം കരെറി വന്നിപ്പൊഴിവിടെ കിറങ്ങും ദയാപരൻ_രാവണനെക്കൊ
ന്നു ദമിയെയും പിന്നും ദെവകളാലഭിവന്ദിതനാകിയ രാഘവനെ കണ്ടു

വന്ദിച്ചു മാനസശോകം കളഞ്ഞു വസിഷ്ഠാമിത്രിന്നം [illegible] ഭരതകുമാ
രനും ബഹുസമ്മോദം വിളിച്ചിതന്നാൾ [illegible] സ്വരമാശ്ലേഷ്ഷ നായകനെ രാമനു
ള്ള ബാഹുയഗാഢമാലിംഗനത്തെക്കൂടൻ വാനരവീരർ ശിരസ്സിൽ ധാപരമാനന്ദ
ബാഷ്പാഭിഷേകത്തെ ചെയ്തിരുന്നു ഭരതപാദങ്ങളെ [illegible] ഭവാന്റെ
വമെന്നെക്കുറിച്ചിരുന്ന വകയോട്ടും ഇഷ്ടവാക്യം ചൊന്നതിന്നനുരൂപമായ്കൃഷ്ണ്യ
ത്തിൽ വന്നിട്ടില്ല മറ്റൊരു ശോകമൊന്നിലും കണ്ടവാനെന്നാൽ ലോകം
മഹാമെന്നു സാകം തറിക്കിലും ഇഷ്ടമായ്പ്പന്ന്ക്കുടും പുനരെക്കിലും ചൊല്ലിട
ട്ടാനമക്കിൽ നം സെന്യദം മാനവനായന്മവാനരെന്മാര [illegible] സം
ഗമമുണ്ടായതെന്തിനെ വൈദേഹിയെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവാനെന്ന് [illegible] യാതനാ
യിവനായിരാവണന്റെ തന്നം ചൊല്ലിയെന്നാം മരുത്സുതന്റെ തന്നം രാമനങ്ങു
ന്നോട്ടു ചൊല്ലിനാൻ [illegible] കിലൊന്നിച്ചിരിക്കൂടാചലത്തിനാൽ നാശകലന്ന
ഫിരിഞ്ഞനാളുതി ബാലിന്നയോളമുള്ളവസാകലുമൊന്നായ്യിയനെന്നെയറിഞ്ഞ
കെട്ടികളിവണ്ണ പൊം ദുഃഖവിനാശത്തെ ചൊന്നിധൈര്യന്മപറഞ്ഞതിക്കിലൂനമി
ലന്നും മന്നവൻ തൻചരിത്രം പവിത്രം പരം ശത്രുഘ്നപുത്ര മമാത്യപർഗ്ഗണങ്ങളും ചി
ത്രം വിചിത്രമെന്നോർത്തുകൊണ്ടിടിനാർ ശത്രുഘ്നനോട്ടു ഭരതകുമാരനും ആത്മ
രനം നിശ്ചയിച്ചാനനന്തരം ശത്രുഘ്നനോടേ നഗരങ്ങളുംനെരത്തരാളുമ
ലങ്കരിക്കണമെല്ലാടവും ക്ഷേത്രങ്ങളോട്ടു ബലിപൂജയോട്ടു മന്ത്ര സ്വാഹാകിദിപ
ബലിപുഷ്പങ്ങൾക്കെണം സൂതവൈതാളിക വന്ദിസ്തുതിപാഠകാദികളങ്ങളുമൊക്ക
വന്നിടേണം പാദ്യങ്ങളുള്ളൊം പ്രയോഗിക്കേം വേണം വാദ്യാദികളുമൊന്നു
ക്കേണമെവരും ദാരങ്ങളങ്ങളും മാത്യങ്ങളും വാജി ഗജ രഥപങ്ക്തിസൈന്യ
ങ്ങളും വരണം നിങ്ങളൊട്ടു മലക്കരിച്ചാരൂഢമോദം വരേണമെല്ലാവരും
ചെങ്കൊടിക്കൂറകൾ കൊടിക്കാക്കപെയാം മടിച്ചു നിലത്തിൽ തളിക്കേം വേണം പു
ഷ്പങ്ങൾ കുണ്ടങ്ങളും പുഷ്പദീപങ്ങളും ധൂപങ്ങളും പുരദ്വാരത്തിലേക്ക് സമസ്തപൌരസമ്പൂ
ർണ്ണചന്ദ്രസമവപുസ്സും ശോഭതിവിരുതമാക്കി വന്നിടേണം നഗരങ്ങളും ബാ
ലവൃദ്ധാബലയും രാമനെക്കാണ്മതിന്ന വരത്തെണം ശത്രുഘ്നനും ഭരതാജ്ഞയാ
നൽ പുരം ചിത്രമായെല്ലാക്കാലങ്കരിച്ചീടിനാൻ ശ്രീരാമദേവനെക്കാണ്മതിന്നാ
ന്ന പൌരജനങ്ങൾ തിരഞ്ഞിതയോദ്ധ്യയാൽ പാരമെന്നുമാരൊരു സ്തവതിനാകാര
ം തെരുതെരെ മന്ത്രികളും പതിനായിരം ജനങ്ങൾ ഗജരഥങ്ങളും മുമ്പിലായി തിരിച്ചു

കാലാൾപ്പടകളും രാജനാരിജനം തന്നിലെറിക്കൊണ്ടു രാജകുമാരനക്കാലം
നഴുതിനാർ പാദുകം മൂർദ്ധനി വെച്ചു ഭരതനും പാദചാരെണ നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ
ശത്രുഘ്നനും കൊണ്ടു ശത്രുഘ്നൻ കൂടിയ സോദരന്മാരും നടന്നാരുടനെ
ചന്ദ്രാഭമായ പുഷ്പകമതിന്നേരം കാണായ്വന്നിതു ദൂരെ വൈമാനികം പൌരജനാ
ദികളൊക്കെയും ഉച്ചൈസ്തരം ഘോഷിച്ചിതു പറഞ്ഞാരന്നേരം
യപുഷ്പകമതിങ്കലിരുന്ന ശ്രീരാമനും സീതയും ലക്ഷ്മണൻ സുഗ്രീവൻ
വായുസുതനും വിഭീഷണനും കണ്ടുകൊണ്ടു പരമാനന്ദവിഗ്രഹം
പുണ്ഡരീകാക്ഷം പരമാത്മാനം പരം ഭക്തിപൂണ്ടു ഭരതശത്രുഘ്നന്മാർ
മദ്ധ്യദേശത്തിലിരിക്കുന്ന രാമനെ പുഷ്പകസ്ഥിതനായ വിമാനസ്ഥനെ
വന്ദിച്ചിതു ഭരതൻ രാഘവൻ ...
...
...

Reception
~~leaves~~
~~the chariot~~

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

Bhar
to Sugr.

...

വയിച്ചതും. നാലുസുതന്മാർ ദശരഥദേവനിക്കിക്കാലമായോരതാമ്പുമഞ്ഞു
ദേവൻ പയോമൻ ദേതാ ദേവൻകിഹ ഞങ്ങൾക്കിഞ്ഞെന സംശയമില്ലെന്നറിക
ടൈശ്വശാകടത്ര രയാകതെ കൗസല്യതൻപദം രാഘവൻ ഭക്ത്യാ നമസ്കരിച്ചിതാൻ
കാലെകതിഞ്ഞു പൃത്താനാക്കു സൂലപ്പാലും പരന്നിത മാതാപിതാതെന്നതാം ഒന്നു
കെകയാദിയ മാതാവൃതാന്നെയും കാകസ്യ നമ്മ സുമിത്രാപാദാശ്ശ്രയം വന്ദിച്ച
മന്നുകുള മാതൃജനത്തെയും നമിച്ചവന്നേഞ്ഞു തൊഴുകിനാൻ ലക്ഷ്മണനും
മാതൃപാദാനന്ദക്കെപ്പിനാൻ ഉൾക്കാമ്പഴിഞ്ഞു പൃത്താനവർക്കും സുഗ്രീവനാദി
കൾക്കും തൊഴുകിടിനാ നയേവിഭീഷണാദി സ്നേഹത്താലെയും പ്രീതിയും മാതൃജന
ങ്ങളെ വന്ദിച്ചതൊരു തെന ഗാഢം പൃത്താനവർക്കും ഭക്തിപരവശനായ ഭ
രതനും പിന്നെ ഇഞ്ഞു തൽപ്പാദുക ബന്ധവും ശ്രീരാമപാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ
ചെർത്തു പാദത്തിൽ വീണുടൻ നമസ്കരിച്ചിതാൻ രാജ്യം പണ്ടാരത്തെമെകൽ
പൂരാധ്യാനാൽ പൃത്ഥ്വിനാം കികൽ സമർപ്പിച്ചിതാദരാൽ ഉന്നമൽജ്ജവം സ
ഫലമായ്പ്പന്നിത ധന്യനായെ നടിയെതന്നെന്നിങ്ങു സംവന്നമതനൊരുതമെല്ലാം.
സഫലമായ്പ്പന്നിതമൽക്കാമ്യ സാഫല്യവും പ്രദൈപതങ്ങളിൽനിന്നവർ ഭാഗ്യം വന്നു
മടങ്ങിയ രാജഭണ്ഡാരവും ദേവതെച്ചത്തെനക്കും തരുംകരയും പാത്ര
കാണുനം വരാതെ പത്തിമടങ്ങെ ഞാൻ ഇല്ലാതിന്നെടകാരുണ്യമുണ്ടാക്കകൊണ്ടു
ആതിതെന്നയും രാജ്യമത രക്ഷിച്ചിതരാജ്യമല്ലാത്മമിഭിദേവനാൽ
നവരാജ്യവും ഞങ്ങളെയും ഭവനത്തെയും പാലനത്തെയും ഭവാനിതിമരെയ
മാലംബനമില്ലകാരുണ്യവാരിധെയത്ഥം പറഞ്ഞ ഭരതനെക്കണ്ടവരെ
ങ്കെയും പാരം പ്രശംസിച്ച വാഴ്ത്തിനാർ സന്തുഷ്ടനായ രഘുകുലനാഥനും
അനന്തരം വിമാനത്തെ പൊയി നീ ഇന്നുമുതൽ ഭരതാശ്രമത്തിലെന്നഥ മന്ദം
മവിതലെന്നിറങ്ങി നാൽ പുഷ്പകമായ വിമാനത്തെ വന്ദിച്ചയിൽ പൂര
ഷനനുൾ ചെയ്താനനന്തരം ചെന്നവൻ ധനദനെ പെരുവണെ തന്നെ മുന്നെ
ക്കണ്ടെങ്കെ വിശേഷിച്ചു നീയുദാ വന്നിരുന്നാൻ അഭിഷേകിക്കുന്ന നേരത്തു വന്നെ
വിരോധിക്കയില്ലാരും അതു കേട്ടു നന്നുൾ ചെയ്തത കേട്ടുവന്ദിച്ചു പൊയ്ക്കൊള്ളുന്ന
ഉടനെ പുഷ്പകവിമാനവും. ഉസാദരം താനും പിന്നെ വസിഷ്ഠനാമാചാര്യപാദം
അമന്ദിച്ചു രഘുനായകൻ അപ്പൊൾ വ്യാഘ്രചർമ്മം ഉടനെ മഹാസനമൊരുകൊണ്ടു
ഉടൻ വസിഷ്ഠമുനിയും. ദൈവികാനന്ദപാവന ഭദ്രാസനത്തിൽ ഇരുത്തി

Bharata returns R's shoes (& the kingdom)

R. leaves the chariot which goes on to Cubera

ആനന്ദിച്ചീടിനാൻ അപ്പോൾ ഭരതനും കെകയപുത്രി കൌസല്യ സംഭവ

പുത്രൻ വസിഷ്ഠനും വാമദേവാദി മഹാമുനിവൃന്ദവും ഭൂമിദേവോത്ത

മന്മാരും മന്ത്രിജനം രക്ഷിക്കേണമെന്നപേക്ഷിച്ചു ലക്ഷ്മീപതിയായ

രാമനോടന്നേരം ബ്രഹ്മസ്വരൂപനാമാപരൻ ദിവ്യൻ ജഗന്നാഥൻ ആശ്രിത

ശുഭ്രാത്മാ മംഗലൻ നിർമ്മലൻ നിത്യൻ നിരുപമനദ്വയൻ നിർമ്മലൻ നിഷ്കളൻ

നിർഗ്ഗുണൻ നിസ്പൃഹൻ ചിന്മയൻ ജംഗമാജംഗമാന്തർഗ്ഗതൻ സാക്ഷി സത്യസ്വരൂ

പൻ സനാതനൻ തന്മഹാമായയാ സർവ്വലോകങ്ങളും സൃഷ്ടിച്ചു രക്ഷിച്ചു

സംഹരിക്കുന്നവൻ ഇങ്ങിനെ പുഷ്പിച്ച ... ക്കൾ കെട്ടുകളും ഹിംഗിതജ്ഞൻ മന്ദ

A connect to rule ഹാസരാജീവവക്ത്രൻ മാനസാനന്ദമൂർത്തി ... മെന്നാന കൌസല്യാധിപനാ

നിക്കാമെങ്കിലതിന്നൊരുങ്ങീട്ടു കെൾപ്പാനെന്നപേക്ഷിച്ചു ... നാനങ്ങുകൾ

സംഭ്രമാൽ നന്ദ്യപുഷ്പാക്ഷതനായി ശത്രുഘ്നനന്ദനായ ശ്രുതികീർത്തിമാരെ വരുത്തി

നാൻ സംഭാരപ്പെട്ടെല്ലാം അതിനു വെണ്ട സംഭരിച്ചീടിനാരാനന്ദചേതസാ

ലക്ഷ്മണനും ഭരതകുമാരനും കെകേയപരനും ദിക്പാലകരപുത്രനും മുമ്പെ

ടാ ഭാരശോധനപൂർവ്വകം സന്തുഷ്ടമൊടും കുളിച്ചു ദിവ്യാംബരം പൂണ്ടു

+ മാല്യാനുലേപനങ്ങളലങ്കാരമാണ്ടുകൊണ്ടു ... കെകൊണ്ടുനാരതം ശ്രീ

രാമദേവനും ലക്ഷ്മണനും പുനരാരൂഢമോദമലങ്കരിച്ചീടിനാൻ ശോ

ഭയോടെ ഭരതൻ കൌസല്യാദികളാഭരണങ്ങളെല്ലാമനുരൂപമാകിയുമാനകി

provision ദെവിയെ രാജനാരിജനം മാനിച്ചലങ്കരിച്ചാരന്നും മുദാ പാനരനാരി

ജനത്തെയും കെന്ദ്രസ്ത്രീ തന്നെ ഭരതെ പൊടലങ്കരിച്ചീടിനാൾ അന്നേരം മന്ത്രി മുഖ്യ

• മഹാരഥന്മാരാം സുമന്ത്രരൊപ്പിച്ചു നിർത്തിനാൻ രാജരാജന്മാർ വീരൻ ദയാ

പരൻ രാജകുമാരൻ മഹാത്മ്യനാമെന്നിനാൻ സുഗ്രീവനായകനും അംഗദവീരനും

മാരുതിതാനും വിഭീഷണനും തദാ ദിവ്യാംബരാഭരണാദിലങ്കാരമെന്ന ദിവ്യ

ഗജാശ്വരഥങ്ങളിലാരൂഢനായ കനകപ്പടിയായ്ക്കൂടന്നിടിനാർ സീതയും സുഗ്രീവപ

+ ത്നികളാദിയാം വാനരനാരിമാരും വാഹനങ്ങളിൽ പിമ്പെ നടന്നിതു രാഘ

നാദങ്ങളോടും ഗംഭീരവാദ്യഘോഷങ്ങളോടും തദാ സാരഥ്യ ... പെലക്കെകൊണ്ടു

ഭരതനും ചാരുവെൺചാമരം നക്ഷത്രമണ്ഡനം ... തൃതമാം പിടിച്ചു ശത്രു

ഘ്നനും ... ദിവ്യ ... ജനം വീശിനാൻ മാനവ ... ധരിച്ചു ല

ക്ഷണങ്ങളൂപ്പാന ... ന്മാർ പത്നിനായികളെല്ലാം ... മാർക്കഴിത്തിലെ

ത്തിപ്പതിവാരങ്ങനങ്ങളുമൊക്കൂടനിന്നീടിനാർ രാമനിവണ്ണമെഴുന്നെള്ളുന്നെരത്ത
ൎവ്വാമമാരും ചെന്നവൎത്ത്രെവിനാർ കണ്ണിനാനന്ദപൂൎണ്ണം പുരുഷൊത്തമം പു
ണ്യപുരുഷമാലൊക്യ നാരിജനം ദെഹധൎമ്മങ്ങളുമൊക്കമറന്നുള്ളിൽ മൊഹ
പരവശമാരാക്കുവന്നാർ മന്ദമന്ദം ചെന്ന രാഘവൻ പാനവമന്ദിരത്തുള്ളം
താതാലയം കണ്ടുവന്ദിച്ചകം പുക്കുമാതാവതൻ പദം വന്ദിച്ചിതപ്പൊഴുതാപ്രിയ — to the palace
മാരെയും പ്രീത്യാ ഭരതകുമാരനൊടരമെരമാമ്പുകയായ് ചൊന്നാൻ "വിളംബിതം
ഭവാൻ ഭാന്തനയനം നക്തഞ്ചരെന്ദ്രനും വാനരനായകന്മാരും യഥൊചിതം
സൌഖ്യെന വാഴ്ക നിന്നൊടൊരൊ ഗൃഹാന്തങ്ങളിലാക്കവെണമവരെ വിര[illegible] നീ" — the monkeys house
എന്നതു കെട്ടു ചൊല്ലാം ഭരതനും ചെന്നവരവരൊരൊ ഗൃഹങ്ങളിൽ മെവിനാർ
സുഗ്രീവനൊടു പറഞ്ഞു ഭരതനും" അങ്ങിനിപ്പൊഴുതഭിഷെകകല്പവും മംഗലമാം
മാറ്റുനീ കഴിച്ചീടെണം അംഗദനാദികളൊടും യഥാവിധിനാല്പ്പ സമൃദ്ധിയും വ
ന്നതിൽ ചെയ്തും കാലെ വരുത്തുക മുനിനാൽ വെണ്ടതും എങ്ങിലൊണ്ടും ജാംബവാനും മരുൽ
പുത്രനും അംഗദനാനും സുഷെണനും വെഗാതെ സ്വൎണ്ണകലശങ്ങൾ തന്നിൽ
മലയജവണ്ണിനവാകെകൂട്ടി വാരിയും പൂക്കിച്ചുകൊണ്ടുവരികെന്നതു ചൊന്നളവ
വർ കൊണ്ടുവന്നീടിനാരങ്ങനെ സത്വരം പുണ്യനദീജലം പുഷ്കരമാദിയായ
തീൎത്ഥങ്ങളിലുള്ള സലിലവും ഒക്കവെ തങ്ങൾ മറ്റുള്ള പരമ്പ്രണങ്ങൾ മൎക്കടവൃന്ദം
വരുത്തിനാർ തൽക്ഷണെ ശത്രുഘ്നനമമാത്യനഥ സുമാത്രഗുരുദ്ധവദാസ്പ — + coronation
ത്ഥുൾ സംഭരിച്ചീടിനാർ തന്നിലും ഹാൎത്തന രാമനെയും ചെയ്തു പത്നിയെയും
വാമഭാഗെ വിരിക്കിപ്പാവലെ ദെവഗുരുവിനും ഗവിതെനന്ദനൻ വാമദെവ
ന്നിവരൊടും വസിഷ്ഠനും ദ്വിജന്മാർ ബ്രാഹ്മണശ്രെഷ്ഠരൊടും കൂടി ദാശരഥി
ക്കഭിഷെകവും ചെയ്തിതു പൊന്നിൻകലശങ്ങളാലെ തെട്ടമനുഷ്യനരെന്ദ്രം
ഋഷികൾ മറ്റുള്ളും നക്തഞ്ചരെന്ദ്രനും വാനരവീരനും രത്നദണ്ഡം പൂണ്ടു ചാമരം
വീശിനാർ ശത്രുഘ്നവീരൻ കുടപിടിച്ചീടിനാൻ ലക്ഷ്മിയവരനുമാചരിച്ചീടിനാർ
ലൊകപാലന്മാരും ദെവതമാരും ആകാശമാൎഗ്ഗെ പുകണ്ണുതുടങ്ങിനാർ മാരു — Gods praise
തൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തയച്ചാൻ ദിവ്യഹാരം മഹെന്ദ്രമനകപനാഥനു സവര
ത്നൊജ്ജ്വലമായഹാരം പൂൎവ്വവൃഷ്ടി ഭൂഷണമലങ്കരിച്ചീടിനാൻ ദെവഗന്ധൎവ്വയ
ക്ഷാപ്സരൊവൃന്ദവും ദെവദെവെശ്വരനെ സ്തുതിച്ചീടിനാർ പുഷ്പവൃഷ്ടി ഭക്ത്യാ പുഷ്ടി
[illegible] ഭജിച്ചിതെല്ലാവരും" ദ്രുതം ദുഃഖാദ്യാളും

കൊമളം ശ്രീദാപത്മപത്രെക്ഷണം സുഷ്ക്കൊദണ്ഡം ഹാരക്കിരീടവിരാജിതം രാ
ഘവം കാമസമാനലാവണ്യം മനൊഹരം പീതാംബരപരിശൊഭിതം ഭ്രാ
ധരം സീതയാ വാമാങ്കസംസ്ഥാ[illegible]ാരാജിതം രാജ്ഞാം രാജെന്ദ്രം രഘുകുലനായകം
രാജീവപ്രാസാദവാവംശ സകല ദെവം രാവണനാശനം രാമം ദയാപരം സെവകാഭി
ഷ്ടദം സെവ്യമനാമയം ഭക്തികൈക്കൊണ്ടുമദെവിയൊട്ടും വന്നു ദണ്ഡനമപ്പൊൾ
സ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ രാമായ ശക്തിയുക്തായ നമൊനമഃ കണ്ഠശിനാഥതല്പായന്
മൊനമഃ ശ്യാമള കൊമള രൂപായതെ നമഃ കണ്ഠശിനാഥതല്പായ നമൊനമഃ
കണ്ഠലചണ്ഡിത. ഗണ്ഡായതെ നമഃ ശ്രീരാമദെവായ സിംഹാസനസ്ഥായ ഹാരകിരീ
ടധരായ നമൊ നമഃ ആദിമദ്ധ്യാന്തഹീനായ നമൊനമഃ വെ³ദസ്വരൂപായ രാമായതെ
നമഃ വെദാന്തവെദ്യായ വിഷ്ണവെ തെ നമഃ വെദജ്ഞവന്ദ്യായ നിത്യായതെ നമഃ—
ചതുർമ്മുഖൻ പുകണ്ണാരനെരം വിശ്വധർമ്മം ഭക്ത്യാ പുകഴ്ത്തുതുടങ്ങിനാൻ—
[illegible] ബ്രഹ്മവരം കൊണ്ടഹംകൃതനായൊരു ദുഷ്ടമതിയരാവണരാക്ഷസൻ മല്ലദ
മെല്ലാമടക്കിക്കാൻ കശ്മലൻ തൻ പുത്രനെന്നു സമ്മിള്ളാവെഹാരതണ്ണെ ബൽ പ്രസാ
ദത്താലവൻ മൃതനാകകയാൽ ഇപ്പൊഴിനിക്കു പാടിഷിച്ച [illegible] പ്രാപ്യം നന്നന്നിവണ്ണ
മൊരൊരൊന്നരമപത്തുവന്നാലുതീർന്നരക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാൻ ത്രികാരുണ്യ
മൊരുത്തർക്കുമില്ലെയെന്നു ആമപൃച്ഛ ഞാൻ പറയെണമൊ എല്ലാം ഭവൽക്കാ
രുണ്യ ബലമെന്നിമറ്റില്ലൊരാലംബനം രാമനമൊസ്തുതെ ആദിത്യരുദ്ര
വസുപ്രമുഖന്മാരാമാദിതെയാത്മമന്ത്രമുതനെരം ആശരവംശവി
നാശനനാക്കിയ ദാശരഥിയെ വെവ്വെറെ പുകണ്ണാർ യജ്ഞഭൊഗങ്ങളെ
ല്ലാമടക്കി കൊണ്ടാനക്കൊന്റിയാകിയ രാവണരാക്ഷസൻ ബൽക്കടാക്ഷത്താ
ൽ ലഭൊക്കലഭിച്ചിത ദുഃഖവും തീർന്നിത ഞങ്ങൾക്കു ദെശ്യലെ ബൽപ്പാദപ
ത്മം ഭക്തിപ്പതിന്നെപ്പൊഴും ഹില്പ്പ ആഷ്ര്വബൊ നൽകീടനുഗ്രഹം രാമായ
രാജീവനെത്രായ ലൊകാഭിരാമായ സീതാഭിരാമായ തെ നമഃ ഭക്ത്യാപിതൃക്കളും
ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ ഹിതമഴിഞ്ഞു പുകണ്ണു തുടങ്ങിനാർ ദുഷ്ടനാം രാവണൻ നഷ്ടമാ
കാനിന്നുതൃപ്തരായ്പുന്നിത ഞങ്ങളും ദൈവമെപ്പൊഴും പാലിതലൊകത്തങ്ങ
ൾക്കൽ പുഷ്ടിയുണ്ടാകണം ഹിഷ്ടലാഭങ്ങൾ നൽപിണ്ഡൊദകങ്ങൾ ഇക്കാലകാരണം
ദണ്ഡവും തീർന്നിത ഞങ്ങൾക്കു ഭവതെ ക്ഷമാ[illegible] നെരം
[illegible] ശനനാക്കിയ നാഥനാൽ രക്ഷിതന്മാരായി മിണ്ടിത ഞങ്ങളും രക്ഷാപരനെ

വിഷ്ണുമൂലം ഭവാൻ പക്ഷീന്ദ്രവാഹന പാപവിനാശന രക്ഷ രക്ഷ പ്രഭോ നിത്യം
നമോസ്തു തേ" ഗന്ധർവ്വസംഘവുമൊക്കെ സ്തുതിച്ചിതു പക്ഷികളോരോന്നുകളെന്നെ
നിരാമയം" നാഗനാം രാവണനെന്ന ഭയപ്പെട്ടു സന്തതം ഞങ്ങളൊളിച്ചു
കിടന്നിതു ഇന്നിങ്ങൾ അചലന്തെങ്ങളും നാനാക്ഷേത്രത്തിച്ചു പാടിക്കൊണ്ടുനാ
രതം സഞ്ചരിക്കാമിനിക്കാരുണ്യവാരിധെ നിന്നെയൊരന്നാം ചെയ്യും നിത്യം നമോ
നമഃ" കിന്നരന്മാരും പക്ഷികളും തുടങ്ങിനാർ മന്നവനെന്ന മനോഹരമാം വണ്ണം
" ദുഷ്ടരായെതിർ രാക്ഷസരാജനെക്കൊന്നു കൃപയോടെ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു നിന്നെ ഭ
ജിപ്പാനവകാശമുണ്ടായി വന്നതു നിന്നുടെ കാരുണ്യമൈവ ഭവം വന്ദ്യനാഗമത്തെപ്പ
വസിക്കും ഭവൽ പ്പദം വന്ദാമഹെ വയം വന്ദാമഹെ വയം" കിമ്പുരുഷന്മാർ പരൻ
പുരുഷൻ പദം സംഭാവഭക്ത്യാ പുകണ്ണാരതിദ്രുതം" കിന്നരന്മാരൊപ്പം ഭയം
പുണ്യാളിമൈപൊന്നിരാവണനെന്നു കേൾക്കുന്നേരം ഞങ്ങൾ പേരുമാറ്
നടക്കുമാറില്ലിനി നിൻപാദപത്മം നമിക്കായ്വരെ ഞങ്ങളെ" സിദ്ധസമൂഹങ്ങൾ ചൊല്
മനോരഥം സിദ്ധിക്ക മൂലം പക്ഷികൾ തുടങ്ങിനാർ കുശലദശഗ്രീവനെക്കൊന്നു
ഞങ്ങൾക്കുളള ഭയം തീർത്ത കാരുണ്യവാരിധെ രക്ഷാരവിന്ദഭവ്യനെ ഭവൽ
പദം നിത്യം നമോ നമോ നിത്യം നമോ നമഃ" വിദ്യാധരന്മാരും ചിത്രാദരം പൂ
ണ്ടു ഗദാപദ്മാദികൾ കൊണ്ടു പുകഴ്ത്തിനാർ" വിപദ്ഭ്യോ ഞങ്ങൾക്കുലകിൽ നി
ന്നു കാത്ത നിന്നാത്മതത്ത്വം വരമായ്വലനെ നമഃ" ചാരുരൂപത്തെയപ്സരസാംഗണം
ചാരണന്മാരുരഗങ്ങൾ മരുത്തുകൾ തുംബുരുനാരദ ഗുഹ്യകപുണ്ഡവും ഞങ്ങൾ പര
ചാരികൾ മറ്റുള്ളവർകളും സ്പഷ്ടവാക്കുകളാൽ ഉദാരമധുര പദങ്ങളാൽ സ്തുത്യാക
നന്ദ്യം സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാർ രാമചന്ദ്രാനുഗ്രഹേണ സമസ്തരും കാമലാഭേന നി
ജനിലയം പ്രാപിച്ചു താരകബ്രഹ്മരൂപം ധ്യാനിച്ചു താപത്രയമകന്നു വാണി
താർ സഭയിൽ വാനോർ പ്രവേശിച്ചു സ്തുതിച്ചു ബ്രഹ്മാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു മെയ്മറന്നാകെ പം" —
ഭാവനയാ ഭഗവൽ പാദാംഭോജദ്വയം സേവിച്ചിരുന്നാർ ജഗത്രയവാസികൾ —
സിംഹാസനോപരി സീതയാ സംസ്കൃതം സിംഹപരാക്രമം സൂര്യകോടിപ്രഭം
സോദരവാനരതാപസരാക്ഷസ സദ്ദേവവൃന്ദനിഷേവ്യമാനം പരം
രാമമഭിഷേകതീർത്ഥാർദ്രവിഗ്രഹം ശ്യാമളം കോമളം ചാമീകരപ്രഭം ചതു
ർബ്ബാഹു നന്ദനം ചാപബാണയുതം ഭൂഷണം ചക്രികാമകിരീടാദിസൌഭാഗ്യലം രാഘവം ധ്യാ
നിപ്പവർക്കിഷ്ടപ്രദം കണ്ടു കണ്ടാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു തന്നിലെല്ലാവരും വിപാ

splendor of Ram's reign.

ഭരം പരിപാലനവും ചെയ്തു വിശ്വാഭരൻ വസിച്ചിട്ടും ഭഗവാനെറെ സസ്യസമ്പ
ത്തു കൊണ്ടു നിറവേറിയും ഉത്സവങ്ങളാകി ഗൃഹങ്ങളും വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാമതി സ്വാ
ദുസംസ്കൃത പക്ഷങ്ങളോടു കലർന്നു നിന്നിട്ടുള്ള സ്നിഗ്ദ്ധ പുഷ്പങ്ങൾ കാലമൊഴി
കിൽ സൽഗന്ധങ്ങളുമായി നിറഞ്ഞൊക്കവെ ഉജ്ജ്വലമായി രംഗങ്ങൾ പുരങ്ങളും
ഉദ്യാനങ്ങൾ പൂർണ്ണങ്ങളായും കോടി സുവർണ്ണാഭരണവും സുബ്രാ
ഹ്മണർക്കു കൊടുത്തു രഘൂത്തമൻ വസ്ത്രാഭരണങ്ങളുമസംഖ്യങ്ങളായി പൃഥി
വീസുരോത്തമന്മാർക്കു നൽകിടിനാൻ സ്വർണ്ണരത്നാഢ്യമാലം മാല്യം മഹാപ്രഭം
വർണ്ണ വൈചിത്ര്യമസംഖ്യമനോപമം ആദിത്യപുത്രനു നൽകിനാനാദരാ
ലവായിതെയായിവവൃത്തനയനം അംഗദബന്ധം കൊടുത്താരനന്തരം -
മംഗലാപാംഗിയാം സീതെക്കു നൽകിനാൻ മെന്നവും ലോകത്രയവും കൊ
ടുക്കിലും പോരാവിലയതിന്നെന്നതുള്ളൊരു ഹാരം കൊടുത്തതു കണ്ടു
വൈദേഹിയും പാരം പ്രസാദിച്ചു മനസി തൻ തിരുകണ്ഠദേശത്തിങ്കൽനി
ന്നഴിച്ചെടുത്തിട്ടു രണ്ടു കൈകൊണ്ടും പിടിച്ചുനോക്കിനാൾ ഭർത്തൃമുഖാബ്ജവും
മാരുതി വക്ത്രവും മദ്ധ്യേമനോഹരമാകിയ മാലെക്കു ഇംഗിതജ്ഞൻ രഘു
നായകോത്തമനന്നേരം മംഗലദേവതയോടു ചൊല്ലീടിനാൻ - ഇക്കണ്ടവ
ർകളിലിഷ്ടനാകുന്നതാർക്കുലലാമത്തിന്നേകമതെന്നാഗനെ നൽകീടുവന്നാ

Han. esp. honored by Sit

നിയമേറാനുമിപ്പോൾ നിനക്കെ ഭംഗം വരുത്തവരാരുമില്ലെ"ന്നതു കേട്ടു ചിരിച്ചു
വൈദേഹിയും മന്ദം വിളിച്ചു ഹനുമാനു നൽകിനാൾ ഹാരവും നൃത്തുതുടങ്ങി
കിനാനെററവും മാരുതിയും പരമാനന്ദസംയുതം അഞ്ജലിയോടും നി
മുമ്പിൽ നിന്നിട്ടു മഞ്ഞനുവൃത്തനെക്കണ്ടു രഘുവരൻ മന്ദമരികെ വിളിച്ചരുൾ

KR

ചെയ്തിതെന്നനുവരവേശമാല്യരാക്ഷസന്മാരുതനന്ദന വേണ്ടും വരത്തെ
നീ വരിച്ചുകൊൾകെന്നും മടിയാതെ"ന്നതു കേട്ടു വന്ദിച്ചു കപിവരനും മ
നവനോട പേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ സ്വാമിൻ പ്രഭോ നിന്തിരുവടി തന്നുടെ
നാമവും ചാരുചരിതവുമുള്ള നാൾ ഭൂമിയിൽ വാഴ്വാനനുഗ്രഹിച്ചീടണം
രാമനാമവും കേട്ടുകൊൾവാനനന്തരം രാമജൂപസ്ഥരന്യശ്രവണങ്ങളിൽ
മാലകങ്ങളെ സന്തുഷ്ടിവരാപിതോമറതുവരം മമവേണ്ടുകയാനിയെ
മൃത്യുമില്ലെക്കമില്ലാതൊരു ഭക്തിയുമുണ്ടായിരിക്കെണമെ"ന്നതു കേട്ടോരുപ
ബുദ്ധികാക്ഷണമനുഗ്രഹാനന്തരം നൽകിനാൻ മർക്കടകുലനാഥനന്ദനാഭ്യുഷ്ടി

ദക്ഷിണകൊണ്ടുവരും പ്രാപ്യപ്രപഞ്ചം സവെജ്ഞാനകീൎത്തിയും ഭോഗാനന്തരം തന്നെ താ
നെവരികെന്നനുഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ ആനന്ദബാഷ്പപരിപ്ലുതനായവൻ പിന്നെ നമസ്കൃത്യ
പിന്നെയും പിന്നെയും രാമസീതാഖ്യയാ പാരം വന്ദിച്ചിട്ടു രാമപാദാബ്ജയുഗം ചിന്തിച്ചു
ചിന്തിച്ചു ചെന്നു ഹിമാചലം പുക്കു തപസ്വിനായി. പിന്നെ ഗുഹനെ വിളിച്ചു മനുവരൻ retires into Himalaya
ഗമ്പാൽ സവെപുരം ശൃംഗിവെരം ഭവാൻ മച്ചരിത്രങ്ങളും ചിന്തിച്ചു വാണുകൊണ്ടാലെ
ഗങ്ങളെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചു പരം പുനരേകഭാവം ഭവിച്ചീടുകെന്നൊട്ടു നിൎദ്ദിവ്യാംബ the other friends go
രാഭരണങ്ങളെല്ലാം കൊടുത്തയച്ചാൻ ഭക്തനു യാത്ര വഴങ്ങിനാൻ പ്രേമഭാരെ
ണ വിയോഗദുഃഖം കണ്ടു രാമനോടു യാത്രയായ ഗുഹൻ തദാ ഗംഗാനദിവരി
ശോഭിതമായൊരു ശൃംഗിവെരം പ്രവേശിച്ചു മരുവിനാൻ. കൃഷ്ണമില്ലാത വസ്ത്രാ
ഭരണങ്ങളും ദിവ്യ ഹരിചന്ദനാദികളും പിന്നെയും പിന്നെയും വെണ്ടുവോളം +
നൽകി മന്നവൻ ഗാഢം ഗാഢം പുണൎന്നാദരാൽ മൎക്കടനായകന്മാൎക്കു കൊടുത്തു
പൊകയ്ക്കിഷ്കിന്ധപുക്കെന്നയച്ചീടിനാൻ സുഗ്രീവനും പിരിയൈന്നു ദുഃഖം പൂണ്ടു
കിഷ്കിന്ധപുക്കു സുഖിച്ചു മരുവിനാൻ. സീതാജനകനായിട്ടും ജനകനെപ്രീതിയൊ
ടെ വരുത്തിയൊരു ഷൾപ്പെട്ട സീതയെക്കൊണ്ടു കൊടുപ്പിച്ചൊരനന്തരം ജന
നപട്ടാംബരാഭരണാദികളും നൽകി വിദേഹരാജ്യത്തിനു പോകെന്നു ചൊൽകി
ക്കനിവോടു യാത്ര വഴങ്ങിനാൻ കാശിരാജനും വിനവസ്ത്രാഭരണങ്ങളാശയാ -
നന്ദം വരുമാറു നൽകിനാൻ പിന്നെ മറ്റുള്ള നൃപന്മാൎക്കൊക്കവെ മന്നവൻ
നിസ്തുലഭൂഷണാദ്രവ്യങ്ങളും സമ്മാനപൂൎവ്വം കൊടുത്തയച്ചീടിനാൻ സമ്മാനപൂൎവ്വകം കൊ
ണ്ടു പോയാരവർകളും. നക്തഞ്ചരേന്ദ്രൻ വിഭീഷണനന്നേരം ഭക്താനമസ്കൃത്യ
ൽ ചരണാംബുജം ചിത്തമാക്കിത്തണച്ചൊരു മൂലം മമശത്രുക്കളെ ജയിച്ചെന്നൊരു
ജ്ഞാനി ഞാൻ ആചന്ദ്രതാരകം ലങ്കയിൽ വാഴ്കനീ നാശമില്ലാതെ രാക്ഷസകുലത്തെ
ന്നെ മന്നവൻ പൊകാരനെ ചിന്തിച്ചു പൂജ്യ ജനാധിപനാജ്ഞ സ്വീകരിച്ചീടിനാൻ വിഷ്ണു
ലിംഗത്തെയും പൂജിച്ചു നിത്യവും വിഷ്ണുപരായണനായ്ക്കുട ശോഭനമാനസനാകിനാ
ലെന്നു നാരദൻ നൽകിനാൻ മുക്താഫലമണിപ്രവാള ഭരണങ്ങളാവൊളം കൊടുത്തു
ശ്രവൊ വാനരൻ സർവ്വാഭിവൃദ്ധ ഭാവംപൂണ്ടീടിനാൻ പിന്നെയും ചിത്തവിയോഗദുഃഖ
ം കൊണ്ടു കണ്ണുനീർ തൂകി സമീരണൻ നിന്നു വിണം പാദങ്ങളിലും ഗൽഗദ വചസ്സെന്നുരയ്ക്കു
ന്നയാൾ നാൻ നീ ധൎമ്മശീലനായി വിഭീഷണനെ ലങ്കയിൽ ചെന്നു സുഖിച്ച
നന്തരം മാതൃകളെയും കൂടെ സുഖിച്ചു മരുവിനാൻ ആനന്ദഭരിതയൊടും കൂടെ

288

happy rule — രാഘവൻ ആനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു രാജ്യഭോഗാന്വിതം അശ്വമെധാദികളാം യാ-
ഗങ്ങളും ചെയ്തു വിശ്വവിശ്രുതയാം കീർത്തിയും പൊങ്ങിച്ചു നിശ്ശേഷ സൌഖ്യം വരു-
ത്തി പ്രജകൾക്ക വിശ്വമെല്ലാം പരിപാലിച്ചരുളിനാൻ വൈധവ്യദുഃഖം വനി-
തമാർക്കില്ലൊരു വ്യാധിഭയവുമൊരു ജന്തുക്കൾക്കില്ലെല്ലൊ സസ്യപരിപൂർണ്ണയെല്ലൊ
ധരിത്രിയും ദസ്യുഭയവുമൊരെടത്തുമില്ലെല്ലൊ ബാലമരണമകപ്പെടുമാറില്ലൊരുകാലെ
വർഷിക്കമെഘങ്ങളും [illegible] നരന്മാർക്ക് [illegible] രാമനെ ധ്യാനി-
ക്കുമെവരും സന്തതം വർണ്ണാശ്രമങ്ങൾ തനിക്ക തനിക്കുള്ള ധർമ്മങ്ങളിളക്കം വരുത്തുകി-
ല്ലാരുമെ എല്ലാവനും [illegible] മാനസം നല്ലതൊഴിഞ്ഞൊരു [illegible] ക്കില്ലാർക്കുമെ
[illegible] മാറില്ലാരുമെ പരദാരങ്ങളെക്കമാറില്ല പരദ്രവ്യമാരുമെ ഇന്ദ്രിയ [illegible]
[illegible] മെല്ലാവനുമുണ്ടനിന്ദയുമില്ല പരസ്പരമാർക്കുമെ നന്ദനന്മാരെ പിതാവു രക്ഷിക്കു-
ന്നവണ്ണം പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചു രാഘവൻ സാകെതവാസികളായ ജനങ്ങൾക്കെല്ലാ-
[illegible] സൌഖ്യമെന്നൊന്നിനിൽ പരം വൈകുണ്ഠലോകഭോഗത്തിനു തുല്യമാക്കി.

Conclusion — ലോകമെല്ലാം [illegible] അദ്ധ്യാത്മരാമായണമിദമെത്രയും
[illegible] ഭക്ത്യാ പഠിക്കിലും [illegible]
[illegible] സംശയം [illegible] ധനധാന്യവിവർദ്ധനം [illegible]
[illegible] ദീർഘായുസ്സ് [illegible] പരം [illegible]
[illegible] ഭക്ത്യാ പഠിക്കിലും കെൾക്കിലും തൽക്ഷണാൽ മുക്തനാകി-
ടും മഹാപാതകങ്ങളാൽ [illegible] മഹാധനം [illegible]
[illegible] ജനങ്ങളാൽ [illegible] മഹാ-
[illegible] വന്ധ്യാ [illegible] കെട്ടിടുകിൽ നല്ലൊരു സന്തതിയുണ്ടാമവൾക്കെ-
[illegible] ബദ്ധനായുള്ളവൻ മുക്തനാകും [illegible] കെട്ടിടുകിൽ [illegible]
[illegible] ഭക്ത്യാ [illegible] കെൾക്കിൽ [illegible]
[illegible] കെൾക്കിൽ [illegible] കെൾക്കിലൊ [illegible]
[illegible] –
ദെവപിതൃഗുരു [illegible] പ്രസാദിക്കയും [illegible]
[illegible] അദ്ധ്യാത്മരാമായണം
പരമെശ്വരനരുളിച്ചെയ്ത [illegible]
[illegible] പഠിക്കിലും കെൾക്കിലും [illegible] മെല്ലാമഭീഷ്ടമെന്നി

ങ്ങൾ എന്ന് ഭക്തന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കിളിപ്പാട്ട് ഇതു ॥ ശ്രീ ... [illegible] ... മഹാ

ലോകരും ... [illegible] ... സംപൂർണ്ണം ... [illegible]

ഭാഷാഗാനം ... [illegible] ... സമാപ്തം ॥ ശ്രീ ॥ രാമായ രാമഭദ്രായ രാമചന്ദ്രായ ശ്രീരാമായ

മഹാത്മനേ നമഃ ശ്രീരാമസീതാഭ്യാം ... [illegible] ... നമഃ ॥

ഇതുവരെ പുസ്തകം ... [illegible] ...

... [illegible] ... കൊല്ലം ൯൩൯ ... [illegible] ...

... [illegible] ... പുസ്തകം ... [illegible] ...

Schluss eines Palmblatt Mspts in der Hofbibl. zu Sigmaringen

P17 1

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയെ നമഃ അവിഘ്നമസ്തു ശ്രീരാമ രാമ രാമ ശ്രീരാമചന്ദ്ര ജ
…ഭദ്ര ജയ ശ്രീരാമ രാമ രാമ സീതാഭിരാമ രാമ രാമ ശ്രീരാമ
…ശ്രീരാമ രാമ രാമ രാവണാന്തക രാമ ശ്രീരാമ മമ ഹൃദി
…വന്ത്വ രാമ ശ്രീരാമ രമാപതെ ശ്രീരാമ രമണീയവി
…യണായ നമൊ നാരായണായ നമൊ നാരായണാ
…ശ്രീരാമ നാമം പാടിവന്ന പൈങ്കിളിപ്പെണ്ണെ ശ്രീ
…നം മടിയാതെ ശാരികപ്പൈതൽ താനും വന്ദിച്ചു വന്ദ്യ
…പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൾ കാരണനായ ഗണനായകൻ ബ്രഹ്മാ
…ശക്തി സംഭവൻ ദെവൻ വാരണമുഖൻ മമ പ്രാരബ്ധ
…ങ്ങളെ ടന്നമാറെപ്പൊഴും വന്ദിക്കുന്നെൻ വാണീദെവിമാര
…ൽ വാണീമാതാവെ വാഗ്ദെവതെ വെദാത്മികെ
…വിന്മെൽ നടനം ചെയ്യെണ്ണം നാന്മുഖ …
…ഭവമുഖവാരിജവാസെ ബാലെ വാരിധിതന്നിൽ
…ഭാരതീപദാവലി തൊന്നെണം കാലെ കാലെ
…മയമെൽ മംഗലശ്രീ വെള്ളിനേഴി വംശത്തിൽ വന്ന
…വിശ്വാമിത്ര വിശെഷിച്ചുരുപൂർവ്വികന്മാ
…നൻ പുത്രൻ പ്രസന്ന വിഷ്ണു താതനെ വന്ദിക്കുന്നെൻ
…യം ഗുണ … എല്ലാം കണ്ടു … നാം …
…നൻ നാഥൻ നെരായ രാമായണം ചമക്കയാൽ നാ
…ത്ത വല്മീകിക്കവിശ്രെഷ്ഠനാക്കിയ മഹാ
…എപ്പൊഴും വന്ദിക്കുന്നെൻ രാമനാമത്തെ സ്സദാ
…ദശനനാമം പള്ളിടെൻ മഹെശ്വരൻ ശ്രീമഹാദെവൻ
…രൻ മാമകെ മനസി വാണിട്ടു വാൻ വന്ദിക്കുന്നെൻ
…ക്കിയ ദെവന്മാരും നാരദബ്രഹ്മപന്മാരാക്കിയമുനി
…ബ്രാഹ്മണനായ … മമ പാദ … കമലയുഗം …
…ന്മാരാം … ചരണാംബുജം …
…തന്നൊടു … മാഹിന്ദ്രമെല്ലാം …
…എപ്പൊഴും വന്ദിക്കുന്നെൻ … നാഗഗമ

Ma I 764
UB TÜBINGEN